ALEXANDRA RIPLEY

A gardéniás hölgy

ELIRÓPA

Az amerikai Dél hajdani dúsgazdag ültetvényes családjának kései leányivadéka, Garden Tradd, ostoba, de annál szépségesebb anyjának harmadik gyermeke, igen mostoha körülmények között kezdi életét: mivel olyan rút, hogy anyja ránézni sem bír – ráadásul fogantatásának körülményei sem a legtisztábbak –, kicsapják a birtokon élő hajdani rabszolgák közé, szoptassák, neveljék, öltöztessék azok. Kész csoda, hogy Garden idővel visszakerül úri környezetébe, iskoláztatják, s míg két testvére – ki így, ki úgy – megszűnik anyjuk támasza lenni, hősnőnk kénytelen-kelletlen anyja kedvencévé s az ősi Charleston városának legkívánatosabb partijává lép elő. Csakhamar azonban a nagyvilági élet forgataga ragadja magával a charlestoni kislányt – megjárja New York, Párizs, Monte-Carlo, London legfényesebb magaslatait és alászáll a legmélyebb poklokra, hogy aztán bekövetkezzék a legnagyobb csoda: új élet, szerelem, harmonikus, szép évek ígérete – a második világháború előestéjén…

A Scarlett világhírű írónőjének nagyszabású műve az Elizabeth szerelmei-nek folytatása – önmagában is lebilincselő, izgalmas regény századunk első harmadának Amerikájáról.

FORDÍTOTTA
DEZSÉNYI KATALIN

ALEXANDRA RIPLEY

A gardéniás hölgy

EURÓPA KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 1995

ALEXANDRA RIPLEY: *OH LEAVING CHARLESTON*
DELL PUBLISHING CO., INC., NEW YORK,
1985 COPYRIGHT © 1984 BY GRALEY, INC.
„ALL RIGHT RESERVED"
HUNGARIAN TRANSLATION © DEZSÉNYI KATALIN

ELSŐ KÖNYV

1900-1902

1

William Barrington tiszteletes úr remegő ujjakkal igazította meg nyakán a tiszta, fordított gallért, hivatása szimbólumát. A sötét reverenda mögött azért ő mégiscsak a huszonkét esztendős Billy Barrington, aki retteg.

– Csak egy esküvő – mondta ki hangosan, de a hangja még rontott a helyzeten. Reszketett. Vagy századszor kívánta éppen: bárcsak ne vette volna rá az anyja, hogy leborotválja a szakállát. S először kívánta, hogy a püspök úr inkább nevezte volna ki agy idősebb pap mellé segédlelkésznek, ahelyett hogy a maga parókiáját engedte volna át neki, hogy ott kezdje meg működését. Egy hete még, a felszentelése napján olyan csodálatosnak tűnt minden. És milyen büszkék voltak rá a szülei.

És most tessék, itt ül egyedül ebben a bérelt bricskában, egy vén gebével társalog, s retteg, hogy oda kell hajtania a kúriához és levezetni a szertartást. „Szeretve tisztelt…" – próbálgatta ismét a hangját. A sokszavú poszáta gúnyosan felelt vissza a földutat szegélyező erdőből, s a ló fölkapta a fejét. Billy nevetve rántotta meg a gyeplőt, hogy ismét lendületbe hozza az állatot. A félelem perce elillant. A friss tavaszi reggel lélegzetelállító szépsége vette körül – az erdőt virágzó som pettyezte be, és jázminillat úszott a levegőben. Új évszak kezdődik éppen, az évszázad első esztendeje, ő pedig szent házasságban készül összekötni egy férfi és egy nő életét. Ugyan mi baj lehetne, ha egyszer ennyire tökéletesen rendben van minden?

Billy az Ashley-kúria bejáratát jelző, repkénnyel befuttatott téglaoszlopok között tért le az útról, és a szívverése ismét felgyorsult. Dél-Karolina vörösagyagos felföldjén született, és ott is nevelkedett. Világéletében másról se hallott, mint a hatalmas alföldi ültetvényekről, most pedig épp egy ilyenbe készül. Mintha a történelemben tenne utazást, a régi Dél virágkorában, amelyet a nagyapja mindig aranykorként emlegetett.

A kocsiút meglehetősen hepehupás volt, széleit rég benőtte a vadfű, s úgy elkeskenyítette, hogy alig fért el rajta a lovas kocsi. A mezőket mindkét oldalon benőtte az erdő. Vagy fél mérföld után a kocsiút lassan elkanyarodott, s Billy ütött-kopott bódésort pillantott meg. A düledező verandákon tarkán virítottak a csorba porcelánedényekbe és kancsókba ültetett növények. Emberi életnek látszólag semmi nyoma. Billyn úrrá lett a csalódottság. A felvidéken ugyanezekkel a négerbódékkal találkozott.

Ám ekkor ismét kanyarodott a kocsiút, és eléje tárult az udvarház. Billy önkéntelenül megrántotta a gyeplőt és megállt – a látvány lenyűgözte. A tágas gyepet terebélyes tölgyfák vették körül, ősöreg ágaikról fátyolmoha csüngött alá. A pázsiton öt birka legelt, bárányaik körülöttük játszadoztak. Több tucat fácán járkált fel-alá peckesen, mit se törődve a kerengő bárányok és jerkék békés tömkelegével. E tájra felvigyázott a hatalmas ház, amelyhez széles, fehér márványlépcső vezetett, téglafalának színét meleg rózsaszínre szelídítette az idő, magasba lendülő oszlopai a lepattogzó festék ellenére is lenyűgöző látványt nyújtottak. Billy szaporán lélegzett, egészen elbájolta a múlt.

Ámulata nőttön-nőtt, midőn fölment a lépcsőn, és belépett a házba. Odabenn teljes némaság. A hall túlfelén egy másik ajtó hasonló pázsitra nyílt, mint amin a házat megközelítve keresztülvágott. Az árnyékos falak mentén konzolasztalokon hatalmas fehér virágköltemények, melyek tompán visszatükröződtek a megfakult tükrökben. Nehéz virágillat töltötte be a rezzenetlen levegőt. Volt valami valószerűtlen a megkettőzött látványban, a csendben, a némaságban. Billy mély lélegzetet vett, és nem mozdult.

– Tudom. Rémes, ugye? – A hang a háta mögül jött. Billy ijedten megpenderült, hogy szembekerüljön a beszélővel.

– Bocsásson meg. Nem akartam megijeszteni. Anson Tradd vagyok – nyújtotta kezét a fiú. – Üdvözlöm.

Billy nagyot nyelt. – Nagyon örülök – felelte. – William Barrington vagyok. A lelkész. – Kezet fogtak.

Anson Tradd elmosolyodott, végre egy kis élénkség a félhomályos hallban. j

– Meneküljünk ebből az illatorgiából – mondta. – Ihat az esküvő előtt, vagy csak utána szabad? Gondoltam, minek megvárni a jeladást – azért is voltam ilyen nesztelen. Nem akartam, hogy papa rajtakapjon az italos pultnál. Na jöjjön. – Hatalmas ebédlőbe vezette Billyt. Középen fehér abrosszal leterített hosszú asztal, rajta fehér virágokkal körülvett emeletes fehér torta. A függönyök összevonva, egyedül a kísérteties asztal körvonalait lehetett kivenni a helyiségben.

Anson biztos léptekkel indult a legsötétebb sarokba egy tálalóasztalhoz, majd rögtön utána Billy egymáshoz ütődő poharak koccanását hallotta. Ezután Anson megmutatta az utat a

hall túlfelén a napfényre kivezető ajtóhoz. – Igyunk az esküvőkre – nyomta Billy kezébe az egyik poharat.

Billy hunyorgott az éles fényben. Akit ő fiúnak nézett, az valójában fiatalember, szinte vele korú. Anson alacsony, vékony alakja tévesztette meg. Most szemügyre vette erős állát, melyet vörösarany barkó fogott keretbe, és a rászegeződő acélkék szempárt, s hirtelen magát érezte gyereknek. A köszöntőre válaszképpen magasba emelte poharát. Nem volt hozzászokva az iváshoz, de most annál jobban esett a whisky.

Annak is nagyon örült, hogy Anson szemmel láthatólag kalauzául szegődött. Az elkövetkező néhány percben, anélkül hogy egyetlen kérdést föltett volna, Billy megtudta, hogy Anson Stuartnak, a vőlegénynek a legifjabb öccse, s hogy van még egy közbülső fiútestvérük, akit Kogernek hívnak. Hogy az apjuk szereti, ha „bíró úr"-nak szólítják, holott már évek óta visszavonult, amikor Ashley uradalmát megörökölte. Azt is megtudta, hogy a sok virág, amit Anson ki nem állhat, gardénia, s hogy a házat a menyasszony, Margaret Garden tiszteletére díszítették fel vele. – Valami unokatestvére, nagyapja vagy hasonló volt az a bizonyos dr. Garden, aki egy dél-amerikai vagy hasonló útjáról hozta az első gardéniákat, róla nevezték el az erős illatú növényt. Olyan édes, hogy a gyomrom fordul fel tőle. – Billy szerette volna megjegyezni, hogy ő kedveli a gardéniát, de aztán úgy döntött, hogy mégsem teszi. A püspök úr nyomatékosan közölte, hogy gyülekezetének tagjai között vannak Dél-Karolina legrégibb, legjelentősebb családjai, s hogy egy fiatal pap sohasem lehet eléggé óvatos. – Gyönyörű itt a kilátás – jegyezte meg helyette. A háznak ezen a felén

elhanyagolt volt a pázsit, mindössze négy hosszú asztal állt rajta. Zöld szőnyegként húzódott a széles, barnászöld folyó, az Ashley partjáig. A pázsitot mindkét oldalon élénk rózsaszínű és bíbor azáleák ékesítették.

– Szerencsénk volt – mondta Anson. – Sherman serege minden ültetvényt fölégetett az Ashley mentén, de Julia dédnagynéném elzavarta őket Barony területéről. A papa azt állítja, hogy magát Lincolnt is elzavarta volna. Alig emlékszem rá, de el tudom képzelni. Egy biztos, Barony mind a mai napig megvan. A jenkik nem tudták megkaparintani, de még a földrengés sem tett kárt benne. A mellettünk levő ültetvény a Gardeneké, ők egy olyan épületszárnyban laknak, amelyik nem égett le. Nem is maradt meg más, s az is meglehetősen omladozik. Azért is tartjuk itt az esküvőt.

Billy egészen elérzékenyült. – Akkor hát a bátyja és Miss Garden mindig is szerették egymást.

Anson tekintete elhomályosult. – Nem egészen – felelte. – Mind együtt nőttünk fel, de Margaret sokkal fiatalabb Stuartnál. Stuart ki nem állhatta kiskorában. – Vállat vont. – Teremtőm! Egészen kiszáradt a torkom a sok beszédtől. Mit szólna egy újabb menethez?

– Menethez?

– Az. Menet. Forduló. Egy korty whisky – vágta rá Anson sietve.

– Jaj, nem. Azt hiszem, nem kérek, de azért nagyon köszönöm.

– Ugye megbocsát, ha én viszont töltök magamnak? Egy perc és idelenn lesz a család. – Azzal Anson berontott a házba.

Amikor a család kilépett a verandára, kétség nem férhetett hozzá, hogy a Traddek rokonságban állnak egymással. A bírónak és fiainak mind ragyogó vörös volt a haja. Stuart Tradd volt a legmagasabb, apjánál és Ansonnál egy fejjel, de még Kogernél is jó néhány ujjnyival magasabb. Képe simára borotválva, orcáján mély vágás. Koger sűrű bajuszt viselt, s a bíró még most is az elmúlt idők divatja szerint viselte a szakállát. A velük lévő két hölgy egészen sápadtnak tűnt a kicsattanó férfiak mellett. Anson bemutatta a lelkészt anyjának és a menyasszony anyjának, majd apjának és bátyjainak. Billy egy csapásra a figyelem középpontjába került, amitől egészen zavarba jött. Ekkor Henrietta Tradd belékarolt.

– Mr. Barrington, volna szíves velem tartani, hogy meggyőződjünk róla, rendben megtörténtek-e az előkészületek? – Azzal fölvezette Billyt az emeleti szalonba.

Billynek csak annyi ideje volt, hogy homályosan felmérje a magas ablakokon beszűrődő fénypászmát, a kifakult brokátokat és damasztokat s az aranykeretes portrék rátarti arcait, miközben Henrietta Tradd sietve a hosszú, magas terembe terelte, melynek végében ott állt a hevenyészett oltár, egy csodásan megmunkált csipketerítővel borított asztal. Előtte két, horgolt terítővel letakart imazsámoly várta a vőlegényt s a menyasszonyt. – Milyen kedves – jegyezte meg Billy. Másodjára lett úrrá rajta a rémület. Minden olyan finom, míves, szinte biztosra vette, hogy a végén el fog tömi valamit. Végignézett a karjába kapaszkodó apró kis teremtésen, és a hölgy szája körül játszadozó finom vonalak meg az ősz haja valahogy megnyugtatták. Anyját

juttatták eszébe. – Nagyon szép ez a virág – jegyezte meg. Mint odalenn a hall, ez a helyiség is tele volt gardéniával.

Henrietta Tradd elmosolyodott. – Köszönöm – mondta. – Ez a menyasszony családjának tiszteletére van.

– Igen, asszonyom, tudom. Anson már mindent elmondott a nevükkel kapcsolatban. Nagyon kellemesen elbeszélgettünk.

Henrietta magasra vonta a szemöldökét. – Ansonnal? Hisz ő többnyire hallgatag, akár a sír. Maga bizonyára a legjobbat hozza ki belőle, Mr. Barrington. Rendkívül örülök, hogy idekerült.

Billy érezte, hogy elpirul, s ismét azt kívánta, bárcsak ne vágatta volna le a pofaszakállát. Tébolyító, hogy egy felnőtt férfi lépten-nyomon elpirul. Hisz Tradd asszonyság csak udvariaskodott, igazán nem akart személy szerint neki bókolni. Billynek fogalma sem volt, mit feleljen. Az első vendég sietős érkezése volt segítségére.

– Henrietta, elnézést kell kémem a késésért. – Mielőtt Billyt bemutatták volna, már tudta a hajáról, hogy egy újabb Tradd áll előtte.

– Elizabeth, bemutatom neked Mr. Barringtont, a Szent András-templom új lelkészét a… a férjem nővére, Cooperné. – Billy a feléje nyújtott kéz előtt meghajtotta magát.

Elizabeth kedvesen mosolygott. – Milyen nagyszerű, hogy a Szent András ismét megkezdi működését, és micsoda szerencse, hogy ilyen jóképű új papot kaptunk, mint ön, Mr. Barrington. – Igyekezett szóra bírni Billyt, megkérdezte, mik az elképzelései az egyházközség életének újbóli fellendítésével kapcsolatban, majd ragyogó kék Tradd-szemét visszafordította a sógornőjére. Billy érezte, hogy útjára bocsátják. Amíg a hölgyek csevegtek,

hátralépett. Elizabeth Cooper magas volt, karcsú és csupa élet. Akárcsak családjának férfitagjai, ő is valósággal elhomályosította Henrietta Traddet, és Billy érthetetlen módon megbántva érezte magát.

– Szóltam a személyzetnek, hogy vegyék ki a gramofont a bricskából és hozzák fel – mondta Elizabeth. – Egyedül Mendelssohn nászindulóját sikerült megszereznem. Remélem, megfelel.

– Orgonán játsszák?

– Orgonán, zenekari kísérettel. Gondolom, odaállíthatjuk valamelyik páfrány mögé, hogy egy kissé tompítsuk a hangot.

– Nagyon jó lesz – mosolygott Henrietta. Könnyeket pislogott szét a szeméből. – Köszönöm, Elizabeth. – Sógornője futólag megérintette a vállát. Henrietta Billyhez fordult. – Mind együtt vagyunk, Mr. Barrington. Ha önnek is megfelel, tíz percen belül elkezdhetjük.

Miközben Billy magára öltötte papi talárát, eltűnődött az esküvő furcsaságain. A püspök úr előre megmondta, hogy zártkörű összejövetel lesz, csak a családtagok lesznek jelen. De Billy délről jött. Tudta, hogy a családhoz hozzátartoznak az olyan rokonok is, mint a harmad-unokatestvérek, miegymás. Nagyon, nagyon különös. De hát olyan valószerűtlen minden, amióta csak Barony területére lépett. Az elhagyatott bódék, a házban honoló kísérteties csend, az uradalom fantasztikus, fakó eleganciája és szépsége. Meglehet, hogy ezek az alföldi arisztokraták valóban belehibbantak egy kicsit a több évszázados jólneveltetésbe – talán igazuk van mindazoknak a felföldieknek,

akik ezt állítják. Egy biztos: ez valami egészen más világ. Kedvesek, szívélyesek, vele mindenki nagyon előzékenyen bánik. De távolságtartóak, tartózkodók, érződött, hogy tudnak valamit, amit senki kívülállóval meg nem oszthatnak. Ha mondtak valamit, mindig úgy érezte, hogy valami egészen mást akarnak közölni vele, hogy valami titkos jelbeszédet alkalmaznak, amit mindnyájan értenek, de az ő nyelvére nem tudják vagy nem akarják lefordítani. Ez bántotta, ugyanakkor lenyűgözte, megbabonázta, mint a szirének túlvilági éneke.

Amikor az esküvői szertartás elkezdődött, Anson Tradd a gramofont kezelte a páfrányok mögött, a háttérben. A zene beborította az üresen kongó helyiséget, aztán kettős sorban bevonultak az ünneplőbe öltözött feketék, majd megálltak az ajtó közelében. Vagy negyvenen lehettek, mindenféle korosztály. Egy fekete szalonkabátot viselő ősöreg ember gőgös pillantást vetett Billyre, aki nyomban rájött, hogy csakis Barony fekete lakóinak lelkipásztora lehet az öreg. Ezek a vendégek sokkal ünnepélyesebb látványt nyújtottak, mint a fehérek – örültek az esküvővel járó szabadnapnak.

Mikor az utolsó kuncogó fekete kisgyereket is sikerült elhallgattatni, apja karján belépett a menyasszony. Billy Barrington szeme elkerekedett. Margaret Garden szépsége minden képzeletet felülmúlt. A bőre oly sima, oly fehér, mint a kezében a gardéniák, apró, ovális arcának finom csontjai törékenyek, akár a virág szirmai. Fátylat nem viselt; miközben az oltárhoz közeledett, keresztülhaladt az ablakokkal szemközti, téglalap alakú fénypászmákon, s ezüstszőke haját ezalatt

ragyogó glória vette körül. Olyan volt, mint a mesebeli királyleány, egy mondabeli álomvilágból kilépő teremtés.

A nászinduló véget ért, mielőtt a lány a hosszú terem közepére ért, s Billy önkéntelenül Anson Tradd felé fordult. Ide zene kell, fölemelő zene a lenyűgöző menyasszonynak. Amit megpillantott, azt bár meg ne látta volna – röstellte, hogy a látványnak önkéntelen tanúja lett: Anson a fájdalom kínjától égő, emésztő szerelem pillantásával bámult a bátyja menyasszonyára.

Ismét felharsantak a trombiták, és a nászinduló folytatódott. Billy Barrington torka egészen kiszáradt. A menyasszony most már közel volt hozzá, s ő észrevette, hogy szinte gyerek még, a tizenhatot se töltötte be, és sír. A keze reszketett, a virágcsokrot is majd elejtette. Billy rémülten észlelte, hogy a nagy halom virág szirmainak már barnul a széle, és a csokor tulajdonképpen azt a célt szolgálja, hogy Margaret Garden fiatal testén elrejtse a terhesség félreismerhetetlen domborulatát.

A szertartás végeztével az ifjú párt körülvették, összecsókolták, a családtagok úgy gratuláltak, mintha az eseményben az égvilágon semmi szokatlan nem volna. Billy is előrement, hogy kezet fogjon mindenkivel, egészen megfeledkezett arról, hogy az előbb még kirekesztettnek érezte magát. Részesévé vált egy összeesküvésnek, amely arra irányul, hogy nem vesz tudomást a tényekről.

Most, hogy az eseménnyel járó feszültség okát felfogta, csak bámulni tudta a Traddek és a Gardenek klánjának önuralmát.

– Akkor most bevezetjük a családi Bibliába az újdonsült leányomat – közölte a bíró –, és máris mondom a köszöntőt. De

ha sokáig időzünk, még elfelejtem a mondókámat. – Karját nyújtotta Margaretnek, s megindultak a lépcsőn a földszinti könyvtár-szobába. A cselédség már kinn tüsténkedett a pázsiton, az asztalokat hordták tele a finom ennivalókkal. A hegedűs vidám dallamba fogott, és a gyerekek táncra perdültek.

Margaret Garden Tradd sima arcbőre egészen kipirult. Könnyeknek nyoma se látszott a szemében. Reszketeg ujjaival megérintette nevét a Bibliában, majd Stuartra nézett. Aztán, első ízben, elmosolyodott.

Pezsgősüveg dugója pukkant. Koger megtöltötte, majd körbeadogatta a várakozó poharakat. – Halljuk a köszöntőt, papa – mondta, és a mellette álló Ansonra kacsintott. Billy Barrington közelebb lépett a fivérekhez; ügyetlen kísérlet volt ez Anson támogatására. A többnyire halk szavú fiúnak az előbb is szüksége volt valakire, akivel szót válthat. Talán most is szüksége van rá.

Tradd bíró fölemelte poharát. Mindenki feléje fordult, ám ő a hátuk mögött bámult valamire. – Mi a baj, Joe? – kérdezte. Miközben a fejek a mögöttük levő ajtónyílás felé fordultak, hűdésesen vörös képű, zömök középkorú férfi nyomult be a szobába.

– Tradd, beszélni akarok veled, meg Stuarttal, a fiaddal. Négyszemközt. Most rögtön.

Elizabeth Cooper a férfi karjára tette a kezét. – Joe…

A férfi ellökte az asszony kezét. – Lizzie, ehhez neked semmi közöd. Ne ártakozz bele.

– Ide hallgass, Simmons – mordult rá a bíró –, itt most családi ünnepség zajlik. Ebbe a házba nem lehet csak úgy berontani,

megbántani a nővéremet és követelőzni. Bármit akarsz is, annak várnia kell.

– De nem várhat. – Joe Simmons már dühösen ordibált.

– Ha tetszik, ha nem, várni fog – felelte a bíró szelíden.

Simmons odalépett a bíróhoz, és megragadta a kabátja hajtókáját. – Én felajánlottam a négyszemközti beszédet, de ha te az egész plénum előtt óhajtod, hát meglesz. A fiad egy gazember. Bajba juttatta az én Victoriámat, és most azért jöttem, hogy magammal vigyem, és egyenesbe hozzam a dolgot.

Koger halkan füttyentett. – Ez a Stuart – suttogta – egyszerűen képtelen begombolva tartani a nadrágját. Mondd, öcsém, szerinted mi van neki, ami nekünk nincs?

Anson szájon vágta, aztán orron, aztán a szemébe vágott, majd megint a szájára. Henrietta felsikoltott. A teremben egyszerre beszélt, ugrált, kiabált mindenki. Tradd bírónak volt a legnagyobb hangja. Fél kezével félrelökte Joe Simmonst, a másikat ökölbe szorítva rázni kezdte a fiai felé.

– Fiúk, a fenébe, hagyjátok abba a dulakodást. – Figyelmét visszafordította a mellette álló dühöngő férfira. – Te pedig, Simmons, tűnj el a házamból. A fiam épp az imént vette nőül ezt az ifjú hölgyet. De ha nem volna nős, akkor se adná a nevét az olyan fehér szemétnek, mint a te lányod.

Joe Simmons, akár a sebzett vad, felüvöltött, oly irtóztatóan, hogy a körülállókban megfagyott a vér. Aztán, miközben nyakán a rettenetes erőfeszítéstől kidagadtak az erek, fölkapta a bírót, és a földre teremtette. – Megöllek – lihegte. – Kelj föl. – Azzal ingmellénél fogva emelte föl a mozdulatlan testet; a bíró feje furcsán félrebillent. A nyaka eltörött. Már nem élt.

Joe Simmons hátralépett, és hitetlenkedve meredt áldozatára. Nagy mancsát kinyitotta, majd összezárta, azzal már se gyógyítani, se bántani nem tudott. A helyiségben némán reszketett a levegő, mintha lélegzetet se merne venni senki.

Azután iszonyú robbanás – Simmons a levegőbe emelkedett, majd a bíró mellére bukott. A hátából szökőkútként bugyogott a vér. – Stuart – suttogta Margaret Garden Tradd, azzal elájult. Újdonsült férje mellette állt, füstölgő puska a kezében. Margaret menyasszonyi ruhájának szoknyája csupa vér.

– Mennyei atyám! – kiáltott Billy Barrington.

Az esküvői gyülekezetre rátelepedett bénaság oldódni kezdett. Henrietta Tradd térdre bukott, és megpróbálta leráncigálni Simmons testét a férjééről. Koger és Anson vonszolta el onnét. Mr. és Mrs. Garden a lányuk mellé térdeltek, és nevén szólongatták Margaretet. Elizabeth Cooper Stuarthoz lépett, és kivette kezéből a puskát. Aztán olyan erővel vágta pofon, hogy Stuart megtántorodott.

– Gyilkos disznó – sziszegte. – Te zabolázatlan, üzekedő barom. Megöltél két férfit, szégyent hoztál két asszony fejére. Ha anyádat nem nézném, most rád fognám ezt a fegyvert… De mert így állunk, hát helyrehozom ezt a ribilliót. Most elmegyek Victoriához, és elküldöm az unokatestvéreihez New Yorkba. – Azzal Billy Barringtonhoz fordult.

– Mr. Barrington, kérem, bocsásson meg a családomnak. Őszintén sajnálom, hogy ilyesmibe keveredett. Itt ma tragikus baleset történt, megértette?

Billy szerette volna azt mondani, hogy igen, de Elizabeth tovább beszélt, így hát hallgatott.

– Mr. Simmons régi barátom, és az unokaöcsém esküvőjén az én kísérőmként volt jelen. A szertartás után a férfiak vadászni mentek. Az öcsém leesett a lóról, és a segítségére siető Mr. Simmons leejtette a puskáját. Az elsült és megölte. Ez történt. Megértette?

Billy a fejét rázta. – Ezt én nem mondhatom, Cooper asszony. Vizsgálat lesz, és én a hatóságnak nem hazudhatok.

Elizabeth összeszorított szája megenyhült. – Drága Mr. Barrington – kezdte szelíden. – Ez a dolog csak Traddékre tartozik, a hatóság pedig Charlestonban van. Itt senki nem fog vizsgálatot tartani. Nekünk, charlestoniaknak megvannak a magunk íratlan szabályai. Csak ne feledje, amit mondtam. Tragikus baleset. És most kérem, segítsen Henriettán, ha lehet. Őszintén szerette az öcsémet, és nagy bánatában szüksége lesz az Úr vigasztalására. Koger. Anson. Gyertek ide. Mr. Barrington majd gondjába veszi anyátokat. És most meghallgatjátok, hogy mit kell mondanotok és tennetek.

A rá következő napon Billy Barrington az Ashley-ültetvényen eltemette Stuart Tradd bírót. Majdnem háromszáz főből állt a gyászoló tömeg.

Joseph Simmonst a Simmonsville nevű kisvárosban helyezték nyugovóra – a várost ő építtette, és róla nevezték el. Temetésén az ottani gyapotfeldolgozó minden munkása részt vett. Lánya, Victoria és Elizabeth Tradd Cooper gyászolták.

Charlestonban a szóbeszéd néhány hét múltán elült, de annak a vakító tavaszi napnak meg az Ashley-ültetvényen

történteknek az emléke nem múló bosszút szült, ami aztán nemzedékeken át kísértett.

2

Billy Barrington lopva az órájára pillantott. Alig egy perc telt el azóta, hogy utoljára odanézett. Lecsapta a fedelét, és az órát visszatette a zsebébe. – Aggodalomra semmi ok – jegyezte meg hangosan. – Gyakorta késnek az emberek.

De azért csak tovább aggódott. A kora reggeli pára ezúttal nem szállt fel. Még mindig ott lebegett a fák koronája körül, egyes foszlányai a földig leértek, és még az ismerős mérföldköveket is elrejtették szem elől. Bármi baleset bekövetkezhet.

Billy előhúzott egy zsebkendőt, és megtörölte a homlokát. A nap fátyolosan sütött, de a júliusi hőség így is nyomasztotta. Zsebkendőjével ezek után egy nem létező foltot tüntetett el a keresztelőmedence ragyogó pereméről. Azt akarta, hogy Stuart és Margaret kisfiának a keresztelőjén tökéletes legyen minden.

Mintha hallani vélt volna valamit, fejét felkapva hallgatózott. Igen, igen. Valóban hangok. Traddék érkeznek. Billy hosszan, megkönnyebbülten fújta ki tüdejéből a levegőt. Sietve meggyújtotta a gyertyákat az oltáron, megfordult, és szemügyre vette a kis templomot. Nagy halom margaréta virított sárga közepével a gyertyafényben, fehér szirmai csak úgy világítottak. A keresztelőmedence mellett magas vázákban sárga rózsa illatozott. Négy, fényes mahagóniból faragott daru nyújtogatta

kecses nyakát, s tartotta a keresztvízzel teli tálat: mintha ők maguk is alig várnák, hogy elkezdődjön a szertartás.

A hangok most már egyre erősödtek. Billy kiszaladt a templomból, magára kapva fehér palástját – az hullámzott körülötte, miközben maga is beleveszett a fehér ködbe.

Traddék vízen érkeztek Baronyról – az ültetvény lakóinak a templomhoz vezető megszokott útja volt ez vagy kétszáz esztendeje. Billy a folyóparton, a mólónál várakozott, ott, a Szent András-templom alatt.

A köd a folyón, ha lehet, még sűrűbb volt. Billy nem látott semmit. Daloló négerek hangját hallotta s a dagályban ingadozó nád susogását. Aztán, mint a meséből, előtűnt a ködből a dereglye. Az orrát magnólialevelekből és virágokból font koszorúval ékesítették, az oldalán repkényfonat tekergőzött, melyhez fehér selyemszalaggal margarétacsokrokat erősítettek. Az utasok mind fehér ruhát viseltek – a ködön áttörni igyekvő napsugarak ragyogó fehér foltokká változtatták őket. Billy mozdulatlanul állt; a látvány lenyűgözte.

Amikor a dereglye oldala a mólóhoz koppant, magához tért révületéből. Kezét nyújtotta, hogy Henrietta Traddet kisegítse a csónakból. Az asszony ingblúzának keményített ujja szárnyként lebegett a karja körül. Az álla alatt szalaggal összefogott fehér szalmakalap pereméről hosszú, fehér fátyol lógott alá. Billy már megszokta, hogy mindig földig érő, fekete özvegyi fátylában látja. Hogy most nehéz, fekete öltözékéről hirtelen átváltott a fehér vászon csillogó tisztaságára, az maga volt az élet igenlése. – Engedtessék meg nekem, Tradd asszony – dadogta Billy –, hogy ki… kifejezzem elragadtatásomat.

Henrietta mosolygott. – Köszönöm, Mr. Barrington, igazán nagyon kedves. Tudja, néha az az érzésem, hogy a négerek jobban értik az életet, mint mi. Ők mindig fehérben gyászolnak. Szerintem is nagyon szomorú látványt nyújtana, ha egy ártatlan újszülöttet sötétséggel vennénk körül, úgyhogy elhatároztuk, a mai napon a cselédeink szokását követjük. – A templom felé fordult. – Milyen szép a párán áttörő fény – sóhajtotta. – Mindig örültem, hogy az építők nem tettek bele színes üvegablakokat.

Amikor mindenki partra szállt, rendezetlen menetoszlopba fejlődtek. Billy ment elöl, utána Traddék és Gardenék, középen a gyerekkel. A csecsemőt egy megtermett, izmos fekete asszony vitte, a fején fehér selyemvirágokkal és tollakkal ékesített hatalmas kalap. Két erős karját mellmagasságig feltartotta, rajta óriási, csipkével borított párnát egyensúlyozott. Azon aludt a csecsemő, apró arca a hímzett főkötőben alig látható. Kis teste egészen elveszett a selyem és csipke keresztelőköntösben, amit a Tradd bébik immáron nyolc nemzedéken keresztül viseltek.

Koger és Anson lett a kis unokaöcs két keresztapja. Amikor Billy feltette a kérdést, hogy mi legyen a gyerek neve, Koger hangja erőteljesen harsant végig az épületen: – Stuart Ashley Tradd. Hogy Anson mit motyogott az orra alatt, azt senki nem értette.

A kis Stuart felébredt és sírni kezdett, amikor a keresztvíz pelyhes fejét megérintette. Margaret olyan látványt nyújtott, mint aki maga is mindjárt elsírja magát. Beszélni kezdett, kérte az elnézést, szabadkozott, de Henrietta a karjára tette kezét, hogy megnyugtassa. – Ne aggódj, kedvesem – szólt nyugodtan.

– A csecsemők mindig sírnak. Csak azt jelenti, hogy odafigyelnek.

A szertartás mindössze néhány percig tartott, de ez is elegendőnek bizonyult arra, hogy a nap végső győzelmet arasson a pára fölött. Amikor a kis csoport a templomból kilépett, ragyogott minden. Ragyogtak a harmatcseppek a füvön és a fák, bokrok levelein, s a harmatos fátyolmoha úgy tündökölt, mint valami gyémántokkal kirakott vízzuhatag.

– Istenem, hát nem gyönyörű? – sóhajtott fel Margaret. Levette fejéről a kalapot, a kalaptűk összekuszálták feltornyozott haját; majd megpenderült, szinte táncra kerekedett izgalmában. A fény megcsillámlott ezüstszőke haján, finom, selymes bőrén. Sugárzott róla a fiatalság, szépség és boldogság.

Billy rábámult, s közben nagyon is tudatában volt a háta mögött hallgatagon álló Ansonnak. Ekkor a fekete asszony fölemelte izmos kezét. – Legyen esze, Miss Margaret. Hagyja abba, mert csak jól felsrófolja magát, és még belebetegszik.

– Ne rontsd el ezt a gyönyörű napot, Zanzie – táncolt oda hozzá Margaret. – Olyan vészjósló vagy, mint egy esőfelhő a napsütésben. Nézd, milyen gyönyörű minden. És olyan boldog vagyok. Igazi ruha van rajtam, nem az a rémes fekete, és ismét karcsú a derekam.

– Alig hogy fölépült a szülésből. Ágyban volna a helye, nem itt fickándozni, mint valami pajkos kis póniló.

– Ne zsörtölődj már, Zanzie. Gyere, ismerkedj meg Mr. Barringtonnal. Hisz annyira szereted a lelkészeket – húzgálta az asszony hatalmas karját.

– Ez az én dadusom, még hazulról, Mr. Barrington. Csecsemőkoromtól ő nevelt, és a mama most megengedte, hogy velem jöjjön az ültetvényre és fölnevelje Stuartot. Ugye, milyen csodás?

Billy bólintott, és üdvözölte az asszonyt. Zanzie pompázatosan bókolt. Olyan méltóságteljes volt a viselkedése, hogy Billy nagyon fiatalnak érezte magát mellette.

A társaság, most már Billyvel együtt, visszatért a dereglyével az uradalomba. Billyt Gardenék mellé ültették. Jane Garden szórakoztatta történetkéivel a termetes fekete asszonyságról; a hangja alig volt több a suttogásnál.

– A valódi neve Zanzibar – motyogta. – Az anyja házicseléd volt a háború előtt. Sallynek hívták. És ezt a Sallyt egészen lenyűgözte a hatalmas földgömb, amit Mr. Garden a dolgozószobájában tartott. Amikor Sally megtudta, hogy gyereket vár, megpörgette a földgömböt, majd az ujjával megállította. Mr. Garden elolvasta azt a helyet, ahol az ujja a földgömböt érte. Hát így történt. Rengeteget nevettünk – ha csak rágondoltunk, hogy mi mindennek nevezhették volna ily módon Zanzie-t. Képzelje el, ha véletlenül Oroszországra bökött volna rá!

Nos, amikor Margaret beszélni tanult, képtelen volt kimondani, hogy Zanzibar – örültünk, hogy a Zanzie sikerült neki. Így ragadt rá azóta a Zanzie név.

– Ön igazán nagylelkű, Gardenné asszony, hogy elengedte Zanzie-t az ültetvényre.

Jane Garden megérintette a szeme sarkát. A kesztyűjén kis nedves folt keletkezett. – Téved, Mr. Barrington. Itt szó sincs

nagylelkűségről. Csak valahogy könnyít a lelkemen a tudat, hogy Zanzie ott van. Tudja, Margaret volt öreg napjaim szeme fénye. Majdnem ötvenéves voltam már, amikor megszületett. Már ő maga is anya, de nekem azért még mindig a csecsemőm. És boldog vagyok, hogy vele van a dadus, hogy vigyázzon rá… Emlékszem, amikor még egészen kicsike volt, minden áldott télen megkapta a kruppot. És Zanzie újra meg újra megmentette az életét, éjt nappallá téve ült mellette, forralta a vizet a bölcső köré emelt sátorban, és váltogatta a borogatást a kicsi mellkasán.

Később meg, amikor jött a bárányhimlő meg a kanyaró, Zanzie mindig készen állt, minden függönyt leeresztett a szobában, elsötétített, hogy megmentse a gyerek szeme világát. Vizes szivaccsal mosogatta, hogy a lázát lenyomja, aztán csak ült mellette és fogta a kezét, hogy a gyerek el ne vakarja magán a kiütéseket, amelyek örökre rajta hagynák a nyomukat.

Még engem se engedett be hozzá. Ha baj volt, tán inkább volt az anyja a kislányomnak, mint én magam. Engem nagyon is megnyugtat, hogy Zanzie-t mellette tudhatom.

– Miért, csak nem tart valami bajtól? – kérdezte Billy meggondolatlanul.

Jane Garden fakó szeme a szenvedély legkisebb jele nélkül tekintett Billyre aráncai közül. – Baj volt eddig is, egy életre elegendő, tán nem? Nem, Mr. Barrington, én nem számítok bajra. De annyi bizonytalan dolog van az életben, nem gondolja? És Mr. Garden öreg már, és öreg vagyok én is. Zanzie nem öregszik meg soha, ő olyasvalaki, akire Margaret bizton számíthat.

Billy megtartotta magának a véleményét. Biztosra vette, hogy Mrs. Garden csak fontoskodó, öreg kotlóstyúk. Előttük a bárkában Stuart és Margaret kézen fogva ültek és egymás fülébe sugdostak – a boldog ifjú pár mintaképe.

Ahogy elnézte őket, erőt vett rajta a magány, és elhatározta, hogy még aznap este hosszú levelet ír Susan Hoytnak, haza Beltonba. Anyja néhanapján emlegette,.hogy Susan érdeklődött, hogy megy sora. Billy sok tekintetben nagyon tapasztalatlan volt, de annyira azért nem, hogy el ne értette volna az anyja célzásait. Susan kedveli őt, s az anyja pártfogolja Susant. Igen, megteszi, még aznap este levelet ír neki. Talán nem hosszú levelet, csak egy rövidkét, de írni fog mindenképpen.

3

Még mielőtt a dereglye elérte Barony mólóját, a forróság erőteljesen rátelepedett az utasokra. A hölgyek kinyitották napernyőjüket, s ujjaikat a vízben hűsítgették.

– Reggeli után lemegyek úszni – jelentette ki Koger. – És eszem ágában sincs egy órát várni. Velem tart valaki? – Billy és Stuart rögvest jelentkeztek.

– Hát te, Anson?

– Ó, nem, kösz, Koger. Nekem dolgom van.

– Én is megyek, Stuart – közölte Margaret.

– Én a helyedben jobban megfontolnám a dolgot – mondta Stuart. – Tudod, ha csak mi, fiúk úszunk, sohasem veszünk fürdőruhát.

Margaret felsikoltott, és eltakarta arcát.

– Miss Margaret, maga nem megy be a hideg vízbe. – Zanzie hangja határozott volt, nem tűrt ellentmondást.

– Hála az égnek – jegyezte meg Henrietta a nagy csendben – mindjárt otthon vagyunk.

Barony mólóját magnóliafák csoportja rejtette el, nagy, nehéz leveleik sűrű sátortetőt képeztek. Az árnyék olyan jólesett, mintha a társaság kipirult orcáját hűs kezek simogatnák. Azon nyomban jobb lett a közérzete mindenkinek.

– Ó, hogy milyen illatos itt – búgta Margaret. – Ezeken az ősöreg fákon biztosan van vagy egymillió virág.

– Ugye milyen szép? – szólt Henrietta. – Ebben a mély árnyékban sokkal később nyílnak az alsó ágak, így aztán alaposan megnyúlik a szezon.

– Jut eszembe, rózsát akartam vágni az asztalra. Reggel olyan sűrű volt a köd, hogy semmit se láttam. Margaret, volna kedved segíteni?

– Majd én segítek, mama – vágott közbe Anson, mielőtt Margaret megszólalhatott.

– Nagyon jó. De előbb még segítsetek, fiúk, kiszállni ebből a csónakból. Ma valahogy a szokásosnál is magasabbnak tűnik nekem ez a lépcső. Úgy látszik, nagyon leapadt a folyó, de nem is csoda. Ezer éve nem esett az eső.

A három fiú felkapaszkodott a kikötőstégre, a nyomukban Billy. Mind a négyükre szükség volt, hogy Zanzie-t felhúzzák. A többi utassal könnyen elboldogultak. Henrietta könnyedén, kecsesen lépkedett, még így is, a csecsemővel a fél karján.

– Siessünk – mondta Stuart. – Majd éhen halok. Chloe megígérte, hogy minden kedvencemet elkészíti a fiam keresztelőjének tiszteletére. – Ő vágott át elsőként a széles gyepen.

– Majd én hozom a kerti ollót a kunyhóból, mama – mondta Anson. – Csak várj itt az árnyékban.

Billy Mr. és Mrs. Gardennel ment, megszokott tempóját az övékéhez lassította. Az öreg botjával rácsapott egy gazcsomóra. – Senki nem képes ma már rendben tartani a háza táját, még akkor sem, ha Shermanék nem égették porig. Emlékszem még a régi szép időkre, amikor ez a gyep olyan volt, mint a bársony.

– Ugyan, Henry, csak fáradt vagy – mondta Jane Garden. – Mihelyt a házhoz érünk, iszol egy pohárka pálmabort.

– Reggeli előtt? Asszonyom, ön nagyon rossz hatással van rám – kuncogott Henry Garden boldogan. – Ami azt illeti, gondolom, jócskán dél felé jár az idő. Meglehet, ez az átkozott hajó szép hagyomány, de mennyivel gyorsabb egy jó vágtájú ló meg a bricska! Mennyi az idő, Mr. Barrington?

Billy a zsebórájáért nyúlt, de a zsebe üres volt. Megtorpant. – Elvesztettem az órámat – mondta kétségbeesetten – Nálam volt ma reggel, egészen biztosan tudom.

Jane Garden megveregette a karját. – Akkor nem lehet messze. Talán a templomban hagyta.

– Nem, asszonyom. Egészen biztosan nem. Bizonyára a csónakban esett ki vagy a kikötőben. Bocsássanak meg, de meg kell keresnem. A papámtól kaptam, amikor a szemináriumban végeztem. – Azzal futásnak eredt.

A sűrű fű elnyelte léptei zaját. Mikor a kikötő közelébe ért, megállt. A fák mély árnyékába rejtőzve ketten álltak. Egy férfi és egy nő. A nőnek csupán a szoknyája szegélye, a férfinak meg csak a fehér nadrágszára látszott. Halkan beszélgettek.

Nem szabad zavarognom, gondolta Billy. Most rögtön vissza kellene fordulnom és visszamennem a házba. De mindjárt fordul az árapály. És ha az órám épp a lépcsőre esett? És a hajósok továbbviszik a bárkát. Talán már el is vitték. Vagy az is lehet, hogy a part legszélén esett ki, és hamarosan ellepi a víz. Mégiscsak meg kell néznem.

Továbbindult.

Aztán a felhangzó szavak hirtelen eljutottak a tudatáig. Újra megtorpant.

– …Anson, hogy tehetsz velem ilyet?

– Én semmit se teszek veled, mama. Neked semmi közöd az egészhez.

– Akkor meg miért? Ha rám nem haragszol, miért akarnál elmenni? Stuart miatt? Vagy Koger az oka? Összeveszte tek?

Anson felhördült. – Mama, megmondtam, hogy nem vagyok mérges senkire. Csak egyszerűen nem maradhatok itt tovább. A papa halála, az esküvő után megmondtam, hogy elmegyek.

– De aztán letettél róla! – tört ki Henrietta.

– Egy időre, mama. Azt mondtam, rendben, egy ideig még maradok. Ez négy hónappal ezelőtt volt. De most mennem kell.

– De hát, Anson. Egyszerűen nem értem. Legalább megmondanád az okát. Hát már nem szeretsz? – azzal Henrietta sírva fakadt.

Billy visszaemlékezett Anson elkínzott arcára, amikor a bátyja feleségül vette a lányt, akit ő szeret, és megértette, miért akar elmenni a fiú, és hogy miért képtelen Henriettának megmondani az okát.

De hát Anson fiatal, még húszéves sincs. Az idősebb, huszonkét esztendős érett bölcsességével, meg a még igazán érintetlen szívével Billy úgy döntött, hogy Anson csak afféle diákszerelemmel viseltetik Margaret iránt, ami hamarosan el fog múlni. Ezenközben semmi joga, hogy fájdalmat okozzon az anyjának.

Hallgatózom, gondolta, és érezte, hogy szégyenében elönti arcát a pír. Halkan, lassan megindult az ellenkező irányba.

Eközben még hallotta Ansont. – Mama, kérlek, hagyd abba. Nem bírom elviselni, hogy ilyen szomorú vagy. Mama, kérlek szépen, ne sírj. Rendben van, megígérem, hogy még maradok. Egy kis ideig.

Billy megfordult, és futni kezdett a ház felé.

Nem a Nagy Ház volt, a kúria, ahol az esküvőt tartották. Májusban a család mindig kiköltözött egy sokkal kisebb és egyszerűbb házba, amely az ültetvény területén állt egy kis dombon, kis fenyőerdő közepén. Októberben visszaköltöztek a Nagy Házba. Ez volt a szokás az alföldi vidékeken, még a gyarmatosítás idején alakult ki, amikor az első telepesek rájöttek, hogy a „mocsárláz" csak a nagyon forró hónapokban pusztít, és nem terjed odáig, ahol a sűrű fenyőerdők vannak.

Az Erdei Házat kátyús erdei úton lehetett elérni a Nagy Ház kocsiútjáról. Májusban, még a kiköltözés előtt visszavágták a

sűrű bozótot, de azóta újból kinőtt, és futás közben a tövisek bele-belekaptak Billy nadrágszárába. Lassított, átlépett a két keréknyom közötti hupás közbülső részre, s ott már biztonságosabban lépkedett, miközben nyirkos zsebkendőjével gőzölgő arcát törölgette.

Mire a házhoz ért, visszanyerte önuralmát.

Ezzel szemben Stuart Traddet önmagából kivetkőzve találta, fel-alá rohangált a ház teljes hosszában végigvonuló verandán, és a képe még a vörös hajánál is vörösebben lángolt, miközben egy magát egészen kicsire összehúzó fekete asszonnyal ordibált, bemutatót tartva a Traddek legendás temperamentumából.

Koger minden érdeklődés nélkül figyelte, szívta a pipáját, és közben egy fehér hintaszékben ringatózott. A házból Zanzie csitító, nyugtatgató hangja hallatszott ki Margaret és a baba sírásával elegyedve.

– Hol a pokolban van a mama? – vakkantott Billyre Stuart. – Egy szót se értek abból, amit ez a bolond vénasszony makog itt nekem.

– Talán ha nem csapnál akkora lármát, meghallanád, amit mond – jegyezte meg Koger higgadtan.

Stuart feléje penderült. – Ha kíváncsi leszek a véleményedre, majd érdeklődöm! – üvöltötte.

Koger látványosan a sarkához csapkodta a pipáját. Aztán felállt, zsebre vágta a pipát, és átlépett a veranda korlátján. Megindult az erdő felé, mit se törődve a bátyja megjegyzéseivel.

– Úgy látszik, itt mindenki süket és néma – ordibált Stuart.

„Az engedelmes felelet elfordítja a harag felgerjedését", mondta magában Billy. – Mi a baj, Stuart? – kérdezte ezután szelíden.

Jóleső érzéssel nyugtázta, hogy Stuart tüsténT abbahagyta a hadonászást és a rohangászást. – Hát ezt próbálom én is kideríteni – mennydörögte. – Ennivaló nincs, egyetlen cseléd sincs a házban, csak Chloe, ő meg összevissza hablatyol, hogy Pansy meghagyta, hogy nem szabad tüzet gyújtani. A mama biztosan értené, mit akar, de én nem. Hová lett? Neki kell itt rendbe tenni a dolgokat.

Billynek eszébe jutottak Henrietta kétségbeesett könnyei. Túl sok volna neki szembenézni ezzel az újabb drámával. – Talán én is segíthetek – mondta. – Ki az a Pansy?

Stuart tehetetlenül a térdére ejtette a kezét. – Hát ez az egészben az észveszejtő. Pansy egy vén banya, aki a Településen él. És semmi köze ahhoz, hogy ki főzi nálunk a reggelit. Semmi köze az égvilágon semmihez. Évezredek óta egy szalmaszálat keresztbe nem tett. Nem értem.

Billy nem tágított. – Hol van a Település?

– Tudja. Az a csomó bódé az út mentén, úgy félúton ide felé.

– Megyek és beszélek vele.

– De értse meg, hogy az öregasszonynak semmi köze mihozzánk.

– Azért csak odamegyek.

Billy az úton ügetett, a torka egészen kiszáradt. A napsugár mintha a kalapján keresztül is a koponyájába hatolt volna, s tompa, forró fájdalmat keltett a szeme mögött. Minden lépésével

a port verte fel, az csikorogva a csizmájára és ruhájára telepedett. Amikor bekanyarodott, némi mozgást észlelt maga előtt. Emberek szaladtak be a bódékba s zárták magukra az ajtót. Mire odaért, minden elcsöndesedett, semmi nem mozdult, csak a függönyök rebegtek az ablakok mögött.

A bódék két sorban álltak, öt az út mentén, négy mögöttük, közöttük kopár föld, ahol csirkék csipegettek a porban, és egy rozsdás szivattyús kútból víz csöpögött egy bádog mosóteknőbe.

Billy odament a kúthoz, és a karjára bökött. – Rettenetesen megszomjaztam – kiáltott. – Ihatok egy kis vizet?

Semmi válasz.

Billy várt, s közben magán érezte a tekinteteket.

4

Ajtó nyikordult. Billy lassan a hang irányába fordította a fejét.

Két gyerek kandikált ki az ajtóban álló asszony szoknyája mögül. Az asszony meglódította az egyiket.

– Vigyél ki egy bögrét a tiszteletes úrnak, és húzzál neki vizet – mondta.

A kisfiú keresztülfutott az udvaron. Billy rámosolygott, a gyerek visszanézett az anyjára.

– Gyerünk, te gyerek, húzd már azt a vizet – utasította az asszony.

Billy mosolygott. – Nagy a forróság idekinn – mondta. – Bemehetnék egy percre az árnyékba?

Az asszony visszahúzódott a házba. – Mit akar, tiszteletes úr?

Billy kinyújtotta kezét a kisfiú felé. Gondosan megválogatta a szavait. – Egy kis vizet szeretnék, és némi segítségre volna szükségem.

A gyerek odanyújtotta a bögrét. Miközben ivott, Billy reménykedve nézett az ajtóban álló asszonyra, majd a bódék éber ablakaira, sorra, egymás után.

Újabb ajtó nyílt ki, és kilépett rajta egy méltóságteljes öregember. Billy még emlékezett rá az esküvőről. A négerek lelkipásztora. – Tehetek önért valamit, tiszteletes úr? – kérdezte.

Billy odament hozzá. – Pansyvel szeretnék beszélni.

Az ajtóban álló asszony sietős mozdulattal visszaintette a kisfiát. Az ajtó becsukódott a gyerek mögött.

– Pansy nincsen jól, tiszteletes úr. Ágyban fekszik. Netán segíthetek?

Billy a fejét rázta. – Félek, hogy nem, tiszteletes uram. – A fekete férfi fejbólintással nyugtázta a megszólítást, a szakmai együvé tartozás elismerését. Billy tovább beszélt, a szava épphogy hallható volt az ablakok mögött rejtőzködő füleknek. Úgy érezte, szövetséget kötött a lelkésszel, tudta, hogy egy fekete közösség lelkipásztora nagy hatalommal bír, de valahogy megérezte, hogy Pansy még nála is hatalmasabb.

– Magával Pansyvel kell beszélnem – mondta Billy. – Nem akarok rosszat. Csak kérdeznék tőle valamit.

– Kérdezzen tőlem, tiszteletes úr.

– Nem, tiszteletes úr. Magától Pansytől kell megkérdeznem.

Az egyház két képviselője elszántan, Isten szolgájához méltatlan ellenséges érzülettel nézett szembe egymással.

A fekete férfi megfordult, és bement a házába. Vesztettem, gondolta Billy, teljes kudarc.

A háta mögött köhintett valaki. Nem is hallotta a fiatal nő közeledő lépteit. – Jöjjön velem – szólt a nő.

– Nem állott oda a lelkésszel, ahogyan én se – mondta az öregasszony. – Hogy hívják az urat?

– Mr. Barrington.

Pansy felvonta a szemöldökét. Kicsi volt, aszott testű. Amikor a szemöldökét felvonta, hullámok futottak keresztül a homlokán és az arcán, és a bőre ráncossága szembetűnőbbé vált. Lehetett bármilyen korú. Vagy kortalan.

– Az a Pansynek túl hosszú. Majd Mr. Barrynak fogom szólítani.

– Rendben van – mondta Billy. – Kérdezni szeretnék valamit, Pansy.

Az öregasszony fölemelte a kezét. – Még nem – jött az utasítás. – Egy ideig tanulmányoznám az arcát. Te, lányom – emelte meg a hangját –, adj egy kis fényt a Mr. Barry arcához.

A fiatal nő, aki Billy kísérőjéül szegődött, körbesietett a szobában és széthúzta a függönyöket. Aztán kitárta az ajtót.

Miközben a napfény beáradt, Billy körülnézett. A szoba kicsi volt, de a benne levő bútorzattól még kisebbnek tűnt. Az egyik sarokban hatalmas mahagóniágy állt. Úgy fért csak be a szobába, hogy a lába aljának és a négy tartóoszlopának lefűrészelték a felét. Mellette masszív mahagóni fiókosszekrények, egyik a

másikon, egészen a mennyezetig. Rézfogantyújuk aranyként csillogott. Mindegyik fogantyút élénk színű gyapjúfonalból kötött csokor ékesítette.

Az ággyal szemközti falnál durva, tapasztott tűzhely. Fölötte kitömött páva lógott alá a mennyezetről, fakó tollai a napfényben még most is szivárványszínben pompáztak. A tűzhely előtt állt Pansy széke, hatalmas, mamutméretű trónus rongyos kárpittal. Az öregasszony még kisebbnek, még aszottabbnak látszott benne.

Billyt nyomasztotta a zsúfoltság. Megpróbált hátrálni, de csak újabb bútorokba ütközött. Pansy a szája elé kapta a kezét, úgy nevetett. Kacagása üde volt és dallamos. Úgy nevetett, mint egy kislány.

– Foglaljon helyet, Mr. Barry – mondta ünnepélyesen.

Billy hátranézett, és egy viaszosvászonnal letakart asztalt látott maga mögött, ami betöltötte a szoba többi részét. Körülötte négy egyenes hátú szék az asztal alá betolva. Billy kihúzta az egyiket, megfordította, és szemben Pansyvel leült. Tízujjnyi hely sem maradt a térdük között.

Billy mozdulata mintha jeladásként szolgált volna. Miközben Pansy az arcát tanulmányozta, a Település többi lakói csoportosan tódultak Pansy házába. Az elsők beléptek, leültek az ágyra és a padlóra, a falnak támaszkodtak, míg már talpalatnyi hely sem maradt. Ekkor a kinn rekedtek odaálltak az ablakba, és még az ajtót is eltorlaszolták.

Miután a hallgatóság helyet foglalt, Pansy készen állt. – Tudom, mért jött, Mr. Barry – kezdte. – Az az ostoba Chloe emlegette a nevemet, pedig semmi joga nem volt hozzá. Maga

meg idejött. Teli kérdésekkel. – Pansy ismét elnevette magát. – Nos, uram, állok elébe.

Nevetés burjánzott a bódéban belül és kívül állók között.

Pansy elkomorodott, sötét, feszült arcán újabb ráncok futottak keresztül. – Nincs mit nevetni – jegyezte meg fennhangon. Abban a pillanatban elhallgatott mindenki.

Pansy odahajolt Billyhez. – Mr. Barry, hallgasson az öreg Pansyre. Menjen el innét. Itt csak nyomorúságot talál. Maga nem idevaló, maga elmehet. Ezek a Traddek, ezeken átok ül. Egyre érik őket a csapások, de a java hátravan még. Ma reggel láttam a titkos szemet.

A kíváncsi hallgatóság felhördült. Pansy nemkülönben. Majd kihúzta magát a székében, és felemelte reszkető kezét. – Ez itten az Ashley-ültetvény – mondta, s hangját a harag megacélozta. – Az volt időtlen idők óta. Azt a folyót Ashleynek hívják. Ashley-föld, Ashley-víz. Itt a Traddeknek semmi keresnivalójuk. Én is az Ashleyké vagyok – a színes bőrűek mind Ashley-népek. Miss Julia Ashley – ő volt a gazdám. Tán nem ott álltam mellette, mikor megmondta a jenkiknek, hogy ki innét, az ő földjéről? S tán nem futottak előle, mint a nyulak? Miss Julia – hát övé voltam én meg ezeknek a népeknek a papái és nagypapái mind. Mink mind Ashleyk vagyunk. Nem Traddek. Ez a föld sehogyan se veszi be őket. Amióta a Miss Julia nincs, senki sincsen, akinek ez a föld valóban a tulajdona. Senki se idevalósi, csak mink, feketék. A bíró, az képtelen volt gondját viselni ennek a földnek. Itt-ott el is adogatott belőle kis darabkákat. A fia meg, aki most van, az még a bírónál is rosszabb. A termés nem nő. Eső nincs. Ez a föld nem akar teremni ennek a fiúnak. Az persze megpróbál

túljárni ennek a földnek az eszén. Ashleynek nevezte el a gyerekét. De hát a föld eszén nem lehet túljárni. Az tán nem tudja, hogy az a gyermek bűnben fogant? Az tán nem tudja, hogy idegen a dajkája is annak a gyereknek? Az az első fekete asszony az Ashleyk földjén, aki nem Ashley maga is. A föld tuggya, kicsoda. És Pansy is tuggya. Tán nem ugyanannak a Sallynek a gyereke, aki a jenki katonákkal megszökött? És egy ilyen semmirekellőnek a gyereke költözött az Ashleyk földjére. – Pansy a méltatlankodástól reszketve felállt. – Láttam a titkos szemet, és ugyan meg nem lepődtem rajta. Túl sok bántás érte ezt a földet, ezért szólította a titkos szemet, az megjött. És kísérteni fogja a sok Traddet. És csak pusztulást hoz és kínszenvedést.

Pansy rekedt hangját áthatotta a szenvedély, szavai megbabonázó erővel hatottak. A tömeg már ingatta magát, s halkan nyöszörgött. Billy szorítást érzett a torkában, és azon kapta magát, hogy ő is előre-hátra ingatja a testét. Hideg futott végig a hátán. Meg kell állítanom, gondolta, de Pansy tovább kiabált, és ő semmit se tehetett.

– Mondom az embereknek, intem őket. Titkos szem, itt a titkos szem, mondom. Eljött, és kezében a halál érintése. – A nyöszörgés egyre erősödött. Az emberek karjukkal takarták el a szemüket, elhúzódtak Pansytől és a jóslataitól. Az ajtóban egészen megzavarodtak az emberek, az asszonyok és gyerekek menekülni próbáltak a szavak elől.

– Elég! – sikoltotta Pansy. – A titkos szem nem tiértetek jött. Nem Ashleykért jött. Hanem Traddekért.

– És itt az egyik, aki elébe jött. – Előbb a nyugodt hangja, majd maga Henrietta is megjelent, könnyedén haladt előre a szétrebbenő feketék között.

– Pansy – mondta nyájasan –, szégyellhetnéd magadat. Félholtra rémisztgeted itt az embereket az ostobaságaiddal. És mi a csudát mondtál Chloe-nak? Hogy a titkos szem fel fogja robbantani a tűzhelyet?

Körülnézett a szobában, a tekintete minden arcon megállapodott. Néhányhoz odaszólt. – Herklis, szükségünk van rád odafenn a házban. Chloe nagy lakomát készít elő, és egyedül te tudod szépen felvágni a sonkát… Szép jó napot, Mungo, remélem jobban vagy már… Juno, az ágyak nincsenek bevetve és minden szobában elhervadtak a virágok… Susie, te egy mérföldet nőttél, amióta legutoljára láttalak, már látom, hogy éppolyan csinos leszel, mint a mamád… Cuffie, odalenn voltam a rózsakertben, és van néhány vessző, amit fel kellene kötözni… Minerva, nahát… neked minden bizonnyal ikreid lesznek. Ha Drayton doktor legközelebb átjön, feltétlenül meg akarlak nézetni. Helló, Jupiter… helló, Romulus, csak nem vasfog az, amit a szájadban látok?… Cissie, a kimosott ruha megszáradt, le kéne szedni és bevinni a házba… – Könnyedén beszélt, nem kapkodott, de mindenki odaadását és figyelmét kiváltotta. Billyre rá se nézett.

Pansy nem vett tudomást Henrietta jelenlétéről.

A szobában az emberek nyugtalankodtak – topogtak, bizonytalan pillantásokat vetettek Henriettára, Pansyre, egymásra. De a cselédek nem mozdultak, hogy Henrietta utasításának eleget tegyenek.

És ekkor Henrietta kijátszotta az adut. – Ashley tiszteletes úr, miért nem jön beljebb?

Billy a bricskán tért vissza Henriettával. – Csodálatosan viselkedett – mondta a férfi alázatosan. – Nekem fogalmam sem volt, mitévő legyek.

– Mert nem is tehetett semmit, Mr. Barrington, de azért nagyon kedves, hogy megpróbálta. Itt hatalmi harc folyik Pansy és énközöttem. Tudja, azt szerette volna, hogy a dédunokája legyen a csecsemő dadája. Mikor nem őrá esett a választásom, Pansy úgy határozott, hogy megtanít kesztyűbe dudálni. Ha a legifjabb Pansy nem dolgozhat, majd nem fognak a többiek se.

– Ez az egész hókuszpókusz az átokkal csak színjáték volt?

Henrietta egy pillanatra elgondolkodott. – Őszintén szólva, nem tudom – mondta. – A régi babonák még nagyon is élnek. Pansy minden bizonnyal látott valamit, talán egy faágat, vagy egy elbitangolt birkát, vagy tehenet. Emlékszik, milyen sűrű volt ma reggel a köd. Bármi, ami mozgott, könnyen kísértetiesnek látszhatott. Lehet, hogy Pansy valóban titkos szemnek vélte, amit látott. Ámbár kétlem. Csak egy jó mesét kerekített hozzá. – Henrietta meghúzta a gyeplőt, és a lovat megállította az árnyékban. – Legjobb, ha egy kicsit kiszuszogjuk magunkat, mielőtt a házba visszamegyünk. Legalább kapnak a cselédek egy kis időt, hogy mindent elrendezzenek. – Látni valóan már nem foglalkoztatta a Településen lezajlott jelenet.

De Billyt még mindig gyötörte a kíváncsiság. – Egyáltalán, mi az a „titkos szem”? – kérdezte.

Henrietta megpaskolta a kezét. – Az a mumus, az ördög, minden, ami rossz. Azt még soha senki el nem árulta, hogy néz ki, de én egész életemben rettegtem tőle. Minden színes bőrű dadus – és anya – elmondja a kisgyerekeknek, hogy ha nem viselkednek jól, értük jön a titkos szem. Egy kicsi gyerek, ha éjszaka hallja, hogy nyikorog a padló, azon nyomban azt hiszi, hogy jön a titkos szem. Magam is hosszú órákat töltöttem a fejemre húzott takaró alatt, mert mindenáron el akartam bújni a titkos szem elől.

– Értem már, hogy a lelkész úr miért nem örvend Pansy történeteinek.

– Az is csak hatalmi harc – kuncogott Henrietta. – Pansy tudta, hogy csatát veszített, mihelyt a lelkész belép. Akkor már ketten voltunk egy ellen, akárhogy nézzük is: a lelkész meg én Pansy ellen, vagy a lelkész és a Biblia a titkos szem ellen. Állandóan dúl a harc közöttük, hogy melyiknek nagyobb a befolyása a Település lakói fölött. Többnyire Pansy győz, mert az öreg szerelmes az ifjú Pansybe, aki viszont hűséges a dédnagyanyjához.

– Hűha! Kicsit bonyolult. Én az itteni szokásokat soha ki nem fogom ismerni.

– Dehogyisnem. Máris jó úton van. – Henrietta elhallgatott.

– Egyvalami jó abban, hogy maga nem idevalósi – jegyezte meg hirtelen támadt félénkséggel. – Hogy az emberek őszintén mernek magával beszélni. Mert maga még nem döntötte el eleve, hogy mi az, aminek változnia kell, és mi az, aminek úgy kell maradnia, ahogy mindig is volt. Maga friss, alföldi szemmel lát

mindent. És nincs annál jobb, mint amikor valaki úgy érzi, hogy magának elmondhatja, amit gondol, és kikérheti a véleményét.

– Nagy megtiszteltetésnek tartanám, ha bárki belém helyezné a bizalmát – mondta Billy őszintén. – Az biztos, hogy soha senkinek tovább nem adnám.

– Feltételeztem, hogy így van, Mr. Barrington. És talán szólíthatom Billynek, ha már így összebarátkoztunk. Nagyon aggódom a legfiatalabb fiam, Anson miatt…

Aznap este Billy levelet írt Susan Hoytnak. „Ez itt nagyon régi és nagyon szép és nagyon történelmi vidék", zárta sorait. „Egészen más, mint odahaza. Talán volna kedved megnézni."

Sokáig gondolkodott, majd így írta alá a levelet: „Barátod, William Barrington."

5

Susan az illendőség határán belül sietve válaszolt Billy levelére. Megjegyzése, hogy bizonyára nagyon érdekes élmény lehet megismerni azt az országrészt, éppoly óvatos és el nem kötelezett kijelentés volt, mint Billyé, amikor arra célzott, hogy talán Susant is érdekelné. Mindketten tisztában voltak a konvenciókkal. Az udvarlás kezdetét vette.

A nyomasztóan forró és tikkasztó nyár során ide-oda vándoroltak a levelek – minden fordulónál egyre terjedelmesebben, egyre érdekfeszítőbben. Billy egyre kevesebb

időt töltött azzal, hogy a vasárnapi prédikációjára felkészüljön, esti óráit ugyancsak igénybe vette a levelezés.

Kicsit furdalta a lelkiismeret – meg is vallotta Henrietta Traddnek. Igen hamar kialakult a kölcsönös barátság. Henrietta néha már-már fiaként bánt Billyvel, máskor viszont úgy öntötte ki neki a szívét és kérte a tanácsát, mint a gyóntatójának, vagy mintha ő volna a gyermek és Billy az apa. A maga részéről Billy szolgálatkészen meghallgatta Henrietta problémáit, és biztosította együttérzéséről, amikor aggodalmait és boldogtalanságát megosztotta vele.

– Ne legyen ostoba – mondta neki Henrietta, amikor Billy megvallotta, hogy elhanyagolja a kötelességét. – Nyáron amúgy is alig van, akinek prédikáljon, csak mi vagyunk itt és Margaret szülei.

Igaz is volt. Különös egyházközösség volt a kis Szent András-templomé. A polgárháború előtt ott imádkoztak az Ashley folyó mentén fekvő ültetvények lakói. Minden vasárnap jöttek le a bárkák a folyón és özönlöttek belőlük a nagy ültetvényes családok meg azoknak a vendégei, volt, hogy harmincán is, ha valami komolyabb ünnep vagy összejövetel volt a családban.

De az ültetvények mind elpusztultak. A családok most többnyire Charlestonban éltek. Voltak, akik még messzebbre szóródtak. Hogy a Szent Andrást megnyitották, az inkább gesztus volt, emlékezés a hajdanvolt aranykorra. Tavasszal a padsorokat megtöltötték a hajdanvolt ültetvénytulajdonosok leszármazottai. A vidéki kocsikázás kellemes elfoglaltság volt a friss, hűs levegőn, amely ontotta a jázminillatot. Nyáron szó se

lehetett róla. Az emberek csak azért hagyták el gondosan bezsaluzott városi házukat, hogy a közeli szigetekre menjenek, s a hűvös óceáni levegőben és a széles homokfövenyen hűsöljenek.

– Igen – folytatta Henrietta –, ősszel megint másképpen lesz minden. – Boldog mosoly áradt szét fáradt arcán. – Egy kis összejövetelen is töröm ám a fejem.

Billy elcsodálkozott. Tudta, hogy Henrietta nagyon komolyan veszi, milyen tisztelettel tartozik elhunyt férje emlékének. Fehér gyászruhát fog viselni, de a bíró halála után mindenképpen ragaszkodik a teljes gyászév letöltéséhez. Friss özvegyek nem is járnak el összejövetelekre, szinte elgondolhatatlan volt, hogy maga akar összejövetelt rendezni.

– Nem igazi partira gondoltam – mondta Henrietta. – Csak amolyan vendégségre. Minden évben október huszonötödikén költözünk vissza a Nagy Házba. Mi lenne, ha írnék Hoytné asszonynak, és meghívnám Susant látogatóba november első hétvégére?

Susan vonata Summerville-be, a bájos kisvárosba érkezett, ahol Traddékhez hasonlóan Billy is beszerezte mindazt, amire szüksége volt. Billy örült, hogy Susan nem a Charlestonba érkező vonatot választotta. Summerville sokkal jobban hasonlít Beltonra – kicsi, álmos, van egy főutcája és egyvágányos vasútállomása. Charleston nagy vasútállomása túl zajos, túl nagy, túl zsúfolt egy meghitt találkozáshoz.

Billy egy pillanatig meg se ismerte Susant. Olyan felnőtt lett. Aztán felötlött benne, hogy bizonyára ő is nagyon idegennek

tűnik papi ruhában. Susanon látszott, hogy éppoly ideges, mint ő. És Billy hirtelen rájött, hogy nincs mitől tartania.

Susan ugyanolyan elragadtatással reagált az ültetvény lenyűgöző látványára, mint Billy, amikor odakerült. – Ne aggódj – mondta a lánynak nagyszerűen fogod érezni magad. Traddék rendkívül kedves emberek.

– Bizonyára nagyon tehetősek.

– Nem is olyan nagyon. – Billy Henriettától jól tudta, hogy épp az ellenkezője a helyzet. Már évek óta a bíró nővére támogatta őket, diszkréten. Amikor az esküvő rettenetes napján szakított Stuarttal, a fiú úgy állt bosszút, hogy megtiltotta, hogy anyja és öccsei kapcsolatot tartsanak vele. Henrietta kénytelen volt visszaküldeni a csekkeket, amelyeket Elizabeth küldött, és az ültetvény adósságai egyre növekedtek. Az ez évi aszály nagy csapás volt a veteményeskertre, Barony egyetlen bevételi forrására. Stuart épp az elmúlt héten kényszerült eladni háromszáz hektár földet, hogy az adósságait rendezze.

Susannak a lélegzete is elállt, amikor a nagy forduló után megpillantotta a Nagy Házat. – Milyen gyönyörű, Billy. Soha ehhez foghatót még nem láttam.

– Mondtam neked, hogy az alföld egészen más. Nézd, már jön is elénk Margaret Tradd.

Susan kétségbeesetten nézett Billyre. – Jobb lett volna, ha nem is jövök, Billy. Ez a lány olyan gyönyörű, hogy nem is lehet valódi. Én annyira nem vagyok idevaló.

Billy megállította a bricskát, és Susan felé fordult; figyelmesen tanulmányozta egyszerű, ismerős vonásait. Kerek arc, apró, egyenes orr, barna szem. A szája széles, éles metszésű,

alsó ajka kissé túl telt, a felső egy kicsit túl hosszú. Színe a rózsáé. Miközben Billy rábámult, a lány arca ugyanolyan meleg, ragyogó rózsaszínűre pirult.

– Nagyon jól nézel ki, Susan – mondta határozottan. – Nagyon is valóságosan. Margaret inkább olyan, mint egy baba. Vele mindenki nagyon türelmes, mert még fiatal, de téged mindenki kedvelni fog éppen azért, mert olyan vagy, amilyen. – Megrántotta a gyeplőt. – Na, essünk túl a bemutatkozáson. Aztán pihenhetsz és szórakozhatsz.

– Kedves lány – súgta Henrietta Billynek, miközben a könyvtárszobában elfogyasztott vacsora előtti sherry után átvonultak az ebédlőbe. – Elveszi feleségül?

– Azt még nem tudom – motyogta Billy. Házasságra gondolni még meglehetősen korai volt.

De még a vacsora vége előtt határozott.

Rosszul sült el, hogy Henrietta olyan nagyon ki akart tenni magáért a Billy városkájából valósi lány kedvéért. Az ebédlőasztal pazar volt, roskadozott a porcelántól, ezüsttől és kristálytól – Julia Ashley büszkeségeitől.

Az asztal közepén gyönyörű váza állt, még Julia apja hozta Velencéből, rózsabokor, amelynek minden virágszála, minden levele a tökéletességig volt megmunkálva, csupa olyan színben, amire csak egy nagy művész képes. A kert frissen vágott rózsái díszelegtek körülötte és minden egyes teríték mellett külön-külön. A mahagóniasztal mély feketéjében visszatükröződtek, mert nem volt rajta abrosz, csak egy négyszögletes csipketerítő minden teríték alatt, pókháló vékonyságú csipke, finom mívű

rózsafüzérekkel, melyeken fantasztikus, egymásba fonódó levelek díszelegtek. Az asztalkendők olyan finom batisztból készültek, mint a csecsemők keresztelőruhája, szélükön ugyanolyan csipke. A tányérok tojáshéj vékonyságúak, egyszerű aranyszegéllyel és az Ashleyk címerével. A borospoharakon szintén aranyszegély, és az alakjuk oly rendkívüli, hogy már-már szétpukkanó buborék látványát keltették. Súlya azon az asztalon csak az ezüstnek volt, annak minden darabja nehéz, egyszerű, hegedűnyelű, a több évtizedes szeretetteljes tisztogatás mély patinájával.

Billy, aki szinte mindennapos vendég volt az Erdei Házban, hirtelen kínosan, esetlenül érezte magát. Susan a szék szélén kucorgott, mint aki attól tart, hogy mindjárt eltöri, a keze reszketett az ölében.

Belépett Herklis, a kezében gőzölgő levesestül, amit letett Henrietta elé. Juno a nyomában, a kezében nagy halom előmelegített tányér, tiszta ruhába bugyolálva. Henrietta fölemelte a súlyos leveseskanalat, és tálalni kezdett. – Ez rákleves, Miss Hoyt – mondta. – Remélem, kedveli a tengeri ételeket. Ha nem, az sem baj. Van egy kis húsleves is a konyhában.

Susan, aki még életében nem kóstolt rákot, kijelentette, hogy az az egyik kedvence.

A vacsora, melynek minden fogása Chloe egy-egy remekműve volt, nagy megpróbáltatást jelentett a lány számára. Stuart és Koger egymással versengve udvaroltak Susannak. Susan felelni sem bírt, s érezte, hogy irul-pirul. És a különös ízek

és ételek is egészen elképesztették – fácán rizságyon, apró zöldbab vagdalt, savanyított pekándióval, édesburgonya-felfújt.

Billy látta, hogy milyen kínosan érzi magát, és ettől az ő közérzete is egyre kínosabb lett. Ekkor Margaret, akit bosszantott, hogy Stuart elhanyagolja, azzal bosszulta meg magát, hogy felháborítóan flörtölni kezdett Ansonnal, aki csöndesen a vacsorájára összpontosított. Margaret odahajolt hozzá, a fülébe suttogott, kezét a kezére tette. Anson úgy húzódott el, mint aki megégette magát. Billy világosan látta arcán a kínszenvedést, sietve Henriettára pillantott, de annak, mint máskor, most is elkerülte a figyelmét Anson gyötrődése.

– Jaj, Anson, hogy te milyen unalmas vagy – jegyezte meg Margaret vidáman. – Végre csapunk egy kis vendégséget, és te olyan esetlen vagy, mint egy medve. A következő összejövetelünkre ide sem eresztjük, ugye, Miss Hen?

Henrietta tétován mosolygott. – Majd meglátjuk annak idején – közölte.

– És az mikor lesz, Miss Hen? És kit hívunk meg? Most, hogy végre vége a nyárnak, az emberek szívesen látogatnak vidékre. Csapjunk egy kis házi ünnepséget? De jó lenne egy kis bál! Nem túl nagy, de azért táncolhassunk. Mi a véleménye, Miss Hen? Mennyi időt vesz igénybe, amíg egy ilyet megszervezünk? Három hetet? Vagy négyet? Talán jobb lenne, addigra hálaadásnap lesz és minden hálaadásnapkor amúgy is van vadászat és nyársonsütés. Csak megmondjuk mindenkinek, hogy a nyársonsütés után itt maradnak, sétálnak egyet a kertben, pihennek egy sort, aztán már öltözhetnek is az esti bálra. Milyen nagyszerű! Majd megmondom Zanzie-nak, hogy varrjon nekem

olyan gyönyörű ruhát, amilyenhez foghatót még senki sem viselt. Stuart, szerinted milyen színű legyen? Talán kék. Ugye, te leginkább a kéket kedveled?

– Margaret, tudod, hogy itt még hónapokig nem lehet bált meg igazi összejövetelt rendezni – szólalt meg Henrietta, még mielőtt Stuart egy szót is szólhatott. – Gyászolunk. És most, hogy már hűvösre fordul az idő, visszavesszük a fekete ruhát.

– Ne! – kiáltott Margaret. – Ez nem igazság. Gyűlölöm a feketét, és olyan rémesen festek benne. Ne légyen ilyen utálatos, Miss Hen!

– Nem utálatosságról van szó, Margaret. Hanem az uramnak kijáró tiszteletről. – Henrietta kihúzta magát, szelíd tekintete szigorú.

Margaret megijedt a Henriettában végbement változás láttán. Egy percre el is hallgatott. Billy és Koger egyszerre szóltak Susanhoz, igyekeztek kitölteni a kínos csendet.

Margaret félbeszakította őket. – Semmi okát nem látom, hogy nekem miért kellene feketében járnom és vidéken eltemetkeznem a bíró miatt. Végtére is, nem az én férjem volt.

– Az én apám volt – felelte Stuart. – És most elhallgass, és viselkedj szépen, Margaret. Szégyent hozol a mama fejére,

Margaret szépséges szemét könnyek lepték el. – Legalább te állnál mellém, Stuart. De olyan utálatos voltál velem egész nap.

– Stuart – mondta Henrietta –, talán később, négyszemközt kellene ezt a dolgot megbeszélned Margarettel. – Susanhoz fordult, a tekintete ismét csupa szelídség. – Nagy családjuk van, Miss Hoyt?

– Igen, asszonyom – felelte Susan. – Két bátyám van és négy nővérem. – A hangja erőteljesebb és tisztább volt, mint korábban. Arcáról sugárzott a Henrietta iránt érzett tisztelet.

Megjelent Herklis, a kezében roskadásig megrakott tálca. – Idén gyönyörű almát szereztünk arról a vidékről, ahol maga is él, Miss Hoyt – mondta Henrietta. – Azt az almát nagy becsben tartjuk. Chloe kitűnő almazselét készít belőle, és véleményem szerint még elég meleg az idő egy kis fagylalthoz.

– Herklis, adjon Miss Margaretnek bőségesen. Nagyon kedveli az almazselét.

Margaret erre sírva fakadt. – Egyetlen falat se menne le a torkomon – jajongta. – Rémes, amikor mindenki olyan utálatosan viselkedik. – Egyre hevesebben zokogott, míg már az egész teste reszketett. Aztán következett a levegő után kapkodás, csuklás, amitől a feje, a válla is rángatózott.

Stuart és Henrietta odasietett hozzá, vízzel kínálták, nedves zsebkendőt tettek a nyakára, csitítgatták.

Ekkor felpattant az ajtó, és berontott Zanzie. Félresöpörte Stuartot, és átölelte Margaret vállát. – Nem megmondtam, hogy nem szabad felizgatnia magát? – búgta. – Szegény, beteg kicsikém, jöjjön ide a Zanzie-hoz.

Keblére ölelte Margaret rázkódó testét, és kihívóan meredt a többiekre. – Én tudom, mit kell tenni vele – közölte. – Mindenki hagyjon minket békén. – Fölemelte Margaretet a székről, erős karjával átfogta a derekát, és távoztak. Stuart a nyomukban kullogott.

Henrietta visszaroskadt a helyére, és a szék támlájának támasztotta a fejét. – Billy, Miss Hoyt, igazán sajnálom. Sajnos ez a vacsora rosszul sikerült.

Susan sietve kanalazni kezdte a desszertjét. – Én még ilyen finomat életemben nem ettem, Tradd asszony – mondta. – És még soha életemben ilyen szép házat, mint ez a magáé, nem láttam. És most, hogy sikerült a vacsora végére érnem anélkül, hogy bármit is összetörtem volna, elárulhatom, hogy a legelegánsabb vacsora volt, amelyen valaha is részt vettem. Volna szíves elkérni a szakácsnőjétől ennek a desszertnek a receptjét? És ugye megnézhetem a rózsakertjét?

Aznap este Billy megkérdezte Susant, hozzámenne-e feleségül. A lány azonnal igent mondott. Nem ismerte az érzelmekre ható kisded játékokat.

6

A végén Anson kicsikarta Henrietta beleegyezését. – Emlékeztetett rá – magyarázta Henrietta Billynek –, hogy Margaret alig töltötte be a tizenhatodik esztendejét. Egy gyerek ennyi idős korban nem visel mély gyászt hat hónapon túl, úgyhogy Margaret is járhatna fehérben, fekete csíkkal a ruhája szegélyén. Gondolom, ő maga is fiatal lévén, jobban megérti Margaret érzéseit.

Természetesen semmiféle bálról vagy formális összejövetelről szó nem lehet. Ebben az esztendőben a Traddék részvétele nélkül fog lezajlani a városban a báli szezon. De, mint

Anson is említette, a hálaadásnapi vadászat Baronyn az apja kedvenc programja volt. Meg is tartottuk minden esztendőben, amióta csak ’87-ben ideköltöztünk. És ha továbbra is megrendezzük, az egyfajta tisztelgés lesz a bíró emléke előtt. Én nem veszek részt a társasági eseményben. Majd Margaret lesz a háziasszony a nyársonsütésnél. És nem hívunk meg annyi embert, mint rendesen. Csak a fiatalabbakat. Most Stuart áll az uradalom élén. A vendégek legyenek az ő barátai…

A hangja elhalt. Aggódni látszott. – Maga szerint helytelenül cselekszem, Billy?

– Nem asszonyom, nem hinném.

Henrietta sóhajtott. – Sose voltam hozzászokva, hogy nekem kelljen határoznom. A bíró mindig tudta, mit tegyen. Olyan nagyon hiányzik. – Mélyet lélegzett.

– Nos, akkor ennyiben maradunk – mondta. – Megtartjuk a hálaadásnapi vadászatot. Elképzelhető, hogy Susannak is volna kedve részt venni? Nagyon örülnék, ha eljönne.

– Bár eljönne, de tudom, hogy nem fog. Rengeteg dolga van, készülnie kell az esküvőre. Nincs már olyan messze a január.

– Úgy örülök, Billy. Nagyszerű ez a lány. Ha ír neki, feltétlenül írja meg, hogy nagyon fog nekünk hiányozni hálaadáskor.

Susan a legnagyobb örömükre kijelentette, hogy boldogan eljön. Néhány napig nélküle is folyhatnak az esküvői előkészületek. Kedden érkezett, és egész szerdán Henriettának segédkezett a nyársonsütő üreg kiásásának felügyeletében, a hosszú asztalok felállításában a pázsiton, a több tucat tányér és szalvéta megolvasásában, a szükséges kellékek ellenőrzésében és

a nyársonsütéshez elengedhetetlen szósznak, amit Chloe a tűzhelyen rotyogtatott, szagolgatásában. Margaret körbetáncolta őket, útjában volt mindenkinek, de a jókedve, a boldogsága olyan ragadós volt, hogy senki sem tudott haragudni rá.

Estére eleredt a hideg eső. – Ha így marad, senki el nem jön holnap – mondta Susan Billynek. – Margaret majd cirkuszolni fog, és én félek, hogy a végén még pofon vágom.

Henrietta söpört el mellettük, maga előtt terelgetve négy kis fekete fiút, akik vitorlavásznat és négy hosszú póznát cipeltek. – Ne álljanak már itt kinn, a hidegben – kiabált –, és ne legyenek ilyen kétségbeesettek! Volt már errefelé máskor is esős idő. Egyszerűen sátrat húzunk a tűz fölé, hogy el ne aludjon, és pótasztalokat állítunk fel a hallban arra az esetre, ha mégis odabenn kell ennünk. Menjenek be, mert még halálra fagynak idekinn.

Az eső valamivel hajnal előtt elállt, épp amikor érkezni kezdtek a vadászok. A hölgyek később jönnek, úgy délelőtt, hogy fogadhassák a vadászatból megtérő férfiakat. A hajnal hasadta csak a férfiaknak szól, ők vágtáznak az erdőben, ők isszák a whiskyt, káromkodnak, várnak, reszketnek, lesik a vadat, töltenek, tüzelnek – ők a vadászok, a férfiak.

Billy négy fiatalemberrel lovagolt, akikkel az úton találkozott össze. Üdvözölte Stuartot, beállt a pázsiton gyülekező, nevetgélő vadászok csapatába, elvett egy pohár italt Herklis tálcájáról. A whisky égette a torkát. Ő nem vadászott – ölni nem volt hajlandó. De jó érzés volt itt lenni a csípős, ködös levegőn, csak

mély hangokat hallani, otromba tréfákon, baráti vicceken osztozni.

– Még egy forduló, tiszteletes uram?

– Köszönöm, nem kérek, Koger.

– Anson vagyok, Billy.

– Elnézést. Nem láttam. Alig látni még. Nem is értem, hogyan látnak odakinn az erdőben.

Koger ott lófrált a közelben. Nevetve megtapogatta Billy hátát. – A csudába, tiszteletes uram, hisz amióta fel bírjuk emelni a puskát, itt vadászunk, ezekben az erdőkben. Bekötött szemmel is hazatalálunk. Vagy holtrészegen. Megtettem egynéhányszor.

Pohárral a kezében egy barátjuk csatlakozott hozzájuk. – Annál valamivel többször – jegyezte meg. – Leginkább minden alkalommal, ha nem csal az emlékezetem.

Koger bemutatta Billyt. – Egészen biztos, hogy nem akar velünk jönni? No, nem baj. Majd hozunk magának egy jó kis őzhúst. Nos, gyerünk, komáim. Ideje indulni.

Billy nézte, hogy alakjuk az árnyékba vész. Egészen csizmájuk pereméig verték fel a földön tekergőző ködgomolyt. Mintha a sápatag folyóba gázoltak volna bele. Billy reszketett. Kutya hideg volt. Lesz meleg kávé a tűzhelyen, gondolta, azzal indult a konyha felé. Susan megígérte, hogy korán felkel és vele reggelizik. A látogatásai során nehezen leltek rá alkalmat, hogy kettesben legyenek.

Henrietta ellenőrizte, hogy minden előkészület megtörtént-e a nyársonsütésre, majd mielőtt még a vendégek szállingózni kezdtek, visszavonult a nappali szobájába. A bizonytalan reggeli fényben nagyon sápadtnak látszott.

Később a sugárzó Margaret fogadta a fogatuk lépcsőjéről lelépő vendégeket. Habár világéletében vidéken élt, ismerte mind az érkező fiatal hölgyeket – szülei egészen kicsi korától fogva felvitték a városba látogatóba, és Charlestonban a kislányok folyvást teadélutánokat és születésnapi zsúrokat rendeztek.

Billy a női sikolyok és pletykálkodás közepette meglehetősen oda nem illőnek érezte magát. Szabadkozva bemenekült a házba és föl az emelet biztonságába. Bekopogtatott Henrietta ajtaján. – Billy vagyok. Csatlakozhatnék önhöz?

Henrietta az ablakban állt. Karjában tartotta a kis Stuartot. – Ezeket a szépséges színeket mutogatom neki – mondta az asszony. – Hát nem bájosak ezek a lányok? Akár egy hatalmas virágcsokor, úgy festenek a színes ruhájukban. Hála istennek, hogy kiderült az ég. Tökéletesnek ígérkezik a mai nap.

Billy is az ablakhoz lépett. Az üveg felfogta a hangokat, amelyektől elmenekült – ilyen messzeségből már ő is méltányolta a lányok élénkségét, élvezte mosolyukat, csinos arcocskájukat. Susant kereste, megtalálta, és csöndben örült a maga boldogságának. Mihelyt visszatérnek a férfiak, csatlakozik a társasághoz, és elmondja Susannak, mit érez.

– Már megint átnedvesedett – mondta Henrietta. – Hogy ennek a csecsemőnek mennyi dolga van! Egy perc és itt vagyok, Billy. – Azzal otthagyta a csöndes szobában.

Billy az ablaknál maradt, a pázsiton nyüzsgő kavalkádot nézte, meg a távolban a folyót, és álmodozott. Amikor Henrietta visszatért, némán mellé állt.

Egy fiatal vadász tört elő futva az erdőből. A szája tátva, kiabált. Hogy mit, azt nem hallották.

– Nézze, úgy látszik, jönnek – mondta Billy. – Talán jobb lesz, ha lemegyek.

A fiatalember odaért a pázsiton gyülekező társasághoz. Köréje sereglettek, majd futkosni kezdtek, a karjukat emelgették ideges, csöppet sem kecses, rángatózó mozdulatokkal.

– Ó, istenem – mondta Henrietta. – Úgy látszik, baleset történt. Siessünk. – Az ajtóhoz szaladt, merev léptekkel, ijedten, akár azok a néma lányok odalenn. Billy utánairamodott.

Mire Henrietta és Billy kiszaladt a házból, a többiek már elérték az erdő szélét. A vendégek most olyan némán álltak, akárha színes szobrok volnának. Henrietta és Billy voltak az egyedüli mozgó pontok. Sötétbe öltözött alakjuk baljós árnyékként vetődött a napsütötte pázsitra.

Amikor majdnem elérték az erdőt, szétnyílt előttük a néma tömeg, utat nyitva az erdőből kifelé tartó menetnek. Henrietta végignézett a zöld ösvényen, és meglátta, hogy Anson könnyáztatta, eltorzult arccal vezeti a lovát.

Henrietta felkiáltott. Stuart a lovon ült, maga elé bámult, de semmit se látott. Vállánál és térdénél fogva tartotta Kogert; mindkét férfi csupa vér.

– Menj innét, mama – kiáltotta Anson. – Billy, vigye be a házba.

Billy megragadta Henrietta karját, de az iszonyatos erővel kitépte magát a szorításából, és a fiaihoz botorkált. Anson megállította a lovat, odaállt anyja és a szörnyű terhet cipelő ló

közé. – Menj innét, mama – hörögte. – Segíteni nem tudsz. Koger meghalt.

– Nem – suttogta Henrietta. Aztán felsikoltott, egy sebzett állat átható, velőtrázó sikolyával. – Koger! – kiáltotta. – Koger! – Félrelökte Ansont, és előrebotorkált. Stuart, akár a kőszikla, se látott, se hallott. Henrietta felágaskodott, megragadta Koger kihűlt, béna kezét. Arcához emelte, csupa vér lett, s a könnyeivel el is mázolta. – Kicsinyem – zokogta. – Ó, az én kicsinyem. Milyen hideg, borzasztóan hideg. Stuart, add ide a kicsinyemet. Hadd fogom én. Koger, Koger, én vagyok, mama. Gyere, a mama majd megmelegít.

Stuart nem mozdult.

– A doktor laudánumot adott neki – mondta Susan. Halkan becsukta maga mögött Henrietta ajtaját. – Billy, most nekünk kettőnknek kell kézbe vennünk a dolgok irányítását. Stuart még mindig sokkos állapotban van. Margaret összeesett, és Anson meg se hallja, ha szólnak hozzá… Billy, ez valami rettenetes.

– Igen.

– Úgy értem, rosszabb, mint hiszed. Gyerünk ki innét, friss levegőre van szükségem.

A házat maguk mögött hagyva megindultak a folyó felé, elhaladtak a felállított vidám kerti asztalok mellett, amelyeket a nyársonsütéshez készítettek elő. A sülő malachúst magára hagyták, a szénné égett pecsenye édes-csípős, émelyítő illata megülte a levegőt.

– Beszélnek, Billy, a vendégek mind találgatnak. Amikor kikísértem őket, hallottam, hogy egymás között mondogatják.

Találgatják, hogy valóban baleset történt-e. A bírót emlegették meg valami másik férfit. Hogy ott is „baleset" történt. Billy, szerinted lehetséges? Elképzelhető, hogy Stuart valóban megölte a testvérét? Hogy meggyilkolta?

– Nem. Ebben egészen biztos vagyok. Baleset történt. Koger elhagyta a kijelölt őrhelyét, senki sem tudja, miért, és véletlenül szarvasnak nézték. De többen tüzeltek, Stuart csak az egyik volt a sok közül. Kogert két golyó érte, az egyik a lábát, a másik a szívét. Stuart nem is tudhatja, hogy ő ölte-e meg véletlenül a testvérét vagy nem.

A fia temetésén Henrietta úgy festett, akár egy kísértet. Az arca sápadt volt a fátyol mögött. A két másik fia között állt, mindkettő merev szobor a fekete gyászruhában. Lángoló vörös hajuk szinte istenkáromlásnak tűnt, csupa élet, csupa erő.

A temetésen nem volt tömeg. A gyászolók leginkább Henrietta nemzedékéhez tartoztak, inkább a bánkódó anyát, semmint a fiatalember halálát siratták.

Amikor az első rögök a koporsóra hullottak, Margaret fölsikoltott: – Nem bírom! – Hosszan, kísértetiesen följajdult, majd Stuartnak zuhant. Az átkarolta, de megtartani nem bírta. Az asszony apró teste eszméletlenül zuhant a földre. Stuart le nem vette a tekintetét a koporsóról, hogy a lábánál heverő rongycsomóra pillantson. Ansonnak kellett Margaretet a földről fölszednie és bevinnie a házba.

Billy folytatta a szertartást.

Az Ashley család temetkezési helyének legtávolabbi pontján, különváltan a fehér bőrű gyászolóktól, az uradalom fekete lakói

bánatosan ringatták magukat. A vén Pansy is ott volt, ráncos szeme fényesen csillogott. – Micsoda csapás – motyogta. – De nem megmondtam?

7

Billy Barrington szélesre tárta a két karját. – Üljön az ölembe, Barringtonné asszony. – Susan engedelmeskedett. – Juj – mondta Billy. Susan addig csiklandozta a bordáit, míg már kegyelemért könyörgött, aztán fejét kényelmesen a férfi mellkasára hajtotta.

– Iszonyúan boldog vagyok, Susan – suttogta a férfi a fülébe.

– Én is.

– Gondolod, hogy valaha is ráununk egymásra?

Susan kihúzta magát. – Nem hinném – mondta komolyan. – Végtére is már majd öt hónapja házasok vagyunk, és még nem untuk meg egymást. – A szája sarka nevetésre görbült.

– Jól van na, csak gúnyolódj.

Susan megölelte. – Időnként annyit aggodalmaskodsz, Billy. Mikor pedig nincs is miért. Ostobaság.

– Pedig hát előfordul. Az emberek megunják egymást. Komolyan mondom. Nézd meg Stuartot és Margaretet. Észre se vetted? Már nem is beszélnek egymással. Az égadta világon mindenkivel beszélgetnek, aki a szobában van, de egymással sosem.

– Nekünk ehhez semmi közünk, Billy. Mi egy csöppet se hasonlítunk Stuartra és Margaretre. Semmiben.

– Tudom, tudom. Igazad van. Csak annyira bánt, valahányszor látom őket. Olyan boldogok voltak. Egy éve sincs, hogy majd megőrültek a szerelemtől. És most milyen rémes minden. Egész Baronyn rossz az általános közérzet. Rettegek odamenni.

– Akkor minek mész? Igazán nem kellene olyan gyakran odajárnod. Mondtam már máskor is.

– De úgy érzem, hogy kötelességem. Végtére is a lelkipásztoruk vagyok, és itt ez a két rettenetes tragédia.

Susan az ajkát harapdálva gondolkodott. Aztán döntött. – Billy – kezdte –, most olyasvalamit fogok neked mondani, amit egy csöppet se szeretnél hallani. Az az érzésem, hogy valahogy megszállottja vagy Traddéknek; nem nézel szembe őszintén az érzelmeiddel. Folyton rajtuk jár az eszed, folyton róluk beszélsz, folyton odamész. Mint egy megszállott.

Billy fölállt, eltolta magától Susant. – Életemben ennyi ostobaságot nem hallottam – mondta. Kiment pirinyó konyhájukba, és apró diribdarabkákat kezdett csipkedni a galvanizált edényben álló jégtömbből. Susan követte.

– Én igazán megértem, hogy van az ilyen. Őszintén, Billy. Ők egészen mások, mint mi – mindenkitől különböznek. Traddék olyan különlegesek. Mindent túlzásba visznek. A hajuk vörösebb a kelleténél, a férfiak túl jóképűek, a házuk túl gyönyörű, az ezüst evőeszközük is nehezebb a szokottnál, a porcelánjuk túlontúl finom, az életük is drámaibb a kelleténél. Olyanok, mint az óriások, mindenből több van nekik a kelleténél. Ez lenyűgöz. Lehengerel. Bármi történjék is velük, az mindig nagyobb jelentőséget kap, mint ami másokkal történik. Ez úgy vonzza

magához a közönséges, hétköznapi embereket, mint ahogy a tornádó szippantja magába az útjába akadó fákat, házakat, állatokat, mindent.

Billy továbbra is hátat fordított Susannak.

– Tudtam, hogy haragudni fogsz érte, Billy – sóhajtotta Susan –, de meg kellett mondanom. Szeretlek, és ezért nem bírom elviselni a tudatot, hogy te is a Traddék áldozatává válj. Amellett, őszintén megvallva, féltékeny is vagyok.

Billy megfordult. – Féltékeny? Ugyan minek? Susan, hisz te vagy a mindenem. És ezt tudod is, minden bizonnyal.

– Hát, nem tudom.

Billy átölelte. – Majd megmutatom, jó?

De miután szeretkeztek s már egymás karjában pihentek, Billy önkéntelenül megtörte a varázst. – Annyira sajnálom Ansont – mondta. – Most már soha nem mehet el onnét. Stuart semmi erőfeszítést nem tesz, hogy a birtokot kézben tartsa, Ansonnak kell utánanéznie, hogy a házban megvan-e minden, neki kell kijelölnie az elvégzendő feladatokat, ellenőrizni a munkát a mezőn. Ő a legifjabb, és neki kell megcsinálnia mindent a bátyja helyett.

Susan a legszívesebben elsírta volna magát. Billy egy szót sem fogott fel abból, amit eddig mondtam neki, gondolta. Többet nem mondhatok. Csak annyit tehetek, hogy igyekszem megőrizni a lelki nyugalmamat, és imádkozom, hogy szabaduljon végre ebből a megbabonázott állapotból. Mikor már biztos Volt benne, hogy nem fog remegni a hangja, megjegyezte: – Legalább ennyi vigasza van Miss Hennek. Két fiának az elvesztését már nem bírná elviselni.

– Azt hiszem, igazad van. Nehéz megállapítani, mit gondol. Pontosan úgy viselkedik, mint mindig, nagyon csöndes, soha el nem veszti a nyugalmát. Régebben sokat beszélgettünk, de mostanában csak annyit mond, hogy minden úgy megy, ahogyan elvárható. Azt hiszem, a csecsemő a legnagyobb vigasza. Nagyon sokat van vele.

– És talán még többet is lesz, ha az új baba megérkezik. Billy, ne mondd, hogy nem is tudtad. Margaret kétpercenként rohan ki a szobából hányni.

– Fogalmam se volt róla. Szívecském, végtére is én férfi vagyok. Mit értek én az ilyesmihez? De igazán meg vagyok lepve. Valahogy az volt az érzésem, hogy annyira eltávolodtak egymástól. Hisz Stuart nem is törődik vele.

Susan megcsókolta. – Drága Billy, neked nagyon sok mindenről nincs fogalmad. Én viszont hallok egyet s mást, amikor a vegyesboltba lemegyek. Stuart Traddnek Koger halála óta nem volt egyetlen józan pillanata. Még a szeme sincs a helyén. Summerville-be mégis kitűnően eltalál. Állítólag a városban található összes szoknyák alá bebújt már. Lehet, hogy egy pillanatig azt hitte, hogy Margaret is ezeknek a csicsás hölgyeknek az egyike vagy pedig valaki másnak a felesége.

Billy egészen megdöbbent. Egyrészt a pletykától, másrészt attól, ahogyan Susan nevetgélve előadta. – Az ilyen beszédet nem volna szabad meghallgatnod, Susan. Nem való az neked.

– Drága jó Billy. Neked még nagyon sokat kell tanulnod az asszonyokról.

A kis Margaret Tradd októberben született, a nagyanyja születésnapján. Henrietta sugárzott a boldogságtól. – Mindig kislányra vágytam, pedig mennyire szerettem a fiaimat. Micsoda nagyszerű születésnapi ajándék! Peggynek fogjuk hívni. Túl picike a hosszabb névhez. Olyan kicsi és olyan tökéletes. Életemben még ilyen gyönyörű csecsemőt nem láttam!

Peggy valóban gyönyörű gyerek volt. A Traddek erős színeit és anyja finom vonásait örökölte. A haja lágy, rézvörös fürtökben nőtt, élénk kék szeme hatalmas volt apró, finom mívű arcában. Keze, lába miniatűr tökély. Ujja hosszú, keskeny és máris rendkívül elegáns.

És elégedett csecsemő volt, boldogan gurgulázgatott és eljátszott az ujjaival, amíg valaki észre nem vette, hogy ébren van.

Amikor etetni kezdték, hálás mohósággal vetette magát az ételre. Sosem hányt, ezért sosem volt savanyú szaga. És annyira hálás volt minden feléje irányuló figyelemért, hogy még a kis Stuart is szívesen hajolt a bölcsője fölé s igyekezett húgát pacsira tanítani.

Az újszülött derűt hozott Barony borongós, feszült, világtól elzárkózott életébe. – Most minden egészen más – jelentette Billy Susannak. – Olyan, amilyennek lennie kell.

Susan is egyetértett. Minden féltékenysége ellenére valahogy ő is a Traddék és az általuk képviselt világ vonzásába került. Peggyt december elsején keresztelték, az ünnepséget Baronyn tartották. Ezzel az ünnepséggel véget ért a családi gyászidő, s Traddék ott folytatták társadalmi életüket, ahol abbahagyták, Traddék az ifjú Barrington házaspárt is magukkal sodorták a

különböző teadélutánokra, vacsorameghívásokra, bálokra és villásreggelikre, amelyek velejártak az évaddal. December közepétől január közepéig egy merő ünnepség volt Charleston régi városkája. A vidámságnak és meleg fogadtatásnak még Susan is képtelen volt ellenállni.

Margaret számára a fárasztó programsorozat maga volt a megtestesült álom. Ő volt a bálok szépe.

Ha már férjnél nem lett volna, az előző évben elmehetett volna néhány egészen különleges estélyre – akkor idén mutatták volna be a társaságnak. De a családban történt tragikus halálesetek miatt az előző évben egyetlen estélyen sem lehetett jelen. Lélegzetelállító szépsége, amit az anyaság csak megérlelt, új és megdöbbentő felfedezése volt az eseménysorozatnak. Ha férjezett, ha nem, udvarlók hada legyeskedett körülötte, és ölte egymást, hogy a táncrendjébe feliratkozhasson, hogy egy csésze puncsot vagy egy szelet tortát a kezébe nyomhasson. Margaret pedig pontosan úgy viselkedett, mint egy első bálozó. Kokettált, egyik udvarlóját kijátszotta a másik ellen, úgy osztogatta mosolyát és keringőit, mint egy császárnő, aki kegyeiben részesíti alattvalóit. Addig táncolt, amíg a cipője el nem vásott, soha el nem fáradt, és a sikerére úgy reagált, hogy csak még szebb lett, mint valaha, csak úgy sugárzott belőle a diadal.

– Olyan boldog vagyok: – suttogta Stuartnak, és a vállára hajtotta a fejét, miközben hazafelé kocsikáztak reggelente, hajnal-hasadtakor. A férfi magához ölelte, szépsége ugyanúgy lenyűgözte, mint a többi, hátrahagyott férfiakat.

Boldog volt Henrietta is. A Margaret viselkedését elítélő rosszalló megjegyzésekkel mit se törődött. Csak az számított,

hogy Stuart és Margaret ismét jóban volt egymással. Észre se vette, hogy Anson sem a házban, sem a városbeli összejöveteleken nem látható. A fiút elfoglalta az ültetvény, a tánc pedig sohasem érdekelte különösebben.

8

Az évad csúcspontja, mint mindig, most is a Szent Cecília-bál volt, Charleston hagyományainak elengedhetetlen színfoltja. – Olyan izgatott vagyok, Susan, hogy a lábamon alig bírok megállni – mondta Margaret. – Az egész évadnak ez a bál a legnagyobb eseménye. És, tudod, erre tettem félre a legragyogóbb báli ruhámat.

Susan levegő után kapkodott, amikor Margaret fellibbentette a ruháját védő muszlinanyagot. Csupa arany- és ezüstgyönggyel volt kivarrva, és fényes, kék szaténanyaga egészen gyönyörűségesen szabva. A gyöngyök ezüstliliomokat formáztak, aranylevelekkel és aranymintákkal a szoknya dereka körül. A szoknya szegélyére és az uszály bordűrjére aranyindákon ezüstleveleket hímeztek. A ruha mély kivágását a liliomok apró, hegyes, dárdára emlékeztető kis levélkéi ékesítették. Az apró, puffos ujjakról egymásba font arany- és ezüstrojtok csüggtek alá viselőjének felsőkarjára.

– Hogy tetszik, Susan?

Susan arra gondolt, hogy ez a ruha többe kerülhetett Billy háromévi fizetésénél, de ezt nem mondhatta ki hangosan. – Arra

gondoltam, kész szerencse, hogy el sem megyek a bálba. Másra se fog nézni senki, csak terád.

Margaret odafutott hozzá és átölelte. – Én akarok lenni a legcsinosabb – suttogta. – Azt akarom, hogy a többiek sárguljanak az irigységtől. Egészen úgy érzem magam, mintha én is első hálózó volnék.

Susan viszonozta Margaret ölelését. Milyen szomorú. Margaret arra az egy dologra vágyik, amit többé el nem érhet – hogy lány legyen ismét, érintetlen, akinek udvarolnak, aki előtt még nyitva az élet. A gyönyörű gyerekei, a férje, a kötelességei semmit sem jelentenek számára. Az ő világa báli ruhákból, táncrendekből és nehéz, mélynyomásos meghívókból áll, amelyek arra kérik, hogy tíz órakor tisztelje meg ezt és ezt a becses társaságával. Enélkül nyughatatlan, ideges, boldogtalan gyerek.

Susan a méhében növekvő gyermekre gondolt. Édes Istenem, imádkozott magában, add, hogy legyen bennem annyi bölcsesség, hogy ha mégannyira szeretem is, ne kényeztessem el a gyermekemet. Add, hogy megtaníthassam neki mindazt, ami valóban fontos.

Aznap este, elalvás előtt Susan egy kis imát mondott Margaretért. „Uram, rettenetes lesz neki, ha vége a báli szezonnak. Kérlek, segítsd meg őt." Susan fölöslegesen aggódott. Margaret és Stuart számára a báli szezon befejeztével sem értek véget az összejövetelek. Majd' mindennap bementek a városba, hogy felkeressék a nagy „Dél-karolinai, államközi és nyugat-indiai kiállításit, amelyet a régi Washington lóversenypályán, Charleston hajdani szabadtéri szórakozóhelyén építettek fel.

A lóversenypálya, ahol az ültetvényesek vagyonokat tettek meg lovaikra az Írországból, Angliából és Franciaországból hozatott favoritok ellenében, soha nem heverte ki a polgárháború okozta károkat. Még bejáratának csodálatos faragott márványoszlopait is kénytelenek voltak eladni egy August Belmont nevezetű New York-i milliomosnak, aki északra szállította, és ott az általa felépített új lóversenypálya bejáratánál használta fel. Szomorú nap volt azoknak a charlestoniaknak az életében, akik még emlékeztek a háború előtti régi szép időkre.

De a lóversenypálya most új életre kelt, parkosították, mesterséges tavat létesítettek benne, és pavilonsort állítottak fel az új idők, a huszadik század új termékeit népszerűsítő árucikkek számára. Alkonyatkor következett a varázslat. A látogatók levegő után kapkodtak. Minden épületet, minden utat, minden hidat körülrajzolt és fényárba borított a kor legnagyobb felfedezése, az elektromos áram.

Billy és Susan többször is ellátogatott a kiállításra, de miután mindent megnéztek, nem mentek többé. Zavarta őket a tömeg. – Valljuk be, kisvárosi népek vagyunk – ismerték el vidáman.

– És azt hiszem, én még mindig tizenkilencedik századi hölgynek érzem magam – felelte erre Henrietta. Neki egy látogatás is megtette. Elégedetten beérte az ültetvénnyel, az ott adódó milliónyi tennivalóval, az unokái körében eltöltött boldog órákkal. Billynek megvallotta, hogy kissé aggódik Stuart miatt, aki több földet adott el a kelleténél adósságai törlesztése miatt, hogy Margaret meg a maga fergeteges ruhatárának költségeit ki tudja fizetni. No meg a Charleston Szállóban kivett szobákért,

hogy ne kelljen megtenniük minden áldott éjszaka a nyolcmérföldes kocsiutat.

De hát föld volt elegendő. És Margaretnek vigyáznia kell az erőnlétére. Ismét gyermeket várt, habár a szorosra húzott fűző még nem engedte látni az állapotát.

És Ansontól igazán nem lehetett elvárni, hogy az eddigieknél több pénzt csináljon a gazdálkodásból. Napkeltétől napnyugtáig így is megállás nélkül dolgozott, és minden estéjét az ültetvény irodájában töltötte, hogy a könyvelést ellenőrizze.

Mindent egybevetve az élet szép és csupa boldogság jegyezte meg Henrietta.

Billy és Susan egyetértettek. Ők is otthonülő fajta voltak, örültek az egyre hosszabbodó napoknak, a kertnek, amelyet kis házuk mögött létesítettek, terveket szőttek a jövőre, azon vitatkoztak, hogy milyen nevet adjanak a gyermeknek, aki augusztusra volt esedékes.

– Sínen vagyunk – mondta Billy egy este, áprilisban.

Susan fölpillantott a varrnivalójából. – Tudom – mondta. – Hát nem csodálatos?

Egy hét múlva feje tetejére állt körülöttük a világ.

9

– Georgiába? De Billy, hát hogy küldhet téged Dél-Karolina püspöke Georgiába? Hisz az egészen más állam.

– Tudom, hogy másik állam, Susan. Ennyit én is tudok. Lehet, hogy nem állok a helyzet magaslatán, de ennyit még én is tudok.

Susan sietve vigasztalni, nyugtatgatni kezdte. Nem az ő hibája, hogy a Szent András-templomot bezárják. Ez vele jár a haladással, az új korszakkal, a huszadik századdal, a kiállítással. A hajdani charlestoni híveik már nem járnak ki kocsival a vasárnapi istentiszteletre, ehelyett villamossal mennek a kiállításra.

Henrietta is ugyanezen a véleményen volt, de ő az elektromos áramot okolta mindenért.

– Mindketten nagyon fognak nekem hiányozni – mondta. – Ígérjék meg, hogy írnak majd nekem. – Megígérték.

– És hozzá kell járulniuk, hogy mielőtt útra kelnek, egy kis összejövetelt rendezzek a tiszteletükre. Több barátjuk van itt, semmint gondolnák. – Elkérte szemüvegét a kis Stuarttól, aki mindenáron a kandalló előtt alvó foltos kutyára akarta ráadni. – Hadd hozom ide a naptárt az íróasztalomról. Mikor kell Milledgeville-be érkezniük?

– Június elsején.

– Akkor tehát van több mint egy hónapunk. Helyes. Majd egy kicsit korábban költözünk ki az Erdei Házba, és ott rendezzük meg az összejövetelt. Ott annyival nyugodalmasabb. Legyen, mondjuk, május huszadikán? Az vasárnapra esik. A templom zsúfolásig tele lesz az utolsó prédikációjára, Billy. Az emberek tudni fogják, hogy se enni, se inni nem kapnak nálam, ha előtte nem mennek el a templomba.

Susan kuncogott. – Hívjuk meg a püspököt.

Henrietta összecsapta a tenyerét. – Kitűnő ötlet. Még ma délután írok a feleségének. Nagyszerű mulatság lesz.

De nem lett. Miközben Henrietta épp a püspök feleségének írt, betoppant Zanzie, és félbeszakította. – Tradd asszonyság, a baba nincs valami jól. – Henrietta letette a tollat. Három nappal azelőtt mindkét gyerek oltást kapott, és Peggy, aki pedig mindig olyan békés természetű, azóta nem bír magával. A kis Stuart csak azért panaszkodott, mert nem vakarhatta a kaiját, de Peggy még kicsi volt ahhoz, hogy meg tudja mondani, mi bántja.

– Zanzie, hozz egy kis meleg tejet sziruppal. A gyerek nem evett. Lehet, hogy éhes. Majd belediktálok egy keveset. – Henrietta felsietett a széles lépcsősoron a második emeleti gyerekszobába. Sírást nem hallott, ezért lábujjhegyen ment végig a folyosón, egészen a gyerekszoba ajtajáig. Talán Peggy elaludt.

Mikor az ajtón belépett, Henrietta felsikoltott. Peggy apró teste ívben meggörbült, görcsök kínozták. Henrietta odarohant, kikapta a bölcsőből. Az apró kis hálóruha csurom víz volt az izzadságtól, és a megfeszült kicsi test láztól tüzelt. Henrietta mellére szorította a kicsit, mintha a saját teste lágyságát átadhatná Peggy dermedt tagjainak. – Édes Istenem – zokogta Henrietta –, ne engedd. Kérlek, drága Istenem!

Csitt, nagyi angyalkája, minden jóra fordul. Ss, kicsi kincsem. Itt a nagyi. A nagyi rendbe hoz mindent. – Csókjaival borította be az apró fejecskét, könnyei hullottak a láztól verítékben úszó gyermek rézvörös fürtöcskéire.

Sietve hideg vizet öntött egy tálba a kancsóból, és ruhát merített belé. – Kellemes kis szivacsfürdőt veszünk, Peggy. Meglátod, ettől mindjárt jobban leszel.

Henrietta az ágyra fektette a gyereket, és levette róla a hálóruhát. A szivaccsal mosni kezdte Peggy fejét, nyakát, kipirult arcát. A kicsi abbahagyta a rángatózást. Henrietta fölemelte az egyik kis karját, szivaccsal lemosta, majd megcsókolta a parányi, ernyedt kezecskét. Aztán a másik karját fürösztötte le, lassabban, nagyon figyelmesen, s közben igyekezett nem nézni Peggy apró kis testére.

Majd mély lélegzetet vett, ismét vízbe mártotta a ruhát, és lenézett a gyerekre. A hasán halvány vörös foltot fedezett fel. Henrietta szétterpesztette a dundi kis lábát. A belső combján újabb vörös foltokat fedezett fel.

Peggynek himlője van. A szérum, aminek meg kellett volna óvnia a betegségtől, megfertőzte.

Henrietta könnyei azon nyomban elapadtak. Minden energiájára szükség volt, hogy megküzdjön Peggy életéért. Az elkövetkező órában lendületbe hozta a házban fellelhető összes cselédet, a lépcső tetejéről kiabálta le az utasításokat. Egy fiút elszalasztott a doktorért, utasítást adott, hogy azon nyomban költözzenek ki az Erdei Házba, rávette Zanzie-t, hogy vetkőzzön le pucérra, és tetőtől talpig mossa le magát karbolsavas szappannal, és utána égesse el a ruháit. – Majd én itt maradok és ellátom a kicsit. Gondod legyen rá, hogy Mr. Anson, Mr. Stuart és Miss Margaret át ne lépjék ennek a háznak a küszöbét. Állíts ki valakit az útra és az ajtókba. És imádkozz, hogy a fertőzés ne terjedjen tovább.

Két héten át Henrietta távolból irányította a háztartást. Zanzie naponta négyszer odament a házhoz, és a pázsitról felkiabált a gyerekszoba nyitott ablakába. Henrietta érdeklődött a többiek állapota felől, utasításokat adott, és közölte, hogy Peggy milyen állapotban van. Zanzie mindig azt mondta, hogy az Erdei Házban jól van mindenki. Peggy is jól van, kiabált vissza Henrietta. Hazudtak mindketten.

Az Erdei Házban Zanzie egyedül látta el a háztartást, azonkívül felvigyázott Margaretre, aki összeesett, amikor meghallotta, hogy mi történt Peggyvel. Két óra múlva Zanzie-ért kiáltott. Vetélni kezdett. A doktornak, akit kihívtak, hogy segítsen a gyereken, előbb Margaretet kellett ellátnia. A vetélést nem sikerült megakadályoznia, az utána fellépő fertőzést mégúgysem. Zanzie napokig ült Margaret mellett, s ugyanúgy szivaccsal mosta a testét, mint Henrietta Peggyét. A többi cseléd mind elmenekült, mert biztosra vették, hogy Margaret láza a himlő jele.

Stuart bevitte a fiát a városba, hogy ne legyen a fertőzésveszély közelében, és ne hallja az anyja hörgését.

Csak Anson maradt, ő váltotta fel Zanzie-t Margaret ágya mellett, csirkelevessel etette, a homlokát törölgette, a kezét fogta.

Mikor végre Margaret feje felől elmúlt az életveszély, Zanzie a Nagy Házhoz sietett. Aznap az igazat fogja jelenteni.

Hallotta a kicsi sírását, és sietve vágott át a pázsiton. – Tradd asszonyság! – kiabálta erőteljes, boldog hangon. – Zanzie az, Tradd asszonyság!

Válasz nem érkezett, csak a kimerült csecsemő szánalmas nyivákolása hallatszott. Zanzie a házhoz rohant, és dörömbölni kezdett a hatalmas, bezárt ajtón. Válasz erre sem érkezett.

Végül fölemelte a verandán álló hatalmas cserepet, amelybe rózsatövet ültettek. Az óriási ablaküveghez vágta, betörte az üveget, és bemászott a házba.

Odafenn Peggy a bölcsőben vonaglott. Kis szája reszketett, hatalmas szeme vörös volt a sírástól. Keze a bölcső széléhez volt kötözve, hogy ne tudja elvakarni a sebeket. A nemrég még gyönyörű kis arca így is fölismerhetetlenre dagadt és vörösbarna foltoktól tarkállott, amelyek nyomán majd mély hegek maradnak.

Henrietta Tradd a bölcső mellett a földön feküdt, arca csupa folt, keze-lába merev a beállt haláltól.

Billy Barrington megállította a bricskát. – Félek – mondta csöndesen. Susan lehúzta bal kezéről a kesztyűt, és ujjait Billy ujjaira kulcsolta. Bölcsen egy szót se szólt.

Néhány másodperc múlva Billy ajkához emelte a kezét, majd visszaengedte Susan ölébe. Megrántotta a gyeplőt, és befordult az ültetvényhez vezető úton. A kerekek csikorgása felriasztott a feje fölé hajló ágon egy csúfolódó rigót, s az recsegő éneklésbe fogott.

– Pontosan olyan minden, mintha a minap hajtottam volna el először Baronyra – mélázott Billy halkan. – Akkor arra gondoltam, hogy aki ilyen helyen él, az bizonyára a legszerencsésebb ember a világon. És most jobban szánom Stuart

Traddet, mint bárki emberfiát ezen a földkerekén. Ezen a gyönyörű ültetvényen tragédia tragédiát követ.

Billy és Susan biccentett a fehérbe öltözött négereknek, amint a Település mellett elhajtottak. – Kíváncsi vagyok, a vén Pansy eljön-e a temetésre – mondta Billy. – Jó lenne tudni, igazat mondott-e, hogy Traddéken valóban átok ül.

Susan ekkor szólalt meg először. – Ne beszélj így – mondta éles hangon. – Neked Miss Hent kell gyászolnod. Én is gyászolom. De ezeknek az ostobaságoknak nem engedhetünk. Te lelkész vagy, Billy Barrington, tedd hát a dolgodat. Neked ennek a szerencsétlen családnak az igényeit kell kielégítened. És képes is vagy rá. Tudom. Erős leszel, és őket is megacélozod. Ne félj semmitől, szívem. Nem lesz semmi baj.

Henrietta Traddet, akit oly sokan szerettek, csupán a családja és a Településen élő feketék kísérték utolsó útjára. Az emberek jobban rettegtek a himlőtől, semhogy lábukat az Ashley-ültetvény földjére betegyék. Margaret Stuart és Anson között állt, mindketten a karját fogva támogatták. Ő maga olyan volt, mint egy árnyék, sovány, legyöngítette a betegség, testét a kalapja peremétől a fekete cipője orráig fekete fátyol borította. Stuart balján Zanzie állt, szintén feketében, fekete ruháján fekete kötény. Két erős karján tartotta a két gyereket.

Susan odament Anson mellé. Miközben a csoporthoz közeledett, a reggeli nap előbújt egy felhő mögül. A Traddek ragyogó haja azon nyomban lángra kapott. Susan hátán a hideg futkározott. Mintha a villám csapott volna beléjük, gondolta,

olyan ez a két testvér meg a két ártatlan kisgyerek. Az égből csap le rájuk. Mi lesz velük?

Billy tiszta, határozott hangján belekezdett a temetési szertartásba. Susan szemét könnyek lepték el. Jó ember az ura, és ő tiszta szívéből szereti. Hamarosan útra kelnek. A Szent András-templomot már bezárták, az üvegablakait bedeszkázták. Billynek már csak egy tennivalója volt hátra: Henrietta temetése után mindnyájan kimennek a temetőbe, és megtartják a szertartást Henry és Jane Garden sírjánál – mindkettőjüket ugyanazon a napon vitte el a himlő, amikor Henrietta Traddet.

Susan csak azért imádkozott, hogy Billy életében soha többé ne legyen még egy ilyen gyászos nap. Az ültetvény, Traddék egészen megváltoztatták. Amikor Beltont maga mögött hagyta, fiú volt még, férfiruhában. Most igazi férfi.

Férje erős válla mögött az ősi tölgyre nézett, melynek ágai alatt az Ashley-sírok mohos kövei rejtőzködtek. Az ágakról lecsüngő fátyolmoha ingatag árnyékot vetett az erős napfényben. Mögötte, a távolban Susan látta a fű szegélyezte folyópartot. Ahogy ezt a nyugodt, szelíd szépséget elnézte, párafelhő úszott fel a vízen s lopakodott ki a pázsitra. Susan megremegett.

MÁSODIK KÖNYV

1902-1913

10

– Jézusom, Margare*, itt meg lehet fagyni. – Stuart dühödten belekotort a tűzbe: szikra lobbant, majd azon nyomban el is halt. – Az istenbe – üvöltött Stuart –, ez a fa semmire se jó. Biztosan nyers még. Vagy vizes. Vagy mindkettő.

Margaret összehúzta magát a dívány sarkában. Stuart dühkitörései egyre gyakoribbá és egyre hevesebbé váltak. Most ismét belekotort a parányi tűzbe, majd dühödten elhajította a piszkavasat. Margaret könnyekre fakadt.

– Az ég szerelmére, hagyd már abba ezt a bömbölést – bődült rá Stuart. Elszánt léptekkel átvágott a szobán, majd az ajtóból még visszafordult. – Elmegyek – közölte. – Ne fáradj a vacsorakészítéssel. Amúgy se volna ehető. – Bevágta maga mögött az ajtót, és távozott.

A rezgéstől felparázslottak a kandallóban füstölgő fahasábok. Szétcsúsztak, ettől parázsözön csapott fel, magasra hágott, és vidáman pattogni kezdett a tűz.

Margaret megigézve bámulta a biztató látványt.

November volt. Odakinn harmadik napja megállás nélkül szakadt az eső – a nyomasztó nyirkosság a házba is beszivárgott az ablakokon, ajtókon, repedéseken keresztül. Huzat cikázott a szobák között s örvénylett a padló fölött.

A kis Stuartot és Peggyt ki sem engedték a házból – nagy hancúrozásukhoz szűkösnek bizonyult az épület.

Emiatt Stuart még inkább méltatlankodott. Merthogy még mindig az Erdei Házban laktak. A hagyományos kora októberi hazaköltözésre még nem került sor.

Margaret hisztérikus jelenteteket rendezett, amikor Stuart utasította, hogy szervezze meg a költözködést. Úgy megbetegedett, hogy Zanzie elhivatta Drayton doktort Summerville-ből, és Margaretet két napig altatni kellett. Amikor végre felkelt és csatlakozott a családi vacsorához, szeme beesett volt, tekintete fátyolos, színe halottsápadt.

Anson első ízben avatkozott bele a Stuart és a felesége között zajló veszekedésbe.

– Stu, ne légy kegyetlen. Margaret egyáltalán nem olyan csökönyös, mint hajtogatod. Csak retteg a Nagy Háztól. Úgy érzi, oda befészkelte magát a halál. Kogert akkor ölték meg, amikor ott laktunk, a papát a szeme előtt ölték meg, a mama is ott halt meg. És Margaret attól tart, hogy még mindig a falak között tanyázik a himlő vagy a kísértetek. Egyszóval, kegyetlenség azt követelni, hogy költözzön vissza, legalábbis, ilyen hamar. Talán majd jövőre.

Stuart nem volt hajlandó tudomásul venni Anson magyarázkodását.

– Margaretnek az az egyetlen baja, hogy képtelen megmozdulni. Túlontúl lusta ahhoz, hogy a háztartást ellássa. Itt ez a hat nigger, mind a szavát lesik, de azt se lehet elérni, hogy valami rendes harapnivaló kerüljön az asztalra, méghozzá

idejében, vagy hogy legyen az embernek tiszta inge, amit magára húz. Egyszerűen fogalmam sincs, mit művel egész nap.

Ansonnak meg Stuartnak is igaza volt. Margaret két oknál fogva nem bírta elviselni a gondolatot, hogy a Nagy Házba visszaköltözzenek. Babonás félelem gyötörte a házhoz fűződő emlékektől, azonkívül képtelen volt szembenézni a hatalmas ház irányításának gondjával. Még itt, az Erdei Házban sem tudta kezében tartani a gyeplőt.

Kezdetben az anyja, azután pedig Henrietta gondoskodott körülötte mindenről. Margaretnek fogalma sem volt arról, hogy egy háztartásban mire van szükség, de még ha tudja, akkor sem sejtette volna, hogyan lásson dologhoz. Amikor anyja és anyósa egyszerre meghaltak, nem maradt senki, aki megtanítsa. Úgy is érezte magát, mint egy elhagyatott gyermek.

Stuarthoz fordult vigaszért, de a férfit túlontúl megdöbbentette Henrietta halála ahhoz, hogy bármiben Margaret segítségére legyen. Ehelyett elvárta, hogy az élet pontosan úgy folytatódjék, mint eddig, hogy egy szerető szívű asszony gondoskodjon szükségletei és igényei kielégítéséről. Kimondott és ki nem mondott követelőzése csak növelte Margaret rettegését.

Vigaszért és anyai gondoskodásért Margaret Zanzie-hoz fordult, ha már egyszer Stuartra nem számíthatott. Zanzie erős karjába ölelte Margaretet, biztatgatta, hogy csak sírja ki magát bátran, „kicsinyem”-nek nevezte, és falat emelt a fiatalasszony és a külvilág közé.

Zanzie ugyanakkor zsarnokká változott. Ideérkezése óta idegen volt Baronyn. A Traddék cselédei megvoltak maguknak.

És Zanzie most elérkezettnek látta az időt, hogy bosszút álljon. Átvette Margaret szerepét, utasításokat adott, panaszkodott, kifogást talált mindenben, fenyegetőzött.

Amire a cselédek szabotázzsal válaszoltak. Az ebéd, a vacsora nem készült el időre, az étel odakozmált, a vasalnivaló elégett, elszakadt. Az ágyak alatt pormacskák gyarapodtak, a sarkokban pókháló nőtt, az ezüst- és réznemű megfakult, a pázsit odakinn elgazosodott. Dúlt a háború. Meg nem hirdetett, el nem ismert és teljességgel romboló erejű háború. A hangulat is kellemetlen volt és mérgezett.

Még Anson is megérezte a hatását. A mindig halk szavú, magának való Anson világéletében bámulta a bátyját, csodálta Stuart bátorságát és lenyűgöző kedvességét. Azt se bánta, ha helyette kell irányítania a gazdaságot, hogy mindent ő csinál, csak hogy Stuart öröksége érintetlen maradjon. Magától értetődő volt a számára. Stuart sokkal mozgalmasabb életet élt annál, semhogy a gazdaság vezetésének mindennapos problémái lekössék. Ha valakinek, hát ezt valóban Ansonnak kellett csinálnia. Szeretett volna elmenni, menekülni a seb elől, hogy a lányt, akit szeret, a bátyja feleségeként kelljen elfogadnia, de hát nem sikerült. Így aztán belső békét kötött önmagával. A két és fél év során, amióta Margaret és Stuart házastársakként együtt éltek, Anson megtanult együtt élni a fájdalommal – az idő elvette az élét, pedig jobban szerette Margaretet, mint valaha. Minden energiáját és szenvedélyét a munkába fojtotta – a lassan múló, egymást váltó évszakokban, a termés növekedésében és betakarításában megtalálta lelki békéjét.

Még amikor Stuart haragja Margaret ellen fordult, amikor a lány szenvedése láttán majd megszakadt a szíve, akkor is meg tudta őrizni nyugalmát, távolságtartását, és képes volt a gondjára bízott munkákba temetkezni.

De Stuart most az ő dolgába szólt bele, és Anson ettől robbant.

Anson épp a salátaültetvényben térdepelt, amikor Stuart odalovagolt hozzá. A salátán valami betegség hagyott pirosas foltokat. A mezei munkások egyike se látott még ehhez hasonlót. Anson sem. Letérdelt, hogy szemügyre vegye a növények alját, és épp egy marék földet emelt az orra elé, hogy megszagolja, nincs-e benne szennyeződés. Stuart lova megcsúszott a nyirkos talajon, és miközben az egyensúlyát igyekezett visszanyerni, számos növényt összetiport.

– Baj van, öcsém? – kérdezte Stuart.

Anson valóban bajban volt. De indulatmentesen csak annyit közölt a bátyjával, hogy meglehet.

– Ezért a salátáért igazán kár úgy kétségbeesni – mondta Stuart. – Fejenként egy pennyt, ha adnak érte. Gondoltam is rá, hogy inkább articsókát termesztenék helyette. Az többet hoz.

Anson talpra szökkent. – Te fogsz termeszteni? Mikor termesztettél te valaha is valamit?

– Gondolom, ideje hozzálátnom. Nagyobb jövedelemre volna szükségünk az eddiginél.

Számoszlopok vibráltak Anson szeme előtt: a jövedelem, amiért olyan nagyon megdolgozott, a bevétel, meg amit Stuart szórakozása elvitt, az eladott parcellák, amelyek több mint kétszáz esztendeig szerves részét képezték az uradalomnak.

Megragadta Stuart csizmás lábát, és lerántotta maga mellé a sárba. – Nem tettél már kárt így is épp eleget? A lelkemet kitettem, hogy megmentselek, a legkisebb segítség vagy egyetlen köszönő szó nélkül. Ha beleártakozol a dolgomba, hát megöllek.

Dulakodott Stuarttal, a földre szorította, a mellkasára ült, ruháját, haját besározta. – Nos, hogy tetszik, ültetvényes? A gazdálkodásnak ez a lényege. Lóhátról nem lehet gazdálkodni. Be kell hozzá piszkítani a kezedet.

Miközben a sárban birkóztak egymással, a napszámosok kapájukra támaszkodva nézték a jelenetet.

– Káin és Ábel – jegyezte meg az egyik.

– Szerinted megöli? – kérdezte a szomszédja.

– Meglehet.

A két testvér között heves, majdhogynem gyilkos küzdelem folyt. Maguk sem tudták, hogy sokkal többről van itt szó, mint a gazdaság irányításáról. Stuart azért lovagolt ki a mezőre, mert férfiasságának szüksége volt némi sikerélményre. Amíg Henrietta élt, nemigen érezte felelősségét az uradalomért. Anson vette át a gazdaság irányítását az apjától, Henrietta pedig elnézte a költekező és kicsapongó életmódját. Amíg anyja élt, Stuart élete nem sokat változott. De most már semmi nem ugyanaz. Ez idáig magától értetődő volt számára, hogy enni-innivalója mindig meglesz, hogy szeretetben fog élni. De most nincs része egyikben sem. A felesége retteg tőle, családi élete összeomlott. Stuart félt.

Döbbenten ébredt rá, hogy huszonkét esztendős. Férfi már, nem gyerek. És egy férfinak nem illik rettegnie. Egy férfinak irányítania kell az életét. Azt hitte, majd Anson szemében is

tekintélyre tesz szert. Anson mindig felnézett rá, Anson csodálja. Igen, szereti. Stuart csak azt látta, hogy Anson mindig boldog mosollyal köszönti, hogy érte dolgozik, mindent megtesz, hogy nagyobb dicsőséget hozzon az uradalomra, mint azelőtt valaha is, hogy Anson nyugtatgatja, elhiteti vele, hogy képes férfi módra viselkedni és irányítani a maga életét.

Amikor Anson ellene fordult, megalázta, szégyenben hagyta, Stuart minden reménye összeomlott. Csak a rettegés maradt. Anson elárulta, és Stuart ezért meggyűlölte. Ütni akarta, bántani, ugyanolyan fizikai csapást mérni rá, amilyet Anson mért az ő lelkére.

Abban a pillanatban Anson csak egyet akart, megölni Stuartot. Megbüntetni a fájdalomért, hogy Margaretet feleségül vette, az irigységért, ami Stuart könnyű diadalai miatt mardosta, azért a sok száz csalódott pillanatért, amikor hiába várta, hogy Stuart észrevegye, hogy ő milyen sokat és milyen keményen dolgozik, meg azért, hogy most az ő dolgába próbál beleártakozni. De leginkább azért akarta megbüntetni Stuartot, mert nem az, akinek mindig hitte: nem megbízható, nem erős, nem vezéregyéniség. Anson megérezte bátyján a rettegés verejtékszagát, és ezért is gyűlölte.

Addig küzdöttek, amíg mindketten végleg ki nem merültek. Aztán ott hevertek a sárban, pihegve, levegő után kapkodva.

Később bebotorkáltak a házba, egymás vállát ölelve, gyermekkori verekedéseiket emlegetve, megjátszva, hogy minden a legnagyobb rendben van. De soha semmi nem volt többé rendben. Nem szerették egymást, nem bíztak egymásban. Ellenségekké váltak, mindegyik a maga dühének, önsajnálatának

és önigazolásának védőfala mögé rejtőzködött. És nagyon óvatosak lettek.

Így éltek hármasban, Margaret, Anson és Stuart az Erdei Házban, miközben a cselédek között dúló háborúság lassan, de biztosan szétzilálta az életüket, s egyéni elszigeteltségüket mind nehezebben viselték.

Gyerekkori örökségük közös volt: a jó modor alapszabályait mindhárman elsajátították. És ebből egy jottányit sem engedtek. Nagyon udvariasan viselkedtek. Stuart külön hálószobába költözött, de Margarettel udvariasabb volt, mint annak előtte, tartotta a széket, amikor leült, elvitte sétakocsikázni. Anson megbeszélte Stuarttal, hogy mit szándékozik vetni a következő évadban, Stuart pedig azt válaszolta, hogy tegyen legjobb belátása szerint. Margaret szüntelenül mosolygott, és az udvariasság legkisebb megnyilvánulásáért is rendkívül hálás volt.

Karácsonykor megkönnyebbülten a gyerekek felé fordították figyelmüket. Stuart vásárolni vitte Charlestonba Margaretet. Az asszony az egyesztendős Peggynek babát vett a legdivatosabb párizsi ruhatárral. Stuart piros nyerget vett a kis Stuartnak, aztán hozzá való pónit is talált.

Anson Summerville-ben vásárolt – nagy sikerrel. A legújabb slágert vette meg unokaöccsének, egy Roosevelt elnök után Teddy mackónak elnevezett kitömött játékot. Peggynek is talált valami újdonságot – állatformában kisütött süteményt. Cirkuszi kocsinak feldíszített dobozban árulták, a dobozon fehér fogantyú, hogy a karácsonyfára fel lehessen akasztani.

Peggy és a kis Stuart megették a süteményt, néhányat a Teddy mackóba is megpróbáltak beletömni, és fütyültek a többi ajándékra. A felnőttek udvariasan megcsodálták az egymástól kapott ajándékokat, úgy tettek, mintha örülnének, és jól mulattak a gyerekek őszinte igyekezetén, hogy a Teddy mackót megetessék, majd folytatták magányos életüket.

Elképesztő életmód volt. Történnie kellett valaminek, hogy végre megtörjön a mindhármukat szorongató feszültség.

11

Stuart találta meg elsőként a megoldást. Hogy fedezni tudja az 1901-es év költségeit, utasította ügyvédjét: adja el Baronynak a Charlestonból Summerville-be vezető út túloldalára eső részét. A birtokot bizonyos Sámuel Ruggs vette meg.

Sam Ruggs szívélyes, éles eszű, pozsgás képű, harminc körüli, megtermett férfi volt. Részes arató fia lévén még gyerekkorában megfogadta, hogy másnak semmi körülmények között nem dolgozik. Tizenegy éves korában a maga lábára állt, csempész-whiskyt állított elő. A gyakori lecsukások, bírságok ellenére Sam lassan komoly összeget halmozott fel, zöldhasúakban. Aztán elbúcsúzott családjától, barátaitól, ügyfeleitől és a törvény szolgáitól, akik túlontúl jól ismerték. Elhagyta georgiai otthonát, és Dél-Karolinába, tiszteletreméltó körülmények közé költözött.

A Stuart Traddtől vásárolt földbirtokon kis vegyeskereskedési épített. Ideális hely volt az igényeinek: eléggé

magányos ahhoz, hogy ne lássanak bele a magánéletébe, a sűrű fák között könnyedén elrejthette a pálinkafőzdéjét. Mind Charlestonhoz, mind Summerville-hez közel esett, a kuncsaftjai ezért könnyedén elérték, a néger település és az ültetvény pedig szolgáltatta mindazokat a legális fogyasztókat, akikre a bolt hitvány árujának értékesítésére szüksége volt. Itt ugyan egyetlen seriff nem fog kérdezősködni, hogy mi keresnivalója a környéken.

A bolt egyetlen nagy helyiséget foglalt el. Mögötte három, még nagyobb helyiségben lakott Sam. Bútorzatát a Sears és Roebuck áruház legjobb darabjaiból válogatta össze, és a fűtéssel sem fukarkodott senki. Sam felfogadott a Településről egy asszonyt, hogy főzzön és takarítson rá. Marigoldnak hívták, életvidám teremtés volt, és Samet iszonyúan elkényeztette. S amikor Sam összebarátkozott Stuarttal, elkényeztette őt is.

Meglehetősen drámai volt az ellentét Sam otthona és az ültetvény elhanyagolt, viszályok dúlta háztartása között. Stuart nem is akart hazamenni. Nem csupán a kényelem vonzotta a Sam házába. Ruggs kikérte Stuart tanácsát, megbeszélte vele a terjeszkedéssel kapcsolatos elképzeléseit, megkérdezte, mivel bővítse ki áruválasztékát. Stuart ettől értékes és fontos embernek érezte magát. Nemsokára ideje java részét Sam házában töltötte.

Margaret megvallotta Ansonnak, hogy olyan békés és nyugodt minden, amikor Stuart nincs odahaza. Anson nem szólt rá semmit. Nem lett volna helyénvaló, ha lelkesen helyesel. De a szíve mélyén rettenetesen örült, valahányszor Stuart elment otthonról. Legalább módja nyílt rá, hogy boldoggá tegye Margaretet. Kisebbfajta kirándulásokra vitte, kikocsizott vele,

elvitte a régi otthonába, Summerville-be, a Szent András-templomhoz, amely most lezárva, némán állt. Margaret annyira örült, hogy a kirándulások egyre gyakoribbak és hosszabbak lettek. Mikor eljött a tavasz, Charlestonba is el-elmentek, s Margaret magánkívül volt örömében.

Anson aggódott Stuart miatt. Tudta, hívnia kellene, hogy tartson velük. Végtére is, Margaret az ő felesége. És voltak egyéb okok is. Anson hallotta, hogy a munkások már beszélik. Úgy vélték, Stuart túlontúl bensőséges kapcsolatba került Ruggs ismerőseivel és a kacér hölgyekkel, akik látogatóként érkeztek a bolt mögötti szobákba. A négerek lenézték Ruggst, „fehér szeméinek tartották, aki arra se méltó, hogy egy Tradd a bizalmába fogadja.

Miközben Anson a problémán rágódott, Sam Ruggs megoldotta helyette. Megvásárolta az új, ló nélküli kocsi dél-karolinai képviseletét, és megtette Stuartot partnerének.

– Testvér – rikkantotta Stuart Ansonnak –, maga a forradalom áll előtted. Ez itt a szenzációs Olds. Hát nem gyönyörűség? – Peckesen ült az automobil magas, fekete bőrülésén. A kocsi fekete volt, nagy kerekein piros és arany küllők, maga a jármű leginkább dobozformájú. Az elejére és hátuljára fényes rézlámpásokat aggattak, csak úgy csillogtak a napfényben a lármásan reszkető motor zötykölődésére. Stuart autósszemüveget és sapkát viselt, s az arcán széles, boldog mosoly ült. Anson évek óta nem látta ilyen boldogan mosolyogni.

A partneri viszony Sammel igen egyszerű volt. Stuart körbekocsikázza az államot az Oldsszal, mutogatja, és fölveszi rá

a rendeléseket. Az eladott járművek utáni jutalékot arra fordítja, hogy törleszti Samnek a képviselet feléért járó összeget.

Elvitte Ansont és Margaretet egy fordulóra, aztán pénzt kért Ansontól, sietve összecsomagolt, és útra kelt. – Akkorra várjatok, amikor megjelenek – kiáltott még vissza. Aztán integetett, dudált, és füstfelhőt okádva eliramodott.

Az útjai néha hetekig is távol tartották, és amikor megérkezett, rendkívül jókedvű volt, egy egész estét képes volt végigmesélni a kalandjairól, majd sietve útra kelt ismét. Anson és Margaret kalandjai korántsem voltak ilyen látványosak. Hetente egy-két alkalommal kirándulni mentek, többnyire Charlestonba. Térzenét hallgattak a White Point parkban, ellátogattak a Hampton parki szabadtéri színházba. Felfedezték maguknak a King Streeten nyílt elképesztő új áruházat, ahol pulton kirakva csillogtak-villogtak az áruk, és minden öt vagy tíz centbe került. Megtették az oda-vissza utat Beaufortba a kirándulóvonattal, piknikkosarukat szendvicsekkel rakták tele. Kirándulóhajóval elmentek a Pálma-szigetre, ahol a tüzérségi zenekar játszott egész délután, és Waldo E. Lynn professzor, a kerékpárbajnok tartott bemutatót óránként.

– Életemben ilyen boldog nem voltam – ismételgette Margaret. Anson, mint valami rejtett kincset, szorította szívére Margaret boldogságát.

Mikor beköszöntött az ősz, Margaret könyörgött Ansonnak, hogy ne törődjön a rövidülő napokkal. Még mindig eléggé meleg van legalább egy piknikre vagy hajókázásra. Anson képtelen volt ellentmondani. Aztán novemberben Margaret megfázott, és a megfázás szédítő gyorsasággal ment át heveny tüdőgyulladásba.

Stuart nem volt odahaza. Stuart soha nem volt odahaza. A gyerekei születésnapján se. Se Margaretén, se a sajátján. Anson és Zanzie felváltva őrködtek Margaret ágya mellett, és iszonyú megkönnyebbülés volt számukra, amikor a krízis elmúlt.

A betegség rövid ideig tartott, de Margaret felépülése majd' hat hónapot vett igénybe. Anson vigyázott rá. Olyan szerető gyengédséggel ápolta, hogy az még Margaretnek is feltűnt. Élete java részében agyonkényeztették, de abban a szeretetben, amit Ansontól kapott, eddig soha senki nem részesítette. Margaret gyöngesége és tehetetlensége kiváltotta Ansonból mindazt, amit évekig jól elzárva őrzött magában. Még mielőtt Margaret rájött, ő már tudta, mire van szüksége, kis meglepetésekkel és kedvességekkel halmozta el, becézte, nyugtatgatta, figyelmessége minden melegével és vigaszával körülvette. – Ne hagyj el, Anson – könyörgött neki Margaret, amikor a férfit a teendői elszólították.

– Hamarosan itt leszek megint – ígérte Anson mindig.

– Mindig? Visszajössz mindig? És örökké velem maradsz?

Anson megígérte.

Amint Margaret visszanyerte erejét, ismét rövid sétákra és kocsikázásra indultak az ültetvény körül, megosztoztak az élményen, ahogy a gyönyörű tavasz a kertben és az erdőben átment nyárba. Virágba borult, megváltozott, megenyhült körülöttük a világ. És ők vele változtak. Anélkül hogy bármelyikük észrevette volna, átcsúsztak a tettetés világába. Együtt éltek egy különös, ártatlan majdnem-házasságban, közös volt a ház, de az ágy nem, tekintetük egymásba kulcsolódott, de érinteni nem érintették egymást. Rendkívül boldogok voltak

ebben a közös életesdiben. Törékeny világ volt, amit a maguk számára létrehoztak, csakis addig sikeres, amíg a szeretet becsapósdijának reszketeg buborékába zárva megőrizhette önállóságát.

Valahányszor Stuart hazajött, Anson és Magaret hitetlenkedve és elidegenedve tért vissza a való világba. De Stuart látogatásai rövid ideig tartottak, aztán ők ketten boldogan, összezárva, megint magukra maradtak.

Nem fáradtak azzal, hogy bárkinek túljárjanak az eszén. Most már nyíltan szerették egymást. De ez az érzelem törékeny volt, és Anson oly féltve őrizte, hogy csak az ártatlansága volt mindenki számára szembetűnő. Még a cselédek se sejtették, hogy valami változás történt. Az ő szemükben Anson továbbra is Miss Margaretet ápolta, amíg egészen rendbe nem jön. Zanzie tudta, hogy Margaret szereti Ansont – a lány megvallotta neki. Zanzie nem sokat moralizált az eset felett, neki csak az volt fontos, hogy az ő kicsikéje boldog legyen.

Mintha összejátszott volna minden, hogy az életük boldogan teljen. Az ég éppen annyi napsütést és esőt adományozott, amennyire szükség volt, s a termés csodásabb volt, mint valaha. A cselédek elunták az örökös küzdelmet Zanzie-val, és folytatták megszokott tevékenységüket. A vacsorák kitűnően sikerültek, a házban tisztaság honolt, a mosott ruha illatozott és ropogós volt. A kis Stuart négyéves volt, Peggy három. Élték a maguk külön kis gyerekéletét, és ritkán keresztezték Anson és az anyjuk útját. Nekik rá kellett volna jönniük, hogy micsoda veszélyeket rejt magában e becsapósdi. Tudniuk kellett volna, hogy mindez túl jó, túl finom, túl értékes ahhoz, hogy sokáig tarthasson.

Margaret Garden Tradd alapjában véve ostobácska, elkényeztetett gyerekasszony volt. Habár felhagyott a divatozás és estélyekre járás szokásával – diszkréten visszautasította a meghívásokat, mert Ansonnal nem mehetett –, de azért még órákat töltött azzal, hogy dobozaiban az emlékei között kotorászott, amelyeket még az 1901-es báli szezonban tett félre. És Peggy francia babáját a maga szobájában tartotta, és legalább egy héten egyszer átöltöztette. Órákat eltöltött azzal, hogy illatos fürdőt vett, kiválasztotta, melyik ruháját vegye fel aznap, új frizurákat próbálgatott. A gyerekei egyáltalán nem érdekelték, más se, csupáncsak saját maga. Kezdetben még Anson sem.

Csak amikor Anson álombéli felesége lett, akkor kezdett beletanulni, hogy mi az a szerelem. Kezdetben csak utánozta Ansont, belement a játékba. Ha kapott valami apróságot ajándékba Ansontól, ő is rögtön kerített valamit, amit neki adhat. Ha a férfi arrébb tolta a székét, hogy ne üljön a huzatban, ő összébb húzta a függönyt, hogy a nap ne tűzzön Anson szemébe.

Aztán rájött, mennyire jólesik neki, hogy Anson méltányolja, s ezért mindenféle módokat talált ki, hogy a kedvében járjon – nem várta meg, amíg a férfi lép először. Rájött, hogy nem is olyan könnyű olyan figyelmesnek lenni, mint Anson. A férfi zseniálisan megsejtette, hogy mire vágyik; Margaret nemigen látott bele Anson világába. De az idő előrehaladtával, ahogy egyre jobban megismerte, egy együtt töltött év elteltével lassacskán ő is rájött, mivel lehet a férfinak a kedvében járni. Azzal, ha ő boldog. Anson őszintén őérte élt, az szerzett neki örömet, ha Margaretet boldoggá tehette. Margaret elképedt, elámult. Sohasem gondolta volna, hogy ilyen a szerelem. Volt

benne annyi önismeret, hogy tudta, méltatlan Anson szerelmére, és ekkor, életében először Margaret rájött, hogy mi a szerelem. Szerette Ansont.

Ez volt az első érzelem Margaret felnőtt életében, az első lépés a felnövekedés rögös útján. Húszesztendős volt.

Margaret el volt ragadtatva. Úgy érezte, a világ legnagyszerűbb titkára bukkant rá. „El kell mondanom Ansonnak", gondolta azon nyomban. Alig várta, hogy megoszthassa vele nagy felfedezését.

Aztán halkan fölnevetett. „Ostoba", suttogta maga elé. „Hisz Anson már tudja." Különben is, nagyon későre jár. A férfi bizonyára alszik. Ansonra gondolt, arra, hogy milyen csodálatos, s megölelte magát afölötti örömében, hogy szereti. Szeretett volna tenni valamit, hogy tanúságot tegyen szerelméről. Lelke mélyén valami megrezzent, valami új és különös érzés támadt fel benne, valami, ami oly ősi, mint maga az idő.

Margaret fogta a gyertyát, és Anson szobájának ajtajához osont. Kinyitotta, majd egyetlen hang nélkül becsukta maga után az ajtót. A gyertyát magasra emelve a férfi ágyához lépett.

Anson fiatalnak és sebezhetőnek látszott álmában. Margaret szeretettel nézett le rá. Aztán elfújta a gyertyát, és a padlóra ejtette. A ruháit rádobta, majd becsusszant a takaró alá, és elfészkelődött Anson melegében.

– Anson – suttogta –, Anson, ébredj fel.

– Micsoda? – moccant meg Anson, majd megérezte maga mellett az asszonyt, ijedten felült, az álom egy csapásra kiment a szeméből. – Margaret? Mi van? Mi történt?

Margaret átölelte a nyakát, és lehúzta magához, mígnem az ajkuk életük első csókjában összeforrt. – Szeretlek – mondta Margaret, amint az ajkuk összeért.

Anson évek során tökélyre fejlesztett önuralma Margaret felfedezőútra indult keze nyomán széjjelfoszlott. A gyengédsége megmaradt, most is őszintén arra törekedett, hogy kedvében járjon Margaretnek. Türelemmel, gyöngéden, s amikor a pillanat eljött, követelőzve szeretkezett vele. Anson volt a szűz és Margaret a tapasztalt asszony. De a férfi mégis olyan magasságokba vezette, amelyeknek a létéről ez idáig Margaretnek sejtelme sem volt. A tettetett házasság egyszer s mindenkorra valódivá vált, test és lélek egybeforrasztotta.

A szoba sötét volt, amikor Margaret felébredt, de azt rögtön megérezte, hogy a gondosan összehúzott függöny mögött javában süt a nap. – Elaludtunk – suttogta nevetve. Karját kinyújtotta, hogy megbökje Ansont.

Keze csak a hideg, dundi párnát érte.

Margaret fölült. A saját szobájában volt, egyedül, a ruhái szép rendesen a szék karfáján, összehajtogatva. Kuncogott. Anson biztosan álmában cipelte át. Igazán kár volt. Ő büszke rá, hogy szereti, és nem érdekli, ki tudja, ki nem. De tudta, hogy a férfi az ő védelmében cselekedett. Anson mindig őt védte. Margaret egészen elgyöngült az iránta érzett szerelemtől.

Kapkodva felkelt, felöltözött, hogy mielőbb, futva, hozzá mehessen. Mikor fölemelte a hajkeféjét, megpillantotta a borítékot. Szerelmes levél, gondolta. Ó, a tökéletes Anson. Feltépte.

„Amit tettem, arra nincs bocsánat” – így kezdődött a levélke. „Mindnyájunkat elárultam. Nem élhetek ilyen becstelenségben. Bocsánatodért esedezem. Ég áldjon.”

Margaret nem kapott levegőt. Hideg volt, mint a halál. A szeme kifordult, s ő a szőnyegre zuhant.

12

Margaret rettenetesen bánkódott, a legszívesebben meg is halt volna. Megígérte, zokogta magában. Megígérte, hogy örökre mellettem marad. És mégis elment. Egy falat le nem ment a torkán, aludni nem bírt. Csak a feledést kívánta.

Három hét múlva hazaérkezett Stuart, épp azon a napon, mikor az ültetvény fekete cselédei végre felhagytak az Anson teteme utáni kutatással. Biztosan a folyónak ment, mondogatták, s az áradás levitte a charlestoni kikötőbe, onnan meg ki a nyílt tengerre. Stuart nem volt hajlandó elhinni. Ragaszkodott hozzá, hogy ismét fésüljék át az erdőt, s nap ki, nap be egyik kutatócsoportot a másik után kereste fel, nógatta őket, Anson nevét kiabálta.

– Lehetetlen – kiáltotta fennhangon. – Lehetetlen, hogy elment. – Mikor már nem volt mit tenni, Stuart bebotorkált a házba, és kimerülten, kétségbeesettem összeesett. Mély álomba zuhant.

Margaret ébresztette fel. Az arca hamuszürke, a szeme csupa tűz. Éltette a mindent felemésztő düh energiája. Az Anson iránt

érzett szeretet mind átment gyűlöletbe, amikor rájött, hogy teherben van.

– Stuart, hadd mondom el neked, mit művelt a drága jó testvérkéd – suttogta a férje fülébe. – Felszarvazott. Aztán meg gyáva volt ahhoz, hogy bármelyikünkkel szembenézzen. Azért ölte meg magát, mert gyáva volt.

Margaret el is hitte, amit mond. Az emlékezete elhomályosult, a dolgokat addig csűrte-csavarta, amíg a végén őszintén hitte, hogy Anson szántszándékkal elcsábította, azután elhagyta. Most minden gyűlöletét Stuart félig figyelő fülébe suttogta, elmondta azt, ami neki magának meggyőződésévé vált. Amikor szavai elhatoltak Stuart tudatáig, a férfi felhördült, ordítani kezdett, könyörgött, hogy Margaret hagyja abba. Margaret nevetve hátradőlt, a hangja hamisan csengett.

Stuart feltápászkodott, kirohant a házból, beült az automobilba, és elmenekült otthonról. Három hónapig nem is látták viszont.

Amikor végre megjelent, mocskos volt, szakállas, olcsó whisky szagától bűzlött, de színjózan volt, és amikor megszólalt, áradt belőle a jeges nyugalom. – Elismerem magaménak a fattyú kölkedet – közölte –, mert nem akarom, hogy a gyerekeim szenvedjék meg az anyjuk gyalázatos tettét. De látni nem akarom, Margaret, és téged se, soha többé ebben az életben. Minden holmimat átvitetem a Nagy Házba. És oda a lábadat többé be nem teheted. Ha valami mondanivalód van, majd leírod, és valamelyik cseléddel átküldöd.

Azzal sarkon fordult és távozott anélkül, hogy egyetlen pillantást vetett volna Margaretre. Fáradtan beült a kocsijába, és

a Nagy Házhoz hajtott. Amikor elhaladt két poros, megműveletlen mező mellett, megállt. Fejét a kormányt tartó karjára hajtotta. – Anson – mondta, és sírva fakadt.

Még aznap, miután megfürdött, megborotválkozott és tiszta ruhát vett, átment Sam Ruggshoz.

Ruggs nagy ovációval fogadta. Már várta Stuartot, kezdte, és szenzációs hírei vannak. Mindketten meg fognak gazdagodni.

A meleg fogadtatástól Stuartot is elkapta a lelkesedés. Egy pillanatra meg is feledkezett a történtekről, és felszabadultan emelte koccintásra a poharát.

Pedig Sam jó hírei Stuartnak cseppet sem jöttek jól. Sam megszerezte magának a Ford charlestoni kirendeltségét, és osztozni akart rajta Stuarttal. – A Ford tíz az egyhez arányban le fogja körözni az Oldsot – mondta Sam. – Sőt az is lehet, hogy száz az egyhez arányban.

Stuart az asztalra tette a poharát. – Nem vállalhatom, Sam. Fel kell hagynom az autókkal, hogy gondját viseljem az ültetvénynek. Most már csak én maradtam, egyedül. Az igazat megvallva épp azért jöttem, hogy megállapodjunk az Olds énrám eső feléről. Kénytelen vagyok eladni.

Sam újra italt töltött mindkettőjüknek. Az a helyzet, vallotta be, hogy ő már túladott az Olds-ügynökségen. Eladta egy summerville-i fickónak. De Stuartnak alig jár több ötven dollárnál. Annyi üzletet is alig kötött, hogy a bemutató kocsi ára megtérüljön.

– Sajnálom, Stuart, de az üzlet, az üzlet. – Sam a kezét nyújtotta. – De azért még barátok vagyunk, ugye?

– Hát persze, Sam, barátok vagyunk. – Stuart elfogadta a feléje nyújtott kezet. – Jut eszembe, nem ártana egy kis jóféle hazai. Majd útban hazafelé fölszedem.

Stuart Oldsa odakinn várakozott. A délutáni napfény kegyetlenül megvilágította. Az élénkvörös és arany festék letöredezett, ami megmaradt, azt belepte a rozsda meg az út pora. Az egyik rézlámpás már megfakult, el is veszett róla egy csavar. Himbálózott, csak a szentlélek tartotta.

Stuart mosolyogva tisztelgett, majd beült a kocsiba és elhajtott. Mikor a bolt elől már nem láthatták, a válla lehorgadt.

Az Anson által hátrahagyott iratokból az is kiderült, hogy mik voltak a szándékai a következő évre az ültetvénnyel kapcsolatban: Stuart igyekezett követni, de egyáltalán nem értett a gazdálkodáshoz, és valahogy rosszul sült el minden. A nap végén kimerültén tért meg a Nagy Házba, csüggedt volt és mérges. Az ivászatba menekült, többnyire Sam szeszfőzdéjének olcsó», de méregerős whiskyjét itta. Estéi a megszokott módon teltek, gúnyos köszöntőket mondott a falon függő ősök portréinak, utána jöttek a dühkitörések a sors igazságtalanságáról, majd következett az önsajnálat, a szívet tépő könnyáradat „szegény kicsinyeim" felkiáltásokkal tarkítva. Meg volt róla győződve, hogy egyedül a kis Stuart és Peggy nem fordultak még ellene.

Néhanapján elment az Erdei Házhoz, és kiabált, míg valamelyik cseléd elő nem hozta a gyerekeket. Akkor halálra rémisztgette őket azzal, hogy felkapta és addig ölelgette őket, amíg sírva nem fakadtak. Erre eleresztette őket, hazasietett, és

útközben sírva átkozódott, mondván, hogy Margaret ellene neveli a gyermekeket.

Karácsony napján Stuart odarendelte a gyerekeket a Nagy Házhoz az évi ajándékozásra. A kis Stuart immáron hatesztendős volt, elég nagy ahhoz, hogy megfeleljen az elvárásoknak, vélekedett az apja. – Végtére is – intézte az ősök portréjához szónoklatát – azért teszem tönkre magam, hogy meglegyen az öröksége. Egy szép napon övé lesz az ültetvény.

Karácsony reggele csípős volt és napfényes, enyhe szellőt hozott a folyó felől, s a szellő fátyolmohát fújt a fákra, és ráfagyasztotta a harmatcseppeket a túlnőtt, élénkvörös kaméliabokrokra. Stuart átérezte a hagyomány súlyát és vigasztaló erejét, miközben a nagy, oszlopos főbejárathoz vezető lépcsőn állt. Ugyanígy állt egykor az apjával, ahogyan most a fia áll övele.

Egyenként léptek elő az ültetvény fekete cselédei, hogy átvegyék tőle az ajándékukat, egy üveg bort, új nadrágot és inget a férfiak, egy vég vásznat az asszonyok és cukorkát a gyerekek. Karácsonyi ajándék – mondták sorra. Boldog karácsonyt – felelte rá Stuart. Peggy és a kis Stuart kórusban vele mondták. Ők osztogatták a cukorkát, és együtt nevetgéltek a fekete gyerekekkel.

Miután az ajándékokat szétosztották, a feketék énekelni kezdtek. A három Tradd velük énekelt, egyazon vidám ritmusban tapsoltak, és doboltak a lábukkal. – Máriának kicsinye született – énekelték –, pásztorok, pásztorok, a jászolhoz jertek.

– Gyertek be – szólt Stuart a gyerekekhez –, nézzétek meg, mit kaptok a papától. – Egy tucat nem nekik való, drága játékkal lepte meg őket.

– A Jézuska kistestvért hozott nekünk tegnap este – közölte Peggy. – Olyan muris a képe.

Stuart megdermedt. Egy ideje egészen megfeledkezett róla. Peggy nem vette észre az apjában végbement változást, ezért tovább fecsegett. – Zanzie azt mondja, hogy a fehér csecsemők mind olyan furák, de hogy majd szebb lesz idővel. Egy biztos, jó sokkal szebbnek kell lennie ahhoz, hogy én játszani akarjak vele. Szeretem a babáimat. Azok nem sírnak. Zanzie azt mondja, hogy a mama papája meg a mamája mosolyognak a mennyországban, mert a mama Gardennek nevezte el a kislányt. De azt hiszem, a mama ezt nem tudja. Hallottam, hogy azt mondta Zanzie-nak, hogy azért nevezi a kislányt Gardennek, mert szeretné, ha őt magát még most is úgy hívnák. Papa, ez mit jelent?

13

Az újszülött elképesztően csúnya volt. A bőre kékesen csillogott, az ajka és körme körül még kékebb volt. A fogós szüléstől a koponyája megnyúlt, olyan alakú volt, mint a földimogyoró. Teljesen kopasz volt, hátul a tarkóján hatalmas, eperszínű anyajegy. Vékonyka, panaszos hangon nyöszörgőit, mint mikor egy újszülött kismacska nyivákol.

Zanzie fölemelte, és megtapogatta a fenekét. – Száraz. Lehet, hogy éhes. Elküldtem már a szoptatós dajkáért.

– Mondd meg neki, hogy vigye a kicsit magával – zokogott Margaret. – Nekem nem kell itt, ebben a házban. Amióta csak megszületett, egyfolytában sír, és olyan csúf, hogy ránézni sem bírok. Ha állandóan látnom és hallanom kell, biztos, hogy beleőrülök.

Zanzie visszatette a kicsit a bölcsőbe, és odasietett Margarethez. – Ugyan, ugyan, egy cseppet se tessen félni. A Zanzie-nak majd gondja lesz mindenre. – Körbebugyolálta Margaretet a takaróval, és addig masszírozgatta a hátát, amíg el nem aludt.

Akkor fölemelte a csecsemőt, és nehézkesen kilopakodott a szobából. A szoptatós dajkával a Településhez vezető ösvényen találkozott össze. – Nesze, te lány – mondta, és kezébe nyomta a nagy szennyeskosarat. – Itt a kicsi és minden holmija. Gardennek hívják. Vigyázz rá, míg másképp nem rendelkezem. Lehet, hogy jó időbe beletelik.

Garden szoptatós dajkáját Rebának hívták. Magas volt, majdnem olyan magas, mint a férfiak, és rendkívül sovány. Csípője nem volt, a melle is nagyon kicsiny, még most is, hogy tele volt tejjel. Első pillantásra úgy festett, mint egy szoknyába bújt férfi, az alakja és az elnagyolt vonásai miatt. Az álla szögletes volt és erőteljes; a homloka magas és idő előtt megráncosodott; a föle nagy, csontos. Szoros copfba font haját feltűzte a fejére, ettől még férfiasabb benyomást keltett. Reba színtiszta néger volt, vére nem keveredett se fehér, se indián ősök vérével. Fekete volt, mint a legfeketébb ében, s az ínye kék.

Reba Matthew Ashleynek volt a felesége, a legszemrevalóbb férfinak a Településen, aki az ültetvény összes élő állatának a

felügyeletét látta el, Pansy mama kedvenc unokája lévén. Bárki lányt megkaphatott volna a Településen, és próbáltak is sokan a kegyeibe férkőzni. De a fiú a templomkarban meglátta és megszerette Rebát, aki úgy énekelt, mintha a mennyei seregekből szállt volna alá, oly kecsesen ringatta magát a zene dallamára, mint egy macska, és többé más nő nem kellett Matthew-nak.

Rebának és Matthew-nak két fia volt, az ötesztendős John és az egyéves Luke. A kettő között két gyermekük meghalt, egy fiú és egy lány, mindkettő koraszülött. És a harmadik, egy kisfiú három héttel azelőtt született, és a születése után egy héttel meghalt. Reba a maga és Margaret Tradd csecsemőjét is szoptatni akarta. Apró mellei négynek is elegendő tejet termettek. Amikor az ő Isaacja meghalt, fejni kezdte magát, hogy a teje el ne apadjon, és várta, hogy mikor hívatják az Erdei Házba. A teste sajogva kívánta, hogy egy apróságot az ölében tarthasson, és egy éhes kis száj a mellét harapdálja.

Mihelyt Zanzie távozott, Reba leült az ösvényre, és kivette a kosárból a csecsemőt. Az apró kis testet magához szorította és ringatni kezdte. – Hála néked, Uram, Jézus, áldott legyen a neved – kántálta újra meg újra.

Aztán kigombolta a kardigánját és a ruháját. Nagy mellbimbójából csöpögött a tej. Kibontotta a kicsit a takaróból és megnézte.

– Na ne! – kiáltotta. – Csak kék ne legyen! Ennek a kicsinek nem szabad meghalnia! – Letette Gardent a földre, és föléje hajolt. – Ezt nem hagyom, ezt a kicsikét nem hagyhatom. – Egyik kezével fölemelte a baba kicsi fejét, és szájával megérintette a

száját. Aztán belefújt, s közben másik kezével Garden mellkasát tapogatta. Alig lélegzett. Reba mély lélegzetet vett, a szájával szopott, követelőn. Véget nem érő két percig csinálta, már a föle is csengett a hatalmas erőfeszítéstől.

Mikor kiegyenesedett, véres nyákot köpött ki a földre. Fejét és kezét az égnek emelte. – Hála néked, Uram.

Garden sírni kezdett. Reba figyelte, hogyan emelkedik-süllyed a törékeny kis mellkasa, miközben a kicsi ordított, és a színe lassan rózsaszínűre váltott.

– És most egyél – mondta. Fölemelte a csecsemőt, és keresgélő arcát a mellbimbója felé irányította.

A Település teljes lakossága kizúdult az útra, amikor észrevették, hogy Reba közeledik. – Micsinálsz itthon, Reba? Nem kellettél a naccságának?

Reba leemelte a kosarat a fejéről. – Nem én nem kellek – mondta. – A gyerek. Idekütte, hogy velem éljen. Nem kell ez senkinek, csak nekem. Ez az én kicsinyem, az Úr kütte nekem karácsony napján.

Az emberek utánamentek a házba. – Matthew – mondta Reba. – Kaptunk egy kicsikét. – Kosarából kiemelte a kisbabát, és odanyújtotta Matthew-nak. Az kibontotta a takarót, és nevetni kezdett.

– Reba, én még ilyen rusnya újszülöttet életembe nem láttam, az oposszumokat is benne foglalva. – Mind vetni akartak a kicsire egy pillantást, aztán méltatlankodva elhúzódtak. -

Reba csak mosolygott.

– Minden fehér csecsemő csúf – mondta egy jószívű szomszéd.

– De nem ennyire – zúgott a tömeg.

– Nem az számít, hogy néz ki – kockáztatta meg másvalaki.

Reba mosolygott.

Miután mindegyik jól megnézte magának a kisbabát, Matthew útjukra bocsátotta őket. Leült Reba mellé és átölelte. – Egy szó, mint száz, én még ilyen csúnyácskát életembe nem láttam. Örülsz ennek a gyereknek, te asszony?

– Örülök.

– Akkor még más nem számít. – Matthew már megint nevetett. – De még ilyen csúnyát életembe nem láttam, annyi szent.

Reba vele nevetett. – Akkor láttad vóna, amikor mekkaptam. Majd sorba mindent elmesélek.

Garden, aki átaludta a bemutatkozást, most nyivákolva hadonászott.

Reba odament hozzá. – Úgy láccik, éhes valaki. Tisztába teszem a kisasszonyt, megetetem, aztán amíg eszik, elmesélem. - Boldogan nyúlt a csúf kislány után, aki nem kellett senkinek.

Garden majd' tíz hónapig maradt Rebánál. Kezdetben volt vele bajuk elég: Pansy mama közölte, hogy Tradd-vért nem tűr meg a Településen. Csak a nyakukra hozza majd a titkos szemet. De aztán Matthew meggyőzte, hogy Rebának szüksége van a csecsemőre. – Amellett – mondta a férfi – a Traddék nem kérnek belőle, s a titkos szem se fog. – A vén Pansy beletörődött;

Matthew-nak ő sem tudott ellenállni. De a maga ajtaját és Matthew-ét is kékre festette, hogy távol tartsa a szellemeket.

Garden állandó érdeklődés tárgyát képezte a közösségben. Reba folyvást bőviben volt a látogatóknak, akik mind látni akarták, hogy javul-e már a kicsi feje. A fogó okozta nyomok napról napra javultak. Mire Garden három hónapos lett, pontosan olyan volt a fej formája, mint bármelyik átlagos csecsemőnek. De haja még egy szál se.

Már-már Reba is arra kezdett gyanakodni, hogy a gyerek kopasz marad. Kis sapkát tett Garden fejére, a kicsi hiába küzdött ellene a gödrös kezecskéjével.

Aztán április elsején, bolondok napján Reba megérezte az első kicsi pelyheket a simogató keze alatt. Továbbra is sapkát tartott Garden fején, meglepetésnek szánta mindazoknak, akik bíráló megjegyzéseket tettek, majd ha már egészen eltűnik a piros anyajegy.

De nem várhatott odáig. A kicsi haja oly sebesen nőtt, hogy meg kellett kérdeznie, láttak-e már ilyen csodát. Vajon ez mit jelent? Nem veszélyes-e?

Garden haja csimbókokban nőtt. A fején körös-körül selymes, halvány aranyszínű pamacsok bújtak elő. De a pamacsok között még mindig kopasz volt.

– Talán rühes – mondta Matthew.

– Huh! Mintha bizony életembe nem láttam volna rühes gyereket. Nem is sebes, semmi, csak a fényes bőre világlik.

– Tán nem ártana, ha elvinnénk a doktorhoz, a fehérekéhez. Fekete gyereknek ilyen feje nincsen.

Drayton doktor nem tudott segíteni. – Ez nem betegség, Reba. Életemben ilyen egészséges csecsemőt nem láttam. Csodákat műveltél. Őszintén megmondom, nem reméltem, hogy megmarad.

Reba mosolygott.

– Nem aggódok miatta – mondta Matthew-nak. – Majd ha eléggé kinő neki, ráfésülöm a kopaszon maradt helyekre. Addig meg hordhatja a kis sapkát. – Megcsókolta a kislány foltos kis feje búbját, és ügyesen ráhúzta a kis sapkát. Matthew homlokát ráncolva figyelte.

– Csak nehogy jobban kötődjél hozzá a kelleténél, Reba, megértetted? Ezt a kicsit hamarosan el kell választani, és akkor elviszik. És nem akarom, hogy az neked bánatot okozzon.

– Én nem vagyok híve a korai elválasztásnak.

– Jobb lesz, ha idejében hinni kezdel benne.

Reba megrémült. Matthew szinte soha nem beszélt vele ilyen hangon. Ha igen, akkor viszont nem beszélt a levegőbe. Másnap Reba megkérte Chloe-t, hogy hozzon egy bögrét a Traddék konyhájából.

De Zanzie jelent meg helyette. A csukott zsalugáterek mögül figyelő szempárok követték, amíg eljutott Reba ajtajáig, a kezében nehéz kosár. John bebújt Reba szoknyája mögé, s Reba erősen fogta Luke kezét, miközben Zanzie kopogtatására indult ajtót nyitni.

– Hoztam a kicsinek bögrét és még néhány holmit – mondta Zanzie. Reba beengedte.

– Szép két fiad van, Reba.

Reba bólintott.

– Elhoztam néhányat a kis Stuart úrfi holmijából, amiket kinőtt – intett Zanzie a kosár felé. – Neked meg egy szép sonkát s egy üveg bort az emberednek.

– Mit akarsz tőlem, Zanzie?

Zanzie belenézett Reba szigorú arcába. – Látom, jobb, ha nyíltan kimondom – kezdte. – Arra kérlek, hogy amit mondok, az köztünk maradjon.

– Ígéretet nem tehetek.

– Én azért szépen megkérlek. Arról van szó, hogy Chloe-tól hallom, elválasztani készülsz a gyereket. Csak annyit mondok neked, hogyha ez a gyerek túl hamar kerül vissza a házba, abból Tradd asszonyságnak szörnyű baja lesz. Alig van magánál, amióta ez a kicsi megszületett. Nem tudom, miért, de ez a gyerek mintha méreg volna az anyjának. Én azóta neveltem Margaretet, amikor még kisebb volt, mint most ez a Garden. Mindig tudtam, mi lakozik a szívében. De mostanában alig ismerek rá. Csupa méreg az az asszony. A gyerekeivel, Stuart úrral, még velem is. És mind akkor kezdődött, mikor a kicsi útnak eredt.

A Garden nevet is alig merem kiejteni. Ha Chloe vagy Juno vagy Herklis mondanak valamit, hogy milyen szépen fejlődik, és megemlítem Miss Margaretnek, annak már fúvódik is fel a feje, és szórja az átkokat, ahogy én még asszonyt átkozódni nem hallottam. Úgyhogy többet nem is mondok. – Zanzie kezét a szájához emelte, és beleharapott a hüvelykujjába. Az ajka remegett, a szemét lehunyta.

Reba megérintette Zanzie térdét. – Főzök egy kis kávét – mondta. – John, vidd ki a Luke-ot, és ügyelj rá, hogy ki ne menjen az útra.

Mire Reba leemelte a kávét a tűzhelyről, Zanzie visszanyerte az önuralmát. – Köszönöm – mondta. Megitta. – Nagyon finom a kávéd – jegyezte meg. Reba várt.

Amikor a csésze kiürült, Zanzie óvatosan az asztalra tette. – Csak azt szeretném tőled megkérdezni, tartanád-e Gardent a nyár végéig. Talán addigra jobbra fordul a Miss Margaret állapota. Ha nem, hát a gyerekek akkor is iskolába kerülnek. Őnekik már nem lesz rám szükségük. Gondját viselhetem a Gardennek anélkül, hogy a Miss Margaret akár tudomást venne róla. Nem kívánom, hogy a semmiért csináld, Reba. Van egy kis félretett pénzem, a temetésemre. Megfizetlek.

– Miért nem a Tradd asszonyság fizet?

– Nincsen pénze.

– Hát a misztemek?

– Tőle nem merek kérni… Nincsenek olyan jóba.

– Ezt tudja mindenki. Ide hallgass, Zanzie. Én neked nem mondhatok igent. Meg kell kérdenem az uramtól.

– Megértem.

– Hanem annyit megmondhatok, hogy nincs ebbe a közösségbe egyetlen lélek se, aki ezt a kicsikét oda küldené, ahol nem kérnek belőle. Itt a Gardent mindenki szereti. Ha én nem tarthatom meg, majd kerítek valakit, aki megtartja. És tartsd meg a temetésedre gyűjtött pénzedet. Itt még egy szájnak mindig akad elegendő falat.

Zanzie hálásan kulcsolta össze a kezét. A teljes tiszteletadás jeleként hajtotta meg magát. – A Jóisten áldjon meg téged, Reba – mondta.

Miután távozott, Reba ült némán, és szomorúan itta a kávéját. Aztán hirtelen felpattant és a sarokba ment, ahol Garden békésen aludt. – Még csak látni se akart – mondta a kicsinek. – Még csak körül se nézett, hogy vajon hol vagy. – Reba megérintette Garden puha bőrét, aztán az ajkát. Az alvó gyermek azonnal cuppogni kezdett. – Igenis, kisasszony. Ma, kivételesen, egy kicsit korábban is megkaphatod a vacsorát. Szíves örömest.

Matthew egyetértett, hogy Gardennek maradnia kell, és több megjegyzése nem volt Reba kötődésével kapcsolatban. De Reba tudta, hogy a férfinak igaza van, és eszerint cselekedett. Beszélt a közösségben élő összes asszonyokkal, és egy héten belül hol az egyikhez, hol a másikhoz adta oda a gyereket egy-egy délelőttre. Gardenből a Település gyereke lett, nem csupán egyedül Rebáé. A kicsi hamarosan kezdte felismerni a többieket is, mindenkire rámosolygott, ahogyan eddig csak Rebára. A láttán Reba szíve majd megszakadt. Amíg rá nem jött, hogy gyereket vár megint. Akkor már képes volt elereszteni Garden kezét.

Július negyedikén a kis Mose, a Település egyik gyereke észrevette, hogy Garden haja egyre gyarapodik. – Na nézzétek csak – kiabált. – Gardennek újabb hajtincse nőtt. Olyan, mint a süvegcukor.

Sarah, a nővére elvezette onnét Gardent, és mindenkinek megmutatta, aki csak jelen volt a templomi pikniken. Az

aranyselyem hajacska alatt megjelent a Traddek jellegzetes tűzvörös bozontja.

Matthew feldobta Gardent a magasba, a kicsi sikongott örömében. – Nahát, te kicsi, hisz te mindenkin túlteszel! Idejöttél kopaszon, most meg milyen tarkabarka lettél. – Megcsókolta a kislány duci nyakát, és visszaadta Sarah-nak.

– Mose – kiáltott Sarah. – Gyere a Gardenér. Még neked kell rá vigyáznod.

Mose engedelmeskedett. Még azt is megengedte Gardennek, hogy lerágja a maradék csirkecsontját.

14

– A függetlenség napja – mondta Margaret Tradd. Ujjával megérintette a négyes számot a kalendáriumban, és élesen, örömtelenül fölnevetett. Életében ismeretlen fogalom volt a függetlenség. Amilyen fogolyként élt, akár a tömlöcben is tengethette volna az életét.

Persze elmehetett. Felnyergelve odarendelhette volna a lovát vagy előállíttathatta volna a bricskát. És aztán? Hová menjen?

Voltak barátnői. Legalábbis annak nevezte őket. A gyerekkori barátnők mind felnőttek. És volt családja, harmad-negyedíziglen unokatestérek, akik gyerekkorában meglátogatták az anyját, akik szerető csókjaikkal fogadták, valamikor régen, amikor a charlestoni estélyeken megjelent. Befogadná-e bárki?

Egy látogatás erejéig minden bizonnyal. Bármelyikük, ha mégoly távoli is a rokoni kapcsolat. A déliek életében magától értetődő dolog a szíves vendéglátás.

Csak épp nem egy házasságtörő asszony esetében. Talán Stuart nem szólna semmit – végtére is a maga büszkeségét is óvnia kell. De annyira gyűlölte Margaretet. És majdnem mindig részeg volt. Képes volna kikürtölni Margaret szégyenét, ha másért nem, gondatlanságból, vagy mert annyira megvetette.

És akkor minden ajtó becsukódna Margaret előtt. A társaság szemet hunyt afölött, hogy Stuarttal vétkezett. Nemegyszer előfordult „koraszülés" a charlestoni társaságban. Mindenki tudta, mintha címkét ragasztottak volna az érintettekre haláluk napjáig, meg még azután is. De megbocsátottak nekik meg a szüleiknek is.

A házasságtörés azonban egészen más. A házasságtörő asszony előtt minden ajtó bezárul. Margaret nem kockáztathatott.

De úgy se élhetett tovább, ahogy ez idáig. Eddig harcolt a körülmények ellen, nem volt hajlandó tudomásul venni az igazságot, hisztérikus volt, betegségbe hajszolta magát. Most gondolkodnia kellett, terveket szőni, megtalálni a kiutat. A könnyek meg a jelenetek itt már nem segítettek.

Se a mosoly, se a könyörgés. Stuart soha az életben többé magával nem viszi sehová, még csak a látszat kedvéért se. És egy fillért se ad neki. Mint egy levelében tudatta, még a summervillei és charlestoni kereskedőkkel is közölte, hogy a számlájára csakis ő egymaga jogosult vásárolni.

Margaret kelepcébe került, elszigetelődött, magára maradt. Stuart a foglár. Büntetni fogja, amíg csak él. Margaret végighúzta ujját a kalendáriumon: 1906. Hamarosan huszonkét éves lesz. Sok-sok esztendő vár még rá ebben a kalickában. Amíg meg nem hal.

Vagy ő, vagy Stuart.

Margaretnek egy pillanatra elállt a szívverése. Aztán fájdalmas zökkenéssel tovább dobogott megint, erősebben, sebesebben mint valaha. Stuart szünet nélkül iszik. Zanzie-tól tudja. Abba úgyis belehal. Majd leesik a lóról, vagy összetöri azt az ostoba automobilt, vagy belehal valamelyik betegségbe, amibe az iszákosok szoktak belehalni.

Margaret ujja ismét megérintette a születése napját. Huszonkettő még nem olyan nagyon öreg. Fölemelte á kézitükrét, és figyelmesen tanulmányozni kezdte az arcát. A bőre száraz. A szája és az orra között apró ráncok keletkeztek. A haja fénytelen, nincs tartása. Hogy elhanyagoltam magam, gondolta.

Zabpehely. Bele kell egyeznie, hogy zabpelyhet vegyek. És Chloe készíthet nekem rózsavizet. Még a mai napon elkezdek pakolást tenni a bőrömre. És tej. És citrom. A könyökömön meg kell puhítani a bőrkeményedést, a hajamnak vissza kell nyernie a régi fényét. Várhatok. Már nem tarthat soká. Aztán bemegyek a városba, meglátogatom az embereket, táncolni fogok, gyönyörű leszek, és mindenki imádni fog, és erre a helyre soha többé be nem teszem a lábamat.

A szekreterjéhez szaladt, és kivette a szuveníres dobozát. Leült az ágy közepére, körberakosgatta a takarón, és a báli szezonra emlékezett.

15

Októberben Peggy és a kis Stuart megkezdte az iskolát. Habár néhány nap hija volt még, hogy Peggy betöltse az ötödik évét, senki nem emelt ellene kifogást. Az egy tantermes iskolába elsőtől hetedik osztályosig együtt jártak a gyerekek. Voltak köztük tizenöt évesek, akik még csak ötödikbe jártak, akkor meg miért épp egy ötéves ne járhatna elsőbe?

Bacon's Bridge-ben volt az iskola, ott, ahol a Summerville-be vezető út keresztezte az Ashley folyót. Majd' ötmérföldnyire volt Baronytól, messze ahhoz, hogy a gyerekek gyalog járjanak. Egy Judy nevű kivénhedt gebe vitte be őket, aki a régi szép időkben többedmagával a bíró fogatát húzta. A ló annyira engedelmes volt, hogy még a tétova gyerekkéz is elbánt vele. Stuart meg Peggy kényelmesen elfértek az öreg ló csupasz, csontos hátán. És nagy kaland volt számukra, hogy saját lovuk van.

Idővel aztán ráuntak a kalandra. Judy végtére is csak egy kivénhedt gebe, az iskola még olyan hely, ahol krétapor száll a levegőben, s a mormogó gyereksereg az olvasókönyvet és az egyszeregyet biflázza. Még a gyerekek is, akik kezdetben mégiscsak az újdonság erejével hatottak a Traddekre, unalmasak lettek és kiszámíthatók.

De addigra úrrá lett rajtuk a megszokás, az örökérvényűség. Automatikusan tették a dolgukat, egy percig el nem gondolkodtak, hogy vajon lehetne-e másképp.

Az ültetvényen sem változott semmi. Zanzie valahogy megfeledkezett az ígéretéről, hogy elviszi Gardent, amikor a gyerekek megkezdik az iskolát. A kislány a Településen maradt, ahol mindenütt otthon érezte magát. A családja mintha egészen megfeledkezett volna róla. Margaret azzal töltötte napjait, hogy bőrét és haját ápolta. És várt. Stuart tovább folytatta züllött életmódját.

Új barátokra lelt a nincstelen kisbirtokosok között, akik a summerville-i út mentén laktak, akik segítségük nem lévén, belegebedtek a maguk negyven-ötven hektárjának a megművelésébe. Új barátai olyannak látták, amilyennek ő is látta magát, ültetvényesnek, nem farmernek. Úriembernek. Szokásává vált, hogy csak úgy beugrott a barátaihoz, ivott velük, megtárgyalta az időjárást, a termést, a vadászatot. Elütötte az időt. Ezzel, meg hogy néhanapján konzultált a munkavezetőivel, ha kilovagolt a földekre vagy az istállókhoz, a magtárakhoz. És a summerville-i asszonyokkal.

És a magányos étkezésekkel a Nagy Házban, amelyeket ádáz ivászat követett, mígnem sikerült álomba innia magát.

Az évekig tartó drámai események után egyfajta nyugalom telepedett Baronyra.

Hónapok és évek teltek-múltak, az egyik éppolyan, mint a másik, akár a közelben az Ashley folyó barnászöld vize. Peggy és Stuart egyik osztályt járta ki a másik után. Judyról valódi lovakra váltottak, valódi nyereggel, s így már vágtázni is tudtak.

A termés évről évre silányabb lett az előző évinél. A Charlestoni bizományos, aki a termést felvásárolta és továbbküldte északra, méltatlankodott ugyan, de azért továbbra is kötötte a szerződéseket Stuarttal, bár egyre előnytelenebb feltételekkel. Húsz év után mégse hagyhatja csak úgy cserben a régi ügyfeleit. Ő képviselte Stuartot a földeladásokban is, amelyekre az adósságok további törlesztése miatt volt szükség.

Stuart távoli, tündökletes alak volt a gyerekei életében. Szerettek a Nagy Házba járni. Titokzatos, izgalmas hely volt számukra. A háznak Stuart mindössze két szobáját lakta, a nappalit és a legnagyobb hálószobát. Mindkettő az emeleten volt. A földszint rejtelmes, veszedelmes terep volt, bezsaluzott szobák félhomályos világa, ahol a porfogóval letakart ijesztő alakzatok lehettek akár kísértetek, sárkányok és egyéb szörnyetegek.

Még ennél is izgalmasabb volt a második emelet a poros, magas báltermével, amit körben tükrök öveztek, amelyek az örökkévalóságig tükrözték oda-vissza a kisgyerekek képmását. Jó volt a bálterembe berohanni, a széles parkettáján csúszkálni, barlangokat, erődítményeket emelni az aranyozott bambuszszék-h egy ékből, amelyeket a teremben találtak. Magasan a fejük felett halkan csilingeltek a muszlin védőzsákba húzott kristálycsillárok üvegdíszei, valahányszor a gyerekek játék közben az áporodott térben szelet csaptak. Stuart és Peggy egészen biztosak voltak abban, hogy ez a hang a láthatatlan tündérek titkos beszéde.

De mindennél sokkalta izgatóbb hely volt a padlás s annak kincsekkel telezsúfolt hegyes tornyai. Több tucat lezárt, tömött utazókoffer, amitől majd kifúrta oldalukat a kíváncsiság. Magas szekrényekben különös öltözékek, némelyik már az érintésre is széffoszlott. Voltak ott iratokkal és muris fényképekkel teli nehéz fémdobozok, a fényképek alá fehér tintával írták oda, hogy kit ábrázolnak, s a képaláírások lapozáskor leperegtek. Stuart csecsemők, kisfiúk és felnőtt férfiak képe alatt találta magát szembe újra meg újra a saját nevével. Voltak még könyvek színes képekkel, sztereoszkóp több doboz lemezzel, egy gramofonlemezekkel, tönkrement ostorok, napernyők és málló cipők minden méretben, minden színben. És ki tudja, mi minden még.

Ha az apjuk hozzájárult, esős napokon Peggy és Stuart a padláson játszottak a legszívesebben. Néha beleegyezett, néha nem. A gyerekek soha nem tudhatták előre, mire számíthatnak. Mindig óvatosan közelítették meg a házat. Ha zárva találták, vagy az apjuk kiordított, hogy táguljanak onnét, más elfoglaltságot kerestek maguknak. Ha beinvitálta őket, az óvatosságot akkor sem tették félre. Néha az apjuknak olyan fura szaga volt, és túl szorosan ölelgette és „kicsinyeim”-nek nevezte őket. Más alkalmakkor magáról meg a testvéreiről szóló gyerekkori történetekkel nevettette meg őket. Vagy a díványra parancsolta és csendre intette őket, miközben ő maga föl-alá járkálva a család történetét adta elő nekik, azokét, akiknek az arcképe a falakat díszítette, meg a nagyapjukét, a bíróét. És a végén mindig egy bizonyos Elizabeth nénit kezdett emlegetni, és akkor a gyerekek féltek, mert tudták, hogy mindjárt dühbe

gurul. – Maga az ördög – kiabálta csupa rosszindulat! Ellopta a Tradd-üzletet meg a Tradd-házat. Pedig az minket illet. Nincs joga hozzá, hogy olyan gazdag legyen, miközben mi ilyen szegények vagyunk! – Aztán mindig az asztalhoz ment, amelyen a borosüveg állt, és elzavarta a gyerekeket.

Ez volt a jel, amiből megértették, hogy fölmehetnek a padlásra vagy a bálterembe játszani. Bármilyen kedvében találták is az apjukat, a végén, amikor elbocsátást nyertek, megkezdhették felfedező kőrútjukat. Hangulatait a bebocsáttatás előfeltételeként vették tudomásul.

Ahogy nőttek, észrevették, hogy az apjuk jó hangulatai egyre ritkulnak. De még ekkor sem kérdezősködtek. Úgy néztek fel rá, mint a Nagy Ház, a kastély uralkodójára. Az uralkodót pedig nem illeti bírálat.

Stuart bezzeg nem volt olyan nagyra a gyerekeivel. Elvárt valamit, olyasvalamit akart tőlük, amiről maga se tudta, hogy micsoda. És nem is kapta meg soha.

Peggy nem volt olyan, amilyennek a kislányát látni szerette volna. Nem volt finom, babaszerű, olyan, amilyennek egy lánynak lennie illik. Nemcsak a himlőhelyes arca miatt, habár az apja ránézni sem szeretett. Hanem a határozottsága, a bátorsága. Úgy viselkedett, mint egy fiú.

Stuart pedig, a fia, aki társa lehetett volna, vigasza… Stuart olyan anyámasszony katonája. Képtelenség megváltoztatni. Összerezzen, valahányszor zsinegre fűzött döglött madarakat vagy valami vadászaton elejtett szarvast lát. Pocsékul lovagol.

Még úszni se tanult meg rendesen – kitartja a fejét a vízből, mint egy született anyámasszony katonája.

Az egyetlen dolog, amit a mentségére fel lehetett hozni, az volt, hogy jobban értett az autóhoz bárki felnőttnél. Még nem volt nyolcesztendős, amikor már vezetett, és úgy bánt a motorral, ahogyan senki emberfia.

Miért nem ért hasonlóképpen a puskához és a lovagláshoz? Komoly csalódás volt ez az apjának.

Margaretnek annál kevésbé. Egy szép napon, miközben az emlékei között matatott, rájött, hogy egy hölgy, még egy özvegyasszony sem járkálhat a világban kíséret nélkül. Attól a perctől fogva érdeklődése a fia felé fordult.

A kis Stuart igen jóképű volt. Nagyon kedves látványt nyújtottak, a jóképű kisfiú, aki lesegíti anyját a bricskáról, viszi a csomagjait, odanyújtja a legyezőjét, s érte megy, miután anyja egy barátnőjénél teázott.

Hanem a gyereknek pocsék volt a modora. Nem tanult semmit, vidéken begyöpösödve lepergett róla minden.

Aznap este Margaret csiszolni kezdte a kis Stuart modorát, hogy az elképzelései szerinti tökéletes úriembert faragja belőle.

Hogy mit csinál, azt nem mondta meg a gyereknek. Az csak annyit tudott, hogy az anyja valamilyen oknál fogva azt akarja, hogy mindig vele legyen, hogy majd valamikor, a meghatározatlan jövőben csodás dolgok történjenek velük.

Margaret a távoli idegen volt, akit nem szabad fölizgatni, aki nagyon érzékeny, legalábbis Zanzie ezt állította. Az anyja – s ez magában foglalta azt is, hogy a gyerek számára az imádat tárgyát képezte.

És most vele töltötte minden napját, csókolgatta, bevonta Stuartot az őt körülvevő édes illatfelhőbe, és szelíd hangon mindenféle csodákkal kecsegtette.

A kis Stuart minden erejével azon volt, hogy anyja kedvére tegyen, hogy kiérdemelje a mosolyát. Mindig tiszta volt a keze, hetekig gyakorolta, hogyan kell meghajolni, míg végre sikerült neki, tartotta a székét, odavitte a kendőjét, megtanult halkan beszélni és nesztelen léptekkel járni.

Peggy, aki az egészből semmit sem értett, mindent elkövetett, hogy felhívja magára az anyja figyelmét. Ez egyetlen alkalommal sikerült, amikor házi feladat gyanánt hazahozta az iskolából az újságot. Margaret könyörgött Peggynek, hogy adja oda, többször összecsókolta, amikor megköszönte, majd sietve a szobájába ment és magára zárta az ajtót, hogy Peggy utána ne mehessen.

Az újság ritkán jutott el Baronyra. Stuartot nem érdekelte, és Margaretnek nem adott pénzt, hogy megvehesse. Ha néhanapján újság került a kezébe, Margaret minden betűjét boldogan elolvasta. Szándékosan lassan olvasott, hogy tovább tartson, minden képet figyelmesen megnézett, és visszafogta magát, hogy előre ne lapozzon, ha mégannyira furdalta is oldalát a kíváncsiság. Mert az újságban hátul voltak a női oldalak, a hirdetések és a pletykarovat. Ez volt az egyetlen cérnaszál, ami az oly igen vágyott élethez kötötte.

És most megtudta, hogy nagyobb, szélesebb karimájú kalapokat hordanak. A strucctoll, nem pedig a kócsagtoll a divat. Elképzelte magát a Kerrison áruház hirdetésén látható ruhában.

„Gainsborough" volt a fantázianeve. Biztosra vette, hogy nagyszerűen állna rajta.

Kerrison egy másik ruhát is hirdetett, annak „Csodálatos" volt a neve. Margaretet egészen megdöbbentette. Szűk volt, egynél több alsószoknya nem is fért alá. És különös volt a derékvonala is, majdnem a mell alatt, ahol soha senkinek nem lehetett a dereka. Megkönnyebbülten látta, hogy a többi ruha azért olyan, amilyennek megszokta, az S vonalat követi, kihangsúlyozva a női idomokat. Csak volna egy valamirevaló fűzője. Mert a régieket már mind elnyűtte. Zanzie úgy toldotta-foldotta meg őket.

Fél oldalt töltött be a beszámoló Mr. és Mrs. Wragg összejöveteléről, amit Mrs. Wragg aranylakodalmukat ülő szüleinek a tiszteletére rendeztek. De hisz ez nem más, mint Caroline Wentworth, gondolta Margaret. Ki hitte volna, hogy valaha is férjhez megy, hát még egy olyan jóképű férfihoz, mint Jenkins Wragg… ő volt az, aki majdhogynem dührohamot kapott, amiért nem ígértem neki két keringőt. Melyik bál is volt az? Ha jól emlékszem, a kék ruhám volt rajtam, az, amelyiknek kék bársonymasnik voltak a vállán, mert mintha mondott volna valamit, hogy ő nem a masninak akar udvarolni. Emlékszem, olyan jól mulattam. Akkor az a Tenneyék bálján lehetett. Vagy a Marshallékén… futott máris Margaret a szuveníres dobozához.

Zanzie-val tálcán vitette fel a vacsoráját. Megszokott lefekvési ideje már egy órával elmúlt, mire az újságban végigolvasta a fogadáson megjelentek névsorát és összeegyeztette őket a hajdanvolt emlékeivel.

Gondosan összehajtogatta az újságot, és azt is betette az emlékei közé. Azután nyugovóra tért. Már nem tart soká, gondolta. És akkor én is ott leszek, mikért a többiek. Kék masnikra és strucc-tollas legyezőre gondolva sodródott álomba. – Már nem tart soká – mormogta maga elé fennhangon. – Én várhatok. – Azzal elaludt.

16

1912-ben Garden hazajött, hogy a családjával éljen. Hatéves, ideje iskolába járni. Már nem lehetett többé nem tudomást venni a létéről.

Reba beszélt Zanzie-val, és Zanzie beszélt Margarettel, és Margaret beszélt Peggyvel és a kis Stuarttal. – Nektek kell majd iskolába vinni és onnan hazahozni a kistestvéreteket.

A kis Stuart és Peggy fellázadt. Ők nem hajlandók, közölték. Majd mindenki kineveti őket. Margaretnek addig sikerült nem tudomást venni a kislányról, a két gyereknek azonban nem. Valahányszor hazafelé tartottak az iskolából, a kislány ott táncolt és integetett a Település gyerekei között, és mint a többieket, őt is majd' szétvetette az izgalom a közeledő lovak láttán.

Tűnődtek is, hogy vajon a testvérüket miért lökték ki a néger lurkók közé, és amikor megkérdezték Zanzie-t, a válaszából megsejtették, hogy Garden valamiképpen más, mint ők. Zanzie még azt is megkockáztatta, hogy az anyjuk felizgatja magát, ha a Garden neve szóba kerül, úgyhogy legyenek szívesek, az anyjukat ne faggassák. Peggy és Stuart arra a következésre

jutottak, hogy Garden minden bizonnyal féleszű. —Azér' olyan furi a haja – jelentette ki Peggy. – Valami nincs rendben a fejében.

– Biztosan így van – helyeselt Stuart. – Félkegyelmű.

– Nem viszünk egy félkegyelműt az iskolába – közölte Margarettel. Az anyjuk Zanzie-hoz fordult segítségért. Zanzie egy bőrszíjjal addig verte a kis Stuartot, amíg az meg nem változtatta az álláspontját. Amikor Peggynek is kilátásba helyezték a verést, a testvére hólyagjai láttán megadta magát.

Másnap, reggeli után Chloe megjelent Gardennel a nappaliban. Garden nagyon izgatott volt. Reba beszélt neki az iskoláról, már tanítgatta is betűvetésre meg a számok tudományára, Matthew pedig egész nyáron a vén Judyn lovagoltatta, s már nem félt a ló hátán. Alig várta, hogy „iskolás nagylány" legyen.

Garden rövid kis életében mindig boldog volt. A Településen mindenki szerette, és viszonzásképpen ő is szeretett mindenkit. Fegyelemre szoktatták, nagyokat csaptak a fenekére és hajlékony fűzfabottal a lába szárára. De soha nem gúnyolták. És nem kegyetlenkedtek vele.

Rögvest odaszaladt Stuarthoz és Peggyhez, a lovukról és Judyról locsogott, meg hogy milyen lovaglóleckéket kapott Matthew-tól. – Éngem nem köll mögétek ültetnetek – mondta. – Én magam is ellovagolok, mint tik, legföllebb, ha kicsit lassabban.

Stuart és Peggy holtra váltak.

– Mama – mondta Stuart –, úgy beszél, mint egy nigger.

– És úgy is néz ki. – Miután egész nyáron odakinn játszott, Garden szeplős volt és lesült, s a mezítelen lábán a bőr egészen megkeményedett. Különös, narancsdzsemszínű haja olyan sűrű volt, hogy Chloe négy copfba fonta és spárgával kötötte össze, mert szalagja nem volt.

Garden zavarba jött. Tudta, hogy róla beszélnek, hogy nincsenek vele megelégedve, de nem értette, miért. Segélykérőn nézett Chloe-ra, de az csak könnyedén megrázta a fejét, és ujját az ajkára illesztette. Garden némán végignézett a három rászegeződő szempáron, a három családtagján. Mindegyik szempár hidegen nézett vissza rá.

– Stuart – szólt fiára Margaret acélos hangon –, vagy százszor mondtam már neked, hogy úriember nem mondja azt, hogy nigger. És a húgod csöppet se olyan, mint egy színes bőrű. Inkább mint egy utcagyerek. Azon még lehet segíteni… az iskolában pedig majd megtanul helyesen beszélni.

– Chloe, mondd meg Zanzie-nak, hogy fürössze meg Gardent, vágja le a haját, és nézzen körül, talál-e valami neki való ruhát.

Chloe kivezette Gardent a szobából. A konyhában Garden ismét beszélni kezdett. – Mért mondta, hogy fürösszenek meg, Chloe? Tán nem tegnap este fürödtem, vacsora után? Mit vétettem?

Chloe szeretettel magához ölelte. – Semmit, gyermekem – mondta. – Soha életedbe te semmit se vétettél. Legföllebb, ha ellened vétettek.

– Hogy érted ezt, Chloe?

– Nem számít, kicsim. Chloe csak azért beszél, hogy a száját jártassa. Te csak tedd, amit mondanak, és magaddal vessél tanácsot.

– Úgy érted, hogy hallgassak?

– Annál jobbat nemigen tehetsz. És most gyere, kerítsük elő azt a Zanzie-t. Majd adok neki egy kis bolti szappant, hogy azt tegye bele a fürdővizedbe.

– Megtettem, ami tőlem telik – jelentette aznap este Chloe Rebának és a többieknek –, de a mi szegény kicsikénkre mostantól alaposan rájár majd a rúd.

Rájárt bizony, de Garden állta a sarat. Nem beszélt, ha nem egyenest hozzá intéztek kérdést, akkor is olyan röviden válaszolt, ahogyan csak bírt. Tette, amit mondtak neki, egy percig se kérette magát. Hallgatott, figyelt, tanult. Jó megfigyelő volt és igen tanulékony – hamarosan pontosan úgy beszélt, mint az iskolában a többi gyerek, attól eltekintve, hogy a Település feketéitől eltanult dallamos hanglejtés még mindig érződött, és igen kellemes hangzást kölcsönzött a szavainak.

Amikor a haja miatt heccelték, megadó türelemmel szenvedett. Zanzie levágta a haját, egy fazekat borított a fejére, hogy egyenes legyen, aztán frufrut nyírt a homlokára. Az eredmény katasztrofálisnak bizonyult. Gardennek igen különös volt a haja. Mintha kétféle színben nőtt volna, a fele szőke, a másik fele vörös. A hajszála rendkívül vékony volt és szálegyenes, de annyi, hogy szinte kezelhetetlen. Most, hogy nem kényszerítették copfba, a legkisebb mozdulatra vagy a

leggyengébb fuvallat érintésére csak úgy repkedett Garden feje körül. Vad és nevetséges jelenség lett belőle.

Peggy ruhái is rémesen álltak neki. Azokat a ruhákat adták rá, amelyeket Peggy az ő korában viselt, de lógott rajta minden. Peggy nemcsak hogy nagyobb volt, nehezebb csontú, szélesebb vállú, de Garden, mihelyt a Településről a családjához került, fogyni kezdett. Ha az asztalnál evett a testvéreivel, egyszerűen nem ment le a falat a torkán. Próbálgatta pedig, néha sikerült is, de utána mindent kihányt. Chloe külön főzött rá, aztán a konyhában megetette, de Garden alig néhány falatot volt képes megenni egyszerre. Matthew megtalálta a módját, hogyan táplálják. Iskola előtt és után Garden kiment az istállóba, amikor a teheneket fejték, s ott kotyvasztottak neki valamit. A nagy, meleg állat lábánál guggoló Garden kék porcelánedényből itta a porcukros vaníliakivonatot. Matthew szakavatott keze pereméig töltötte meleg tejjel az edényt. Különleges volt az egész eljárás – a lámpás világította istálló melege, az állatok gőzölgő, fanyar kipárolgása, Matthew ügyes ujjai és az edény peremérő kortyolgatott habzó édesség. A kotyvalék táplálta Garden szívét és testét.

De azért továbbra is fogyott. Mire a tanítás júniusban véget ért, Reba szerint a kislány csont és bőr volt. – Na kisasszony, mink majd feltáplálunk – ígérte Reba. – Egész nyáron itt leszel a barátaid között. És majd meggyön az étvágyad megint. Soványabb vagy még a Rebánál is, és ez így nincs rendjén.

Garden boldogan ugrott a nyakába. Ismét otthon érezte magát, pedig tudta, hogy az a világ elmúlt. Az Erdei Ház az otthona, ha mégoly kellemetlenül érzi is ott magát. A családja

pedig Stuart és Peggy és a mama, nem pedig Reba és Matthew és John és Luké és Tyrone, és Flóra, az új kistestvér. De nyáron legalább együtt lehetett a barátaival. A családjának ugyan nem hiányzott.

Most már a következő tanév kezdete sem tűnt olyan rettenetesnek. Volt néhány barátnője, és jövőre kötni tanulnak majd, és ő lesz az angyal a karácsonyi előadáson, és énekelni is fog. És ami a legeslegjobb, olyan lova lesz, amelyik vágtázni is tud, a kivénhedt Judy helyett. Peggy és Stuart abban az esztendőben végeznek. Többé nem járnak iskolába.

17

– Stuart, vesd le az ünneplődet, és hajtsd össze szépen. Tudod, milyen kevés jó holmid van, és á középiskolában végig rendes ruhában kell járnod.

Stuart levegő után kapkodott. – Középiskolában? De mama, én azt hittem, nem járok többé iskolába.

– Elemi iskolába nem jársz többé. Jövőre mész a summerville-i középiskolába.

– De miért, mama? Nem vagyok én olyan jó tanuló. Miért nem Peggy megy? Ő jobban szereti a könyveket.

– Peggy lány, neki nincs szüksége középiskolára. Neked van.

– Minek?

– Hogy vidd valamire a világban. Hogy legyen belőled valami. Egy férfinak műveltségre van szüksége.

– A papa soha nem járt középiskolába.

Margaret felvonta a szemöldökét. – Ezért úgy gondolod, hogy az fölösleges. És ugyanolyan felelőtlen felnőtté akarsz válni, mint ő, hogy mindenki kénye-kedvére túljárhasson az eszeden. Még az évzáróra se jött el, pedig Peggytől tudom, hogy megígérte.

– Nem igazán ígérte meg, mama. Én ott voltam, amikor Peggy megkérte. Azt mondta, hogy majd meglátja.

Margaret vállat vont. – Jellemző – mondta. – Nem is értem, miért kérdezősködöm felőle egyáltalán. Eredj, tedd el a ruhádat. Óvatosan.

Stuart feltrappolt az emeletre.

– Néha az embernek egyszerűen elege lesz abból, hogy folyvást megmondják neki, mit csináljon – mormolta maga elé. – Jövő hónapban tizenhárom éves leszek, nem vagyok már csecsemő. Papa megígérte, hogy hosszúnadrágot is kapok a születésnapomra, és akkor többé úgyse veszem fel ezt az elnyűtt térdnadrágot, beszélhet nekem bárki, amit akar.

Miközben a ruháját akasztotta a szekrénybe, meghallotta, hogy az anyja odalenn szólítja. Olyan különös volt a hangja. Stuart visszahúzta a kabátját, és nehéz léptekkel ledübörgött a lépcsőn. Margaret hátradőlt a székében, az arca holtsápadt. Zanzie legyezte, és közben az ajtóban álldogáló feketét bámulta.

– Mi történt? – kiáltott Stuart.

A fekete egyik lábáról a másikra nehezedett, és a fiúra nézett. – Nem akartam kellemetlenséget okozni a mamájának, de meg kellett mondanom. A papájáról van szó. A szívéhez kapott, és felfordult. Nekem mégiscsak tudnom kell, mitévő legyek a tetemmel.

HARMADIK KÖNYV

1913-1917

18

Margaret világéletében abban a hiszemben élt, hogy Stuart gazdag. Nem akart hinni a fülének, amikor az ügyvéd elmondta neki: – Kettőszáznyolc dollár? Ez minden, amit kapok?

Logan Henry, a Tradd család ügyvédje csöppet sem lepődött meg Stuart Tradd özvegyének nem titkolt kétségbeesésén. A cége sok birtok ügyeit vitte. Tapasztalata szerint az özvegyek alig várták, hogy elhunyt férjuruk pénzét a kezükbe kaparintsák. És az összeget valahogy mindig kevesellték. Maga Logan Henry megrögzött agglegény volt.

– Természetesen komoly mennyiségű ingatlan van még. De azt a fia örökli. Amíg a nagykorúságot el nem éri, addig a mi cégünk kezeli a vagyonát. A birtok ügyeit én kezelem, és biztosíthatom, mindent el fogunk követni, hogy a fiú érdekeit a legmesszebbmenőkig képviseljük.

– Azt akarja mondani, hogy a férjem mindent a kis Stuartra hagyott? És rám csak kétszáz dollárt? És akkor én miből éljek?

– Traddné asszonyság, kérve kérem, hogy ne izgassa fel magát. Az ingatlanoknak van jövedelme, annak elegendőnek kell lennie az ön és gyermekei igényeinek kielégítésére. És ha a fia eléri a nagykorúságot, számomra nem kétséges, hogy gondja lesz a húgaira és az anyjára is.

– Mr. Henry, hagyja ezt az ügyvédi szöveget. Ugyan mit jövedelmezhet ez a birtok, ha nincs, aki irányítsa? Stuart pedig

még csak tizenkét esztendős. Nem viselheti gondját egy ültetvénynek. Nekünk egyszerűen nem lesz jövedelmünk.

– Én már érdeklődtem, ki vállalná el a gazdaság irányítását. Amellett a városi háznak önmagában fedeznie kell a kiadásokat.

Margaret alig bírt magához térni. Mr. Henry békítgető hangja csak zümmögés volt a fülében, miközben tovább zsongta megnyugtató ígéreteit Margaret jövőjével kapcsolatban.

A városi ház létéről nem is tudtam, mondta magában. Ha Stuart nem halt volna meg, a legszívesebben itt nyomban megölném.

Ennyi sok év során, ennyi borzalmas, véget nem érő év során élhettem volna folyvást a városban. És soha egyetlen szóval nem említette.

– Hol van az a ház, Mr. Henry? – kérdezte izgatottan, mert hirtelen erőt vett rajta a rettegés. – Charlestonban?

– Természetesen. – Charlestoni volt Mr. Henry is. Számára teljességgel érthetetlen lett volna, hogy bárkinek egy másik városban legyen ingatlana.

Legnagyobb döbbenetére Margaret felpattant, rávetette magát, és megcsókolta a ráncos arcát. Az ő arca egészen kipirult, a szeme ragyogott, és boldogságát nem is próbálta véka alá rejteni.

– Mikor nézhetem meg, Mr. Henry? Most rögtön oda akarok költözni.

Henry mindent elkövetett, hogy erről a tervről lebeszélje. A ház alig több közönséges bérháznál. Hajdanvolt hatalmas termeinek mindegyikében most egy-egy bérlő lakik családostul. A környék leromlott, nem is biztonságos.

Margaret meg se hallotta, amit az ügyvéd beszél. – Mikor nézhetem meg? – kérdezgette folyvást. Végül Henry beleegyezett, hogy a rá következő hétfő délutánra megszervezi a háznézést. Biztosra vette, hogy ha Margaret meglátja a házat, felhagy abszurd ötletével.

Majdhogynem igaza is lett. Egy nappal azután, hogy az ügyvéd Baronyn fölkereste, Margaret levelet írt neki. Nem óhajt a házba beköltözni, hanem az a kívánsága, hogy az ügyvéd vegyen vagy béreljen neki egy házat a régi belvárosnegyedben, a Broad Streettől beljebb fekvő kis háromszögben.

Mielőtt felkereste Margaretet, Logan Henry vett egy újságot. Benne volt Stuart Tradd gondosan megfogalmazott gyászjelentése, s Mr. Henry azt hitte, hogy Margaret majd meg akarja mutatni a gyerekeinek.

Az újság társasági rovatában Margaret talált egy cikket régi barátnőjéről, Caroline Wentworthről, a jelenlegi Mrs. Jenkins Wraggről. Mint a város egyik legismertebb, legvendégszeretőbb háziasszonyát, Mrs. Wragget bokros teendőiről és mozgalmas életéről faggatta a riporter. Caroline egyik megjegyzése így szólt: „Soha a lábamat be nem teszem az üzletnegyedbe, csak ha vásárolni megyek a King Streetre. Mindenki a Broad alatti utcákban él, minek is mennék."

Traddék városi háza a Charlotte Streeten állt. Margaret megtalálta a Nagy Ház könyvtárának térképén. Tizennégy saroknyival volt kijjebb a Broad Streetnél.

Logan Henry azon nyomban válaszolt a levelére. „Teljességgel lehetetlen", ez volt a válasz lényege.

Margaret úgy határozott, hogy a személyes meggyőzés majd hatékonyabbnak bizonyul. Visszaírt, hogy az előzetes megállapodás értelmében hétfőn délután meg fog jelenni.

Mr. Henry rögtön tudta, mi jár a fejében. Késő estig irodájában maradt, és összeállított egy jegyzéket, amely majd elejét veszi Margaret minden könnyes szemű könyörgésének. Pénteken egy ügyvédbojtárral ki is küldte Margaretnek.

A birtok kiadásainak és bevételeinek volt leegyszerűsített egyenlege. Még Margaret, aki pedig nem értett a pénzügyekhez, még ő is megérthette belőle a számadatokat, valamint Mr. Henry végkövetkeztetését.

Az ültetvényt nagyobb összegű jelzálog terheli, mint amennyi a tényleges piaci értéke. A terményből származó jövedelem, amennyiben a gazdaságot hozzáértő kezek irányítják, éppen hogy elegendő arra, hogy a jelzálogkölcsön kamatait, a munkások jövedelmét, a vetőmag és trágya árát és a földadót fedezze. Mr. Henry remélte, hogy majd olyan intézőt talál, aki hajlandó a maga által előteremtett haszonért dolgozni, már amennyiben az irányítása alatt álló gazdaság hasznot fog hajtani.

A Charlotte Street-i ház minden lakása ki van adva. A bérletből befolyó bevétel havi harmincnyolc dollár – már amennyi az ingatlanadó befizetése után megmarad. A ház után fizetendő gáz-és vízszámla havi négy dollár körüli összegre rúg.

Ha Margaret továbbra is Baronyn él, a kiadásai minimálisak. Az ültetvény megtermeli az élelmet, van kútja és kellő mennyiségű tűzifája.

Ha beköltözik a városba, a Charlotte Street-i házba, még a bérleti díjakból befolyó kis jövedelmet is elveszíti. Amellett élelmet és tüzelőt is pénzért kell vásárolnia.

„Épp ezért nyugodtan lemerem vonni a következtetést – zárta beszámolóját Mr. Henry –, hogy ön is belátja, jobban teszi, ha megmarad az Ashley-ültetvényen, gyönyörű otthonában, és továbbra is részesíti gyermekeit az ottani jó levegő áldásos hatásában, s biztosítja fiának a lehetőséget, hogy elsajátítsa a birtok vezetésének csínját-bínját egy majdani gyümölcsöző felvirágoztatás reményében.

Maradok tisztelettel* asszonyom, legalázatosabb szolgája."

– Még hogy legalázatosabb – dühöngött Margaret. Márpedig nem és nem, ő egy percig se marad tovább az ültetvényen. Eddig is csak az a tudat éltette, hogy egy szép napon majd másképpen lesz minden. Meg kell találni a megoldást, hajtogatta. Lehetetlen, hogy nincs megoldás. Talán ha Stuart gazdag néniékjétől, Elizabeth nénitől kérne segítséget. Margaret gondolatban egyik levélkét fogalmazta a másik után. Aztán rájött, hogy semmi értelme. Elizabeth minden bizonnyal látta a gyászjelentést. De a temetésre egy szál virágot se küldött.

Mr. Henry leveléből ugyanakkor kiderült, hogy hétfőn, a megbeszélt időpontban az irodájában lesz, amennyiben Margaret továbbra is látni akarná a városi házat. Amennyiben az ingatlannal kapcsolatban szert kíván tenni a szükséges információkra. De semmiképpen ne érezze önmagára nézve kötelezőnek a megjelenést, s az ügyvéd a maga részéről nem is ajánlja, hogy emiatt megtegye a fárasztó utat az ültetvényről a városba.

Margaret úgy határozott, hogy sem hétfőn, sem élete bármely más pillanatában nem óhajtja látni az ügyvédet.

Három napig ki sem mozdult a szobájából, amelynek az ajtaját bezárta és ablakait elsötétítette. Agya ostoba, összefüggéstelen feltevések között cikázott, és bármire lyukadt is ki, a pénztelenség szilárd és áthághatatlan falába ütközött. A börtönből ezúttal sem sikerül kiszabadulnia.

Ha Stuart bevégzi a középiskolát, gondolta; majd állást szerezhet és némi keresethez juthat. Akkor lesz elegendőnk ahhoz, hogy a városba költözhessünk, és egy kicsi házat béreljünk.

De én nem várhatok még négy évig. Lehetetlen. Abba belepusztulok. Azt hittem, vége a várakozásnak. Olyan boldog voltam. És akkor most folytassam ott, ahol abbahagytam? Idén huszonkilenc éves leszek. Öreg vagyok. Tovább nem várhatok.

A városi ház gondolata egyszerűen megőrjítette. A belőle befolyó bérleti díj bizonyára se nem osztott, se nem szorzott Stuartnak. Biztosan azt is, meg annak a sokszorosát is whiskyre költötte. Ők pedig élhettek volna nyugodtan Charlestonban. Még ha a városnak nem is a megfelelő része, de mégiscsak a város. Egészen megszállottja lett annak a háznak. Az övé és mégse az övé. Ott van a városban, és mégse megy vele semmire. Életében még ilyen megalázottnak nem érezte magát.

A végén úgy döntött, hogy mégiscsak látnia kell. Mr. Henry azt állította, hogy a ház az összeomlás szélén áll, hogy negyven éve nem tatarozták, nem festették. Ha majd meglátja, és rájön, hogy valóban milyen kilátástalan és lehangoló, talán belenyugszik a helyzetbe.

Másnap Stuart a bricskával bevitte a városba. Szeretett volna az apja automobiljával menni. Végtére is az már az övé, és ez a gondolat felvillanyozta, ugyanakkor furdalta a lelkiismeret, amiért ennyire örül.

Margaret azonban nem volt rá hajlandó. Stuart nem vitatkozott. Az anyja eléggé ijesztően festett a beesett szeme körüli sötét karikákkal, a túl feszes bőrével és sápadt arcával. Egy hete alig hunyta le a szemét.

Stuart azt hitte, hogy anyja az apja halála miatt van ilyen állapotban. Igazán nem érdemli meg, kesergett. Kegyetlenül bánt vele, Peggynek és nekem rémes, hogy minek el nem mondta. Jól kellett volna bánnia vele, úriemberként. De majd én. Én jó leszek hozzá. Én majd boldoggá teszem. És csinos lesz megint. Úgy segítette fel a bricskára, ahogy anyja tanította, majd visszaszaladt a házba a napernyőjéért.

Margaret a hosszú út során egy szót se szólt. Arca a hosszú csipkefátyol alatt sápadt volt. Fekete gyapjúruhájának ölében idegesen tördelte fekete kesztyűbe bújtatott kezét. Nem nyitotta ki a napernyőjét. Stuart időnként aggódó pillantásokat küldött felé, de ő se szólt.

Átgördültek az Ashley folyót átszelő fahídon, és megálltak a csinos Viktória korabeli háznál, amelyben a vámszedő lakott. Margaret ekkor megszólalt. – Kérdezd meg, hogyan jutunk el a Charlotte Streetre.

– Innen egyenesen – felelte a férfi –, amíg el nem érnek egy kikövezett úthoz, amelyen villamossínek futnak. Az a Meeting Street. Ott jobbra fordulnak, és vagy nyolc háztömbnyit azon az utcán mennek tovább. Aztán balra látni fognak egy parkot,

amelynek a végében a presbiteriánus templom áll. Az a Charlotte Street.

A hídtól továbbvivő út lerobbant vidéken vezetett keresztül. Margaret egyre kétségbeesettebb lett.

Amikor régebben feljárt a városba, előbb a szüleivel, azután pedig Stuarttal és Ansonnal, észre se vette ezt a környéket. Csak áthaladt rajta, másra se gondolva, mint a rá váró kellemes kalandokra. De most semmi sem töltötte el várakozással. Ebben az életben már semmi.

Amikor a Meeting Streetre befordultak, a hangulata is jobb lett. A kikövezett út, a fénylő sínpár már a város, csalhatatlanul a város.

Stuart boldog volt, épphogy csak nem ugrált ülő helyében. Amint haladtak tovább a Meeting Streeten, automobilok haladtak el mellettük a szemközti irányban. Egy, kettő, három, négy, és közülük egy sem T-modell. A Cadillacet megismerte – egyszer látott egyet Ruggs üzlete előtt. A másik három kocsi ismeretlen márka volt. A város csodálatos hely lehet, ha ennyi autó furikázik az utcáin.

Hosszú, fényes, fekete autó közeledett, Stuart bármibe lefogadta volna, hogy legalább negyvenmérföldes sebességgel. Felállt, hogy jobban szemügyre vehesse.

– Stuart! – rángatta meg Margaret a kabátja ujját. – Azt akarod, hogy odavesszünk? Ülj vissza. Még majd elfelejtünk befordulni. Ott a park.

– Hispano-Suiza volt, mama. Azt hiszem, ez egy Hispano-Suiza volt. Láttam már képen, de nem hittem volna, hogy életben is megláthatom.

– Itt kell befordulnunk, Stuart. Figyelj oda.

A templom előtt gyönyörű zöld volt a pázsit. Fűnyíró géppel vágták csíkosra. A templom tetszetős, oszlopos kőépület.

Margaret hátravetette fátylát, hogy jobban szemügyre vehesse. – De gyönyörű. Nézd, Stuart, milyen csinos. Szóval, ez a Charlotte Street. Micsoda szélhámos az öreg ügyvéd – csapta össze boldogan a kezét.

Az öröme nem tartott sokáig. Amint a templomon túljutottak, még két sarokig gyönyörű épületek követték egymást, de már igen rossz állapotban. A második háztömbben az utolsó ház mély kert végében állt, előtte hatalmas fák vetettek árnyékot. Margaret csak egy pillantás erejéig láthatta magas oszlopait és a ház tetejét. A többi ház mind kint állt az utcán. Nagyon is jól láthatta. Többről hiányzott minden egyes zsalugáter, de olyan egyetlenegy sem akadt, amelyikről ne hiányzott volna egynéhány. A két favázas épület falai leomlóban; ami festék még foltokban látszott rajtuk, az is elszíntelenedett a korhadó, viharverte fán. A legtöbb ház téglából épült, büszke falai nagyjából érintetlenek, a peremük, szegélyük azonban lepusztult, mint a hajdanvolt szépasszonyok piszkos, elnyűtt báli ruhája. Igazi kísértetek utcája.

Amint föl-alá hajtottak a kis utcán, fejek bukkantak elő az ablakokban, ajtókban, kíváncsi szempárok szegeződtek a lovas fogat szokatlan látványára. – Nézzétek, milyen piros a fiú haja – hallották az egyik bámészkodó gyerek szájából, majd pofon csattant, és a csendre intő felnőtt hangját jajveszékelés követte.

– Tán meg kéne kérdeznünk valakitől, hogy melyik az a ház, mama.

– Még mit nem. Ilyen emberekkel nem állhatunk szóba. Fuss be gyorsan abba az üzletbe a sarkon, és kérdezd meg ott. És siess vissza… Ne feledd, hogy Ashley-háznak hívják, a nagypapád Julia nénikéje lakott benne… csak siess.

Stuart szívesen elbámészkodott volna a boltban. A polcai még több áru alatt roskadoztak, mint Ruggsnál, és a barátságos tulaj olasz volt, az első külföldi, akit Stuart életében látott.

De sietett vissza az anyjához.

Sokáig ültek a bricskában, és az Ashley-házat bámulták. Téglából épült, fehér márvány lépcső vezetett fel a kapuig, piszkos, letöredezett, de mégiscsak nagyszerű. Két lépcsősor vitt fel, két félkörívben, amelyek odafenn márványpihenőn találkoztak. Mellettük valaha fekete, csipkeszerű kovácsoltvas korlát vezetett. A vas mára elrozsdállt, egyes hiányzó részeit festetlen deszkával pótolták.

Magas vaskerítés választotta el a házat az utcától, hegyes, lándzsaszerű végződései hibátlanok, de magában a kerítésben hatalmas lyukak tátongtak, ezekben hajdanában finom mívű kovácsoltvas csipke díszelgett. A tátongó lyukakat a földszinti lakók szemmel láthatóan bejáratként használták; a kapu, egy kovácsoltvas műremek, kinyithatatlanul rozsdás, súlyos retesze mozdíthatatlan.

A kerítéstől a ház faláig az udvart fekete-fehér márvány négyszögek borították. Egyenetlenek voltak, többnyire töröttek. A repedések között gyermekláncfű pompázott.

A lépcső tetején, középütt, boltíves kapu, az is kovácsoltvas, és egészen kivörösödött a rozsdától. Félig tárva, a sarkain himbálózott.

Az udvaron mindenütt szemét, papír, törött üveg, a töredezett márványlapokon bádog konzervdobozok rozsdálltak újabb és újabb foltokat. A lépcső tetején egy hatalmas faragott ajtó nyitva állt. Fölötte az üvegablak betörve, lyukai ronggyal kitömve.

– Bizony jó nagy – mondta Stuart. Az is volt. Kétemeletes, palával fedett kontytetős épület, tetőablakokkal. Az elrendezése rendkívül arányos. A bejárattól jobbra és balra négy-négy hatalmas ablak, ugyanez ismétlődött a fölötte lévő két emeleten, a kapu fölött szélesebb boltívű ablakokkal.

– Nagyobb, mint Baronyn a Nagy Ház – suttogta Margaret. Ha ő itt élhetne, senki nem volna nálánál boldogabb.

– Gyerünk, kukucskáljunk be az ablakon – suttogta. Elfogta a gyerekes vágyakozás. Nem is tudta, mit remél láthatni odabenn. Talán olyan alávaló látványt, ami már őt is taszítja. Vagy netán ugyanazt a szépséget odabenn, amit felfedezett idekinn, hogy még jobban egye a sárga irigység. Stuart el volt ragadtatva. Már nagyon unta, hogy odakinn kell némán üldögélnie a bricskában. Leugrott, egy póznához erősítette a ló gyeplőjét, és lesegítette Margaretet a használhatatlan kapu előtti kocsilelépőre.

Előreszaladt, fürgén beugrott a kerítésen tátongó résen, és letépett néhány pitypangot. A kerítésen keresztül odanyújtotta Margaretnek, s közben tisztelettel meghajolt.

– Köszönöm, Stuart. Na gyerünk. Ostoba ötlet volt tőlem. Nem mászhatok be a kerítésen tátongó lyukon. Olyan közönséges.

– Ugyan már, mama. Cseppet se nehéz. Majd én segítek. Nézzünk körül odabenn. Úgyis üres.

Üres? Hisz az lehetetlen. Mr. Henry nem mond olyat, ami nem igaz.

– Láttam, amikor a virágokat letéptem. Hidd el, hogy üres.

Margaret a kezét nyújtotta neki. Stuart segítségével nagy keservesen átmászott a kerítésen. Lehetetlen, de tegyük fel, hogy úgy van. Hogy üres. Akkor azonnal beköltözhetnek.

Stuart a lépcsősor fölötti kapuhoz vezette. – Látod, mama, innen egészen a végéig belátni. Egészen a hátsó ajtóig világos. És üres.

Margaret sírva fakadt. – Jaj, Stuart, hisz ez az alagsor. Hát persze hogy az alagsorban nem lakik senki. – Egy pillanatig maga is elhitte, hogy Stuartnak talán igaza van. Hogy a ház valóban az övé lehet. És a reményei most ismét szertefoszlottak.

A feje fölött valaki kilépett a házból. Margaret berohant az alagsorba, hogy meg ne lássák.

Erős vizeletszag és oszlásnak indult állati tetem bűze forgatta fel nyomban a gyomrát. – Stuart, Stuart, hol vagy? – Retiküljében repülősó után kutatott.

Stuart sietve előlépett az árnyékból. – Büdös, ugye? – kérdezte vidáman. – Majdnem olyan rémes, mint amikor az iskola épülete alatt elpusztult a bűzös borz. Nahát, mama, hogy ez a ház milyen rettenetesen nagy! Van benne egy szoba, ami egyszerűen nem akar véget érni.

Margaret a szája és orra elé kapta a zsebkendőjét. Eltűnődött, vajon elment-e már az az alak, aki a lépcső tetején megjelent. Akkor észrevette, hogy Stuartnak igaza van – az a hely valóban hatalmas. A folyosó olyan széles, mint egy szoba. Egy másik boltíves kapuhoz vezetett a ház hátsó felében, jó messzire. A

padló, mint Margaret észrevette, márvány sakktábla, akár az udvar kövezete, csak épp sértetlen.

Leeresztette a kezét, és apróra gyúrta a zsebkendőjét. – Mutasd meg nekem azt a szobát – mondta.

Az alagsor a ház fenti elrendezését tükrözte, vastag téglafalai tartották a fenti vakolt falak súlyát. A tágas előcsarnok keresztülkasul szelte a házat, középen hatalmas üres térséget alkotott, s bekúszott egészen a lépcső alá. A négy hatalmas helyiség mindkét oldalán ajtók nyíltak, egy-egy terem alapterülete huszonnégy négyzetméter.

A ház utca felőli oldalán nem nyíltak ablakok, oldalt azonban minden szobának volt négy óriási ablaka. A hátsó helyiségeknek itt is két hatalmas, boltíves ablaka volt, amely a hajdanvolt kert jelenlegi gazdzsungelére nézett. Az ablakokat bedeszkázták, de a fény keresztülhatolt a deszkák repedésein, s megvilágította a szemetet és a padlón felhalmozott rongykupacokat.

– Itt valaki lakott, de bért nem fizetett – állapította meg Margaret haragosan. Aztán karját szélesre tárva megpenderült maga körük – Ha más képes rá, képesek vagyunk mi is. Stuart, felköltözünk a városba.

– Mama! Ezt nem mondod komolyan!

– De komolyan mondom.

– De olyan mocskos, olyan alacsony. Félek, hogy beütöm a mennyezetbe a fejem. – A mennyezet alig volt két méter magas, nagyjából a fele lehetett az otthoni termek magasságának. És még alacsonyabbnak tűnt az alagsor szobáinak méreteitől. A féléjük tornyosuló hatalmas ház mintha lefelé nyomná őket.

Margaret türelmetlenül intett. – Nincsen azzal semmi baj. Még évekig nem éred el a felnőtt magasságot. Addigra pedig úgyis történnie kell valaminek. Nem maradunk itt sokáig. De felköltözünk a városba, azt elhatároztam.

– Állj meg megint annál az üzletnél – mondta Margaret Stuartnak, aki felsegítette a bricskára –, és kérdezd meg, hogyan jutunk el a King Streetre. Meg akarom nézni a kirakatokat.

Mindössze néhány tömbnyire voltak onnét. Visszamentek a Meeting Streetre, és bekanyarodtak balra. Közben zeneszó ütötte meg a fülüket. Egy rezesbanda játszott. – Siess, Stuart, ezt látnunk kell.

Egy háztömbnyire meg is látták. Jobbra tőlük hatalmas, csipkés oromzatú épület. Úgy festett, mint egy kastély Stuart egyik gyerekkori képeskönyvében. Előtte széles zöld pázsit. A teret nagy tömeg állta körül és nézte az egyenruhás fiatalembereket, akik az egyenruhás rezesbanda zeneszavára meneteltek.

A bricskából elláttak az emberek feje fölött. Margaret nevetve ragadta meg Stuart kezét. Olyan nagyszerű volt minden. A zene, a menetelők összecsengő léptei, a fényesen aranyló hangszerek, az egyenruhákon a sok váll-lap, a menetelők büszke mellkasán feszítő arany gombsorok. – A Citadellából jönnek – harsogta túl Margaret a lármát. – A katonai akadémiáról. Most már emlékszem. Hisz folyton így parádéznak.

Stuart el volt ragadtatva. Ilyen izgalmas dolgot életében nem látott még. – Igazad van, mama – kiabálta. – Költözzünk föl a városba.

Addig nézték a parádét, amíg a kadétok a földalatti bejáraton keresztül el nem tűntek a kaszárnyában. Akkor továbbhajtottak a King Streetre. Margaret a kirakatokat nézte. Stuart az előttük parkoló autókat. Rettentően boldogok voltak mindketten.

Aztán az üzletek hirtelen elfogytak. Előttük a King Street házai sorakoztak. Margaret megnézte a sarkon az utcatáblát. A Broad Streetet keresztezték.

A Broad Streettől délre, gondolta. Vajon merre lakhat Caroline Wentworth? Jobbra-balra nézelődött, a házakat tanulmányozta. A King Street végén utasította Stuartot, hogy forduljon vissza, aztán megint, majd megint, fel-alá ebben a városrészben, ahol „mindenki él".

Ott is málladozott a vakolat, és szemetes volt az utca. Margaret meg volt elégedve.

A félsziget legvégében, a White Point parknál megálltak. Stuart megitatta a vályú vizéből a lovat, majd kikötötte egy oszlophoz. Margarettel ittak a közeli artézi kút vizéből, majd lassan sétára indultak a tér osztrigakagylókkal kirakott ösvényén, a park túlsó végébe. Elhaladtak egy fehérre és zöldre festett kerek zenekari dobogó mellett.

– Itt is zenélni szoktak vasárnap délutánonként – jegyezte meg Margaret. Több mint egy órája most szólalt meg először. A feje, a szíve túlontúl teli volt a felszínes beszélgetéshez.

Stuarté nemkülönben. Alig bírt magával – oly sok minden történt oly rövid idő alatt. A pálmafákat meg a virágzó bokrokat, a park büszkeségeit még csak észre se vette.

Végigmentek a charlestoni kikötő menti sétányon, élvezték a sétálgató tömeg látványát; az emberek ráérősen levegőztek a tenger felől áradó szellőben. Mennyi ember. Ez a város.

– Későre jár, mama – mondta Stuart, amikor végigmentek a sétányon. – Ideje visszafordulnunk.

Margaret bólintott. – De azért ne siessük el. Nem akarom, hogy ez a nap hamarabb véget érjen a kelleténél. Oly régóta vágyom rá.

A nap tökéletes véget ért. Úgy mentek vissza, ahogyan jöttek, végig a King Streeten. Amikor az első üzletekhez értek, kigyulladtak a villanylámpák. A fejük fölött, ragyogó ívekben az elsötétülő utca fölött és a kirakatokban, amelyek tele voltak a vonzóbbnál vonzóbb árukkal. Kész csoda.

És hamarosan mindez az övék lesz. Felköltöznek a városba.

19

Azon a nyáron Baronyn elhanyagolták a gazdaságot, mindent benőtt a gaz. De a Charlotte Street rendkívüli átváltozáson ment keresztül.

Mint a nagy ültetvények általában, az Ashley-birtok is magának való, önellátó birodalom volt a háború előtt. Működött benne ácsműhely, asztalos- és kovácsműhely, szövő- és fazekasműhely, gyertyaöntő- és cserzőműhely, ahol melléktermékként ragasztót gyártottak. A mesterembereket nagyra becsülték és tisztelték, ahogy meg is érdemelték. Sokan közülük valódi művészek voltak.

Az azóta eltelt ötven esztendőben az ültetvény birodalomból farmmá vedlett át, a művészek pedig meghaltak. De a hagyomány tovább élt. Volt még kovács, hogy a lovakat és öszvéreket megpatkolja, s a törött szerszámokat ismét használhatóvá tegye. Volt még egy ács, hogy kijavítsa a megrongálódott tetőt, bedagadt ajtót vagy ablakot, és rendbe hozza a törött asztallábat. És akadt sok erős férfi és nő, hogy sikáljon, takarítson, kifessen és nehéz terheket cipeljen.

Peggy, aki szeretett olvasni, előszeretettel nevezte a Charlotte Streetet Augiász istállójának.

– Mi a csodáról beszélsz, te Peggy? – kérdezte Margaret. – Az istálló odahaza van a birtokon, be is dőlt az egyik oldala.

– Nem számít, mama. Szerintem csodálatos. Tudod, én mit csinálnék a helyedben?

– Nem. Mit csinálnál?

Peggy alig várta, hogy feltegyék neki a kérdést. Karjával hadonászva, hetet-havat összehordva szobáról szobára vonszolta-lökdöste az anyját, és átalakítási, bútorozási, tapétázási javaslatokat tett.

És egyik ötlete jobb volt a másiknál. Peggy lényegesen találékonyabb volt a bátyjánál meg az anyjánál – széles körű olvasottsága a színelméletre, valamint a térfogat és az arányok matematikájára is kiterjedt. És elképesztő memóriája volt – emlékezett a Nagy Házban meg az Erdei Házban található minden egyes függönyre, szőnyegre, asztalra és ágyra.

Margaretnek azonban megvoltak a maga elképzelései. El is hessegette Peggy javaslatait. De amikor később rájött, hogy elképzelései megvalósítása drámai eredménnyel jár, ismét

megkérdezte Peggyt, szerinte hogyan kellene csinálni a dolgokat.

– Jól összekutyultad, mama, ugye? Tudtam, hogy ez lesz belőle. – Peggynek jó ízlése volt, taktikai érzéke már kevesebb. Fütyült Margaret javaslatára, hogy csinálják együtt, ehelyett magához ragadta az irányítást.

– A húgod rettenetesen erőszakos, Stuart, cseppet sem olyan, amilyennek egy lánynak lennie kellene – sóhajtozott Margaret. – Bár ne volna olyan merész és nagyszájú.

De hamarosan igencsak örült Peggy magabiztosságának.

Habár a munkaerő nem jelentett külön kiadást Margaretnek, azért költségek így is akadtak. Az alapanyagokra, alkalmi bevásárlásokra Canzonieri sarki üzletében, olyasmikre, amiket Margaret elfelejtett beszerezni, aztán menet közben derült ki, hogy elengedhetetlen szükség van rájuk. Margaret pénze pillanatok alatt semmivé lett.

Tudom már, gondolta, és közben rettentően okosnak érezte magát. Eladom a sok porcelánt és ezüstöt és a többit, amit Miss Julia olyan nagyra tartott. Amúgy se használjuk.

De, mint kiderült, ez már a férjének is eszébe jutott. A lelakatolt raktárhelyiséget üresen találta.

Akkor hát a bútorokat, határozott Margaret. Tízszer annyi van, mint amennyit valaha is használni akarunk. Miután megtalálta a probléma megoldását, fogalma sem volt, mi a következő lépés.

Peggy állt elő a nyilvánvaló megoldással. – Ezek mind antikok, ugye? Majd abban a King Street-i régiségkereskedésben fogjuk eladni.

Margaretnek inába szállt a bátorsága a gondolatra, hogy meg kell kérdezni a kereskedőt, érdeklik-e a bútorok. – Ez a te dolgod lesz, Stuart. Itt üzletről van szó – az pedig a férfiak dolga. Márpedig te vagy a férfi a családban.

– Én vele megyek – makacskodott Peggy. – Egyedül én emlékszem, hogy mi mindenünk van.

George Benjamin éppen Spinozát olvasott a hátsó helyiségben, amikor kinyílt az üzlet ajtaja. Az ajtó nyitásától megkondult a csengő abban a helyiségben, ahol pihent. Mr. Benjamin magában káromkodott. A gazdag északiak novemberben hajtanak keresztül Charlestonon, útban Florida felé, és márciusban, a visszaút során. Nyáron nem utazik senki. Akár be is zárhatta volna az üzletet, s minden bizonnyal meg is teszi, ha nem szolgál menedékül zűrzavaros otthona, a négy gyerek és kártyapartikat rendező felesége elől.

Mr. Benjamin cipőbe bújt, és előresántikált. Bütyke volt, ami nyáron még meg is dagadt. Akárki idegen zavarta is meg tudós bölcselkedését, nem állt szándékában szívélyes fogadtatásban részesíteni. Mogorván nézett maga elé, miközben széthúzta a függönyt, mely az üzletet a hátsó helyiségtől elválasztotta.

Két gyerek állt előtte.

– Ne bohóckodjatok itt nekem – bődült el. – Kifelé.

A kislány, amennyire csak bírta, kihúzta magát. Talpig feketében volt, széles karimájú fekete szalmakalapjának szalagjától egészen a cipőjéig. Hosszú, répaszínű copfját is fekete masni fogta össze.

– Jó napot, uram – kezdte a kislány fennhangon. – Miss Tradd vagyok, ez az úr pedig a bátyám, Mr. Tradd. Volna egy

üzleti ajánlatunk, amit szíves figyelmébe ajánlunk. Mint látja, gyászban vagyunk, és aki gyászol, az ritkán szokott bohóckodni.

– Fogalmam se volt, hogy mitévő legyek, Dorothy – mesélte az öreg a feleségének, miután hazament. – A Tradd névre természetesen felfigyeltem. És amikor a kislány az Ashley-birtokot hozta szóba, már majd' kiugrottam a bőrömből.

Pedig hát gyerekek voltak csupán, vörös hajú, szeplős gyerekek. Rövidnadrágban, copfosan. Nem volna helyénvaló, ha visszaélnék a helyzettel, gondoltam.

Mr. Benjamin jóízűen felnevetett. – Pedig a fogaimban a tömésekre is vigyáznom kellett volna! Az a kislány úgy adta el nekem a bútoraikat, látatlanban, hogy annyit én még soha, a legzöldfülűbb turistától se kértem az áruimért. Aztán megtette nekem azt a nagy szívességet, hogy „megszabadított" attól a hatalmas kerek asztaltól. Kocsit küldött érte, mielőtt még annyit szólhattam, hogy bikmakk. Életemben ilyen kellemes délutánban nem volt még részem.

Az asztalt a lakás középpontjában állították fel, ott, ahol a széles folyosók összefutottak. Hatalmas, kerek márványlap volt, nyolc láb átmérőjű, masszív diófa talapzaton. A fa egészen feketének tűnt a márványlap árnyékában. Amikor Margaret a feketefehér márványpadlón meglátta, megadta magát. Attól kezdve Peggy szabad kezet kapott mindenben.

A munkások igazi zsarnoknak tartották Margaretet. Amikor Peggy átvette az irányítást, rájöttek, hogy mindaddig igencsak szerencsésnek mondhatták magukat.

A ház szeptember tizennegyedikén készen állt a beköltözésükre.

20

Garden az új ruhájában ment elköszönni a Településre. Szürke pamutruha volt, kerek, fehér gallérral és a hosszú ujján fehér mandzsettával. A szögletes teilrészéből mély berakások hullottak alá, melyeket fekete bőröv fogott össze a derekán. Fekete harisnyát és magas szárú, fekete, oldalt gombolós cipőt viselt. Megfelelő gyászöltözék volt az ő korában. És alkalmas arra, hogy városi iskolába járjon benne. Garden nagyon vigyázott rá; Zanzie figyelmeztette, hogy ennek az öltözéknek sokáig kell tartania.

A kicsi arca püffedt volt. Egész éjszaka sírt. De mostanra legalább minden könnye elfogyott, és képes volt tartani magát. A felnőttek és a nagyobb gyerekek is mind megfelelően viselkedtek. Ünnepélyes, szomorú alkalom volt. Miután mindenkivel kezet fogott, mindenkit megölelt, Reba szólt, hogy van még valaki, akitől búcsút kell vennie:

– Pansy mama is el akar tőled búcsúzni – suttogta Reba. Hisz Garden majd' hét esztendeig jóformán a Településen élt. Az öreg Pansy soha be nem engedte a házába. Pansy, aki mostanra már az ágyból sem bírt kikelni, még mindig a matriarcha volt, a Barony területén élő feketék uralkodója. Garden tisztelgő látogatása kötelező volt.

Tisztában volt vele, hogy ez a mostani egészen különleges alkalom. Pansy mama legendás, titokzatos alak volt a számára, és most ez a titok napvilágra kerül. Garden roppantul felnőttnek

érezte magát. Egyedül ment fel Pansy bódéjának a lépcsőjén és nyitotta ki a kék ajtót.

A beeső fény csak a fél szobát világította meg. Az ablakok pedig mind be voltak zsaluzva. Garden lehunyta a szemét, majd kinyitotta, hogy alkalmazkodjon a sötétséghez.

A nagy ágy melletti asztalon olajlámpa égett, megvilágította a fehér ágyneműt, a nagy fehér párnákat és az összeaszott kis öregasszony ősz haját. Fehér hálóinget viselt, a nyaka körül apró, ragyogó kék gyöngyökből álló nyaklánc.

Garden meghajolt.

– Gyere ide, gyermek. – A vén Pansy hangja reszelős volt, de azért erőteljes. Kinyújtotta karomszerű kezét. A bőre megszürkült az öregségtől.

Garden odament hozzá. Fiatal kezébe fogta Pansy öreg kezét.

– Jót tesz az öreg szívemnek, hogy elmégy innen, gyermekem. Itt senki Traddnek nincsen keresnivalója. Tudom, hogy a szíved beteg, de hallgass az öreg Pansyre.

Másik kezével Pansy a titkos szem alakját írta a levegőbe. – Menekülj meg a gonosztól. Emeld fel a lámpást, hadd lássalak. Sokat hallottalak az elmúlt években. Hallottam a nevetésed, a dalolásod. Látni akarlak.

Garden szót fogadott.

Pansy fölnevetett. – A fejed fele az ördögé, a fele az angyalé. Valóban nagyon mulatságos kicsike vagy. Tedd le a lámpást. Énekelj valamit – parancsolta. – Énekelj az özönvízről meg a Noéról.

Garden mély lélegzetet vett. Félt Pansy mamától, az aszott, erősen markoló kezétől, a különös szavaitól. Félt, hogy majd

olyan recsegős lesz az éneke, amilyen a Pansy beszéde. De bele kellett fognia.

Ki építté a bárkát?
Noé.
Ki építté a bárkát?
Noé építté a bárkát.
És jönnek az állatok
kettesével…

Garden elhallgatott. Azt hitte, Pansy mama elaludt.

Aráncos szemhéj fölpattant. – Jól van – károgta az öreg hang. – Ennyi elég. – Pansy eleresztette Garden kezét. – Nyúlj be a párnám alá. Van ott neked egy ajándék. Aztán pihentetni akarom a szememet.

Garden fürgén benyúlt a párna alá, egészen mélyre, mind mélyebbre.

Érezte, hogy az öregasszony szinte súlytalan. Ijesztő érzés volt. Keze meleg tollba ütközött. Minden bátorságát összeszedve ujjait az ismeretlen tárgy köré kulcsolta és kihúzta.

Fehér pamutfonál volt, vagy két láb hosszú, közepén a csomó egy kék gyöngyöt fogott közre, ugyanolyant, mint a Pansyé, meg egy kis csontot és egy vadpulyka fekete-fehér tollaiból összekötözött kis csokrocskát.

– Ez majd vigyáz rád – motyogta Pansy. – Ég veled. – Fogatlan szája elnyílt, s azzal horkolni kezdett.

Garden kiszaladt a tűző napfényre.

Rebának kérdeznie sem kellett, mi történt odabenn; az ablakban hallgatózott. Átölelte Garden vállát, és szorosan tartotta, miközben beszélt hozzá. – Ez komoly ajándék, amit a Pansy mamától kaptál. A maga nyakláncából készítette. Biztosan nagyon fontos neki, mi lesz veled. El ne veszítsd soha, ne is bánj vele gondatlanul. – Megölelte a kislányt, azután eleresztette.

– Ideje indulnod, kicsim.

– Meglátogatsz majd, Reba?

– Nem, cukrom. Azt nem tehetem.

– De nekem olyan nagyon fogsz hiányozni.

– Garden, tudod, hogy mindig itt vagy a Reba szíve csücskiben. Itt téged szeretni fog mindenki, amíg csak élsz… és most futás. Még elkésel.

Garden a reménytelenség könnyeit ontva vett búcsút mindenkitől még egyszer. Úgy ért haza, elhomályosult szemmel, csak az emlékezetére hagyatkozva.

A Nagy Házban újabb búcsúzkodás következett, de azon neki már nem kellett részt vennie. Csak ült a kocsiban Zanzie-val és a csomagokkal és a sok kosár élelmiszerrel, amit mind magukkal visznek a városba.

Margaret és Stuart végiglépkedtek a felsorakozott cselédség előtt. Mindenkihez volt egy-két szavuk. Aztán Jack Tremaine következett, az új intéző, akit Mr. Henry fogadott fel az ültetvényre.

Stuart fölsegítette Margaretet és Peggyt a bricskára, maga is felült, és azzal útnak eredtek. A cselédek integettek és ujjongtak, a mezei munkások pedig csatlakoztak hozzájuk. Peggy és Stuart

velük örült, Margaret pedig örömtől sugározva nyitotta ki a napernyőjét.

Ünnepi hangulata volt mindenkinek. A házicselédség örült, hogy megszabadul Zanzie-tól. Sam Ruggs házában, ahol mostantól fogva dolgoznak, senki nem fog beleszólni a dolgukba. És gyönyörű egyenruhát kapnak és az eddigi bérük kétszeresét.

A mezei munkások abban bíztak, hogy majd betörik Tremaine-t a maguk megszokott világába.

Tremaine meg már számlálta a napokat, hogy mikor költözhet ki hozzá a felesége a gyerekekkel az Erdei Házba.

Még egy búcsúzásra sor került, amelyre senki nem számított. A bekötőút végén Sam Ruggs futott ki a boltjából és állította meg őket.

Kalapját lekapva hajolt meg Margaret előtt. – A legjobb kívánságaim, asszonyom – mondta –, és fogadja el tőlem ezt a kis figyelmességet az útra. – Azzal szaténnel bevont doboz csokoládét nyomott a kezébe.

Margaret alig észlelhetően biccentett, de nem szólt. Peggy átnyúlt előtte, és megragadta a csokoládét. – Köszönjük, Mr. Ruggs.

Ruggs körbekerült, a bricska Stuart felőli oldalához. – Isten veled, fiam. És ne feledd, amit mondtam. Apád a barátom volt, és ha valaha tehetek valamit a családjáért, részemről a megtiszteltetés. – Kezét nyújtotta Stuart felé.

Stuart megragadta. Sam kacsintott. Stuart elvigyorodott. Sikerült zsebre vágnia az ötdolláros aranyat anélkül, hogy Peggy vagy az anyja észrevették volna.

– Micsoda közönséges alak – füstölgött Margaret, amikor továbbhajtottak. – Mintha bizony én szóba állnék egy ilyen emberrel… És nézzétek ezt a rémes házat. Milyen közönséges.

Sam új otthona oszlopos, fehérre festett téglaház volt, inkább városházára, semmint vidéki otthonra hasonlított.

Mihelyt a ház eltűnt a szeme elől, Margaret megfeledkezett a felháborodásáról. Félúton voltak még az ültetvény és a város között, de ő Peggyvel és Stuarttal már boldogan majszolta a csokoládét.

Amikor a kocsi megállt az új otthonuk előtt, Margareten hirtelen eluralkodott a rémület. Ez idáig teljességgel lekötötte a városba költözés művelete. És most itt van – kezdődik az új élet, de neki fogalma sincs, hogy mi vár rá. A jövő maga a nagy ismeretlen, és rendkívül ijesztő.

– Gyere már, mama. Menjünk be. Mindenki minket bámul. – Stuart odalenn várakozott, hogy lesegítse. Peggy leugrott a járdára, és kinyitotta a frissen festett, ragyogóan nyíló-csukódó kaput, amely az udvarra vezetett. Bekanyarodott a lovas kocsi is, a holmijuk utoljával.

Margaret kilépett a kocsituskóra. Mást nem tehetett.

21

Margaret az alagsori lakást mindig a „Charlotte Street-i háza"-ként emlegette. A bérlőkkel telezsúfolt ház számára nem létezett. Az alagsor tiszta volt és kényelmes – Barony mesteremberei és Peggy jó munkát végeztek.

A halltól jobbra falakat húztak, amelyek elválasztották egymástól a helyiségeket. Most volt négy hosszú, szögletes hálószobájuk. Stuarté elöl, utána Margareté, mindkettő a nagy haliból nyílt. Peggy az anyjával szemközt lakott, a szoba sarkában egy kiságy Gardené, s Zanzie-é volt a hátsó helyiség – a legközelebb a hatalmas konyhához. Kitöltötte a lakás hátsó bal negyedét. A nappali foglalta el az elülső nagy negyedet.

Az óriási kéményekbe kandallókat csatlakoztattak. Ezek a nappaliban és a konyhában a külső falak közepét foglalták el. A hálószobák közé húzott közfalaktól csak nagyon kicsiny kandallók fértek a belső sarokba.

A téglafalakat fehérre meszelték, a hálószobákban és a nappaliban kifakult perzsaszőnyegek borították a padlót – a Baronyról magukkal hozott szépséges darabokat kíméletlenül méretre szabdalták. A konyha köve téglából volt, s zöldre festették.

Peggy a legkevésbé kopott bútorokat választotta ki. Ennek következtében összevissza stílusú székek, asztalok, kanapék kerültek egymás mellé a Nagy Házból és az Erdei Házból. XIV. Lajos és György kori fotelek keveredtek hintaszékekkel és kereszthímzéses terítővel letakart karosszékekkel. Az ablakokra minden helyiségben az Erdei Házból való fehér muszlinfüggönyöket aggatták – drapériához kicsi volt a méretük.

Margaret ragaszkodott hozzá, hogy magával hozza a maga és az anyja portréját – őt ötesztendős korában festették meg. Látszott, hogy a kép nem valami nagy alkotás, anyjának egészen keresztben állt rajta a szeme. De más családi festménye nem volt.

A Garden családról készült portrék mind odavesztek, amikor az ültetvény leégett.

Peggy a képeket is elhozta Baronyról. Jóképű család volt az Ashleyké, és mégiscsak az ő ősei. Ennek eredményeképp a hall afféle galéria benyomását keltette. Sehol a tétlenségre késztetés – az arcok ahhoz túlontúl szigorúak, mi több, rosszallóak. Egyetlen kivétellel – a legkorábbi, még őstelepes Ashley hetyke, szaténba-csipkébe bújt lovag volt, apró, kihívó mosollyal a szája sarkában. Peggy a főhelyet biztosította neki. Amikor a bejárati ajtó kinyílt, a kívülről beeső fényben szinte felszikrázott az alak szeme.

A bejárati ajtó most biztosan zárt, nagy, nehéz zárat szereltettek rá. Az alagsorba vezető kovácsoltvas kaput rendbe hozták és újrafestették. Arra is zárat szereltek. Bárki látogatót biztonságosan szemügyre vehettek, mielőtt a belső ajtót megnyitották. A szobákba is ajtók vezettek, s a hátsó kertre dupla ajtó és kapu nyílt.

Barony kertésze kiirtotta a gyomokat, és összeszedte a szemetet. Most már látszottak a hajdanvolt, téglával kirakott ösvények és a virágágyások. És hátul a két illemhely. Margaret szólt a kertésznek, hogy hagyja abba a munkát. A Traddek úgyse teszik ki a kertbe a lábukat.

Tisztálkodásra mosdókancsót használtak, lavórban és teknőben mostak kezet-arcot, és ülőkádban fürödtek. Ezek Baronyn is kiválóan megfeleltek – minek akkor éppen most változtatni a szokásaikon? A hátsó ajtó előtti kútból szivattyúzhattak vizet, amennyit csak tetszett.

A fenti lakásokba be volt vezetve a gázvilágítás és a -fűtés, de az alagsort sosem látták el csőrendszerrel. A Traddeknek még csak fel sem tűnt a hiánya. Egész életükben olajlámpával és petróleummal világítottak, társasági összejövetelek alkalmával – amikor még voltak ilyenek – gyertyával. Mivel naponta házhoz szállították a jeget, és Margaret reggeli előtt kézhez kapta a hőn óhajtott újságját, olyan fényűzésben volt részük, amilyenben az ültetvényen sohasem.

Nem volt zsúfoltságérzetük, nem érezték, hogy nem férnek el a hat alacsony mennyezetű szobában, mivelhogy alig tartózkodtak odahaza. A család nyolckor megreggelizett, majd útnak eredtek, hogy felfedezzék a város csodáit. Háromkor hazamentek ebédre, de még négy előtt útra keltek megint. Még hosszúak voltak a napok. Megesett, hogy nyolc előtt nem vetődtek haza, akkor kerültek elő fájós lábbal, éhesen, boldogan.

A bricska visszament az uradalomba. A Charlotte Streeten nem volt hely lótartásra. Se a rozoga Oldsra, tette hozzá Margaret. Ezért aztán gyalogoltak vagy felültek a villamosra.

Olyanok voltak, mint négy kalandvágyó gyerek. Stuart boldogan kísérgette őket, nagyon felnőttesnek érezte magát a hosszú-nadrágos öltönyben, amit a Sam Ruggstól kapott aranyon vett. Margaret elemében volt, nevetett, se eső, se tömeg, se fáradtság nem tarthatta vissza. A várost izgalmasnak találta, és mindent élvezett, ami velejárt. Még a gyerekeit is.

Garden a költözés napjáig sohasem járt a városban. El volt ragadtatva a nyüzsgéstől, a tömegtől, a színektől, a fényektől, a rengeteg látnivalótól és az új benyomásoktól. És leginkább az anyjától volt elragadtatva. Margaret azelőtt sohasem mosolygott

rá, most viszont szünet nélkül mosolygott,, nevetett, beszélgetett vele, és érdeklődött, hogy jól érzi-e magát. Garden nem tudta, hová legyen. Beleszeretett a sugárzó, gyönyörű anyjába.

Peggy és Stuart is el voltak ragadtatva. Ez a Margaret valaki egészen más volt, igazi játszótárs. És azt akarták, hogy a játék sose érjen véget.

Senkinek, még Gardennek sem hiányzott az ültetvény.

A tanítás kezdete persze végét jelentette a boldog, örömteli napoknak. Margaret csalódottabb volt, mint a gyerekek. – De azért még itt lesznek a hétvégék – kiáltotta. – Egész héten át tervezgethetjük, hogy mit csinálunk majd a hétvégén, aztán meg is csináljuk!

Meg is próbálták, de a felszabadult élet azért csak oda lett: Mindegyikőjüknek megvolt a maguk aggódni valója, ami útját állta a boldogságnak.

Stuart és Peggy rájöttek, hogy a Bacon's Bridge-i iskolában nem készítették fel őket kellőképpen, a középiskola igényeinek megfelelően. Külön feladatokat róttak ki rájuk, amelyeket odahaza kellett elvégezniük, hogy a lemaradásukat behozzák. Lehetetlenség volt pótolni azt a hét esztendőt, amit a többi gyerek az iskolában együtt töltött. Peggy és Stuart kívülállók voltak, vidéki tuskók, akiken mindenki csak nevetett.

És még csak együtt se lehettek. Stuart elkísérte a húgát a Memminger lányiskolába a St. Philip Streeten, aztán visszament a Meeting Streetre a charlestoni fiúgimnáziumba. Tanítás után meg elment Peggyért és hazakísérte. Még a tanulmányi problémáikat sem oszthatták meg egymással. A fiúknak latint és görögöt kellett tanulniuk; a lányoknak nem.

Garden másodikba járt. A tanulmányok terén nem volt problémája, az ábécé és a számok ugyanazok voltak, és ő jól tanult. Neki minden baja társasági eredetű volt.

Zanzie kísérte el a közeli elemi iskolába, aztán kettőkor, amikor a tanítás véget ért, érte ment. Az osztályában egyedül neki volt fekete bőrű cselédje; a többiek egyedül mentek az iskolába vagy a testvéreikkel.

Amellett az anyja szigorú utasításokkal látta el. – Se jobbra, se balra ne nézzetek – mondta nekik Margaret. – Csak egyenesen az orrotok elé, és senki emberfiával az utcán szóba ne álljatok. Azok, akik a városnak ebben a felében élnek, fabatkát se érnek, és nekünk éreztetnünk kell, hogy semmi közünk hozzájuk. – Zanzie már több barátságos szomszédasszony közeledését elhárította, akik üdvözölni akarták az új lakókat. – És Garden – tette hozzá még Margaret –, az iskolában a gyerekekkel is tartanod kell a távolságot. Ne is próbálj barátkozni velük. Nem a mi fajtánk.

Garden nem értette, mire céloz az anyja, de hogy komolyan gondolja, amit mond, azt érezte a hangsúlyából.

– Nem is beszélgethetek velük? – kérdezte.

– Ne okoskodj, Garden. Természetesen udvariasan kell viselkedned. Csak épp ne barátkozzál velük.

Ebből aztán nem adódtak bonyodalmak. Senki sem volt barátságos. Garden gyászruhája, Zanzie örökös homlokráncolása és Garden félénksége következtében a kislány magányos és boldogtalan volt hetekig. Mikor végre egy Marjorie nevű kislány megkérdezte, hogy nincs-e kedve kockázni, Garden örömében majd' kiugrott a bőréből. Hamarosan sok barátnője lett, de ezt

titkolnia kellett Zanzie és az anyja elől. Nagy árat fizetett érte, hisz szégyenkeznie kellett, amiért hűtlen az anyjának tett ígéretéhez, de legalább az iskolában jól érezte magát.

És nagy szüksége is volt rá. Odahaza ugyanis annál kevesebb volt a boldogan eltöltött idő. Novemberre még a hétvégi, magukra kényszerített vidámsággal is felhagytak. Margaretnek anyagi gondjai voltak, már nem volt kedve játszani.

Amikor a bútort eladták, úgy érezték, a rengeteg pénz örök időkig fog tartani. És alig is vásárolt valamit. Végtére is gyászolt, és három évig feketében kell járnia. Szüksége volt harisnyára, egy új fűzőre, s a cipői majdhogynem szétmentek. De az ilyesmit Margaret nem nevezte vásárlásnak. Vásárlásnak azt nevezte, amikor ruhákat, kalapokat, csinos kis apróságokat, muffokat, csipke zsebkendőket vásárolt.

Persze a gyerekeknek is szükségük volt egyre-másra. Mind nagyon gyorsan növekedtek, és olyan nehéz volt velük. Peggy harisnyáin máris javítások éktelenkedtek, Gardenét pedig már stoppolni is lehetetlenség volt. Zanzie foltot vetett a térdére.

Margaret kétségbe volt esve. Canzonieri, a sarki boltos már nyilvános jelenetet rendezett, a bezárt vaskapun keresztül ordibált Zanzie-val, követelte, hogy Margarettel beszélhessen, és rendőrséggel fenyegetőzött, amennyiben nem fizetik ki az adósságukat.

Zanzie mindig abban a hitben élt, hogy Margaretnek kijár mindaz, amit megkíván. De most még Zanzie is morgott a városba költözéssel járó következmények miatt. Mr. Tremaine küldte az élelmiszert az ültetvényről minden héten, meg a tűzifát havonta. Zanzie azt állította, hogy a csirkék nem eléggé hízottak,

a sonka sohasem elég sovány, a fa pedig mindig nyers. – Vissza kellene menni Baronyra – hajtogatta naponta.

Márpedig Margaret megfogadta, hogy ha valamit, akkor ezt az egyet soha. Óvatosabbnak kell lennünk, határozta el. Nincs több villamosozás. Stuart és Peggy nyugodtan elmehetnek az iskolába gyalog… Majd Zanzie vágja le Stuart haját. A borbély közönséges tolvaj, van képe tizenöt centet felszámolni egy ilyen kisfiúnak… Cukorra sincs szükségünk többé. Meg lisztre. Meg tejre. Majd beérjük azzal, amit Baronyról küldenek. Csak sót kell vennünk… lámpaolajat… és szappant… és… és… Margaret a két kezébe temette az arcát. Annyi mindenre van szükség, és olyan sokba kerül minden.

Bánom is én, gondolta. Bánom is én, ha szurokfenyővel világítunk. Akkor se megyek vissza vidékre. Soha, de soha.

Stuart és Peggy hangosan méltatlankodtak a hirtelen megszigorított élet miatt. Garden igyekezett visszavarázsolni az első hetek felszabadult, vidám hangulatát. Képeket színezett ki az iskolában, és hazavitte az anyjának; felajánlotta, hogy énekel neki; mindenkinél korábban felkelt, hogy ágyba vigye neki az újságot, s csendben belopakodott Margaret szobájába, és odatette a földre, az ágya mellé.

Margaret zord maradt, rideg és barátságtalan. Se pénzből, se szeretetből nem volt herdálni valója. Ahogy teltek-múltak a hetek, visszazuhant a régi álmodozó életmódjába. Az élettel csakis az újság kötötte össze. Végigböngészte a hirdetéseket, a társasági eseményeket, látta magát szép ruhákban az estélyeken. Majd ha Stuart elvégzi az iskolát és állása lesz… Majd ha már a Broad Streettől délre fognak lakni…

Azt még Zanzie is kénytelen volt elismerni, hogy télen jobb a városban. Az alacsony mennyezetű lakás melegebb volt, mint bármelyik ház az ültetvényen. De amikor május közepén berobbant a párás meleg, a lakásban elviselhetetlenné vált a hőség. Júniusra csöpögött a víz a téglafalakról, s a szőnyeg szivacsossá vált a lucsoktól. És ami a legrémesebb, visszajött a bűz. Rothadás-, erjedt bor- és konyhaszag. A levegő nyomasztó, áporodott, büdös. És a felismerhető szagokon túl volt még valami. Ami beitta magát az ember orrlikaiba, Undorító, hányingert keltő, és nem volt előle menekvés – különösen visszataszító, émelyítő, édeskés szag. A szegénység szaga.

Margaret megfutamodott. – Visszamegyünk Baronyra – közölte. Majd hisztérikus sírógörcsben tört ki.

22

Persze Baronyn sem volt többé ugyanaz az élet. A Nagy Házban laktak, amiben alig volt bútor, és Zanzie volt a rendelkezésükre álló egyetlen segítség. A hatalmas, visszhangos termek az évtizedes elhanyagoltságot tükrözték. A selyemtapétával bevont falak kifakultak és mállottak, a selyembrokát függönyök cafatokban lógtak. Éppoly elhanyagolt volt, mint a Charlotte Street-i lakás. De a friss levegő, amit csak hűsített a többmérföldnyi gaz körös-körül, betöltötte a magas falakat éjszakánként, s a belső zsaluk hűsen tartották a termeket napközben.

Volt más vigaszuk is.

Margaret kincseket talált a padláson, Miss Julia Ashley hatalmas ruhatárát. Miss Julia mindig a legjobbat vette mindenből, és élete utolsó harminc esztendejében kizárólag feketében járt. Voltak ott negyvenéves, még érintetlen ruhadarabok, és a ruhák szoknyája mind rettenetesen bő, Miss Julia nem volt hajlandó haladni a divattal. Egész életében abroncsos szoknyát viselt.

– Hagyd csak a pókhálókat, Zanzie – sikoltotta le a lépcső tetejéről Margaret. – Az idei nyarat varrással töltöd.

Peggy olvasással töltötte a nyarat. Baronynak komoly könyvtára volt. Az Ashleyk művelt emberek voltak, férfiak és nők egyaránt, s kiváltképpen az volt Miss Julia. A klasszikusok és az „összes művek" mellett ott voltak mind a nagy regények, esszék, színművek és verseskötetek – egy egész könyvszekrény zöld bőrbe kötött könyv Julia Ashley monogramjával. Nők alkotásai is voltak közöttük, néhány gyújtó hatású, forradalmi alkotás. A margóra rótt megjegyzések, melyek Miss Julia szálkás betűivel íródtak, még annál is gyújtóbb hatásúak. Peggy elkezdett egyedül franciául tanulni, Julia francia nyelvű széljegyzetei voltak ugyanis a legvaskosabbak.

Miközben Peggy a franciával küszködött, Stuart a bagóköpés művészetét sajátította el. Sam Ruggs munkát adott neki a boltjában, a környékbeli kisgazdák pedig, akik társadalmi összejöveteleik céljára a ház előtti verandát használták, befogadták maguk közé. Stuartnak be kellett szolgáltatnia a keresetét Margaretnek, de nem bánta. Ingyen is szívesen dolgozott volna, csak hogy ott lehessen a hosszú alkonyaiban s

hallgathassa a mendemondákat meg a trágár tréfákat. Ettől érezte magát férfinak.

Garden pedig visszakerült igazi otthonába, azok közé, akik őszintén szerették. Neki ott volt a Település.

Szeptemberben visszatértek a Charlotte Streetre, és folytatták a városi életet. Az elkövetkező három esztendőben a nyarakat az ültetvényen s az év többi részét a Charlotte Streeten töltötték.

Így könnyebb volt az élet. Miután Stuart elvégezte az iskolát, munkát kapott Sam Ruggs Ford-lerakatában. Ő vitte el próbaútra a gépkocsivásárlás iránt érdeklődőket. – De jó uram – jegyezte meg Sam nevetve –, ez a gépkocsi olyan egyszerű, hogy akár egy gyermek is elvezeti. – Stuart boldogtalan volt, mert nem nőtt eléggé gyorsan, de Sam valamelyest könnyített a lelkén, mert megnyugtatta, hogy a megjelenése is hozzásegíti ahhoz, hogy ő legyen a legjobb eladó a cégnél. – És ráadásul a legjobb szerelő is – tette hozzá mindig Sam. – Akármibe lefogadom, édes fiam, hogy olyan hiba nincs, amit te egy autónál meg ne tudnál javítani. – Azok voltak Stuart életének a legboldogabb órái, amikor kezeslábasban, bagóval a szájában mutogathatta a tudományát az idősebb szerelőknek, s tudálékosan előadhatta a beépített vízhűtést, a szétszedhető cilinderfejet és a hajtóműáttételeket.

A fizetéséből vasárnap délutánonként az egész családot elvihette kirándulni, fagylaltozni, s olyan jelentős apróságokat vezethetett be a háztartásba, mint a kölnivíz, színes szalagok, és a pénze egyéb kiváltságokat is lehetővé tett. Kivételes alkalmakkor Stuart elkísérte a hölgyeket a Zeneakadémiára,

színielőadásokat tekintettek meg híres sztárok, mint például Minnie Maddem Fiske és Evelyn Nesbit közreműködésével, vagy egy-egy filmet néztek meg a Princess Mozgóképszínházban.

Stuart minden alkalommal kivett egy negyeddollárost a fizetésborítékjából, mielőtt átnyújtotta Margaretnek, és szerda esténként Jimmy Fisherrel, a művezetővel elment a Victoria Színházba a varietébe. Margaret úgy tudta, hogy az iskolai tanulókörben van. A jegyei lehetetlenül rosszak voltak.

Rémes jelenetek következtek. Margaret dühödten tért magához az álomvilágból. Minden Stuarttól függ. Le kell érettségiznie minden körülmények között. Jó állást kell szereznie. Mindennek lehordta, megalázta, azt vágta a fejéhez, hogy éppolyan, mint az apja, hogy lusta, semmirekellő, és nincs tekintettel senkire. Aztán mindenért azokat okolta, akikkel érintkezik, az a Ruggs, az „fehér szemét", és fenyegetőzött, hogy abbahagyatja vele a munkát a Fordnál, hogy több időt töltsön a tanulással.

Stuartnak persze volt annyi esze, hogy tudja, az anyja fenyegetőzését fölösleges komolyan venni. Szükségük volt a keresetére, és amikor kéthetente átnyújtotta a kilenc dollár huszonöt centet, az anyja nem is próbálta leplezni elégedettségét. De a vád, hogy olyan, mint az apja, nagyon is az elevenébe vágott. Még élénken emlékezett rá, hogy milyen élete volt Margaretnek, milyen szomorú volt, elhagyatott és boldogtalan. És ő akkor megesküdött, hogy mindezért kárpótolni fogja, és ezt most is kötelezőnek érezte magára nézve.

De az iskolát őszintén gyűlölte, és bármennyire igyekezett is, egyszerűen nem tudott lépést tartani a követelményekkel. Megígérte, hogy majd nagyon fog igyekezni, de csakis valami csodában reménykedhetett, és közben egyre több időt töltött Jimmy Fisherrel, s a távolléteit valami hazugsággal igazolta.

– Ne furdaljon már annyit a lelkiismeret – mondta neki Jimmy. – Az a te bajod, te fiú, hogy lidércek üldöznek. Az anyád, a húgaid, meg az a termetes fekete asszonyság. Neked egyszerűen nem nyílik alkalmad, hogy a magad lábára állj. Ha az ember egy kicsikét elkanyarodik az igazságtól, abba még nem hal bele senki. A nők ennél még sokkal rosszabbra is rávehetik az embert.

Amikor Margaret veszekedett Stuarttal, Peggy mindig megpróbált beleszólni. Peggy imádta a hangos, szenvedélyes vitákat. Magas, esetlen gimnazista Volt, a bátyjánál és az osztálytársnőinél egyaránt magasabb. Csak a keze és a lába volt igazán szép. Himlőhelyes arcát még tovább csúfították a mérges, piros, serdülőkori pattanások, s a haja színe mintha a szívében, dúló szenvedélyes lázadást lett volna hivatott érzékeltetni. Lángvörös volt, akárcsak a többi Traddé, és drótszálú, feszes, erős hullámokkal. Az akkori divatnak megfelelően viselte, az arcából hátrafésülve és a tarkóján hatalmas masnival összefogva. Kezelhetetlen, kusza hajzuhatag volt.

Peggy szenvedélyesen vett pártfogásába mindenféle ügyeket. Gandhi hatására, akiről annyit írtak a lapok, megpróbált böjtölni. És az igazgatói irodába kérették, amiért táblával a kezében fel-alá masírozott az iskola folyosóin, szavazati jogot követelve a nőknek. Emmeline Pankhurstöt és a

lányát tartotta követendő példának. Dolgozatait és házi feladatát „Peggy Tradd szüfrazsett” néven írta alá.

Minden hivatalos közeg méregbe hozta, de persze az iskolában kénytelen volt alkalmazkodni a játékszabályokhoz. A tanulás még a kiásott csatabárdnál is fontosabb volt számára.

Odahaza Margaret volt az ellenséges közeg, márpedig az anyja aztán végképp kihozta a béketűrésből. Teljességgel lehetetlennek bizonyult magára vonni a figyelmét – ez egyes-egyedül Stuartnak sikerült. És ha Margaret mégis tudomást vett róla, az sohasem úgy történt, hogy abban örömét lelte volna bárki. Feltételezte, hogy Peggy nem böjtöl, hanem fogyókúrázik, és sietve gratulált neki, amiért végre kezdeni akar valamit a rossz alakjával. A szüfrazsettekről az volt a véleménye, hogy szegények nem találnak maguknak férjet, de persze nem is „úrinők".

Peggy hallgatósága Gardenre szorítkozott. Lefekvés után a szobájukban csak úgy dőlt belőle a düh és keserűség. – Van róla fogalmad, hogy az emberek Indiában kénytelenek kenyérhéjat koldulni, és hogy az angolok nyugodt lélekkel sétálnak el mellettük, és minden további nélkül hagyják őket éhezni? És Mrs. Pankhurstöt kényszertáplálják, lenyomják azt a rémes gumicsövet a torkán, és beletöltik azt a kását. Rosszul leszek, ha csak rágondolok.

– Szóval szerinted csak az angolok ilyenek. Azt hiszed, hogy ezzel a dolog el is van intézve, ugye? Nos, óriási tévedés!

Garden, aki egy szót se szólt, mi több, nem is értette, hogy Peggy miről beszél, hevesen megrázta a fejét, jelezve, hogy amit ki sem mondott, az mind milyen helytelen.

– De még mennyire – nyomatékosította Peggy. – Mert idehaza minálunk is hasonló a helyzet. Amikor a szüfrazsettek felvonulást rendeztek Washingtonban, a lovasezredet küldték oda, hogy zavarja szét őket. Hogy tiporják őket a lovak patája alá. És tudod, ki küldte oda őket? A politikusok. Ki más. Azokat nem érdekli, hogy mi a jó és mi a rossz. És azt tudod-e, Garden, hogy szerte Európában ölik egymást az emberek? Hogy a németek bajonettet döfnek a csecsemők hasába, és azt hiszed, érdekei valakit? Egy csudát. Semmi közünk hozzá, ezt mondják a politikusok. És ha az ártatlanok lemészárlásához semmi közünk, akkor mihez van? Valakinek mégiscsak törődnie kell azzal, hogy mi a helyénvaló. De senki nem törődik. Még a tanárokat az iskolában, még azokat se érdekli. Nekik is az a véleményük, hogy Európa törődjön a maga bajával. És azok az ostoba libák, az osztálytársnőim, azt is alig tudják, hogy merre van Európa. Azt hiszik, az a nagy újság, hogy mit csinál Irene Castle, hogy milyen ruhát visel. Most mindenki meg van döbbenve, mert Irene Castle levágatta a haját. Azon nincs idejük megdöbbenni, hogy minden áldott nap több millió embert gyilkolnak meg. Hidd el nekem, Garden, ez annyira dühítő, hogy a legszívesebben arcul köpném őket.

Garden a lehető legnagyobb részvéttel hallgatta Peggy tirádáját. – Én is – felelte. Azzal kinyitotta az ágya melletti ablakot, és teljes erőből kiköpött rajta.

– Te jóságos ég, Garden, én nem is tudtam, hogy te ekkorát tudsz köpni. Szerintem elért a szomszéd házig.

Garden elvigyorodott. – Én mindenkinél nagyobbat köpök. John, Reba legnagyobb fia tudott a legmesszebbre köpni a

Településen, és én tőle tanultam, de most már nála is messzebbre köpök. Akarod, hogy megtanítsalak?

Margaret minden bizonnyal ott nyomban elájult volna, ha meglátja, hogyan gyakorolják leánykái a távolba köpés művészetét. A hírek, amelyek oly igen dühítették Peggyt, Margaretet is nyugtalanították. Nők masíroznak Washington utcáin, és egy olyan bájos teremtés, mint Mrs. Castle lenyíratja a haját. Ez mind elhanyagolhatatlan része a világban végbemenő rettenetes változásoknak. Theda Bara kétségkívül a leghíresebb filmszínésznő és közben feslett nőszemély. Margaret teljes egyetértésben bólogatott, miközben a *Hírmondó* felháborodott szerkesztőségi cikkét olvasta. „Mi a baj a tangóval?", ez volt a cikk címe. Hangot adott mindannak, ami Margaretet nyugtalanította. A világ elveszíti a mércét. Legnagyobb divat a léhaság.

Margaret az anyjától elsajátította az egyszerű, büszke filozófiát, amely megszabta életvitelét. „Margaret, te úrihölgy vagy, és ezt tőled soha senki el nem vitathatja. A vagyonunkat elveszíthettük, de a hagyományainkat és a jó neveltetésünket sikerült megőriznünk. És ha ehhez tartod magad, és úgy viselkedsz, mint egy igazi úrihölgy, akkor mindenki a legnagyobb tisztelettel fog viseltetni irántad."

Mrs. Garden számára rengeteg mindent magában hordozott a „hagyomány", a „neveltetés" és az „úrihölgy" kifejezés. Benne foglaltatott a bátorság, az önzetlenség, a tapintat, az igazi, hamisítatlan *noblesse oblige*. Margaret, aki fiatal volt ahhoz, hogy tisztában legyen önnön tudatlanságával, azt hitte, megértette az anyját. Szavait úgy értelmezte, hogy ő születésénél fogva különb

a legtöbb embernél, és ha a megjelenése és viselkedése nőies, akkor úgy fognak bánni vele, mint egy királynővel.

Margaret rendszere nagyjából-egészéből működött is. A lovagiasság romantikus hagyománya Délen még mindig uralkodott. A férjétől eltekintve Margaret jelenlétében soha senki nem viselkedett vagy beszélt durván. A férfiak, még a nem úriemberek is, magától értetődően félreálltak és utat engedtek neki, a járművek is megálltak az úton, hogy átengedjék. A boltokban őt mindig előzékenyen kiszolgálták; miközben azokat, akiket nem néztek úrihölgynek, várni hagyták. Az úrinő státusa volt a legtöbb, amire Margaret életében vitte. És a huszadik század zajos változásai veszélyeztették mindazt, ami az ő életének alapját képezte.

Margaret megnyugodott, amikor végignézte, hogyan távoznak naponta az iskolába a gyerekei. Stuart tartotta az ajtót a húgai előtt, ahogyan tanították. És a lányokról a drapp ruhájukban és tisztára suvickolt arcukkal látszott, hogy jó házból való úrikisasszonyok. Semmi modernség, ami félreértésre adhatott volna okot.

Margaret gratulált önmagának. A nehéz idők, a Charlotte Stree-ten folyó élet megalázó volta, a magafajtájúaktól való teljes elszigeteltség ellenére a gyerekei elsajátították az alapkövetelményeket. Majd ha a Broad Streettől délre költöznek, mindenki észre fogja venni és mindenki elismerő megjegyzést tesz az elért eredményeire. Stuart lesz a dicsősége. És Peggy és Garden. Azt kénytelen volt elismerni, hogy a lányok nem csinosak. Mi több, meglehetősen csúnyácskák. Peggy arca csupa var és sebhely, Garden pedig, a gombszemével és a csíkos

hajával meg a véznaságával… De igazi úrihölgy lesz belőlük is, és egyedül ez számít.

Margaret nem is sejtette, hogy lázadás készül.

23

– Csak add oda a mamának, és mondd, hogy én küldöm – nyomott Stuart egy gyűrött borítékot Peggy kezébe. Már fordult is volna a sarkon, de Peggy elkapta a kabátujját.

– Csak ne olyan sietősen, kedves bátyám. Ha én vállalom, hogy a mama engem nyírjon ki helyetted, legalább megköszönnéd. – Peggy nevetett, de a szeme könnyben úszott.

– Persze, persze. Köszönöm, Peggy. Rendes lány vagy – szabadította ki magát Stuart.

– Stuart! – ugrott Peggy a nyakába, és megölelte. A kalapja leesett, s eleresztette Stuartot, hogy elkapja. – Vigyázz magadra, hallod? – kiabált még vissza.

– Hogyne, persze. No, isten veled. – Peggy nem látta, hogy a távolodó Stuart is erősen pislog. A hátát kihúzta, a léptei határozottak. 1917. április 17-ét írták. Az Egyesült Államok egy nappal azelőtt üzent hadat Németországnak. Stuart önkéntesnek jelentkezett.

Margaret gondosan összehajtogatta a levelét, miután elolvasta. Aztán a szobájába ment. Kalapban, kesztyűben tért vissza. Egyetlen szót nem váltott Peggyvel, mielőtt eltávozott.

A sarki üzletbe sietett, belépett és a pulthoz ment. Mr. Canzonieri eltátotta a száját. Eddigi értesülései szerint Margaret soha nem hagyta el a házát kíséret nélkül, és soha, de soha át nem lépte az ő boltja küszöbét.

Még mielőtt összeszedhette volna magát annyira, hogy kellőképp köszöntse, Margaret megszólalt. – Ha jól tudom, önnek van telefonja – kezdte. – Telefonálni szeretnék.

Másnap két tiszt nyújtotta át Stuartot az anyjának. Dél-Karolina kormányzója azonnal válaszolt az elszánt anya követelésére, aki ráadásul a közismert Tradd nevet viselte.

Stuart dühös volt és megalázott. Margaret hagyta, hogy szenvedjen a néma rosszallásától, amíg Peggy haza nem ért az iskolából. Akkor mindkettejüket odaültette a kanapéra, és miközben föl-alá járkált az orruk előtt, a következő szónoklatba kezdett.

– Be kell látnom, hogy tévedés volt, ahogyan eddig veletek bántam. Megbíztam bennetek, ti viszont összeesküdtetek ellenem. Mostantól fogva sokkal óvatosabb leszek. Stuart, holnap reggel, amikor elkíséred Peggyt az iskolába, veled megyek. Aztán megyünk az iskoládba, mert szót akarok váltani az igazgató úrral. Feltételezem, hogy ennek a Ruggs nevezetű alaknak volt róla tudomása, mit tervezel. Feltételezem, hogy őrá nagyobb tekintettel voltál, mint az anyádra. Így aztán szükségtelen közölnöd vele, hogy többé az autószerelő-műhelyének vagy az üzletének át nem léped a küszöbét. Mert nem léped át.

Stuartból kitört a tiltakozás. Margaretből kitört a könnyáradat. – Látod, mit művel velem? – zokogta. Peggy elgondolni nem tudta, hogy erre miként válaszoljon. – Stuart – zokogta Margaret –, meg fogod szakasztani a szívemet, ugyanúgy, mint az apád.

– Jaj, mama, ne. Igazán sajnálom – pattant föl Stuart, hogy átölelje az anyját.

– Most aztán folyik a nagy sírás-rívás, engem meg beküldtek a szobámba – panaszkodott Peggy Gardennek. – Pedig én csak kézbesítettem a levelet, az ég áldja meg. Ez nem rendjén való.

– Köpjünk? – ajánlgatta Garden.

– Nem, ahhoz is túl dühös vagyok.

Julian Cartwright egyetértőn nézett az íróasztalával szemközt ülő úriasszonyra. Olyan törékeny volt és tartózkodó, és rettenetesen csinos a mályvaszínű selyemruhájában és a kis háromszögletű kalapjában. Fehér kesztyűs kezét összekulcsolta az ölében, és apró fekete cipője fölött makulátlanul fehér az oldalt gombolódó kamásni. Alig is látszik, állapította meg Mr. Cartwright örömmel. Felháborítónak találta ugyanis az új divatot, a több ujjnyival a boka fölött végződő szoknyahosszakat. Valóban, Tradd asszonyság bájos jelenség. Nehéz is elhinni, hogy ilyen nagy és ilyen lüke fia van, mint ez a Stuart.

– Asszonyom, végtelen nagy megtiszteltetés számomra – jegyezte meg az igazgató. – Mindent, ami módomban áll, boldogan megteszek önért. – Mr. Cartwright bevett szövege volt

ez a tanítványai anyukáinál. Többnyire azért jöttek, hogy beszámoljanak a fiuk dicső tetteiről, ezáltal enyhítendő a gyatra tanulmányi eredményeiket.

Margaret Traddet azonban egészen másvalami hozta ide. – Megkérném, hogy segítsen munkát keresni Stuart számára – kezdte. – Természetesen olyasvalamit, ami úriembernek való. Most rögtön munkába állhat, persze csak a tanórák után. Aztán, ha leérettségizett, folytathatja teljes munkaidőben.

Mr. Cartwright nem talált szavakat. Egyáltalán nem látszott valószínűnek, hogy Stuart Tradd valaha is leérettségizik. A charlestoni gimnáziumban igen magas volt a mérce. Stuartot réges-rég távozásra szólították volna fel, ha nem könyörög érte annyit a gyámja, Logan Henry. Mr. Henry és Mr. Cartwright jó barátok voltak.

Helyes, gondolta az igazgató. Én Logannak megtettem a szívességet, most ő következik. – Tüstént elkezdem az érdeklődést, Tradd asszonyság – közölte bársonyos hangon. – Talán az érettségit se kell megvárnunk. Az amúgy is csupán formaság, de gondolom, ennek ön is teljességgel tudatában van.

Margaret csinos kis biccentéssel mondott köszönetet. – És megengedi, hogy még egy kéréssel háborgassam? – tette hozzá.

– Állok szolgálatára, asszonyom.

– Kölcsön kell kérnem a fiamat, hogy hazakísérjen. Ha volna olyan szíves és kihívatná az osztályából. Hisz az utcán aligha mehetek végig egyedül, gondolom, megérti.

Mr. Cartwright nem értette. Az ő felesége mindig egyedül járt az utcán. De azért kihívatta Stuartot az osztályból.

Aznap este beszámolt a feleségének a Margarettel történt találkozásáról.

– Traddék? – kérdezte Mary Cartwright. – Évezredek óta a nevüket sem hallottam. Azt hittem, már mind meghaltak. Nem történt ott valami furcsaság? Mintha mindnyájan vadásztak volna, vagy valami hasonló.

A férfi helyesbített. Logan Henrytől tudta, mi történt.

– Nos, akkor ez mindent megmagyaráz – mondta Mary. – Szegény asszony gyakorlatilag egész életében gyászolt. Mályvaszínű ruhát viselt? Ez a gyász második időszaka. Jövőre akár már rózsaszínben is mutogathatja magát. De talán nem fogja, biztosan őszintén gyászol – ha ilyen sokáig távol tartotta magát a társaságtól. Milyen ódivatú. Manapság már mindenki tudomásul veszi, hogy az életnek mennie kell tovább. Ha kíváncsi vagy a véleményemre, én csöppet se tartom egészségesnek, hogy valaki így gyászoljon. Talán küldenem kéne neki egy kis levélkét és megkérdezni, nem tehetném-e nála tiszteletemet. Biztosan odáig lesz az örömtől.

Nem egyedül Mary Cartwright jutott arra a következtetésre, hogy ideje segédkezet nyújtani Traddéknek. Néhány saroknyira Logan Henry szódás whiskyt ivott Andrew Ansonnal, a Karolina Bank elnökével.

– Tradd? Hát persze hogy ismerősen hangzik, Logan. Anyám majdnem feleségül ment Pinckney Traddhez, de a férfi egy földrengésben életét vesztette. De még mennyire hogy emlékszem Traddékre. A vörös hajukra és a vad természetükre. Ki ez a fiú…? Ez a Stuart. Igen, ez bizonyára annak a Stuartnak az unokája, akit én ismertem. A Wade Hampton legényei közé

tartozott, amikor elkergették a rekonstrukciós szarháziakat. Hampton bírót csinált belőle… Teremtőm, de rég is volt. Sokat játszottam Lizzie-vel. Három vagy négy évvel volt idősebb nálam. Akkor most már hatvan felé járhat; nahát, soha nem hittem volna. Elizabeth Cooper, tudod, övé volt a Foszfáttársaság.

– Tudom, Andrew. Egész éjszakát tölthetnénk itt a régi szép emlékekkel. De a lényeg itt most ez a gyerek, aki mellett egyetlen érv szól, hogy a nagyapjának köze volt Wade Hamptonhoz. El tudod helyezni a bankodban?

– Természetesen. Azt mondod, megpróbált önkéntesnek jelentkezni? Hát, hiába, Tradd-vér nem válik vízzé. Mennyi idős is, tizenhat?

– Júliusban lesz tizenhét.

– Ahhoz eléggé idős, hogy tanuljon, ahhoz viszont eléggé fiatal, hogy azt ne higgye, máris a tarsolyában van minden tudás. Rendben van, alkalmazom.

– Kitűnő barát vagy, Andrew. Van még valami. Ő a család egyetlen támasza. Szeretném, ha többet fizetnél neki, mint amennyit megérdemel. Az ültetvény épp most kezd meglehetős hasznot hajtani. Új szerződést akarok kötni az ültetvény igazgatójával, és juttatok neked heti tíz dollárt, hogy azt is tedd be a fiú borítékjába.

– Miért nem adod neki te magad?

– Mert még nem nagykorú. Az anyjának kellene adnom, aki egy szörnyeteg.

– Logan, te aztán kedveled az özvegyasszony klienseidet – nevetett Andrew. – Rendben van, hajlandó vagyok összejátszani veled, de remélem, hogy a dolog nem törvénybe ütköző.

A következő héten Stuart elkísérte anyját a King Streetre, ahol Margaret felügyelete mellett Stuart új öltönyt kapott, aztán a Tradd Streetre, ahol kinézett egy kis házat, és ott helyben aláírta a bérleti szerződést.

– Felrendeljük a kocsikat meg az embereket Baronyról, és a hétvégén átköltözködünk. Hát nem csodálatos, Stuart? Hétfőn, amikor munkába állsz, egy-két perc alatt odaérsz a munkahelyedre.

A bank, mint a legtöbb charlestoni bank, a Broad Streeten volt. A Tradd Street egy háztömbnyire délre a Broadtól.

NEGYEDIK KÖNYV

1918-1923

24

UNCLE SAMNEK SZÜKSÉGE VAN RÁD.

Stuart elsétált az előcsarnok falára kifüggesztett falragasz előtt. Már a gyomra se rándult görcsbe tőle. Rettenetesen nyomorultul érezte magát. Gyűlölt a bankban dolgozni, utálta estélyről estélyre hurcolni az anyját, és kiváltképp utált táncolni a lányokkal, akik mind magasabbak nála. És mindennél jobban utálta azokat, akik megjegyezték, hogy mennyire hasonlít az apjára. Vagy a nagyapjára. Egy biztos, öregek akadtak szép számmal Charlestonban.

– Jó reggelt, Stuart.

– Jó reggelt, Mr. Anson.

– Egyik ügyfelünk különleges letétet óhajt elhelyezni a bankban ma délelőtt, Stuart. Mr. Walkernek szüksége lesz a segítségére – kacsintott rá Andrew Anson.

Stuart mogorván rábólintott. Kezdetben még mulatságosnak találta a különleges letéteket. Ma már csak annyit jelentettek számára, hogy majd megint jól összepiszkítja a ruháját, aztán hallgathat odahaza az anyjától. A rekeszekből mindig hullott a forgács, némelyik csupa pókháló.

A különleges letét tárgyát bor és szeszes italok képezték. Columbiában, Dél-Karolina fővárosában már életbe lépett a szesztilalom, és nyilvánvalóan Washingtonban is be fogják vezetni. A tizennyolcadik alkotmánymódosítást sorra ratifikálják az országban. Szeptemberben törvénybe iktatták, hogy tilos

whiskyt az országban előállítani. Hamarosan megszületik a törvény, hogy külföldről is tilos behozni. És ki a megmondhatója, a törvényhozók mikor fognak úgy dönteni, hogy az embereknek odahaza is tilos szeszes italt tárolni?

Andrew Anson újabb részleggel egészítette ki bankját, egy hatalmas teremmel, amelyben a földtől a mennyezetig rekeszeket lehetett tárolni. Hamarosan híre ment, hogy a bankban tárolásra van lehetőség, s az ügyfelek sietve biztosították is tartalékaik számára a férőhelyet, meg azoknak a ládáknak a tárolásáról is gondoskodtak, amelyeket a szeszesital-kereskedőktől az utolsó pillanatban még megrendelhettek.

Stuart sóvárogva gondolt az erdőben elrejtett szeszfőzdére, Ruggs üzlete mögött. Sam Ruggs néha odaküldte, hogy rakjon a tűzre. Most a cefre csípős-édes szagára meg a legyek zümmögésére gondolt. Túlontúl alacsonyan repkednek a nyitott hordók fölött, berúgnak a szesz szagától, és beleesnek a hordóba. A szeszfőzdét működtető munkások néha fogadásokat kötöttek, hogy tíz perc alatt hány légy fullad bele a hordóba.

Stuart bármibe lefogadta volna, hogy most, a szesztilalom idején Sam Ruggs üzlete fel fog virágozni. Talán még a Ford-lerakatnál is többet hoz majd a konyhára. Stuart keze sajgott a becsületes gépolaj után, s finom ujjai szívesen megtapogatták volna egy jóféle motor szerkezetét.

– Mr. Tradd? Szükségem volna a segítségére odaát.

– Igenis, Mr. Walker. Máris megyek. – Alig bírta odavonszolni magát. Gyűlölöm ezt a helyet, gondolta. Még az iskolánál is jobban. Az iskolában legalább van szünidő. Tavaly nyáron még a városból sem sikerült elszabadulnom. Peggy és

Garden Baronyn lehetett egész nyáron, de én? Ültem a bankban egész nap, aztán egész este hallgattam a mama locsogását. Ha egyedül hagyott volna itt a városban, legalább a barátaimmal összejöhettem volna. De nem, neki is itt kellett maradnia. A teadélutánok meg a barátnői miatt, meg hogy átköltöztessem a bútorait abba a fülledt, ocsmány kis házba.

– Mr. Tradd!

– Igenis, Mr. Walker. Máris megyek.

A terem túlsó végében Andrew Anson nagyot sóhajtott. Stuartnak maradnia kell. Andrew szavát adta. Csak abban reménykedhetett, hogy előbb-utóbb akad olyan munka, amit a fiú meg is tud csinálni anélkül, hogy több volna a kára, mint a haszna. Hátha akkor Stuart képe se lesz többé olyan savanyú.

Margaret is hasonlóképpen gondolkodott. Mi a baj ezekkel a gyerekekkel? Őszintén nem értette, miért olyan boldogtalan mindhárom. Margaret, aki a képzelőerő áldásos hiányában egyetlen célt látott maga előtt, azt hitte, hogy minden élőlényt ugyanaz a célkitűzés vezérel. És ők azt megvalósították. A városban élnek, a társasághoz tartoznak. Akkor meg miért nem hajlandó Peggy és Stuart eljárni az összejövetelekre? Garden mitől olyan búskomor? Végre olyan iskolába jár, ahol már szerezhet kis barátnőket, ahol a többi lány is hasonló rendű-rangú. Meghívott közülük egyetlenegyet is játszani? Nem. Ő maga se akar játszani, csak unatkozik folyton. Zanzie is folyvást panaszkodik, hogy lépten-nyomon az útjában van… Zanzie. Még Zanzie is hogy megváltozott. A gyerekek egyre jobban az idegeire mennek. Persze eljárt felette az idő. Margaret elgondolkodott, hány esztendős is lehet Zanzie. Ezeknél a színes

bőrűeknél az ember soha nem tudhatja. Hirtelen végigfutott a hátán a hideg.

Liba ugrott át a síromon, gondolta. Nem merengett többé az elmúlásról. Már ő is harminchárom esztendős. A születésnapján rengeteget gondolt rá. Az volt a könnyek napja: amikor alaposan szemügyre vette magát a tükörben, és szembesült a kellemetlen meglepetésekkel. Akkor már hónapok óta a Tradd Street-i házban éltek, és Margaret biztosította társadalmi helyzetét a látogatások és látogatók körforgalmában, ami kitölti egy charlestoni matróna idejét. Az első hetekben nagy halom névjegykártya gyűlt fel a hallban az asztalra kitett tálcán, mert ekkor ment híre, hogy Traddék felköltöztek a városba. Margaretnek azután sürgősen vissza kellett adnia a viziteket. Több hektoliter teát megivott és rekedtre fecsegte magát. És nagy jártasságot szerzett abban az egyetlen témában, amely világéletében foglalkoztatta – ami nem volt, más mint a charlestoni társadalmi élet.

Megtudta, hogy manapság már nincs szükség állandó kísérőre, hogy a hölgyek maguk vásárolnak és járnak látogatóba. Sok száz zaftos pletykáról értesült. Megtudta, hogy kár volt annyit röstelkednie a Charlotte Street miatt – hisz az utca végében, nem messze az Ashley-háztól, abban a magányos épületben Wilsonék laknak, akik pedig igen nevezetes személyiségek a charlestoni társaságban. Megtudta, hogy mindenki szegény, vagy ha nem az, akkor is úgy tesz, mintha az volna; a tiszteletreméltó polgároknak mindenük elúszott a háborúban. Megtudta, hogy őt is meg a gyermekeit is örömmel befogadják ott, ahová mindig is tartoztak. És megtudta azt is,

hogy ő maga éltes hölgynek számít, nem fiatal lány többé. A táncrendek kora egyszer s mindenkorra lejárt – tizenöt évad telt el azóta, hogy ő emlékekkel töltötte meg a dobozkáját, harmincon túli szépségek pedig nem léteznek. Kár is a múlton merengeni, egy úriasszony az ilyesmin csak elsírja magát.

És attól csak tönkremegy a szeme és csupa ránc lesz, és akkor soha többé nem akar vele táncolni senki. Margaretet a következetlenség tartotta életben – képes volt egy időben kegyetlenül reálisan gondolkodni, ugyanakkor nem tudomást venni az égbekiáltó igazságokról.

Felült az ágyban, és becsengette Zanzie-t. – Rakjál tüzet idebenn, Zanzie, és add ide a kendőmet. Ágyban maradok, amíg eléggé meleg nem lesz ahhoz, hogy felöltözködjek. És kérem az újságot is. Peggy elorozta, mielőtt még végezhettem volna vele. Ez a lány azt hiszi, egyes-egyedül ő ismeri ebben a házban a betűket.

Peggy e percben egy értekezést olvasott Susan B. Anthony életéről. Közben hatalmas leveseskondért sikált a Vöröskereszt étkezdéjének konyhájában. A charlestoni ifjú hölgyek mind ott dolgoztak a konyhán; ily módon vették ki részüket a háborús erőfeszítésből. Peggy jelentkezett volna önkéntes ápolónőnek, de ezt a feladatot szívesebben bízták az idősebb korosztályra. A lányokat a konyhára küldték. A csinosabbak felszolgáltak a katonák asztalánál. A jelentéktelen külsejűek maradtak a konyhában. Peggy rémes szakácsnőnek bizonyult – neki mosogatnia kellett.

Megtörölte mosószeres kezét a kötényében, és lapozott. Mielőtt olvasni kezdett, megragadta és fölemelte a hatalmas fazekat.

– Megengedi, hogy segítsek, asszonyom? – szólalt meg egy férfihang a háta mögött.

Peggy megragadta a fazekat, hogy elöblítse. – Nincs szükségem segítségre – mondta. – A nők ugyanolyan jól el tudják végezni a dolgukat, mint a férfiak. – Azzal belesüllyesztette a fazekat az öblítővízbe, ami nagyot loccsant. – Na ugye – jegyezte meg diadalittasan.

– Rendben van. De véleményem szerint, ha az ember csinál valamit, akár csinálhatja jól is. Ha férfi, ha nő.

Peggy megfordult, hogy megnézze magának az idegent. – És ki mondja, hogy én rosszul csinálom?

– Én. – Egyenruhás kadét volt, fehér kesztyűben, a kabátujján és a sapkáján aranypaszománnyal, a derekán borvörös övvel és csillogó, bojtos szablyával. – Az a fazék piszkos maradt.

– Micsoda? – csapta bele Peggy a kezét a vízbe. Ujjaival kitapogatta az odaszáradt levest a fazék peremén. – Igaza van – motyogta. – Nagyon köszönöm, revizor úr. Most már magam is elboldogulok vele. – Azzal visszasüllyesztette a fazekat a mosogatóvízbe, csurom víz lett tőle elöl a formaruhája, és ismét megragadta a súrolókefét. A kadét fölemelte az olvasmányát.

– Azonnal tegye le! – hadonászott Peggy a súrolókefével fenyegetőn. A kadét eleresztette az iromány t.

– Bocsánat. Csak gondoltam, hátha Gogol.

Peggy elejtette a súrolókefét. – Hogyhogy? – kérdezte.

– Csak mert revizornak szólított. Az egy Gogol nevezetű orosz színműírónak a darabja. Amikor beléptem, láttam, hogy olvas valamit. Gondoltam, hátha…

– Ismerem Gogolt – közölte Peggy mogorván. De el volt képedve. Mert eddig még senkivel sem találkozott, aki ismerte volna.

– Bob Thurston vagyok.

– Én pedig Peggy Tradd.

– Aha, értem. Mint a Tradd Street.

– Igen, azt hiszem, úgy. – Peggy érezte, hogy máris kezdődik a szájzár. Képtelen volt fiúkkal beszélgetni. Ezért gyűlölte annyira az összejöveteleket, amelyekre az anyja folyvást el akarta vonszolni. Olyan esetlennek érezte ott magát, rá is lépett rögtön a táncosa lábára. Tudta, hogy az arca ragyás, hogy egy csöppet se csinos. És képtelen volt azt nyújtani, amit elvártak tőle – hogy mosolyogjon, gügyögjön, kacérkodjon, hízelegjen. Ennél hosszabb társalgásra még sohasem futotta egy fiúval… eltekintve Stuarttól és a Bacon's Bridge-i iskolába járó fiúktól, akik mindig is közibük valóként bántak vele.

Peggy észrevette, hogy a köténye vizes és szappanos, és hogy Bob Thurston egyenruháját is lefröcskölte. Végignézett a férfi ez idáig kifogástalan, de immáron tönkretett eleganciáján, majd az arcára pillantott. Ekkor jött rá, hogy a férfi jóképű, akár egy filmszínész, mint Francis X. Bushman – nem, az túl öreg, inkább, mint Douglas Fairbanks. Leginkább annak örült volna, ha megnyílik alatta a fold, és őt azon nyomban elnyeli. Olyan erővel vetette magát a sikálásba, hogy a lendülettől jobbra-balra kilötyögött a víz. Bob Thurston hátraugrott.

– Bocsásson meg, Miss Tradd. Én Miss Emily Pringle-t keresem. Megmondaná, merre találom?

Peggy föl nem emelte tekintetét a munkájáról. – Odakinn – motyogta. – A fánkot osztja.

A férfi megindult, majd megállt. – Nos, viszontlátásra – mondta.

Peggy fölnézett. – Viszontlátásra – felelte. Bob Thurston elegánsan tisztelgett, és kilépett az ajtón.

– Sajnálom, hogy olyan barátságtalan voltam – suttogta a lány maga elé.

Azzal földhöz vágta a súrolókefét. – Nem, dehogy sajnálom – közölte. – Épp Emily Pringle-hez való. Olyan jóképű, amilyennek a nagy könyvben meg van írva. Semmi joga itt okoskodni nekem a levesesfazék miatt. Jöjjön ide és sikálja maga, ha olyan fontos neki, hogy tiszta legyen. – Azzal leöblítette és a konyha-pultra vágta a fazekat. – És ne merészeljen a könyvemhez nyúlni. – Azzal figyelmesen tovább tanulmányozta Susan B. Anthony életét, amíg a következő edényhalom meg nem érkezett.

Maga Emily Pringle tette le elé. – Ó, Peggy – sikongta ugye még életedben ilyen jóképűt, mint ez a Bob Thurston, nem láttál? Olyan izgatott vagyok, hogy alig bírok magammal. A szobatársa lett volna a kísérőm a mai teadélutánon, de megbukott valami vizsgán, és szobafogságot kapott. Most Bob Thurston fog elkísérni. Hát nem fantasztikus? Mondta, hogy tőled tudta meg, hol találhat rám. Mit mondott még, Peggy? Beszélt rólam? Elárult valami érdeklődést?

Peggy elvette az edényeket. – Csak megkérdezte, hogy hol talál, ez minden. Mást nem mondott.

– Jaj, Peggy, olyan utálatos vagy. És hogy festett? Mikor a nevemet kimondta, nem fedeztél fel rajta valami különös arckifejezést?

– Pontosan úgy festett, mint aki nem tudja, hogy hol találja azt, akit keres.

Emily felsóhajtott. – Pedig már úgy reménykedtem. Végtére is, azt mondta, hogy a rendkívül érdekes barátnője, Miss Tradd mondta meg, hol találom. Gondoltam, hátha rólam is mondott valamit.

– Sajnálom, Emily – mosolygott Peggy együtt érzőn. – Nem mondott semmit. Hidd el, ha mondott volna, elmondanám.

A műszak lejártával Peggy hazarohant. – Addig sikáltam az edényeket, amíg már a bőröm is lehámlott – közölte. – Kész a vacsora? Mindjárt éhen pusztulok.

– Talán nem ártana, ha hajat mosnék – közölte, miközben akkurátusan megvajazta a kenyerét. – Gondolom, elviszel erre a rémes teadélutánra, ugye, mama?

25

– Mi a csuda történt ezzel a Tradd lánnyal? – kérdezte a vöröskeresztes felügyelő. – Olyan készséges lett egy csapásra.

– Biztosan udvarlója van – mondta a társa. – A lányok attól lesznek olyan készségesek.

Első találkozásukat követően Peggy három napon át mindennap beszélt Bob Thurstonnal. Nem sokat. A teadélutánokon találkoztak – az évad kezdete előtt ott volt a legnagyobb a nyüzsgés. Bob illedelmesen táncra kérte a háziasszonyt, majd a délután tiszteletbeli védnökét, és csak azután kérte fel Peggyt. Aztán sorra táncoltatta az első bálozó lányokat. – Ezért vagyok itt – magyarázta Peggynek. – Annyi charlestoni férfi van oda a háborúban, hogy alig akad a lányoknak táncosa. A háziasszonyok felhívják a parancsnokot, és iderendelnek bizonyos számú kadétot. Magától értetődően az a dolgunk, hogy a lányokat megtáncoltassuk.

Peggy először arra gondolt, hogy biztosan őt is csak kötelességtudásból kérte táncba. Aztán észrevette, hogy rajta kívül más, nem első bálozó lánnyal nem is táncolt. Őt hivatalosan csak jövőre fogják bevezetni a társaságba, tizenhét esztendős korában, annak rendje s módja szerint.

A debütálás hagyománya, amit ez idáig fehér rabszolgaságnak titulálva Peggy mélységesen megvetett, most egyszerre nagyon is vonzó dolognak tűnt. Végtére is, másképpen hogyan ismerkedhetnének meg egymással az emberek?

Az elragadtatása lényegesen csökkent, amikor a kadétiskolát a karácsonyi szünidőre bezárták, és Bob Thurston hazament. – Minden estélyen ugyanazokkal az unalmas alakokkal találkozik az ember, panaszkodott Peggy. – És rólam is azt hiszik, hogy unalmas alak vagyok – tette hozzá hevesen.

De aztán karácsony előtt egy nappal levelet hozott a posta. „Január másodikán térek vissza Charlestonba" – írta Bob Thurston. „Megengedi, hogy tiszteletemet tegyem?"

Peggy holtra rémített a családban mindenkit, amikor hirtelen a mellette ülő húga nyakába ugrott. – Boldog születésnapot, Garden! Nagyon, nagyon, nagyon boldog születésnapot!

Végigszáguldott a Broad Streeten a főpostáig, hogy feladjon egy táviratot. „Levelet megkaptam stop kérem látogasson meg stop egész nap otthon leszek stop." Már félúton volt hazafelé, amikor sarkon fordult, visszarohant, és még hozzáíratta, hogy „Kellemes ünnepeket". Több lett tíz szónál, de nem bánta.

Bob Thurston komoly fiatalember volt. Amikor rászólt Peggyre, hogy piszkos maradt a fazék, nem azért mondta, hogy társalgást kezdeményezzen egy ifjú hölggyel, hanem hogy a kötelesség-mulasztásra felhívja a figyelmét. A kötelesség és a felelősségvállalás volt életének két fő mozgatórugója.

Bob érdekes család sarja volt. Az apja, Walter Wisconsinból származott. 1886-ban azért ment Dél-Karolinába, hogy a Gazdaszövetséget, a Benjamin Tillman vezette néppárti politikai mozgalmat tanulmányozza. Walter Thurston testi-lelki jó barátja és támogatója volt Robert La Follette-nek, a szabadelvű wisconsini republikánusnak, aki akkor tagja volt a képviselőháznak.

Walter kedvező benyomásokról számolt be barátjának a mozgalom célkitűzéseivel és a farmeregyesületek szervezetével kapcsolatban. Továbbá jelentette azt is, hogy nem tér vissza Wisconsinba. A dél-karolinai Mullins városkában megismerkedett ugyanis egy bizonyos Miss Betty Easterrel, aki hajlamosnak mutatkozott rá, hogy feleségül menjen hozzá, de csak abban az esetben, ha Walter Mullinsban marad. Öt testvére

közül Betty volt a legidősebb, és öccsei és húgai életében az anya szerepét töltötte be. Az anyja akkor halt meg, amikor a legkisebb gyerek megszületett. Betty Easter nem költözhetett Wisconsinba, mivel a rá háruló kötelességét igencsak komolyan vette.

Walter Thurston partnere, majd két év múlva, Mr. Easter halála után egyedüli tulajdonosa lett az Easter Dohányáruraktámak. Feleségével fölnevelte és iskoláztatta annak öccsét és három húgát, valamint időközben született három saját gyermeküket. Bob volt a legfiatalabb, becsületes nevén Robert La Follette Thurston. Walter kapcsolata a barátjával és annak eszméivel soha meg nem szűnt.

– Nos, mint látja, félig jenki vagyok – mondta Bob Peggy-nek –, ugyanakkor a barátaim félig szocialistának tartanak.

– Szocialista! – visszhangozta Peggy. – De hisz én is az vagyok! Teljességgel nyilvánvaló, hogy azoknak a parasztoknak Kerenszkij és nem az a rémes Lenin volt az igazi vezetője. -Azzal sorolta tovább hosszasan, egyre lelkesebben az oroszországi forradalommal kapcsolatos téves információit.

Bob figyelmesen hallgatta. Amikor Peggy kifogyott a szuszból, türelmesen elmagyarázta neki a szocializmus, a kommunizmus és a forradalom valódi értelmét.

– Hát, nem bánom – közölte Peggy. – Ha valóban erről van szó, akkor nem is vagyok annyira szocialista. De valakinek tennie kellett már valamit a parasztokért. Tudja, hogy ott olyan szigorú a tél, hogy a fának a kérgét is megeszik?

– Ez magát nagyon foglalkoztatja, ugye? – mosolygott Bob.

– Valóban. Ki nem állhatom, amikor rossz minden, amikor egyes emberek visszaélnek a többiekkel. – Peggy nem mosolygott.

Később azonban, amikor kiderült, hogy Bob is rajongója Emily Dickinson költészetének, akárcsak ő, már annál boldogabban mosolygott.

Bob minden szombat este meglátogatta Peggyt. Vasárnap délutánonként sétálni mentek. Beszélgettek. Könyvekről, politikáról és mind többet magukról.

– Peggynek udvarlója van – közölte Margaret a barátnőivel. – Alig akaródzik elhinnem. Ugyanolyan pimasz és nagyszájú, mint világéletében, és ez a jóképű, sokkal idősebb fiú mintha éppen ezt kedvelné benne. Az emberek ízlése egyszerűen kiismerhetetlen.

Pedig igencsak egyszerű volt a magyarázat. Közös volt bennük a tudásszomj, az emberiség iránt érzett felelősség, valamint az is, hogy korábban a kortársaik között kitaszítottak voltak mindketten. Peggyt a tudásvágy vágta el a többi lánnyal való érintkezéstől, akiket inkább a déli hölgyek megszokott célkitűzései vezéreltek. Bobot néppárti hajlamai tették gyanússá a főnökök és beosztottak, fehérek és feketék pogány demokrata világának merev elrendezésében.

Peggy és Bob magányos farkasok voltak mindketten. És olyan egyformák, mint két tojás. Miután néhány hetet eltöltöttek azzal, hogy kicserélték nézeteiket, Peggy arról is megfeledkezett, hogy Bob olyan jóképű, mint egy filmszínész. Bob viszont soha észre nem vette, hogy Peggy nem nagy szépség.

1918-nak azokban az első hónapjaiban Margaret majdnem olyan elégedett volt az élettel, mint Peggy. Ő is önkéntes munkát végzett a Vöröskeresztnek. Tépést csinált. Hetente két délutánt töltött együtt más hölgyekkel a Szabadkőműves-páholy épületének pincehelyiségében, és munka közben semmiségekről locsogott boldogan. A Vöröskereszt által rendelkezésükre bocsátott fehér köpönyeg és fejkendő megakadályozta, hogy a tépésektől csupa szösz legyen mindenük, s mint valaki megjegyezte, ebben az öltözékben úgy festettek, mint a könyörületes angyalok hada.

Ugyanakkor Margaret a Szent Mihály-templom kötelékében is tevékenykedett. Miután a Szent András bezárt, Margaret nem fáradt a templomba járással, a gyerekeit se járatta vasárnapi iskolába, s nem is konfirmáltatta őket. A Charlotte Streeten folytatta a Baronyn már megszokott gyakorlatot. Étkezés előtt elmondták az asztali áldást, és a gyerekeknek megtanították az esti imát. Vasárnaponként sokáig aludtak, utána szórakozni mentek. De amikor a belvárosba költöztek, Margaretnek eszébe jutott, hogy gyakorló episzkopális. Mindenki templomba járt. Megtudta azt is, hogy a Traddeknek családi padsoruk van a Szent Mihály-templomban. Attól fogva gyerekeivel együtt hetente elfoglalta azt a padsort.

Csütörtökönként csatlakozott egy hölgytársasághoz, amely azzal foglalatoskodott, hogy ruha- és takaróadományokat készített össze a belgáknak.

Ennek következtében immáron csak két szabad délutánja maradt, az egyiken látogatóba járt, a másikon látogatókat

fogadott. Margaret boldogan panaszkodott fűnek-fának: annyi dolga van, hogy meghalni sincs ideje.

Egyetlen problémája volt mindössze, hogy nagyon magasra szöktek az árak, kivált azoknak a mindennapos cikkeknek az ára ment fel, amelyekből a háború miatt nem volt elegendő. – Stuart – mondta Margaret –, idén tavasszal már egy éve lesz, hogy a bankban dolgozol. Kérjél Mr. Ansontól fizetésemelést.

– Mama, én ezt nem tehetem.

– Nos, akkor majd kérek én.

Stuart erre meggyőzte, hogy majd inkább intézkedik ő maga. Az ilyesmi a férfiak dolga. A rá következő héten kétszer annyi fizetést vitt haza, mint korábban. Margaret boldogan összecsókolta, és közölte a hölgyekkel, meggyőződése, hogy Stuart rendkívül jól végzi a dolgát.

– Persze be akart lépni a hadseregbe – tette hozzá sietve. – De nem vitték el. Túl fiatal volt. Még most is az. – A barátnői fiai addigra már úton voltak Franciaország felé.

26

A ház, amit Margaret bérbe vett, majdnem ugyanolyan volt, mint a többi néhány száz ház a városban. Ugyanannak az építészeti tervnek az alapján készült, amelyet a régi városrész fekvése és éghajlati tényezői kialakítottak, amelyhez hasonló sehol máshol nem volt található, és ami világszerte a „magában álló charlestoni ház” néven lett ismertté.

Az éle nézett az utcára, oldalt volt a bejárat, amelyhez téglával kirakott járda vezetett. A majdhogynem trópusi nyarak miatt magas volt a mennyezet, és a ház nem szélesebb egyetlen szoba szélességénél. A földszinten és az emeleten is két-két szoba helyezkedett el, a középen fekvő halitól jobbra egy és balra a másik – a látogató természetesen a hallba lépett be először. Ily módon minden szobának háromfelé néztek az ablakai, ezúton biztosítva a légmozgást. És a házak nagyon magasak voltak, hogy a megfelelő számú helyiség mind elférjen bennük.

A legtöbb charlestoni háznak volt piazzája, azaz hosszú verandája a ház déli vagy nyugati fala mentén, ez biztosította az ablakok előtt az árnyékot, és itt érződött a legkellemesebben a kikötő felől érkező délutáni szellő.

Margaret házának nem volt verandája. Túlontúl kicsi volt ahhoz, hogy verandát építhessenek elé, ráadásul úgy zsúfolták be két szomszédos, hasonlóképpen kicsi ház közé, amelyek még abban az időben épültek, amikor Charlestont fal vette körül. Akkoriban az őstelepeseket jobban foglalkoztatták az indiánok és a spanyolok támadásai, semhogy a nyári hőség enyhítésével bíbelődtek volna. Összébb húzták magukat, hogy falaik védelmet és biztonságot nyújtsanak, és magas, kecses házaikat a falon belül szorult négy utcára korlátozták.

Ezek egyike volt a Tradd Street, amely az új világot építő egyik első bátor telepes elsőszülött gyermekéről kapta a nevét. Margaret Tradd nem is sejtette, hogy a Tradd Streetet kiről nevezték el. Csak azt tudta, hogy nagy megelégedésére szolgál, hogy ő Tradd asszony a Tradd Streetről.

Ha tudja, hogy a ház, amelyben lakik, egyike a város legöregebb épületeinek, minden bizonnyal ez is nagy megelégedésére szolgált volna. A házban persze enélkül is nagy-nagy öröme tellett. A földszinten volt a könyvtárszoba – nagyon csinos, vélekedett Margaret, a sok tarkabarka könyvvel, amelyeket mind Peggy hordott fel Baronyról – meg az ebédlő, amely igencsak zsúfolt volt a hatalmas márványasztal miatt. A konyha az ebédlő mögötti deszkatoldalékban kapott helyet.

Az első emeleten, mint minden öreg charlestoni ház esetében, itt is a szalon és egy hálószoba helyezkedett el. A szalon volt Margaret büszkesége. Innét küldözte szerte és itt válaszolta meg a meghívókat, itt tanulmányozta nem szűnő érdeklődéssel az újságot és fogadta teára a vendégséget a falról letekintő őstelepes, Ashley vidám szeme láttára. A hálószoba Stuarté volt. Igaz ugyan, hogy így több lépcsőt kellett megmásznia, Margaret mégis szívesebben lakott a második emeleten.

Ott volt a fürdőszoba, ahová a tetőn lévő, esőt felfogó ciszternából vezették a vizet. A fürdőszobát a Margaret, valamint a Peggy és Garden közös szobája közé bepréselt kis területre zsúfolták be a lépcsőfordulóban. Minden Tradd számára maga volt a luxus. Zanzie-nak pedig az élete megmentője. Túlontúl öreg volt már ahhoz, hogy kannában cipelje a vizet, és éjjeliedényeket ürítgessen. A gázvilágítástól korántsem volt úgy elragadtatva, mint a többi családtag, a konyhai gáztűzhelytől pedig folyvást rettegett. De a vízvezetékrendszer lelkes támogatóra talált benne.

Stuart is el volt ragadtatva. Ugyanis miután eljött a lefekvés ideje, a csatornán ereszkedett le a szobájából az utcára. Nem tartott soká, amíg felfedezte magának ezt a kijáratot. Alig egy héttel azután, hogy munkába állt a bankban, meglepte Jimmy Fishert a Victoriában, épp mielőtt kezdődött volna a varieté.

Ahogy Stuart bank iránti utálata nőttön-nőtt, egyre gyakrabban szökött meg esténként a csatornán keresztül. Nem sokra rá Jimmy Fisher bemutatta baráti körének, és megismertette a varieténál is választékosabb örömforrásokkal. Stuart inni és dohányozni kezdett, és elvesztette a szüzességét. Hamarosan igazi kettős életet élt.

Stuart tudta, hogy a bankban rosszul végzi a dolgát. Legnagyobb szégyenére azzal is tisztában volt, hogy régen el kellett volna bocsátaniuk, és csupáncsak Andrew Anson jóságának köszönheti, hogy még mindig állása van. Képtelen volt bármit is jól csinálni, ahogy annak idején az apja nem győzte mondogatni. Jimmy Fisher azonban másképpen vélekedett. O viszont törvénybe ütköző tevékenységre akadta rábírni. Stuart nemet mondott. Újra meg újra.

Egészen addig, amíg Margaret meg nem hagyta, hogy kérjen fizetésemelést.

Aznap este Stuart beleegyezett. És a rá következő vasárnap a Pálmasziget pavilonjánál találkozott Jimmyvel.

– Ott van haver, látod? – kezdte Jimmy. – Hogy tetszik?

Stuartnak a lélegzete is elállt. Az apály keményre tömörült homokján ott ült a legenda, amelyről azt hitte, az életben meg nem láthatja közelről. Egy Rolls-Royce Silver Ghost.

Jimmy hátba vágta. – Na gyerünk. Nézd meg, mire képes. Tudom, majd nem hiszel a szemednek. Ott van a szemüveg a vezetőülésen.

Stuart úgy vágott át a homokon, mint egy alvajáró. Olvasott a Ghostról, fényképet is látott róla, de erre a csodás valóságra egyszerűen nem volt felkészülve. Körbejárta a kocsit, széttárt kezével majdnem megérintette a ragyogó testét, de azért hozzá nem nyúlt volna, annál sokkal nagyobb volt benne a tisztelet. Aztán felhágott a lépcsőre, és behajolt a vezetőülésre. Ezután megérintette a kocsit, megtapogatta a sebességváltót, váltás közben egészen közel nyomta hozzá a fejét, érzékeny ujjai érezték a simán, némán egymásba kapaszkodó fogaskerekeket. Amikor a kulcsot elfordította, a motor azonnal beindult. Stuart felkapta a fejét és a napba bámult. A motor zenéjét hallgatta, egy ütemre vert a szívével.

– Ez horogra akadt – jegyezte meg Jimmy hangosan. – Pedig még egy kört se ment vele. Csak figyelj, amikor majd százzal fog tépni.

Ekkor Sam Ruggs lépett elő az árnyékból. – Ide csak egy jó sofőr kell, s ez a kocsi két perc alatt legalább tíz mérfölddel minden más járművet maga mögött hagy. S ha ez a fiú fogja vezetni, egyszerűen fölemelkedik és elrepül. Életemben még egy embert nem láttam, aki így értett volna a kocsikhoz. A T-modell is úgy dorombolt a kezében, mint a macska. Csak a jó ég tudhatja, mire képes egy Ghosttal.

Dél-Karolinában már életbe lépett a szesztilalom – egy évvel korábban, mint ahogy a tizennyolcadik alkotmánymódosítást törvényerőre emelték. Sam Ruggs behozatallal kezdett

foglalkozni. A szeszfőzdéje jelentős hasznot hozott, mint mindig. Es most át akart állni a motorizált kereskedelemre. A Rolls-Royce karosszériája egyedi megrendelésre készült. A legfinomabb európai italokból négy rekesz is könnyedén elfért benne észrevétlen, az ülések alatt. És a legelőkelőbb charlestoni család utolsó férfisarja stílusosan fogja házhoz szállítani a rekeszek tartalmát. Az éj leple alatt. Egy Ghosttal. Sam a jó tréfán hatalmasat nevetett.

27

„Örökké buborékot fújok", énekelte a tenor. A könyvtárszobában az asztalon állt a gramofon, amit Stuart vett. Margaret nem akarta, hogy a szalonjába kerüljön, de még a közelébe se, Stuart szobájába. Peggy boldogan vállalta a felügyeletét. Hetente kiszedte a lemezeket a borítóból, és leporolta. És óvatos mozdulatokkal húzta fel a gramofont, nem ám a tőle megszokott lendülettel.

Minden jó dal megvolt nekik lemezen, a legújabbaktól, mint amilyen az „Örökké buborékot fújok" meg a „Szivárványt kergetek", egészen a legrégebbiekig. „Odaát", „Ó, Johnny", „Az enyém meg a kislányé", „Míg csak felhők úsznak az égen", „Picardia rózsái", „Sutba a gondokkal" és „Amikor tulipánt viseltél". Stuart folyószámlát nyitott Seigling Zeneműboltjában. Peggy megvenni készült Enrico Caruso teljes lemezsorozatát, hogy lejátssza Bobnak, ha szombatonként eljön látogatóba.

– Bújj be – kiabált ki a kopogtatásra. Gardenre számított. Garden mindig bejött lemezt hallgatni, amikor odahaza volt, és Peggy zenét hallgatott.

Az ajtó kinyílt, és Bob Thurston lépett be. – A parancsnok szabadságot adott ma délutánra – jelentette. – Jó hírt kaptunk Franciaországból. Focht neveznék ki a szövetséges haderők hadseregparancsnokának.

– És annak örülni kell?

– De még mennyire. Tizennégyben ő verte meg a németeket a Marne-nál egy sereg taxival. Csak képzeld el, mire lesz képes egy hadseregnyi amerikai katonával.

A lemez lejárt. Peggy levette. – Mit szeretnél hallani? Innál valamit? Nem vagy éhes?

– Köszönöm, nem kérek semmit. Se hallgatni, se inni, se enni. Beszélni szeretnék veled. Nincs kedved sétálni egyet? Olyan szép idő van.

– Máris veszem a kalapom.

Végigmentek a Meeting Streeten a White Point parkig, aztán a kikötő menti sétányra tértek. Bob karon fogta Peggyt, miközben átmentek a parkból a korláttal szegett járdára.

– Mulatságos, hogy itt aszfaltos az út – jegyezte meg. – Mikor beiratkoztam a kadétiskolába, még macskaköves volt minden. Az autók megváltoztatják a világot.

– A bátyám is ezt állítja. Megőrül a kocsikért.

– Tudom. – Ha Bobbal találkozott, Stuart másról sem beszélt.

Lassan lépkedtek. Sirályok keringtek a csillogó víztükör felett.

Mögöttük a parkban játszadozó gyerekek lármája szinte zenévé szelídült. Szellő legyezgette az utat szegélyező pálmák merev leveleit, és apró hullámok csapódtak neki a gátnak. Peggy rájött, hogy ezeket a hangokat eddig sohasem hallotta. Tucatszor járt már itt Bobbal, de az utat most először tették meg némán.

Peggy megállt. – Miről akartál beszélni, Bob? Biztosan nagyon fontos, különben már régen előrukkoltál volna vele.

Bob végignézett a lányon. Peggy kalapja félrecsapva, mögüle a haja épp kiszabadulóban volt a szalag szorításából, amely a zabolátlan vörös fürtöket összefogta. A ruhája gyűrött, a mandzsettáján apró tintafolt. – Szeretlek, Peggy – mondta a fiú.

– Bob! – ugrott Peggy a nyakába, a kalapja félrecsúszott. Bob lefejtette magáról a lány ölelő karját.

– Peggy, nyilvános helyen vagyunk.

– Bánom is én. Azt se bánom, ha az újság címoldalára kerülünk. – Kalapját visszahúzta a feje búbjára, és a kajla karimája alól ragyogó mosolyt villantott a fiú felé. – Én is szeretlek.

– Szeretném, ha megismerkednél a családommal, és ők is meg akarnak ismerkedni veled. Már annyit írtam nékik rólad.

– Alig várom. Remélem, hamarosan találkozhatunk.

– Úgy lesz. A szüleim és a testvéreim eljönnek az avatásra. Szeretném, ha te is ott lennél az ünnepségen, és utána velünk vacsoráznál a szállodában. És utána, drága Peggy, azonnal indulnom kell Camp Jacksonba. Avatás után megkapom a kinevezésemet.

– Nem! Bob, magad mondtad, azért jelentkeztél a kadétiskolába, hogy mérnöknek tanulj, hogy építhessél. Te nem vagy katona. És nem is hiszel a háborúban.

– Semmilyen háborúban nem hiszek. De benne vagyunk, és engem szólít a hazám iránt érzett kötelesség.

– Kötelesség! Ez férfibeszéd. Ostobaság. Odamenni a vágóhídra, a legnagyobb ostobaság.

– Peggy, hagyd abba. Te is hiszel a felelősségben, a kötelességtudatban. Ugyanúgy, ahogy én. Annyi sok baj van ezzel a világgal, és mindannyian felelősek vagyunk azért, hogy valamit jobbítani próbáljunk rajta.

– De nem így! Nem úgy, hogy föláldozzuk magunkat!

– De hát én nem fogok meghalni.

Peggy a fejét rázta. – De igen. Tudom, hogy meg fogsz halni. És ha te meghalsz, én megölöm magam.

– Nahát, ez az én Peggym – nevetett Bob. – Tudod, ezt a szertelenséget szeretem benned a legjobban. Szeretem, hogy mindent százszor olyan felfokozottan élsz át, mint bárki a világon. Olyan fiatal vagy, Peggy, és ettől én is sokkal fiatalabb vagyok a koromnál. Mindent szeretek, ami veled kapcsolatos, Peggy Tradd. Na tessék. Hallottad? És most már megnyugodtál?

– Hallottalak, Bob. Ha nem csalódom, búcsúzol. Elszántad magad.

– Valóban, elszántam.

– Akkor miért? Miért mondod, hogy. szeretsz, amikor itt hagysz faképnél? – Peggy elfordult. Vállát felvonta, fejét lehorgasztotta, a háta volt a fal kettejük között.

Bob a vállára fette a kezét.

– A szívem csücske vagy, Peggy. Az életem vagy, annak is a legjobb része. Gyűlölöm a gondolatot, hogy itt kell hagyjalak. De meg kell tennem. Segíts. Szükségem van a segítségedre.

Peggy fölemelte a fejét, megfogta és megcsókolta a férfi kezét. – Megteszek mindent, amit elvársz tőlem. Mondd meg, hogyan segíthetek.

– Fordulj meg, és próbálj mosolyogni… Jó lány vagy. Kedvesebb mosolya nincs is senkinek a világon, még ha egy kissé reszketeg is. És most kérem a kezedet. Mindkettőt. És ismételd meg, hogy szeretsz. Úgy, ahogyan én téged.

– Szeretlek, Robert Thurston.

– És feleségül jössz hozzám, amikor visszajövök, és követsz a világ végére is, még ha egy pókokkal teli kunyhóban kell is élnünk, miközben én vízi erőműveket építek?

– Feleségül megyek hozzád, és kiirtom az összes pókokat a dzsungelben, hogy téged ne merészeljenek bántani, miközben építkezel.

Bob megszorította a kezét. – Tudod – mondta –, azt hiszem, képes is volnál rá, Peggy. És azt hiszem, most itt mindenki szeme láttára, az út kellős közepén megcsókollak.

– Ne beszélj, hanem csináld. Időtlen idők óta a párnámat csókolgatom, és közben úgy teszek, mintha te volnál az. Most legalább megtudom, milyen az igazi.

Caroline Wragg majdnem nekivezette a Cadillacjét a pálmafának. – Láttad ezt? – kapkodott levegő után. – Ez a Margaret Tradd lánya volt, egészen biztos.

Az anyja a nyakát tekergette. – Hát nem borzasztó, Caroline? Ez az új század egészen felrúgja az illemszabályokat. Bárcsak ötven évvel később születtem volna!

28

Azon a nyáron Garden egyedül ment ki Baronyra. Margaret elintézte, hogy Tremaine-éknél lakjon az Erdei Házban.

– Hisz alig ismerem őket – méltatlankodott Garden. – Nem jöhetne velem Peggy, úgy, mint tavaly? Olyan jól elvoltunk Cissie felügyelete alatt.

– Peggy nem ér rá veled foglalkozni, és én sem. Itt van a vöröskeresztes munkánk.

– Akkor hadd legyek egyedül Cissie-vel.

– Ostobaság. Tizenkét éves vagy. Minden el van intézve. Vasárnap Stuart levisz kocsival.

– Az új kocsival? – A Tradd hölgyek mind el voltak ragadtatva Stuart új Rolls-Royce-ától. Az eszükbe se jutott, hogy feltegyék a kérdést, vajon hogyan engedhette meg magának. Az autók Stuart hatáskörébe tartoztak, nem a hölgyekébe.

– Persze hogy az új kocsival – mondta Margaret türelmetlenül. – És most eredj dolgodra, hagyjál békében.

Margaret behúzta szobájának ablakán a zsalugátereket, végignyúlt az ágyon, és borogatást szorított a szemére. Micsoda megpróbáltatás ez a sok gyerek. Arrébb húzódott, teste az ágy szabadon maradt részének hűsét kereste. Máris rettenetes a

hőség, pedig a júniusnak is hátravan még a fele. Talán mégiscsak le kellene mennie vidékre. De nem teheti. Neki tépést kell csinálnia, és ládákat megtöltenie a belgáknak. Ha valaki társaságbeli hölgy, annak kötelezettségei vannak.

Beborogatott szeméből forró könnycseppek gördültek elő. Nem is társaságbeli hölgy. Nem igazán. Legalábbis nem úgy, ahogyan szeretné. Az első hetekben, amikor beköltöztek a Tradd Streetre, megtévesztette a tálcán összegyűlő nagy halom vizitkártya meg a túláradó lelkesedés, amivel a Szent Mihály-templomban fogadták, meg a sok felkérés, hogy dolgozzon a Vöröskereszt, az egyház és a Konföderációs Otthon különféle bizottságaiban. Úgy érezte, a kellős közepébe került annak a világnak, amelyen kívül nem is létezik más, s ez a charlestoni előkelőségek zárt köre.

Tévedett. Az a kör tulajdonképpen több körből állt, körök gyűrűiből. Tagja volt bizottságoknak, de nem annak a bizottságnak, amely felkérte a hölgyeket, hogy vegyenek részt a kisebb bizottságok munkájában. A nagy fogadásokra meghívták, de a szűk körű vacsorákra nem. Csak a peremén volt mindennek. Hisz amikor a gyülekezet elhatározta, hogy felújítja a templomi padsorokat, az ő véleményét ki se kérték. Elizabeth Cooper, a bíró nővére döntötte el, hogy ne bársonnyal, hanem bútorszövettel vonják be a Traddek padsorát. Pedig be se tette a lábát a templomba.

Nos, majd ő megmutatja nekik. Nem tudta, hogyan; mi több, azt se tudta, kik azok a „nekik.”. De tenni fog valamit. Amikor álomba szenderült, a kezét még akkor is ökölbe szorította.

– Ez volt a maga szobája, ugye, Garden? – kérdezte Harriet Tremaine előzékenyen.

– Igen, asszonyom. – A szoba valahogy most sokkal kisebbnek látszott, mint ahogyan Garden emlékezetében élt.

– Sajnos van egy nagy folt a szőnyegen – jegyezte meg Mrs. Tremaine idegesen. – Billy, a kisfiam lakott ebben a szobában, ő ejtett le egy tintásüveget. Rettenetes, hogy az iskolában megkövetelik, hogy a gyerekek tintával írjanak. Még nem eléggé érettek, hogy felfogják, mekkora bajt csinálhatnak vele; – Mentegetőzött, elnézést kért minden kis hibáért, amiről feltételezte, hogy nem kerüli el Garden figyelmét.

Garden zavarban volt. Miért mondja neki Mrs. Tremaine mindezeket? Nem az én házam, gondolta. Aztán megértette. A ház legalább annyira nem Mrs. Tremaine tulajdona, amennyire az övé sem. Baronyé, Barony pedig a családjáé. Mr. Tremaine az alkalmazottjuk. Azért, amit ő vagy a felesége rosszul csinál, elküldhetik. Ez elkeserítette Gardent. Rádöbbent arra is, hogy nagyon hosszúnak ígérkezik az a vakáció, amit egy ilyen ideges asszony társaságában kell eltöltenie. Elhatározta, hogy fejest ugrik a mély vízbe. – Mrs. Tremaine, volna egy nagyon nagy kérésem.

– Csak tessék, Garden, kérjen bármit, ha egy mód van rá, meglesz.

Nem volt nehéz dolga, hogy rávegye.

– Akkor én most átszaladok a Településre, Mrs. Tremaine. Megbeszélem Cissie-vel, hogy legyen a segítségemre, és elugrasztok egy fiút, hogy átköltöztesse a holmimat a Nagy Házba.

– Egek ura, kit keres itt egy felnőtt, nagy hölgy? – ölelte magához Reba Gardent, s már kiabált is össze mindenkit, hogy gyorsan nézzék meg maguknak a látványosságot.

– Üljél le, aranyom, és Reba kerít neked egy kis innivalót. Mit kérsz? Tejeskávét? Limonádét?

– Tejeskávét kérnék. És zsíros pirítóst. És szalonnát.

– Te gyerek, neked nem adnak enni Charlestonban?

– Olyat, mint itt, nem kapok, Reba. – Garden érezte, hogy Reba és a konyhája mit sem változott. – De jó, hogy újra itt lehetek. – Kíváncsi fejek jelentek meg az ajtóban és az ablakban. – Hé, Tyrone – rikkantott Garden –, hé, Mose, hé, Sarah, hé, Flóra, Cudjo, Juno, Minerva, Daniel, Abednego! Gyertek már be onnét a melegről! Mindenkit látni szeretnék.

Semmi sem változott, mégis más volt minden. Garden nem tudott rájönni, miért, amíg Tyrone Miss Gardennek nem szólította.

– Reba, mi a baj? – kérdezte Garden. – Miért viselkedik Tyrone olyan különösen? Miért sündörög körülöttem mindenki és veti rám a ferde pillantásokat?

– Édesem, hát mer' megnőttél.

– Nem! Nem! Dehogy. Én nem változtam. Majd meglátod. Ma este kimegyek az istállóba, és tehéntejes gezemicét iszom. Hol van a kék bögrém?

Reba Garden fejére tette a kezét. – A gezemice ideje elmúlt, édesem. Annak vége. A kék bögrét már vagy két éve, hogy összetörtük és kidobtuk. És a Matthew sincs már itt közöttünk. Beállt katonának.

– Ó! És jól van?

– Jól hát, nagyon jól. És kéthetente küldi nekem a pénzt. Gazdag nő lesz a te Rebádból.

– Jaj de jó. Más mindenki itt van? Hol van Luke? És John?

– Templom után kimentek pecázni. Hamarosan itt lesznek. Katonának csak a Matthew és a Cuffee álltak be. A többiek a hajógyárba vannak. A nők is meg a férfiak is. Cissie az ottani mosodába dolgozik, és többet keres, mint a Matthew és a Cuffee együtt.

– Ó-ó. Nekem szükségem lett volna Cissie-re. – Garden ekkor beszámolt Rebának, hogyan menekült meg az Erdei Házból.

Reba nevetett. – Minek neked a Cissie, amikor itt a Reba? Az emberem nincs itthon, maj' veled megyek és gondodat viselem, csak a Columbiát, azt viszem magammal.

– Csak nem született újabb kisbabád, Reba?

– Debizonyám. Gondolod, hogy a Matthew csak úgy fogta, s itt hagyott anélkül, hogy lenne kinek gondját viselnem? Van egy gyönyörű kicsi lánykám.

Garden azon a nyáron kétségbeesetten igyekezett megállítani az idő múlását. Az idő azonban újra meg újra megtréfálta. A régi ruhái mind ott lógtak a szekrényben, de szűk volt, rövid volt mindegyik. Megnőtt, és a teste fejlődésnek indult. Ez megijesztette és dühítette. Megpróbálta kitépkedni a szőrzetét, de nagyon fájt. Úgyhogy inkább nem nézett oda, a mellére sem, és nem volt hajlandó tudomást venni az izgató érzésről, ha öltözködés közben a ruhája a mellbimbójához ért.

Kétségbeesetten ragaszkodott a gyerekkorához. De az megfoghatatlanul kifolyt az ujjai közül. Az esték a Településen

olyanok voltak, mint azelőtt. Az emberek a verandákon, lépcsőkön üldögéltek, énekeltek, beszélgettek, halkan nevetgéltek a gyerekek komédiázásán, majd ahogy a besötétedő ég lehűtötte a földet, egyre erőteljesebbé vált az ének, hozzájött még az összecsapódó tenyerek meg a lépcsőkhöz vagy rocskákhoz ütött pálcikák dobszava; a hangulat egyre emelkedett, s az öröm és izgalom hatására végre táncra kerekedtek. Először egy, aztán kettő, aztán öt, aztán kilenc táncos ugrott elő, nézők és táncosok együtt kiabáltak, nevettek, tapsoltak a dobogó lábak vad, csattogó ritmusára. Garden velük énekelt és táncolt, mint tette éveken át, amikor minden vasárnap ünnep volt az életében.

Most azonban történt valami, amitől más volt minden. A taps és az énekszó mintha a vérében áramlott volna, birtokába vette a kezét, a lábát, a vállát, a ringó csípőjét. Felvillanyozta és nyugtalanította, ahelyett hogy kimerülten boldog álomba zuhant volna tőle.

Reba figyelte és átérezte az elmúlás bánatát. Az ő kicsinye, a rút kis kék újszülött, akinek a szó szoros értelmében a halált szívta ki a tüdejéből, már nem kisgyerek – tudtán kívül oda az ártatlanság kora.

Stuart kikapcsolta a nagy villanylámpákat, és előtte az út azon nyomban sötétbe borult. Nem számít. Ó azt az utat amúgy is minden porcikájában érzi. A felszíne elhatolt hozzá a kocsi ülésének remegéséből, a kezében lévő kormányból, amely szelíden mozgott, miközben a kerekek rugalmasan alkalmazkodtak az út hepehupáihoz – Stuart minden kátyúra,

minden keréknyomra emlékezett. Érezte, hogy faágak nyúlnak a feje fölé, és tudta, hogy a tölgyfaligetben jár, ahol az út mindjárt nagy, könnyű ívben bekanyarodik. Vízszagot érzett, és lassított, mert tudta, hogy a híd következik. Amikor áthalad rajta, még hárommérföldnyi nyílegyenes út áll előtte. Lehunyta a szemét, hogy jobban átérezze a sötétséget, és teljes gázt adott a Ghostnak.

A száguldás izgalma hamar elmúlt. Mint mindig. De Stuartot ez éltette. Ezeket a nagy meneteket mindig akkor hajtotta végre, amikor nem volt hold, vagy amikor a sűrű fellegek még a csillagokat is eltakarták. Ez az óvatosság nem volt igazán szükséges, de Stuart ragaszkodott hozzá. Szüksége volt a veszélyérzetre, meg arra, hogy minden tudását és ügyességét latba vethesse.

Bekanyarodott a Baronyhoz vezető útra, és visszakapcsolt. Most elsősorban a nesztelenség számít. A Településen alszik mindenki, de a kutyák felriadhatnak. A Rolls-Royce méltán kapta a nevét – a hatalmas motor szinte nesztelenül siklott. Akár egy kísértet.

Stuart az ültetvény leggyönyörűbb pontjára, a ciprusmocsárhoz igyekezett. A ciprusok földöntúli látványt nyújtottak. Egyenesen a kis tó vizéből buktak elő, szürke törzsük hatalmas magasságokba emelkedett, mielőtt ágaik szertenyúltak, törzsüket a földből kidagadó gyökerek, a gyökereket inas, bütykös kinövések duzzasztották. Torz álombéli fákhoz hasonlítottak leginkább. Vagy lidérces álomhoz. És kétszeresen is álomszernek voltak, ahogy a tóban visszatükröződtek. A föléje boruló ciprusoktól olyan mélyfekete volt a víz színe, mintha az éj

vált volna cseppfolyóssá. A tóba nem ömlött patak, vizének szintje nem apadt, nem emelkedett. És mindig nyugodt volt, kivéve, ha esett.

És a tó körül teljes némaság, a csend szinte tapintható. A mocsár lélegzetelállítóan gyönyörű. Vagy rémítő. Az uradalomban élő feketék soha a közelébe nem mentek, mert hitték, hogy gonosz lélek lakik ott, vagy egy ősöreg, hatalmas aligátor. Tremaine-ék féltek tőle, taszította őket a természetellenesen fekete víz és a belőle kinövő, csupasz gyökerű fák. Még az orvhalászok is elkerülték, azt állították, hogy a vízben nincsenek halak.

Tökéletes rejtekhely volt hát olyasvalami számára, amit kíváncsi szemek elől kellett eldugni, itt tárolta Sam Ruggs a csempészett whiskyjét.

Ő nem rettegett a mocsártól. Nagyon is „csinos"-nak tartotta. És a vasárnapnak abban az órájában, amikor a Település minden lakója templomban volt, szabadon megközelíthette a tavat, hogy lerakodja az áruját.

A Baronyhoz vezető kocsiútról ösvény kanyarodott a mocsárhoz, amit benőtt a bozót, de tíz ember három vasárnap alatt könnyedén megtisztította. Nagy halom kiirtott bozót jelezte azt a pontot, ahol az út belépett az erdőbe. Azt a halmot könnyen el lehet mozdítani a helyéről, s visszahúzni sem nehezebb.

Sam Ruggs az összes vállalkozása közül a ciprusmocsárbeli rejtekhellyel volt a legelégedettebb. Szépséges volt a nemes egyszerűségében. Az élők ma már aligha emlékeznek azokra az időkre, amikor a ciprusok fájából még zsindelyt, vödröt, csónakot készítettek, amikor naphosszat hallatszott az erdőben a

fejszecsapkodás, és ökrökkel vontatták a kitermelt fát a gerendával kirakott és keményre döngölt földúton. Néha Sam azt kívánta, bár látta volna Baronyt akkor, amikor a legvirágzóbb ültetvény volt a folyó mentén.

De, jutott mindjárt az eszébe, a jelenlegi céljainak így sokkal jobban megfelel. Aranybánya lett az a mocsár. És bombabiztos az egész. Stuart Tradd miatt. Hisz az ő birtoka. Azt tart rajta, amit tetszik neki. Veszélyt egyedül az áru odajuttatása, majd továbbítása jelent, havonta egyszer. Summerville-ig csúszópénzzel jutott el az áru, onnét az ültetvényig jól kivitelezett terv és figyelő őrszemek segítségével. A veszélyes házhoz szállítást a városban Stuart intézte. De ugyan ki gyanakodhatna egy fiatal ültetvénytulajdonosra, kivált ha az illető a Tradd névre hallgat? Tán épp ő ne furikázhatna az úton, amennyit csak akar? Az ő birtoka.

Stuart berakta a rekeszeket az ülés alá, és ráfordult a mocsárhoz vezető ösvényre. Alig pislákoló lámpása segítségével visszahúzta a kivágott sövényt a helyére. Mosolyogva eloltotta a lámpást. Most aztán gyerünk.

Lehunyta a szemét, hogy megszokja a sötétséget, és kiélesítse érzékszerveit. Szellő kapott a hajába. A fenébe, gondolta. Ha a szél elkergeti a felhőket, félhold fogja megvilágítani a terepet.

Sietve ment az úton, versenyre kelt a széllel, hogy még sötétben átvághasson a Településen. Ha a kutyák fölébrednek és ugatni kezdenek, mire az első ablakon nyílik a zsalu, neki már bottal üthetik a nyomát.

Már azt hitte, megúszta. A hold csak egy pillanatra bukkant elő, mielőtt újból összezárultak előtte a felhők, s a kutyák csak felhorkantottak álmukban.

De volt egyetlenegy ablak, amelyen nem volt behúzva a zsalu, szélesre tárták, hogy több levegő zúduljon a szobába, mert odabenn valakinek a tüdeje már csak foszlányaiban tudta bészívni a levegőt. A vén Pansy a kék gyöngyei után tapogatózott hörögve.

– A titkos szem.

29

Sarah napkelte előtt ébresztette Rebát és Gardent. – A Pansy mama… halálán van. Látni akarja Gardent, mielőtt elmegy.

Garden előkereste és föltette nyakláncát. A vén Pansy mindig kereste rajta, ha találkoztak. Ezen a nyáron gyakran érdeklődött felőle. Néha, mire Garden előkerült, az öregasszony gondolatai már messze kalandoztak az elmúlt élete eseményein. Aztán, amikor meghallotta Garden fehérember-hangját, azt hitte, Júlia Ashley az, és régen holt emberekről kezdett beszélni, meg az ültetvényen honos hajdani szokásokról, amelyekre már nem is emlékezett senki, s nem is értették, mit beszél, mert a régi világ annyira megváltozott. Igen, igen, motyogta Garden mindenre, mígnem az ősöreg szempár lecsukódott, és Pansy álomba merült.

Más alkalmakkor Pansy teljes birtokában volt a maga és mások akaratának. Néhanapján elmesélte, hogyan zavarta el a

jenkiket. Vagy követelte, hogy énekeljék el neki egyik kedvenc dalát, és ujjával vezényelte a tempót. Egyszer Garden megégette a karját Reba tűzhelyén, és sietve Pansy bódéjába vitték. Pansy „kezelte". Garden karját az arcához húzta, és suttogni kezdett a hosszú, vörös sebnek. Garden is odahajolt, de nem hallotta, mit mond Pansy. A suttogás még halkabb lett, ahogy az öregasszony fáradni kezdett, de egyre csak mondta, az ajka alig mozgott, miközben a fájdalom, az égési seb elhalványult, elmúlt.

Gardent lenyűgözte az ősi, múmiaszerű kis test a hatalmas ágyban. Szívesen hallgatta a vén Pansyt, és boldogan énekelt neki. Csak akkor akart menekülni az öregasszony közeléből, amikor Pansy megmarkolta a kezét, átkait szórta Baronyra, és kérlelte Gardent, hogy meneküljön onnét. Garden nem tudta, mit tegyen, mit mondjon. Csak egyet tehetett, kivárta, amíg Pansy minden erejét fölélve öntudatlanságba zuhan.

Pansy viskója fényárban úszott. Ott volt a Település minden lakója, egyenként léptek be a viskóba, meghajoltak a matriarcha és dédunokája, az ifjú Pansy előtt, akit sietve elhívattak a templom melletti otthonából. A férje, Ashley lelkipásztor a sarokban állt, a szemében könnyek csillogtak, szíve fájt hajdanvolt ellenlábasa halála láttán.

Garden és Reba leróták tiszteletüket. A vén Pansy az ifjú Pansy fölébe suttogott. – Aszongya, maraggyatok – tolmácsolt ifjú Pansy. – Azt akarja, hogy Miss Julia vele maraggyon. – Reba az asztalhoz ültette Gardent. Melléje ült, és megsimogatta a zavart gyermek karját. Magát ingatva s Gardent simogatva lassú, nyugtató dallamot kezdett énekelni.

– Megpihenek minden dolgomtól…

Az odakinn várakozók bekapcsolódtak a spirituálé refrénjébe:

– …ha meghalok.

Reba volt az előénekes, ők követték.

Megpihenek minden dolgomtól,
Ha meghalok.
Reggelre, ó, Uram,
A lelkem oly boldog most
Ó, Uram, Uram, Uram, ha meghalok.

Gábriel angyalhoz száll a lelkem,
Ha meghalok.
Gábriel angyalhoz száll a lelkem,
Ha meghalok
Reggelre, ó, Uram,
A lelkem oly boldog most
Ó, Uram, Uram, Uram, ha meghalok.

Pansy testvér odatart, ahol a lába nem lesz harmatos,
Ha meghal.
Pansy testvér odatart, ahol a lába nem lesz harmatos,
Ha meghal
Reggelre, ó, Uram,
A lelkem oly boldog most
Ó, Uram, Uram, Uram, ha meghalok.

– Elmegy – mondta Sarah. – Itt a reggel.

A lámpa fénye elhalványodott a viskóban. Odakinn az ég sápadt arany volt az újonnan született napfényben. Megcsillant Garden kócos, vörös-arany fürtjein, körbevonta az alakját a nyitott ablak előtt. Pansy mama megreszketett, összerándult, hirtelen felült. Madárkarmával megragadta ifjú Pansy vállát. Öreg, öblös nevetése betöltötte a szobát. Gardenre mutatott. – Köszönöm, Uram – mondta érthetően –, egy penny ára gyertyát.

Azzal elment.

Garden utolszor énekelt Pansy mamáért. Fehérbe öltözve, mint a többi gyászoló, a sír mellett állt, míg be nem temették. Arcát könnyek szántották, reszketett, de telt, mély hangja nem bicsaklott meg. Reszkető kezében egy csokor mezei virágot szorongatott, szálanként dobálta le a koporsóra, s közben az öregasszony kedvenc dalát énekelte.

Nézek keletre, nézek nyugatra,
S látom, hogy jön értem a fogat.
Négy szürke ló elöl,
Hogy átvigyen a Jordán túlfelére.

Mózes a sás között mély álmát alussza,
Mint ki megholt a kétvékás szakajtóban.
Minden hajaszála egy penny ára gyertya,
Hogy világítson a Jordán túlfelén.

30

Margaret és Peggy majdnem egyszerre értek haza. A forró utca után a bezsaluzott ház valóságos oázis volt. – Nyúlós, mint a gumi – szokták mondogatni a charlestoniak a fülledt augusztusi időjárásra.

Peggy egy székre hajította a kalapját, és gyűrött zsebkendőjével törölgetni kezdte az arcát és nyakát. – Nagyszerű híreim vannak – pihegte.

Margaret addigra már a dívány sarkában ült, lábát feltette egy párnára, és kölnivel bespriccelt legyezővel legyezte magát. – Nekem is. Ülj le, Peggy.

Peggy túlontúl izgatott volt ahhoz, hogy leüljön. Fel-alá járkált a kis szalonban, ami komoly veszélyt jelentett a szoba közepén álló finom Sheraton asztal számára. – Épp most jövök a charlestoni egyetemről – kezdte. – Idén először nőket is felvesznek, és én lehetek az egyik.

Margaret felszegte állát, és a legyezővel egészen közelről legyezte nyirkos nyakát. – Ne légy ostoba, Peggy. Idén leszel első bálozó. Épp Edith Ansontól jövök. Nem akarta vállalni, de én rávettem, hogy jelöljön ki egy kitűnő időpontot az estélyedre. És kibéreltem a Dél-Karolina Csarnokot. Előbb lesz a te estélyed, mint a Montague lányok bálja. A legjobb este az egész évadban.

– Mama, te sose figyelsz oda az emberre. Én fütyülök az ostoba első bálokra és bálozókra. Amellett százszor elmondtad, hogy nincs rá pénzünk. Az egyetemre viszont kaphatok ösztöndíjat.

Margaret a legyezőjével hessentette el magától a hallottakat.

Peggy harcra készen csípőre tette a kezét. Stuart érkezése azonban elejét vette a csatának. Neki is volt mondanivalója, de az minden volt, csak nagyszerű nem.

– Spanyoljárvány van a városban. Ma majd' negyven embert vettek fel a Roper Kórházba. Köztük van Mr. Walker is. Odabent a bankban lett rosszul.

Peggy végül csak néhány nap múlva tűzött össze az anyjával, de más ügyben. Margaret menekült a pestis elől – legalábbis annak nevezték az emberek. Peggy nem volt hajlandó vele tartani Baronyra. A Vöröskereszt minden korosztályú önkéntes jelentkezését elfogadta a betegek ápolására. – Erős vagyok, mint a bivaly, mama. Kötelességem, hogy segítsek, ahol tudok. – És nem mozdult.

Stuart nem mehetett. A bankban továbbra is végeznie kellett a dolgát. Stuart minden reggel, amikor elment dolgozni, mint a legtöbb férfi, arca elé gézt kötött, és valahányszor bizonytalan léptekkel tántorgott szembe vagy köhögött valaki, átment az utca túloldalára. De erre a manőverre alig volt szükség. Az utcák szinte elhagyatottan tátongtak.

Vidékre menet Margaret is gézmaszkot viselt. Továbbá narancslabdacsot tartott az orra alá. Az emberek az égvilágon mindent kipróbáltak, ami csak eszükbe jutott, hogy elhárítsák maguktól az egyre növekvő és félelmetesebbé váló járványt.

Ahogy a hatalmas, ezüst automobil nagy sebességgel vágtatott a Baronyhoz vezető kocsiúton, Stuart és Margaret bizarr, élénk színű jelenséget pillantott meg. Garden volt, a Sarah

által kimosott és kivasalt tiszta ruháit vitte haza a Településről a Nagy Házba. A tiszta ruhát nagy kosárba tették, Garden a fején egyensúlyozta, s közben mezítelen lábával az út porát rugdosta. A fekete asszonyok így vittek mindent; Garden már nyolcesztendős korában megtanult a fején egyensúlyozni, de még soha egyetlen családtagja sem látta cipekedés közben.

Margaret rémülten felsikoltott. – Oda nézz! – kiáltotta Stuartnak. – Micsoda szégyen! Állítsd le a kocsit, és mondd neki, hogy szálljon be.

Stuart rádudált. Garden sietve megfordult, fején meg se rezzent a kosár, és széles mozdulattal, mosolyogva integetett. Margaret felhördült. Garden szedett-vedett öltözéket viselt, mert a régi ruhái közül egy se ment rá. A félhosszú, bő ruhát tarka liszteszsákokból varrták. Garden vastag copfjait cipőfűzővel kötötték össze. Arca-karja csupa szeplő, csupasz lába pedig telistele karcolásokkal, a gyógyulás más-más stádiumában.

– Garden! Mi történt veled? – kérdezte Margaret.

– Nem fantasztikus? Június óta tíz centit nőttem.

Stuart nem tudta többé magába fojtani a nevetését. Igyekezett úgy tenni, mintha köhögne, amitől Margaret rettenetesen megijedt. Maga elé kapta a maszkját, kezébe a narancslabdacsot. Garden elképedten nézett rá.

Az influenzajárványnak novemberben lett vége, éppoly titokzatosan, ahogyan elkezdődött. Félmillió amerikai polgár halt bele. A Tradd család tagjai közül senki nem esett áldozatául. Margaret annyira rettegett a fertőzéstől, még Barony nagy elszigeteltségében is, hogy a Nagy Házat vesztegzár alá helyezte.

Senki a küszöböt át nem léphette – Rebát és Gardent pedig nem engedték ki. A házba csakis konzervételt vihettek be, amit Sam Ruggs szállított a küszöbig. De még azt is egy fazék forró vízbe mártották az udvarban, mielőtt a házba bekerült.

Az elzártság Garden Tradd fiatal életének legnehezebb és leghosszabb három hónapja volt. És fordulópont, ahonnét nincs visszaút.

Ha mégoly hatalmas volt is a Nagy Ház, kiderült, hogy nincs egyetlen zuga, ahol Garden nyugodtan játszhat anélkül, hogy az anyját zavarná. Az üres termek és csupasz padlók minden apró neszt fölerősítettek. Gardennek a padlás volt a menedéke, amely zsúfolva volt ládákkal, dobozokkal, szekrényekkel, így elnyelte mindazt a lármát, amit Garden a játékaival és az énekével csapott. Ahogy annak előtte Peggy és Stuart, úgy most Garden is el volt ragadtatva a padláson lelt lomtártól.

Egy délután ráakadt egy nagy láda könyvre, amit Peggy és Stuart nem tárt fel. Prédikációgyűjtemények voltak, és Garden széket épített belőlük. Az a kettő a legalján, határozta el Garden, éppen jó lesz lábzsámolynak. De amikor fölemelte, az egyik kinyílt. Belül üreges volt, titkos rejtekhely.

Odabenn hímzett selyembe bugyolálva fényes rézkulcs feküdt, telis-tele vésve csillagokkal és holdakkal. Garden egészen odáig volt. Vajon minek a kulcsa lehet?

– Hol van ez a gyerek? – korholta Margaret Rebát. – Amúgy is elég rémes ez az étel, hát még ha hidegen kell ennem. – Szalvétáját az asztalra hajította. – Reba, tedd a tányéromat a

sütőbe. Megyek, megkeresem Gardent, s ha jól elláttam a baját, visszajövök és tovább eszem. Garden tányérját hagyd csak ott, ő majd hidegen eszi. És állva.

Tíz percbe is beletelt, amíg mérgesen kiabálva átfésülte a szobákat. Majd' szétvetette a méreg, mire felbotorkált a padlásra, és kivágta az ajtaját.

Egy másik korba való teremtést látott maga előtt. A kis padlásablakokon beszűrődő késő délutáni szürkületben azt hitte, kísértetet lát. Aztán a látomás a lánya hangján megszólalt. – Ne haragudj, mama. Csak azt játszottam, hogy én vagyok ez a hölgy. – Azzal kinyújtotta a kezét, és gyöngyökkel kirakott keretben egy miniatűrt tartott az anyja orra alá.

Margaret lassan beszélt, és gondosan megválogatta a szavait. – Nem haragszom. Csak hallgass. Ne mozdulj. – Hitetlenkedve bámult Gardenre.

A kislány magas, hófehér parókát húzott a fejére, merev loknijain élénk, kék-ezüst gyönggyel kirakott pillangó. A paróka alatt az arca krétafehér, sűrű péppel kifehérítve. Orcája és az ajka élénken kirúzsozva, a szeme körül széles, kék karika, s a puha állán szépségtapasz: fekete bársony holdsarló. Egy másik, csillag formájú, az ugyancsak hófehérre púderozott kebelén. Szaténruhájának színe a nyári ég kékjével vetekedett, a mély kivágás szélén és a konyákig érő ujjánál ezüst csipkeberakás. A szoknya is dúsan berakva, rá ezüstfonállal pillangók hímezve. Alóla kivillant az ezüst csipke alsószoknya. Garden lélegzetelállítóan gyönyörű volt; hosszú, karcsú nyaka és zsenge, duzzadó keble szívszaggatóan sebezhetőnek mutatta, de a háta büszke tartása és a magasba tartott feje, rajta a nehéz parókával

királyi szépségnek és nagyon nőiesnek mutatta, és kortalannak, mintha az első nő, Éva kelt volna életre.

– Hol találtad ezeket, Garden?

Margaret kérdésétől megkönnyebbülve Garden egy penészes könyvet emelt magasra. – Ó, mama, olyan izgalmas volt! Ebben a titkos könyvben egy kulcsot találtam, aztán egyik ládától a másikhoz mentem, és addig keresgéltem, amíg meg nem találtam azt, amelyiknek a zárjába beleillett a kulcs. – Lehajolt, hogy megérintse a láda nyitott tetejét, s ekkor a ruha lecsúszott a válláról.. Gyorsan a testéhez szorította. – Nem az én méretem. Képtelen voltam bekapcsolni. – Azzal megfordult, hogy megmutassa Margaretnek a nyitott hátát. – Ez a hölgy igazán nagyon vékony lehetett.

– Ne aggódj – mondta Margaret –, a megfelelő fűzőn múlik minden. – A hangja különös volt, merengő. Margaret még nem tért magához. Garden – szépség. Eddig észre se vette. Hová tette vajon a szemét? Nem csak közönséges szépség. Egyenesen lenyűgöző. Ilyen adottságokkal minden lehetséges.

– Te jó ég, hogy sötétedik. Biztosan el is késtem a vacsoráról. Igazán sajnálom, mama. Olyan jól mulattam.

– Semmi baj, Garden. Vedd le a parókát és a ruhát. Óvatosan. Biztosan nagyon régi darab mindkettő. Aztán gyere le. Megmondom Rebának, hogy melegítse meg a vacsorádat.

– Mama, megtarthatom a hölgy arcképét?

– Természetesen. Hozd le magaddal. Látni akarom világosban.

31

Stuart november közepén értük ment. – Vége – közölte. – Hazajöhettek. – Elképedten tapasztalta, hogy anyja kicsattanó jókedvében van, pedig milyen rég számkivetettségben élt, messze a várostól. És az is megdöbbentette, hogy mennyi figyelmet szentel Gardennek. Kedves volt vele, vidám, simogatta, érdeklődéssel, álmélkodva hallgatta. Garden pedig azt se tudta, hová legyen örömében. Tekintete mindenüvé követte az anyját, csak úgy sütött belőle a hála és a szeretet.

Stuart alig várta, hogy elvihesse őket Baronyról. Vissza kell térnie a dolgához.

– Reba, Reba. Nagyon fogsz hiányozni. – Garden úgy csimpaszkodott Rebába, mint aki soha többé nem akarja elereszteni. Reba hosszasan ölelte.

– Cukrom, megvan a gyöngyöd, amit Pansy mamától kaptál?

– Igen. Hát persze hogy megvan. Meg a másik nyakláncom is. Miért?

– Semmi. Csak vigyázz rájuk nagyon. A többire majd vigyázok én. – A vén Pansy közölte Ashley lelkipásztorral a végakaratát. A bútor, amit Pansy Julia Ashleytől kapott, Gardené legyen, a féltve őrzött gyöngyeivel egyetemben.

– Stuart nem vár meg, ha elrohanok a Településre, hogy egyenként búcsút vegyek mindenkitől. Ugye megmondod nekik?

– Hát persze, aranyom.

– Szeretlek, Reba.

– Tudom. És Reba is szereti az ő kicsinyét.

Garden addig integetett a kocsi hátsó ablakán, amíg csak láthatta Rebát. Integetett akkor is, amikor a Településen keresztülhajtottak. Odahaza, a Nagy Házban Reba könnyeit ontotta, majd a mellére vonta Columbiát, hogy megszoptassa. – Elveszejtettem a fehér picinyemet, kicsi lány. Felnőtt és útra kelt. – A kicsi éhesen szopott, Reba pedig magát ringatva dúdolni kezdett, már nem sírt.

Margaret kíváncsian faggatta Stuartot, mi történt a városban a távollétében. Tudni akarta, ki halt meg, tartottak-e esküvőt, és hol tart a Tradd Street kikövezése.

– Ezek szerint újságot nem is láttál, mama? Én azt hittem, egy percig nem élhetsz újság nélkül.

Margaret felszegte az állát. – Ne szemtelenkedj, Stuart. Nem hozathattam meg az újságot, mert féltem, hátha fertőzött.

– Te jó ég, mama. Akkor a háborút se tudod. Vége. Múlt héten aláírták a fegyverszünetet. Az emberek az utcán táncoltak.

– Ez kedves. Akkor talán ezzel az ostoba cukorkorlátozással is felhagynak.

Margaretet egy csöppet se hozta lázba, hogy véget ért a világháború, Peggy viszont kettejük helyett is örült. Levelet kapott Bob Thurstontól. Mihelyt lehetséges, de néhány hónapon belül mindenképpen jön haza.

Peggy igen nagylelkűnek mutatkozott boldogságában. Már sem az egyetem, sem az első bálozás nem izgatta olyan nagyon. Hajlandó volt eleget tenni az anyja kívánságának.

– Garden majd odaáll velünk a fogadóbizottságba. Nagyon jó gyakorlat lesz neki. Te természetesen fehérben leszel, hogy neki színeset kelljen felvennie… – Margaret boldogan vetette magát a bevásárlás, meghívóírás, ételrendelés, virágok, varrónők és időpontok kavalkádjába. Peggy fogadását december huszonharmadikán tartják.

Garden az iskolában mindenkinek megmutatta, hogy hol égette meg magát, és hogy Pansy hogyan beszélte ki belőle az égést. A nyakláncait is megmutogatta, és mesélt nekik a titkos szemről. A lányok örömteli borzongással hallgatták, és Gardent örömest befogadta az a csoport, amelyik az előző évben még kivetette magából. Az új barátnőivel és a mosolygós anyjával olyan boldog volt, hogy még arról is sikerült megfeledkeznie, hogy mindjárt felnőtt lesz.

Abban az évben kivételesen ünnepi volt a báli szezon hangulata – a háború végét és a járványtól való szabadulást egyaránt ünnepelték. Traddék a városba költözés első átvigadott hetei után most voltak először boldogok.

Stuart élvezte az estélyeket. Már nem érezte kínosan magát amiatt, hogy nem vették be a hadseregbe, titkos életének meggondolatlan tetteiből pedig férfiassága önbizalmat merített. Elbűvölő fiatalember lett, ami nagyon tetszett az első bálozóknak, és elkápráztatta azokat, akik még csak várták, hogy majdan első bálozók legyenek. A bármilyen korosztályú férfiak körében a Silver Ghost miatt képezte irigység tárgyát. Stuart fütyörészve kötötte csokorra fehér nyakkendőjét, majd elegánsan beállt a számára kijelölt hölgyek kíséretébe.

Peggy végiglebegett az estélyeken, egyiken ilyen, a másikon olyan ruhát viselt, udvariasan csevegett a számára kijelölt kísérőkkel, majd kitartóan üldögélt a terem szélén, és árulta a petrezselymet.

Garden rettenetesen felnőttesnek és izgalmasnak talált mindent, a nagy halom meghívót, a fonnyadt virágcsokrokat, az új ruhákat, a nagy doboz hosszú, fehér kesztyűt, a kölnivizet, a púdert, a sütővasat az anyja öltözőasztalán. És leginkább azt várta lázas izgalommal, hogy életében először hosszú ruhában jelenhessen meg Peggy fogadásán. Meg hogy, mint Margaret megígérte, egy szép napon neki is legyen ugyanilyen fogadása. Ilyen meg még ilyenebb.

Margaret elemében volt, és ezt tudta is. Őszintén elragadó volt és elegáns, és lenyűgözte mindazokat, akik korábban kellemetlen perszónának találták.

Látta vagy legalábbis látni vélte a többi anyák szemében a szánakozást. Peggy határozottan nem aratott nagy sikert, Margaret magában nevetett. Négy év, és megmutatja nekik, megmutatja mindenkinek. Gardennek olyan évadja lesz, és olyan nagyszerűen fog férjhez menni, hogy olyat Charleston még nem látott. Margaret illedelmesen ült a gardedámok között, és a fiatalembereket tanulmányozta. Melyikük volna megfelelő? Vagy netán azok közül fog kikerülni az illető, akik még odaát vannak, a tengeren túl?

Peggy társasági beavattatása nem volt nagy esemény. Nem is szánták annak. A fogadás nagy megtiszteltetés, és nem ró nagy terhet a bemutatkozó ifjú hölgyre. Peggy egy igazi báli estét képtelen lett volna végigcsinálni, de még egy teadélután is

nehezére esett volna. Nem volt jó csevegő, nem kacérkodott, gyatrán táncolt. A fogadás jobbára abból állt, hogy felsorakoztak, és sorra fogadták az érkező vendégeket, akik aztán elhaladtak Peggy és a családja előtt, és elbeszélgettek egymással. Aztán kis idő múltán ugyanez visszafelé, a vendégek megköszönték a szíves vendéglátást, és távoztak. A korábban érkezők ettek, ittak, beszélgettek, míg a később jövők lassan csatlakoztak hozzájuk. A rövid köztes időszak után az elsőként érkezettek búcsút vettek, a későn jövők tovább ettek, ittak, majd ők is távoztak.

Stuart figyelmét nem kerülte el semmi, ahogy ott állt Peggy és Garden között a fogadóbizottságban. Látta, hogy a férfiak észrevétlen kimennek a nagy verandára, és tudta, hogy titkon hozzátöltenek a puncshoz a magukkal hozott flaskából. A fene az alkoholtilalomba, gondolta. Ez itt egy fogadás. Ide pezsgő kellene, nem az a vacak bundapálinka.

Mégiscsak a húgom bemutatkozása. Mindenkinek őt kellene ünnepelnie. Végtére is itt nincsenek rendőrök. Igenis lesz pezsgő. Kiállt a sorból, lerohant a széles lépcsőn, közben oda-odabólintott a belépésükre várakozó vendégeknek.

A Silver Ghost bőgve tépett végig a Market Streeten, egyenesen az Ashley folyó hídja felé. Stuart az őrbódénál jött rá, hogy nincs nála pénz.

– Tudja mit, kössünk alkut – ajánlotta a hídőrnek. – Egy jókora adag whiskyvel fizetek. – Előhúzta a flaskáját, amely éppoly ezüst színű volt, mint a csodás kocsija. Rendkívül jól mutatott frakkban, a holdvilágnál ragyogó ingmellében, a magabiztos vigyorgásával, amint hátradőlt a kocsi elegáns, puha bőrülésén.

Odanyújtotta a flaskát, és elégedetten nyugtázta az őr meglepetését a jó minőségű ital láttán. – Tőlem a legjobbat kapja – közölte Stuart. – Ma este van a húgom fogadása. – Ő is meghúzta a flaskát, mintegy a húga tiszteletére.

– Tudja mit? – nevetett. – Kiisszuk, ha visszajövök. Tartsa meg addig. Hamar megfordulok.

A Rolls-Royce ette a mérföldeket. Stuart szakavatottan Vezetett, élvezte a sebességet, s már előre mulatott, micsoda sikert fog aratni, ha Peggy fogadására berobban négy rekesz pezsgővel. Ezt az ajándékot a húga megemlegeti. A jó öreg Peggy.

A szokásos helyen megállította a kocsit, és kikapcsolta a fényszórókat. Felhő takarta el a holdat, mintha csak Stuart maga rendelte volna oda. Magában kuncogott. A lehető legjobban megy minden. Sebességbe kapcsolt, fölengedte a kuplungot. Ahogy az ismerős érzés hatalmába kerítette, a szíve is hevesebben vert. Siess, nógatta magát, vissza kell érned, mielőtt a vendégek hazamennek. A Silver Ghost repült, fékezhetetlenül.

A kocsi áttörte a híd korlátját, és a sűrű ködben a mély, rohanó folyóba zuhant. Stuart azon nyomban nyakát szegte.

– Hol a bátyád? – súgta Margaret a szája sarkából. Arcáról egyetlen másodpercre le nem hervadt a mosoly. – Örülök, hogy megtisztelt bennünket. Köszönöm. Örülök, hogy jól érezte magát… Kantárt vetek rá, bánom is én, hogy felnőtt már… Igazán kedves, hogy így vélekedik. Valóban igaza van, ez az idei a legjobb évad… Köszönöm, Mary. Majd a bálon találkozunk… Máris mennie kell! Erre igazán nincs bocsánat… Igen, Mr. Mitchell. A bíró rettenetesen hiányzik valamennyiünknek.

Milyen boldog lett volna, ha látja felnőni az unokáját… Köszönöm… Köszönöm… Örülök, hogy eljött… Örülök, hogy találkoztunk…

32

Logan Henry mérgében a kötelező titoktartásról is megfeledkezett. – Ez az ostoba nőszemély – közölte Andrew Ansonnal – még képes és tönkretesz mindent, amit eddig érte tettem.

Andrew töltött a barátjának, majd letelepedett, hogy végighallgassa a történetét. A hallottaktól eltátotta a száját. Az „ostoba nőszemély" Margaret Tradd volt. A fia örököseként utasította Mr. Henryt, hogy adja el az Ashley-ültetvényt, fittyet hányva a ténynek, hogy az komoly jövedelmet hoz. Egyetlen lehetséges vevő jött számításba, Sam Ruggs, aki alig ajánlott annyit, hogy abból a jelzálogot kifizessék. Úgy látszott azonban, hogy Margaret Tradd bármivel hajlandó beérni.

Ekkor Mr. Henry állt elő meglepő ajánlattal. A banknak van egy ügyfele, mondta, akit érdekelne a birtok. Nem, a nevét nem áll módjában elárulni, de az illetőnek van elegendő pénze, hogy jóval magasabb árat adjon annál, amennyit Ruggs ajánl.

Logan Henry felnevetett. – Feltételezem, hogy ettől majd Ruggs is egy kicsit mélyebben nyúl az erszényébe.

Arról fogalma sem volt, mennyire bőkezű tud lenni Sam Ruggs. Samnek üzleti okokból szüksége volt a ciprusmocsárra. Hetekig folyt a licitálás, Sam megtetézte a bank ajánlatát, amit

aztán Andrew Anson titokzatos ügyfele újból megtetézett. Mire Sam ráébredt, hogy már csökönyösségből és nem a józan ész által vezérelve teszi az ajánlatokat, a számok a csillagos égig ugrottak. Andrew ügyfele értékének több mint tízszeresét adta Baronyért.

Charleston zsongott a spekulációtól és a pletykáktól. Ki lehet a vevő? És valójában mennyit kaphatott Margaret Tradd? Sem Mr. Anson, sem Mr. Henry nem volt hajlandó megválaszolni az ilyen s hasonló kérdéseket.

– Gazdagok vagyunk, mama? – kérdezte Garden. – A lányok az iskolában azt mondják, hogy gazdagok vagyunk.

– Pénzről beszélni közönséges dolog, Garden.

– Hát nem tudhatom meg az igazat?

– Nos, megtudhatod. De soha, de soha nem beszélhetsz róla senkinek. Tehát a dolog úgy áll, hogy gazdagok nem vagyunk, de sok pénzt kaptunk Baronyért.

– És mihez kezdesz vele, mama? Nyáron elutazol a hegyekbe? Wentworth Wragg mamája mindig elutazik, és mindenki azt mondja, hogy azért, mert gazdagok.

– Hát, ami azt illeti, Garden, idén nyáron mindketten elutazunk a hegyekbe, te is meg én is. Befektetem a pénzünket.

– Az mit jelent?

– Mindened meglesz, ami pénzért kapható, Garden. És én büszke leszek rád. – Margaret szeme könnyektől csillogott. – Nekem már csak te vagy egyedül.

Garden letérdelt Margaret széke elé, és átölelte. – Mama, én megteszek minden tőlem telhetőt. Nagyon fogok igyekezni,

hogy boldoggá tegyelek. – Margaret válla fölött megpillantotta az íróasztalon sorakozó bekeretezett fényképeket. Stuartot, amint mosolyogva ül a Rolls-Royce volánja mögött, aztán Peggyt, amint az esküvői képen fölmosolyog Bobra. Az esküvőt szerény keretek között és sietősen tartották. Traddék gyászoltak, Bobot pedig Európába küldték a mérnökhadtesttel. Peggy épphogy megkapta az oltásokat, mire a hajó útnak indult.

Most már csak Garden és Margaret voltak egymásnak.

Attól a pillanattól fogva, hogy az anyjától megtudta: mennek a hegyekbe, Garden izgatottsága nőttön-nőtt. Ez idáig csak a Barony és Charleston közötti kocsiutat ismerte.

Június 22-én kora reggel a házuk elé gördült a taxi, hogy Gardent, az anyját és Zanzie-t kivigye az állomásra. Garden majd' kibújt a bőréből. Életében nem ült még taxiban. És nem járt vasútállomáson.

A hatalmas mozdony, akár egy sárkány, eregette magából a füstkarikákat, fel, fel a tetőre, egész az égig, túl a hatalmas peron domború kupoláján. Az óriási kerekeit is füst borította. Garden átlépett a sziszegő gőzoszlopon, a lába remegett rémületében. Tudta, hogy a sárkány szelíd. Ami azt illeti, azt is tudta, hogy a sárkány nem sárkány. De a nagy kaland és az ismeretlen veszedelem mesebelivé tett mindent.

Egy fiatalember rótta fel-alá jegyzetfüzettel és ceruzával a kezében a peront, mindenkit megszólított, a nevük után érdeklődött. Az évi rendes kivonulás a hegyekbe mindig fontos esemény a társasági rovatban. A *Karolina Különvonat* indulásáról egész nyáron minden reggel különtudósítás készült. Margaret

titokban elégedetten mosolygott az arcát elfedő diszkrét fekete fátyol mögött.

A vonat öt kocsijából kettőt a charlestoniak töltöttek meg. Nem foglaltak el minden ülést, de uralták a terepet. Volt még egy kocsi más utasok számára, néhány közülük charlestoni lakos volt csak épp nem számított „tősgyökeres" charlestoninak. A negyedik és ötödik kocsit a négereknek tartották fenn. Egyet nem hivatalosan a charlestoni dajkáknak és cselédségnek meg a dajkák gondjára bízott gyerekeknek.

Félórás zűrzavar támadt, amíg a gyerekeket és játékokat feltuszkolták a vonatra, majd az ablakon keresztül utánuk nyújtották az uzsonnáskosarakat. – Beszállás! – harsogta a kalauz, fülsiketítően sistergett a gőz, megszólalt a kolomp, istenhozzádokat kiabáltak, és a *Karolina Különvonat* húszperces késéssel kigördült az állomásról. A tapasztalt utazóközönség tudta, hogy a vonat megáll minden városban és minden faluban, és minden egyes megállás során öt-tíz perccel növeli a késését. *Karolina Kecmergő*-nek emlegették, de nem rosszindulattal. A vakáció abban a pillanatban elkezdődött, hogy ők kiértek az állomásra – a hosszú, kormos-piszkos út már szerves részét képezte.

Fárasztó volt a vonatozás, de Garden nem érezte. A pilléres hidak megdobogtatták a szívét, miközben a vagon a láthatatlan síneken jobbra-balra dülöngélt. Integetett a viskók elé kitóduló gyerekeknek, a sínekkel párhuzamos poros utakon szekerüket hajtó embereknek, az állomásokon várakozó utazóközönségnek, miközben a vonat sziszegve lassított és megállt. A városkák neve számára éppoly egzotikusan hangzott, mint azok a városnevek,

amelyeket az iskolai földgömbön tanulmányozott. Elolvasta a pajtákra felragasztott hirdetéseket, és megbabonázva nézte oszloptól oszlopig az ezüstös fényű telefondrótokat, amelyek a vonatablak mellett a csattogó kerekek ritmusára futottak.

A vagon közepén ülő idősebb hölgy nyitotta ki elsőnek az elemózsiás szalmakosarát. Ő adta meg a jelzést, hogy eljött az ebédidő. A fiatalemberek szerte a kocsiban adogatni kezdték lefelé a hölgyek elemózsiás kosarait, s az utasok az ölükben és az üres üléseken hamarosan hatalmas szögletes szalvétákat terítettek ki.

Garden túlontúl izgatott volt ahhoz is, hogy egyen. Már látszottak a dombok. Garden eddig csak az alföld lapályát ismerte. El volt ragadtatva. Aztán, órák múlva, a vonat egy nagy kanyar után beért a hegyek közé. Gardennek a lélegzete is elállt. Ha mégoly izgalmasak voltak is a dombok, a hegyek látványára nem készítették elő. Azt neki senki nem mondta, hogy ilyen magasak.

A vonat a kibocsátott gőz fáradt sóhajával begördült az észak-karolinai Hendersonville kicsiny állomására. Az állomás körül a kavicsos sétányt járművek, autók, bricskák és fényes, zöld omnibuszok lepték el. Ez utóbbiak úgy sorakoztak fel hosszú sorban egymás mellett, hogy hátsó ajtajuk nézett az állomásra. Mindegyik busz ajtaja fölött egy-egy hotel neve virított.

– Hová megyünk, mama?

– Flat Rockba, Garden, a Vigvamba. – Hendersonville környékén számos népszerű üdülőhely akadt. Flat Rockot a „kis hegyi Charleston”-ként emlegették. Garden futni kezdett az

omnibusz felé, de Margaret elkapta a karját. – Előbb elbúcsúzol, és kellemes nyaralást kívánsz mindenkinek.

– De hisz nem ismerek mindenkit.

– Nem számít. Majd megismered őket. – Margaret gyöngéden a tömeg felé taszította Gardent, és Zanzie-t keresve körülnézett.

A Flat Rockban töltött nyár az állandó meglepetések időszaka volt Garden számára. A Vigvam hosszú, alacsony épület volt, kívül festetlen gerendaváz, belül sima fenyőburkolat. Öblös veranda vette körül, fonott székekkel és asztalokkal. A hotel lakóit szervezett kirándulásokra, piknikekre vitték, szombat esténként táncmulatság volt, az újoncokat kioktatták a helyi szokásokra, biztos lábú, kényelmes pónifogatokkal kocsikázni vitték a hegyekbe, és szakértő irányításával természetjáró sétákra a széles levelű kalmiák alatti ösvényeken, egészen a vízesésekig és elkerített kilátókig. Napközben melegen sütött a nap, esténként a Vigvam vendégeinek forró vizes palackot tettek az ágyába, és két takaróra volt szükség a hűs esti levegőben, mert persze nyitott ablak mellett aludt mindenki. A balzsamos levegő üdítő volt és mély álmot hozó. Garden hajnalban ébredt, amikor a kelő nap felverte ablaka alatt a madarakat, és úgy érezte, majd szétveti a sok energia.

A Vigvamban nyaralt még három kislány, nagyjából vele egyidősek. Amikor épp nem a szervezett kirándulásokon vettek részt, a Flat Rockból Hendersonville-be vezető kocsiúton kerékpároztak, vagy a jeges patakban téblábóltak, amely a hotel kertjén folyt keresztül. A nagy viharok idején a verandán

üldögéltek, nézték az égen végigcikázó villámokat, amint becsapnak a körülöttük és alattuk elterülő erdőkbe. Garden gyakorta úgy érezte, hogy a hegyvidék valóságos földi mennyország.

De a földi paradicsomnak megvolt az ára. Margaret azon az estén, hogy megérkeztek Flat Rockba, hozzálátott Garden csiszolgatásához. A csomagjaikat előreküldték, azok már a szobájukban várták őket. Zanzie elkérte a mosókonyhából az egyik vasalót, aztán fölment, hogy segítsen kicsomagolni Margaretnek. Garden egyik ájulatból a másikba esett, amikor az alkalomra vett vadonatúj ruhái előkerültek a csomagokból. De hamar lelohadt a kedve, amikor Margaret megmutatta neki a széles karimájú kalapot meg a nagy halom fehér kesztyűt és harisnyát, amit odakinn viselnie kell. – Most rögtön munkához kell látnunk, hogy a rémes szeplőidtől megszabadítsunk, Garden. Napfény a bőrödet többé nem érheti.

Másnap kezdték az arcán a tejfölös pakolásokat, naponta egy órát, vacsora után, miközben a karját is tejfölös lavórban kellett áztatnia. Lefekvés előtt Zanzie sómasszával és citromlével dörzsölte be a testét, aztán fürdés közben hófehér szappannal ismét végigsikálta.

Egy hét elteltével Margaret munkába vette Garden „rémes fejét". Garden haja világéletében komoly gondot okozott. Először azért, mert nem volt, aztán mert több lett belőle a kelleténél. Amikor Garden elemi iskolába került, Zanzie alaposan megkurtította a haját, de csak rontott a helyzeten. Attól fogva már csak egy részét vágta, ami legfölül volt, azt fölemelte, és az alatta lévő sörényt kiritkította. De Garden haja nemcsak

hogy természetfölöttien sűrű volt, hanem természetellenesen gyorsan is nőtt. Néhány hét alatt újra kinőtt a sörénye, és tüskéit az égre meresztette a fölül meghagyott hajréteg alól. Zanzie ekkor föladta. Garden tizenkét esztendős korától karvastagságú copfot viselt, a haja egészen a derekáig leért.

Margaret elhozta a miniatűrt, amit Garden a padláson talált. Figyelmesen tanulmányozta. A tizennyolcadik századból visszamaradt ruhát és kozmetikai szereket fölösleges volt megőrizni, de a portré irányításul szolgált ahhoz az elképesztően szépséges látványhoz, amit Garden abban a kosztümben nyújtott. Margaret arra a következtetésre jutott, hogy a paróka idézte elő a legdöbbenetesebb változást. Azt a feltornyozott fehér hajkoronát kell létrehozni Garden vörösarany és rézbozont hajából. Margaret minden harmadik, negyedik nap új kísérletbe fogott.

Citromlével kifakították az aranyszínű szálakat, amelyek ékszerként csillogtak, de a vörös közben csak vörösebb lett és még sokkal feltűnőbb.

A hendersonville-i patikában kapható pomádék mind az aranynak, mind a vörösnek elvették a fényét, és Garden haja piszkosnak látszott.

Hogy megmosták a haját, azután szorosan felcsavarták, nem hozott látványos eredményt, legföljebb annyiban, hogy Garden belebetegedett a fejfájásba.

– Ha a vöröstől sikerülne megszabadulnunk, az arannyal már csak elbánnánk – mondta Margaret. – Garden, szerintem nincs még egy ilyen vacak haj a földkerekén, mint a tiéd. – Margaret megpróbálta kitépkedni a vörös szálakat. Garden

megadóan tűrte a fájdalmat. Nem akarta, hogy neki legyen a legvacakabb haja a földkerekén, s az anyját sem akarta elkeseríteni azzal, hogy panaszkodik.

Nagy elszántsága hiábavalónak bizonyult. Több volt a vörös szálakból a kelleténél, és nagyon is egy rakáson nőttek. Ha mindet kitépik, Garden feje búbján több tucat kopasz folt éktelenkedett volna.

Az újabb út a hendersonville-i fodrászhoz majdnem tökéletes megoldást eredményezett. Margaret vett két ritkítóollót meg egy különleges szerkentyűt, aminek az élein fogak kapcsolódtak egymásba, és megtanulta, hogyan használja őket. Aztán Zanzieval munkához láttak. Az esti sikálás után Garden ettől kezdve odaült a lámpához. Margaret és Zanzie fésülték, kiemeltek egy vörös tincset, szorosan összefogták, és a ritkítóollóval négyszer-ötször megstuccolták. Amikor az összefogott fürtöt elengedték és kifésülték, a különböző hosszúságú hajszálak szálanként potyogtak a földre. Ezt megismételték minden este, amíg csak a karjuk bírta.

A vakáció végére kezdett megmutatkozni a hatás. Garden copfja egyharmadával ritkult, és a szőke fürtök határozottan túlsúlyba kerültek.

– Ha már nagyobb leszel, Garden – mondta az anyja –, viselheted feltornyozva a hajad. Gyönyörű lesz. Majd addig csináljuk, míg végleg meg nem szabadulunk ettől a rút vöröstől. Most már tudjuk a módját. Naponta legalább félóra hosszat ritkítani kell. Akkor biztosan sikerül majd lépést tartanunk az új haj növekedésével.

Margaret meg volt elégedve az elért eredménnyel, bár nem tekintette végleges megoldásnak. Garden szégyellte a külsejét, és hálás volt az anyjának, amiért mindent elkövet annak érdekében, hogy a lányát szalonképessé tegye.

A nyaralásért is rettenetesen hálás volt. A kalaptól, a kesztyűtől és a harisnyától eltekintve, a szeplői eltüntetésére alkalmazott kezelések meg a hajával folytatott kísérletezések ellenére rettenetesen élvezte a nyaralást. És életében először az anyja érdeklődése teljes mértékben őrá irányult. Gardennek hiányzott Peggy, ha nem is túl gyakran. És néha sírt, ha eszébe jutott Stuart. De hogy az anyjával lehetett, akit ráadásul még boldoggá is tett, az megvigasztalta a nővére és a bátyja elvesztéséért.

És Margaret kétségkívül boldog volt. Visszafogottan, szerényen viselkedett, ahogy fiát gyászoló anyához illik. És őszinte szívvel siratta Stuartot. De egyetlen célt maga előtt látó gondolkodásmódja most új célpontot talált, Gardent akarta formába önteni. És volt egy új álma, Garden sikere. Ez majd' minden idejét lefoglalta, s a múlt hamar feledésbe merült. Az a kis idő, amit nem Gardennel töltött, nagy megelégedésére szolgált. Ugyanis udvarlója akadt.

33

Margaret Tradd butácska asszony volt, de azért nem ejtették egészen a feje lágyára. Nagyon is tisztában volt azzal, hogy Caroline Wragg hirtelen támadt érdeklődését csakis váratlan

meggazdagodásának köszönheti. Caroline ömlengve idézte fel gyerekkoruk közös emlékeit, és csöpögött az együttérzéstől a Margaretet ért „tragikus veszteségek" miatt. Álszent volt, akár a lánya. Ugyanakkor, és erre Margaret kínosan emlékezett, a város egyik élvonalbeli háziasszonya. A bennfentesek köre mindenben a kedvét kereste.

Margaret örömmel fogadta Caroline közeledését. A két anya ráadásul a gyermekeik, Garden és Wentworth között fejlődésnek indult barátságot is szorgalmazta.

Holott erre nem is volt szükség. A gyerekek kezdettől fogva odáig voltak egymásért. Wentworth úgy biciklizett, hogy közben eleresztette a kormányt, Garden viszont köpni tudott.

– Mama – közölte Garden boldogan –, úgy örülök, hogy Wentwortht megismerhettem. Ő a legeslegjobb barátnőm.

– Helyes. Ez még nagy hasznodra lehet. Jövőre magániskolába mégy, Ashley Hallba. Wentworth már odajár; majd ő bemutat a többieknek.

– Ashley Hallba? – Garden szíve elszorult. Wentworth rettenetesen panaszkodott, hogy milyen nehezek ott a tantárgyak. De hamar megvigasztalódott. Wentworth azt is elmesélte, hogy mesés dolgok történnek ott. Teniszórára is járnak. És van úszómedence!

A tanítás október első hétfőjén kezdődött. Előző délután fogadást tartottak az új tanítványok tiszteletére, és megmutogatták nekik az iskolát. A szülők nem lehettek jelen. Margaret annyit bíbelődött Garden frizurájával és öltözékével, hogy a kislány rájött, ez valami kivételesen fontos alkalom. Már

attól is ideges volt, ha rágondolt, hogy bevezetik egy csapat idegen közé. Az anyja izgatottsága annyira kihozta a sodrából, hogy a gyomra is felfordult. Idegessége rettegéssel társult. Garden nem ismerte a betegség fogalmát, még csak náthás se volt soha. A görcsök és a hányinger hatására most azt hitte, ütött az utolsó órája.

Margaret elhessegette a panaszait. – Ne idegesíts, Garden. A bajod már elmúlt. Siess, vedd a kalapodat. Zanzie odalenn vár.

A villamos zsúfolt volt, Gardennek állnia kellett. Az első néhány háztömb mellett elhaladva egyre rémesebben érezte magát, azután annyira lekötötte a figyelmét, hogy el ne veszítse az egyensúlyát, hogy a hasfájása elmúlt.

Az iskola előtt szálltak le Zanzie-val a villamosról. – Nézd, Zanzie – kiáltott Garden. – Olyan, mint egy park! – Ashley Hall szépséges, klasszikus épületegyüttes volt, körülötte tágas zöld gyep és virágoskert. A főépület jó távol állt, egy terebélyes, hatalmas, mohalepte ősöreg tölgy szinte elrejtette a kíváncsiskodó szemek elől. A gyepet a járdától kovácsoltvas kerítés választotta el. Két kapu volt, egy kicsi, amely a sétányra nyílt, és egy tágas dupla kapu a kocsifelhajtóra, amely kecsesen vágta ketté a széles gyeptengert, hogy azután közvetlenül a ház előtt összetalálkozzon a gyalogúttal. A gyalogösvény és a kocsiút között kovácsoltvas' szarvas vetette fejét büszkén az égnek és meredt üreges tekintettel az arra haladókra.

– Zanzie, mit gondolsz, megsimogathatom?

– Azt gondolom, hogy ha nem siet a kisasszony, még elkésik. Majd itt megvárom.

Garden behúzta a vállát, aztán eszébe jutott az anyja intelme, hogy ezt nem szabad, erre megpróbált lazítani. Elfordította a kapun a rézkopogtatót, kinyitotta és bemasírozott. A ház közelében lassított. Milyen gyönyörű. Mintha az égbe nyúlna az egész. A földszinten tágas veranda vette körül az üvegezett télikertet. A verandáról két pár hatalmas jón oszlop nyúlt fel az égbe, és tartotta a timpanont. A központi nagy ablakot kisebb, csúcsos ablakok fogták közre.

Garden csak állt, és bámult, és nyelt nagyokat, aztán végigment a cserépbe ültetett pálmák között a télikerten és fel a lépcsőn, a hallba.

– Ó – kapkodott levegő után. Előtte lépcső. Mintha a levegőben függött volna, úgy kígyózott fölfelé.

– Jó reggelt – szólalt meg valaki Garden jobbján. A kislány odafordult, és egy mosolygós hölgyet pillantott meg.

– Kérem szépen, tessék mondani, hogy áll meg ez a lépcsősor? Olyan, mintha varázslat volna.

A hölgy bólintott. – Olyan, ugye? Tulajdonképpen az is. Manapság már senki nem tud ilyen lépcsőt építeni. Ez az épület százesztendős.

– És nem félnek, hogy leszakad?

– Nem. Gondold csak el. Ha egyszer száz esztendeig ilyen jól bírta, ugyan miért dőlne össze éppen most? – Megérintette Garden karját. – Majd meglátod, mennyit kibír. Menj csak fel; a lépcső tetején fordulj balra, a nagyteremben már tart a fogadás.

Garden félénken elmosolyodott. Tetszett neki a hölgy élénk hangja és kedvessége. Legszívesebben vele maradt volna,

ahelyett hogy odafent szembekerüljön az idegenekkel. – Gardennek hívnak – mondta.

– Mindjárt gondoltam. Én pedig Miss Emerson vagyok, Garden. Én leszek az angoltanárod. És most, mivel te vagy az utolsó, menjél fel szépen. Mindenki rád vár. A következőket kell tenned. A nagyterem ajtajában áll egy csinos, sötétvörös hajú hölgy. Miss Mary McBee-nek hívják, ő Ashley Hall igazgatója. Odamégy és köszöntöd. – Üdvözlöm, Miss McBee. A nevem Garden Tradd – mondod neki. Mire ő kezet fog veled és elvezet, hogy bemutasson a többieknek.

– Igenis, asszonyom. De az anyukám meghagyta, hogy bókolni is kell.

– Miss Mary nem szereti, ha a fiatal hölgyek bókolnak. A kislányoknál ez helyénvaló, de azok, akik Ashley Hallba járnak, már nem gyerekek, hanem kisasszonyok. Na eredj.

Miss McBee erőteljesen megszorította Garden kezét. Örömmel nyugtázta, hogy Garden kézszorítása is határozott és erőteljes. Garden felnézett az igazgatónőre. Gyönyörű, gesztenyeszín hajú, csinos asszonyt látott maga előtt, a fürtjei lazán vették körül az arcát és kedvesen kunkorodtak a nyakára. Megérezte, hogy Miss McBee csupa élet és erő. Sugárzott belőle, amint megérintette Garden kezét.

Miss McBee sápadt, izgatott kislányt látott maga előtt, akiről lerítt, hogy iszonyúan szeretne megfelelni az elvárásoknak.

– Meglátod, meg fogod kedvelni Ashley Hallt – mondta –, és mi mindannyian kedvelni fogunk téged, Garden.

– Köszönöm, Miss McBee – felelte Garden tiszta szívből.

Megismerkedett az osztálytársnőivel, a tanárokkal, Miss McBee húgával, Miss Estelle-lel, kapott egy pohár tejet és süteményt, majd sietve beállt a lányok közé, hogy Miss McBee vezetésével megkezdjék kőrútjukat az épületben és a kertben. Aztán elbúcsúzott, ismét kezet fogott mindenkivel, és Zanzie hazavitte.

Amikor anyja megkérte, hogy részletesen számoljon be, hogyan telt a délelőttje, Garden azt se tudta, hol kezdjen hozzá. Eszébe jutott a lépcső, a kovácsoltvas szarvas, a szökőkút, a sok virág, a kövezett ösvények és a hatalmas termek a padokkal, és hogy az egyik lánynak nagy kötés volt a karján, és hogy majd franciául fognak beszélni, meg hogy volt egy kagylóból készült házikó. – És mama, Miss McBee egyszerűen csodálatos.

Mary Vardrine McBee Délen született, Tennessee-ben. Nagy ritkaságnak számított a Viktoria-korban egy fiatal lány, aki magasabb oktatásban részesült, a Smith College-ban szerzett bölcsészdiplomát, majd a Columbia Egyetemen doktorált. Délen született fiatal hölgy létére egészen különleges teremtésnek bizonyult.

Mary McBee lelkes volt és idealista. Tisztában volt kivételes szerencséjével, rettenetesen bántotta, hogy a nők mennyire műveletlenek, hogy nem tudnak mit kezdeni a tehetségükkel, és elhatározta, hogy az ügy érdekében tesz valamit. A világot ugyan megváltoztatni nem tudja, de amennyire a lehetőségei engedik, igyekszik annyi déli lánynak lendíteni az esélyein, amennyinek csak tud.

Megvette a Rutledge sugárúton álló házat, összeszedett egy csomó tanárnőt, akik az ügynek ugyanolyan elszánt harcosai, mint jómaga, és 1909-ben megnyitotta Ashley Hallt, akkor még negyvenöt növendékkel. Tizennégy közülük bennlakó volt, olyan városokból, ahol nem működött lányok számára jó iskola – ezek mind olyan szülők gyerekei voltak, akik hittek a nők kiművelésének majdhogynem forradalmi elvében. Három év elteltével, aki akart, továbbmehetett a Smithbe.

Az Ashley Hallban érettségiző lányok többnyire férjhez mentek – ezt Miss McBee kezdettől fogva világosan látta. Tudta, hogy azok a „felsőbb leányiskolák" a legsikeresebbek, amelyeknek a növendékei olyan ifjú hölggyé válnak, aki aztán biztonságosan beevez a házasság révébe. Ashley Hallban rajzot tanítottak, zenét, ékesszólást és viselkedéstant, lovaglást, táncot és divatos sportokat, például teniszt.

A növendékeket készre csiszolták. És miközben szert tettek mindarra a tudásra, amire ehhez szükségük volt, olyan műveltséget is szereztek, amely fölülmúlta a legtöbb főiskola és egyetem lehetőségeit. Még ha nem igényelték, akkor is.

Margaret Tradd azért akarta Ashley Hallba járatni Gardent, mert az kiváltságos hely, mert Caroline Wragg lánya is odajár. Garden azért akart oda járni, mert tudta, hogy ott boldog lesz, és mert úszómedence is van. A legjelentősebb hatás, ami Gardent érte, a véletlennek volt köszönhető. És egy Tennessee-be való fiatal nő rendkívüli elhivatottságának. Miss McBee egyszerűen csodálatos volt.

– *Bonjour, mesdemoiselles. Je m 'appelle mademoiselle Bongrand.*

Garden az osztálytársnőire nézett. Egy kivételével mindnek az arcán ugyanaz a rémület ült, mint az övén. Az az egy így szólt: – *Bonjour, mademoiselle. Je m'appelle Millicent Woodruff.*

Kilenc lány bámult tátott szájjal Millicent Woodruffra.

– *Très bien,* Millicent – mondta Mademoiselle Bongrand. – És most, lányok, máris az első lecke kellős közepén vagyunk. Eddig azt mondtam: – Jó reggelt, a nevem Bongrand kisasszony. – Millicent pedig azt felelte, hogy: – Jó reggelt. A nevem Millicent Woodruff. – Most mindnyájan elismételjük, hogy jó reggelt, és utána megmondjuk a nevünket. És most figyeljétek, hogyan mozgatom a számat, miközben azt mondom, hogy *bonjour,* aztán, amikor az ujjamat felemelem, mondjátok együtt velem. Kezdhetjük? Helyes… *Bonjour…*

Mire az első órának vége lett, Garden megtanulta minden osztálytársnőjének a nevét.

Millicent Woodruff bentlakó volt, Philadelphiából érkezett. Első elemitől tanult franciául.

Virginia Anderson szintén bentlakó volt. Virginiából jött, így a nevét könnyű volt megjegyezni. Nagyon magas lány volt.

Charlotte Guignard charlestoni volt. Garden látta már a templomban, úgyhogy ő nem volt teljességgel idegen.

Rebecca Wilson is bejáró volt. Gyönyörű fekete copfja volt, nem túl vastag, és olyan hosszú, hogy rá tudott ülni.

Louisa Ferncliff bentlakó volt, Georgiából. Mikor neki kellett elismételnie a szöveget, sírva fakadt. Született síró-pityogó, pozsgás arcú, gödröcskés állú.

Betsy Walker volt a legokosabb lány az osztályban. Neki minden elsőre sikerült. Charlestoni volt. Gardennek derengett, hogy talán látta a vonaton, amikor hazafelé jött a hegyekből.

Lynn Palmer és Roseanne Madison a dél-karolinai Aikenből érkezett. Szobatársak voltak, és egyformán is öltözködtek – matrózblúzt viseltek rakott szoknyával.

Garden mellett Julia Chalmers ült. Bejáró volt ő is, és barátkozni akart Gardennel. Odacsúsztatott Garden elé egy cédulát, de a mademoiselle elvette, mielőtt még Garden elolvashatta. Amikor a csengő megszólalt, a mademoiselle egyenesen a folyosó másik végében levő terembe küldte őket, az angolórára. – Hamarosan már csak franciául fogunk beszélni egész órán. – *Au revoir, mes élèves*. – A kilenc új francianövendék hátán a hideg futkározott. Millie Woodruff felsőbbsége teljes tudatában söpört el mellettük és tért be a másik osztályba.

Miss Emerson köszöntötte őket, és Garden boldogan felsóhajtott. Máris imádta Miss Emersont.

A bejáró növendékeket két órakor elengedték, hogy még idejében hazaérjenek a hagyományos három órai charlestoni ebédre. Zanzie kénytelen volt megrángatni Garden copfját, amikor az ő megállójukhoz értek. Garden egészen kábult volt, bámulatba ejtette a sok hatás, amely egy rövid nap alatt érte.

– Nézd, mama, nézd a sok új könyvemet. Vadonatúj könyveket kapunk, és a miénk, meg is tarthatjuk. És óra végén

megszólal a csengő, és akkor fölkelünk és átmegyünk a másik osztályba. Néha fölmegyünk a lépcsőn, néha pedig le. Miközben lementem, találkoztam Wentworthszel, aki épp felment, és megkért, hogy üljek mellé az ájtatosság alatt. Az valami gyűlésféle déltájban, olyankor imádkozunk, zsoltárt énekelünk, és ott hirdetnek ki mindent. Wentworth azt mondja, néha meghívott vendégek jönnek, akik előadást tartanak, néha pedig vetítenek is.

– Garden, annyit beszélsz, hogy egészen belefájdul a fejem. Eredj, mossál kezet ebéd előtt. Ne öltözz át. Ebéd után rögtön indulunk a varrónőhöz.

– De nekem házi feladatot kell készítenem, mama. Latinból. Mama, te tudsz latinul? Ma egész nap a rómaiakról tanultunk, meg hogy hány latin eredetű szó van az angolban. Mibe fogadjunk, hogy azt sem tudod, mit jelent a levél végén a P. S.? Ugye nem is sejted, hogy mit jelent, mama?

– Azt azonban sejtem, hogy kihűl az ebéd. Siess. Rengeteg elintéznivalónk van, mielőtt az üzletek bezárnak. Te mindenről megfeledkeztél? Hogy a tánciskola pénteken kezdődik, és még nem találtunk megfelelő cipőt?

Aznap este Garden levelet írt Peggynek.

Bonjour Peggy,

képzeld, franciául tanulok, akárcsak te. Küldenél nekem egy fényképet arról a helyről, ahol te vagy meg Bob, meg a hadsereg, Franciaországban? Majd megmutatom a franciatanárnőmnek. Mamednek hívják – dehogyis, ezt húzd ki – mademosel Bongrannak, és nagyon kedves, és szigorú is egyszersmind. Elvette a levelet, amit az

egyik lány írt nekem, mielőtt még elolvashattam. Szeretem Ashley Hallt. Rengeteg házi feladatot adnak, és most neki kell látnom. Szeretettel ölel

húgod, GARDEN

Ui. Új ruhát kaptam a tánciskolára és hozzá csatos cipőt. Szorítja az ujjamat, de a mama azt mondja, hogy ne törődjek vele.

Charlestonban régóta kialakultak a fiatalok társadalmi érésének szabályai. Persze ilyen tudományos kifejezéseket nem használt rá senki; egyszerűen hagyták, hogy a dolgok menjenek a maguk útján, és azok, mint mindig, mentek most is.

Ez a folyamat mind a fiúk, mind a lányok számára tizenhárom esztendős koruktól fogva, a péntek esti tánciskolával kezdődött. Egy hölgy tanította őket táncolni, továbbá a tizennégy évesektől is tanultak, akik már előbbre jártak a tudás terén. A tánciskola elvégzése után a szülők vették kezükbe az irányítást. A serdülők tizenöt éves korukban már összejövetelekre jártak, és odahaza táncmulatságokat rendeztek. A lányok életében ekkor már további vonzóerőt jelentettek a Citadella kadétiskolásai. Azok már főiskolások, felnőttek; s a lányok hiúságát rettenetesen legyezgette, hogy idősebb, tizennyolc, tizenkilenc éves férfiakkal ismerkedhetnek meg.

A szülők tudták, hogy ezeknek az „idősebb férfiaknak" éjfélre takarodójuk van, nem ihatnak, nem dohányozhatnak, és többnyire barátnőjük van odahaza. Nem veszélyesek tehát, ugyanakkor a lányok minden kockázat nélkül bővíthetik gyakorlati ismereteiket. Idegenekkel találkozhatnak, akikkel

érdekfeszítően kell társalogniuk, akiket érdeklődéssel kell hallgatniuk, akik felnőttebbek náluk.

Aztán a következő évben kipróbálhatták az elsajátított készségeket. A lányok első bálozás előtti évükbe léptek, már részt vehettek az évad eseményein. Nagyon is korlátozott volt persze a részvételük, teadélutánokra hívták meg őket, és általában egyetlen bálon vehettek részt. A táncosukat gondosan választották ki a tánciskolából vagy az összejövetelekről már ismert fiúk közül, hogy ne legyenek feszélyezettek, hogy a legjobb arcukat mutathassák. De már lestek rájuk a nőtlen charlestoni férfiak, akiken kipróbálhatták a társasági viselkedésformákat, és ha jól odafigyeltek, kiismerhették partnereik gyöngéit, s az alkalmat felhasználhatták a maguk pallérozására.

A bál mindig különleges alkalom volt. A lány megkapta első báli ruháját, első pár hosszú, fehér kesztyűjét, az első engedélyt, hogy későn menjen haza, az első pohár pezsgőt. Csak annál izgatóbb volt a remény, hogy mi vár rá a következő évben, amikor már igazi első bálozó lesz, s az évad figyelme mind őrá irányul.

A társaságba való bevezetés hivatalos közzététele volt annak, hogy az ifjú hölgy készen áll a féijhezmenetelre. Az első bálozó lányt abban az évadban minden elérhető férfi megkörnyékezte. Ha minden jól ment, egy vagy több férfi udvarolni kezdett neki, és mire a következő báli szezon elérkezett, férjhez is ment. Ily módon a folyamat célt ért, méghozzá a lehető legkellemesebb módon.

Október első péntekén Garden felment a Dél-Karolina Csarnok széles lépcsőjén, és ezzel elkezdődött a folyamat. Wentworth Wragg mellette lépkedett. Wraggék a Church Stréeten laktak, egysaroknyira Traddéktől, és Jenkins Wragg ajánlkozott, hogy Wentworthszel együtt Gardent is elkíséri. Mindössze néhány háztömbnyi távolságot kellett megtenniük; mint Caroline Wragg oly találóan közölte az újság riporterével: a Broad Streettől délre gyalog is elérhető minden.

– Nos, hölgyeim – közölte Mr. Wragg, amikor odaértek –, pontban kilenckor itt leszek önökért. Mindössze azt kérem, hogy ne törjenek össze a kelleténél több ifjúi szívet.

– A kelleténél többet nem is fogunk, papa – vihogott Wentworth.

Garden megfogta Wentworth kezét. – Ne izgulj, Garden – mondta a lány –, senki, még Miss Ellis sem fog megharapni. Csak várj, míg meglátod a fogait.

De Garden izgult. Anyja egész héten azzal tömte a fejét, hogy milyen fontos, hogy az ember jó táncos legyen. – Lebegned kell, Garden. Hogy az emberek azt mondják, ha veled táncolnak, az olyan, mintha egy madártollat tartanának a kezükben. – Margaret Garden haja miatt is siránkozott. – Egyenes, mint a bot, és olyan nagyon csúf. Tennünk kell valamit. – Előző éjszaka Garden hajcsavarókkal aludt. Kövér kis kolbászkák voltak, Margaret akkor gyártotta őket, amikor a maga haját csavarta. Mire Garden iskolába indult, a haja már kiegyenesedett. Amikor az iskolából hazaért, Margaret ismét nekiesett és megint felcsavarta, de ezúttal kölnit is spriccelt rá, hátha attól tartósabb lesz. És a csavarók benne maradtak, amíg Garden felöltözött és

már indulni készült a tánciskolába. Ekkor Margaret még forró sütővassal is kisütögette a kolbászkákat. Garden haja vastag fürtökben göndörödött a tarkóján, és széles fekete bársonyszalag fogta össze.

A lányok a lépcső alatti ruhatárba mentek, hogy otthagyják a kabátjukat. – Az ördögbe – robbant Wentworth. – Rebecca Wilson előttünk ért ide. Ott a vörös kalapja.

– Miért „az ördögbe"? Én örülök, hogy itt van. Az iskolából ismerem.

– Ugyan, Garden, az iskolából mindenkit ismer az ember – márhogy minden lányt. Nem, azért mondtam, hogy „az ördögbe", mert reméltem, hogy majd a bátyja fogja elkísérni. Ott akartam ácsorogni a lépcsőn.

– Ő is jár tánciskolába?

– Ki? Maine? Ugyan, dehogy. Először is öreg, már felnőtt. És olyan jóképű, hogy azt nem lehet kibírni. És én szerelmes vagyok belé.

Garden megilletődötten hallgatta. – És Rebecca tudja?

– Természetesen nem, és megöllek, ha neki vagy bárki másnak elmondod. Tedd a szívedre a kezedet, és mondd, hogy addig éljek, míg el nem mondom senkinek.

Garden a szívére tette a kezét. – Addig éljek – mondta.

– Akkor gyerünk. És ne aggódj. Ez nekem már a második évem, és tudom, hogy nem lesz semmi baj.

Garden mosolyogva bólintott. De a tenyere izzadt a vadonatúj glaszékesztyűjében. És mi lesz, ha az izzadság átüt a kesztyűm szárán, gondolta. Lehúzta a ruhaujját, hogy befedje a hosszú kesztyű szélét.

– Nagyon jól nézel ki, Garden, hagyd már abba az izgés-mozgást – rángatta Wentworth a lépcső felé.

Garden vállat vont, azzal megindult a nővé válás rögös útján.

Miss Ellisnek hosszú, sárga fogai voltak, és olyan keskeny ajka, hogy képtelen volt a fogai fölött összezárni. Avítt, magasított, halcsontos gallérja nem rejtette el inas nyakát, pedig felért egészen a hatalmas, lelógó fülcimpájáig. Miss Ellis nem volt nagy szépség; leginkább egy vénkisasszony karikatúrája, tisztában is volt vele, legnagyobb bánatára. Kétes megélhetését úgy biztosította, hogy a kiváltságos charlestoni gyerekeket keringőzni tanította, meg újabban, a szülők nyomására, foxtrottozni. Felbecsülhetetlen kincs volt: savanyú ridegsége megfélemlítette a fiúkat, és elejét vette a rendbontásnak.

Miss Ellis pálcát tartott a kezében, azzal verte a taktust Mrs. Mayesnek, a zongoristának. Mrs. Mayes még a gyerekeknél is jobban rettegett Miss Ellistől. Mindannyian szentül hitték, hogy ha egyetlen hibát követnek el, Miss Ellis azon nyomban rajtuk próbálja ki a pálcáját.

– Az újak lépjenek elő – rendelkezett Miss Ellis. Garden esdeklő pillantást vetett Wentworthre, majd előlépett. – Lányok, álljatok egy sorba. – Garden közelebb nyomult Julia Chalmershez. Wentworthnek igaza volt. Minden bejáró lány az osztályból jelen volt. – És most a fiúk. Lépjenek elő és alakítsanak egy másik sort. – A fiúk az öt lánnyal szemben felsorakoztak. Aggódva pillogattak egymásra.

– Milyen volt? – kérdezte Margaret kíváncsian, amikor Garden belépett a szalonba. – Ó, Garden, a hajad. Milyen rémes. És mondd, ugye a te ruhád volt a legcsinosabb? Kivel táncoltál? És volt, akivel kétszer is?

– Egészen jó volt. És Mr. Wragg megdicsérte a ruhámat. Megtanultuk a keringőhöz az alaplépést. Az idősebb fiúk meg lányok már a visszáját is tudják.

– És kivel táncoltál? Van már udvarlód?

Garden vállat vont.

– Ne rángatózz, Garden. Olyan vagy, mint egy nyavalyatörős. Felelj, ha kérdezlek.

– Többnyire Tommy Hazlehursttel táncoltam. Miss Ellis mondja meg, hogy ki kivel táncol.

– Értem. Ez nem fog sokáig tartani, mihelyt megtanultátok a lépéseket, a fiúk maguk fogják felkérni a lányokat. Akkor minddel fogsz táncolni. Te leszel az első, akit felkérnek.

Garden lenézett a lábát törő új cipőre. – Nem hinném, hogy Miss Ellis valaha is beleegyezik, mama – motyogta. Nem vitte rá a lélek, hogy bevallja, mind közül ő táncol a legügyetlenebbül.

Miss Ellis azért vezényelte mellé Tommy Hazlehurstöt, mert ő volt a legnagyobb fiú a csoportban. – Talán maga majd megakadályozza, hogy Miss Tradd megbotoljon a saját lábában – közölte hangosan, az egész csoport előtt.

Garden őszintén nem értette, miért van vele annyi baj. Szeretett táncolni, amióta az eszét tudta, táncolt is mindig. A Településen, Baronyn. És tudta, hogy táncol olyan jól, mint a többiek. De hiába próbálkozott, úgy lebegni, mint egy madártoll teljességgel képtelen volt. Majd legközelebb még jobban

igyekszem, fogadkozott. A szobájába ment, hogy lefekvés előtt tejföllel kenje be az arcát és a kezét.

35

Még jobban kell igyekeznem, gondolta Garden, amikor az első algebradolgozata egyes lett. Meg a latindolgozata. Meg a fogalmazása angolból.

Amikor mademoiselle Bongrand kiosztotta a franciadolgozatokat, és Garden megpillantotta az övén a nagy piros kettest, kétségbeesett. A francia volt az egyetlen tantárgy, ami, úgy érezte, jól megy neki. Még csak második hete jár iskolába, és máris bukásra áll mindenből. Alig bírt elbotorkálni a következő órára.

– Garden – szólt utána Miss Emerson. – Óra után, légy szíves, maradj az osztályban, ne menj le a tanulószobára.

Most közli, hogy ki vagyok rúgva, gondolta Garden. – Igenis, asszonyom – felelte hangosan.

A tanári kar rengeteget tárgyalta Gardent az év eleji konferencián, amikor az új növendékeket értékelték. Minden egyes tanár beszámolt Garden munkájáról, és ismertette az eddig elért eredményét. A végeredmény nem volt valami biztató. Azt mindenki leszögezte, hogy mennyire igyekvő. – Szegény gyerek – mondta Miss Mitchum, a számtantanárnő –, úgy szorongatja azt a ceruzát, kész csoda, hogy össze nem töri. Szinte várja az ember, hogy vér csöppen a dolgozatára.

Mademoiselle Bongrand a fejét csóválta. – Egyszerűen nem értem. Kitűnő füle van, jó memóriája. Az órai munkája neki a legjobb. De egy egyszerű feladatot is képtelen leírni.

– Valóban jó memóriája van – jegyezte meg a történelemtanár-nő –, és keményen is dolgozik. Kívülről fújja az angol királyokat, de azt képtelen felfogni, hogy azok miért nem kedvelték a franciákat.

Mindenki Miss Emerson felé fordult. – Már megint én? – kérdezte Miss Emerson.

– Te tehetsz róla, Verity. Mert téged imádnak valamennyien. Biztosan azért, ahogyan Browningot felolvasod nekik.

– Lárifári. Browningot csak két év múlva vesszük. Csak a kiejtésem miatt van. Azt találják annyira egzotikusnak. – Miss Emerson Új-Angliából jött, és nem kente el a mássalhangzókat. – Jól van hát – mondta. – Vállalom. – Ashley Hallban észrevették, hogy nem minden lánynak egyformák az értelmi képességei. És nem voltak hajlandók tudomásul venni, hogy akad gyerek, akit nem lehet tanítani. Ha egy gyereknek nehézségei voltak a tanulással, arra hamar felfigyeltek, és az a tanárnő, aki hozzá legközelebb állt, a segítségére sietett.

Garden odaállt Miss Emerson asztala elé, miközben a többiek kitódultak az osztályból. Olyan kétségbeesetten nézett rá, hogy Verity Emerson a legszívesebben megölelte volna. De hát segíteni egy ilyen kislányon nem úgy kell, hogy ajnározzuk. – Garden, tudom, hogy problémáid vannak az iskolai munkáddal – kezdte Miss Emerson szelíden. – Te sokkal többre vágy képes.

– Majd megpróbálok iparkodni, Miss Emerson.

– Megpróbálni nem elég, Garden. Azt csinálni is kell, keményen.

Garden lehorgasztotta a fejét.

– Tudom, hogy képes vagy rá. És majd megmutatom neked, hogy hogyan. Azt akarom, hogy délutánonként is benn maradj az iskolában, amíg ezt a dolgot meg nem oldjuk. Tudod, hogy mennek itt a délutáni tanórák?

– Igenis, asszonyom. Jövő héten kezdeném délutánonként a zeneórákat.

– Garden, ha ilyen nehezen megy a napi munka, akkor nincs értelme a tetejében még elkezdeni a zenetanulást.

– De az anyám ragaszkodik hozzá.

– Értem – mondta Miss Emerson. És értette is. Nem Margaret Tradd volt az első anya, aki szerette volna, hogy leánya általános műveltségre tegyen szert. Miss Emerson egy percig gondolkodott. – Garden, majd írok anyádnak. Megírom neki, hogy az iskola érdeke azt kívánja: inkább énekelj, mint hogy zongorázni tanulj. Az énekkart nagyon fogod élvezni. És megírom neki azt is, hogy szeretném, ha egy különleges tanterv érdekében délutánonként is bent maradnál. Osztályzatokról még semmi értelme beszélnünk.

– Ó, Miss Emerson – emelte Garden a tanárnőjére csupa imádat tekintetét.

– Nekem most mindjárt kezdődik a következő órám. – Miss Emerson nem vett tudomást az imádatról. – Menj a tanulószobába; itt az igazolás a késésért. És benne van az engedély, hogy előbb a könyvtárba menj. Vedd ki *A zarándok útja* című művet. Majd együtt olvassuk.

És meglehet, hogy nekem több bátorításra lesz szükségem, mint neked – suttogta Miss Emerson Garden távolodó hátának. Nagyszerű tartása van ennek a gyereknek, nézett utána Miss Emerson. És magában megjegyezte, hogy majd felveteti vele a viselkedéstan című tantárgyat. Ez utóbbit ajánlotta is Margaret Traddnek írt levelében, hozzáfűzve, hogy amennyi pluszköltséget ez a tanulók szüleinek jelenteni szokott, az többnyire említést sem érdemel. „A szülők ugyanis tudatában vannak – így Miss Emerson levele –, hogy micsoda értéktöbblet egy ifjú hölgy karrierjében, ha elsajátítja a formális társasági étkezési szokásokat."

Mint számított is rá, Mrs. Tradd utasította lányát, hogy maradjon benn ebédre az iskolában. Mademoiselle Bongrarid beleegyezett, hogy Garden a francia asztalnál kapjon helyet, ahol franciául folyt a társalgás. Arra számított, és nem is csalódott, hogy Garden hamarosan utoléri, és el is hagyja a többi lányt. – Csak derüljön ki, hogy neki is van erős oldala, s akkor majd nagyobb önbizalommal vág neki a gyenge pontok felszámolásának – mondta magabiztosan.

Miss Emerson elvben osztotta mademoiselle Bongrand véleményét. Gyakorlatban azonban neki a gyenge pontokkal kellett megküzdenie. – Garden – mondta határozottan mindjárt az első délután –, egyvalamit most nyomban meg kell tanulnod. Mindannyian többre vagyunk képesek, mint hisszük magunkról. Le tudjuk győzni magunkat. Nem a külső körülmények, nem a többi ember, nem a gonosz végzet győznek le bennünket. Magunk tehetünk mindenről. Amíg el nem határozzuk, hogy márpedig bennünket nem lehet legyőzni.

Garden imádó, értetlen szemébe nézett, és alig észlelhetően felsóhajtott. – Majd idővel megérted, miről beszélek. Akkor most lássunk hozzá…

Közvetlenül hálaadásnap előtt hazaküldték a bizonyítványokat. – Tudom, hogy van egy kettesem, mama – közölte Garden gyászos képpel –, de a többi mind hármas. És egészen biztos, hogy ki fogom őket javítani.

– Ugyan, mit számít, az ég áldjon meg – mondta Margaret. – Ne vágj ilyen rémes ábrázatot. A túlontúl okos lányok csak elriasztják a férfiakat. Ha valamiben javítanod kell, az a szeplők eltüntetése, nem más. Kened az arcodat tejföllel mindennap?

– Igen, mama.

– Akkor lehet, hogy reggelente is kenned kellene.

– Reggelente tanulni szoktam.

– Tanulhatsz a villamoson is. Az emberek azt látják, hogy milyen vagy kívülről, nem pedig azt, hogy mi van a fejedben. Az arcbőröddel foglalkozzál.

Az anyja akadékoskodása ellenére Garden jegyei fokozatosan javultak. Keményen meg kellett érte dolgoznia, de hajlandónak mutatkozott és fokozatosan azt is megtanulta, hogyan kell hatékonyan tanulni. Már latinból is hármasra állt, franciából pedig már négyeseket kapott.

Mrs. Ladson, az énekkar vezetője el volt ragadtatva Gardentől. A legtöbb erős hang szoprán volt, Gardennek viszont gyönyörű kontraalt hangja volt, az alsó regisztereket fogta a legjobban, és ez meleg árnyalatot kölcsönzött a kórusnak.

Gazdag és színes volt a beszédhangja is. Miss Oakman, a szónoklattan tanára elégtételt szolgáltatott Miss Emersonnak. – Igyekszik úgy ejteni a szavakat, ahogyan te, Verity. És ez egészen különleges.

Miss Oakman tavasszal rájött, hogy Garden egészen eredeti tehetség. A gyerekek addig csak verseket és prózarészleteket adtak elő, most viszont jeleneteket kezdtek feldolgozni, színdarabokból. – Garden nagyon félénk, amikor az egész osztály előtt egyedül kell valamit elmondania, de a színdarabban mintha egészen kicserélték volna. Született színésznő.

Miss Oakman nem is sejtette, hogy mennyire igaza van. A többi tanárnő sem, pedig igazán fogékonyak voltak. Garden világéletében színészkedett. – Te csak maradjál csendbe, és figyeld, micsinálnak a többiek – tanácsolta Reba Gardennek, amikor az első elemibe került. Garden pedig követte Reba tanácsát: figyelte a többieket, aztán csinálta, amit ők. Odahaza kezdetben Peggytől és Stuarttól igyekezett ellesni, hogyan viselkedjen az új helyzetben. Alig egy év elteltével beköltöztek a városba, s ekkor már két különböző, iskolai és családi közeghez kellett alkalmazkodnia, mielőtt egészen otthonos lett volna a korábbiakban. Garden kaméleonná vált. Mindig a környezete színeit öltötte magára, s hogy a kedvükben járjon, hogy befogadják, hogy olyan legyen mint ők, elsajátította a körülötte élő emberek viselkedési formáit..Eszébe sem jutott, hogy netán ezek a formák nem helyesek.

Nemcsak Miss Oakman szónoklattanórája terjesztette ki tevékenységét azon a tavaszon. A képzőművészeti tantárgy teljes egészében kilépett az osztályteremből; a szabadtéri

rajzórákat az iskola kertjében tartották. Heti egy délután-Mr. Christie, a rajztanár fogott egy csapat gyereket, és kivitte őket a városba, vázlatokat készíteni. Miss Emerson betette Gardent a csoportjába. Az iskolai előmenetele addigra lehetővé tette, hogy még egy szabad délutánt fordítson más célokra.

Mr. Christie, mint előtte sokan, véletlenül bukkant rá Charlestonra, és azon nyomban beleszeretett. Úton volt New Jerseyből Floridába, amikor elromlott a kocsija.

Hogy az időt elüsse, míg a szerelő a kocsiján dolgozik, úgy határozott, megnézi magának a Sumter-erődöt. Herbert Christie mindössze annyit tudott Charlestonról, hogy itt dördültek el a polgárháború első puskalövései. A szerelő megmutatta neki, melyik út visz a Batteryhez, ami nem volt más, mind a White Point park sétaútja. – Onnét nagyon szép a kilátás – mondta a szerelő –, csak épp nem sok a látnivaló.

Mr. Christie még a közelébe se ért a Batterynek, amikor már tudta, hogy nem utazik tovább. Táviratozott Palm Beachbe annak az embernek, aki megrendelte nála a felesége portréját. Herbert Christie épp akkoriban kezdett hírnevet szerezni mint portréfestő. De ott nyomban letett az egészről. Nincs a világon az az arc, ami olyan izgalmas lehet a számára, mint a régi Charleston ódon falainak és házainak szépsége.

– Ezt nézzék, nyárspolgárok – bődült a mögötte sorjázó lányokra. Karját széttárta, hatalmas mozdulatokkal hadonászott, miközben a Church Streeten felmászott egy félrebillent kocsilelépőre. – Hát nem látják? Vakok maguk?

Garden Wentworth Wragg házát látta. Mrs. Wragg a kertben teázott Júlia Chalmers mamájával. Garden eltűnődött, vajon

kakaós sütit esznek-e; a Wraggék szakácsnője sütötte a legjobb kakaós sütit a világon.

Több idősebb lány észrevette, hogy Mr. Christie milyen művészi. Titokban rajongtak érte. Mr. Christie pont olyan, amilyennek egy művésznek lennie kell – egy hajtincs a homlokába hullik, és hosszú, nagyon hosszú a szempillája.

Mr. Christie szenvedélye néhány lányt odáig ragadott, hogy vette a fáradságot és körülnézett. Keskeny, macskaköves utcát láttak, amire a környező fák árnyéka borul. A házak utcai oldala és a falak a járdából emelkedtek ki; a kő-, tégla- és stukkószirtek viharverte rózsaszínben, barnássárgában és okkerszínben pompáztak. A szirteket csupán egyetlen nyitott kapu törte meg, egészen a közelükben. Azon keresztül bepillanthattak egy téglával kerített kertbe, a falon azáleák a rózsaszín minden létező árnyalatában, dús vadszőlő kúszott fel a falra és húzott el végig az eresz mentén, súlyos, bíborszínű virágfüzérek csüngtek rajta – erős, édes illatuk az utcára is kizúdult.

Az egyik lány a fény és árnyék játékára figyelt fel a falon, aztán az egyik ház kovácsoltvas balkonjára, amely oly könnyednek tűnt, mintha árnyék volna maga is. A lány lélegzete is bennrekedt az épületek szigorú körvonalaitól, egyszerűségük lenyűgöző látványától, a vonalak tisztaságának és az elöregedett, lágy pasztellszínek kontraszthatásától. Az ütött-kopott stukkó már lepergett a legközelebbi házról egy magas, bezsaluzott ablak sarkánál. És látni engedte az ősöreg téglák szépséges mintázatát, anyagát. A lány érezte, hogy ég a szeme, és elfordult, nehogy a többiek megkérdezzék, mi baja.

Mr. Christie észrevette, megértette, és elégedetten nyugtázta. – És most, hölgyeim, továbbmegyünk. Kövessenek. Ma egy kis sós levegőt szívunk, és megfigyeljük a sirályok röptét.

– Muris ez a Mr. Christie – mondta Garden az anyjának odahaza egy ilyen művészeti kirándulás után. – A vezetéknevünkön szólít, de nem teszi hozzá, hogy kisasszony. „Tradd, maga disznó", engem így szólít.

Margaret megmerevedett. – Ez nem szép dolog.

– Ugyan, csak tréfál. Azt állítja, hogy Charleston igazi gyöngyszem, és én nem méltányolom, ahogy a Bibliát, tudod. Mr. Christie egyszerűen imádja Charlestont, és tud is róla mindent. Ma mutatott nekünk egy házat, amelynek a kapubálványába virágdíszeket faragtak. Azt mondta, az a Garden-ház, és a virágok gardéniák. Az úgy Garden, mint én, vagy mint te, mielőtt feleségül mentél a papához?

Margaret bólintott. – A miénk volt, mielőtt a jenkik idejöttek. Jog szerint ott most nekünk kellene laknunk, nem azoknak a rémes Carsonéknak. Még csak nem is charlestoniak. A férfi kereskedelemmel foglalkozik.

– Hogyhogy kereskedelemmel, mama?

Margaret oda se figyelt. – Apám mesélte – folytatta –, hogy annak a háznak a báltermében van lefektetve Charleston legjobb parkettája. Az a parketta maga is táncolt a táncosok lába alatt, és úgy röpítette őket, hogy a levegőben érezték magukat. Egyszerűen nem igazság, hogy az ember nem élhet a maga házában. Jövőre ott tarthatnánk a hét országra szóló bálodat.

– Fogunk bált tartani? Úgy szeretném, ha olyan születésnapi zsúrom lenne, mint Betsy Walkemek. Kártyáztunk, nem pedig olyan ostoba gyerekjátékokat játszottunk, mint a „Kinek nem jut szék".

– Ne légy ostoba, Garden. Jövőre igazi estélyeid lesznek, tánccal, tudod jól.

Garden ámult és rettegett. A tánc még most sem ment neki jobban. – Azt akarod mondani, hogy a tánciskola mellett még másutt is lesz tánc?

Margaret a tenyerébe temette az arcát. – Teremtőm, minek vertél meg ezzel a gyerekkel? – nyögte. Aztán leejtette a kezét. – Jövőre… tizenöt… éves… leszel – mondta lassan, mintha egy elmebeteggel társalogna. – Aki tizenöt éves, az befejezte a tánciskolát.

Garden egyre zavartabb lett. A tánciskola mindig kétéves; osztálytársnői az Ashley Hallban két évig fognak járni.

– Ne nézz ilyen ostobán, Garden. Te idősebb vagy az osztálytársnőidnél egy esztendővel, mert évet vesztettél. Wentworth osztálytársnőivel leszel első bálos. Nem mintha számítana.

Gardennek számított. Aznap este álomba sírta magát, amire évek óta nem volt példa.

Másnap Wentworth felvidította. – Ezt a szerencsét – gratulált Gardennek. – Megszabadulsz Miss Ellistől. És a saját összejöveteleink annyival mulatságosabbak. Nyáron majd rendre gyártjuk a névsorokat, hogy kit szeretünk és kit nem. Én majd gyakorlom veled a tánclépéseket. – Wentworth Wragg nagyon jószívű teremtés volt.

36

A Flat Rockban eltöltött nyár olyannyira szakasztott mása volt az előzőnek, mintha visszafordult volna az idő kereke. Garden és Wentworth elválaszthatatlanok voltak, Margaret és Caroline Wragg csak bátorították a barátságukat.

Margaret elégedetten legeltette a szemét Gardenen. A szeplői szinte megszűntek, a bőre szépséges, krémfehér, makulátlan. A tartása tökéletes, könnyed eleganciáját akkor sajátította el, amikor a Településen a fején hordta a kosarakat. Az egészsége kifogástalan, látszott a szeme csillogásán, a hibátlan fogain, az orcája és szája élénk rózsaszínén, amikor nagyobb erőfeszítést tett vagy izgatott lett valamitől.

Tizennégy esztendős volt, és kezdett nőiesedni – a csípője élénken kirajzolódott, s már a mellei is gömbölyödtek. Margaret tüzetesen tanulmányozta, és nagy megkönnyebbülésére szolgált, hogy Garden a korához képest még mindig gyerek. Nem akarta, hogy idő előtt virágba boruljon. A szépsége már megvolt, de még nem figyelt fel rá senki. Margaret bő ruhában és szűk cipőben járatta, a haját szoros copfba fonta, masnit kötött rá, és apró, lapos füle mögé erősítette.

Akkor ősszel, az első összejövetel alkalmával Margaret feltűzte Garden két copfját a feje búbjára. Úgy festett, mint egy királykisasszony, gazdagon díszített vörös- és sárgaarany koronával a fején. – Milyen csinos, mama – mondta Garden. – Így olyan felnőttes vagyok. – Cseppet sem izgult az összejövetel miatt. Wentworthéknél tartották, ahová bejáratos volt, és

Wentworth egész nyáron gyakorolt vele. Most már egészen tűrhetően táncolt. Mosolyogva, fejét forgatva csodálta magát a tükörben. – Kilyukasztathatom a fülemet, mama? Wentworth is kilyukasztatta, és az estélyen már fülbevalót fog viselni.

Igen, gondolta Margaret, a fülbevaló csak felhívná a figyelmet a tökéletes, apró fülére és a hosszú, karcsú, szaténfehér nyakára. De most még nem. Majd a megfelelő pillanatban.

– Korai még neked a fülbevaló, Garden, és Wentworthnek is. Fogalmam sincs, hogy képzeli a mamája. – Margaret úgy határozott, hogy leereszti Garden haját, aztán mégis meggondolta magát. Az aznapi estélynek Caroline Wragg-gel ő a háziasszonya. Látni szeretné, milyen hatást gyakorol Garden a Citadella kadétjaira. A ruha épp megfelelő volt az alkalomra, magas nyakú, kerek csipkegallérral, elöl-hátul mély berakásokkal, a hosszított derekán szaténövvel. Nem volt benne semmi felnőttes, semmi, ami a tekintetet magára vonzza. Csak a királyi fejtartás, a lágy, kedves arc még mindig egy kislányé, nem felnőtt nőé. Igen, rendkívül érdekes lesz végignézni, hogyan reagálnak rá.

– Milyen csinos vagy, Garden – cuppantott Mrs. Wragg a levegőbe Garden arca mellett.

– Köszönöm, Miss Caroline. És köszönöm, hogy meghívott.

– Margaret. – Puszi, puszi. – Ezt a gyermeket elragadóan megtanítottad viselkedni. A kabátotokat Rosalie majd elveszi. Szaladj fel, Garden, már mindenki a szalonban van… Hát nem mulatságos, Margaret? Egyik percben úgy érzem magam, mintha magam is gyerek volnék, a másikban meg mintha Miss

Ellisszel volnék egyidős. A lányok mind bűbájosak, és a fiúk mind rettenetesen izgatottak. Már csak Lucy Ansont kell megvárnunk, s utána fölmehetünk.

Garden rémesen érezte magát a mulatságon. Amikor a szalonba fölért, megdermedt. Wentworth és két osztálytársnője, Alice Mikell és Marion Leslie boldogan nevetgéltek és beszélgettek a citadellabeli kadétokkal. Az egyik sarokban három charlestoni fiú társalgott lelkesen egy szarvasról, amit egyikőjük elejtett. Két fiút Garden nem ismert – nagyon öregnek találta őket. Egyikük még dohányzott is. A harmadik Tommy Hazlehurst volt, de Gardennek nem sikerült elkapnia a pillantását.

Wentworth se vette észre. Alice odanézett, azután elfordult. Mindhárom lány derékban szabott ruhát viselt. Garden megállapította, hogy fűző van rajtuk, mert a derekuk nagyon karcsú volt, és rettenetesen felnőttesnek látszottak. A boldog várakozás egyszeriben oda lett, s ő ott állt rémülten, magányosan. Úgy is maradt egész este, esetlenül, szavaszegetten, nyomorultul.

Tommy megpróbált a segítségére sietni. – Olyan pocsékul táncolsz, mint a tánciskola elején – közölte rosszul időzített őszinteségi rohamában. – Ugyan már, Garden, egy-két-hár-négy, egy-két-hár-négy. Már hogyne volnál rá képes. Csak tégy úgy, mintha a Dél-Karolina Csarnokban lennénk, és Miss Ellis csattogtatná ránk a fogait… Jaj, Garden, ezt tréfának szántam. Ha az ember tréfál, azon illik nevetni.

– Nem tudok. Nem tudok nevetni, nem tudok táncolni, a legszívesebben meghalnék. – Miss Ellis fenyegető pálcájától sohasem rettegett annyira, mint az anyja arcára kiülő jeges rosszallástól.

– Garden – kezdte Margaret, amikor hazaértek. – Nem hiszem, hogy sokat kérek tőled. Én érted mindent megteszek, elvagyok minden fényűzés nélkül, csak hogy neked meglegyen mindened, amit egy veled korú lány óhajthat, és mást se kérek, csak egy kis erőfeszítést. Ma este szégyent hoztál a fejemre a legjobb barátnőm előtt. Ott voltunk a gyönyörű otthonában, és te a legkisebb erőfeszítést se tetted annak érdekében, hogy részt vegyél a mulatságban. Úgy álldogáltál ott, mint egy fabábu, s ettől még mások is kínosan érezték magukat. Mi erről a véleményed?

– Semmi, mama.

– „Semmi", ennyit mondtál egész este. Ilyen szégyenletes viselkedést még életemben nem láttam.

– Sajnálom, mama. ígérem, nagyon fogok igyekezni.

– Nos, ajánlom is. Szégyelld magadat. Eredj lefeküdni. Mára végeztem veled.

Másnap vasárnap volt. Garden a Traddek padsorában térdepelt, és tisztelettel arra kérte a Jóistent, hogy segítsen megtanulni, hogyan viselkedjen, jól" az összejöveteleken. És megköszönte neki azt is, hogy hétfon elkezdődik az iskola.

Garden második esztendeje Ashley Hallban nem volt olyan boldog, mint az előző. Miss Emerson már nem foglalkozott vele külön. – Nagyon becsületesen dolgoztál az elmúlt évben – mondta neki. – Tudom, hogy ebben a mostaniban sem lesz

probléma, Garden. Egyedül. – És többé már nem tartozott egy csoporthoz, mint az idáig. Hivatalosan még mindig Charlotte-tal és Betsyvel és Rebeccával és Juliával volt együtt, de azok még mindig tánciskolába jártak, Garden pedig nem tudta, miről pletykálkodnak folyton, milyen események történtek velük a hétvégén. Társadalmilag Wentworth és barátnői köréhez tartozott, de nem járt velük egy osztályba. A szombat esti összejöveteleken nem tudott együtt mulatni velük a hét közben történt iskolai eseményeken. Egyre jobban igyekezett, hogy beilleszkedjen, de egyre kevésbé sikerült.

De ott volt az énekkar meg a drámaklub, és még mindig az iskolában étkezett a bentlakókkal, és együtt ült mindenféle korosztállyal a francia asztalnál. Úgy alkalmazkodott osztálybeli és táncmulatsági elszigeteltségéhez, hogy csendesebb lett, és mindjobban belevetette magát az iskolai tevékenységbe. Maga sem volt tudatában, hogy Ashley Hall szelleme beléivódott. A csengők és kötelességek megszokott, ámde korántsem merev rendje, az egyén tiszteletben tartása, az önfegyelem méltánylása és élvezete, a tanulás iránti vágy, a szépség és harmónia értékelése a tanárok és az egész közösség példája nyomán, kezdve Miss McBee-től egészen Turpsig, a pedellusig, mind beleidegződtek. Garden nem tudta, mitől oszlik el egy csapásra a boldogtalansága, hacsak megpillantja a tetszetős főépületet. Ha el volt keseredve, csak megállt az előcsarnokban és felnézett a repülő lépcső tökéletes alakzatára. Attól egyszeriben jobban érezte magát. Ahogy teltek-múltak a hetek, Garden minden ösvényből, pázsitból, minden fából és bokorból és szál virágból erőt és vigaszt merített. – Szeretem Ashley Hallt – fújták az oda

járó hallgatók lelkesen. Mondta Garden is, méghozzá hajszálpontosan ugyanazzal a hangsúllyal, mint a többiek. De számára, ha nem is sejtette, sokkal bensőségesebb élményt jelentett.

Garden életének menete látszólag vajmi keveset változott. Szorgalmasan végezte tanulmányait, lelkiismeretesen fehérítgette a bőrét és ritkította vörös haját, tudomásul vette, hogy anyja milyen ruhák viseletét tartja jónak a számára, meg azt is, hogy hogyan viselje a copiját, megjelent minden szombat esti összejövetelen és úgy tett, mintha kitűnően érezné magát. Majd egy idő után örvendetes eseményekre is sor került az életében.

Felkérték, hogy lépjen be a Szent Mihály-templom kórusába, amitől minden vasárnapja örömteli eseménnyé változott. Tommy Hazlehurst Garden hivatásos csodálójának kiáltotta ki magát, ettől a szombat esték se jelentettek többé akkora megpróbáltatást. Garden jól érezte magát Tommyval. A fiú Wentworthbe volt szerelmes, reménytelenül, és szüksége volt valakire, akinek kiöntheti a szíve bánatát. Hamarosan már ő kísérte el Gardent minden mulatságra, híre kelt, hogy Garden udvarlót talált, ezért aztán nem volt már kötelező flörtölnie a többi fiúval.

Még az anyja is elégedettnek tűnt. Tommy Hazlehurst ugyan korántsem volt az, akit Margaret Garden jövendőbelijeként elképzelt, de jóképű, jó modorú és jó családból való fiú volt. És ékes bizonyítéka Garden csinosságának. Kezdetnek éppen megfelelt. Margaret ismét szeretetteljesen viselkedett, Garden pedig anyja jóindulatának fényében sütkérezett.

S mikor hatalmas erejével, hódító illatárjával és simogató, suttogó szellőjével rájuk tört a buja déli tavasz, Garden elnyomta magában a zavarba ejtő, bimbózó, megnevezhetetlen érzést, amely megpróbálta hatalmába keríteni testét-lelkét. Neki minden úgy jó, ahogy van. Nem akarja, hogy bármi megváltozzék.

Miközben minden órával messzebbre került tőle a gyerekkora, pompás, törékeny nőiessége egyre jobban kiteljesedett.

37

Azon a nyáron Garden szerelmes lett. A fiút Julian Gilbertnek hívták, és alabamai volt. Száznyolcvan-egynéhány centi magas, barna hajú, barna szemű fiatalember – a szeme oly sötét, hogy már-már feketének látszott. Fehér vászonöltönyt viselt, amelyen soha egy ránc nem volt található, és puha csokorra kötött zsinórnyakkendőt. Kiejtése, akár a méz, és a hölgyek előtt mindig szertartásosan meghajolt. A romantikus eszménykép minden külsőségével rendelkezett, jóképű volt, barna, magas és elragadóan udvarias.

És nős. Ifjú feleségével épp nászúton voltak a Vigvamban. A fiatalasszonyt Annabelle-nek hívták – amikor Julian a nevén szólította, mintha muzsikaszó csendült volna a felhők között. Annabelle is magas volt és nádszálkarcsú, szív alakú arcát bodros szőke haj keretezte – frizuráját laza csigákban viselte. Mindig pöttyös, fehér ruhában járt, hajába és derekába

vadvirágot tűzött. Julian szedte neki a réten, és eléje térdelve nyújtotta át.

Garden tágra meredt, döbbent szemmel nézte őket. Anyja azt állította, hogy közönségesek. Caroline Wragg pedig, hogy aranyosak, pont olyanok, mint Mary Pickford és Douglas Fairbanks.

Wentworth titokban megvallotta Gardennek, hogy szerinte Julian Gilbert majdnem olyan jóképű, mint Maine Wilson. A két lány elkerékpározott Hendersonville-be, ott beültek fagylaltozni a drogériába s közben epekedve hasonlítgatták egyoldalú szerelmeiket. Esténként otthon az „Egyszer megtalállak" című dalt énekelték, s közben az éj leple alatt könnyek peregtek végig orcájukon.

Wentworth titoktartásra eskette meg Gardent, majd megvallotta neki a legbensőbb titkát. – Egyszer hagytam, hogy az egyik kadét megcsókoljon.

Garden meg volt döbbenve. – És nem féltél, hogy meglátnak?

– Rettegtem. Azt hiszem, ez volt az egészben a legjobb. Mindnyájan odakinn voltunk LucyAnson verandáján, emlékszel? Azon az utolsó mulatságon, amikor olyan rettenetesen meleg volt. Van ott hátul egy nagy, árnyékos rész, ott, ahol a lőne nő. Oda berángatott. Sejtettem, miben sántikál. Fred volt az, tudod, aki mindig olyan közel bújik az emberhez tánc közben.

– És te mit csináltál?

– Mit csináltam volna? Hagytam, hogy odarángasson, te ostoba. Aztán feléje fordítottam az arcomat és… hát így történt.

– Szájon csókolt?

– Igén. És össze se ütközött az orrunk. Látszott, hogy már komoly gyakorlata van benne.

– De Wentworth, hisz nem is szereted. Minek csináltad? – Garden libabőrös lett a gondolatra.

– Nézd, Garden, tizenhat leszek augusztusban. Egyszerűen nem bírtam elviselni a gondolatát, hogy betöltőm a tizenhatodikat, és még csak meg se csókolt senki.

– És milyen érzés volt, Wentworth? Beleszédültél?

Wentworth elgondolkodott. – Nem, egy mákszemnyit se kerülgetett az ájulás meg ilyesmi. De izgis volt. És semmihez se fogható.

Akkor ősszel, amikor a mulatságok újra kezdődtek, Garden megállította Tommy Hazlehurstöt, aki Mikelléktől hazakísérte. Egy hatalmas oleander árnyékában álltak éppen. – Tommy – kérlelte reszkető hangon –, volnál szíves megcsókolni?

– Mi? Te megőrültél, Garden?

– Tommy, kérlek szépen. Decemberben tizenhat éves leszek és lehetetlen, hogy addig senki meg ne csókoljon.

Tommy eleget tett úriemberi kötelességének. Fejét lehajtva sietős puszit nyomott Garden feléje csücsörített ajkára. – Így jó lesz?

– Igen, kösz szépen, Tommy. – Garden szerette volna rettentően bátornak és vakmerőnek érezni magát, de nem sikerült. Ez a csókolózás nem valami nagy dolog, gondolta.

Garden most már harmadik esztendeje járt Ashley Hallba. Ugyanolyan részének érezte magát, mint a főépület közelében a páfrányokkal szegélyezett barlang szájának sziklaköveit.

Megválasztották a drámaklub alelnökévé, és meghívták, hogy vegyen részt a Verre d'Eau-ban – ez a szervezet pénzt gyűjtött és önkéntes munkát végzett a charlestoni szegény gyerekek részére.

Garden közölte anyjával, hogy milyen megtiszteltetésben részesült, és tudomásul vette az érdektelen fogadtatást, amire előre is számított. Margaret tudni akart mindenről, amit gyermeke az iskolában művel, de érdekelni semmi nem érdekelte.

Az Ashley Hallban bekövetkezett legérdekesebb változást Garden elfelejtette megemlíteni az anyjának. Millie Woodruff és két másik bentlakó az ősszel rövidre nyírt hajjal jelent meg az iskolában. Millie ugyanakkor megszerzett egy példányt a botrányos *A Paradicsomon innen*-ből. Kézről kézre járt, míg már a lapjai kiszakadtak, és mindenki a regényben lejátszódó csókolózós partikról és alkoholt ivó és cigarettázó lányokról suttogott. A legtöbb lány állította, hogy hazugság az egész, de Millie megesküdött, hogy ő személy szerint ismer valakit, aki ismer egy lányt Philadelphiában, aki pont ilyen.

Ahogy közeledett a karácsony, Garden az utolsó hét két nagy iskolai műsorára összpontosította figyelmét. Az énekkar koncertet készült adni az iskola és a szülők tiszteletére – Gardenre szólószerepet bíztak, ráadásul franciául. És a Verre d'Eau szokás szerint a „Miss McBee fáját" aggatta tele a szegény gyerekeknek szánt ajándékokkal. Garden igyekezett nem gondolni a szünidőre. Az idei év az ő első bálozás előtti szezonja.

De az anyja nem hagyta, hogy egy percre is megfeledkezzen róla: Gardennek meg kellett vívnia anyjával a küzdelmet a csöppet sem fontos kóruspróbák és nagy horderejű ruhapróbák

miatt. Első alkalommal szállt szembe az anyjával, furdalta is a lelkiismeret, de azért csak szembeszállt, és győzött is. Azzal igyekezett a bűnét jóvátenni, hogy lelkesedést színlelt, amikor Margaret a báli szezonról beszélt. – Garden, neked fogalmad sincs, hogy milyen izgalmas és csodálatos lehet egy jól sikerült bál. A teadélután persze szintén jó mulatság, de életed első báljához egyszerűen semmi sem fogható. Kivéve egyvalamit, a Szent Cecília-bált. De az majd csak jövőre lesz. Idén, ehhez nem is fér kétség, a bál lesz életed legnagyobb eseménye. – Margaret előhozta féltve őrzött szuveníresdobozát, és végigpergette a megsárgult lapokat, egyenként újraolvasta a régi meghívókat és elhalványult táncrendeket, és részletesen beszámolt Gardennek minden eseményről.

A friss, krémszínű meghívók december első hetétől fogva érkeztek. Margaret az ajtóban várta Gardent, amikor az iskolából hazajött, s azt is alig hagyta, hogy a kabátját levegye, máris ültette le az íróasztalához, hogy megírassa vele a válaszokat.

Hanem amikor december tizedikén Garden hazajött az iskolából, az anyja fel-alá járkált a lakásban. – Hogy van képe – esett neki Margaret Gardennek –, hogy merészel téged abba a házba meghívni? – lobogtatott egy meghívót Garden orra előtt.

– Kicsoda, mama? Melyik házba?

– Elizabeth Cooper asszonyság, ki más? Az a rémes nőszemély. – Garden kivette a meghívót anyja kezéből.

– De hisz ez a Lucy Anson tiszteletére rendezett teadélután – közölte Garden.

Margaret rábámult. – Köszönöm, Garden, de olvasni még tudok. Csak ép ésszel föl nem foghatom, hogy ez a rémes öregasszony mit meg nem enged magának.

Garden békítgetni igyekezett. – Én tudom, hogy mi lesz ez, mama. Lucy mondta, hogy majd kapok meghívót. Ő meg a mamája személyesen címezték meg a meghívókat. A hölgy, aki az összejövetelt rendezi, talán nem is tudta, hogy rajta vagyok a meghívottak listáján.

Margaret abbahagyta a dühöngést, de azért még nem higgadt le. Másnap reggeli előtt Garden nem is mert visszatérni a meghívásra. – Ugye elmehetek a Lucy teadélutánjára, mama? Ugyanis lehet, hogy az iskolában szóba hozza.

– Elmehetsz. Nem kaptál olyan sok meghívást, hogy megengedhetnéd magadnak, hogy akár egyet is visszautasíts. És különben is, Lucynak miért idén van a bemutatkozása? Azt hittem, egy osztályba jártok.

– Nem is tudtad, hogy Lucy eljegyezte magát? Tudod, ő már tizenhét éves. Egy évet vesztett a skarlátja miatt.

– Hogyhogy én nem is tudtam róla? Kihez megy hozzá?

– Az még titok, mama. Ne is tudj róla. Majd csak az évad vége után fogják bejelenteni. És csak júniusban lesz az esküvő, miután Lucy leérettségizett. Wentworth azt meséli, hogy Lucy papája nem akarja, hogy a lánya ilyen fiatalon férjhez menjen.

– De kihez, Garden, kihez? Kihez megy hozzá Lucy?

– Ó, valami Peter Smithhez. Én soha életemben nem láttam. Sokkal idősebb nála. Az Ansonék melletti ház az övék a Sullivan-szigeten, és Lucy ismeri, amióta az eszét tudja.

Margaret megnyugodott. Peter Smith nem tartozott azok közé a férfiak közé, akiket Garden számára kinézett. A férfi megjárja, bár nem valami világraszóló fogás.

Garden észlelte, hogy az anyja elégedett. Akkor most ideje, hogy megkérdezzem, gondolta. – Mama – kezdte egészen közömbös hangon –, ki az a hölgy, aki Lucynak a teadélutánt rendezi?

Az anyja, ha nem is túlzottan, de megint méregbe jött. – A nagynénéd, Garden. A nagyapád nővére.

– Biztosan nagyon öreg már.

– Az egészen biztos. Fiatalkoromban találkoztam vele, de alig emlékszem rá. Apáddal rettenetesen összevesztek, s attól fogva egyikünk se állt vele szóba, nem is emlegettük.

Garden reménykedve várta a további felvilágosítást.

– A részletekre már nem emlékszem. Apád egyszer elmondta, de elfelejtettem. Egy csomó pénzt elhalászott az orra elől, meg a Traddék családi házát is magának szerezte meg. Ott is él, tudod, és ott tartják Lucy tiszteletére a teadélutánt. Az a Tradd-ház. Ami jog szerint a miénk, nem pedig Elizabeth Cooperé.

– Rémes öregasszony lehet.

– De még mennyire. Meg is vagyok lepve, hogy teadélutánt rendez Lucy tiszteletére, bár mintha hallottam volna, hogy a keresztanyja. Vagy valami hasonló. A Traddek és az Ansonok mind rokonságban állnak egymással.

– Lucy nekem unokatestvérem?

– Valahogy úgy. Én nem követtem a családi relációkat. Charlestonban mindenki az unokatestvére mindenkinek.

– Na én megyek, mert még elkésem, mama.
– Iskola után siess haza.
– Tudom, tudom. Próbára megyünk.

Margaret magának is ruhát csináltatott. Ő is készült a bálba. Karácsony estére tűzték ki, arra a napra esett Garden tizenhatodik születésnapja. Margaret hároméves mély gyásza pedig előző este ér véget. Most már viselhet szürkét, mályvaszínt vagy a fekete és fehér kombinációját. Legszívesebben fehéret viselt volna, alul fekete szegéllyel, de hát a fehér az első bálozónak volt fenntartva, akinek a tiszteletére a bált adták. A szürke nagyon öregasszonyos, vélekedett Margaret. Az ember harminchét éves korában még nem olyan vén. A mályvaszín nem áll igazán jól neki, de ha ezüstcsipkéből jön rá egy kis dekoltázs, akkor az tompítja a lila hatását.

És az igazat megvallva, Garden megjelenése mégiscsak jobban foglalkoztatta, mint a magáé. Gardenre fel kell figyelniük, csodájára kell járniuk, talán majd még meg is rohamozzák. Csak ne jobban a kelleténél. Éreztetni kell, hogy fiatal még, nem érett meg arra, hogy udvarlókat tartson. Margaret nem tűri, hogy Gardent bárki megfossza az igazi első bálozói sikerektől. Az ő lányát senki nem fogja idő előtt eljegyezni, feltett szándéka, hogy Gardenen keresztül kiélvezze mindazt, amiben neki magának nem lehetett részé, amit mind megkaphatott volna, ha bele nem csalogatják a korai házasságba. Garden majd az első bálján fog teljes sikert aratni, ő lesz az évad szépe, az udvarlóitól reggelente tucatjával érkeznek majd a virágcsokrok, hemzsegni fognak

körülötte, talán ölre is mennek, netán valamelyik öngyilkosságot kísérel meg miatta.

Amit Garden ruhája fazonjának végül is kiválasztott, az leginkább matrózblúzra és szoknyára emlékeztetett. Puffos ujj, csónaknyak, ejtett derék és harmonikaberakásos szoknya. Halványkék selyemből készült, elefántcsontszínű kis fodorral a nyakán, a derekán és az ujján pedig hímzett rózsaszínű rózsákkal. Az öve széles, rózsaszín szaténszalag, a tánccipője rózsaszín szaténből készült, alacsony, francia sarokkal. A hajába rózsaszínű rózsát fognak tűzni, s a kezében csipkével körülvett és kék szalaggal átkötött csokor rózsabimbó.

– Mama, olyan fura ez az egész – mondta Garden.

– Csitt, Garden. Vegyél mély lélegzetet és tartsd vissza, amíg Mrs. Harvey összefűzi rajtad. – A fűző Garden derekát a kívánt méretre szorította össze, és kiemelte feszes, fiatal mellét. Margaret helyeslőn bólintott a varrónőnek. A ruha majd elrejti mindazt, amit a fűző kidomborít, de ha a férfi átöleli tánc közben a derekát, megérzi az apró csípőjét és könnyedén elképzeli a többit.

Garden már hétköznap is könnyű fűzőt viselt. Az nagyon jó lesz a teadélutánokra. Az idősebb nőtlen férfiak azokra csak akkor mennek el, ha valamelyik közeli rokonuk tiszteletére adják, ilyen pedig idén nincs is.

Margaret nem ismerte fel a telefonban beszélő hangját. Az illető közölte, hogy a lányát elütötte egy autó. Jelenleg a Roper Kórház elsősegély-helyiségében van.

Margaret felsikoltott.

– Semmi ok az aggodalomra, Mrs. Tradd – nyugtatgatta a hang. – A sebesülése nem komoly, csak a bokáját törte.

– Mindjárt ott leszek – közölte Margaret. Letette a telefont, és tovább sikoltozott. Garden nem lesz ott a bemutatkozó báli szezonján. – Zanzie – kiáltotta –, főzz egy teát. Rémes állapotban vagyok.

– Köszönöm, jól vagyok – mondta mindenkinek Garden a december tizenkilencediki teadélutánon. És jól is volt. Az évaddal kapcsolatos rettegéstől megszabadult. Más dolga nem lévén, ült a nagy kerekű tolószékben, és nézte a táncolókat. Az emberek megálltak, megkérdezték, hogy van, s mikor közölte, hogy jól, otthagyták. Élvezte a zenét, igazi zene volt, négy hangszer játszott, nem egyetlen magányos zongora. És el volt ragadtatva a vidám hangulatú Charleston látványától. Anyja megjósolta, hogy élvezni fogja a báli szezont. Igaza lett. Garden a többi programot is örömmel várta – egy újabb teadélutánt húszadikán, aztán a bált huszonnegyedikén, utána Lucy Anson teadélutánját huszonnyolcadikán.

Margaret a bálon mellette ült. Elégedett volt Garden sikerével. Mind a négy Margaretet érdeklő agglegény megjelent, hogy együttérzéséről biztosítsa Gardent. Kettőt közülük szemmel láthatóan magával ragadott a mosolygós, mély, felnőttes hangon beszélő Garden. A jövő év, gondolta Margaret, nagy siker lesz.

Az utolsó pillanatban még megpróbálta lebeszélni Gardent arról, hogy elmenjen Lucy Anson teadélutánjára, de Garden

mindenáron menni akart. A tolószékből roppantul élvezte a báli szezont, és ez volt az utolsó összejövetel, amire elmehetett.

– Én nem izgulok amiatt, hogy találkoznom kell Mrs. Cooperrel – közölte Garden. – Biztosan nem fog megharapni.

Az igazat megvallva, egyenesen kíváncsi volt dédnagynénjére, arra a szörnyetegre, meg a házra, amelyben él. Ha valaki, hát inkább Elizabeth Cooper tartott a találkozástól.

Lucy Anson odaadta keresztanyjának a vendégek listáját, mihelyt a válaszokat megkapta. Elizabeth Cooper csak a karácsonyt követő napon vette magának a fáradságot, hogy a listát végigböngéssze, amikor már az ünnep nagyjából véget ért. Azt tudta, hogy negyvenöten kaptak meghívást, és hogy meglehet: mindannyian el is fogadták. Most, két nappal a teadélután előtt, mindössze az emlékezetét akarta felfrissíteni, hogy mindenkit a nevén tudjon üdvözölni, aki elébe járul. Olyan könnyű összetéveszteni idősebb testvéreket a fiatalabbakkal, és egy tizenhét éves kamasz fiú olyan könnyen megbántódik, ha véletlenül a tizennégy éves öccse nevén szólítják.

Mrs. Cooper éppen teázott, amikor a listát átfutotta. Amikor Garden nevéhez jutott, a listát az ölébe ejtette. – Te jóságos ég – suttogta. Ahogy a kezét elrántotta, a tea az ölébe löttyent. Nagyon felizgatta magát.

Tennem kellett volna valamit, gondolta. Úgy viselkedtem, mint egy gonosz öregasszony. Ez a gyermek az öcsém unokája, és még soha egyetlen pillantásra nem méltattam. Ráadásul többen is voltak gyerekek. Valamit tennem kellett volna, jelét

adni az együttérzésnek. A viselkedésemre nincs bocsánat. Szemét eltakarta, és lehorgasztotta a fejét.

Valójában Elizabeth viselkedésének megvolt a magyarázata. Az unokaöccse, Garden apja, nőcsábász és gyilkos volt, és Elizabeth vele szemben tanúsított magatartása, a felháborodás és undor teljességgel indokolt volt. És persze neki is olyan volt a vérmérséklete, mint a többi Traddnek. Egyszer megesküdött, hogy Stuartról többé hallani nem akar – dühe és bánata csak táplálta a hirtelen elhatározást. Nem is tűrte többé, hogy a jelenlétében bárki említést tegyen a Tradd-birtokról.

Stuart 1913-ban bekövetkezett haláláról nem szerzett tudomást. Teljes elvonultságban élt képtelen lévén szembenézni az élet viszontagságaival, mivel épp majd' belepusztult egyetlen fiának, Traddnek az előző évben bekövetkezett halálába. Fia az elsüllyedt *Titanic*-on lelte halálát.

Aztán lassan-lassan magához tért, elszántsága felülkerekedett a kétségbeesésén, de hosszú, nagyon hosszú ideig csak a legközelebbi barátaival, a lányával és az unokáival érintkezett. Akkor valaki elmondta neki, hogy öccsének a fia meghalt, de az értesülés nem váltott ki belőle visszhangot. Barony és mindenki, aki ott élt, nagyon, nagyon távolinak tűnt. Nem is gondolt rájuk egészen addig, amíg hírét nem vette, hogy az ifjú Stuart Andrew Anson bankjában dolgozik. Andrew megnyugtatta, hogy a család nem szenved hiányt semmiben, és Elizabeth örült, hogy a férfi szívén viseli a sorsukat. Legalább nem kényszerült rá, hogy feltépje a régi sebeket, és továbbra is a maga életének újrateremtésén fáradozhatott.

Nem sokra rá Európába ment, és az ifjú Stuart balesetéről nem szerzett tudomást. Amikor visszatért, az a hír járta, hogy Margaret hatalmas vagyont örökölt, hogy elszántan kapaszkodik fölfelé a társadalmi ranglétrán, és hogy Garden, az egyetlen otthon maradt gyermek biztonságban éli életét Ashley Hall megszokott világában, a tánciskolában és a Szent Mihály-templom kórusában.

Színét se látta a Baronyn élőknek húsz éve. Ez volt a könnyebbik megoldás.

A könnyebbik, gondolta most, de helytelen. Gonosz öregasszony voltam és vagyok azóta is. Bár ne jönne el a nyomorult kislány Lucy partijára! Nem akarom megismerni. Ki nem állhatom a lelkifurdalást.

Amikor a vendégek sorában Gardent begurították, Elizabeth tökéletesen nyugodtnak látszott, pedig korántsem volt az.

Biztosan tudja, hogy ki vagyok, gondolta Garden, és egy pillantást se vet rám. Peoig milyen kedves. – Köszönöm – szólt a kísérőjéhez –, igen, ez a sarok kiválóan meg fog felelni. Innen látni fogok mindent. – Mosolyogva intett az üdvözlésére sietőknek. Azután kezdődött a tánc.

Ez a mulatság valahogy más volt. Az emberek nem hagyták ott a táncparkettet, csak hogy beszélgessenek vele. A tolószékbe szögezett Garden már nem hatott az újdonság erejével.

Garden vállat vont. Hogy petrezselymet áruljon, az igazán nem volt számára újdonság.

A terem túlvégében Elizabeth Cooper a szívére tette a kezét. Sok-sok éve volt egy bátyja. Pinckney. Csodálatos férfi volt, és ő

imádta. Volt egy szokása, amelyről Elizabeth megfeledkezett. Amikor a sok baj leteperte, egy vállvonással lerázta magáról. Pontosan úgy, mint az imént ez a gyermek. Ugyanazzal a mozdulattal, ugyanazzal a fegyelmezett arckifejezéssel, amely mögött ki tudja, milyen aggodalmak rejtőznek. Az arca is, most, hogy alaposabban szemügyre vette. Az orra egészen Pinckney orra, az álla is rá emlékeztet. És a szeme is a Traddeké. Ha nevetne, egyenesen Pinckneyé lehetne.

Elizabeth megkerülte a zsúfolt táncparkettet, és leült a Garden melletti székre. – Helló.

– Helló – nézett rá Garden megbántottam

De hisz meg van rémülve szegényke, gondolta Elizabeth. Nevetséges. Nem akarom én bántani. – Garden, tudod, hogy a dédnagynénéd vagyok?

– Igenis, asszonyom.

– Nagy örömömre szolgálna, ha Elizabeth néninek szólítanál. Mennyi idős vagy, Garden?

– Múlt héten töltöttem be a tizenhatodikat.

– Én pedig hatvankettő vagyok. De még emlékszem, milyen volt tizenhat évesnek lenni. Rémes. Valahogy úgy éreztem, hogy rajtam kívül mindenki felnőtt, és semmitől se fél. Tudod, mire gondolok?

– De még mennyire, asszonyom.

– Persze nem volt igazam. A többiek ugyanúgy féltek, mint én. De ezt csak később tudtam meg. Majd megtudod te is. Nálam minden szerdán teadélután van háromtól ötig. Szívesen látlak.

– Köszönöm, asszonyom.

Elizabeth fölkelt, és határozott léptekkel megindult a lépcső felé. Micsoda rémült kis nyulacska, mondta magában. Én meg mekkora hazudozó vagyok. Tizenhat éves koromban nem féltem az égadta világon semmitől. Fölment a hálószobájába, és leemelt egy dobozt a polcról.

Odalent Wentworth ült a székben, amelyből Elizabeth az imént felállt. – A nénikéd? Garden, hisz soha egy szóval nem mondtad, hogy Mrs. Cooper a nénikéd.

– Dédnagynéném.

– Mit számít! Garden, tudod, hogy ez mit jelent? Hogy unokatestvére vagy Maine Wilsonnak. Mrs. Cooper a nagyanyja. Ő meg Rebecca folyton itt vannak nála. És imádják. Tényleg olyan elragadó? Én csak látásból ismerem.

Garden épp eldönteni készült, hogy olyan elragadónak tartja-e ő is a dédnagynénjét, hogy válaszolhasson Wentworth feltett kérdésére. Ám ekkor észrevette, hogy Elizabeth ismét közeledik, Wentworthnek pedig nyoma veszett.

Elizabeth Garden ölébe tett egy szögletes dobozt. – Itt a születésnapi ajándékod – mondta. Kibontotta a széles, kék szaténszalagot, és levette. – És most nézd meg, mi van benne.

– Köszönöm… Elizabeth néni.

– Szívesen. De mielőtt megköszönöd, nézd meg, nem üres-e a doboz.

A doboz nem volt üres. Garden kivette az ajándékot – finom kis porcelánfigura volt, egy balerina fehér virágfüzérekkel díszített kerek doboz tetején.

– Húzd fel – rendelkezett Elizabeth. – Ez zenélő doboz. – Andrew, szólj a zenészeknek, hogy egy percre hagyják abba a

játékot. – Mr. Anson, a méltóságteljes bankelnök sietve indult, hogy teljesítse Elizabeth kérését.

A zenélő doboz valóságos csoda volt. Mindenki odagyűlt, hogy végignézze a balerina táncát. A karját és lábát mozgatta – apró mozdulatokat, piruetteket tett a „Virágkeringő" dallamára. A zene élvezetesebb volt, mint amilyet bárki jelenlévő valaha is zenélő doboztól hallott, igazi zene volt, nem afféle csingibingi. Egyre erőteljesebben szólt, a balerina lábujjhegyen pörgött, majd a lába hirtelen kettétört, és a kis alak lehanyatlott. A jelenlévők elakadó lélegzete szinte elfojtotta a vidám zenét.

Garden szeretett volna a dédnagynénjére nézni. Szerette volna elmondani neki, hogy így, törötten is, mennyire örül az ajándékának, hogy gyönyörű a doboz, és hogy ez a kedvenc keringője. Mielőtt még összeszedte a bátorságát hogy megszólaljon, a zene véget ért, a doboz berregni kezdett, a balerina pedig felállt, és derékból meghajolt.

Garden nevetett. Mindenki nevetett. De legkivált Elizabeth. Garden szeme nevetés közben egészen elkerekedett, táncolt benne a fény. Megszólalásig Pinckney Tradd szeme.

– Párizsból hoztam – mondta Elizabeth. – Szeretem a franciákat; olyan pajkosak.

– Játszd le újra, Garden – kérte Lucy Anson. – Igen… húzd fel megint… azt hittem, eltört… még életemben nem láttam… nem hallottam… azt hittem, menten meghalok… – mondogatták az emberek.

Garden elforgatta a kis aranykulcsocskát, és még mindig nevető szemmel várta, mi történik. Elizabeth mosolygott. – Hát

tessék – mondta. Azzal az ajándékdoboz selyemszalagjából nagy masnit kötött a kislány beteg lábára. – Boldog születésnapot!

Garden megint nevetett. – Köszönöm, Elizabeth néni. – Őszinte, félénk arckifejezéssel nézett a nénikéjére. – Köszönöm. Eddig még soha nem volt nénikém. És most rettentően boldog vagyok, hogy te lettél az.

Elizabeth megrendült. – Drága gyermek – mormogta reszelős hangon. – Az Isten megáldjon. – Azzal ujját megcsókolva megérintette Garden puha arcát. A zenélő doboz rázendített. Miközben minden szempár a balerinára szegeződött, Elizabeth elhagyta a termet. Magára kellett maradnia.

Margaret korántsem volt elragadtatva attól, hogy Garden belehabarodott a nénikéjébe, de sem szóval, sem tettel nem igyekezett kedvét szegni. Elizabeth Cooper hatalmas befolyással bírt Charlestonban, és Margaret nem kívánt vele ujjat húzni.

Amikor Elizabeth összekülönbözött az öccse családjával, mindenkit lázba hozott a botrány, de hát az rég volt. A Lucy táncmulatságára összegyűlt ifjú vendégek nem tudták, hogy most kibékülésnek voltak a tanúi. Ha a csodás zenélő dobozon kívül más is foglalkoztatta őket, az az volt, hogy milyen különös, hogy Garden eddig nem is ismerte a nénikéjét. Furcsának furcsa, de persze azért nincs benne semmi rendkívüli.

Andrew Anson és a felesége, Edith azonban nagyon is különösnek találták. És mindazok, akiknek elmesélték. Több mint egy héten át ez volt a városban a legkedveltebb pletyka.

Aztán újabb hírek kaptak szárnyra, amelyek minden eddiginél érdekesebbnek bizonyultak. Majd' három év elteltével

az Ashley-ültetvény titokzatos új gazdája megjelent, hogy megkezdje életét a birtokon. Különvonat, egy egész vonat érkezett Summerville-be, egyik kocsiján csupán poggyász, a másikon két limuzin, hűtőkocsiban többrekesznyi ki tudja, mi, két pullmankocsi cselédekkel tele, férfiak, nők, mind fehérek, egy kocsiban csak a konyha volt, és három másikban igazi hálószobák fürdőszobákkal, minden kocsiban három, az elegáns hölgyek és urak rendelkezésére. Legjobb az egészben az a kocsi volt, amelyiknek aranyozottak voltak az ablakrámái, oldalt hatalmas címerrel. Óriási volt, legalább másfélszer akkora, mint egy közönséges vagon. Volt benne nappali, ebédlő, háló- és fürdőszoba. Ez volt a vonat tulajdonosának különkocsija. A címer idegen. Az ültetvény egy hercegnő tulajdonába került.

Charleston büszke volt, némelyek szerint rendkívül büszke a régi családjaira és a közeli kapcsolatokra. De nem volt érzéketlen a királyi vér ragyogására. Hölgyek, akik nem mentek volna át az út túloldalára az Egyesült Államok elnökének kedvéért – már ha bárki is fölkérte volna őket rá –, lázban égtek. El nem tudták képzelni, hogyan ismerkedhetnének meg egy hercegnővel. Még csak azt sem tudták, hogy minek a hercegnője.

A bombát Edith Anson robbantotta fel a Karolinai Művészeti Társaság februári találkozójának teázóasztalán. – Andrew és én vacsorameghívást kaptunk Baronyra. Andrew a hercegnő bankárja Charlestonban.

Amikor a felzúdulás elült, Edith mindenkit megnyugtatott, hogy ennél egy szóval sem tud többet. – Andrew szerint elment a józan eszem, hogy annyira furdal a kíváncsiság. Nem mondott

el nekem semmit. De szombaton ott vacsorázunk. Szombat este. A hercegnő kilenc előtt nem vacsorázik.

– Vasárnap istentisztelet után egész nap otthon leszek. És bárkit szívesen látok, akinek kedve van eljönni.

39

Margaret Tradd az első látogatók között volt Ansonék nagy házában a South Batteryn. – Mit csinált az uradalomból? – kérdezte.

– Ne, ne, Margaret, az ráér – jegyezte meg Caroline Wragg. – Előbb azt mondd el, Edith, hogy milyen! Visel-e koronát?

Edith Anson teát töltött, hogy tovább növelje a feszültséget. – Baronyt tökéletesen rendbe hozták, olyan, mint egy múzeum. A hercegnő pedig, mint egy filmszínésznő. Dohányzik! Hosszú, körös-körül gyémántokkal ékesített fekete szipkából.

A tea kihűlt a csészében, miközben Edith Anson vendégei a hercegnőnél elköltött vacsoráról szóló beszámolót itták magukba.

– A hercegnő olasz, princsipesszának kell ejteni. Persze amerikai, New Yorkból, de egy olasz herceghez ment feleségül. Principessa Montecatini. Megkérdeztem Andrew-tól, hogy miért választott a bank igazgatótanácsa tagjai közé egy olasz herceget, és nem fogjátok elhinni, mit felelt – hogy nem a férfi, hanem a nő az igazgatótanács tagja.

– Egy *hölgy az* üzleti életben?

Edith előrehajolt. – Hölgynek aligha nevezném – mondta visszafogott hangon. – A herceg a harmadik férje. Kétszer elvált.

Hallgatóságának elakadt a lélegzete. A válás botránynak számított: elgondolni is lehetetlen volt, hogy egy elvált személlyel érintkezzenek. Két válás meg aztán minden képzeletet felülmúlt.

Edith folytatta, tovább építgetve az információk hihetetlen, izgalmas tornyát. A principessa sárga bársony estélyi ruhát viselt, elöl meg a szegélyén fekete virágok voltak gyöngyből ráhímezve, a ruha alja pedig lábközépig ért, igen, legalább tíz centivel magasabbra, mint amilyen szoknyaaljat ők valaha is láttak.

És a haja sárga. Nem szőke, korántsem, hanem sárga, ugyanolyan színű, mint a ruhája. Edith az egyik vendégtől hallotta, hogy a principessa a haját addig fakíttatta, amíg egészen fehér nem lett. A fodrásza pedig naponta festi be olyan színűre, amilyen az aznapi ruhája. Továbbá bubifrizurája van. Hátul alig valami. Elöl frufru, és a fülénél elkeskenyedik. És a fülbevalók, az ékszerek! A füléből csillárok, határozottan gyémántcsillárok lógtak, majdnem egészen a válláig. Mindkét kezén gyémántgyűrűk; az egyik majdnem akkora, mint egy galambtojás. Gyémánt karkötők, talán négy vagy öt is, mindkét karján. És a karja teljesen csupasz. A ruhájának szemernyi ujja sem volt.

A vendégek majdnem annyi ékszert viseltek, mint a principessa, csak az övéké nem volt akkora. Mindegyiknek rövid a frizurája, bubi, és mindegyik festi, rúzsozza magát. Igen, a

principessa is ki volt készítve. Még a szemére is festéket kent, feketével kihúzta, és a szempilláját is kifestette.

Igen, hagyta helyben Edith, el kqll ismernie, hogy a principessa gyönyörű. Megdöbbentő jelenség, de határozottan gyönyörű. A korát nehéz volna meghatározni, minden bizonnyal öregebb, mint amennyinek kinéz, talán harminc is megvan, de lehet, hogy negyven. Ki tudná megmondani, így kikenve, festett hajjal és a rengeteg ékszerrel?

A férfiak? Igen, a férfiak nagyon elegánsak, estélyiben, nem ám csak szmokingban. De Edith alig vette szemügyre a férfiakat, annyira lenyűgözték a nők. Andrew szerint csupa piperkőc. Nem, a herceg nem volt jelen.

Miután mindent meghallgattak, ami a principessára vonatkozott, Edith vendégei már alig bírták befogadni a házzal kapcsolatos információkat. Tele van az egész angol régiségekkel, javarészt Chippendale bútorral; minden tökéletesre fényesítve, a kárpitozás vadonatúj. Mindenütt hatalmas virágköltemények, minden asztalon és komódon porcelán és arany és ezüst csecsebecsék. És a székek és díványok mellett az asztalon ezüst csengőgombok. És a principessa bevezette az áramot Baronyra! Körös-körül mindenütt selyem lámpaernyők, és a bejáratnál villanylámpák. És vízvezetéket is csináltatott. Edith vacsora után visszavonult az egyik öltözőbe. A mosdót kék márványból faragták, és delfineket ábrázoló aranycsapokból jött a víz. A vécé olyan, mint egy szék, kék fa, aranyozott peremmel. Trónszerű háttámlája van, és teteje, amit fel kell emelni, ha az ember a dolgát akarja végezni. – Egy percig azt hittem, hogy nincs is

benne vécé, csak közönséges szék. Már majdnem kétségbeestem, miután annyi bort megittam.

Ital volt bőven, vacsora előtt pezsgő, aztán három különféle bor a vacsorához, utána a férfiaknak konyak. A nők mentalikőrt ittak. Az alkoholtilalom annyit ért Baronyn, mint Charlestonban. Vagy még kevesebbet. A nők ugyanannyit ittak, mint a férfiak.

A menü? Azt Edith nemigen tudta elismételni. Annyira lekötötte az igyekezet, hogy ne bámulja meg az inasokat, hogy alig is látta, mit tettek a tányérjára. Hogyne, inasok. Minden szék mögött egy libériás inas, térdnadrágban, annak rendje s módja szerint.

És különben se ismert fel semmit, amit megevett. A principessa francia szakácsot tart, és minden szósszal volt leöntve. Minden finom volt, de nagyon különös. Egyedül a desszertként felszolgált lángoló palacsintát ismerte fel. Maga a foszakács jött ki, hogy meggyújtsa az ezüst alkoholégő fölé helyezett ezüsttálban. Bármit ettek is, fenséges volt.

Edith vendégei sóhajtoztak. Fenséges volt az előadás is. Lesz miről beszélgetni hetekig.

– Akkor érkeztünk – mondta egy újonnan jött vendég –, amikor az arany fürdőszobához értél, Edith. Mesélj a hercegnőről. Milyen?

Edith teát töltött a később érkezetteknek, az első vendégek pedig már távozáshoz készülődtek.

– Szerinted megismerkedhetünk vele valaha, Edith? – kérdezte Caroline Wragg. – Meghívhatod a városba? Kíváncsi volnék, akkor éppen milyen színű frizurát viselne.

Mrs. Anson a fejét rázta. – Tartok tőle, hogy már útra kelt. Már éppen induláshoz készülődtek. Egy barátjuk megvett egy jachtot, és mindnyájan Palm Beachre igyekeztek a hajószentelőre. Az az érzésem, hogy folyton úton vannak.

Miközben Edith Anson vendégei az északi gazdagok erkölcstelenségéről fecserésztek, két hölgy leánygyermekei a züllöttség felfedezésével kísérleteztek.

– Siess – szólt rá Wentworth Gardenre. – Lekéssük a villamost. – Wentworth becsukta maguk mögött a bejárati ajtót.

– Miért jössz ki, Wentworth? Azt hittem, vacsorára vagyok hivatalos hozzátok.

– Csitt. Ne olyan hangosan. A papa azt hiszi, hogy én meg nálatok vacsorázom. Gyere, el ne késsünk.

– Hová megyünk?

Wentworth megrázta a kabátja zsebét. A nagy csilingelősre Garden csak pislogott. – Hú, de gazdag vagy. De vasárnap ugyan mit vehetsz a pénzeden? A boltok mind zárva vannak. – Wentworth hátának beszélt. – Lassíts már, Wentworth.

Wentworth csak annál jobban szaporázta. – Nem, inkább te siess. Már hetek óta spórolok. A vendégem vagy, Garden. Moziba megyünk.

Garden megszaporázta a lépteit. A bokája meggyógyult, s habár még állította, hogy gyönge a tánchoz, ha kellett, sietségben felvette a versenyt bárkivel.

Egy moziért érdemes szaladni. A lányoknak havonta csak egyszer engedélyezték, s a filmet a szülők maguk válogatták meg. Gardennek kérdeznie se kellett, hogy hová tartanak,

miközben anyáik Mrs. Ansonnál tátották a szájukat. A Victoriában *A sejk*-et játszották.

– Ó, Garden, hát nem észveszejtő? Becsszóra, úgy éreztem, menten elájulok.

– Szerinted az emberek valóban így csókolóznak? De hát hogy tudják olyan sokáig visszatartani a lélegzetüket?

– Garden, néha igazán nem értelek. Hisz ezek a csókolózásnál sokkal többet műveltek. Egészen a végsőkig elmentek.

– Wentworth! Tudod, hogy az mit jelent?

Wentworth elgondolkodott. – Nem, nem tudom – ismerte el végül. – A mama megígérte, hogy ha nagyobb leszek, majd elmondja.

– Az én anyukám azt állítja, hogy a fiúk csak egyvalamit akarnak. Megkérdeztem, mi az az egyvalami, de erre csak annyit mondott, hogy ha bárki meg akarna érinteni, azonnal vágjam pofon.

– Őrjítő.

– Szerintem is. Gyűlölöm, hogy a felnőttek tele vannak titkokkal, és soha semmit el nem mondanak az embernek.

– Nos, akármi legyen is – kuncogott Wentworth –, Rudolph Valentino biztosan azt akarta. És meg is kapta. – Drámaian felsóhajtott. – Az a férfi maga a tökély. És én rettenetesen szeretnék egy ilyennek a keze közé kerülni. Én csak tökéletes férfihoz akarok férjhez menni.

– Te megőrültél. Az ilyen kicsavarná a karodat és véresre pancsolná az orrodat. Én olyan emberhez akarok feleségül

menni, mint Mr. Gilbert odafenn a hegyekben, aki virágot hoz és a lábam elé térdel.

– Bármibe lefogadom, hogy Maine Wilson is tud olyan tökéletes lenni, ha akar. Garden, mikor viszel már el teára?

– Ugyan, Wentworth, tudod, hogy több dolgom van annál, semhogy Elizabeth nénikémhez járjak teázni. Egyszer elmentem, hogy köszönetét mondjak a zenélő dobozért – most egy ideig egyszerűen nem érek rá. És különben is, minek lenne ott Maine. Ő dolgozik, és nem jár a nagymamája teadélutánjaira.

– De igenis jár. Rebeccától tudom. Mindig Mrs. Coopernél van, ha a munkából sikerül elszabadulnia. Megígérted, Garden, tudod, hogy megígérted, hogy elviszel.

– Oké. De meg kell kérdeznem, hogy magammal vihetem-e a barátnőmet.

– Azt tudom. Jövő szerdán elmégy, megkérded, aztán a rá következő szerdán elmegyünk együtt.

Szerdán Garden megjelent a Meeting Streeten a Tradd-ház bejáratánál, kesztyűs kezében ott szorongatta az előkészített névjegykártyáját. Az alacsony fekete inas, aki a csengetésre ajtót nyitott, felismerte az előző látogatásairól. Már eresztette is le a kezében tartott kis ezüsttálcát. – Tartsa meg a névjegyet, kedves – mondta. – Maga itt családtag. – Garden megindult a nyomában, végig a hosszú verandán a ház főbejáratáig. Az inas szélesre tárta előtte az ajtót.

– Köszönöm, Joshua – mondta Garden, s azzal bevitorlázott. Kissé csalódott volt, hogy nem tehette a névjegyét a tálcára. Charlestonban az ifjú hölgyek tizenhat éves korukban megkapták a névjegyüket. Előző látogatása alkalmával Joshua

annak rendje s módja szerint át is adta a névjegyet Mrs. Coopernek, s ettől Garden rettenetesen felnőttnek érezte magát. Bár kétségkívül az is kellemes érzés, hogy Joshua megismerte és családtagként köszöntötte.

Elizabeth mosolyogva betessékelte Gardent, és bemutatta a jelenlévőknek. – Üljön ide, Miss Tradd – mondta az egyik úriember, azzal széket húzott maga mellé. Garden megilletődve engedelmeskedett. Látásból ismerte az úriembert. Ő tartott előadást a lányoknak Ashley Hallban a Költők Társaságáról és a folyóiratukról, és fel is olvasta nekik néhány költeményét. DuBose Heywardnak hívták.

Garden a teáját kortyolgatta, és bőségesen megtöltötte a tányérját apró szendvicsekkel és süteményekkel, amelyeket a formaruhás szobalány hordott körbe. Hallgatta a felnőttek könnyed, felszabadult csevegését, és megilletődötten vette tudomásul, hogy milyen otthonosan érzik magukat Mr. Heyward társaságában, aki pedig igazi költő, és Miss McBee is úgy mutatta be, mint „jelentős írót".

Később Elizabeth néni megjegyezte: – DuBose igen kellemes fiatalember, és ha igaz, kiváló költő. Jómagam nem sokat konyítok a költészethez, úgyhogy a magam nevében nem nyilatkozhatom. Az emberekhez viszont konyítok, és meg kell hagyni, hogy Mr. DuBose soha még hamis hangot a közelemben meg nem ütött. Neked azonban még meg kell tanulnod, Garden, hogy címek, rangok ok nélkül le ne vegyenek a lábadról. Maga az ember számít, nem az, hogy híres-e az illető a világ szemében.

– Igenis, asszonyom – felelte erre Garden. De azért csak továbbra is el volt ragadtatva. És attól is el volt ragadtatva, hogy

a nénikéje ilyen jó kapcsolatban áll egy „jelentős íróval”. Félt is kissé, amikor meg kellett kérdeznie, hogy legközelebb magával hozhatja-e a barátnőjét. De persze megígérte. Márpedig ő holtig hűséges Wentworthhöz.

Elizabeth azon nyomban beleegyezett. – Hisz ez csak természetes – mondta. – A legnagyobb örömmel megismerkedem a barátnőddel. Csak nem ugyanarról a Wentworth Wraggről van szó, akivel Rebecca annyit hecceli a bátyját?

Garden elismerte, hogy Wentworth rengeteget beszél Maine-ről. – Nos, az ég tudja – jegyezte meg Elizabeth –, a fiúnak semmi szüksége rá, hogy csak még jobban el legyen telve magától, de áldásom Wentworthre, ha be akar állni Maine imádóinak csapatába. Annak ellenére, hogy az unokám, elismerem, hogy az egyik legvonzóbb nőtlen férfi Charlestonban. Ismered, Garden?

– A bálban találkoztunk, ez minden.

– Te biztosan nagyon kedvelnéd. Majd megmondom neki, hogy feltétlenül jöjjön el a jövő héten. Ígérni persze semmit sem ígérhetek. Néha az is megesik, hogy dolgoznia kell.

Garden hazafelé menet beugrott Wentworthhöz, hogy közölje a jó hírt.

Wentworth sikoltva ugrott a nyakába. – Jaj, nem élem túl, hogy fogom kibírni egy teljes hétig! – Végigpenderült a szobán, és ájulást mímelve a díványra vetette magát. – Majd meglátod, ha találkoztok, Garden. Nincs nála csodálatosabb férfi a világon.

40

Maine Wilson 1922. február 15-én töltötte be a huszonnegyedik évét. Csöppet sem volt elragadtatva, amikor nagyanyja utasította, hogy jelenjen meg a következő szerda délután a teáján, és viselkedjen kitüntető tisztelettel két kislánnyal, akik még nincsenek is bevezetve a társaságba. De Elizabethtől az imént kapott komoly összegről szóló csekket, valamint egy pár igazgyöngy mandzsettagombot. És különben is, imádta a nagyanyját. Szerdán tehát pontban három órakor tette tiszteletét.

Nem sokra rá Garden és Wentworth is megérkezett. Joshua olyan ünnepélyességgel vette el a névjegyüket, hogy Garden szíve egyszeriben nagyot dobbant.

De amikor a szalonba bevezették őket, hamar oda lett a jókedve. Wentworth, az ő legjobb barátnője, Wentworth, aki mindig feltalálta magát társaságban, magabiztos volt, könnyedén csevegő és könnyen kacagó, szíve választottjának jelenlétében valósággal megbénult. Garden dolga volt tehát, hogy barátnőjét a zavarából kisegítse. Nem beszélgethetett kizárólag a nénikéjével, lehetetlen lett volna nem tudomást venni az unokatestvére jelenlétéről. Meg kellett tennie azt, ami a táncolás után a legnehezebb dolog a világon, beszélgetni egy férfiemberrel.

Maine, amennyire tőle tellett, igyekezett könnyíteni a helyzetén. – Rémes dolog – mondta –, hogy az embernek vannak unokatestvérei, akiket még csak nem is ismer. És van egy

nővéred is, ugye, Garden? Szeretnék vele is megismerkedni. Ez idő tájt hol tartózkodik?

Garden szeme boldogan ragyogott. – Meg is ismerheted hamarosan. Épp ma kaptam tőle levelet. Peggy néhány héten belül hazajön. A férje a mérnökhadtestnél szolgál, és áthelyezték Texasba. Mielőtt az új helyét elfoglalja, egy hónap szabadságot kap.

Maine nagyanyja segédletével a megfelelő kérdéseket tette fel Peggyvel és a franciaországi életével kapcsolatban. Gardennek csak el kellett ismételnie, amit Peggy a leveleiben írt. Peggy levelei pedig olyanok voltak, mint ő maga. Nyíltak és határozott véleményről tanúskodtak. Garden mondanivalója őszintén érdekes volt. S mielőtt észbe kapott volna, a kislány aktív részese lett a háromoldalú beszélgetésnek.

Szerencsére nem felejtett el az órára pillantani, és tudatában volt, hogy a látogatás ideje húsz percre van korlátozva. Akkor aztán fölnyalábolta Wentwortht, és elbúcsúztak mindketten. Utána hazakísérte barátnőjét, és ott maradt, amíg Wentworth könnyek özönébe fojtotta bánatát. – Hogy lehettem ilyen mulya? Bájos akartam lenni és vonzó, és teljesen megkukultam. Olyan fontos volt ez az egész, hogy elvesztettem tőle a fejemet.

Garden megpaskolta Wentworth lehorgasztott vállát. – Tudom – mondta neki. – Pontosan tudom, milyen érzés. Én minden alkalommal így érzek. – Magában persze nem egészen értette, hogy miért van úgy odáig Wentworth Maine Wilsonért. Jónak egészen jóképű, gondolta Garden. De a barna hajától és a barna szemétől eltekintve nem értette, miért hasonlítja

Wentworth Valentinóhoz és Douglas Fairbankshez, s miért állítja, hogy rettenetesen hasonlít rájuk Maine Wilson.

– Néha egészen elviselhető unoka vagy, Maine – jegyezte meg Elizabeth a lányok távozása után. – Tölthetsz magadnak, ha gondolod.

Maine vigyorogva töltött magának. – Őszintén szólva nagyon jól éreztem magam. Csak gondolj bele, hogy egy unokatestvérem részt vegyen a Saccóért és Vanzettiért kitört forrongásban. Gondolod, hogy ez a Peggy valóban ott vonult, plakáttal a kezében?

– Garden beszámolója után semmi kétségem felőle. Egészen különleges teremtés lehet. Alig várom, hogy megismerjem. – Elizabeth intett, Maine pedig kitöltött neki egy pohárka sherryt.

– Most pedig Gardenről szeretnék beszélni veled. Szívemen viselem ennek a kislánynak a sorsát. Körbeérdeklődtem, és megtudtam, hogy az a rémes anyja terrorizálja, és hogy attól olyan ideges, és amiatt kész katasztrófa a társaságbeli viselkedése.

– Ugyan már, nagymama. Ilyen arccal? Hisz az a lány könnyfakasztóan gyönyörű.

– S hála istennek még csak fogalma sincs róla. De nem erről van szó. A lényeg, hogy rendszerint ő is pontosan úgy viselkedik, mint most ez a szegény Wragg lány. Garden ma délután minden bizonnyal többet társalgott veled, mint bárki nadrágot viselő emberfiával egész eddigi élete során. És szeretném, ha a segítségére lennél, Maine.

– Na ne, csak nem akarod, hogy óvodát nyissak? Akad épp elég lány, aki sokkal inkább az esetem.

– Mint az a déli Carmen a dohánygyárban, ugye? – Maine eltátotta a száját. A nagyanyja csak mosolygott. – Hall az ember egyet s mást, fiacskám, s az öregasszonyok mindig sokkal többet tudnak bárkinél. De ez az öreg hölgy nem jártatja a száját, úgyhogy te is becsukhatod a magadét, mert még belerepül egy légy. Inkább figyelj énrám.

Nem arra kérlek, hogy kezdj el udvarolni az unokahúgodnak. Csak tartsd rajta a szemedet. Az apja és a bátyja is meghalt – te vagy a legközelebbi férfi rokona. A jövő évadban lesz első hálózó, és attól tartok, tíz hónap nem elégséges idő ahhoz, hogy felnőjön, mire az oroszlánok közé vetik.

Maine erre haragosan felhördült. Elizabeth nem tréfált. – Oké, nagymama – mondta végül a fiú. – Jó leszek. Majd szemmel tartom az elveszett bárányodat.

Elveszett bárány, gondolta Mr. Christie, ahogy Gardenre pillantott. Ennyi szépség, így elhanyagolva. Évek óta először kedve kerekedett a portréfestéshez. Ujjai ecset után viszkettek, egy széndarab került a kezébe. Sietős, biztos mozdulatokkal vázolni kezdte Garden arcát.

Garden egy tábori széken ült, kilenc társnőjével együtt, az ölében, a többiekhez hasonlóan, vázlattömb. Szinte eltorlaszolták a járdát a Szent Mihály-templom előtt. Az aznapi művészeti kirándulás célpontja a sok szép kovácsoltvas arabeszk volt, Charleston egyik nevezetessége. Miután körbejárták a balkonokat, kerítéseket, lépcsőkorlátokat és kapukat, a növendékek letelepedtek, hogy megpihenjenek, s közben szorgoskodjanak. Az öreg temető magas kapuját rajzolták.

Műremek volt a kapu, tekercsek, girlandok és egy páva négyívű, kiterjesztett legyezője fölött urnák, csipkés körfonadékban. Rendkívül nehéz feladat. Garden minden figyelmével összpontosított. Kalapja észrevétlen hátracsúszott a tarkójára, s látni engedte homlokának gyönyörű domborulatát. Arcát magasra emelve nézte a nagy kaput. A nyaka görbületének láttán Mr. Christie-nek a lélegzete is elakadt. Gyorsan dolgozott, újabb és újabb rajzlapokat vett elő, megkísérelte megörökíteni örömnek és bánatnak,, ifjúságnak és időtlenségnek, elszántságnak és gyámoltalanságnak ezt a különös keverékét. Ha meg tudná ragadni, kezében tartaná az alvó szépség örök mítoszának lényegét, a kamasz lány ártatlan törékenysége mögött rejtőzködő nőt, a már mocorgó, de még nem eszmélő életet a törékenység uralma mögött, a szunnyadó, tökéletes arc és a karcsú, törékeny nyak bánata, öröme és magányossága mögött a szenvedély még alig érzékelhető fájdalmát és dicsőségét.

Mr. Christie magában szentségelt, és újabb papírlapot húzott elő. Hiába, úgy látszik, a tehetsége ehhez nem elegendő, pedig milyen közel jár az igazsághoz. No, még egy próbálkozás, egy utolsó.

Garden kiradírozott egy félresikerült vonalat. Csakhogy ugyanazt a vonalat már annyiadszor radírozta ki, hogy kilyukadt a papír. Sóhajtva új lapot vett elő. Most majd az urnákkal, nem pedig a legyezőkkel fogja kezdeni. Talán úgy könnyebb lesz.

– Hé, Garden, hisz ez nagyon ügyes. – Garden ceruzája ijedt cikcakkot húzott keresztül a papírlapon.

– Most nézd meg, mit csináltam – jajgatott Garden. Azután rájött, ki szólt a háta mögött. – Ó, helló, Maine – köszönt udvariasan.

– Igazán sajnálom, Garden. – Maine mit se törődött a lányok körében eluralkodott izgatott hangulattal. Megszokta már, hogy körülötte mindig izgalom támad. Garden bemutatta Mr. Christie-nek, Maine pedig megtudta, hogy a délutáni foglalkozásnak hamarosan vége, ezért felajánlotta, hogy hazakíséri Gardent. Eltűnődött ugyan, miért néz rá úgy a művészettörténet-tanár, mintha a legszívesebben ott nyomban megölné, de aztán nem foglalkozott a dologgal. – Mit szólnál egy kis kitérőhöz a fagylaltozó felé? – javasolta unokahúgának.

Maine mulatva nézte, ahogy Garden ráveti magát a tejszínhabos eperfagylaltra. Gyakran eltűnődött, hová lesz a sovány kishúgában, Rebeccában az a rengeteg édesség. Garden pontosan olyan, mint ő, csak nem annyira sovány. Garden a fagylalt ellen intézett elszánt támadását csak annyi időre függesztette fel, hogy Elizabeth néni felől kérdezősködjön.

Maine boldogan mesélt a nagyanyjáról. – Fantasztikus figura – kezdte. – A háború idején még kislány volt. Amikor Sherman felégette Columbiát, egyedül verekedte át magát a lángokon, az anyja elveszítette. A polgárháborút követően túlélte az újjáépítést, amikor pedig az emberek a szó szoros értelmében éhen haltak. De soha még azt a szájából nem hallottam, amit másoktól minduntalan, hogy a jenkik ilyen meg olyan szörnyetegek. Nem is emlegeti azt az időt soha. Én csak azért

tudok róla, mert gyerekkoromban folyton nyúztam, hogy meséljen.

Garden foglyul ejtett egy ellenállni igyekvő eperdarabot, és bekapta. – Kérlek szépen, Maine, mesélj még. – Közben a kanala kitartóan táncolt a trombita alakú fagylaltoskehely és a szája között.

– A nagymamának, azt hiszem, az a legnagyszerűbb tulajdonsága, hogy soha nem panaszkodik semmiért. Pedig alaposan rájárt a rúd. A férje nagyon fiatalon meghalt egy balesetben, s az anyukámat meg az öccsét egyedül kellett fölnevelnie. Úgy dolgozott, mint egy férfi. A bátyja – nem a te nagyapád, hanem egy másik – a földrengés alatt pusztult el. Volt egy foszfáttársasága, amit a nagyanyámra hagyott, hogy legyen miből fölnevelnie a gyerekeit. És attól fogva a társaságot ő maga vezette, méghozzá nagyon is jól. Dél-Karolina egyik legvirágzóbb iparává nőtte ki magát. Miután a fiát elvesztette, a nagymama eladta az üzletet.

Garden leeresztette a kanalát. – Milyen szomorú. Szegény Elizabeth néni. A fia miben halt meg?

– Elsüllyedt a *Titanic*-kal. Épp hazafelé tartott, miután sok-sok évet eltöltött Európában. Emlékszem rá – tizennégy éves voltam akkor. Rebecca és énelőttem a nagymama mindig fegyelmezte magát, de a szeme állandóan vörös volt, és alig hallotta, ha az emberek szóltak hozzá.

Garden az anyjára gondolt. Ő is elvesztette a férjét meg a fiát. És ő is mindig tartotta magát Peggy és őelőtte. Biztosan ő is némán szenvedett, akárcsak Elizabeth néni. Garden magában

megfogadta, hogy ezentúl még jobban fog igyekezni, hogy kárpótolja anyját a sok szenvedésért.

– Szóval – folytatta Maine –, a nagymama eladta a foszfáttársaságot. Tudta, hogy én a papa cégénél fogok dolgozni, és nem volt senki, akinek a kedvéért a társaságot érdemes lett volna megtartani. És át akart menni Európába, hogy meglátogassa mindazokat a híres helyeket, amelyeket a fia is megnézett.

– És ő merre járt?

– Mindenfelé, de a legtovább Párizsban élt. Festőművész volt. Aztán mire a nagymama elszánta magát az indulásra, kitört a háború. Csak 1919-ben jutott el végül Párizsba. És kereste mindenütt azokat, akik a fiát ismerhették. Meg akarta venni a festményeit. De egyet se talált.

Könnyek peregtek végig Garden arcán s potyogtak bele az olvadt fagylaltba. – Bárcsak tehetnék érte valamit.

Maine zsebkendőt nyomott a kezébe. – Pontosan értem, mire gondolsz. De hát rettenetesen nehéz. A nagymama olyan független. Tudod, amikor átment Európába, nem volt hajlandó idegenvezetőt fogadni. Volt egy csomó útikönyve, és beszélt egy kicsit franciául. Azt mondta, az bőségesen elegendő. És az is volt. Te, van egy ötletem. Mi lenne, ha a nagymamának adnád a rajzot, amit ma csináltál? Írd rá a nevedet. A fiát is így hívták, Traddnek.

– Nem hinném, hogy ez ugyanaz, mintha a fia egyik képéhez jutott volna hozzá.

– Természetesen nem. De tudni fogja, miért adtad neki, hogy úgy érezted, hogy szeretnél a kedvében járni valamivel. Biztos,

hogy nagyon fog örülni. Akarod, hogy elvigyem neki? – Garden bólintott. – Oké, akkor add ide a házatok előtt. Majd hazakísérlek.

– Aranyos ez a kislány – jelentette Maine a nagyanyjának, miközben kezébe nyomta a Szent Mihály-templom kapujáról készült gondosan megmunkált rajzot.

Elizabeth figyelmesen végigmérte. Nem, pontosan azt gondolja, amit mond; a gyermeket látja Gardenben. Elizabeth megkönnyebbült. Maine mint báty rengeteget tehet Gardenért. Udvarlóként veszedelmes hírű szívtipró.

Margaret Tradd egészen más színben látta Maine Garden iránt megnyilvánuló kedvességét. A fiú egyike volt a négy nőtlen férfinak, akit a lánya számára kinézett.

41

Peggy március végén megérkezett. Mintha forgószél tört volna be a házba. A Franciaországban eltöltött három esztendő látszólag édeskeveset változtatott rajta. Bozontos, drótszálú vörös haját zabolázhatatlan kontyban a feje búbjára tornyozta, lelkes, himlőhelyes arcán nyoma sem volt púdernek vagy egyéb kikészítésnek, a ruhája célszerű viselet, minden díszítéstől mentes. Nagyhangú volt, lelkes, vitatkozó kedvű. És nagyon boldog.

Margaret ugyan nem vágyott unokák után, de azért kötelességszerűen feltette Peggynek a kérdést, hogy mikorra várható a gyermekáldás. – Bobbal úgy határoztunk, hogy még

legalább öt évig nem lesz gyerekünk – felelte Peggy. – Hisz még csak húszéves vagyok. Még bőven ráérünk.

Margaret megjegyezte, hogy a gyermek nem választás kérdése.

– Ne légy már ilyen ostoba, mama, hát hogyne volna. Legalábbis, ha nem akar gyereket az ember. Természetesen óvszert használok.

– Csitt – suttogta Margaret. – Garden még meghallja.

– Te jóságos ég, mama, hát miért ne volna szabad meghallania? Neki talán nem kell tudnia, hogy van születésszabályozás? Azok után, hogy Margaret Sangernek mit kellett szenvednie, hogy megjelentethesse a tanulmányait a múlt évi konferencia után. Én még Franciaországban is hírét vettem, hát hogyne hallott volna róla itt, Amerikában minden nő?

Margaret értetlenül bámult rá. Peggy erre kifejtette, hogy minden nőnek jogában áll azt tenni a testével, amit jónak lát. Közben fel-alá járt a szobában, és hadonászott. Pontosan úgy, mint a régi szép időkben.

Margaret eltűnődött, vajon hogy fogja kibírni a három hetet, amíg Bob megérkezik Mullinsból, hogy Peggyt elvigye Texasba. Garden, aki odafenn hallgatózott, törte a fejét, vajon mikor lesz rá alkalma, hogy megkérje Peggyt, magyarázza meg, miről beszélt.

Peggy nem várta meg, amíg megkéri rá. Aznap este leült Garden ágya szélére, és elmondta neki, mi a szex. Tárgyilagosan beszélt a nemi aktusról, ábrákat rajzolt Garden egyik iskolai füzetébe, és megmutatta neki a tükörben a nemi szerveket. A szeretkezésről nagyon líraian beszélt. Hangja és arca egészen

elérzékenyült, a szeme kékje mélyebb árnyalatra váltott. – Csodálatos dolog, Garden, amikor egy férfi és egy nő szeretik egymást.

Aztán ismét visszaváltozott az élénk Peggyvé. – És semmi szükség rá, hogy a nem kívánt gyermek miatt aggódjanak, valahányszor lefekszenek egymással. Nézd, így néz ki a pesszárium… – azzal Peggy ismét elővette a füzetet, és elmagyarázta a megtermékenyülés folyamatát, meg hogy milyen módon lehet megakadályozni.

Garden megkérdezte, hogy mi van akkor, ha az ember gyereket akar. Peggy tovább rajzolt és magyarázott. Garden még emlékezett rá, milyen hatalmas volt Reba hasa, amikor gyereket várt, és egyetértőn bólogatott, amíg Peggy a szülésről nem kezdett beszélni. Akkor ismét a tükörbe nézett. – Nem hiszem – mondta.

– Hidd csak el, Garden. Segédápolónőként dolgoztam a menekülteknél, és épp elég szülés levezetésében segédkeztem. Csoda, amire az emberi test képes. Minden, ami vele kapcsolatos, kész csoda. Ha eljön az ideje, legalább hat gyereket akarok.

Garden alig várta a másnap reggelt, amikor találkozik Wentworthszel az iskolában. – Tudom, mi az az egyvalami – közölte. – Van róla képem is meg minden.

Garden mindössze egy szenzációval szolgálhatott Peggynek mindazokért a titkokért cserében, amelyeket a nővére felfedett előtte. Beszámolt neki Elizabeth néniről. – Soha semmit el nem lopott a papától, de ezt nem mondtam meg a mamának, és te se

mondd el, Peggy. Úgyse hinné el, mert a papa mást mondott neki.

– Hogy egyedül igazgatott egy vállalatot? Szeretnék vele megismerkedni – közölte Peggy.

Attól fogva Elizabeth Cooperért lelkesedett. Elizabeth tüstént megkedvelte Peggyt, de Peggy nem szűnő lelkesedése kifejezetten fárasztó volt. – Próbáltam neki elmagyarázni, hogy én soha nem voltam feminista, csak küzdöttem a fennmaradásért – mondta Elizabeth DuBose Heywardnak. – De ő mindenáron a keresztes lovagot akarja látni bennem. Rettenetesen fáraszt, hogy mindennap meglátogat. Ragyogó fejű lány. Ugyan vegye már rá a Költők Társaságát, hogy kapcsolják le rólam, DuBose.

Két napra rá Peggy már boldogan gépelt a folyóiratnak. A rá következő héten már a bevásárlókat zaklatta a King Streeten, adományokat gyűjtött a társaságnak.

Mire Bob megérkezett, már alig bírt magával a lelkesedéstől. Az arckifejezése, amikor férjét Elizabeth néninek bemutatta, kis híján könnyeket csalt a nagynéni szemébe. – Bárcsak ne kellene Texasba mennünk – mondta Peggy a férjének. – Olyan nagyszerűen érzem magam Charlestonban.

Bob bólintott. – Texasban is jól fogod érezni magadat. Tennivaló akad mindenütt.

– Peggy férje kiváló fiatalember – mondta Elizabeth a barátainak. – És Peggy is nagyszerű fiatalasszony. Igaz, legalább tíz évet öregedtem tőle, de boldog vagyok, hogy megismerhettem.

Mikor Peggy elutazott, nagyon hiányzott Gardennek. Hiányzott a lárma s izgalom is, amit Peggy magával vitt. Margaret csak rontott a helyzeten azzal, ahogy Peggyről beszélt Gardennel; összehasonlítgatta két leánygyermekét, és az összehasonlításból mindig Garden került ki győztesen. Garden örömmel hallgatta ugyan, hogy anyja ilyen elégedett vele, de fájt neki, hogy ennyire kedvezőtlen a véleménye Peggyről. Garden hűsége rendíthetetlen volt, Margaret viszont rá akarta kényszeríteni, hogy válasszon az anyja, illetve a nővére iránti elkötelezettség között. Garden alig várta, hogy anyja minél előbb találjon magának valami más témát.

De csak addig várta, amíg Margaret meg nem találta. Az új téma ugyanis Maine Wilson volt. Garden kétségbeesetten hallgatta, hogy az anyja „méltatja" Maine figyelmességét, és már-már azt latolgatja, hogy potenciális kérőként mennyire jöhet számításba. Garden érezte, hogy mostantól fogva soha többé nem fog olyan könnyedén és felszabadultan viselkedni Maine társaságában.

Egy hónapig történetesen nem is találkozott Maine-nel. Nagyon elfoglalta az iskola, készült a vizsgákra, és tanulta a szerepét a Shakespeare-darabban, amit a tanévzáró ünnepségen készültek előadni.

Aztán véget ért a tanítás. Garden megtapsolta barátnőit, akik átvették Miss McBee-től a diplomájukat. Jövőre neki is lesz hosszú, fehér ruhája, és a karjában nagy csokor hosszú szálú vörös rózsát fog szorongatni. Nagyon felnőttnek érezte magát.

Két nap múlva sárga rózsacsokorral a kezében a Szent Mihály-templom hajójában lépkedett, egy ütemre Wentworthszel. Mindketten Lucy Anson koszorúslányai voltak.

Utána indultak Flat Rockba. Garden azzal a biztos tudattal szállt fel a vonatra, hogy ez a nyár is pontosan olyan lesz, mint az előzőek.

De nem sikerült. Bármennyire szerette volna megállítani Garden az idő kerekét, mégiscsak felnőtt. Közeledett az az időszak, amikor társasági helyzete megváltozik, amikor bevezetik a felnőttek világába. Es mintha folyvást erről beszélt volna körülötte mindenki.

Wentworth és az anyja, Caroline divatlapokat és anyagminta-gyűjteményt vittek magukkal. Margaret Tradd nemkülönben. Az anyák a versengést vég nélküli csevegéssel és tervezgetéssel leplezték- ünnepi viseletek, báli ruhák, kesztyűk, kalapok és topánkák körül forgott a társalgás. S ami még rosszabb, Wentwortht mindez ugyanúgy érdekelte, mint őket. Szívesebben nézegette a divatlapokat, mint hogy Gardennel elbiciklizzen a hendersonville-i drogériába, hogy lopva belelapozzanak az *Igaz történet* vagy a *Fotóvilág* egyes számaiba.

– Mi van veled, Garden? – förmedt rá Wentworth türelmetlenül. – Csak nem akarod azt mondani, hogy téged nem érdekelnek a csinos ruhák!

– *Veled* mi van? Úgy beszélsz, mint egy anya. Azt hittem, legjobb barátnők vagyunk.

– Én is azt hittem, amíg el nem halásztad Maine Wilsont az orrom elől.

Wentworth vádaskodásának hallatán Garden levegő után kapkodott. És dühös is volt. De a Vigvam elszigeteltsége és a nyári együttélés bensőségessége erősebbnek bizonyult Garden mérgénél és Wentworth féltékenységénél. Néhány nap elteltével elválaszthatatlan jó barátnők voltak ismét. Garden csatlakozott a divattanácskozásokhoz, Wentworth pedig ismét felfedezte a kerékpározással és úszással járó örömöket.

A ruhatár eltervezése hamarosan Gardent is magával ragadta. Eddig soha fel nem fogta, micsoda hatalmas lépés, amikor fiatal lányból fiatal hölggyé válik valaki. Júliusban egy szép napon végignézte a listát, amelyet Margaret összeállított. Nagyon tetszetős volt:

6 báli ruha
1 báli ruha a Szent Cecília-bálra
6 elegáns ruha és kalap
5 táncruha
2 hosszú ruha fogadásokra
4 ruha és kalap teadélutánokra
1 estélyi köpeny
1 nappali kabát és kalap
4 pár elegáns cipő
12 pár tánccipő
12 pár hosszú fehér kesztyű
12 pár rövid fehér kesztyű
1 szőrmeképp
6 estélyi táska
4 nappali retikül
3 tucat hímzett csipke zsebkendő

1 tucat fűzővédő
1 tucat csipkés kombiné
2 tucat hosszú szárú meleg nadrág
1 tucat hímzett ingváll 6 hajszalag
6 alsóing
6 alsószoknya
3 nappali fűző
4 estélyi fűző
2 tucat fehér selyemharisnya
1 tucat fekete selyemharisnya

A báli szezon tizenkét nap. Ezalatt lesz négy bál, amit az első bálozók családjai rendeznek, az agglegények bálja és a szilveszteri bál a jachtklubban. Ezenkívül lesz még öt teadélután, két fogadás, hat díszebéd, két tea és öt bált követő villásreggeli. Ezeket barátok és rokonok rendezik az első bálozó lányok tiszteletére. És amikor ez az őrjöngés véget ér, és ismét lélegzethez jut mindenki, jön a Szent Cecília-bál.

– Mama! – sikoltott Garden. – Ez a rengeteg minden a listán az enyém lesz?

– Természetesen. Az én listám sokkal szerényebb.

– De mama, ezek szerint minden egyes alkalomra lesz másik ruhám. Tudom, hogy Wentworthnek nem lesz ennyi. Morgott, hogy csak két báli ruhát kap.

– Nos, Wentworth az Wentworth, te meg te vagy. Neked lesz a legtöbb ruhád, és ráadásul szebb mindenkiénél. Bárcsak végeztél volna már az iskolával, mint a többiek. Hisz egy perced se lesz, hogy a bálokon kívül mással foglalkozz.

És valóban, október elsejétől kezdve, amikor hazajöttek, nem foglalkoztak mással se nappal, se este. Gardent ebben az utolsó esztendőben az iskolai tanulmányai is erősen igénybe vették. Folyton sietett, több volt a dolga, mint valaha is lehetségesnek tartotta. Ruhapróba vagy tanulás közben kapkodva evett. Nyugtalan álmát is selyem- és taftsuhogás zavarta meg, a színek és hangok és a ruhaszalonok próbafülkéinek illatos kavalkádja. Folyvást kapkodott, ezért alig maradt ideje arra, hogy mindezen előkészületek célján elgondolkodjon. Ha mégis megtette, a szokásos feszült idegesség bénította meg testét és végtagjait. De elhessegette. Mostantól fogva biztosan egészen más lesz minden. Felnőtt. Ha más nem, hát az új ruhák ezt ékesen bizonyítják.

42

Azon a napon, amikor elkezdődött a szünidő, Ashley Hallból délben hazaeresztették a gyerekeket. Garden úgy rohant ki az ajtón, hogy még a kabátját és kalapját is elfelejtette fölvenni. Az első bálozók, akik még iskolába jártak, semmiféle kedvezményt nem kaptak a báli szezon kedvéért. Az első ünnepség, a teadélután, aznap volt esedékes.

Anyja taxiban várt rá. Ifjú hölgy egymagában nem ülhetett taxiba, Zanzie pedig a sok tennivalójára hivatkozott. – Siess – szólt ki Margaret a kitárt taxiajtón.

A taxi minden útkereszteződésnél hangosan dudálva száguldott végig a Rutledge sugárúton. Semmi olyan nyomatékot nem adhatott Margaret fontosságtudatának, mint

épp ez az eszement száguldás. Amúgy Margaret mélységesen megvetette a gépjárműveket, folyvást panaszkodott Charleston utcáinak rossz minőségére. Gardent viszont felvillanyozta a száguldás. Más alkalmakkor szép lassan követték egymást a villamosból a házak ablakai, most a nagy sebességtől egészen összemosódtak.

Az estebéd készen várta őket. Három órával korábban a szokásosnál. Garden farkasétvággyal evett, az anyja viszont fogyókúrázott, s ezért mindig éhes volt. Csak piszkálta az ételt. Túlontúl izgatott is volt az evéshez. Az arca egészen kipirult, a szeme csillogott. Csak úgy sugárzott a boldogságtól. Az elkövetkező két hétben minden terve, minden álma megvalósul.

– És most irány a fürdő – mondta, amikor Garden végre jóllakott. – Utána meglepetés vár rád.

– Már megint, mama? Egészen elkényeztetsz. – Margaret hetek óta egyik meglepetéssel szolgált a másik után: egy gyöngysor, füllyukasztás, gyöngy fülönfüggő, legyezők, púderdoboz, parfüm, fésű, szalagok. Mintha karácsony volna mindennap.

De az aznapi meglepetés igazán rendkívüli volt. Egy férfi. Fürdő után Garden az anyja tanítását követve glicerinnel és rózsavízzel dörzsölte be a bőrét. Aztán fölvette mindazt, amit a hálószobájába kikészítettek: a nappali fűzőt, amely egészen a melle alatt kezdődött és könnyedén be volt fűzve a combja tövéig; fehér selyemharisnyát a bokája fölött levél formájú nyilakkal; hímzett pamut fűzővédőt széles csipkepánttal; fodros, csipkebetétes, fehér, hosszú szárú pamutnadrágot; fehér batiszt alsószoknyát széles csipkeszegéllyel. Soha ilyen gyönyörű

darabja még nem volt. Az eddig viselt alsóneműi mind sima, fehér muszlinból készültek. Garden bebújt az öreg házipapucsába és kockás gyapjúköntösébe, pedig semmi kedve nem volt eltakarni a gyönyörű alsóneműit, majd keresni kezdte az anyját. Mindent meg akart neki köszönni. Boldog volt, hogy első bálozó lehet.

Biztosan az öltözőben van, gondolta. Dúdolva szaladt le a lépcsőn. A szalonnal szemközti hálószoba szolgált Margaret és Garden minden új holmijának tartózkodási helyéül. A ruhaszalonból hozott állványok sorakoztak két fal mentén, rajtuk letakart ruhák. A harmadik fallal párhuzamosan álló ágyat kesztyűk, harisnyák, zsebkendők, alsóneműk, sámfázott cipők és selyempapírba csomagolt estélyi és nappali retikülök borították. A kalapok a fal mentén álló székeken sorakoztak. Ha kalapot tesznek az ágyra, az szerencsétlenséget hoz.

A negyedik falnál leterített asztal állt, fölötte tükör. Mellette mozgatható oszlopos tükör. Amikor Garden a helyiségbe belépett, észrevette, hogy az asztalon üvegek, dobozok és tégelyek, valamint fésűk és hajkefék sorakoznak. Biztosan ez a meglepetés, gondolta. Amikor reggel iskolába ment, az asztal még üresen állt. Körülnézett, vajon hol lehet az anyja, de Margaret nem volt ott.

Aztán meghallotta a hangját a szalonban.

– Garden?

– Itt vagyok, mama.

Margaret átvágott a halion. – Itt a meglepetés, amit ígértem – mondta. – Bemutatom neked Mr. Angelót.

Garden beugrott a mozgatható tükör mögé. – Mama – sikoltottta. – Nem vagyok felöltözve.

– Ne aggódj – nevetett Margaret. – Mr. Angelo hozzá van szokva a köntöst viselő hölgyekhez. Fodrász. Az egész évadra szerződtettem, hogy a hajadat mindennap megformázza. Ülj oda az asztalhoz, hogy munkához láthasson.

Garden idegesen biccentett az anyja háta mögött álló pocakos, mosolygós férfi felé, aki meghajolt, az asztal előtt álló székbe tessékelte és közben az ujjait hajlítgatta. Az öltönye fölött köpenyt viselt. Elöl csupa zseb, legalább egy tucat volt belőle. És a zsebek mind művészetének kellékeitől duzzadtak. Mr. Angelo nemrég érkezett Charlestonba Rómából. Az a hír járta, hogy csodákra képes.

A férfi körbejárta Gardent, szemügyre vette nagy kazal csíkos haját, s közben olaszul motyogott maga elé. Aztán hirtelen nekiveselkedett, és mindkét kezével megragadta Garden fejét. Garden rémülten pillantott az anyjára. Margaret homlokát ráncolva összpontosított.

Mr. Angelo gyúrni kezdte Garden haját, s közben magában beszélt. Kiválasztott egy fürtöt, kihúzta egyenesre, ráhunyorgott, megszimatolta, az ujjára tekerte, majd visszaejtette a Garden vállán nyugvó tincsek közé. Nagyoperába illő jelenet volt.

– *Si signora* – sóhajtotta. – Angelo megbirkózik vele. – Fölvett két hajkefét az asztalról, és munkához látott. A napi ritkítási műveletek ellenére Garden haja így is sűrűbb volt a kelleténél, és tele vörös szálakkal. Egyenesen hullott alá a hátára, majdhogynem a derekáig, és sehol egy hullám, egy lökni. Mint Margaret oly gyakran hangoztatta, teljességgel reménytelen.

Mr. Angelo úgy látott hozzá, mintha vadállatot készülne megszelídíteni. Hízelgett neki, simogatta, motyogott, parancsokat osztogatott, mindezt megállás nélkül, olaszul. Fürtönként választotta szét a ragyogó aranyat a tüzes rézvöröstől, csavargatta, tűzködte, kenegette, fonta, forgatta. Több mint két óra hosszat dolgozott.

Aztán kezét összecsapva hátralépett. – Bravó – közölte magával, és megtapsolta remekművét. – *Ecco, signora* – mondta Margaretnek. Aztán Garden kezébe nyomta a kézitükröt, és a széket most először úgy forgatta, hogy Garden lássa magát a tükörben.

És Garden nem ismert magára. Haja fénylő, olvasztott arany, lágyan vette körül az arcát, s a feje búbjáról kiindulva két fürt dupla csavarban a tarkóján találkozott. Vörös szál egyetlenegy se volt közte.

Margaret arca jelent meg Gardené mellett a tükörben. – Tudtam – mondta. – Biztosra vettem, hogy menni fog, ha olyasvalaki veszi kezébe, aki érti a módját. Nos, Garden, pontosan úgy festesz, amilyennek látni akartalak. – Gratulált Mr. Angelónak, kikísérte, s megbeszélte vele a másnapi időpontot. Garden csak bámulta az idegent, aki a tükörből nézett vissza rá.

Margaret sietve visszatért. – Hozzá ne érj semmihez – mondta. – Csak ülj itt nyugodtan, amíg végzek veled. – Fejét oldalra billentve hosszasan szemügyre vette a csodás átváltozást, amelyen gyermeke keresztülment. Aztán az ágyhoz sietett, és felkapott egy vékony selyemkendőt.

Garden feje fölé tartotta, elengedte, és nézte, hogy az lágyan a hajára telepszik. – Helyes. És most hunyd be a szemed, és bújj ki a köntösből. Bepúderozom a válladat és a nyakadat.

Az elkövetkező órában Garden mindent az anyja kedve szerint tett. Behunyta a szemét, kinyitotta, megint behunyta, mozgatta a karját, a kezét, az állát, a száját. Margaret bepúderozta Garden bőrét, csiszolgatta, csipkedte, dörzsölte, illatosította. Kifestette a szempilláját, a szemhéjára és az ajkára glicerint kent, hogy fényesebb legyen, megformázta és addig dörzsölte a körmét, amíg rózsaszínű nem lett.

Ekkor gyöngéden leemelte a selyemkendőt Garden fejéről, majd, akárcsak Mr. Angelo, hátralépett, hogy megcsodálja alkotását. Garden lélegzetelállítóan gyönyörű volt.

Margaret levette a védőterítőt arról a ruháról, amit aznapra, Garden első megjelenésére kiszemelt. Kagylórózsaszínű volt, akár a körme és az ajka. – Állj fel – mondta Margaret. – Majd én tartom, és te csak lépj bele. – Elsimította a ruhát a lánya puha vállán, és begombolta a hátán az apró gyöngyházgombokat. – Hadd lássalak – mondta.

Divatosan, egyenesen hullott alá a ruha Garden vállától egészen a bokájáig. Margeret ki nem állhatta ezt a mai divatot, eszébe jutottak mindazok a szűkített derekú ruhák, amelyeket ő akkor viselt, amikor annyi idős volt, mint most Garden. A varrónő amúgy nagyszerű munkát végzett, a *Vogue*-ból koppintotta le a modellt. Széles nyakkivágása látni engedte Garden finom ívű kulcscsontját és nyakának, vállának elegáns hajlatát. Az ingvállat borító fehér csipkét belevarrták a ruha selyemzsorzsett anyagába. A csipke épp a mellvonal alatt ért

véget, magába foglalva Garden mellének enyhe domborulatát. Margaret megkötötte az egyszerű szalagot Garden derekán, lazán, a divatnak megfelelően, de eléggé feszesen, hogy sejteni engedje a lenge selyem alatt a lány törékeny alakját. – Fordulj – mondta.

Garden megfordult. Csipkével szegélyezett ruhaujja libegve vette körül a karját, mely könyéktől lefelé csupasz volt. És a szoknya megpördült elegáns, vékony bokája körül.

– Nahát – nevetett Margaret –, még mindig papucsban vagy.

Garden lenézett a lábára. Elnevette magát. Órák óta ez volt az első természetes megnyilvánulása, és igen jólesett.

Margaret fehér glaszé tánccipőt tett a földre Garden lába elé. – Tedd a kezed a vállamra és lépj bele. Leülnöd nem szabad, mert még összegyűrődik a ruhád.

Gyöngy fülbevalót tett Garden fülébe, és ismét bekölnizte a füle tövét. – Nos – mondta – készen vagy. A szőrmekepped meg a kesztyűd meg a táskád a szalonban van. Van egy üvegcse parfüm a táskádban. Egy óra elteltével mindkét füled mögé és mindkét csuklódra tégy belőle egy-egy csöppet.

Kopogtattak, és Zanzie indult ajtót nyitni. Margaret suttogóra fogta a hangját. – Ki jön érted? Alex Wentworth, ugye?

– Igen – súgta vissza Garden.

– Nos, nézd az ablak melletti órát. Pontosan tizennégy percig várakoztasd. Majd én addig beszélgetek vele a szalonban. – Kiválasztott egy pehelykönnyű fehér selyemkendőt az ágyon heverő készletből. – Ezt beteszem a táskádba – súgta. – Ha netán nyitott kocsival jött érted, feltétlenül kösd be a fejedet. Itt is van

már. Nos, akkor megyek. Ne feledd, pontosan tizennégy percet várakoztasd. És le ne ülj.

Alex Wentworth szeme elkerekedett, amikor Garden belépett. A fiú egy csokor rózsaszínű kaméliával sietett elébe. Amikor Garden elmosolyodott, Alex nagyot nyelt. Margaretnek szeme se rebbent. Átadta Alexnek a könnyű mókuskeppet, és nézte, hogy a fiú Garden illatos vállára teríti. Alex homlokát kiverte a veríték. Margaret odaadta Gardennek a kesztyűjét és a retiküljét. – Érezd jól magad – mondta. – Fogod is, tudom.

Amikor a bejárati ajtó becsukódott mögöttük, Margaret lerúgta a cipőjét, és a kerevetre roskadt. Rózsaszínű kamélia, gondolta. Tökéletes. Fáradt volt, de nem bánta. Megérte az erőfeszítést. Eszébe jutott a Wentworth fiú elkerekedett szeme, és fölnevetett. Hát igen, határozottan megérte. Garden lesz a világ szépe.

43

A teadélutánt Marion Leslie nagyanyja rendezte az unokája tiszteletére. Megnyitotta a South Batteryn álló nagy háza második emeleti hatalmas báltermét és levette a vaskapun rendszerint kinn lógó feliratot: „Vendégek”. Leslie-éknek úgy sikerült a polgárháború óta megtartaniuk családon belül a csinos házukat, hogy átutazó vendégeknek kiadták a fölösleges hálószobákat.

Garden a hölgyek számára fenntartott földszinti fogadószobában hagyta a keppjét, majd megindult a lépcsőn

fölfelé. Félúton félre kellett húzódnia, nehogy összeütközzön két, nevetgélve lefelé siető fiatalemberrel.

Azok ketten akárha ikrek lehettek volna. Mindkettő fekete hajú, napbarnított, majd' hat láb magas és izmos testalkatú. Áradt belőlük az a különös ragyogás, ami csak a nagyon gazdagokra jellemző. Estélyi öltözékük a legfinomabb anyagból készült, méghozzá látnivalóan a legjobb szabónál. Ingmellük, nyakkendőjük vakító fehér, lakkbőr tánccipőjük csak úgy ragyog. Az atléták könnyedségével és azoknak a magabiztosságával mozogtak, akiktől az élet még soha semmit meg nem tagadott.

Odakinn a járdán nekidőltek a Leslie-ék kerítésének, és teli torokból kacagtak. – Teremtőm – mondta az egyik –, mikor azt mondtad, hogy gyerünk, vegyük szemügyre a bennszülötteket, nem is sejtettem, milyen igazad van. Úgy érzem magam, mint egy antropológus. Nem is, tán inkább, mint egy paleontológus. Micsoda relikviák.

– Igazad van. És az egész hely száraz, mint a Szahara. De láttad azt a csemegét a lépcsőn? Mark, lehet, hogy korábban jöttünk el a kelleténél?

– Azt a cukorbevonatú szőkét? Nem néztem meg alaposan, csak azt láttam, hogy olyan rózsaszín.

– Olyan arca volt, mint Szép Helénának. A fenébe, gyerünk innét. Állítólag van néhány jó kiskocsma a kikötő felé.

– Hány óra van, Tommy?

Tommy Hazlehurst az órájára nézett. – Fél kilenc.

– Nekem van egy kis elintéznivalóm. Ugye megbocsátasz egy percre?

– Természetesen, Garden. Majd a lépcső tetején megvárlak.

Garden visszaindult a hosszú lépcsősoron úgy, ahogyan Ashley Hallban megtanították neki, fejét felszegte, a lábára nem nézett, és a korlátba nem kapaszkodott. Az öltözőben megkereste a táskáját, bekölnizte magát, majd anyja szigorú utasítása ellenére leült.

– Segítségére lehetek valamiben, Miss Garden? – kérdezte Marion öreg pesztonkája, aki aznap este az ügyeletet ellátta.

– Köszönöm, nem, Susie. Csak pihenni szeretnék egy percig.

Susie továbbra is ott tötyörgött körülötte. – Ezek a lányok mind tönkreteszik magukat a nagy táncolásban.

Garden mosolyogni próbált. Hiába, gondolta. Semmi nem változott. Táncolni még most sem tudok. Beszélgetni sem. A mama rendbe hozta a külsőmet, de belül semmi nem változott. Bárcsak meghalnék!

Kihúzta a vállát. Könnyű pillangószámyai megrebbentek. – Örülök, hogy látom, Susie – mondta. Azzal megindult a lépcsőn fölfelé, fejét magasra tartotta, a lábára nem nézett, a korlátba nem kapaszkodott. Majd táncol Tommyval, és hallgatja a panaszáradatot, amiért Wentworth olyan közönyös vele. Senki nem fog a beszélgetésbe bekapcsolódni, ebben Garden egészen biztos volt. Ő már megpróbáltatott, és könnyűnek találtatott. Minden férfi csak rövid ideig táncol egy-egy lánnyal. Másodszorra Gardent már nem fogják felkérni.

Alex Wentworth fogja felkérni utoljára, azután hazakíséri. Addig majd Tommy lebzsel körülötte, vagy leül és beszélget a

gardedámokkal, s közben nézi, hogy a többi lány hogy flörtöl sorra a férfiakkal miközben boldogan kering a táncpárketten.

Másnap Margaret épp azt csodálta, hogy Mr. Angelo mit művel Garden hajával, amikor a nappaliban megszólalt a telefon. – Bocsásson meg – mondta. – Egy perc, és itt vagyok.

De tovább volt távol egy percnél. Mire visszatért, Mr. Angelo épp befejezte. Könnyen elkészítette Garden frizuráját az aznapi ebédvendégségre. A kalapja majd mindent eltakar a két szőke puff kivételével, amit Mr. Angelo Garden füle alatt létrehozott.

– Ma este hány órakor, *signora!*

– Nézzük csak. – Margaret belenézett a kandallópárkányra erősített meghívókba. – Fogadás, utána bál. Legjobb, ha ötre idejön, Mr. Angelo. Ezekre a partikra én is elmegyek, és szeretném, ha az én hajamat is rendbe tenné.

Mihelyt a fodrász távozott, Margaret az ujjával fenyegette meg Gardent. – Haszontalan lány – mondta. Garden döbbenten nézett rá. Aztán észrevette, hogy Margaret mosolyog.

– Ugyan miért, mama?

– Nem is mondtad, ki volt ott tegnap a teadélutánon. A legnagyobb hír a városban, és én vagyok az utolsó, aki értesül róla.

Garden a fejét rázta. – Nem tudom, kiről beszélsz.

– Ne ingasd a fejedet, Garden. Tönkreteszed a frizurádat. – A principessa fiáról beszélek, természetesen. Tegnap este érkezett a városba, és pénzt kért Andrew Ansontól. Edith persze azonnal felírta a meghívott vendégek listájára. Hogy néz ki, Garden? Hogyhogy nem is mondtad?

– Nem emlékszem rá.

– Nos, Annie említette, hogy korán elment. Hihetetlen, hogy észre se vetted. Vagy hogy ő nem vett észre téged. Nem mintha fontos volna. Rajta van a listán. Majd még előkerül. Nagy mulatság lesz, hogy az udvarlóid közé sorolhatod; a többi lányok anyái majd fogukat csikorgathatják mérgükben. De végtére is, a fiú nem Charlestonba való. Nem is kell neked. Te majd választasz magadnak, és Bill Lawrence-et vagy Rhett Campbellt vagy Maine Wilsont vagy Ashby Radcliffe-et fogod választani. Ők azok, akik számítanak.

Garden az anyjára bámult. Most értesült első ízben Margaret nagyszabású tervéről. Margaret nagyzási mániájának hallatán Gardennek hang se jött ki a torkán.

Margaret észre se vette. Új dolog foglalkoztatta. Schuyler, gondolta. Schuyler Harris. Eléggé gazdagnak hangzik. Ha az anyja hercegnő, akkor abból következik-e, hogy ő meg herceg, vagy csak az apja herceg?

Miss Ellis tánciskolája óta Garden reszketett a gondolatra, hogy mi lesz, ha az anyja megtudja: egyáltalán nem arat sikert, és korántsem olyan népszerű, mint a többi lányok. Aznap este eljött a pillanat. Az Alice Mikell tiszteletére adott fogadáson Margaret odaoldalazott a lányához és a fülébe sziszegte: – Szólj már valamit. Ne állj itt némán. Erőltesd meg magadat.

Az utána következő bálon Margaret még akkor is ádáz tekintettel meredt Gardenre, amikor más anyákkal beszélgetett mosolyogva.

Aznap este a rendelkezésére álló szóbeli ostorcsapások tömkelegével korbácsolta végig Gardent. És akadt belőlük jó néhány.

Hogy ő micsoda áldozatokat hozott Gardenért, hogy mennyit törődött vele, hogy tejbe-vajba fürösztötte, iskoláztatta, ruházta, vakációzni vitte Fiat Rockba, hogy mennyibe került a tánciskola, Mr. Angelo csillagászati számlájáról nem is beszélve.

– Egyetlen gondolatom nem volt – üvöltötte –, ami ne körülötted forgott volna, Garden Tradd! Egyetlen másodpercet nem törődtem magammal, a magam boldogságával! Mindent csak érted csináltam. Hogy hozhatsz hát ekkora szégyent a fejemre? – A szőnyegre vetette magát, és hangosan zokogott.

Garden lehorgasztotta gyönyörű arany fejét. Nem tudott felelni. Volt már mérges az anyja máskor is, sírt már máskor is. De így még sohasem. Soha így, minden jósága kellős közepén, a rengeteg ruha és elegáns csecsebecsék közepette.

– Nem tehetek róla, mama – mondta Garden. Máskor kellemes, halk hangja most minden színét, minden zengését elvesztette. Ugyanúgy kongott, ahogyan a szíve. – Én mindent elkövetek, de hiába. Nem lesz belőle semmi.

December huszonharmadikán Elizabeth Cooper teadélutánt rendezett Garden tiszteletére, amiként annak idején a keresztlánya, Lucy Anson kedvéért is, s ahogyan majd a következő évben az unokája, Rebecca Wilson tiszteletére fog teadélutánt rendezni. Joshua odarendelte néhány unokatestvérét, hogy a bútorokat eltolják és a szőnyeget felgörgessék.

Elizabeth mindent Joshuára bízott. Kicsit le akart pihenni, mielőtt felöltözik. Épp eléggé kimerítő lesz három órát eltölteni azzal a rémes nőszeméllyel. Margaretet általában csak így nevezte. Talán nem is lesz belőle három óra. Megszervezték, hogy Garden korán, már hétkor távozzon. S ha az emberekben van egy kis jóérzés, akkor ők is távoznak, miután a díszvendég távozott. De hát hová is gondol? Az a rémes nőszemély aligha sorolható a jóérzésű emberek közé. Elizabeth szükségét érezte, hogy szigorúan figyelmeztesse a kóruspróbák miatt. A lány szólót énekel a karácsonyi istentiszteleten. Elizabeth biztosra vette, hogy a karácsony nem fontos Margaretnek, pedig ott ül a templomban minden vasárnap. Nemcsak hogy rémes nőszemély, de még álszent is. Elizabeth a párnájába sóhajtott, majd rövid, de annál mélyebb álomba zuhant.

– És most feltűnés nélkül elosonok, Elizabeth néni. Köszönöm a szép estét – azzal Garden megcsókolta dédnagynénje orcáját. Ez idáig kétségkívül ez volt a legjobb összejövetel. Mint díszvendégnek kijárt neki a megkülönböztetett figyelem, hogy soha egy percig egymagában, unatkozni ne hagyják. Az anyja most az egyszer bizonyára meg volt elégedve. Gardent minden tánc alatt legalább négyszer lekérték.

Búcsút intett anyjának, a Maine-nel táncoló Wentworthre mosolygott, s indult áz ajtó felé. Joshua ott állt, kezében tartotta Garden keppjét.

De mielőtt még kinyithatta volna Garden előtt az ajtót, valaki odakintről betaszította. Schuyler Harris lépett be. Joshua kezébe

nyomta a kabátját és botját anélkül, hogy egy pillantást vetett volna rá. A tekintetét le nem vette Gardenről.

– Helló – mondta. – Csak nem távozik épp abban a percben, amikor én megérkezem? A múltkor épp a fordítottja történt. Kérem, maradjon. Hisz csak a maga kedvéért jöttem.

Garden gépiesen elmosolyodott. Az ember mindig mosolyogva fogadja a frissen érkezett vendéget, ha mégoly ostobaságokat locsog is összevissza. – Megengedi, hogy bemutatkozzam? – kérdezte a fiatalember. – Sky Harris vagyok.

Garden épp a keppje után nyúlt, amikor rájött, hogy ki az idegen. Megállt a keze a levegőben. – Ó, tudom, ki maga. Maga él most Baronyn. Bárcsak beszélgethetnék magával, annyi mindent szeretnék megtudni. De sajnos mennem kell. Félek, hogy elkésem.

Sky megfogta Garden kezét. – Fél, hogy a fiú nem várja meg? Én biztosan megvárnám.

Garden maga elé képzelte a kórus karnagyát, a hajdanvolt, ingerlékeny kapitányt a nagy kopasz fejével. Elnevette magát. – Kóruspróbára kell mennem – mondta. Elhúzta kezét, elvette keppjét Joshuától és a válla köré kerítette, mielőtt még Sky a segítségére siethetett volna. – Igazán nagyon sajnálom. Viszontlátásra, Mr. Harris.

Sky utánament a verandára. – Elkísérhetem?

Garden hallotta, hogy kongatni kezd a Szent Mihály-templom harangja. – Nem – felelte. Már így is késésben van, ez az ember meg csak késlelteti. Felkapta a szoknyája szegélyét és futásnak eredt.

– Ott lesz a bálban? – kiáltott utána Sky.

– Igen – felelte Garden, és még gyorsabban szedte a lábát.

Schuyler Harris csak állt a Tradd-ház előtt, egyik lába a küszöbön, s bámult a lány után, akinél szebbet még életében nem látott. – Istenem – nevetett magán. – Mintha a Hamupipőke harmadik felvonásánál tartanék. Miért nem hagyta hátra a tánccipellőjét? – Mark, a barátja könyörtelenül ugratta, mikor közölte, hogy ismét Charlestonba készül. De fel kellett jönnie, meg akart győződni róla a saját szemével, hogy a lány valóban olyan gyönyörű-e, mint amilyennek ott, a lépcsőn lerohantában látta. És kiderült, hogy sokkal szebb, mint hitte. És a hangja. Nem éles, nem csikorog, mint a legtöbb fiatal nőé. Sky ismét nevetett. Egészen biztosra vette, hogy nincs az a lány, aki valóban otthagyja az összejövetelt egy kóruspróba kedvéért.

Úgy látszik, mégiscsak kénytelen lesz elmenni arra a vacak bálra. Mark soha meg nem bocsátja neki.

44

– Mama, akarod, hogy Mr. Angelo előbb a te hajadat csinálja meg? – Garden kipirulva lépett elő a fürdőből, s készen állt az öltözködésre. Ugyanakkor nagyon éhes is volt; mihelyt a kóruspróbáról hazaért, már futott is fürdeni.

– Nem megyek el a bálba – közölte Margaret. – Nem élném túl, ha végig kellene néznem, hogyan teszed tönkre minden reményemet.

Garden leült az öltözőasztal elé. Tudta, hogy ezer év, míg a frizurája elkészül. Mr. Angelo fölülmúlta önmagát, hogy a ma

estére előkészítse. Nem teadélutánra való kontyot alkotott. Fürtök és loknik kavalkádját állítja elő, szalagok és virágok bonyolult szövevényével. Garden némán vetette magát alá a hosszadalmas műveletnek.

Már majd' tizenegy óra volt, amikor az anyja közölte, hogy elkészült. Maine volt a kísérője, már vagy egy órája Peggy egyik könyvét olvasgatta a könyvtárban.

Garden kék bársonyruhát viselt, a ruha kékje olyan mély volt, hogy szinte feketének látszott. A fehér bőre csak még sápadtabbnak látszott benne, s a ruha kék árnyékba vonta az üregeket Garden kulcscsontja alatt meg a két feszes kis melle közt, ami a szögletes ruhakivágásából alig észlelhetően, de kilátszott. A kék szeme majd' olyan sötét volt, mint a bársony. Alatta, a púderen is átütött a fáradtság kékes árnyéka.

– Gyönyörű vagy, Garden – közölte Maine, amikor a lány végre megjelent az ajtóban. Életében először fordult elő, hogy bárki azt mondta neki, hogy gyönyörű. Garden nem is hitte el. Ahhoz az elmúlt esztendőkben túlontúl sokat hallgatta, hogy milyen rémes a bőre, milyen elviselhetetlen a haja.

– Köszönöm, Maine. – Garden tudta, hogy neki viszont meg kell jegyeznie, Maine is milyen jóképű, és őszintén annak is látta. De képtelen volt kinyögni. Ez nem az a Maine, aki neki unokatestvére és jó barátja. Hanem egy megfogni való nőtlen férfi, akit az anyja rendkívül kívánatosnak tart.

Maine átnyújtott neki egy vörös rózsacsokrot. – Remélem, ezt magaddal hozod.

Garden ránézett. – Gyönyörű – mondta. – Köszönöm.

A fogadóbizottság már feloszlóban volt, amikor Garden és Maine megérkezett. A bál tízkor kezdődött. Garden iparkodott, tudta, hogy felháborítóan elkéstek. Kezet fogott a szülőkkel, az első bálozóval, annak bátyjaival, nővérével, mindenkinek külön-külön szabadkozott. Az utolsó, akivel kezet fogott, nem eresztette el a kezét. – Sajnálhatja, hogy ennyit késett – közölte Sky Harris. – Évek óta várok magára.

Garden végignézett a soron. – Ó, én nem vagyok családtag – mondta Sky. – Csak beálltam a sor végére, amikor észrevettem, hogy megérkezett. Nem akartam, hogy bárki másnak elígérje az első táncot. – Karját máris Garden derekára tette, és a táncoló párok közé perdítette.

Garden a meglepetéstől tiltakozni sem bírt. Megdermedni sem.

Maine szinte azon nyomban közbelépett. – A hölgy velem van – jelentette ki. – Az első tánc az enyém.

Azzal kiszabadította Garden kezét Sky szorításából, és kezét a lány derekára tette. – Ki ez az alak, Garden? – kérdezte Maine az első tánclépés után. Garden azon nyomban a régi problémákkal kezdett küszködni. Képtelen volt lépést tartani Maine-nel.

Ám ekkor egy fehér kesztyűs kéz kocogtatta meg Maine vállát. – Szabad? – kérdezte Mark, Sky barátja. Maine hátralépett és meghajolt. Mark a karjába kapta Gardent, majd egy félfordulat után átnyújtotta Skynak.

A fiú megfogta a kezét és ránevetett. – Akár fel is adhatja – mondta. – Markot azért hoztam magammal, hogy ha bárki

lekérné, azonnal visszaszerezze nekem. Feltett szándékom, hogy egész éjjel magával táncoljak.

Garden nem tudta mit mondjon vagy mit tegyen. Érezte, hogy elpirul, s ettől még mélyebben elpirult. Sky lenyűgözve figyelte. Azok a lányok, akiket ő ismer, soha nem pirulnak el.

Párok suhantak el mellettük. Forgalmi akadályt képeztek, ahogy ott álltak a parkett közepén. – Az emberek minket bámulnak – mondta Garden.

– Hadd bámuljanak… Nos, nem bánom, Garden… Táncoljunk. Mint látja, tudom a nevét. Kérdezősködtem magáról. Tudom, hogy a maga házában élek. Szenzációs ház. Nem hiányzik? – Karját a lányMtára csúsztatta és magához húzta.

Garden észre se vette, hogy táncol. Mindenre kíváncsi volt Baronyval kapcsolatban. Megvan még a Település? És Sam Ruggs üzlete? És a padlás, tele kincsekkel? És a fallal körülvett kert? És a málnás? És a nagy fügefa a széles ágával, amin olyan jól lehetett ülni?

Mielőtt még Sky felelhetett volna, Tommy Hazlehurst lekérte Gardent. Utána megint Mark, hogy egy újabb félfordulattal továbbadja Skynak. Garden szédült. – Szóval az ültetvénynél tartottunk – mondta Sky.

Maine lekérte Gardent. Aztán Mark. Majd Garden ismét Sky karja közt találta magát. A táncparkett szélére oldalazott vele. – Ez így nem megy – mondta. – Ha valóban meg akarunk egymással ismerkedni, le kell ülnünk valahol odakinn. .

– Szabad, Garden? – Ashby Radcliffe hajolt meg előtte, s nyújtotta felé a kezét. A charlestoni férfiaknak sehogyan sem

volt ínyére, hogy ez a gazdag jenki meg a barátja így kifogjanak rajtuk. Anélkül hogy összebeszéltek volna, Maine barátai egy emberként készen álltak a hölgy és jó hírneve megvédelmezésére. Erre a bálra Gardent Maine-re osztották ki, nem pedig erre a jövevényre.

Mark már indult, hogy lekérje Ashbytől Gardent, de Maine előbb ért oda. Egy székhez vezette Gardent. – Garden, ennek a cirkusznak véget kell vetni – közölte.

– De hát én nem tehetek róla. Mondd, mitévő legyek? – Garden azt se tudta, sírjon-e vagy nevessen. Életében először arat sikert, és akkor is botrány lesz belőle.

– Kik ezek? Talán ki kéne hajíttatnunk őket.

– Ne, Maine, ne tedd. Mr. Harris annak a hölgynek a fia, aki megvette Baronyt. És csak azt akarta nekem elmondani, hogyan változott meg minden, de folyton lekérnek. Mi lenne, ha egy kicsit beszélgetnék vele?

– Most már senki nem fog kettesben hagyni vele, Garden. Ez az alak túlságosan messzire ment. És félő, hogy továbbfajulnak a dolgok. Figyelj rám, eredj be az öltözőbe, és púderezd be az orrod. Majd én beszélek ezzel a jenki barátoddal, és megpróbálom jobb belátásra bírni. Majd egy más alkalommal tegye nálad tiszteletét, és ott meséljen Baronyról.

Garden felállt. Indult az ajtó felé. Sky máris a nyomában, de Maine elébe állt. Garden hallotta, hogy kimért és rendkívül udvarias hangon bemutatkozik. Garden lassan, határozott léptekkel ment tovább.

A bált a Dél-Karolina Csarnokban tartották, ugyanott, ahol hetente a kínok kínját állta ki, még tánciskolás korában. Garden

lement néhány lépcsőfokon a széles fordulóig, ott pedig belépett az öltözőbe. Eszébe jutott, hányszor menekült ide boldogtalanságában, amikor senki sem akart táncolni vele. Most meg azért kénytelen megfutamodni, mert többet akarnak táncolni vele a kelleténél. Nevetni kezdett, veszedelmes, szívet tépő nevetés volt, nem sok híján a hisztérikus rohamnak.

– Garden! – Wentworth volt az. – Mi folyik itt? Ehhez foghatót még életemben nem láttam. Maine meg akarja verni vagy mi a csuda? Neked mit mondott? Valami trágárságot?

Garden igyekezett megmagyarázni, de Wentworth nem hallgatott oda. – Ugyan már, kit érdekel az ültetvény. Ez a Sky nevű alak biztosan valami gonosz tervet sző ellened. Azt a bizonyos *egyvalamit* akarja, de Maine meg fog menteni. Lehet, hogy párbajozni is fognak. Ennél izgalmasabbat még nem is hallottam!

– Ó, Wentworth, ne légy ilyen ostoba. Abba fogják hagyni. És soha nem fogja nálam tiszteletét tenni, és én soha nem fogom megtudni, mi lett Rebával és Matthew-val, és hogy jól vannak-e a gyerekeik.

– Garden, te mindent elrontasz. Gyere, menjünk vissza. Veled megyek – hallani akarom, mit mondanak.

Maine összeszorított ajkát fehér csík vette körül. Ilyen mérges talán életében nem volt még. Biztosra vette, hogy Sky Harris és a barátja kinevetik, nevetnek mindnyájukon. Ám ő akkor is Garden kísérője és egyetlen férfi rokona. Akárhogyan vélekedik is arról, amit tennie kell, neki kell megvédelmeznie Gardent a botránytól.

Garden nem bírta megállni, hogy körbe ne kukucskáljon Maine válla fölött. – Elmentek – mondta Maine.

– Ó – jegyezte meg Garden. – Értem.

Wentworth csalódottan bólintott.

– Nem, nem érted – mondta Maine. – Csak azzal a feltétellel voltak hajlandók távozni, hogy beleegyeztem a kompromisszumos megoldásba. Még maradunk vagy egy fél órát, amíg elül a szóbeszéd. Aztán távozunk. És én kiviszlek Baronyra.

– Éjnek évadján?

– Garden, te kezdted az egészet, hogy neked mennyire hiányzik az ültetvény, és hogy milyen lehet manapság. Ha én nem viszlek ki, majd kivisz ő. És annak nem lesz jó vége. Odakinn nincs gardedám. Az anyja nincs ott. Jobb, ha ma este kimegyünk, mint ha holnap ő maga kopogtat be hozzád, vagy itt marad, és még az eddigieknél is több bajt csinál.

– Igazán sajnálom, Maine.

Maine arca megenyhült. Végtére is, Garden még gyerek. Mit is tudhatna az ilyen alakokról, mint ez a Harris? – Találnunk kell egy hölgyet, aki velünk jön. Akarod elhívni anyádat?

– Én elmegyek – pattant oda Wentworth Garden mellé. – Garden a legjobb barátnőm.

Maine nem vesztette el a türelmét. – Wentworth, te kísérővel vagy. Hátha a fiatalembernek nincs kedve olyan korán elmenni.

– Ugyan már, Maine. Billy Fisherrel vagyok, aki már most olyan részeg, hogy nem áll a lábán. Ismered. Lehet, hogy az életemet mented meg azzal, ha magaddal viszel.

– Billy kocsival van?

– Igen. És könnyen lehet, hogy felmászik velem az első fára. Garden, te mondd meg neki. Vedd rá Maine-t, hogy veletek mehessek.

Garden Wentworth könyörgő szemébe nézett. Kérlek szépen, olvasta ki belőle, kérlek szépen, engedd, hogy beüljek Maine kocsijába, hogy vele mehessek, hogy vele lehessek. Itt az alkalom.

– Maine, Wentworth a legjobb barátnőm.

Maine ajka ismét elfehéredett. Hogyan lehetséges, hogy már megint az ő nyakában lóg az egész óvoda? – Nem bánom – mondta. – Mindketten viselkedjetek természetesen. S ha ideje indulnunk, majd beszélek Bill-lel. – Szemével intett egy barátjának. A férfi odament, és felkérte Wentwortht. Maine karját nyújtotta Gardennek, és a táncparkettre kísérte.

Garden csetlett-botlott. Jaj, istenem, gondolta Maine, elfelejtettem, hogy nem tud táncolni. Ez az éjszaka soha nem fog véget érni.

Mark és Sky épp az Ashley folyó hídján vágtattak keresztül Sky Stutz Bearcatjén. – Az ég áldjon meg, hogy lehettél ilyen ostoba? – esett neki Mark.

Sky a folyóba pöccintette a cigarettáját. – Nem tetszett, hogy ez az alak kötözködik velem. – Utánozni kezdte Maine stílusát: - „Mi itt, Charlestonban megadjuk a kellő tiszteletet a hölgyeinknek.” Azt akartam, hogy úgy táncoljon, ahogy én fütyülök.

– De minek ez a nagy felhajtás? Kétségtelen, a kis csibe szenzációs. Bár ki tudja, Sky. Hisz láttad, hogy fűzőt visel. Hátha alatta ugyanolyan merev, mint fölötte.

Sky a fejét hátravetve nevetett. – Neked erről fogalmad sincs, öregem. Képzeld, a templomi kórusban énekel!

Mark úgy nevetett, hogy a könnyei potyogtak.

45

Garden egy kárpitozott, magas karosszékben ült, fejét feltartotta, hátát kihúzta. A Wentworth felé küldött mosolya nem volt valami meggyőző. – Peggy, a nővérem óraszám elüldögélt ebben a szobában, és ami könyv a polcokon található, azt mind elolvasta – mondta. A hangja fakó volt, de legalább nem remegett. Jobb szeretett volna sikoltozni, sírni, mindent inkább, mint beszélgetni. Életében még nem volt ilyen boldogtalan.

Barony megdöbbentő élmény volt. Minden hamisnak, valótlannak tetszett. Az elektromos világítás a bejáratnál, a nagy vörös-arany címer a kapukon, a vakító fehérre festett házak ott, ahol annak idején a Település viskói álltak, az aszfaltozott kocsifelhajtó és a makulátlan, gazdagon bútorozott és ragyogóan kivilágított ház. Ez nem Barony többé. Garden még sokkal azután, hogy az anyja a házat eladta, úgy érezte, ez az ő igazi otthona. Lehet, hogy valaki más él benne, de attól neki még ez a ház a szíve csücske. És most vége, nincs többé.

És helyette itt van ez: ő meg Wentworth két hatalmas székben ülnek a könyvtár egyik sarkában, miközben a többiek

mind a másik végében, a bár körül csoportosulnak. Mind isznak és nevetnek. Talán épp rajtunk, gondolta Garden. Még Maine is. Abban a percben megváltozott, amint a lányokat meglátta. Sky nem említette, hogy vele van a barátnője, és hogy ott van Marké is. Miért mentek el a bálba, ha egyszer lányokkal vannak? Az nyilvánvaló, hogy a lányokat miért nem vitték magukkal. Az arcukat festik, cigarettáznak, és Garden gyanította, hogy a ruhájuk alatt az ingnadrágon kívül mást nemigen viselnek. És lármásak is, olyan vicceken nevettek, amiket ő meg sem ért, és a szemüket folyvást a mennyezetre emelik.

Maine nagyon is értette, hogy min nevetnek. Először zavarban volt, de aztán az egyik lány fogta magát, beült az ölébe, a fülébe súgott valamit, és azóta abba se hagyták a sugdolózást.

Ő meg Wentworth igyekeztek úgy tenni, mint akik nem látnak semmit. Skyjal és Markkal beszélgettek, meg a másik lánnyal, akit Bunnynak hívtak. Mitzinek hívták azt, amelyik Maine-re lecsapott. Fura nevük van, jegyezte meg Garden, amikor Wentworthszel kimentek a mellékhelyiségbe. Ez azután történt, hogy már vagy egy örökkévalóságig beszélgettek.

Amikor visszatértek, mindenki a bárpult körül ült. – És mi mit csináljunk? – kérdezte Wentworth.

– Meg kell vámunk, amíg Maine hazavisz. Addig majd ülünk és beszélgetünk.

– Garden – szólt oda ekkor Maine. – Gyertek ide Wentworthszel. Pezsgőt bontunk.

Wentworth felállt. – Ülj le – szólt rá Garden. – *Ebbe* mi nem akarunk belekeveredni. – Mitzit és Bunnyt nem lehetett lefejteni Maine-ről és Markról. Mark Bunny combját simogatta. Sky

nevetve pezsgőt töltött. A jó házból való úrilányok számára a látvány magában foglalt mindent, ami bűnös és elítélendő.

– Maine hívott, Garden. Talán komolyan gondolta. Hátha itt a nagy alkalom. – Wentworth hátravetette a fejét és mosolyogni próbált. – És úgy imádom a pezsgőt – kiáltotta, majd a szoba túlsó vége felé iramodott.

Mindjárt elbőgöm magam, gondolta Garden, nem bírom visszatartani tovább. Mindjárt elbőgöm magam, és ha meglátják, meghalok szégyenemben. Azzal felugrott és kirohant a szobából, ki a házból.

– Garden! – Maine eltolta Mitzit, és az unokatestvére után szaladt. Megállt a kocsifelhajtón, s a házból kiáradó fényességben belekémlelt a sötét éjszakába.

Sky utánaeredt. – Ne aggódj, Wilson. Úgy ismeri ezt a helyet, mint a tenyerét. Talán a kertben van, vagy odafenn a fügefánál, amelyről annyit beszélt. Mindjárt itt lesz. – Sky alig várta. Unta már a maga kis tréfáját, elege volt ezekből a nyársat nyelt charlestoniakból, s a leginkább Garden Traddből. Micsoda bűntény egy ilyen gyönyörű arcot egy fababára aggatni. Mert mi más volna ez a lány. Finomkodó, vérszegény fababa. Minél előbb eltűnnek innét, annál jobb. És egy csöppet se tetszett neki, amit Mitzi ezzel a Maine-nel művel. Nem azért hozta magával New Yorkból, hogy egy ilyen helybéli bonviván felfedező körútra induljon a ruhája alatt.

– Gyere, Wilson – mondta Sky. – Elmegy a pezsgő ereje.

Garden ösztönösen a bekötőút mentén rohant. Kemény felülete fura érzés volt a lába alatt – a tánccipő nemkülönben.

Egész gyerekkorában nap mint nap erre szaladt, de a lába csupasz volt és alatta puha a kitaposott út.

A Település kutyái ugatni kezdtek, amikor az első házhoz közeledett. Garden lelassította lépteit. Aki nem fut, azt nem harapják meg. Aztán rájött, hogy ezek nem azok a kutyák, akiket ő ismert, s akik őt ismerik. Négy éve járt itt utoljára. Idegen. Sírva fakadt.

A viskóknak hűlt helye. A helyükön négy ház állt. Garden zokogva állt az úton. Nem ismerte a házakat, nem tudta, ki lakik bennük. Lehet, hogy a barátai mind elmentek innét. Maine is, Wentworth is cserbenhagyta. Ha Reba sincs, meg Matthew és Chloe, Herklis, Juno mind elmentek, akkor vele senki nem fog törődni, neki senki nem fog segíteni.

Az egyik házban fény gyulladt, s kinyílt egy ablak. – Ki van odakinn?

– Matthew! Matthew, én vagyok, Garden. Ó, Matthew, de örülök, hogy a hangodat hallom. Eressz be. Nyisd ki az ajtót. Reba, Reba, Garden vagyok. Segítsetek!

– Jól vagy, kicsim?

Garden bólintott. A könnyáradat véget ért, a Gardent ért csapások csuklás közepette előadott rémtörténete szintén. Reba ölelte, a vállát, haját simogatta, és halkan, együtt érzőn vele siránkozott. Garden kiürült, megkönnyebbült.

Reba csontos ujjával megkocogtatta Garden csuklóját. – És most hallgass Rebára, gyermekem. A megfutamodásból még soha semmi jó ki nem sült. Az emberek sárral dobálnak, de te csak állj nyugodtan és föl se vedd. Nevess a szemükbe. Akkor

abbahagyják. Ha elfutsz, utánad futnak, és tovább dobálnak sárral. Te mindég a Reba bátor kicsi lyánya voltál. És soha meg nem futamodtál. És én mos'se akarom látni, hogy megfutamodsz. Megértetted?

Garden bólintott.

Reba talpra állította. Lesimítgatta a ruháját, megcsodálta a puha bársony anyagát. – Túl csinos – dúdolta az én felnőtt nagy lányom túl csinos. – Bánatosan kotkodácsolt az elszakadt szoknyaalja és az elvásott tánccipő fölött. – Nem megmondtam milliomszor, hogy tessék vigyázni a dolgaidra? Lássuk csak. – Azzal kikapcsolta Garden övét, és eligazgatta a szoknyáját úgy, hogy rövidebb legyen s a bokája fölött végződjön. – Ezt így fölemeljük, hogy az alja tiszta maradjon.

Erős karjával megölelte Gardent, és egy pillanatra magához szorította. – És most eriggy – mondta, s azzal eleresztette. – És ne törődj az emberekkel. Tán nem a te ültetvényed ez? Mit tudnak ezek a szemét jenkik Baronyról? Nem neked kéne sírnod, szivi. Ne veszítsd el a fejedet.

Garden felszegte az állát. Reba összecsapta a kezét. – így ni, ez az én lányom, ilyennek szeretem.

Garden a gramofon hangját hallotta, amikor a házba belépett. „Akár reggel, akár este / Vígan van a kicsi beste." A zenén keresztül meghallotta Bunny és Mitzi hangját. – Ugyan már, Wentworth. Biztosan jobban is megy neked ennél. Ne a keringőt, hanem ahogy a niggerek csinálják.

Észrevétlen bement a könyvtárba. Mark Wentworth derekát fogta, rázta a lányt és nevetett, a lába, a teste Wentworthének

feszült. Wentworth követni próbálta a lépéseit, de sehogyan sem sikerült. Sápadt volt, az arcán kétségbeesett, merev mosoly.

– Hagyjátok abba – kiáltott Garden hangosan. Nem fogja eltűrni, hogy a barátnőjét kínozzák. Mindenki feléje fordult. – Ha egészen Charlestonig jöttök azért, hogy táncoljatok, akkor tanuljatok meg úgy táncolni, ahogy mi táncolunk. – Karját szétvetette, lába a Település feketéinek vad, primitív táncát járta. – Így – kiáltotta, Rebának, akis Mosénak, Sarah-nak, Cuffee-nak és Pansy mamának. A zene lüktetése az ereiben dobolt, átadta magát neki, gyermek volt megint, megszabadult a ráerőltetett viselkedési normáktól, végre boldog. Tánc közben ide-oda billegtette a fejét, fittyet hányt Mr. Angelo és az anyja szigorú figyelmeztetésének, miszerint így ne tartsa magát és úgy ne csináljon, nehogy a frizurája tönkremenjen. Szalagok, hajtűk, virágok hullottak a padlóra, s ő repkedő lábával mindet eltiporta. Haja a vállára omlott és le a hátára, a lángoló arany szabadon, fékezhetetlenül röpködött. Pogány volt, az egyszerű nép gyermeke, a szenvedély elszabadult áradata. „Időközben / és aközben…" Akár egy dervis, zabolázhatatlan, fekete selyem lába, elefántcsontfehér karja és ostorként csapkodó lángoló haja szerteszét röpködött.

A lemez katt-katt-katt, véget ért: Garden leeresztette a karját, lába megállt, ő maga lihegve megmerevedett. Aztán két kezével hátralökte a hajzuhatagot a homlokából, sápadt arca kiszabadult a hatalmas sörény fogságából. Az arcán piros rózsák virítottak, kék szeme kihívóan villogott.

– Te jó ég – kapkodott Maine levegő után. Sky Harris a szalagok és eltiport virágok közé vetette magát. – Lenyűgöző –

mondta. Elkapta Gardent és megcsókolta, ajkát fájón az övére tapasztotta, igyekezett Gardenét szétfeszíteni.

Garden kígyóként siklott ki az ölelésből. Hátralendítette, majd teljes erőből előrelökte a karját. A pofon nagyot csattant, akárha pisztoly dördült volna el, és Sky megtántorodott. Garden keze nyoma ott maradt az arcán.

– Maine – parancsolt rá Garden –, vigyél haza bennünket.

46

– Ébredj, Garden. Mindjárt tizenegy óra. – Margaret vidám hangja könyörtelenül beleártakozott Garden kellemes, mély álmába. Hetek óta nem aludt ilyen jól. Vonakodva nyitotta ki a szemét. – Itt van, édesem. Ebbe bújj bele. Születésnapi meglepetés. – Margaret szépséges köntöst tartott elé, finom pamutból és nehéz pamutcsipkéből készült, széles kék szaténövvel. – A régi vacak mehet a szemétbe. – Margaret sugárzott, mintha kicserélték volna, nyoma sem volt az előző esti savanyú hangulatának. – Mozgás – nógatta moss arcot, és gyere le. Zanzie már készíti a reggelidet. Születésnap alkalmával nincs fogyókúra. Garnélarákot készít és puliszkát és írós süteményt.

Garden sietve kibújt az ágyból. Megfésülködött, a haját szalaggal megkötötte, aztán gyorsan arcot-fogat mosott. Megiszom egy nagy kanna tejszínt, határozta el. Hallotta, hogy anyja odalenn vidáman telefonál. A legszebb születésnapi ajándék, hogy az anyjának jókedve van. Meg persze a köntös is az. Hatalmas mennyiségű selymes tapintású vászonból varrták,

a nyakánál csipkegallér fogta össze. Amikor Garden belebújt, a köntös felhőként lebegte körül. Ehhez a gyönyörű köntöshöz rémes ez az ócska papucs, gondolta. És különben is, a születésnapja van. Így aztán mezítláb viharzott le a lépcsőn, a köntös szinte úszott utána a levegőben.

Margaret a hallban, a szalon előtt várt rá. – Hadd lássalak. – Megfogta Garden kezét, és behúzta a napos szobába. Virágok mindenütt, minden asztalon rózsával teli vázák, a szivárvány minden színében, továbbá a virágüzlet zöld csomagolópapírjából épp az imént kibontott dobozok további rózsacsokrokkal, kaméliákkal, ibolyával.

– Nézd – mondta Margaret –, ezt Maine küldte, ezt Tommy, ezt Ashby, ezt… ezt… ezt… – Összesen kilenc csokor, Charleston nőtlen férfijainak tisztelete gyanánt, s mintegy figyelmeztetőként, hogy egy ifjú hölgy ne érdeklődjék idegenek iránt. Gardent nem érdekelték az indítékaik. A csokrok ott vannak, s ennyi elég. Életében először részegítette meg a siker, hogy micsoda felemelő érzés ünnepelt szépségnek lenni. Körbepördült a szobán, gyöngéd, tétova mozdulattal megsimogatta, megszagolta a virágokat.

– Ó, mama, milyen csodálatos!

– A könyvtárszobában odalenn, meg az ebédlőben van még több is. Ennyi rózsa! Az a gyanúm, e percben Dél-Karolina összes rózsái mind idegyűltek hozzánk. Összesen tizenhat doboz. A herceg küldte.

Miféle herceg, kérdezte volna éppen Garden. Aztán rájött, kiről beszél az anyja. Ujját önkéntelenül a szájához kapta, mert

eszébe jutott, különös hideg futott rajta végig, majd még különösebb melegség.

– Gyere – mondta az anyja –, kihűl a reggeli. Az asztalon ajándékok várnak. – E percben iszonyúan elégedett volta lányával.

Garden belapátolt egy nagy tányér gőzölgő fehér puliszkát sárga vajtekercsekkel a tetején, meg a rózsaszínű rákot, amit megsárgított a vaj, amin párolták. Miközben evett, elolvasta Peggy hosszú levelét, amely a születésnapi ajándéka kíséretében érkezett – egy könyv volt, az úttörő asszonyokról szólt.

– Peggy azt írja, hogy Bobbal egy indián rezervátumban dolgoznak hétvégeken. Úsznak a boldogságban. – Anyja kezébe nyomta a levelet, és megvajazott egy halom süteményt, amelyet Zanzie elébe tett.

– Nahát – kiáltotta boldogan, amint az előtte sorakozó, csinos papírba burkolt ajándékokon végignézett. Legelőször Wentworthét nyitotta ki. – Nézd, mama, milyen csinos üveg. Kölnivíz. – Kihúzta az üvegdugót és beleszagolt, majd elismerő szóért Margaret kezébe nyomta.

Kopogtak. – Fogadjunk, hogy újabb virágok – mondta Margaret. Zanzie drámai sóhajtással keresztülfújtatott az ebédlőn.

– Nézd, mama, milyen csinos! – kiáltott Garden. – Elizabeth néni küldte. Egy medalion. Mit gondolsz, van benne kép? – Körbetapogatta az ovális arany függő peremét, kereste a nyitóját.

– Kérem, nem lehet bejönni – mondta valakinek Zanzie. Schuyler Harris rontott be a szobába. Végignézett Gardenen,

akinek hosszú, zabolázhatatlan haja végigomlott a szűzies fehér köntösön.

Mielőtt akár ő, akár Margaret egyetlen szót szólhatott volna, Garden előtt termett, és a széke elé térdelt. – Ezekről maga jutott eszembe – mondta, azzal tenyerét széttárva három virágos ágat ejtett az ölébe. Csészealj nagyságú japán birs volt, a szinte áttetsző szirmokban bíborvörös csíkok. Törékeny, tökéletes, gyönyörű és egészen rendkívüli.

Garden lenézett az ölében lévő virágokra. A szíve összeszorult. – Ó, Sky – suttogta –, köszönöm.

– Fiatalember – szólt rá Margaret szigorúan. Sky felállt és meghajolt.

– Bocsásson meg, kérem, Mrs. Tradd. Szerelmes vagyok, és a szerelem elvette az eszemet. A nevem Schuyler Harris. – Fölemelte Margaret kezét az asztalról, ismét meghajolt és kezet csókolt. – Ugye megbocsát? – mosolygott diadalittasan Margaretre.

– Hát, nem is tudom… ilyet még életemben nem hallottam… nem vagyunk fogadásra készek.

– Sebaj – mondta Sky. – Elvehetek egy süteményt? – Azzal kihúzta a Garden melletti széket és leült. – Köszönöm, maga egy angyal. Kávéjuk nincs véletlenül?

– Megihatja a tejemet.

– Tejet. Sejthettem volna. Nem, drágám, nem vagyok valami nagy tejivó. Ha magának ez kell, csak igya. – Tekintetét a tegnapival ellentmondó látványt nyújtó Gardenen legeltette – a tejivó ártatlanság és az előző esti őrjöngő táncot lejtő lány, a

kislányos csipke és kék masnik, ebben a vad és vadító hajtömegben.

Garden elpirult és félre fordította a fejét. A keze reszketett, miközben a még kibontatlan ajándékok után nyúlt.

– Mi folyik itt? A karácsonyi ajándékokat nem szabad egy nappal korábban kinyitni. A Jézuska ezért nagyon megharagszik.

Garden diadalittas képet vágott. – Csakhogy, nagyokos, nekem ma van a születésnapom. Kér még egy süteményt?

Margaret Zanzie-ért csengetett. Tudta, hogy ki kellene tennie Schuyler Harris szűrét, de a férfi ellentmondást nem tűrő fellépése láttán minden magabiztossága összeomlott. Nincs más hátra, úgy kell tenni, mintha Garden megfelelően volna öltözve, Sky Harris pedig megszokott vendég volna a háznál. – Zanzie, hozzál még süteményt. És egy kanna kávét, leszel szíves.

– A születésnapja – kiáltott Sky. – Micsoda körmönfont időzítés! De nekem nagyon is megfelel. Elhoztam a karácsonyi ajándékát. Akkor most legyen belőle születésnapi ajándék, és legalább láthatom, amikor kinyitja. – Azzal lapos, szögletes kis csomagot húzott elő a mellényzsebéből. – Boldog születésnapot, Garden.

Margaret megismerte a csomagolópapírt. James Allentől, az ékszerésztől van. Természetesen azon nyomban vissza kellett volna utasítani. Egy ifjú hölgy ilyen értékes ajándékot nem fogadhat el. De hát az senkinek sem árt, ha a visszautasítás előtt megnézik, hogy mi van benne.

A ragyogó karkötő láttán Garden lélegzete is elállt. Kétujjnyi széles sávban csupa gyémánt, s a csatok találkozásánál a karperec zafírvirágokban végződött.

– Hadd csatolom fel – mondta Sky. – Mutassa a kezét. – Garden segélykérőn nézett Margaretre.

– Mr. Harris, ezt a lányom természetesen nem fogadhatja el.

– De hát pont jó rá, Mrs. Tradd. Nagyon szeretném, ha megtartaná. Nem kell tudnia senkinek, hogy honnan kapta.

Garden a férfi kezébe tette a kezét. – Még életemben ilyen gyönyörű holmit senkitől nem kaptam Sky, de tudja, hogy nem fogadhatom el. De azért nagyon, nagyon köszönöm. Pontosan úgy örülök, mintha el is fogadhatnám. – Garden ragyogott. Sky megszorította a kezét.

– És ha, mondjuk, holnap elrejtem a fa alá? – Garden mosolyogva rázta a fejét.

– Vagy egy kosárban az ajtó előtt hagyom?

Garden nevetett. – Nem. – Elhúzta a kezét, és hátralökte a székét. – Most mennem kell.

– Kóruspróbára?

– Hogy találta ki?

– Sejtettem. És mikor fog énekelni?

– Ma este, az éjféli istentiszteleten.

– Ott leszek.

Karácsony este az éjféli istentiszteleten mindig hatalmas volt a tömeg. Sky törte a fejét, megálljon-e hátul. Évek óta egyetlen templom küszöbét se lépte át, de rögtön rájött, hogy a régimódi széksorok magántulajdonban vannak. Családok tulajdonát

képezik, nem idegenek számára tartják fenn őket, Szerencsére Andrew Anson felfedezte a tömegben, és a családja körébe invitálta. Sky a fohajó mellett ült; amikor az orgona jelt adott a búcsúénekre, a gyülekezet felállt. Sky megfordult, hogy Gardent láthassa.

A lány a két sorban vonuló menet közepén volt, a Sky hoz közelebb eső oszlopban. Fejét magasra tartotta, a torka rezgett, arca az éneklés örömétől és az oratórium felemelő muzsikájától ragyogott. A kóristalányok egyszerű, fehér, keményített karinget viseltek hosszú fekete ruhájukon. Semmi díszítés, a kolostor hangulatát árasztó szigorú szépség. Garden oly tiszta és fennkölt látványt nyújtott, mint egy apáca. Skyt csak akkor vette észre, amikor az Anson-padsorhoz ért. Akkor a meglepetés és öröm mosolyt csalt az arcára, ez a mosoly mentes volt minden mesterkedéstől, az őszinte öröm mosolya. Sky szíve nagyot dobbant.

Uram, segíts, gondolta, úgy látszik, valóban szerelmes vagyok. Ez a frissesség, ez a nyíltság, itt nem csupán a szépségről van szó. És ez az ártatlanság. Hogy legbelül mi rejtőzik, azt tudom, láttam, az a szenvedély, az a fékezhetetlen indulat, amiről neki sejtelme sincs. Ilyesvalakivel még életemben nem találkoztam. Nincs is hozzá fogható…

Miközben Garden énekelt, Sky a lány természetének újabb kihívó ellentmondásosságára eszmélt. Garden hangja kristálytisztán, boldogan csengett. *„Adeste fideles…”* Ugyanakkor mély lüktetés áradt belőle, mely olyan titkokat sejtetett, amelyekről csak suttogva beszélnek.

Sky végignézett a gyülekezeten. Látnivalóan mindenki élvezettel hallgatta a kellemes, ifjú hangot. Nem is sejtik, valójában milyen, gondolta. Egyedül én tudom csak.

De tévedett. Maine Wilson is szemtanúja volt a kishúga táncának Baronyn. És onnan, ahol ült, az anyja és a húga között, a Wilsonék családi padsorában, ugyanúgy hallani lehetett Garden hangjának rendkívüli csengését. És ez a hang őt is felvillanyozta.

47

Karácsony napja a családé és a barátoké. Aznapra senki nem szervez összejövetelt. Sky, Margaret előzetes engedélyével, reggeli után meglátogatta Gardent. Elfogadható ajándékot hozott magával, bonbont, abból viszont tíz kilót. Garden nevetett, Margaret zavarba jött, Zanzie pedig fogta és kivitte az egészet a konyhába, majd azon nyomban hozzálátott.

Sky nem tartotta be a látogatás időtartamának előírásait. Három órakor még mindig ott terpeszkedett nagy kényelmesen a szalonban, és előadást tartott arról, micsoda erőfeszítések közepette mászta meg az Alpokat, a Sziklás-hegységet és a Pireneusokat. – Szívesen megpróbálkoznék a Himalájával – mondta –, de hát annyira azért nem vagyok jó hegymászó. És olyan sokáig tart, míg az ember odaér, nem úgy, mint Európában.

Margaret hallotta, hogy egyre lármásabban csörömpölnek a lábasok és fazekak a konyhában. Kétségbeesésében meghívta Skyt, hogy tartson velük.

Margaret és Garden elragadtatva nézték, ahogy Sky egy sebész biztos mozdulataival vágja fel a pulykát. Sky ugyanakkor hitetlenkedve nézte, hogy Garden mindent, ami a tányérjára került, elpusztít: pulykát, szószt, rizst, mártást, kandírozott édesburgonyát, hagymakrémet, spenótot, áfonyaszószt és savanyított görögdinnyét.

Margaret csevegett. – Igen, mindennap eszünk rizst valamilyen formában, szósszal vagy paradicsommártással, vagy piláfot, vagy sült rizstortát, vagy gyümölcsrizst. Tudja, Mr. Harris, Charlestont rizsből építették. A világon a legjobb rizst éppen itt termesztették. Ezért hívják a télálló rizst Karolina rizsnek. Bár manapság már azt is valahol Texasban termesztik… Barony maga is rizsültetvény volt. A folyó menti mocsaras vidéken voltak a rizsföldek. Garden nagyapja, a bíró csodás történeteket mesélt még gyerekkorából, amikor maga is a zsilipeken dolgozott, amelyek a vizet eresztették a mezőre a folyóból. Akkoriban még a nagynénje, Miss Julia Ashley élt az ültetvényen – az Ashleyk Charleston első telepesei közé tartoztak. Nos, a mi ültetvényünk, a Garden-ültetvény éppen szomszédos volt Baronyval. Még a papám is emlékezett azokra az időkre, amikor az ültetvényünk Csupa rizsföld volt, ameddig a szem ellátott. Ez, természetesen, még a háború előtti időkben volt, amikor megvoltak a rabszolgáink és a természetes, velünk

született jogaink. A mama mesélte, hogy húsz rabszolga csak a kert rendben tartásával foglalkozott.

A kert volt a család büszkesége. Több mérföldön csak gardéniabokraink voltak. Ugyanis ez a növény a családunkról kapta a nevét.

Sky nagyszerűen játszotta az érdeklődő és csodálkozó hallgató szerepét. Margaret úgy határozott, hogy ettől a férfitól el van ragadtatva, annak ellenére, hogy tagadhatatlanul jenki.

Ebéd után Garden közölte, hogy elígérkezett látogatóba Elizabeth nénihez. Margaret nem csatlakozott hozzá. Sky fürgén felajánlotta szolgálatait. Nem mintha el lett volna ragadtatva a lehetőségtől, hogy elszórakoztathat egy újabb elszegényedett déli úrihölgyet. De elviheti a kocsiján Gardent a nagynénjéhez, s talán még hosszas kitérőre is futja majd az időből.

Gyalog mentek Elizabethhez. – Itt lakik egysaroknyira – mondta Garden. Sky megadóan elszánta magát az egyórás unatkozásra.

Abban a pillanatban, hogy Elizabeth Coopert megpillantotta, megváltoztatta a véleményét. Ez a hölgy lehet sok minden, de unalmas egészen biztosan nem. Magas asszony volt, majdnem olyan magas, mint Sky, és nagyon megnyerő. Nem a külseje miatt. Sovány volt, az arcán mély ráncok, a haja akár a rozsdás vas. És nagyon sok ősz szál vegyült közé. Egy más asszony ezzel a megjelenéssel határozottan csúnya lett volna. Ő viszont igen vonzó volt. Csillogó kék szeméből meg az erőteljességéből sugárzott az értelem. Sky azon nyomban megérezte, hogy ez az asszony nem ismer pardont, és rendkívül kevéssé tűri el a mások

gyengeségét. A pillantása óvatosan barátságos. Ha Sky ki akarja vívni az elismerését, ahhoz bizonyítania kell. De még a puszta megtöréshez is. És valamilyen oknál fogva roppant fontos volt a számára, hogy Elizabeth Cooper kegyeibe férkőzzön. Tudta, hogy a jó véleménye olyasvalami, amire büszke lehet az ember.

– Örülök, hogy megismerhetem, Mr. Harris.

Sky úgy érezte, ez az asszony máris tisztában van agyának és szívének legrejtettebb titkaival.

Garden megcsókolta ménikéjét, és megmutatta neki a nyakába aggatott medaliont. – Köszönöm az ajándékot – mondta. – Igazán gyönyörű.

Elizabeth bólintott. – Örülök, hogy tetszik, drágám. Tessék, foglaljanak helyet mindketten. – Meghúzta az ajtó közelében a csengőt, majd maga is leült a fiatalok közé. Sky észrevette, hogy a nyakát egyetlen percre se támasztja neki a széknek.

– Kinyitottad a függőt, Garden? Helyes. A benne levő portré Pinckneyt ábrázolja, a bátyámat. Rá hasonlítasz, ezért is adtam neked a függőt. – Belépett Joshua, zsúrkocsit tolva maga előtt. Rajta volt minden, ami a teához szükségeltetik, azonkívül borosüveg, szódásszifon poharakkal. – Észrevettem, hogy a fiatalemberek rendkívül kevéssé kedvelik a teát. Töltsön magának, Mr. Harris. Garden, te pedig készítsd el a teát.

Sky Gardent figyelte, egészen lenyűgözte a rituálé. Garden a tűzforró vizet a hatalmas ezüstszamovárból a rózsabimbómintás porcelán teáskannába töltötte. Két kezébe fogva körkörös mozdulatokat írt le vele maga előtt, hogy megkeverje a vizet, miközben a ménikéjét figyelte és az előadását hallgatta. Elizabeth a bátyjáról mesélt. Mintha Scott egyik hőse lenne, gondolta Sky

kétkedőn. Garden fölemelte a szamovár tetejét, és a kannából visszatöltötte bele a vizet. Kinyitotta fiz ezüst teásdobozt, és háromkanálnyi teát szórt a kannába, majd a szamovárt megbillentette a teáskanna fölött, aztán visszatette a helyére.

Garden félig töltötte a nagynénje csészéjét, s közben lyukas ezüstkanalat tartott a folyadék alá. Aztán forró vizet töltött hozzá a szamovárból.

– Két kockával kérek – mondta Elizabeth. Majd kezét nyújtotta a tea után.

– Ez a sok családi történet önt bizonyára rendkívül untatja, Mr. Harris. Sajnos vele jár, ha idős hölgyekhez megy az ember látogatóba. Vagy a múltról beszélünk, vagy a nemrégiben elhunyt barátainkról. Maguk, fiatalok bizonyára rettentően különösnek találják mindezt. – Letette a csészéjét a tálcára. – Garden, ki a legöregebb ember, akire emlékszel?

– Pansy mama Baronyról. Olyan öreg volt, hogy még rabszolga volt annak idején.

– Teremtőm. Emlékszem Pansyre. Biztosan százéves is megvolt.

– Legalább. És milyen büszke volt rá. – Garden mesélt Pansyről, a titkos szemről, arról, hogyan égette meg magát, és hogy Pansy hogyan gyógyította meg az énekével. Eközben gyakorlott mozdulatokkal a fáradt tealeveleket a csészék aljáról egy ezüsttálkába kotorta, a szamovár forró vizével kiöblítette, a vizet a kotorékra öntötte, majd újratöltötte teával a csészéket, Elizabethébe vizet és cukrot, a magáéba tejet öntött. Skyt egészen lenyűgözték Garden kecses mozdulatai, és lelkesen hallgatta a lány beszámolóját a csodákról, amelyeket alig akaródzott

elhinnie. Ekkor jött csak rá, micsoda betolakodó ő Barony életében, és egyáltalán a Délen, és egy pillanatra irigyelte ezeket a charlestoniakat, feketék és fehérek többnemzedékes szövevényével.

– Énekeld el nekünk a Mózes bébi dalát, Garden. Azt a dalt mindig nagyon kedveltem. – Elizabeth halkan zümmögni, Garden pedig énekelni kezdett. A dalt a déli feketék hamisítatlan kiejtésével adta elő. Sky egyetlen szót se értett belőle.

– Ez igazán bájos volt – mondta Elizabeth. – Remélem, itt maradsz, és részt veszel az esti karácsonyi éneklésben. Eljön a lányom még a férje az unokáimmal, hogy együtt énekeljünk és vacsorázzunk. Nagy hasznát vennénk a hangodnak, Garden. Azt hiszem, mi mindannyian csak brekegünk, mint a békák. De bízom benne, hogy Isten nem haragszik érte. Maga tud énekelni, Mr. Harris?

– Nem különösebben, Mrs. Cooper, de szerintem Isten azt se bánja. – Elizabeth nevetett. Sky elégedett volt a hatással.

A rá következő percben megérkeztek Wilsonék. Sky nem volt elragadtatva Maine látásától. Kellemetlen érzése pedig egyenesen gyűlöletté fokozódott, amikor észrevette, hogyan pillant Maine Gardenre. A kölcsönös bemutatkozások és üdvözlések után Garden leült a zongora mellé. Rebecca Wilson játszott. Maine letelepedett Garden mellé, és Sky számára valahogy nem maradt hely. Elizabeth a torkát köszörülte, és amikor Sky feléje fordult, odaintette maga mellé.

A karácsonyi éneklés lármája kárpótolta a hozzáértés hiányát. Ezt a lármát használta fel Elizabeth, hogy Skyhoz forduljon. – Én igen kedvelem önt, Schuyler Harris, de semmi

okom rá, hogy meg is bízzam önben. Garden anyja ostoba teremtés – ő biztosan nem védi meg a lányát, ezért nekem kell megtennem. Meglehet, hogy csalódás vár rá valamikor, de véleményem szerint minél később, annál jobb. Ha mégoly gyönyörű is, és ha mégannyira el is bájolja magát, azért még alig bújt ki a tojásból. Ha magából hiányzik az, amit mi, Viktória korabeliek egyszerűen csak komoly szándéknak hívunk, akkor tűnjön el az életéből, mielőtt még beleszeretne magába. Ha nem teszi, ha szándékosan visszaél az érzelmeivel, akkor elevenen vágatom ki s a kutyáim elé vetem a szívét.

Sky csodálattal nézett rá. – Nem kétséges számomra, hogy meg is tenné. – Előrehajolt és arcon csókolta Elizabetht. – Ne aggódjon, Elizabeth néni – mondta –, a szándékaim olyannyira komolyak, hogy magam is elrémülök tőlük.

Amikor Sky megismerkedett Elizabethszel, rájött, hogy Gardent nem lehet könnyedén venni, hogy ezt a lányt a családi szövevény, hagyomány és megbecsülés úgy öleli körül, úgy áll támaszként a háta mögött, hogy élesen megkülönbözteti azoktól a tapasztalt, független, szabadgondolkodó lányoktól, akikhez ő hozzászokott.

És arra is rájött, abból, ahogyan Maine megérintette Garden karját, hogy senkit el nem tűr Garden közelében. Magának akarja a vágynak oly magas hőfokán, amit eddig soha életében nem tapasztalt. Ő akarja megtanítani az élet, a szerelem örömeire. El akarja venni feleségül.

Maine mondott valamit Gardennek – a lány fejét hátravetve nevetett. Sky csupa vágy, csupa kívánság pillantással nézett rá. Elizabeth kuncogott. – Sok sikert, Mr. Schuyler Harris – mondta.

– A földtekének ezen a fertályán az ilyenekre mondják, hogy puszipajtások.

Másnap Elizabeth felhívta telefonon Andrew Ansont. – Andrew, beszéljen nekem erről a Harris fiúról – adta ki az utasítást.

Anson szabadkozott. – Nézze, Miss Elizabeth, azt magának is tudnia kell, hogy egy bankár nem szolgáltathat magánjellegű felvilágosítást az ügyfeleiről…

Elizabeth a szavába vágott. – Lárifári, Andrew. Maga meg Edith támogatják ezt a fiatalembert, maguknak köszönheti, hogy mindenhová meghívást kap. Én viszont tudni akarom, hogy ki az, aki átlépi a házam küszöbét. Ne akarja, hogy fogóval húzzam ki magából. Ki vele.

És Andrew Anson kitálalt. Schuyler Harris, közölte, principessa Montecatini, a bank egyik igazgatójának a fia. Nem, nem a hercegnek a fia. A fiú apja a hercegnő első férje volt, egy nagyon jó családból való New York-i férfi, aki szintén Schuyler Harris névre hallgatott, de aki meghalt, úgyhogy a fiút már nem hívják ifjú Schuylemak. Az anyja nevelte, a legjobb iskolákba járatta, Andrew tudomása szerint még soha baj nem volt vele, és az úri társaságba minden bizonnyal teljes mértékben befogadható.

Elizabeth nem érte be ennyivel. – És az anyjával mi a helyzet, Andrew? Hallom, elvált.

Mr. Anson a torkát köszörülte. – Valóban, Miss Elizabeth. De hát New York-i. Az ilyesmiről odafenn más a felfogás. A hölgy odafenn Északon jeles társasági személy.

– Maga néha nagy ostobaságokat hord össze, Andrew. Engem nem érdekel, hogy mit csinálnak az emberek odafenn, Északon. De azért mindenesetre, köszönöm. Ég áldja.

Elizabeth az elnémult készülékre meredt. Valahogy nem tetszett neki, amit Andrew Ansontól hallott. Hogyan bízhatná rá egy New York-i fiatalemberre az ártatlan Gardent? Ha a fiú életében a válás magától értetődő, akkor hogyan is felelhetne meg a charlestoni elvárásoknak?

Kár okoskodni, mondta magában. Ez a Harris fiú úgysem marad olyan sokáig a városban, hogy komolyabb bajt okozhatna. Az ültetvényeken felbukkanó jenkik mindig hamar eltűnnek a környékről. És Garden néhány hét múlva megint iskolába jár. Semmi ok az aggodalomra.

48

A rá következő hét olyan volt Garden életében, mintha álmodná az egészet. A születésnapja délelőttjén minden megváltozott. A gyönyörű virágcsokrok, Sky karperece, a virágok, amelyeket a fiú az ölébe szórt. Kívánatosnak érezte magát, felnőttnek, mintha valaki egészen más volna, mintha csak ki kellett volna várnia, amíg betölti a tizenhetedik életévét, s akkor egy csapásra helyrejön minden, ami addig rossz volt az életében.

S mert hitte, igaz is volt. Esetlensége megszűnt, tánc közben röpült, mint a madár. A nyelve is megoldódott; ömlengeni vagy flörtölni képtelen volt ugyan, de a beszédtől már nem riadt

vissza, mert kérdezősködni, másokra odahallgatni, nevetni, csodálatát és elismerését kifejezésre juttatni.

Maine-nek Garden iránt tanúsított érdeklődése további fiatalemberek érdeklődését keltette fel. Sky elszánt figyelmessége pedig izzáspontig hevítette az érdeklődésüket. Egy csapásra Garden lett a város szépe. A szalonban egymás hegyén-hátán sorakoztak a virágcsokrok, csokoládésdobozba rejtett versek érkeztek a házhoz, tánc közben törték magukat utána a férfiak, és fogadásokon körberajongták az udvarlók. Az anyja magánkívül volt a boldogságtól. Garden szebb lett, mint valaha.

Sky majd' megőrült érte. Egy mondatot képtelen volt Gardennek végigmondani. Minden táncestélyre, fogadásra, bálba, villásreggelire kísérővel ment, egyetlen szabad pillanata nem volt a báli szezon végéig. Sky mindenhová elment, táncolt vele, amennyit csak bírt. Sky nagyon is értett a női szívek megnyeréséhez, de most egyetlen bevált módszere se vezetett célhoz. Nem vihette el Gardent vacsorázni, színházba; nem ajándékozhatott neki ékszert, a virágcsokrai elvesztek a többiek virágcsokrai között.

Kétségbeesésében Andrew Ansonhoz fordult tanácsért. – Mr. Anson, olyan vagyok, mint a partra vetett hal. Tanácsra volna szükségem.

Mr. Anson összeszorította az ujjhegyeit. – Mr. Harris – mondta komolyan –, ez az ifjú hölgy nekem unokahúgom…

– Mindenkinek az unokahúga – kiabált Sky. – Itt mindenki az unokatestvére mindenkinek. Az esetek többségében követni se lehet, hogy miről beszélnek. Éppen ez a baj. Hogy én kívülálló

vagyok, s ezt sietve értésemre is adja mindenki, a lehető legudvariasabban, de annál dühítőbben!

– És szeretne belülállóvá válni?

– Nem, Mr. Anson. Annál nekem több eszem van. Tudom, hogy sohasem válhatnék azzá, akkor sem, ha száz évig élek is itt. Én Gardent akarom, ez minden. Szeretném közelebbről megismerni, és szeretném, ha ő is közelebbről megismerhetne engem. Szeretném, ha szeretne.

– És…?

– És feleségül jönne hozzám. – Andrew végre kilazította görcsbe szorított kezét. A kötelességének eleget tett. De Sky gyötrődése láttán egészen elérzékenyült.

– Mr. Harris, nekem mint charlestoni embernek az a véleményem, hogy sokkal jobb volna Gardennek, ha itt élne közöttünk, a maga fajtájához menne hozzá, továbbra is része lenne annak az életnek és annak a hagyománynak, amelyben mi itt élünk. Nekünk meggyőződésünk, hogy mi vagyunk a legközelebb az éden kertjéhez. És maga ez ellen kényszerül hadakozni. Ugyanakkor a kívülről jött ember határozottan vonzó. Ettől maga a tiltott gyümölcs, és tudja jól, mi történt Ádámmal és Évával. A másik, ami még vonzóvá teszi, hogy durván fejezzem ki magam, a temérdek pénze. Rendelkezik saját vagyonnal is?

– Igen. Harris nagyapám hagyott rám bizonyos összeget.

– Bocsássa meg a bankár arcátlanságát, Mr. Harris. Mennyit? – Amikor Sky megmondta, Anson füttyentett. – Nos, Mr. Harris, ebben kétségkívül minden charlestonitól különbözik. Mi mindnyájan azt hangoztatjuk, hogy a pénz nem számít, akadnak

közöttünk, akik ezt el is hiszik. De mindannyian rákényszerülünk, hogy ételt kerítsünk az asztalra és cipőt a gyerekeink lábára. Használja a pénzét, ember.

– Mire megyek vele! Mennyi virágot és csokoládét küldhet az ember egy lánynak?

Andrew Anson a fejét rázta. – Gondolkozzon, ember. Keresse a hiányzó láncszemet. Kinek van a legnagyobb befolyása a lányra? Az anyjának. Annak a nőnek nagy elképzelései vannak a lánya jövőjével kapcsolatban, de ezek az elképzelések nem terjednek tovább Charlestonnál, mert nem is sejti, hogy van azon kívül más is. Kápráztassa el egy kissé, mondja el neki, hogyan fogja Gardent tetőtől talpig szőrmébe öltöztetni, gyémántokkal teleaggatni.

– Gondolja, hogy ez segítene?

– Feltétlenül érdemes volna megpróbálni.

Miután Sky távozott Mr. Anson sokáig bámult ki az ablakon. Remélem, helyesen cselekedtem, mondta magában. Margaret Tradd egészen biztosan bekapja a horgot.

A következő nap december harmincegyedike volt. Sky arra gondolt, hogy vesz egy láda pezsgőt Garden anyjának, és követi Mr. Anson tanácsát. De valahogy taszította a gondolat. Garden túlontúl nagy kincs ahhoz, hogy pénzért akarják megvásárolni.

Aznap este a Jachtklub bálján az órát nézte és a vetélytársait. Éjfél előtt egy perccel lekérte Gardent a táncosától. Garden mosolyogva kezét nyújtotta, hogy megérintse a kezét és a vállát. De Sky mindkét kezét a kezébe fogta. – Mondani szeretnék valamit, Garden – kezdte komolyan. – Világéletemben mindig

megszereztem magamnak azt, amit akartam. De magát jobban akarom mindennél, amit egész eddigi életemben akartam. És szeretném, ha az enyém lenne.

Fülsiketítő zajjal megszólaltak a trombiták, hogy jelezzék az új év beköszöntét. Sky eleresztette Garden kezét, és a két kezébe fogta a lány arcát. Hozzáhajolt és a fülébe súgta. – Szeretem, Garden Tradd. És elveszem feleségül. – Aztán megmozdult, ajkát lassan a lány ajkára tapasztotta, és sokáig, gyengéden csókolta, mígnem érezte, hogy a lány remegni kezd. Akkor átölelte, szorosan magához vonta, a szemét lehunyta, se nem látta, se nem hallotta, mi történik körülötte.

– Mama, eljegyeztem magam! Olyan boldog vagyok, mama!

– De Garden, hisz a báli szezonnak még nincs is vége. Még csak két hét múlva lesz a nagy bál. Ne kapkodd el a dolgot. Még hónapokig ráérsz választani – könyörgött Margaret.

– Nekem nem kell választanom, mama. Én már választottam. Szeretem Skyt, és ő megkérte a kezemet.

– A jenki? De Garden, arról szó se lehet.

– De én már igent mondtam, mama. Őt szeretem, senki mást. Holnap eljön, hogy beszéljen veled.

– Én ebbe nem egyezem bele.

– Dehogyisnem, mama. Tudod, hogy Sky milyen erőszakos.

Sky tiszteletét tette Elizabeth Coopernél, mielőtt elment Margarethez. – Számomra fontos, hogy az egyetértéséről biztosítson – mondta neki merészen. – Igen nagyra tartom önt.

– Áldásom rá – mondta Elizabeth. – De az egyetértésemet még ki kell érdemelnie.

Elizabeth házából Sky a King Streetre vezetett. Az ékszerészek nem voltak elragadtatva, amikor újév napján kora reggel felcsöngette őket, de amikor megtudták, hogy kicsoda és mit akar, azonnal álltak a rendelkezésére. A virágos nemkülönben.

– Küldönc – kiáltott be Sky, amikor Zanzie ajtót nyitott. – Boldog újévet, Zanzie – szólt immár halkabban, s egy doboz csokoládét nyomott a kezébe. Egy ötvendolláros aranyat rögzített a dobozt díszítő szalagcsokorhoz. Sky intett a virágárusnak és a fiának, akik megindultak utána, fel a lépcsőn, a szalonba. – Tegyék az asztalra – mondta.

Szerelmetes szívvel pillantott Gardenre, de arrafelé indult, ahol Margaret ült a kereveten. – Boldog újévet, Miss Margaret.

– Köszönöm – jött a válasz hűvös hangon.

Sky félreállt, hogy Margaret láthassa, mi van a szoba közepén álló asztalon. És az nem volt más, mint egy teljes virágjában álló rózsabokor. A virágok bíborpirosak, édes illatuk ismerős.

– Garden – mondta Sky –, gyere ide, szerelmem. Válassz egy rózsaszálat. Talán kérd meg anyádat, hogy segítsen. Ne félj, a tüskéket mind leszedték.

Garden odaszaladt hozzá. – Nekem pont így tetszik. Köszönöm. – Azzal lábujjhegyre állt, és megpuszilta Sky arcát.

– Köszönöm – mondta a fiú. – Egészen elpirultál. Lehet, hogy az első férfi vagyok, akit az idén megpusziltál?

– Sky! – igyekezett rosszallóan nézni rá Garden.

Margaretnek ugyanez nem esett nehezére.

Sky a rózsákhoz vezette Gardent. – Azt hiszem, a lánynak kell hogy beleszólása legyen, miféle jegygyűrűt akar.

Garden felsikoltott. Azután Margarethez fordult. – Mama, gyere ide! Minden rózsában egy drágakő van!

Margaret egyetlen szempillantás alatt ott termett. A rózsabimbók közepén kerek, szögletes, ovális, kék, vörös, zöld, mindenféle színű, ragyogó kövek rejteztek. – Nem tudom, neked melyik tetszik a legjobban – mondta Sky.

Margaret eltátotta a száját. – Egyetlen üzlet nincs Charlestonban, amelyikben ennyi ékszer volna – csodálkozott.

– Tudom – hagyta helyben Sky. – Mindet végig kellett járnom.

Margaret sorra kivette és megcsodálta a gyűrűket. Garden Skyt nézte. – Te mindent másképpen csinálsz, mint a többiek – mondta. – Azt hiszem, te vagy a legokosabb ember a világon.

– Minden bizonnyal, ha van annyi eszem, hogy megfogjalak magamnak. – Kivezette a hallba, és megcsókolta ott, ahol Margaret nem látta őket. Margaret észre se vette, hogy kimentek, amíg vissza nem tértek.

– E kettő között képtelen vagyok választani – mondta Margaret. A nagy, kerek gyémántot a jobb kezére húzta, a szögleteset pedig a balra.

49

Az esküvő napját február tizenhetedikére, este nyolc órára tűzték ki. – Mondtam is Gardennek – közölte Margaret lépten-

nyomon mindenkivel –, a stafírungja készen áll, annyi mindent kapott az első bálozásra, és ha tovább várunk, csak belefutunk a nagyböjtbe. Így ellenben van elegendő idő a sok meghívás teljesítésére, a varrónő meg boldog, hogy most varrhatja az esküvői ruhát. Ha véget ér a báli évad, szegény asszony ülhet tétlenül hónapokig.

Elizabeth Cooper ragaszkodott hozzá, hogy Garden a Tradd család hagyományos fátylát viselje, ami azzal jár, hogy a ruhájának mindenképpen egyszerűnek kell lennie. A hercegnő aranyos kis fejéket küldött. Épp Európában volt, amikor Schuyler végre elérte, interurbán hívással, képzeljétek! Természetesen el van ragadtatva. Hercegnő létére is megérti, micsoda jelentősége van annak, hogy a fia benősül egy patinás charlestoni családba. Mi több, kettőbe. Garden Tradd. Két olyan név, amelynek jelentősége van, még Európában is. Schuyler is tisztában van vele. A világ legszerencsésebb emberének tartja magát. Majd gyakran jönnek látogatóba Charlestonba. Persze ott van Barony, de az az anyjáé. Schuyler úgy érzi, szükségük van egy olyan helyre, amelyet jobban a magukénak éreznek. Ezért vette meg a házat Gardennek, azt, amelyik a mi családunk tulajdonában volt, és rám bízta a rendbehozatalát. Nem lesznek itt az átalakítások során, én viszont boldogan elvállaltam a megbízatást. Az én nevemre vette a házat.

– A jenki rendesen megadta a kis Tradd lány árát – mondta egy úriember a Jachtklub bárjában. Maine Wilson azon nyomban szájon vágta. A közelben tartózkodó klubtagok megragadták a poharukat. Még Charlestonban, még a Jachtklubban is megbízhatatlan volt a whiskyellátás.

A principessa Andrew Ansont bízta meg a próbavacsora előkészítésével és a New Yorkból érkező vendégáradat elhelyezésével. Baronyn csak tizennégy ember számára volt férőhely. Andrew azon nyomban a feleségére ruházta át a feladatokat.

– Gondolom, legszívesebben meggyilkolnád érte Andrew-t, ugye, Edith? Hogy ekkora munkát sózott a nyakadba.

– Nem, én szívesen csinálom. Mindig arról ábrándoztam, hogy úgy vásárolhassak, hogy előzetesen ne kelljen megkérdenem, mennyibe kerül. Azt nem bánnám, ha a lakberendező, akit a principessa ideküldött, nem a falba verné a fejét állandóan, folyvást átkozódva, hogy az isten mentse meg a fafejű vidéki bugrisoktól, de máskülönben roppantul élvezem. És a barátaim mind olyan árakon bocsátják a vendégek rendelkezésére az üres szobáikat, hogy a hajad állna tőle égnek, ha hallanád. Nora Leslie újrafesteti a házát és kicserélteti a tetőt a befolyt összegből.

– És hol lesz a próbaparti?

– Vacsora, drágám, nem parti. Ne feledd, a jenkik nyolckor esznek. Kivettem az egész Villa fyíargheritát. Schuyler és a vőfélyei a vendégszobákban lesznek elszállásolva, a partit pedig a közös helyiségekben fogják tartani.

A Villa Margherita kuriózumszámba ment Charlestonban. Magánvillának épült, olyan stílusban, amely sem Charlestonra nem volt jellemző, sem a tipikus olasz villákra, de magas, korinthoszi oszlopos teraszaival nagyon jól festett, és a látványt már mindenki megszokta. Volt benne fedett átrium, a közepén márványmedencével és dupla, fehér márvány oszlopsorral. Az

átriumot négy hatalmas terem fogta közre. A principessa lakberendezője megfelelőnek találta a hely adottságait.

A péntek este akárha az Ezeregyéjszaka meséiből lépett volna ki. Az átrium mennyezetét csíkos selyemmel vonták be. Ugyanolyan selyemkárpit lógott le a mennyezetről a padlóra, s libegett aranyozott, bojtos kötéllel csomóra kötve és az ajtókhoz erősítve. Hasonló jellegű, de kisebb méretű selyemsátor szolgált az egyik oldalsó teremben a vonószenekar díszletéül.

A csíkok a selyemben fukszia, rózsaszín, arany, zöld, kobaltkék és karmazsinvörös színben virítottak. Az átriumot körülvevő termekben hat-hat személyre megterített, kerek, hasonló színű, földig érő selyemterítővel borított asztalok. Az asztalok körül XV. Lajos kori aranyozott székek, csíkos selyemkárpittal. Megfelelő színű, virágként hajtogatott damasztszalvéták. Az összehajtogatott damasztvirágokra tűzve aranykeretes üléskártya. Szivárványszínben játszó arany kristály borospoharak.

Kivéve az ifjú párnak és kíséretének szánt asztaloknál. Ezek az asztalok szögletesek voltak, mind a négy, a medence körül elrendezve. Rajtuk a talpas poharak és tányérok színaranyból, az asztalterítő smaragdzöld bársonyból.

Minden asztalon arany gyertyatartók smaragdzöld, illatos gyertyákkal. A medencében vízililiom formára öntött színes gyertyák úsztak.

Amikor Edith Anson elmesélte a férjének, hogy mit csinál a lakberendező, Andrew közölte, hogy nem hajlandó részt venni a vacsorán. – Tudom, hogy gyomorégést kapnék tőle – mondta. Amikor odaértek, Edith körbevezette, utoljára az átriumot

mutatta meg neki. Andrew Anson egy pillantást vetett a csillogóvillogó aranyakra. – A nagyzási mániánál nincs biztosabb módszer – jegyezte meg.

– Most mondd, nem rémes – fűzte hozzá Edith. – El tudtad volna képzelni, hogy valaki Charlestonban úgy díszítsen fel egy helyiséget tavasszal, hogy egyetlen szál friss virágot fel ne használjon?

A principessa aranylamé estélyi ruhát viselt, a haja fémes aranyszínűre volt festve, az ékszerei elképesztő mennyiségű smaragdból és gyémántból álltak. A fogadóbizottság dögunalom, mondta, úgyhogy az elmaradt. Az átrium egyik sarkában állt, a háta mögött csíkos selyemdrapéria, s miközben a vendégek érkeztek ő a barátaival beszélgetett.

Sky egy percre csatlakozott hozzá, jobbról-balról megcsókolta, európai módra. – Vicki, valódi hercegnő vagy – mondta – Most aztán valóban kitettél magadért.

A principessa felvonta az egyik vállát. – Drága Sky, magad mondtad, hogy ezért a házasságért mindenre el vagy szánva. Mi mást tehettem? Igazán nem lett volna szép dolog tőlem, ha nem adom bele testem-lelkem.

– Olyat te nem is tennél, Vicki. Megyek, megkeresem Gardent.

– Utat vágott magának a principessa kíséretében.

Garden a bejárat közelében állt, s az érkező vendégeket üdvözölte. Sky percekig csak az arcát figyelte – imádta nézni. Amikor Elizabeth Cooper belépett, odament Garden mellé, Sky csodálta Garden nénikéjét, ámbár gyanította, hogy Elizabeth

nincs tőle hasonlóképpen elragadtatva. Mintha akkor sem örült volna eléggé, amikor Garden elvitte hozzá, hogy együtt jelentsék be: eljegyezték egymást. De a hagyományos Tradd családi fátylat fölajánlotta az esküvőre. Talán csak ő. érzékenyebb a kelleténél.

– Elizabeth néni – mondta – úgy örülök, hogy látom. – Arcon csókolta. Utána Gardent is. – Látott már valaha ilyen gyönyörű menyasszonyt?

– Soha – mondta Elizabeth. Garden csak úgy sugárzott a boldogságtól. – Mindkettőtöknek a legjobbakat kívánom.

Garden megölelte a nénikéjét. – Köszönjük, már meg is van, Elizabeth néni. Hát nem nagyszerű?

– De igen, drágám. – Elizabeth mosolyogva beljebb indult; újabb vendégek érkeztek. Mikor már távolabb került, visszafordult, hogy megnézze magának Gardent és Skyt. A fiú nyilvánvaló boldogsága láttán megnyugtatta magát, hogy ostobaság volt aggódnia, és hogy nincs mitől tartani. Megnyugodott.

Jóságos ég, hogy ezeknek a jenkiknek milyen förtelmes ízlésük van. Jobb, mint egy cirkusz. Végignézett a dekoráción és a New York-i vendégek öltözékén, és máris roppant jól érezte magát. Edith Anson mindenkinek látványosságot ígért, és állta is a szavát. Elizabeth körbejárta a termeket, röviden szót váltott az ismerőseivel, éles szeme behatóan tanulmányozta a látvány minden apró részletét, az idegen nők ruháját és ékszereit. Kétségkívül ódivatúak vagyunk mellettük, állapította meg vidáman.

Egy asszony lépett ki sietősen az átrium ajtaján, majdnem összeütköztek. – Bocsánat – mondta.

Elizabeth a karjába kapaszkodott, hogy visszanyerje az egyensúlyát. – Nem történt semmi – mormogta ösztönösen. – En álltam meg rossz helyen. – Majd még erősebben szorította meg a nő karját. – Várjon csak – mondta. Alaposan szemügyre vette a nő profilját.

A nő megfordult, hogy szembekerüljön vele. – Jóságos ég - mondta.

– Nem akarok hinni a szememnek. Jól látok? A Joe lánya vagy? Victoria Simmons? – Alig tűnt hihetőnek, hogy ez a csillogóvillogó, kirúzsozott dáma ugyanaz a beléje csimpaszkodó, zokogó lány, akit az apja temetése után Elizabeth felültetett a vonatra. De az álla, az orra, a füle ugyanaz. Elizabeth kénytelen volt megkérdezni.

– Micsoda szeme van, Elizabeth néni. Valóban én vagyok az. Ugye nem baj, ha a keresztnevén szólítom? Kicsit vén vagyok már ahhoz, hogy Miss Elizabethnek hívjam.

Elizabeth elmosolyodott. – Drágám, hívj, aminek kedved tartja. És annyira örülök, hogy találkoztunk. El kell mondanod, hogy élsz. Nagyszerűen nézel ki. És gyönyörű vagy.

– Jól vagyok. És maga? —Vietoria Simmons hangja korántsem volt olyan örömteli, mint Elizabethé. A tekintete is hideg.

Elizabeth arcáról lehervadt a mosoly, amikor a szemébe nézett. – Victoria – mondta –, nagyon gyakran írtam neked és a nevelőidnek az után a szörnyű időszak után, hogy apádat megölték. Tudni akartam, hogy élsz, hogy vagy. Soha nem válaszoltál.

Victoria felvonta kiritkított szemöldökét. – Gondolom, magát a kis Tradd zabigyerek érdekelte. Nem volt gond vele. A lehető legjobb pillanatban elvetéltem. Ezek a segítőkész orvosok csodákra képesek.

Elizabeth hátrahőkölt. – Milyen rettenetes – mondta.

– Ne nevettesse ki magát. – Victoria ezúttal mosolygott. – Az abortusz egyáltalán nem rettenetes. Az ember átalussza. Meg is feledkeztem az egészről, amíg maga eszembe nem juttatta.

Elizabeth szomorúan nézett végig Victorián. Ez a nő úgy is néz ki, mint aki képes az ilyesmiről megfeledkezni. Olyan rideg – a hangja, a maszkírozott arca, a mesterségesen csillogó haja, a karomszerű körmei. Olyan kemény, mint a szikrázó ékszerek a nyakában.

– Ez igazán nagylelkű viselkedés, Victoria – mondta Elizabeth, s közben azon volt, hogy a hangja ugyanolyan érzelemmentesen szóljon, mint a másik asszonyé. – És az is szép tőled, hogy lejöttél az esküvőre. – Feltételezte, hogy Victoria a principessa jó barátnője lehet.

Victoria nevetett. – Drága Elizabeth, ezt az esküvőt semmi pénzért el nem mulasztottam volna. Ugyanis a vőlegény anyja vagyok. – Mosolygott, a szeme gagyogott. – Most azt hiszi, vérfertőzés, ugye? Igazi déli gondolkodás. Nos, ne féljen, kedves. Valóban elvetéltem. Megnézheti Schuyler születési bizonyítványát. Ahhoz, hogy ő legyen a Tradd gyerek, nekem húsz hónapig kellett volna teherben lennem. Az édes kicsi Garden nem a testvéréhez megy feleségül.

Elizabeth a döbbenettől moccanni sem bírt. Victoria levette a kezét a karjáról. – Ne kapkodjon itt levegő után – mondta. -

Elizabeth, ne legyen már olyan provinciális. Őszintén csalódtam magában… De most mennem kell. Várnak a barátaim.

Elizabeth utánanézett, amíg Vicki aranyszín figurája bele nem veszett a tömegbe. Aztán erőnek erejével kitépte magát a félkábulatból, és az ünneplő tömegben addig furakodott, amíg rátalált Margaretre.

Megragadta Margaret csuklóját. – Bocsásson meg nekünk - szólt oda a férfihoz, akivel Margaret éppen beszélgetett, s azzal egy félreeső teraszra terelte Margaretet.

– Ennek az esküvőnek véget kell vetni – mondta Elizabeth eszelősen.

Margaret megpróbált kitérni előle. – Azt hiszem, elment a józan esze, Cooper asszonyság. Mégis, mi a csudát képzel?

Elizabeth megragadta a vállát és jól megrázta. – Margaret. Hallgass ide. Itt nem lehet esküvő. Tudod, ki ennek a fiúnak az anyja? Victoria Simmorts, Joe Simmons lánya. Jóságos ég, Margaret, hát nem érted? A férjed tönkretette az életét. Teherbe ejtette, elhagyta, aztán megölte az apját. Mégis mit gondolsz, milyen érzés neki, hogy a fia Stuart Tradd lányát veszi feleségül?

Margaret Elizabeth mellére tette a kezét és ellökte magától. – Hogy merészel engem itt rángatni? És milyen alapon avatkozik bele a lányom életébe? Mindent tudok Vickiről és Stuartról. Tegnap este mi ketten jól kibeszélgettük magunkat. Mint anya az anyával. Ő éppúgy akarja, hogy a fia boldog legyen, mint én, hogy Garden megcsinálja a szerencséjét. Megállapodtunk, hogy a gyerekek érdekében jobb, ha hallgatunk a dologról. Hisz annak egymillió éve már. Mi értelme kérődzni a lerágott csonton? Vickinek mindössze az a szíve vágya, hogy ügy tegyen, mintha a

dolog soha meg nem esett volna, és én teljességgel egyetértek vele.

Elizabeth legszívesebben pofon vágta volna. – Margaret, ne légy ostoba. Az ilyesmiről lehetetlenség valaha is megfeledkezni, hát még úgy tenni, mintha soha meg nem történt volna.

– Pedig pontosan ezt tesszük, Elizabeth. Magával egyetemben. Tudom, hogy sohasem kedvelte Schuylert. És most mindenáron önigazolást keres. Nos, én ezt nem tűröm el. Sky szereti Gardent, a lányom pedig egyenesen imádja. Holnap esküvő, és azt senki meg nem akadályozza. Ha Vicki képes akkora nagyságra, hogy túllépjen a múlton, magának nincs joga bajt keverni.

Elizabeth kétségbe volt esve. Lehet, hogy Margaretnek igaza van. Való igaz, hogy neki első pillanattól fenntartásai voltak Skyjal kapcsolatban. És az is elképzelhető, hogy a principessa olyan érzéketlen, hogy semmiféle érzelmet nem ismer, még a gyűlöletet se. De Garden olyan sebezhető, oly fiatal, oly kiszolgáltatott.

– Nem a maga lánya, Elizabeth, hanem az enyém – mondta Margaret. – A múlt évig tudomást se vett a létezéséről. Lehetetlenség tudomást se venni egy gyerekről, aztán meg beleártakozni az életébe.

Elizabeth vereséget szenvedett.

Másnap este tele volta Szent Mihály-templom. Még a karzat is zsúfolásig megtelt. Odakinn rendőrök terelték el a forgalmat. A Meeting Streetet elbarikádozták a bámészkodók, újságírók, fényképészek. A gyönyörű, arisztokrata első bálozó

Hamupipőke esküvője Amerika egyik leggazdagabb fiatalemberével világ-szenzáció volt valamennyi nagyvárosban a földkerekén.

A templomban magas, fehér viaszgyertyák vetettek meleg, barátságos fényt az oltár körül és a mély ablakpárkányokon felhalmozott gardéniákra. A Szent Mihály-templom harangjai elütötték az órát. Az utolsó ütésnél megszólalt az orgonazene és betöltötte a templomteret. Mindenki felállt.

A koszorúslányok lassú léptekkel végigmentek a hosszú templomhajón, mögöttük Wentworth Wragg mint ifjú és Peggy Thurston mint rangidős nyoszolyólány. Aztán minden elhallgatott. Az emberek a nyakukat nyújtogatták. Amikor mindenki egyszerre felsóhajtott, a gyertyák táncba kezdtek. Unokatestvére, Maine karján megjelent Garden, s akár egy istennő, haladt el a szalagokkal ékesített magánszéksorok előtt. Aranyhaja keresztülcsillogott a fátylán. Arca álmodozó, nagy, kék szeme csupa ragyogás. A nyomában tizenkét méternyi legfinomabb csipke, a féltve őrzött esküvői fátyol, amit a Tradd menyasszonyok hat nemzedék óta viseltek.

A Traddek családi padsorában könnyek görögtek végig Elizabeth Cooper orcáján. De hát esküvők alkalmával általában sírnak az emberek.

ÖTÖDIK KÖNYV

1923-1931

50

Gardent és Skyt limuzin vitte az: esküvői bankettről a kikötőbe az East Bay Street végén. Amikor Garden rájött, hová tartanak, majd' kiugrott a bőréből örömében.

– Sky, micsoda nagyszerű meglepetés! Világéletemben arra vágytam, hogy egyszer hajón mehessek New Yorkba! Ha nyitva voltak az ablakaink, mindig hallottam a füttyögésüket, kürtjüket, s arra gondoltam, milyen lehet hajózni.

Sky megcsókolta. – Te angyal – mondta. Fölvezette Gardent a kötélkorláttal védett palánkon a fedélzetre. Egy matróz a sípjába fújt, és egy egyenruhás tengerész tisztelgésre emelte a karját.

– Üdvözöljük a fedélzeten, uram.

– Köszönöm, kapitány. Mrs. Harrisszel már alig várjuk, hogy útra keljünk. – Gardenen izgatott, különös reszketés futott végig a „Mrs. Harris" hallatán. Megszorította Sky karját. A férfi magához vonta Garden karját, ölelés volt ez, amit illetéktelen szem észre nem vehetett.

– Erre, kedvesem – szólt. Hirtelen karjába kapta a lányt. – Egyik küszöb éppúgy megteszi, minta másik. – Azzal belépett egy hatalmas helyiségbe, s Gardennel az ölében egy puha, kényelmes fotelba süppedt.

– Sky, még meglátnak.

– Hadd lássanak. Meg akarom csókolni a feleségemet. Esküvőn így szokás. – Garden a férfi nyaka köré fonta karját, és lehunyta szemét.

Amikor ismét kinyitotta, zavartan nézett körül. Szalonszerű helyiségben voltak, körben székek, díványok, asztalok lámpával, hamutartóval, cigarettásdobozokkal, az ablakon függöny s a padlón kis perzsaszőnyegek. Rajtuk kívül nem volt ott senki.

– Sky, hol van a többi utas?

– Nincs több utas, kedvesem. Ez nem a Clyde Társaság, hanem egy luxusjachf.

Garden egészen elképedt. – De hát akkora, mint egy gőzhajó.

– Nem egészen, szivi. Kettőnknek éppen megfelel. Meg persze a személyzetnek. Van kedved körülnézni? – Garden lelkesen bólogatott. Aztán a szeme elé kapta a kezét. Szemközt éles fény villant az ablak előtt.

Sky felpattant, majdnem a földre ejtette Gardent. – A szarházi – kiáltotta. Kiabálás és futólépések zaja hallatszott a fedélzetről. Sky kirohant.

Amikor visszajött, elreteszelte az ajtót, és összehúzta a függönyt. – Mi történt, Sky?

– Egy szemét fotós. Azt hittem, megszabadultunk tőlük, amikor a hátsó kijáraton távoztunk. Semmi baj. Tönkretettük a gépét, s most már bármelyik percben indulunk… Sajnálom, szívem. Mire visszaérünk, úgyis ránk unnak, s békében hagynak. Nos, akkor végigjárjuk a hajót?

Garden felállt. Örült, hogy senki nem juthatott hozzá olyan fényképhez, amelyen ő Sky ölében ül, de sajnálta azt az embert, akinek oda lett a fényképezőgépe. Kicsit azt is sajnálta, hogy rájuk fognak unni a riporterek. Olyan izgalmas volt a Szent Mihály-templom előtt a hatalmas felhajtás. Mint egy filmszínésznő, úgy érezte magát.

A jacht főfedélzetén helyezkedett el a nappali, amit Sky szalonként emlegetett, az ebédlő, a tálaló, két vendégszoba fürdőszobával és a fő hálószoba, öltözővel és fürdővel. Ez utóbbi olyan volt, mint egy francia vidéki ház szobája. A falakat kék-fehér selyemvászonnal kárpitozták, ugyanazzal az anyaggal vonták be a faragott karosszékeket, az ágyat, és ugyanabból készült a függöny is. Garden soha életében még ilyen mennyezetes ágyat nem látott. Fából faragott baldachinja a hajókabin mennyezetének részét képezte, belülről selyemkárpittal vonták be, és ugyanazzal az anyaggal körbefüggönyözték. Az ágytakarót szép gondosan összehajtogatták és egy poggyásztartó állványra helyezték, a paplanok sarkát visszahajtották.

Sky Garden derekára tette a kezét. – Ennél valamit, mielőtt nyugovóra térünk? A fogadáson egy falatot le nem nyeltél. – A férfi hangja alig észlelhetően reszketett.

Garden felnézett rá. – Nem – mondta. – Szeretkezni akarok veled. Régóta vágyom már rá.

Sky eltátotta a száját. Szája szeglete nevetésre görbült. Aztán magához vonta a lányt, s miközben nevetett, arcát a lány hajába temette. – Garden, minden pillanatban megleped az embert. Fogalmam nincs, hogy a következő percben mit mondasz, mit teszel.

Garden megvárta, amíg a férfi abbahagyja a nevetést. – Csöppet sem vagyok mulatságos – mondta. Távolabb húzódott, hogy a férfi szemébe nézhessen. – Szeretlek, Sky, és úgy is szeretni akarlak. Nem ez a dolgok rendje?

Halálos komolysága láttán Sky is összeszedte magát. – De, valóban, pontosan ez a dolgok rendje.

Egy székhez vezette Gardent. – Ebben a szent minutumban szeretkezni akarok veled, kedvesem, de nem fogok. Ülj csak le, én pedig kinyitok egy üveg pezsgőt. Megiszunk egy pohárkával, miközben beszélgetünk. Azt hiszem, van egy-két dolog, amit el kell mondanom.

Garden figyelte, miközben a férfi gyakorlott mozdulatokkal kilazította a dugót visszafogó drótot. – Mindent tudok, amit el akarsz mondani – mondta a lány. – Peggytől már tudok mindent. Le is rajzolta és meg is nézette velem a tükörben, és elmondta, hogy először fáj, de azután csodálatos.

Pezsgő bugyogott ki a szőnyegre, a dugó a mennyezetig repült. – Nem bánom, ha fáj, ha netán emiatt aggódnál. Megígérem, hogy nem fogok sírni.

A férfi a karjába kapta, ide-oda ringatta, nem tudta, nevessen-e a gyermeki büszkeségen, ahogy Garden az ismereteivel kérkedett, vagy elolvadjon a meghatottságtól a lány bizalma és bátorsága láttán. – Imádlak, Garden Harris.

A lány a férfi mellére búvva mosolygott. – Ez tetszik. Mondd még egyszer. Most hallom először az új nevemet.

– Garden Harris. Schuyler Harrisnek, a világ legboldogabb férfiújának imádott felesége. – Lábuk alatt rezgett a hajópadló. A jacht útra kelt. – Mrs. Harris, ezennel kezdetét vette a nászutunk. – Azzal fölemelte és az ágyhoz vitte Gardent.

Gyöngéden levetkőztette, s a lány alsóruhája láttán egészen elképedt. Tiszta batiszt volt, agyoncsipkézve, hímezve, mint egy újszülött keresztelőruhája. Amikor a lány már anyaszült

meztelen feküdt, Sky az elefántcsont hajtűket szedte ki egyenként, oly vigyázva, hogy csak az utolsónál omlott le az egész hajzuhatag. Akkor lezúdult a súlyos aranycsomó, szétterült a párnán és kibuktak közüle a kis rejtett rézlángocskák. Sky majd' elvesztette herkulesi önuralmát, amikor Garden a szeme láttára változott át a Baronyn járt tánc lenyűgöző szépségű pogányává. Simogatta Garden haját, szinte meglepte, hogy a vörös pászmák nem égetik meg az ujja begyét, majd a kezére, a karja köré tekerte, a lány nyakát, vállát, mellét fedte be vele. Garden halkan nyöszörgött. Remegés futott át a testén. Miközben a férfira nézett, szeme a csodálkozástól elsötétült.

A férfi megcsókolta Garden lehunyt szemét, ajkával a szemhéját simogatta, keze a lány mellére, hasára s a csípője domborulatára kalandozott. Mindketten szaporán szedték a levegőt. Sky érezte, hogy Garden szíve a torkában ver, a nyelve hegyével számlálta a lány szívdobbanásait, s közben maga is kibújt a ruhájából.

Aztán karjába vette Gardent, melléje feküdt, reszkető testét magához szorította, s amíg felfedező körútra indult a lány testén, hagyta, hogy a lány is felfedezze, milyen is a férfi. Garden kitapintotta a vállán az erős izmokat, hátán az inakat, majd az arcát, a nyakát simogatta türelmetlen, hattyúpehely finomságú ujjaival.

– Most akarod, kedvesem? – suttogta a férfi.

– Ó, igen.

A behatolás fájdalmától mindketten felkiáltottak, szorosan egymásba kapaszkodtak, csodálattal osztozva az egyesülés közös élményében. Sky gyöngéden elhúzódott, s a lány ajkát

csókolta, amely sós volt a könnyektől. Megérintette a lány nedves szempilláját. Ekkor Garden elkapta, s magához szorította a férfikezét. Fejét elfordítva a férfi sós ujjait kezdte csókolgatni. – Megígértem, hogy nem fogok sírni, de hát muszáj. Iszonyúan boldog vagyok. Álmodni sem mertem, honnan is tudhattam volna…

– Ss – szólt a férfi. – Tudom, tudom, hogy így van. Érzem én is. Látod, veled sírok.

51

Sky előbb ébredt, mint Garden. Félkönyékről a lányt nézte, megdöbbentette az iránta érzett szeretet ereje. Volt már dolga nőkkel bőven, élvezte is a dolgot, egynémelyiket szerette is ideig-óráig. Mindez azonban nem készítette fel a bonyolult érzésekre, amelyek most hatalmukba kerítették. Új szót keresett rá, olyan szót, amelyet férfi előtte azelőtt sohase használt – ily módon akarta kifejezésre juttatni érzéseit. A szerelem szó erre nem elégséges. Csak épp jobbat nem talált.

– Szeretlek – mondta, amikor Garden kinyitotta a szemét.

Garden kétségbeesett, amikor felfedezte a vérfoltot a lepedőn. – Kimosom, és tisztán visszaterítem – mondta.

Sky megállította. – Ne aggódj, a hajópincér így is, úgy is naponta tiszta ágyat húz. – Magában pedig arra gondolt, hogy Vicki bizonyára jelentést vár.

Odabenn kellett elfogyasztaniuk a reggelit. Hideg szél söpört végig a fedélzeten, a tajtékos habok vizet permeteztek. Garden el

volt ragadtatva, mikor észrevette, hogy az asztalnak pereme van, ami megakadályozza, hogy ilyen időben lecsússzanak róla a tányérok. – Milyen nagyszerű ötlet. Te találtad ki, Sky?

Sky megjegyezte, hogy ez a megoldás a vikingek óta elterjedt, ha ugyan nem még korábban lett használatos.

Garden a bal kezével fogta a tányérját, úgy ette a szalonnás rántottát pirított kenyérrel. Sky a kávénál többre nem mert vállalkozni. Jó hajós volt, de a gyomra korántsem olyan rendíthetetlen, mint Gardené.

– De muris – mondta Garden. – Gyakran használod a jachtodat?

– Nem az enyém. Vickié. Én nem szeretem a magántulajdont.

– Olyan különös, hogy anyádat a keresztnevén szólítod. A herceget is keresztnevén hívod?

– A herceget? – Sky egy pillanatig bambán bámult rá. Majd kurtán fölnevetett. – Ja, hogy őt. Nem, a drága Giorgio jó ideje eltűnt a képből. Vicki elvált tőle réges-rég.

Garden igyekezett leplezni a döbbenetét. Sky olyan könnyedén emlegette a válást. Igyekezett elhessegetni a gondolatot, inkább fontosabb problémákra összpontosított. – És anyádat, szerinted, én hogy szólítsam?

– Gondolom, Vickinek.

– Az olyan tiszteletlenül hangzik. Ne hívjam inkább Miss Vickinek?

– Ugyan, angyalkám, az olyan délies. Vicki csöppet sincs úgy odáig a déliektől.

Garden bólintott. – Ezt valahogy én is megéreztem. Gondolom, ezért nem kedvel engem sem.

Sky a kezére tette a kezét. – Ez nem igaz, Garden. Egy szóval nem mondta, hogy nem szeret. Miért gondolod?

– Csak úgy. Valahogy így éreztem. Az esküvőn nem látszott túlontúl boldognak.

Sky elvigyorodott. – Csak emiatt? Hát, az azért volt, mert nagyon sietett. Az angolok megtalálták az egyik fáraó sírját, s Vicki alig várta, hogy Egyiptomban legyen és láthassa.

– Egyiptomban? De hisz az olyan nagyon messze van.

– Vickinek ugyan nem. Neki mindig ott kell lennie, ahol az események zajlanak, akárhol légyen is az. Egy tucat emberre való energiája és bátorsága van.

– Te nagyra tartod őt, ugye?

– Mindenki nagyra tartja. Valóban rendkívüli teremtés.

Garden úgy határozott, hogy nagy ostobaság félnie Sky anyjától. De azért csak félt. Amíg a férfi következő szavaiból meg nem értett mindent. – Ne izgasd fel magad drágám, ha Vicki néha udvariatlannak tűnik. Az csak azért van, mert mindig siet. És mert nincs hozzászokva a lányokhoz. Én vagyok az egyetlen gyereke, én meg a magam útját jártam mindig. Vagy százszor elmondta, hogy bárcsak lányt szült volna helyettem, mert akkor inkább anyának érezhetné magát.

Két hétig cirkáltak a floridai partok mentén és hat hétig a Bahamák szigetvilágában. A forgalmas kikötőket elkerülték, elhagyatott partszakaszokon horgonyoztak le, indultak felfedezőútra, vagy úsztak, többnyire éjszaka, hogy Garden le ne égjen. Egymáson kívül másra nem voltak kíváncsiak. Garden lappangó, zabolátlan énjéből napról napra több bukkant elő, mígnem egészen olyan lett, mint az a nő, aki Baronyban vad

táncra kerekedett. Minden tartózkodásával felhagyott, s egy pogány szabadságvágyával osztozott, lubickolt a szerelemben. De a kapitánnyal és a legénységgel, még a legénységhez tartozó szobalánnyal is tartózkodó volt, kissé félénk. Volt egy Garden, aki Sky magántulajdonát képezte, s egy egészen másik, nyilvános Garden, amilyennek a világ ismerte.

Külön örömükre szolgáltak a szójátékok. Boldogságukban gügyögtek, és nagyon szellemesnek hitték magukat. Amikor New Yorkba értek, hatalmas felvonulás tartóztatta fel a kocsijukat. Fogalmuk sem volt, hogy mit ünnepelnek, de úgy határoztak, hogy az ő tiszteletükre gyűlt össze a tömeg. Így könnyebben telt a várakozás a kocsiban, míg végre átvághattak az Ötödik sugárúton, meg aztán olyan kézenfekvőnek is tűnt az ötlet. Ünnepelje rezesbanda és zászlólengető sereg csodával határos szerelmüket.

52

– Csak vágjon át a Nyolcvankettedik utcán – mondta a taxisnak Sky. Garden jobbra-balra forgatta fejét, mindent látni akart. A jacht kikötött a Hudson folyón, s Garden csodájára járt a Riverside Drive magas épületeinek. Sky azt mondta, azok lakóházak, és felvonó jár bennük, ugyanolyan, mint a Kerrison áruházban, Charlestonban. Keleti irányban hosszú, sötét házsorok mellett haladtak el, Garden megtudta, hogy ezek az úgynevezett barnakő házak, aztán átvágtak a Central Parkon, ott akadtak el s várakoztak, amíg a menet elhaladt. És most kiértek

az Ötödik sugárútra. Garden néhány háztömbön belül több gépkocsit látott, mint amennyit egész Charlestonban. És másfélék is voltak az itteni kocsik. Alig akadt közöttük fekete T-modell.

A taxi rákanyarodott egy félkör alakú kocsifelhajtóra, s Garden előrehajolt, hogy az ablakból szemügyre vegye az épületet. Hatalmas építmény volt, de nem olyan magas, mint a Riverside Drive menti lakóházak. Garden remélte, hogy a principessa lakása a legfelső emeleten van, és hogy van felvonó az épületben.

Nagy kapu előtt álltak meg. Egyenruhás férfi szaladt le a széles lépcsősoron, hogy kinyissa a taxiajtót. Amint Garden kilépett, három férfi rohant felé futva a Central Park felől. – Az istenbe – mormogta Sky. Karon fogta Gardent, és sietve felvezette a lépcsőn. – Riporterek – magyarázta. – Ne nézz hátra, biztosan fényképezőgépük is van.

Szélesre tárult az óriási dupla ajtó, amikor az ötödik s egyben utolsó lépcsőfokra felértek, ők pedig berohantak. Hatalmas előcsarnokba kerültek. A zöld márványpadlót szinte teljesen eltakarta az arany alapon zöld sárkánymintás szőnyeg. Az előcsarnok közepén álló hatalmas, kerek asztal láttán Gardennek eszébe jutott az a műremek, amit Peggy szerzett a régiségüzletben. Ennek az asztalnak azonban négy faragott sárkány alkotta a lábát.

Az előcsarnok túlsó végében széles lépcsősor kanyarodott félkörívben fölfelé. Mellette gondosan megmunkált kovácsoltvas korlát, s a széles, fehér márványlépcsőt középen zöld futószőnyeg védte. Garden vízcsobogást hallott, s amikor a hang

irányába fordult, a lépcső belső hajlatában fölfedezte a szökőkutat. Az is sárkányformára volt faragva, csak épp nem tüzet okádott, hanem vizet köpött. Minden gyönyörű és nagyon úri, gondolta Garden, az azonban komoly csalódás volt számára, hogy nincs felvonó.

Sky felmarkolt egy halom postát az asztalról. Kiráncigált néhány szál fehér virágot az asztal közepén álló csokorból. – Szagold csak meg, angyalkám. Valóban itt a tavasz.

A virágillat az egész előcsarnokot betöltötte, de azért Garden engedelmesen megszagolta a virágot. Innen, közelről, olyan átható volt az édes illata, hogy Garden szinte beleszédült.

– Csodálatos – mondta. – Mi a neve?

Sky átölelte a lány vállát. – Orgona, te kis magnóliaszál. A jenkik virága. Gyere, menjünk fel. Akarsz felvonóval menni?

– De mennyire! Hol van? Észre se vettem.

– Csak körül kell nézni. – Sky balra penderítette a lányt, aki megpillantotta az ajtót kitáró elegáns, frakkos férfit. Garden eltűnődött, vajon az egyik lakás tulajdonosa-e, vagy netán az épület gondnoka. Sky nem magyarázkodott és nem is mutatta be Gardent. A lány alig észlelhetően elmosolyodott, amikor a férfi mellett elsuhant, az pedig röviden biccentett.

A felvonó kisebb volt, mint a Kerrisonnál, és sokkal elegánsabb. A belsejét zöld bőrrel bélelték. Falára fehér, húzott selyemernyős bronz falikarokat szereltek. Közöttük bronztartóba helyezett metszett kristályvázában újabb orgonacsokor.

A felvonó megrázkódott és megállt. – Ezt rég meg kellett volna csináltatniuk – jegyezte meg Sky. – De ne aggódj, semmi

vész. – Garden nem aggódott, csak kissé elszomorodott, amiért nem emelkedtek magasabbra.

Sky kinyitotta az ajtót. Garden kilépett a folyosóra. Fejére, vállára rizszápor hullott és izgatott hangok sikongták: – Meglepetés!

– A francba! – fakadt ki Sky. – Húzd be a nyakadat, szívem. – Azzal megragadta Garden kezét és futásnak eredt, a lányt vonszolta maga után, s közben záporoztak fejükre a rizsszemek, amíg be nem értek a zsúfolásig megtelt terembe.

Az ifjú párt csókokkal rohamozták meg a hölgyek, Skyt barátian vállon veregették a férfiak, kezet fogtak vele, némelyik Garden arcához nyomta az arcát. A lány úgy érezte, hogy mindenki rettentően lármásan és egyszerre beszél. Ő csak mosolygott, és mindenkinek azt mondta, hogy „köszönöm", feltételezve, hogy gratulálnak, vagy üdvözlik, vagy mindkettő. El volt képedve, és nem tudta, mitévő legyen. Voltak arcok, amelyek ismerősnek tűntek, talán ott voltak az esküvőn, de hát Sky kétszáz vendéget hívott meg, és arra nem volt idő, hogy Garden mindenkivel megismerkedjék. Sky ismert minden jelenlévőt, és láthatóan örült is, hogy látja őket. Mintha meg is feledkezett volna Gardenről.

Pedig szó se róla. Mikor az üdvözlések ricsaja elült, Sky arrébb hessegette az újságírókat. – Kérünk egy kis levegőt – közölte –, különben az iljú Harrisék tiszteletére rendezett fogadás halottsiratóba fog átmenni, mert itt fulladunk meg mindketten. – Átölelte Garden vállát. – Gyere kedvesem, tedd le a kalapodat, és várj egy percet, amíg széket kerítek neked.

Majd egy dívány sarkába ültette, és maga is melléje telepedett, karját a dívány támlájának támasztotta, s közben gyöngéden megérintette a lány vállát. Garden a mellette álló asztalkára helyezte a táskáját, a kesztyűjét pedig a tetejére. Ezután levette a kalapját, és a többi mellé tette.

– Na ugye! – harsant fel egy női hang. – Nem megmondtam? Félig vörös. – Garden felismerte Mitzit, aki Sky vendége volt Baronyn. Körülnézett, s felfedezte a tömegben Markot, majd Bunnyt. Most, hogy némelyiknek a nevét is tudta, sokkal jobban érezte magát. A haja miatt egészen nekikeseredett. Tudta, hogy a vörös, az rút; mást se hallott az anyjától évekig. És határozottan látszott. A szobalány a jachton nem volt olyan ügyes, mint Mr. Angelo; ő fésülte koszorúba Garden haját, mielőtt elhagyták a hajó fedélzetét.

Garden tétován rámosolygott Mitzire.

Ekkor Mark szólalt meg. – Úgy bizony. Gardennek tüzes haja van s ő maga tüzesvérű táncos. Járd el nekünk a charlestont, Garden.

– Igen, Garden, lássuk! Én is meg akarom tanulni – mondta Bunny.

– Jaj, ne. Szó se lehet róla.

– Ugyan már, miért is ne. Zenét kérünk – rendelkezett Mark. – Valami jó belevalót.

Újabb és újabb sürgető, nógató hangok hallatszottak. Garden Skyra nézett. Neki kell közbelépnie – az ő barátai.

Sky mosolygott, szeméből sugárzott az öröm és a büszkeség.

– Na, eredj, szívem, tedd helyre a jenkiket.

– Sky, lehetetlen. Én ezeket az embereket nem ismerem.

– Mind a barátaim, angyalkám. Semmi baj. Én nagyon szívesen eldicsekszem a feleségemmel.

Garden felállt. A térde reszketett. Mindenki tapsolt, és ő kétségbeesetten Skyra nézett. A férfi bátorítón bólogatott, – Ezt már szeretem. Hadd dicsekedjek veled. – A terem sarkából zene áradt szét. Dzsessz-zenekar játszotta a „Tizenkettedik utcai rag" című számot. Garden lépett egyet, aztán még egyet. Karját széttárta, és táncra kerekedett. A zene ritmusa ellenállhatatlan volt, de a lány mozdulatai merevek. Félt, hogy bolondot csinál magából, hogy mindenki kineveti. Előbb egy férfi, majd egy lány, majd még egy lány állt fel, hogy megpróbálja utánozni a lépéseket. Nem nevettek, nagyon is komolyan próbálták ellesni, hogyan csinálja. Tényleg tetszik nekik, gondolta Garden. Rájuk mosolygott, kezének-lábának mozdulatait elnagyolta, hogy könnyebben követhessék.

– Nagyszerű… szenzációs… fantasztikus… óriási… én is… hadd próbálom meg… – Az emberek szerte a teremben utánozni kezdték Gardent.

Amikor a lemez véget ért, kiáltások hallatszottak mindenünnen: „ Hogy volt!" Meg: „Csavarjuk már fel ezt a szőnyeget!" És „Taníts meg!", és „Kezdd elölről, Garden!" Szeretnek, gondolta Garden, és azon nyomban elmúlt az idegessége. A figyelem középpontjába került, Sky büszke rá. A férfira nézett. Sky felállt. – Én is megtanulom – mondta. – A feleségem a tanárnőm.

Garden addig táncolt, míg már nem érezte a lábát. Amikor már mindenki tudta a négy alaplépést, Garden megmutatta,

hogyan kell forogni és a lábukkal kirúgni. A lemezt újra meg újra töltették, nem akart szűnni a lelkesedés és a zajos tetszésnyilvánítás. Garden boldogan átengedte magát a vidám hangulatnak. Óvatosságának, félénkségének nyoma veszett, a zene és a tánc kivételével megszűnt számára minden.

– Kész, vége – kiáltott Sky.

Garden megállt. Érezte, hogy ereiben lüktet a vér, ujjait forró arcára, nyirkos homlokára szorította. – Te jó ég – lihegte. – Hogy nézek ki.

– Ne, ne, táncolj még – szólt egy lány a közelében. A lába még mindig ropta.

– Pihennie kell egy kicsit – mondta Sky. A hangjában már-már harag bujkált. – Ülj le, drágám, szerzek neked valami innivalót. – A díványhoz vezette Gardent. A lány boldogan süppedt a puha párnák közé.

Csak most döbbent rá, mennyire elfáradt.

– Köszönöm, Sky.

– Tessék, Garden. – A férfi a kezébe nyomta a zsebkendőjét meg a rengeteg hajtűt, amit a földről fölszedett. – Mit innál? Pezsgőt? Vagy tejet?

– Tejet kérek.

Sky megcsókolta a feje búbját. – Máris hozom – mondta.

Sky lerohant, hogy maga hozza fel a tejet Gardennek. Alig várta, hogy kikerüljön a tömeg forgatagából. Valami különös dolog történt vele, amikor Garden táncolt. Büszke volt rá, elégedetten nyugtázta, hogy a barátai el vannak ragadtatva, örült, hogy látja a világ, micsoda izgalmas lány is az ő felesége.

Amíg össze nem kuszálódott Garden haja. Akkor úgy érezte, mintha a teremben jelen lévők élete legintimebb részébe gázolnának bele, a házaséletébe, Garden iránt érzett szerelmébe. A lány kibomlott rőtarany haja, amint fékevesztetten éli a maga életét, olyasvalami, ami soha ne kerüljön más férfi szeme elé. Az az övé, egyedül az övé. Szeretkezés előtt Garden kibontotta a copfját vagy kontyát, s a látvány, ahogy a haja a sápadt, ragyogó bőrére leomlott, felajzotta, s elakasztotta a férfi lélegzetét. A feleségén, a másik Gardenen nem osztozik senkivel, még a tekintetét se vesse rá más férfi.

Futva vitte fel a tejet Gardennek. Barátai addigra új sztárt ünnepeltek. Amíg Sky a konyhában járt, Vicki megérkezett.

– Szívecskéim – mondta éppen –, Egyiptom hihetetlenül fantasztikus. Minden hotelben nyüzsögnek ezek a fehér lepelbe bújt, gonosz képű, bibircsókos, szakállas alakok, a füledbe súgnak, amikor előbukkannak a cserepes pálmák mögül. Mind azt állítják, hogy kincseket loptak el a sírokból, és nevetségesen olcsón kínálják, csak mert a nagymamájuk a halálán van. Vagy a tevéjük.

– Vett valamit, principessa?

– Kedvesem! Mindenről ordított, hogy förtelmes hamisítvány. Nem, egyszer az életben ellenálltam a kísértésnek. A szálloda halljában legalábbis. A nagykövet bemutatott egy megbízható régiségkereskedőnek. Persze magától értetődik, hogy az is gengszter, de legalább valódi régiséget árul.

Vicki a retikülként használt teve-nyeregtáskában kotorászott. – No, itt vannak. Ezek skarabeuszok, drágáim. – Kinyitotta egy bőrtárca húzózsinegét, és vagy száz színes követ szórt az előtte

álló asztalra. – Ezek ganajtúró bogarak, hát nem fantasztikus? Persze valójában kvarcból és fajanszból és cabochonból vannak. De garantáltan szent és antik darab mindahány. Szerintem csodás nyári ékszer lesz belőlük.

Tovább kotorászott a zsákjában. – Igazán szép darabot csak egyetlenegyet találtam. Megvettem az új menyemnek. Itt van, Schuyler, add fel Gardenre.

Vékony aranydrótra fűzött gallér volt aranyból és lápisz lazuli gyöngyökből. Vállától a válláig beborította Gardent, elöl a szegycsontjáig, hátul a lapockájáig leért.

– Gyönyörű – mondta Garden. – Nem is tudom, hogyan köszönjem meg… Vicki.

– Eszedbe se jusson, kedvesem. Biztosra vettem, hogy a szemed színe olyan, mint a lápiszé, és nem tévedtem. Egyszerűen imádom, amikor kiderül, hogy igazam volt. Számomra komoly elégtétel, hogy végre lányom van. Csak képzeld el Skyt egy ilyen nyaklánccal!

Sky engedelmesen föltette, s ezzel nagy tetszést aratott.

Vicki mindenkit megvendégelt koktélra és kötetlen vacsorára. Vagy kéttucatnyian maradtak is. A nap belenyúlt a késő éjszakai órákba. Garden figyelt, hallgatott és rengeteget tanult.

Kiderült, hogy a ház nem lakóház, hanem Vicki New York-i rezidenciája. De van háza Londonban, Párizsban, Palm Beachen és Southamptonban is. Továbbá Baronyn.

Sky barátai többnyire ismerték Vicki valamennyi házát. Egykét alkalommal szinte mindannyian vendégeskedtek egyik vagy másik otthonában. És mintha világéletükben ismerték

volna egymást valamennyien. Garden eltűnődött, vajon megtanulja-e valaha, hogy ki kicsoda, ki van férjnél és ki nincs, s a házaspárok közül ki kinek a felesége.

Fáradt volt, a feje is megfájdult. De minden a legnagyobb rendben. Sky ott őrködött mellette. Nem lehetett róla levakarni, még a vacsoraasztalnál sem volt hajlandó máshová ülni, s miközben a barátaival beszélgetett, végig fogta a kezét.

– Ne aggódj, kedvesem – súgta a lány fülébe. – Meglátod, milyen hamar belejössz.

53

Garden alkalmazkodása az új helyzethez másnap reggel sokkhatással vette kezdetét. Felébredt, és fogalma sem volt róla, hol van. Ezt az árnyéklepte hálószobát soha életében nem látta még. Se a hálóinget, amit viselt, se az ágy mellé odakészített papucsot, se az ágy végébe, a székre kirakott köntöst. És egyedül volt.

Mi történt? Hogy került ebbe a különös szobába, és hol van Sky? Garden belebújt a köntösbe, és félénken kinyitotta az ágy melletti ajtót. Egy olyan helyiségbe került, amelynek minden falából nyolc ajtó nyílt. Garden úgy érezte, elveszett, hogy rémálom ez az egész.

Lenyomta a legközelebbi ajtó kilincsét. Egy üres gardróbba vezetett. A következő és a következő és a következő úgyszintén. Kétségbeesve rohant a szemközti falon levő ajtósorhoz,

kinyitotta, de ott meg beépített polcokat talált. – Jóságos ég – kiáltotta. Visszamenekült a hálószobába.

Az ágy túloldalán is volt egy ajtó. Elforgatta a gombját, és halálra váltan lenyomta, de nem nyílt. Erre sírva fakadt. Megfordult, kereste a menekülés útját, ám ekkor az ajtó halkan kinyílt. Befelé.

Garden a keze fejével letörölte a könnyeit. Milyen ostoba vagy, mondta magának. Kidugta a fejét a nyitott ajtón, és széles folyosón találta magát. A folyosó mindkét oldalán ajtók sorakoztak.

– Sky! – kiáltotta cérnavékony hangon. – Sky!

Sky lecsókolta a könnyeket az arcáról. – Te kis butus – mondta. – Csöngetned kellett volna a szobalánynak, hogy eredjen és kerítsen elő. Senki nem hallotta, hogy kiabálsz. Szerencse, hogy elfogott a türelmetlenség, és nekieredtem, hogy felébresszelek, különben itt bömbölnél, mint egy csecsemő.

– Fogalmam sem volt, hol vagyok.

– Szegény kicsikém.

– Meg hogy te hol vagy.

– Nos, itt vagyok. És minden a legnagyobb rendben.

A magyarázat meglehetősen egyszerű, közölte Sky. – Tegnap este olyan mélyen aludtál, hogy csak felnyalábóltalak, felhoztalak és lefektettelek. A hálóruhák ki voltak készítve, gondoltam, a te holmijaid közül valók. Talán még emlékszel rá, drágám, hogy a jachton nem igazán volt alkalmad hálóingbe bújni.

– De miért van külön szobám? Miért nem lakunk együtt?

– Mert mindenkinek kell hogy legyen külön szobája, kedvesem. Hátha más időpontban kívánunk lefeküdni. És mindig más időpontban ébredünk. Amellett sokkalta romantikusabb, ha én vágyakozástól eltelve bekopogtatok hozzád, mintha hozzá kellene szoknunk, hogy éjszaka, álmunkban folyvást egymásnak ütközünk.

– Természetesen te is meglátogathatsz engem. A hálószobám itt van, épp szemközt a tiéddel. Örülnék a meglepetésnek.

Biztosan igaza van, gondolta Garden. Végtére is az ő anyja meg az apja külön házban is lakott. – Segítesz előkeríteni a ruháimat? Az öltöző tele van üres szekrényekkel… És szeretnék arcot mosni.

– Gyere utánam. – Sky sorra nyitogatta és úgy is hagyta a szekrényajtókat. Három ajtó mögött ott lógtak Garden ruhái, és az egyik szekrénynek a fiókjai is az ő holmijával voltak tele. Két ajtó mögött fésülködőasztalt találtak, Garden fésűi és hajkeféi ki voltak készítve, meg a kölniszóró meg egy halom zsebkendő.

Az utolsó ajtó épp szemközt volt azzal, amelyik a hálószobába vezetett, és Garden ragyogó, rózsaszínű márvány fürdőszobában találta magát.

– Megrendelem a reggelidet, amíg rendbe szeded magad – mondta Sky. – Ágyba parancsolod vagy az asztalnál költöd el?

– Mindegy.

– Oké. Mindjárt jövök. Majd a szobádban várok rád.

Amikor Garden visszament a szobájába, a függönyöket széthúzva találta, s ragyogó napfény árasztott el mindent. Minden ijedségéről megfeledkezett. Sky a hatalmas franciaablak előtt álló asztalnál ült. A férfi felállt, és kihúzta Gardennek a

szemközti széket. Az asztalon rózsaszínű damasztabrosz. Felét rózsaszín virágmintás porcelánedények borították be. Sky előtt mindössze egy csésze állt az aljával.

Garden leült. Orrát az ablakhoz nyomta. – Nézd, Sky, micsoda hatalmas terasz! Odakinn is reggelizhetnénk.

– Majd ha melegebb lesz, fogunk is. New Yorkban ilyenkor még nem igazán tavaszias az idő.

Garden a teraszon túl, a fallal körülvett kertet bámulta. Meglepte, hogy New York kellős közepén ilyesmi is létezik. Valahogy úgy képzelte, hogy ebben a városban csak a Central Parkban lehet füvet látni.

– Úgy örülök, hogy itt kert is van – mondta.

– Az én kertem te vagy, Garden – mondta a férfi, és megérintette a kezét.

Garden nevetve nézett ki az ablakon. – Én meg az égnek örülök, Sky! – mondta nagy lelkesen.

– Te kis buta.

– Te kezdted. – Fogták egymás kezét, egymás szemébe néztek, megannyi kimondatlan vallomás.

– Kihűl a reggelid – mondta Sky szelíden.

– Inkább ülök veled kézen fogva.

Sky eleresztette a kezét. – Majd egy óra múlva egészen más lesz a véleményed. Amikor a gyomrod hangosan fog korogni. Egyél csak, kedvesem. Zsúfolt nap áll előttünk.

Garden fölemelte a fedőket, melyek alatt omlettet, sült pisztrángot, sült paradicsomot és különböző fajta forró péksüteményeket talált. – Nyamm – mondta. – Te nem kérsz?

– Köszönöm, nem, drágám. Én már ettem. De a kávéból iszom szívesen.

Garden kávét töltött a férfi csészéjébe. Boldogan háziasszonykodott körülötte. – És mit csinálunk ezen a mai zsúfolt napon?

– Városnézésre megyünk, Pattersonéknál ebédelünk, koktélra Mark vár bennünket, s már nem is emlékszem, kinél vacsorázunk, utána színház, a többit majd meglátjuk.

Mielőtt még Garden föltehette volna a kérdést, hogy kik azok a Pattersonék, halkan kopogtattak. – Tessék – szólt ki Sky.

Tagbaszakadt, középkorú asszony lépett be, bókolt, és odament az asztalhoz. Ősz haját feszes kontyba tekerte a feje búbján, arca szigorú, apró barna szemei közt jókora orr díszlett. Fehér ingblúza szinte recsegett a keményítőtől. Egyszerű, fekete, bokáig érő szoknyát viselt, fekete harisnyát és pántos papucscipőt és apró, fekete selyemkötényt. – Jó reggelt – közölte. – Corinne vagyok, a nagysága komornája.

– Jó reggelt – mondta Garden. Fogalma se volt, mit mondhatna még. Corinne némán várakozott, egymásba kulcsolt kezét a kötényén nyugtatta.

– Jó reggelt, Corinne – mondta Sky. – Mrs. Harris majd csönget, ha szüksége van magára.

– Rendben van, uram, asszonyom. – Corinne ugyanolyan jelentőségteljesen távozott, ahogyan érkezett.

Garden elképedten nézett Skyra. – Nekem külön cselédem lesz? De hát én nem vagyok, olyan rendetlen, Zanzie is megmondta mindig, hogy sokkal rendesebb vagyok, mint a mama és Peggy.

– Corinne nem cseléd, kedvesem, hanem komorna. Ahogy elnézem, pontosan tudja, mi a teendője; nem lesz szükség rá, hogy betanítsd. Csak hagyd, hogy tegye a dolgát. De azt ne engedd, hogy a hajadhoz nyúljon. Megkérdeztem Laurie Pattersontól, hogy ki a legjobb fodrász a városban, és ő megígérte, hogy ideküld valakit. Ha nem lesz megfelelő, szerzünk mást.

A következő félórában Garden megismerkedett Miss Tragerrel, a személyi titkárnőjével és Mr. François-val, a fodrásszal. Sky megmondta Miss Tragemek, hogy egyelőre vele beszélje meg, melyik meghívásokat fogadja el. – Csak amíg megtanulod, hogy kiket kedvelünk és kiket nem, kedvesem. – Mr. François-val pedig közölte, hogy Mrs. Harris olyan frizurát óhajt, amelyiken csak a szőkesége látszik, a vörös tincsek nem. – Magyarázd el neki, hogy mit csinált veled az a charlestoni ember. – Azzal távozott. – Miss Trager majd megkeres, ha Részen állsz az indulásra. Felküldetem Corinne-t – szólt még vissza az ajtóból.

Garden átengedte magát a szakembereknek. Nem is különbözött olyan nagyon a báli évadtól és az esküvői előkészületektől, csak épp most a komorna és a titkárnő vette át az anyja szerepét, Mr. François pedig sokkal gyorsabban dolgozott, mint Mr. Angelo.

Garden tizenegykor csatlakozott a hálószobája melletti nappaliban várakozó Skyhoz. A legszebb kék selyemruháját vette fel. Sky rákacsintott. – A legcsinosabb lány az egész városban – mondta.

Corinne a torkát köszörülte. – A nagyságának kék cipőre és harisnyára lenne szüksége – közölte.

– Gondunk lesz rá – mondta Sky, miközben elvette Garden kalapját és kabátját a komornától. – Es Corinne, tegnap este valaki nem a megfelelő hálóruhát készítette ki Mrs. Harrisnek. Azokat dobja ki. – Eszébe jutott, hogy a selyem hálóinget és köntöst még Mitzi hagyta ott egy hétvégén.

– Igen, uram – jegyezte meg Corinne szenvtelenül. Magától is megtette volna. Corinne-nak feltett szándéka volt, hogy mielőtt Garden hazaér, alaposan átfésüli a terepet. Ilyen esetekben mindig előkerülnek ott feledett hajtűk, kölnisüvegek, rúzsok, ha ugyan nem még ezeknél is intimebb darabok.

Sky úgy átabotában végigvezette Gardent a házon. Az ő lakosztályuk a nappaliból állt, ott volt előző nap a hatalmas fogadás, aztán Sky hálószobájából, dolgozószobájából és öltözőjéből, fürdőszobájából, valamint Garden nappalijától, öltözőjéből és fürdőszobájából, továbbá a szobalány szobájából és fürdőjéből. Vicki termei ugyanazon az emeleten voltak, egy másik szárnyban. És volt még néhány vendégszoba. Azokat most igazán fölösleges megnézni.

De esetleg Garden szívesen bepillantana a bálterembe. Az első emelet középső részén található. Sky kinyitotta az ajtót, és megérintette a villanykapcsolót. Hat kristálycsillár ontotta magából azon nyomban szikrázva, szemkápráztatva a fényt, amelyet a négy falon elhelyezett tükrök vertek vissza.

– Ez Vicki versailles-i korszakából van – mondta Sky. Leoltotta a villanyt, és az egyik ablakhoz lépve félrehúzta a

brokátfüggönyt. – így sokkal jobb – mondta. – Gyere ide. Innét láthatod, hogyan rügyeznek a fák a parkban.

– Itt is egy terasz. Micsoda gyönyörű ház ez, Sky! Olyan, mint egy kastély.

Sky nevetett. – Hát hol éljen egy hercegnő, ha nem kastélyban? Gyerekkoromban vízzel töltött léggömböket dobáltam innen a járdán sétáló emberek fejére. – Kitárta a franciaajtót. – Hmm. Bizony, tavasz szaga van.

Garden is beleszippantott a levegőbe. O inkább benzinszagot érzett. Ennyi kocsi egy utcában! Kilépett a teraszra, hogy végignézzen a nyüzsgő emberáradaton.

– Garden! Helló, Garden! – kiáltott valaki az út túloldaláról. Garden mosolyogva integetett.

Sky visszarángatta.

– De hát ez valaki ismerős volt, Sky.

– Téged mindenki ismer, Garden. Ez egy átkozott riporter volt. Te csak ne biztass senkit semmivel. – Sky becsapta az ajtót, és a napfényt kirekesztve összehúzta a függönyt.

A hirtelen támadt félhomályban Garden igyekezett kivenni a férfi arcát. Mintha dühös lett volna a hangja. – Sajnálom – mondta Garden. – Azt hittem, valamelyik barátod.

– Nem számít. Csak jegyezd meg, hogy többé elő ne forduljon.

A körút ezek után hamar véget ért. Sky mérge, ha ugyan mérges volt egyáltalán, elpárolgott; Garden kuncogva hallgatta a földszinten tett kaján megjegyzéseit. – Ezek a fogadótermek – mondta, amint a széles ajtókat kitárta. – A sárkányok birodalma néven is közismert. – Garden hunyorogva nézett a falakra.

Ragyogó kínai ünneplő kimonókat aggattak rájuk, körülöttük hatalmas kínai tájképek és alakok. A padlót aranysárkányokkal díszített vörös szőnyegek borították. A bútorzathoz foghatót Garden még soha életében nem látott, fantasztikus faragású fekete, lakkozott fából készült.

– Ezt akkor alakították ki, amikor Vicki felfedezte a madzsongot – mondta Sky. Garden a fejét ingatta. – Az egy játék, kedvesem. Hihetetlen, hogy Charlestonban még nem is ismerik. Majd megőrül érte mindenki szerte a világon. Mindjárt megtanítlak rá. Mi folyton ezt játsszuk.

Azzal egy kisebb helyiségbe vezette, amely szintén kínai stílusban volt berendezve, és négy, posztóval bevont asztal állt benne. – Ez a madzsong terem. Ezek itt a madzsong kosztümök. – Sky kinyitott egy szekrényt, és megmutatta Gardennek a szivárvány minden színében pompázó káprázatos selyemkimonókat. – Mindenki magára ölt egyet játék közben.

Sky az órájára pillantott. – Azt hiszem, nem árt, ha útra kelünk. A többi amúgy is szokványos dolog. Az ebédlőt már láttad. Van még egy reggelizőszoba, egy könyvtárszoba, egy biliárdterem és a bár, az is kínai, meg a vendégek öltözői. Megjegyezted?

– Majd megjegyzem, ha ugyan a sárkányok addig is be nem kapnak.

– Értem, mire gondolsz – nevetett Sky. – Időbe telik, amíg ehhez hozzászokik az ember. Persze lehet, hogy egy hónapon belül az egészet kicserélik szfinxekre. Vicki most épp az egyiptomiakba van beleesve. Valamelyik házát folyvást

átrendezi. Szerintem a világ összes nagyvárosában egymaga eltart egy-két lakberendezőt.

– Az én szobám rém aranyos. A nappalim is.

– Az akkor készült, amikor Vicki Elsie de Wolfe-ért rajongott. Szerintem a nő szenzációs munkát végzett, és meg is mondtam Vickinek, hogy az én épületszárnyamat a továbbiakban hagyja békében.

Garden örült, hogy Sky megmondhatja az anyjának, hogy hagyja az ő dolgait békében. Utálta volna, ha egy szép napon egy szarkofágban kell felébrednie. Bebújtatta karját a kabátba, amit az inas tartott mögé.

– Köszönöm, Jennings – mondta mosolyogva. Skytól tudta, hogy Jennings az igazi úr a házban. Jennings bármit megtehet, bármit beszerezhet, és bármit kidobhat. Csak meg kell rá kérni. Garden a legszívesebben arra kérte volna meg: tegyen róla, hogy ne érezze magát ilyen vidéki kislánynak a nagyvárosban. Aztán arra gondolt, lehet, hogy ez még Jennings képességeit is felülmúlná.

54

Mihelyt meglátta, Garden azon nyomban megismerte Laurie Pattersont. Laurie apró termetű, tűzrőlpattant fiatalasszony volt,, a haja selymes, sötét, a szája erősen kifestve – megjelenésében ez volt a leginkább figyelemre méltó. Hamarabb tanulta meg Gardentől a charlestont, mint a többiek. És Garden emlékezett

rá, hogy ő mulatott a legjobban az összejövetelen. Garden boldogan mosolygott, miközben helyet foglaltak az asztalnál.

– Édes istenkém! – sikkantotta Laurie gondosan visszafogott hangerővel –, hogy ez a kék milyen jól áll a szemed színéhez… egyszerűen elképesztő. Ugye, David? Őszintén megesz az irigység. Fele királyságomat odaadnám, ha olyan szemem volna, mint a tiéd.

David halk, mormogó hangja mindenben ellentéte volt a felesége éles staccatójának. – Nézd, Laurie, mennyire zavarba hoztad Gardent – mondta a férfi, amitől Garden csak még jobban elvörösödött. – De szó, ami szó, mint mindig, most is kénytelen vagyok elismerni, hogy igazad van. A fele királyságod nem is volna nagy ár Garden szeméért. Nem véletlen, hogy a jó öreg Sky ilyen szenzációs feleséget fogott ki magának.

Garden és Sky el voltak ragadtatva, mindketten a másikat ért dicséret fényében sütkéreztek. David a „vizes" kancsóból martinit töltött Sky poharába.

– Garden, meg voltál elégedve Mr. François-val? – kérdezte Laurie. – Antoine majd megpukkadt, amikor a szó szoros értelmében elraboltam a jobbkezét, de megmondtam neki, hogy ez van, ezt kell szeretni.

– Nagyon kedves – felelte Garden.

– Tudod, ha nem találod abszolút megfelelőnek, nem kell megtartanod. New Yorkban hemzsegnek a fodrászok.

Garden Skyra pillantott. – Te meg vagy elégedve a frizurámmal, ugye, Sky?

– Nagyon is, kedvesem. De Laurie-nak persze igaza van. Ha épp ezt az embert nem kedveled, akad más elég. Én csak azt akarom, hogy boldog légy.

– Én kedvelem, őszintén meg vagyok vele elégedve.

Sky Laurie egészségére emelte poharát. – Újabb zseniális húzás, Laurie. Nem értem, hogy csinálod. Gratulálok. – Nagyot kortyolt az italból.

– És neked is gratulálok, David. A legjobb ásványvíz egész Manhattanben. El vagyok ragadtatva.

– Erre iszunk – mondta Laurie. Poharát Skyéhoz koccintotta, és belekortyolt az italba.

Garden körülnézett, lenyűgözte az őket körülvevő hangok visszafogott zümmögése, a pincérek és inasok sürgése-forgása. A charlestoniak nem jártak nyilvános helyre étkezni. Életében nem volt még vendéglőben, legfeljebb a mozi melletti drogériában, fagylaltozni.

Sky a kezébe nyomta az étlapot, és Garden elmerült a több tucat étel közötti választás rejtelmeiben. – Rendeljek neked, kedvesem?

– Ne, ne. Magam akarok választani. Egy pillanat.

Sky megmondta a pincérnek, hogy jöjjön vissza néhány perc múlva. David újratöltötte a poharakat. – Mit csináltátok Garden első New Yorkban töltött napján? – kérdezte Laurie.

– Városnézésen voltunk. Lementünk a sziget végébe, aztán vissza, mindent megnéztünk. A Woolworth-épületet, a Waldorfot, a Grand Centralt, minden fontosat, ami csak eszembe jutott. Charlestonban a legmagasabb épület tizenkét emeletes, és egyetlenegy van abból is. Ennek megfelelően Gardent

lenyűgözték a látottak. Tulajdonképpen a Plazában kellett volna ebédelnünk. Kiderült, hogy Charlestonban egyetlenegy szálloda van és Garden még abba se tette be a lábát soha.

– Charlestonról beszéltek?

– Tisztelettel üdvözlöm közöttünk, Mrs. Harris. Nagy örömömre szolgál, hogy csatlakozott köreinkhez – fogta meg Sky Garden kezét. – Épp a városnéző kőrútunkról számoltam be a barátainknak. Csak épp azt hallgattam el, hogy leginkább az áruházaktól voltál elragadtatva.

– Mert olyan hatalmasak.

– Hatalmas a városi könyvtár is, kedvesem, de akkor nem mondtad, hogy ugyan álljunk már meg, hogy alaposabban is szemügyre vehesd.

Laurie fintorogva Skyra vigyorgott. – Ne légy utálatos, te gonosz. Mit ért egy férfi olyan fontos dolgokhoz, mint például a Lord és Taylor?

– Tévedés, tévedés – nevetett Sky. – Ez a férfi éppenséggel ért mindenhez. Akartam is kérdezni, Laurie, hogy nem vinnéd-e el Gardent egy-két helyre. Te ismered a legjobb áruházakat. Körbevinnéd Gardent, és segítenél neki folyószámlát nyitni és a többi.

– Ezer örömmel. Imádok boltokba járni. Az ember mindig felfedez valami újdonságot, aminek aztán teljességgel lehetetlen ellenállni. Remekül fogunk mulatni, Garden.

Laurie és David összeérintették a térdüket az asztal alatt, mintegy néma ünneplésképpen. Keményen megdolgoztak, és épp az imént komoly sikert könyvelhettek el. Pattersonék

ugyanis nem álltak rokoni kapcsolatban a hasonló nevű multimilliomos családdal. Nem is állították soha, hogy rokonságban állnának, de nem is tagadták. Nagyon fontos volt számukra, hogy az emberek azt higgyék, rettentően gazdagok, mert nagy súlyt vetettek rá, hogy jó barátságban legyenek a nagyon gazdagokkal, azt pedig tudták, hogy a gazdagok csak egymás társaságában érzik magukat biztonságban. Az igazat megvallva, David és Laurie oly mértékig el voltak adósodva, hogy csak a szüntelen idegtépő küzdelemnek köszönhették fennmaradásukat, kölcsönkértek itt, hogy megadják az adósságukat ott, hosszú hétvégéket töltöttek vendégségben, amikor a hentes és a fűszeres megtagadta a további hitelt, David pedig veszedelmes, link manipulációkat hajtott végre az ügyfelei alapítványi pénzeivel. David tőzsdeügynök volt.

Laurie-nak is volt annyi jövedelme, mint Davidnek. Ő is ügynök volt, csak épp illegálisan. Az ő feladata az volt, hogy kinyomozza, kik látják el a New York-i gazdagokat, aztán híre ment, hogy ő az, akitől tanácsot kap az ember minden nehéz és különleges problémájában. Laurie mindig mindenről tudta, hogy hol kapható. Sokszor ő beszélt meg időpontot varrónőkkel, lakberendezőkkel, ő rendelt zenekart vagy estélyekre büfét, megbízatásai fontos részét képezték a Patterson család megélhetésének.

Garden kiapadhatatlan aranybányának ígérkezett. Hosszú távon még biztatóbb volt a kilátás, Garden hálája majd Skyt is engedékenyebb viselkedésre készteti. David már régóta várta a kedvező pillanatot, amikor előhozakodhat azzal az ötletével, hogy Sky vegye ki a befektetéseit a principessa ügynökeinek

kezéből, és engedje át őket neki. Ekkora vagyon kezelése lehetővé tenné David és Laurie számára, hogy továbbra is olyan életmódot folytasson, mint amihez hozzászokott. És kifizethetnék az adósságaikat, kivált azokat, amelyek veszélyes hézagokat teremtettek klienseik dossziéiban. Pattersonék nem voltak hívei a csalásnak, nem is ismerték el, hogy ők maguk ilyesmire vetemednek; úgy állították be egymás között a dolgot, hogy csupán a jövő szempontjából szükséges befektetéseket eszközölnek.

David aláfirkantotta nevét az ebéd számlájára. Mindig volt egy étterem, ahol rendben tartotta az egyenlegét, hogy a megbízóit vendégül láthassa. Valamilyen oknál fogva a nagyon gazdagoknak soha nem jutott eszébe, hogy bármit is kifizessenek.

– Mondd, David, mi lenne, ha elküldenénk a lányokat tékozolni, s ellógnánk egy kis szoftballpartira? Hisz alig néhány saroknyira vagyunk a klubtól.

– Az ötlet mindenesetre kitűnő. – Vár ugyan Davidre néhány megírandó levél, de hát hadd várjon. Ő mindenkiben, aki a klubban megfordult, potenciális ügyfelet látott.

– Nagyszerű – mondta Sky, és az órájára nézett. – Mi lenne, ha, mondjuk, a hölgyek ötre értünk jönnének? Az úgy megfelelne?

Laurie a fejét rázta. – Meg se közelíti azt az időt, amire szükségünk van. De munkához láthatunk. – Arcát David arcához nyomta, puszit dobott Sky felé, Martinra, Sky sofőrjére mosolygott, és beült a várakozó Daimlerbe.

Sky maga felé billentette Garden arcát, hogy a kalap széles karimája alatt is láthassa. – Oké, szivi?

– De még mennyire – visszhangozta Garden Laurie-t. – Istenien fogunk mulatni. – Sky besegítette Gardent a limuzinba. Martin becsukta a kocsi ajtaját, majd megkerülte a járművet, és beült a vezetőülésre, Garden pedig figyelte, hogyan tűnik el Sky és David a sarkon. Szegény kicsike, gondolta Laurie.

– Hová menjünk először? – tette fel a kérdést vidáman.

– Ez igazán nagyon kedves tőled, Laurie. Nagyon röstellem, hogy ennyi gondot okozok neked.

– Ugyan már, Garden. Hisz imádok vásárolni. Egyszerűen imádom, és mégiscsak megvan a határa, hogy az ember mennyit vásárolhat magának.

– Nos, valóban szükségem volna egy pár kék cipőre és harisnyára ehhez a ruhához.

—Helyes. Elviszlek egy fantasztikus kis cipőüzletbe. El leszel ragadtatva, majd meglátod. – Laurie kezébe vette a szócsövet. -A Madison sugárút és az Ötvenegyedik sarkára, lesz szíves, Martin. Mindjárt a délnyugati sarka után. – Felhajtotta a beépített kis asztallapot és kivett egy cigarettát a rekeszében lévő malachitdobozból. – Minden elismerésem Sky anyjáé – mondta. – Nagyszerűen ért a zöld színhez.

Gardennek eszébe jutott, hogy valóban, a cselédlányok sötétzöld egyenruhát viselnek, a vacsoránál felszolgáló inasok hasonló árnyalatú bricseszt, Martin is zöld uniformist visel, s a kocsi is milyen szép, mélyzöld színű. Most értette csak meg az egészet. – Kész szerencse, hogy a kárpit szürke – mondta. – A zöldtől olyan hullaszínű leszek.

Laurie gyöngyözőn kacagott. – De jópofa vagy, Garden. – Magában pedig azt gondolta, jó lesz, ha megszokod a zöld színt, kicsike. Az a pénz színe.

A cipész mértéket vett Garden lábáról, és megígérte, hogy másnapra elkészíti a kaptafát. Aztán különböző minőségű és színű bőröket hozott elő, meg egy füzetet a különféle fazonokkal.

– De nekem ezekre most van szükségem – mondta Garden Laurie-nak.

– Természetesen veszünk valamit most rögtön, de az csak ideiglenes célokat szolgál. A készen vett cipő sohasem jó igazán; az emberek a szoba túlsó feléből látják a különbséget, a lábad pedig minden egyes lépésnél megérzi. Nézd csak, milyen pirosak a lábujjaid, Garden. Ez azért van, mert rossz a cipőd. Tönkremegy a lábad, mire betöltőd a huszadik évedet… Segítsek eldönteni, melyiket válaszd?

– Megtennéd? Köszönöm, Laurie. Nekem fogalmam sincs, mit viselnek az emberek New Yorkban.

– Boldogan segítek, kicsikém. – Laurie sietve átlapozta a mintapéldákat, s csak néhány egyszerű fazont választott ki. – Ha ezek megfelelőek lesznek, Mrs. Harris minden bizonnyal továbbiakat fog rendelni – mondta. – És a lehető legrövidebb időn belül legyenek készen. Küldje házhoz, mihelyt elkészültek.

– Ez az ember az alapvető dolgokban nagyszerű – mondta Laurie, amikor már ismét a kocsiban ültek. – Ha lesz rá időnk, elmegyünk abba a fantasztikus műterembe, ahol ezeket az eszelős estélyi cipőket csinálják. És persze trottőrcipőre is

szükséged lesz, gyaloglóshoz… Martin, legyen szíves, kanyarodjon a Lord és Taylorhoz.

Laurie visszaakasztotta a helyére a szócsövet. Kényelmesen elhelyezkedett az ülésen, és alaposan szemügyre vette Gardent. – Holtra vagy rémülve, ugye? Mondanod se kell, látom rajtad. New York egy egészen más világ. Szeretnék valami nagyon bizalmas dolgot mondani neked, Garden, remélem, nem veszed rossz néven. Sky imád, az nem kétséges; de ez nem fog örökké tartani, ha nem változtatsz sok mindenen. Ő hozzá van szokva egy bizonyos életformához és bizonyos emberekhez, akik hasonlóképpen élnek. Egy szép napon rá fog ébredni, hogy te másmilyen vagy, mint a barátai, vagy másképpen viselkedsz, és akkor már nem fog olyan tökéletesnek látni, hanem úgy fogja érezni, hogy púp vagy a hátán. Érted, mire gondolok?

Garden a kezét tördelte. – Igen – mondta. – Ez a dolog egyfolytában aggaszt engem is, amióta tegnap megérkeztünk. Én nagyon igyekszem, de annyi mindent kell megtanulnom.

– Én kedvellek, Garden. És szívesen segítek neked.

– Iszonyúan lekötelezel, Laurie.

– Szóra se érdemes, öregem. Nézd. Itt a Lord és Taylor. Gyere csak, én ezt a helyet jobban ismerem, mint a tenyeremet.

Laurie leültette Gardent egy kényelmes székre a cipőosztályon, és megmondta az eladónak, hogy a hölgy méretében hozzon elő mindent, ami kék színű, majd Garden fülébe súgta: – Ki kell mennem egy pillanatra. Egy perc és itt vagyok.

A mellékhelyiség mellett belépett a telefonfülkébe.

– Miss Pierce, Laurie Patterson beszél. Beszélhetnék a principessával. Halló. Igen, vele vagyok… Igen, könnyű lesz. Beletelik egy kis időbe, de nem lesz probléma… Köszönöm, principessa. Viszlát.

Laurie egy pillanatra nekidőlt a telefonfülke ajtajának. – Hogy a csudába süllyedhettem ilyen mélyre? – tette fel a kérdést a néma telefonnak.

55

Miután rendbe hozta magát, Laurie benézett az irodahelyiségbe. Amikor visszatért a cipőosztályra, egy csíkos nadrágot és galambszürke zakót viselő férfi kísérte.

Garden éppoly tanácstalan volt, mint amikor a vendéglőben az étlapot tanulmányozta. – Laurie – mondta –, én nem is sejtettem, hogy ennyiféle cipő létezhet a világon. Egyszerűen képtelen vagyok választani. – Laurie szemügyre vette az eléje táruló képet. Garden arca lángolt. Oly friss és üde látványt nyújtott, hogy az emberek képtelenek voltak levenni róla a szemüket. Az eladóhoz már két másik csatlakozott. Mindhárom férfi tele volt igyekezettel, látszott, hogy a legszívesebben letérdepelnének Garden elé a padlóra. Garden naiv izgatottsága közel s távol meghódította minden fapofájú New York-i szívét. Laurie is egészen elérzékenyült. Olyan egyszerű kedvében járni ennek az aranyos kislánynak, aki ráadásul hálás is mindenért.

– Biztosan van három-négy, ami jobban tetszik a többinél, Garden – mondta. – Mutasd meg, melyikre gondoltál.

A mellette álló úrhoz fordult. – Kérem, hozasson fel harisnyákat és kézitáskákat. – Majd leült Garden mellé. – Próbáld fel, és menj el a terem közepéig, hogy én is láthassam.

Egy óra múlva Garden és Laurie egy kifutófiú kíséretében távozott, aki hat egymáshoz kötözött dobozt vitt utánuk a pénztártól. Ahogy átvágtak a földszinti helyiségen és a kijárat felé közeledtek, Garden hirtelen megtorpant. – Bocsánat – mondta, amikor Laurie nekiütközött. – Csak megláttam valamit, amit szeretnék megvenni. – Félénk mosollyal nézett fel a kísérőjükre. – Megengedi, Mr. Anders, hogy vegyek még valamit? Akár valamelyik cipő helyett.

Mr. Anders biztosította, hogy bármit megvehet, ami csak tetszik. Garden hálásan megköszönte a kedvességét. – Azt a könyvet szeretném – mondta. – A Himalájáról.

– Skynak? – kérdezte Laurie. Garden bólintott. – Akkor kérünk hozzá díszcsomagolást – közölte Laurie. – Mr. Anders, ugye kiviteti Mrs. Harris kocsijához? – A könyvosztályon álldogálók érdeklődő pillantásai elől kiterelte Gardent a kocsihoz.

Mielőtt kiléptek a Ötödik sugárútra, Laurie megragadta Garden karját. – Mosolyogj! – adta ki a jelszót.

Garden rámosolygott az ajtónállóra, aki szélesre tárta előttük a kijáratot. A járdán fények villantak. – És most futás – mondta Laurie kapkodva, azzal beterelte Gardent a Daimlerbe, és összehúzta a függönyöket.

Lord és Taylorékkal nagy jót cselekedtem, gondolta Laurie. Ez a fénykép legalább három lapban benne lesz holnap. És még csak százalékot se adnak. Aztán gyorsan kiszámolta, mennyit

kap majd a lapoktól, és úgy határozott, hogy szinte meg lehet magával elégedve.

– A Teniszklubba, Martin – mondta, amikor a sofőr a helyére ült.

– Micsoda fantasztikus üzlet – mondta Garden. – És olyan kedves mindenki. Vissza akarok menni és végigjárni az összes emeletét.

– Úgy is lesz, kedvesem. Végigjárjuk ezt is meg a többit. Van tennivalónk bőven.

Sky négykézláb mászott be a kocsi hátsó ülésére. – Rúgj belém – hörögte. – Förtelmes, érdemtelen alak vagyok. – David belerúgott.

– Ne te, Patterson. Inkább én rúgnék beléd ezért az utolsó dobásért. Egyszerűen nem is láttam, a francos labda majdnem fejen talált. – Nem, én a szépséges feleségemhez szóltam. Megfeledkeztem az évfordulóról. Tegnap volt két hónapja, hogy összeházasodtunk, és nekem kiment a fejemből. Nem csináltam semmit. Se tűzijáték, se rózsaszőnyeg, semmi apró kis figyelmesség. Disznó alak vagyok. – Sky felhúzódzkodott a Gardennel szemközti ülésre. – Meg tudsz nekem bocsátani? – kérdezte, s közben a szívére szorította a kezét.

David beült a másik ülésre és Martin becsukta az ajtót. – Ugye megbocsátasz neki, Garden – kérlelte David. – Egy órája szünet nélkül cirkuszol. Már szégyelltem vele mutatkozni.

Garden lehúzta a kesztyűjét. Megérintette Sky homlokát, amely még nyirkos volt a játék utáni zuhanyozástól. Azt is megbocsátotta volna neki, ha kést döf a szívébe. Sky a kezébe

temette Garden kezét és az ajkához emelte. – Egészen eszemet vesztem ennek a hölgynek a társaságában – mondta Garden ujjain keresztül.

Laurie érezte, hogy a szeme ég. Igyekezett meggyőzően nevetni. – Meg is érdemelnéd, Sky Harris – mondta. – Miközben ti szórakoztatok, a feleséged végigkutatta a Lord és Taylort, hogy neked való ajándékot találjon.

– Garden – ölelte át Sky a feleségét.

– Sky, nyilvános helyen vagyunk – igyekezett Garden, ha nem is túlzott vehemenciával, kiszabadítani magát.

– David – szólalt meg Laurie fennhangon –, nem gondolod, hogy e percben nagyon útban vagyunk? Mert nekem bizony ez a szent meggyőződésem.

Ekkor felharsant a szócső sípszava, és Martin torz hangja hallatszott. – Elnézését kérem, Mr. Harris. A program szerint Mr. Mark Stevensonhoz kellett volna vinnem öt órára. Óhajtja, hogy most odavigyem?

Sky eleresztette Gardent. – Teremtőm! – kiáltott. – Mark partijáról egészen megfeledkeztem. És elmúlt öt óra. David, ti mentek Laurie-val?

– Hát, elígérkeztünk, de nekem is kiment a fejemből. Mire átöltözünk, vége az egésznek.

– A fenébe. Ráadásul Mark olyan sértődős. Nekem oda kell mennem. Tudjátok mit? Benneteket leteszünk, hazarohanunk, átöltözünk, és negyven percen belül újra felszedünk. Aztán száguldás Markhoz valami jóféle itókával és valahogy csak kimentjük magunkat… Martin, hall engem? Teljes lóerővel Mr. Pattersonhoz.

Ma este színházba akarom vinni Gardent, és nem lesz időnk vacsorázni. Mi lenné, ha felfalnánk Mark összes szendvicsét, aztán utána együtt mennénk színházba és vacsorázni?

David a fejét rázta. – Teljességgel lehetetlen, Sky. Rengeteg adminisztráció vár még rám. Azt hiszem, Markot is kihagyjuk. Mi nem fogunk annyira hiányozni neki, mint ti. A Broadwayre talán majd egy másik este megyünk.

– Legyen, hát. Ez esetben változtatunk az útirányon… Martin, előbb bennünket vigyen haza, aztán Mr. Pattersont. Utána visszajön értünk.

A hatalmas kocsi a következő sarkon befordult. Gardennek a feje zúgott a program sietős átszervezésétől s a zsúfolt városban, fel-alá rohangálástól. New York olyan, mint a cirkusz, ahová egyszer elvitték. Olyan sok minden történik benne, hogy ő azt se tudja, merre kapkodja a fejét.

Garden hamarosan rájött, hogy a cirkusznak sohasem lesz vége. Mindennap, minden este zsúfolásig volt programokkal, és folyton annyi volt a tennivalójuk, hogy Skyjal együtt mintha mindig késésben lettek volna mindenhonnan. Állandóan koktélparti volt valakinél, vagy vacsora, vagy előre megbeszélt találkozó, ahonnét teadélutánra mennek a Plazába, vagy valami mérkőzésre a Madison Square Gardenbe, vagy a Texas Guinan tiltott csellójába, ahol megnézték, hogyan rámolják ki az aranyifjakat.

És a színház. Garden soha meg nem unta. Az előtérben lévő nagy kerek asztalon nap mint nap ott várakozott négy páholyjegy a Broadway különböző darabjaira, valamint koncertekre, operára és New York minden nevezetes

eseményére. Megnézték Jeanne Eagelst az *Eső*-ben, és Garden meg volt döbbenve. Látták Will Rogerst a ***The Ziegfeld Follies***-ban, és mindenki az „Ó, Mr. Gallagher Igen Mr. Shean"-t dúdolta napokig. Mert mindig ott volt mindenki. Állandó részét képezték egy csoportnak, Sky barátai és a barátai barátai folyvást találkoztak, együtt mentek ide-oda, mert hol egy új vendéglőt, hol egy új kocsmát, egy új dzsessz-zenekart, egy új énekest, egy új játékot kellett felfedezniük. Felültek a metróra és a Staten Island-i komphajóra, egyik helyről a zenekart vitték magukkal, a másikról a pezsgőt, poharakkal. Jártak Greenwich Village-ben és Harlemben, a Brooklyn-hídon és Grant sírjánál. Akkor értek haza, amikor már sápadni kezdtek a csillagok, és akkor feküdtek le aludni, amikor felkelt a nap. Olyankor végre magukra maradtak, és megszűnt körülöttük a külvilág. Garden édesdeden aludt, a feje Sky mellén pihent, a szíve együtt dobogott a férfi szívével. És érezte, amikor a férfi álmában megcsókolta, betakargatta és otthagyta.

Garden mindig mosollyal az ajkán ébredt. És kuncogni kezdett, mikor az előző este kikészített hálóing után nyúlt. Miután belebújt, megnyomta az asztalon lévő gombot, majd visszakucorodott a meleg párnák és a pehelypaplan közé, amíg a szobalány ágyba hozta á reggelit.

Sky minden szolgálót Bridgetnek és minden inast Haroldnak szólított. Túl sokan vannak ahhoz, hogy az ember a nevüket megjegyezhetné, mondta. Garden ezt felháborítónak találta, de Skytól természetesen elfogadta. Amit Sky csinált, az mindig helyénvalónak tűnt. Amúgy megtudta, hogy az ő szobalányát Esthemek hívják.

Miközben Garden megitta a gyümölcslét, Esther széthúzta a függönyöket, és megjegyzést tett az időjárásra.

És kezdetét vette az új nap, éppúgy tele programokkal, mint az előző vagy a következő. Napközben tanult, igyekezett elsajátítani, hogy Mrs. Schuyler Harrisnek milyen elvárásoknak kell megfelelnie. Megtanult madzsongozni, és gyakorolta a Coué-módszert. Megtanulta a tangót és a többi divatos táncot. Megtanulta, mi a különbség az East Side és a West Side között, hogy hol vannak a nagy sugárutak, a Broadway, a Chinatown és a Village, amit nem volt szabad Greenwich Village-nek nevezni.

Megtanulta, milyen fontos az időbeosztás, mert a nap mindig kevesebb órából áll, mint amennyire szükség volna. A neki szóló leveleket a reggelivel együtt szolgálták fel, a borítékokat előre felvágták, hogy csak ki kelljen vennie a papírlapot. A fehér fonott tálca mellett sorakoztak egy mély zsebben. A *Herald* a másikban. Miközben megreggelizett, Garden átfutotta a főcímeket és a társasági rovatot. Végtére is tudnia kell, miről fog csevegni aznap este mindenki.

Ha volt, kávézás közben elolvasta a postáját. Az anyja gyakran írt, hosszú, részletes beszámolók érkeztek a bútorokról, amelyeket a Garden-házba talált az East Batteryn. Wentworth levelei különös örömet szereztek Gardennek, mert tele voltak pletykákkal, hírekkel az ismerős charlestoni lányokkal kapcsolatban. Peggytől úgy kéthetente jött egy szinte olvashatatlan, nyúlfarknyi levélke, amely arról tudósított, hogy annyi ideje sincs, hogy rendes levelet írjon.

Garden utoljára hagyta a legjavát. A levelei alatt mindig ott lapult egy kis üzenet Skytól. Néha csupán egy csókokkal

telerajzolt papírlap, néha egy szív, benne a kettőjük monogramjával. Néha csupa szeretlek, szeretlek, szeretlek, kívül pedig: saját kezű felbontásra. Néha a levélke valami ajándékra volt ráerősítve. Egyszer egy kis dobozka volt Cartier-tól, rajta a felirat: „Úrihölgyek számára illendő ajándék" – egyetlen szál borsmenta. De gyakrabban karkötőt vagy brosst vagy fülbevalót vagy nyakláncot tartalmazott a Cartier-tól vagy Tiffanytől származó doboz. Sky imádta a drágakövek színét és ragyogását. És örült, ha Garden viselte az ékszereket, kivált, ha maga választotta őket a számára. Az ízlése kiváló volt, választékos. Garden úgy érezte, sohase lesz eléggé felnőtt ahhoz, hogy minden további nélkül, magától értetődően hordja a hatalmas köveket. Még a bal kezén tüzesen villogó négyszögletes gyémántot sem sikerült megszoknia. Szívesen forgatgatta az ablakon át beeső napfényben és nézte, hogyan kerekednek táncra a kék, rózsaszínű, zöld, sárga lángocskák.

Amikor megreggelizett, csöngetett Corinne-ért, s miközben a fürdőjét előkészítették, csak ült az öltözőasztalkája előtt, és azt mondogatta magában: – Napról napra, óráról órára jobb leszek. – Összpontosított, és hinni akarta mindenáron. Iszonyúan igyekezett.

Fürdő után fölvette az alsóneműt, amit Corinne kikészített, aztán a ruhát, amit Corinne eléje tartott. Majd visszaült az öltözőasztalhoz. Corinne hímzett fésülködőköpenyt terített a vállára, s ekkor megjelent Mr. François s a nyomában Miss Trager. Mialatt a fodrász Garden frizuráját csinálta, ő válaszleveleket diktált, Miss Trager pedig elsorolta, hogy mi az aznapi programja.

Ahogy teltek-múltak a hetek, a napjai egyre zsúfoltabbak lettek. Kétszer egy héten a manikűrös is megjelent, hogy miközben Mr. François a haján dolgozik, rendbe tegye a körmeit. Hetente egyszer Garden elment Elizabeth Ardenhez arcmasszázsra és pedikűrre, és minden második héten a lábáról, és hónaljáról szedték le a szőrzetet. Garden gyűlölte. Egy rózsaszínű egyenruhába bújtatott alkalmazott meleg viaszt kent a lábára és amikor az megdermedt, éles rántással letépte, s vele együtt a Garden bőre alól kibújó szőrszálakat. – Idővel megszokja az ember – mondta a principessa, amikor javasolta Gardennek, hogy vesse alá magát az eljárásnak. – És csak egy másodpercig fáj. – Gardennek minden igyekezete ellenére még nem sikerült megállnia, hogy föl ne sikoltson.

Nem a principessát okolta. Tudta, hogy Vicki maga is végigszenvedi ugyanezt. Garden hetente kétszer-háromszor találkozott az anyósával, mindig csak rövid időre. Olyan elfoglaltak voltak mindketten! Vicki mindig érdeklődött, hogy boldog-e Garden, van-e valami kívánsága, szüksége van-e segítségre bármiben. – Schuyler az égvilágon mindent megtenne érted, drágám, de hát ő mégiscsak férfi. Amit tudni akarsz, azt ne tőle akard megtudni. Engem kérdezz.

Vicki küldte el Gardent a nőgyógyászhoz is, hogy óvszerrel lássa el. Vickitől tudta meg azt is, hogy a férfiak utálják a slampos nőket. – Ami már nem kell, azt add csak szépen az Üdvhadseregnek, kedvesem. Mindent, amit magaddal hoztál. A világért sem akarlak elkeseríteni, de őszintén meg kell mondanom, galambom, hogy rémesen déli jelenség vagy. Nem

hozhatsz szégyent Schuyler fejére. Végtére is tucatjával akadnak lányok, akik alig várják, hogy lecsaphassák a kezedről.

Laurie Patterson segítségével Garden követte Vicki összes tanácsát. Majd mindennap beült a Daimlerbe, útközben fölszedte Laurie-t, és olyan elszántsággal vásárolt, hogy attól még Laurie lélegzete is elállt. Divatbemutatókra járt, a *Vogue*-ot és a *Vanity Fair*-t tanulmányozta, áruházakba és butikokba ment, cipőt, ruhát, kalapot csináltatott. Elhajította a fűzőjét, és megtanulta elviselni a fájdalmat, amivel a melle leszorítása járt, hogy jobb alakja legyen. Öltözőjében a szekrények megteltek rövidebb, félhosszú és hosszú, hosszított derekú szoknyákkal. Az estélyi ruhái ujjatlanok voltak és gyönggyel agyonhímzettek. Az estélyi topánkáit a Laurie által zseninek kikiáltott cipész készítette. A cipész a charlestoni papucs nevet adta a lábbelinek, és csakis Garden számára volt hajlandó elkészíteni. Esténként, a partikon, táncösszejöveteleken, lokálokban Garden eljárta a charlestoni táncát. A barátaik követelésére. Garden tucatjával rendelte a vékony, gyönggyel kivarrt papucscipőket. Minden este széttáncolt egy párat.

A ház személyzete aztán többért adta el, mint amennyit Garden újonnan fizetett érte. A kidobott selyemharisnyáit is eladták, meg a kölniket, rúzsokat, amelyeket kipróbált, aztán nem tetszettek neki. Garden a sajtó kedvence maradt. Végtére is a hóbortok és frivolitás korszakát élték. Hamupipőke átváltozása a New York-i kávéházakba járó úriasszonnyá olyan sztori, amely mindig vonzotta a kétkezi dolgozó lányokat és háziasszonyokat. Hittek a tündérmesékben és a boldogan éltek, míg meg nem haltak legendájában.

Amiként maga Garden is. Az életét majdnem olyan álomként élte meg, mint azok a milliók, akik az újságban olvastak róla.

Minden, ami Gardent körülvette, puha volt és fényűző: a selyemhuzat az ágyán; a vastag szőnyegek, amelyeken oly könnyedén lépkedett; a Daimler kényelmes ülése; az illatosított fürdővíz, az előmelegített törülközők, amelyekbe beburkolózott; a selyem alsóneműje és a puha pihe marabuköntöse.

Éhét-szomját a csengő érintésére csillapították, az pedig mindig ott volt, karnyújtásnyira. A lakosztálya makulátlan, tele virágokkal, cukros, gyümölcsös tálakkal, csokoládésdobozokkal, mogyoróval.

Megvehetett bármit, amit csak megkívánt, aztán nem az ő dolga volt, hogy cipelje, kicsomagolja, eltegye.

Olyan emberek vették körül, akiktől azt hallotta, hogy gyönyörű, akik minden teljesítményét díjazták, megtapsolták, ha táncolt, és a kiejtése miatt minden szavától el voltak ragadtatva. A baráti kör kedvence, a nagyközönség bálványa lett belőle.

Mindössze tizenhét esztendős korára.

56

Június tizenhetedikén Sky és Garden odahaza ünnepelték házasságkötésük négy hónapos évfordulóját – vacsoravendégséget hívtak. Laurie segédkezett Gardennek az est megszervezésében. A többiről Miss Trager és Jennings gondoskodott.

Az összejövetel témája a „négy” volt. A báltermet átalakították lokállá, négyszemélyes asztalokkal, és négytagú zenekart szerződtettek. Négyfogásos menü volt, mindegyikben négyféle étel, négyféle bor, az asztalon négy parányi vázában virág, négy gyertyatartó, és minden teríték mellett négy kis meglepetés – minden fogáshoz egy-egy.

A meghívókhoz különleges utasítást mellékeltek: a férfiak viseljenek négyrét hajtogatott nyakkendőt, a hölgyek mindkét kezükön négy-négy gyűrűt, mindkét karjukon négy-négy karkötőt.

Az est hajnali négykor hágott a tetőpontjára, amikor is Jennings kitárta az ajtót négy harsonás előtt, akiknek a nyomában négy inas egy hosszú asztalt cipelt, majd letette a terem közepén. Az asztalon négy láb hosszú, repülőgép alakú torta. Rajta zöld cukormázbevonat, s a gép mindkét szárnyán négyes szám sárga színű cukorból. Garden Sky nyakába ugrott. – Sok boldogságot, drágám – kiáltotta, és négyszer megcsókolta a férfit. Magánkívül volt az izgalomtól. Végre ő szerzett a férfinak meglepetést, és egészen egyedül találta ki, mi legyen az ajándék. A torta annak a repülőgépnek volt a hasonmása, amit Garden vett Skynak. Úgy jutott ennyi pénzhez, hogy nevét adta valami újfajta arckrémhez. Őszre tele lesznek a magazinok a hirdetésekkel.

– Tessék – mondta Garden boldogan, és a férfi kezébe nyomott egy kulcskarikát. Négylevelű lóhere lógott rajta és négy kulcs.

– Azt mondtad, a nyáron meg akarsz tanulni repülni. A gép egy Long Island-i hangárban áll.

Sky fölkapta Gardent és körbeforgott vele. – A Holdig meg sem állunk – kiáltotta. Olyan izgatott volt, mint egy gyerek az első igazi játékával. A Gardentől kapott ajándék sokkal jobban lázba hozta, mintha maga vette volna meg magának.

Sky letette Gardent, és viszonozta a négy csókot. – Azt hiszem, az én leleményességem hagy némi kívánnivalót, kicsikém – mondta. Azzal előhúzott a zsebéből négy dobozt, és az asztalra tette. Miközben Garden sorra nyitogatta, a nők körülötte sikongtak a gyönyörűségtől. A dobozokból négy karkötő került elő, egy gyémánt, egy zafír, egy rubin és egy smaragd. Mindegyik karkötő azonos kövekből készült, minden kő négykarátos és négyszögletű.

– Mit fognak ezek kitalálni az egyéves házassági évfordulójukra? – motyogta az egyik férfi a feleségének.

– Háromszázhatvanöt gyöngyöt, természetesen – válaszolta az asszony. – Még egy ilyen szerencsés táncos lábú babát nem hordott a föld a hátán.

A Garden és Sky tiszteletére rendezett összejövetel búcsúparti is volt egyben. Az emberek már az európai nyaralásra, valamint Newportba, Cape Codra, és az Adirondack-hegységbe vagy Long Islandre készülődtek. Legközelebb októberben lesznek újra együtt, márpedig mindenki egybehangzóan azt állította Gardennek, hogy New York olyankor a leggyönyörűbb.

Vicki már áttelepült southamptoni házába. Sky és Garden két nap múlva csatlakoznak hozzá.

Hátravolt még egy nagy estéjük a városban. Mark ad vacsoravendégséget egy mindössze tizenkét főből álló kis

csoportnak, és aznap este lesz az új Gershwin-show, a *George White's botrányai* bemutatója.

Garden olvasott már bemutatókról, de még egyen sem volt jelen. Sky mindig megvárta, amíg egy darab sikert arat, csak azután ment el megnézni.

A bemutató beváltotta, sőt felül is múlta Garden hozzá fűzött reményeit. Lovas rendőrség tartotta távol a tömeget, miközben egyre gördültek a színház elé a limuzinok, cilinderes urak és estélyi ruhába öltözött hölgyek vágtak át a keskeny járdán a Globe Színház bejárata felé. Garden megpillantotta Lon Chaneyt és Lillian Gisht, s egy másodpercre Rudolph Valentinót is látni vélte. Csak úgy hemzsegtek mindenütt a fotóriporterek – az utcán, a járdán, de még az előcsarnokban is. Garden észre se vette, hogy szünet nélkül mosolyog, és hogy épp eléggé kinyitotta az estélyi köntösét ahhoz, hogy kivillanjon alóla a gyönyörű ruhája.

A bemutató után a társaság a Brewery vendéglőbe ment vacsorázni. A Breweryt inkább kocsmaként, semmint étteremként tartották számon, de híres volt sült krumplijáról és virslijéről – egyszóval színház után éppen megfelelő. És ugyanaz a hangulat áradt belőle, mint az egész környékből, a bérlakásokból, a szemközti kis műteremlakásokból és a szomszédos, elhagyatott serfőzdéből. A sötét és titokzatos East River, az épületek között kanyargó félelmetes kis sikátorok. Egzotikus volt minden, amit imádnak a nyughatatlan, újdonságra éhes New York-iak – még az egyszerű ételt is egzotikusnak találták.

Mindössze egy felé járt, amikor a Breweryből eljöttek. Korai az idő a hazamenetelre, kivált az utolsó, városban töltött éjszakán. Fennhangon tanakodtak, mitévők legyenek. Valaki egy nyitott ablakból lekiabált, hogy csönd legyen már; egy másik ablakból a „Messze van innét New Orleans"-t fütyülte valaki.

– A Harlembe – mondta Mark és Sky egyszerre.

Jártak a Harlemben már korábban is, és Garden nem érezte jól magát. Az ottani feketék egészen mások voltak, mint odahaza Baronyban; valahogy feketébbek, egészen megfoghatatlanul azok – s ettől ő kívülállónak érezte magát, akit ráadásul nem látnak szívesen, hiába a fültől fülig mosoly, a mély hajbókolás.

Hogy nem szeret odamenni, arról nem szólt Skynak. Amihez Skynak kedve van, ahhoz neki is kedve van. És hátha a múltkor rosszul ítélte meg a helyzetet. Fáradt volt, amikor odamentek -az is lehet, hogy képzelődés volt az egész.

– Menjünk a Cotton Klubba – mondta Mark, aki Sky és Garden kocsijában ült. A többiek három másik kocsival követték őket.

– Én a Small's Paradise-t jobban kedvelem, mint a Cotton Klubot – mondta Sky.

– Oké, oké, te vezetsz.

– Ugyan már, hiszen a te bulid. Megyünk a Cotton Klubba.

– Ne, ne, a Small'sba.

– Mehetünk mind a kettőbe. Korán van.

Garden elnyomott egy sóhajtást.

Három után értek a Small's Paradise-ba. Addigra Gardennek fájt a feje. És semmi különbséget nem látott a két hely között,

mindkettőben ugyanaz a hallgatóság, kiöltözött fehérek és ugyanolyan elegáns fekete személyzet. A főpincér jeladására egytucatnyi pincér sürögve-forogva tolta össze az asztalokat a társaságnak. A zene hangos, a levegőben megtilt a sűrű cigarettafüst.

A főpincér meghajolt, és utat vágott nekik az asztalok között. Rivaldafény vetődött a függönyre, ahonnét a következő művésznek kellett előlépnie. A fénypászma pereme megvilágította a színpad közelében tevékenykedő pincért. Garden megtorpant. Majd keresztülrohant a helyiségen, futtában többeknek nekiment, sűrűn kérve az elnézést. A rivaldafény egy pillanatra megérintette Garden haját, s megcsillant a gyémántjain. Majd a színpadra lépő énekest vette fókuszba.

– Hová tűnt Garden? – harsogta túl Sky a zenét.

– Biztosan az illemhelyre – mondta Laurie. – Hagyd békében.

Néhány perc múlva Garden lehuppant a Sky mellett üresen álló székre. Fejét Sky fejéhez dugta, hogy a férfi hallja, amit mond. – Képzeld, kivel találkoztam az előbb! John Ashleyvel, Reba legidősebb fiával. Tudod, Baronyról. Itt pincérkedik.

– Garden, ne haverkodj a személyzettel. Még a végén kirúgják miattad.

– John is ezt mondta. Úgyhogy otthagytam. De úgy örülök, hogy találkoztunk. Az egyik legjobb barátom. Ő tanított meg távolba köpni.

Sky nevetése túlharsogta a zenét. Átölelte a lányt. – Hogy te mi mindenben vagy zseniális, az lenyűgöző.

Amikor a szám véget ért, kigyulladtak a fények, s a zenekar tánczenét kezdett játszani. – Gyere, angyalom – mondta Sky –, a

köpködést tegyük el más alkalomra. Mutasd meg ezeknek a turistáknak, hogyan táncolnak a charlestoniak. – A színpad előtti kis táncparkettre vezette a lányt.

Garden körülnézett, hogy hol van John Ashley. A bárpult mellett, a terem túlfelében állt. Garden elmosolyodott, a fiú vissza. Ekkor Garden táncolni kezdett, s közben a régi időkre gondolt, amikor még mindketten gyerekek voltak, ropták a döngölt udvaron, a Település kunyhói között. Garden a gyermek öntudatlanságával ringatta testét, követte a zene ritmusát, és átengedte magát a tánc örömteli szabadságának. Csillogtak rajta az ékszerek, gondosan megmunkált frizurája ragyogott, s a félhomályban méregdrága ruháján ragyogott a gyöngyhímzés. Reba kislánya volt ismét, aki a maga kedvtelésére táncolt.

A többi táncosok lassan félrehúzódtak, mind Gardent figyelték. Sky is félreállt, és elégedetten szemlélte Garden csodálóit. Garden senkiről és semmiről nem vett tudomást. A zene ritmusa ereiben lüktetett, meg is feledkezett róla, hol van.

Amikor a zene megszűnt, meglepetten nézett körül. Arca, válla, karja izzadságtól fénylett, de még csak nem is kapkodott levegő után. Nyomát sem érezte az erőfeszítésnek. Magával ragadta a zene. A zene és az emlékek.

A zenekar vezetője tapsolni kezdett. A többi zenész, majd a pincérek és csaposfiúk is csatlakoztak. John Ashley vigyorogva biccentett, és velük tapsolt. Ő tudta azt, amit Garden nem, hogy fehér nőt így soha még meg nem tapsoltak egy harlemi bárban. Büszke volt a mamája rút kis elkékült csecsemőjére.

57

Southamptonban egészen másképpen zajlott az élet. Vicki ottani háza zegzugos, zsindelytetős hodály volt, az elmúlt tulajdonosok minden irányból, jobbról-balról megtoldották.

– Drágáim – kiáltott Vicki, amikor Sky és Garden megérkezett –, mit szóltok az én kis piramisomhoz?

– Tut király bosszúja – suttogta Sky. A nappalit egyiptomi stílusban rendezték be, a vízilóvadászatot ábrázoló freskóktól az asztalok és alacsony díványok aranyozott állatmancsban végződő lábáig. Vicki haja szénfekete volt, a frufruja és a füléig érő haja egyenesre vágva. Libegő kaftánt, valamint piros és fekete bőrszíjakból font szandált viselt.

– Drága principessa – mondta Sky –, ahogy máskor, úgy most sincs senki hozzád fogható. – Jobbról-balról megcsókolta az anyját, és bemutatta a vendégeit, Margot és Russell Hamillt.

– De kedvesem – mondta Vicki –, Hamillékat ezer éve ismerem. – Megcsókolta Russellt és Margot-t, majd Gardent. – Gyertek, biztosan eltikkadtatok a hosszú úton a városból. A verandán isszuk a koktélt. – Azzal egymást követő szobák labirintusán vezette őket keresztül.

Garden kilépett a verandára, és boldogan felsóhajtott. A hintaszékek, sezlonok, a lusta félhomály a Fiat Rock-i Vigvamra emlékeztették. A bútorok fonott nádból, nem pedig háncsból készültek, a párnák szfinx, és hieroglifamintás anyagból, de ez nem rontott az órát és naptárt nem ismerő nyár összhatásán.

– Gyönyörű a házad, Vicki – mondta Garden, és őszintén úgy is érezte. E percben döbbent csak rá, milyen kimerült. Most már értette, miért mondják az összes barátaik, hogy az embernek nyáron el kell menekülnie a városból.

A verandán több tucat ember tartózkodott, Garden számára többnyire ismeretlenek, Margot-nak és Russellnek viszont látnivalóan régi ismerősei. Garden nem volt igazán meglepve – Margot és Russell Hamill legalább tíz évvel idősebbek voltak Skynál – Sky azért hívta meg őket, mert Russelltől akart megtanulni repülni.

Helyes, gondolta Garden. Legalább lesz időm pihenni. Csend lesz, akár a Vigvamban, s csak a tenger mormolását fogom hallani.

Mint kiderült, ennél azért lényegesen bonyolultabb volt a vakáció. Velük volt Corinne és Mr. François, mindkettőnek külön lakosztályt biztosítottak, s megbízták őket a hölgyvendégek frizurájának gondozásával. Kétszer egy héten továbbra is folytak a manikűr- és arcmasszázsprogramok, és majd' minden este összejövetel volt valakinek a házában vagy a klubban. És persze minden este ki kellett öltözni a vacsorához, bár csak élénksárgába öltöztetett szobalányok, nem pedig libériás inasok szolgáltak fel.

Itt is iszonyúan megdolgoztak azért, hogy jól szórakozzanak. Talán még jobban. Sky mindennap későig éjszakázott s másnap korán kelt. Repülésre fordították az ébrenlét minden óráját Russell-lel.

És amíg Sky távol volt, Garden művelődött.

Ő persze nem így fogta fel – egyszerűen úgy érezte, hogy barátkozik Margott-val. De az idősebb asszonytól rengeteget tanult arról a világról, amelybe belecsöppent. Margot imádott pletykálni.

Mindent tudott Vicki barátairól, akik jöttek-mentek, méghozzá különösnél különösebb felállásban. Margót elmagyarázta Gardennek a házasságokat, válásokat, viszonyokat, s hogy ki melyik nembéli társaságát kedveli inkább. Garden életében nem hallott még házasságtörésről, homoszexualitásról vagy szabad szerelemről.

De mást se látott maga körül, és kezdte belátni, hogy Margot igazat beszél. Meglátott olyasmit, amit addig nem, s kezdett felfogni megjegyzéseket, amelyeket-korábban meg se hallott. A vacsoraasztal mellett folytatott társalgások és szemjátékok szolgáltatták a napi műveltségtani leckét. Vicki és a barátai mulatságosan rosszindulatúak voltak, gyakran olyanok rovására, akik nevének hallatán Garden szeme elkerekedett. Hercegek és hercegnők, Vanderbiltek és Mellonok, de még a walesi herceg is pletyka tárgyát képezték. Áz összejöveteleken mindenkit Vicki baráti körének a szemszögéből nézett. Lassan-lassan már meg se döbbent semmin.

Mígnem Margot pletykái a közelebbi életét nem tűzték ki Célpontjukul. Vicki, jegyezte meg Margot egy szép napon, már nem olyan válogatós, mint azelőtt. A legújabb lakberendezőjének mintha semmi vonzereje nem volna.

Garden nem értette, miről beszél.

Margot elmagyarázta neki, mi az, hogy selyemfiú.

– Nem hiszem – bukott ki Gardenből.

Margot kinevette. – Becsszóra, Garden, a zöldfülűséged méltó a nevedhez – mondta. – Vicki dolgairól tud mindenki. A családja adta férjhez Sky apjához, aztán öt év múlva megszökött egy önjelölt színésszel. Halálosan unta, hogy eljátssza Mrs. Harrist, a Gramercy parkbéli háziasszonyt és trónörökös-gyártót. Szegény jó Harris szívrohamot kapott a botránytól, s meghalt, mielőtt még kimondták volna a válást. Vicki azon nyomban hozzáment a másodikhoz. Már a nevére se emlékszik senki. Vacak színész volt és vacak férj, pedig Vicki rendesen bedobta a bájait, hogy megfelelő szerepekhez juttassa. A végén végkielégítést adott neki, és elváltak. Ezután vásárolta meg a rangját. A hercegnek volt egy összeomlóban levő palotája és rengeteg rokona, akiket mind támogatnia kellett, de ez csak a mézeshetek után jutott Vicki tudomására. Vicki annyiba került a hercegnek, hogy azzal egész Olaszország állami adósságát kiegyenlíthette volna. És a válás – a herceg csillagászati összeget fizetett. Azóta Vicki nem ment férjhez. Most pénzen veszi magának a szeretőket, akiket, ha rájuk un, szabadon elbocsáthat. És persze ott díszeleg a hercegi címer minden ágyneműjén. Miért is ne? A legkevesebb, amit megengedhet magának.

Margot Garden könnyes szemébe nézett. – Ideje felnőnöd, kicsim – mondta kedvesen. – Belecsöppentél a nagyvilági életbe.

– De hát ez olyan szomorú, Margot. Szegény Vicki. Talán talál magának egy rendes embert, aki… ~ Garden szavát félbeszakította a Margot-ból kitörő nevetés.

Később, amikor a vacsora előtti koktélt itták a verandán, Garden azon kapta magát, hogy Tonyt tanulmányozza, a lakberendezőt, aki egyiptomivá alakította át a házat. Egészen

zavarba jött Vicki és a férfi feltételezett kapcsolatának gondolatától.

Nem hihetem el, amit Margot mond. Olyan rossz vagyok, mint ő.

Aznap este szóba hozta a dolgot Skynak. A Vickire vonatkozó információk kivételével elismételt mindent, amit Margot-tól hallott. – Sky, én igazán nem akarok hinni neki, de olyan biztosnak látszik a dolgában. Lehet, hogy igazat mond?

Sky megcsókolta Garden feje búbját. – Szegény kicsikém, meg vagy döbbenve, ugye? Tedd rajta túl magadat. Ilyen az élet.

Garden könyörgő tekintettel nézett fel a férfira, aki megölelte. – De csak a másoké, szívem – mondta Sky. – A közemberek így élnek. De mi nem. Mi mások vagyunk.

Az elkövetkező héten Garden kerülte Margot társaságát. Nem akart többet hallani arról, hogy milyen az élet. A repüléssel kapcsolatos olvasmányaiba temetkezett. Tudni akarta, Sky mit csinál. Iszonyúan jól érzi magát a bőrében, mondta Sky, és a legszerencsésebb embernek mondhatja magát, aki repülőgépet kap a feleségétől ajándékba. A felesége, a házassága, a boldogsága. Mind-mind egészen más.

58

A könyvek unalmasnak bizonyultak, Margót annál kevésbé, így aztán Garden limonádézás és csevegés céljából ismét csatlakozott hozzá a verandán. Margot mosolygott magában, és

mulatságos történetekkel szórakoztatta Mrs. Keppelről és Edward királyról.

– Persze szerencsétlen Edward rémesen szenvedett az utálatos anyakomplexusától – mondta az asszony –, de akkoriban minderről fogalma se volt senkinek. – A baráti kör többi tagjához hasonlóan Margot is keresetlen könnyedséggel hivatkozott Freudra.

Garden értetlenül bámult rá. Margot ott folytatta tanítómesteri tevékenységét, ahol egy héttel azelőtt abbahagyta. A szexuális kielégületlenség, magyarázta, minden betegségnek gyökere, fizikai és lelki eredetűnek egyaránt. Azok az elvárások, amelyeket a társadalom az emberekre rákényszerít, természetellenesek és követhetetlenek azoknak az alapvető ösztönöknek az elfojtása nélkül, amelyek az emberi gondolkodás legegészségesebb részét képezik. Ezért küszködnek az emberek kisebbrendűségi érzések-kel, asztmával, ezért harapdálják a körmüket és válnak ámokfutóvá.

Garden hallgatott és tanult. Aztán esténként befészkelte magát Sky karjai közé, hogy meghallgassa a férfi repülős kalandjait, s közben örült, hogy ők ketten egészen mások, beilleszkedtek, kivételesek.

Augusztus elejére felbomlóban volt a társaság. – Olyan unalmas ez a strandolás – hallatszott mindenfelől. Vicki kijelentette, hogy Southamptonban nagyon hiányzik a kaszinó.

– Franciaországban mindenütt van kaszinó. A strand mellé kijár a baccarat. – Ezért csoportos átruccanást szervezett Deauville-be. Margot-nak és Russellnek Írországba volt

meghívása a rendes évi lovasbemutatóra és az egyéves paripák vásárára. Sky addigra eléggé megtanult repülni, úgyhogy oktatóra nincs is már szükség, közölte Russell.

Sky odáig volt, mert a délutáni viharok lehetetlenné tették, hogy hosszabb utakra vállalkozzon. – Azt hiszem, a lapály felé veszem majd az irányt – mondta. – Amúgy is kedvelem az illegális repülést.

Garden összeomlott. Többször volt már a levegőben Skyjal, és mindenkinek azt mesélte, hogy eszméletlenül nagy élmény volt. De valójában rettegett a repüléstől. Kiszolgáltatottnak és védtelennek érezte magát, és szentül hitte, hogy a rettenetes szél kirepíti a nyitott pilótaülésből, s majd sikoltozva, spirálban a földre teremti. – De jó ötlet, szívem – mondta sugárzó arccal. – Mikor indulunk?

– Erre az útra nem jöhetsz velem, Garden. Csak férfiak lesznek meg poros leszállópályák, és többnyire valami ócska hangárban fogunk megszállni.

Garden annyira megkönnyebbült, hogy fel se fogta: ez azzal jár, hogy el kell válniuk egymástól.

Egészen addig, amíg Sky útra nem kelt. Garden kikocsizott vele a repülőtérre, bár Sky tiltakozott az ellen, hogy kikísérje, a hajnali öt órai indulás olyan abszurd, hogy eszébe ne jusson felkelni miatta, mondta. A férfi lelkesen nézett a nagy kaland elé – fogalma sem volt róla, hogy mi vár rá a távoli Nyugaton. Garden integetett és hősiesen mosolygott, miközben a kis zöld gép billegve megindult a kifutópálya barna füvén, majd a levegőbe emelkedett. Sky zúgva búcsúkört írt le a mező fölött, és

az ülésről kihajolva csókot dobott Gardennek. Bőrsisakjában és a szemüvegben nem is hasonlított önmagára.

Garden végigbőgte a hazautat. Smith mereven nézett maga elé. Mielőtt a házba bement, Garden megtörölte a szemét, és kifújta az orrát. Addigra fél nyolcra járt – még meglátja valami koránkelő.

Vicki az ajtóban várta egy csésze kávéval. – Szegény kicsi kincsem – mondta. – Sejtettem, hogy belekékülsz. Na, itt van, idd ki ezt. Majd ettől magadhoz térsz.

Garden belekortyolt. Egy csapásra melegség járta át, de az orra elfacsarodott.

– Tettem bele egy csöpp konyakot – mondta Vicki. – Jót fog tenni, meglátod.

Garden már épp mondta volna, hogy ő soha nem iszik semmit, a pezsgőbe is épphogy belekortyol, ha koccintani kell valakinek az egészségére, de nem akarta a hálátlanság látszatát kelteni. És olyan jólesően áradt szét benne a melegség. Fogalma sem volt, hogyan fogja túlélni a Sky távollétével keletkezett rettenetes űrt.

Garden zokogott; Vicki a skarabeuszos kezével veregette a vállát. – Miért nem jössz velünk Deauville-be, Garden? Iszonyúan szórakoztató ám. Fél perc alatt elintézném neked a helyfoglalást.

– Köszönöm, Vicki, de valóban nem tehetem. Itt akarok lenni feltétlenül, amikor Sky visszatér. Bármikor légyen is az.

– Nagy bolond vagy, szivi. Ilyenkor az ember vesse bele magát a szórakozásba, és gyűjtse maga köré a hódolókat. Kifejezetten jót tenne Schuylernak egy kis féltékenység. Végtelen

pimaszság, hogy nekivág a nagy kék rengetegnek, mindössze egy héttel a féléves házassági évfordulótok előtt.

„1923. augusztus 8., szerda" olvasta az első oldalon. Majd:

Garden csak még erősebben zokogott. Fejét a principessa ölébe hajtotta s teljességgel átengedte magát a búbánatnak. Ezért is nem láthatta a Vicki arcára kiülő elégedett kis mosolyt.

Két napra rá Garden magára maradt. Miután végzett a reggeli Couéjával, szigorúan megrótta magát a tükör előtt. – Nem fogsz itt búslakodni. Van elég tennivalód. – Sietős léptekkel az íróasztalhoz ment és összeállított egy listát. „Vezetni tanulni. Olvasni. Leveleket írni." Épp a következő tennivalón törte a fejét, amikor kopogtatás zavarta meg abban, hogy még valamivel megtoldja a felsorolást.

– Jó reggelt, Mrs. Harris. Mrs. Hoffmann vagyok, a házvezetőnő. Összeállítottam a mai menüt, szeretném, ha jóváhagyná.

Garden elképedten bámult rá.

– Mrs. Harris, hisz nincs itt a hercegnő.

– Ja, igen, persze. Nos, lássuk csak. – Addig nem is foglalkoztatta, hogyan kerül az étel az asztalra – egyszerűen csak ott volt és kész. Garden kezét nyújtotta Mrs. Hoffnann jegyzetfüzetéért.

EBÉD

Zsázsakrémleves

Pirított kenyérkocka

Hideg lazac, zöldmártás
Ecetes endíviasaláta

Pattogatott kukorica
Őszibarackkompót
Mandulás csók

VACSORA
Libamájpástétom Truffé
Háromszögletű pirított kenyér
Marhaszűzérmék bordói mártással
Burgonyapüré Zöldborsó
Zöldsaláta
Sajtok: ementáli, Camembert, edami, Bel Paese, Gorgonzola
Péksütemények
Eper tejszínhabbal

Romanée-Conti 1913

Garden majd' egy percig tanulmányozta a papírlapot. – Tudja, mit szeretnék? – kérdezte. – Virslit s utána cukrozott gyümölcsös fagylaltot.

– Hogyan, Mrs. Harris?

– Semmi, semmi. Csak magamban beszéltem. Nagyon jó lesz így, Mrs. Hoffmann.

– Köszönöm, Mrs. Harris. A hercegnő figyelmeztetett, hogy idekinn könnyű ételeket készítsek. Tudom, hogy a városban különb ételekhez szokott. Volna szíves itt, a lap alján aláírni?

Garden ügyes kis G. T. H.-t firkantott a sarokba, és visszaadta a jegyzetfüzetet a házvezetőnőnek. Miután Mrs. Hofímann távozott, fölemelte a maga listáját. „Háztartás irányítása", írta most hozzá. Határozott mozdulattal leitatta a papírt. De jó érzés, ha az ember ilyen elfoglalt.

Aznap este, amikor Garden először vacsorázott magában, Sky telefonált. Egészen Ohióig jutott. – A város nevét nem is tudom – igyekezett túlharsogni a telefonvonal zörejeit. – Mi több, azt se tudom, van-e itt város. Találkoztam néhány pasassal, akik megmutatták, hogyan készítsek takaróból függőágyat a gép szárnya alatt. És te hogy vagy, szívem?

– Élek és virulok. Egész délután a klubban madzsongoztam, este pedig parti lesz Wellfleetéknél. Holnaptól vezetni tanulok Smithtől. Rengeteg dolgom van.

– Holnap én is elkezdek leckéket venni. Az itteniek között van egy műrepülő.

– Sky, ne csináld! Halálra rémítesz!

A férfi nevetése túlharsogta a telefon zúgását. – Ne légy csacsi, aranyom. Hát nem tudod, hogy egész Amerikában én vagyok a legjobb égi lovas? Nekem ez a fickó csak ahhoz kell, hogy kitanuljam a dolog csínját-bínját. Semmi ok az aggodalomra.

– De én igenis aggódom.

– Hát ne aggódj. Csak érezd jól magad.

– Oké.

– Akkor minden rendben, szívecském. Viszlát.

– Sky! Sky!

– Tessék?

– Hiányzol, édesem.

– Te is hiányzol nekem, angyalarcú. Vigyázz magadra.

Garden sokáig szorongatta a készülék fülhallgatóját, mielőtt a helyére visszaakasztotta. Egy cseppet sem hiányzom neki, gondolta magában. Akkor meg én sem fogok szomorkodni.

Visszament az asztalhoz, és befejezte a vacsorát. Aztán felöltözött és Smith elfurikázta a partira.

Elliott és Francine Wellfleet Vicki barátai voltak, de akadtak a társaságban hatan-heten is Sky korosztályából. Garden könnyedén járt-kelt közöttük, s közben igyekezett kivédeni az elhagyatott feleségre és a középnyugat vonzó farmerlányaira meg a repülőgép ellenállhatatlan csáberejére történő utalásokat. – Még a végén kisebbrendűségi érzéseim lesznek – mondta ajkbiggyesztve. – Nos, mindnyájan tisztában vagyunk a repüléssel kapcsolatos álmok jelentésével. – Amikor Elliott Wellfleet Garden derekára csúsztatta a kezét és megkérdezte, nem nagyon magányos-e abban a nagy házban, a bizalmaskodás ellenére még mosolyogni is tudott. – Ha magányosnak fogom érezni magamat, maga lesz az első, Elliott, akinek szólok. – Azzal lefejtette derekáról a férfi kezét, és csatlakozott egy beszélgető társasághoz, amelyik épp az új elnököt tárgyalta.

Ilyen ostobaság, mint ez az agyvérzés is csak ettől a Hardingtól telhetett ki. Az az ember bármit csinált, mindig visszájára sült el az egész. Meglehet, ennek a Coolidge-nak se íze, se bűze, de legalább végére jár a dolgoknak. Emlékeztek a rendőrsztrájkra?

Garden továbbsodródott. A politika unalmas.

Néhány nap múlva Garden felhívta Wentworth Wragget Fiat Rockban.

– Kérlek szépen, ugye eljössz látogatóba? Annyira szeretnélek látni. Az itteni verandáról mindig a Vigvam jut eszembe, meg hogy milyen jól mulattunk együtt.

Wentworth vonata délután fél ötkor érkezett a New York-i Pennsylvania állomásra. Garden aznap délelőtt vonattal felment Wentworth elé. A peronon akarta várni, maga akart kimenni a barátnője elé.

– Garden, hogy te milyen elegáns vagy!

– Wentworth, nagyszerűen nézel ki!

De magában megjegyezte, hogy a barátnője slampos, ódivatú a bokáig érő szoknyája és az arca nincs kikészítve. Wentworth ledérnek találta Gardent, aki testszínű harisnyát viselt, amit odahaza föl nem venne úrinő, a rövid ujjú ruhájáról nem is beszélve.

– Iszonyúan meleg a város. Kora reggel kimegyünk. – Azzal Garden már indult is a lépcső felé.

– Hé, Garden, a poggyászommal mi lesz? Ne intsem ide az egyik hordárt?

– Martin gondoskodik róla.

A sofőr elvette Wentworth csomagjegyét és megérintette sapkája ellenzőjét. – Köszönöm, kisasszony. Gondom lesz mindenre.

Wentworth sietve Garden nyomába eredt. A peron zsúfolva volt emberekkel, tolakodtak, hordár után kiabáltak, a csomagjaikat számolták, izzadtak, és ingerültek voltak a nagy meleg miatt.

– Ez bizony veszettül olyan, mintha a valódi New York volna – jegyezte meg Wentworth vidáman.

– Nahát, Garden, ez aztán a nagyvilági élet – mondta, miután beültek a limuzinba. – Az ilyen élethez fél perc alatt hozzászoknék.

Garden kacagott. Arra nem is gondolt, vajon Wentworth milyennek fogja találni az életmódját. Számára magától értetődő volt már, hogy Martin a sofőrje. – Csak várj, amíg a többit meglátod, Wentworth. Maga a valóra vált álom.

Wentworth megcsodált mindent. Néha egészen fennhangon, néha csak áhítatos ***Ó-k*** és ***Á-k*** hagyták el az ajkát, vagy csak némán felvonta a szemöldökét. Órákig nem tudott magához térni az ámulattól. – Szűzanyám, Garden, ez a sok szoba mind a tiéd… és a márvány fürdőkád… és ez a rengeteg ruha… cipő… kalap… saját fodrász… mindennap ágyba hozzák a reggelit… és valódi lakáj… és szobalány… és a rengeteg parti és *ennyi ékszer.*

Miss Trager kísérte őket vissza Southamptonba. Részben azért, mert a principessa titkárnője Deauville-ben lévén nem volt senki, aki a postát intézze, de kiváltképp azért, mert Garden új életének minden csodájával el akart dicsekedni Wentworthnek. Ha Wentworth véletlenül abban a helyiségben tartózkodott, Garden mindig valami változtatást eszközölt a menün. A partikon Vickihez hasonlóan minden ismerőst „drágáménak szólított. És minden este föltette a gyémánt karperecét, akár elmentek valahová, akár nem.

De az esetek nagy többségében azért a régi, Flat Rock-i nyarakról ismert Garden volt, aki kacarászott, rendetlenkedett, és olyasmit evett, amit nem lett volna szabad. Kerékpárokat

rendelt, hogy bebiciklizhessenek Southamptonba sült fagylaltért. De soha fel nem ültek a kerékpárra.

Az élénksárga, nyitott sportkocsi a ház előtt állt a kocsifelhajtón, amikor az állomásról megérkeztek. Harminc centi széles kék bársonyszalaggal volt átkötve, a motorháztető közepén hatalmas masnival. – Smith, ez meg micsoda? – kiáltott fel Garden.

Vicki sofőrje elmosolyodott. – Ajándék a házassági évfordulójára, Mrs. Harris. Egy hatcilinderes Duesenberg. Mr. Harris meghagyta, hogy tanítsam meg vezetni.

Garden Wentworth nyakába ugrott. – Miss Wragget is megtanítja, Smith.

A leckék, később a vezetés, kitöltötték Garden és Wentworth maja' egész napját. Abban mindketten egyetértettek, hogy Garden a legszerencsésebb teremtés a földkerekén.

– Én sem panaszkodhatom – mondta Wentworth. – Ashby Radcliffe egy csomó helyre elvitt tavasszal, és júliusban feljött egy hétre Flat Rockba, hogy meglátogasson. Gondolom, ha hazamegyek, meg fogja kérni a kezemet.

– De szereted, Wentworth?

– Talán igen. Ha nincs ott, hiányzik. De… esküdj meg, hogy nem árulod el senkinek.

Garden megesküdött, mondván, hogy a villám csapjon belé, ha megszegi az ígéretét.

– Még most is Maine Wilsonért rajongok. Már barátkoznom se volna szabad veled. Egészen odáig van érted.

– Értem? Hisz az unokatestvérem.

– Csak másod. Az nem számít. Én kivárnám, hátha túlteszi magát rajta, ha csak egyszer is észrevette volna, hogy a világon vagyok. De nézzünk szembe a tényekkel, Garden. Én a lába elé vetettem magam, és ezzel minden esélyemet elrontottam. Sohasem fog rólam tudomást venni, én viszont mindig utána fogok epekedni. Ez a nagy helyzet.

– Wentworth, hisz ez olyan szomorú. Mindjárt sírni kezdek.

– Ne sírj. Én már sírtam eleget mindkettőnk meg egy tucat másik helyett. Nagyon kedvelem Ashbyt, biztosan boldogok leszünk. Ugye eljössz az esküvőnkre?

– Meg is ölnélek, ha elfelejtenél meghívni.

– Sky jön haza! Sky jön haza! – Garden visszaakasztotta a telefont, és kiabálva szaladt ki a verandára.

– Nagyszerű! Mikor? Megnézhetem a repülőt?

– Vasárnap. És nem, nem nézheted meg. Hála istennek, odaadta valami újsütetű, nebraskai barátjának. Gyűlöltem. Vonattal jön haza. És most már nem kell, hogy a frász kerülgessen, hogy kitöri a nyakát.

– Hűha, Garden, de hisz én szombaton elutazom. De kár, hogy nem találkozhatom Skyjal.

– Nem mész haza, és kész. Nagyszerűen fogunk mulatni. Megmondom Miss Tragernek, hogy fogadjon fel egy fúvószenekart, hogy azzal várjuk az állomáson Skyt, és minden megy tovább, mint eddig.

– Nem maradhatok. Tudatában vagy egyáltalán, hogy milyen régen itt vagyok? Szeptember vége van.

– De Wentworth, ilyenkor kell visszaköltözni a városba. Ott a színház, a rengeteg látnivaló, és a többiek is mind-mind ilyenkor mennek vissza. Október a legkellemesebb időszak New Yorkban.

– Ha maradok, októberben már temetés. A mama kezd kifogyni a béketűrésből.

Végül Garden megadta magát. Talán így a legjobb, gondolta. Wentworthszel jól mulattak a tengerparton, de hát a városi társaságba igazán nem való. Ha mégoly kedves is, azért tősgyökeres falusi kislány a nagyvárosban.

59

Garden a legszívesebben leharapta volna Mr. François fejét. – Kihagyott egy részt! – Kézitükrét lecsapta az asztalra. – Hátul kilátszik egy vörös tincs. Nem érek rá egész nap, Mr. François. Megyek az uram vonata elé.

Mr. François megmutatta neki, hogy optikai csalódás, és csak a fény vetődött rá másképpen. Garden tömött fürtjei valójában minden szögből egyformán szőkének látszanak.

– Bocsásson meg – mondta Garden. – Ma valahogy semmi sem akar összejönni, és nagyon felizgattam magamat.

És pontosan akkor nem akar összejönni, amikor pedig mindennek a lehető legtökéletesebbnek kellene lennie. Előző nap, miután föltette Wentwortht a vonatra, elment, hogy új ruhát vegyen Sky érkezésének tiszteletére. Kiderült, hogy ebben az évadban egészen más a divat, mint az előzőben. A kalapoknak alig van egy kis pereme, és a szoknyák legalább három centivel

rövidebbek. Amit eddig a szekrényébe bezsúfolt, abból semmi nem hordható. Néhány szoknyát talán föl lehet hajtani, de a gyöngyhímzéses estélyi ruhákat semmi esetre sem. Tönkremenne a minta. Kezdheti elölről az egészet, a bevásárlást, az új ruhatár összeállítását. S ami a legrémesebb, nem is találta meg a megfelelő ruhát Sky fogadására. Ebben az új hacukában rémesen néz ki, érezte.

Teremtőm, mondta magában Sky, amikor meglátta. Egészen elfelejtettem, milyen gyönyörű. Hogy is feledkezhettem meg róla? Szorosan magához ölelte Gardent, s a napbarnította, lovaglóruhás nebraskai lány emléke máris elillant.

Izgalmas volt. Más. Maga is repült. Skynak alig akaródzott otthagynia, neki adta a repülőt meg egy gyémánt nyakláncot emlékül, és megesküdött, hogy soha nem feledi.

De a lány annak a másik világnak volt tartozéka, a szerencsejátékok, csempész whisky és repülés világának. És Sky ráunt az egészre. Jó volt, teljességgel lekötötte a figyelmét, amíg rendesen meg nem tanult repülni. Aztán egyszeriben kényszeressé és halálosan unalmassá vált az egész. Ugyanúgy, ahogy annak idején a hegymászás. Meg a póló. Meg a vitorlázás. Meg a tenisz. Sky lelkesedése határtalan volt, aztán egy csapásra vége szakadt.

– Martin is kijött? – súgta Sky most Garden fülébe.

– Igen.

– Akkor vigye a csomagjaimat. Mi meg taxiba ülünk. Most rögtön szeretkezni akarok veled, egy percet se bírok várni.

El is felejtette, mennyire élvezte. Sokkal jobban, mint azzal a hogyishívjákkal, jobban, mint bárkivel. Sky betakarta Garden mellét a varázslatos hajával, és szeretni kezdte ismét.

A principessa legújabb ifjú szeretőjével tért haza Párizsból, akinek a bájain kívül semmi más hivatása nem volt. Vicki elégedetlen volt. A fia az ő házában játszik nászutast ifjú feleségével.

– A lap jövő héten megjelenik – mondta neki Miss Trager. – Magam ellenőriztem.

– Ez meg mi a fene, Garden? – vágta az ágyhoz Sky a *Vogue* novemberi számát.

– Sky, ki löttyintetted a kávémat.

– Fütyülök a kávédra. – Azzal felkapta Garden reggelizőtálcáját és földhöz vágta.

Garden a párnáiba temetkezett, úgy megrémült a férfi hirtelen támadt haragjától. – Mi van, Sky? Mi a baj?

– Te vagy a baj. A fényképed ebben a lapban. Kozmetikai reklámként.

– Jaj, mutasd, hadd lássam. Egészen el is felejtettem. – Garden felült, és belelapozott a folyóiratba. – Ezen a pénzen vettem neked az ajándékot, Sky. A repülőt. Ötezer dollárt kaptam a fényképért – közölte sugárzó mosollyal, abban a szent meggyőződésben, hogy most, hogy Sky mindent tud, minden bizonnyal megértő lesz.

A férfi arcáról csak az undort olvashatta le. – Mégis, kinek képzeled magad, Garden? Valami görlnek a Ziegfeld Folliesból? Az ember nem bocsátja áruba az arcát. Ez ugyanolyan kurvaság,

mintha a testedet kínálgatnád pénzért. Nem kapsz tőlem eleget? Szűkölködsz valamiben? És én még hogy odáig voltam, amikor azt a nyamvadt gépet kaptam tőled. Hogy megrendelted. És leszállíttattad. Eszembe nem jutott, hogy ilyen vérlázító árat adsz érte. Szégyelld magadat.

Könnyek görögtek végig Garden arcán. – Elment az eszem – makogta. – Sajnálom, Sky. Bocsáss meg.

– Sajnálhatod is.

Azzal bevágta az ajtót maga mögött.

Miss Trager feltűnés nélkül távozott a nappaliból, s indult jelentést tenni.

Aznap délután telefonált Laurie Patterson. – Ezer éve nem láttalak, Garden. Hívtalak többször is, de a titkárnőd egy sárkány, mindig azt állítja, hogy nem érsz rá.

– Hát, eléggé be vagyok fogva.

– Tudsz azért időt szakítani egy öreg barátnő számára? Henri Bendel kirakatában van néhány kalap, amit szeretnék közelebbről szemügyre venni. Mi lenne, ha holnap együtt ebédelnénk a Plazában, aztán csavarognánk egy kicsit?

– Köszönöm, Laurie. Ezer örömmel.

– Akkor fél egykor. A pálmakertben.

Garden se látott, se hallott, miközben átvágott a hotel magas márvány előcsarnokán. Amikor először pillantotta meg, áhítattal töltötte el a hely lenyűgöző hatása. Minden más alkalommal legalábbis lelassított egy kissé, hogy gyönyörködjön a tér eleganciájában meg a belőle áradó pompában. Most csak az étteremhez vezető utat észlelte.

A főpincér elhúzta a bejárati ajtó bársonyfüggönyét, és meghajolt. – Üdvözlöm, Mrs. Harris. – Gardent név szerint ismerték New York nyilvános helyein, amióta az első, esküvői fotói megjelentek a lapokban.

– Mrs. Pattersonnal van randevúm – mondta Garden fakó hangon.

– Hogyne. Ha megengedi. – A pincér odavezette az asztalhoz, ahol Laurie már várt rá.

– Pezsgőt – mondta Laurie –, meg akarom ünnepelni, hogy újra látlak, édesem. Mondd, mi baj? Úgy festesz, mint akinek az imént halt meg a legjobb barátja.

– Laurie, olyan rémesen érzem magam… Sky és én első alkalommal vesztünk össze.

– Szegény kicsikém. Igyál, mindjárt jobban leszel, még akkor is, ha kávéscsészéből iszod. Csak láttad volna, milyen képet vágott a pincér, amikor elővettem a flaskámat. Na tessék, Garden, idd ki. Aztán mondj el mindent.

– Ennyi az egész? Na ne, Garden. Ne légy ostoba. Mire a következő szám megjelenik, feledésbe merül az egész.

– És a fotósok ismét a nyomomban vannak. Ott ólálkodtak, amikor a házból kiléptem.

– Édesem, majd elmennek. Biztosan erre a hétre is akad valami szenzáció. Amellett kötve hiszem, hogy Skyt valóban aggasztaná az a fénykép. Azért pukkad, mert a magad feje után mentél. Azt egyetlen férfi hímbüszkesége sem képes elviselni. Majd túlteszi magát rajta.

– Laurie, nem is tudom, hogy mondjam…

– Mondd csak, szivi. Nekem elmondhatod.

– Tegnap este Sky nem jött… úgy értem, én vártam, ahogy mindig. Azt hittem, majd ha megint kettesben leszünk, szépen kibékülünk, és szent a béke. De nem jött.

– Édesem, ez előfordul. Házastársak nem szeretkeznek minden éjszaka. Az a titkos hétvégi kalandokra való, nem a házasságba.

– De először fordul elő, Laurie. Amióta összeházasodtunk. Kivéve, amikor odakinn volt, Nyugaton. Eddig erre nem volt példa.

– Hallgass ide, Garden. Lehet, hogy először, de kétségkívül nem utoljára. Előfordul az ilyesmi. Miután egy ideje már együtt élnek az emberek, mindenkivel előfordul. Hidd el, így sokkal kényelmesebb. Ez nem azt jelenti, hogy nem szeretitek egymást. Csak azt, hogy… ilyen a házasság. Na, rendeljünk valamit. Aztán átmegyünk Bendelhez. Semmi nem tesz olyan jót az ember lelkivilágának, mint egy új kalap. Majd meglátod. Csak azt az egyet ígérd még nekem, hogy nem esel kétségbe. Ha Sky végül túlteszi magát a bosszúságán, rögtön keresni fogja a mosolygó, boldog kicsi feleségét.

Ezt próbáld fel, Garden. A kék bélése szenzációsan illik a szemedhez.

Garden kivette Laurie kezéből a kalapot. – Nem jó. Egyik sem jó. Felpróbáltam vagy tízet és mind kicsi.

Az eladónő eltüntette a kalapokat. – A hölgy kloskalapokat próbál. Azok nem dús hajra valók. Itt van például ez. Az ilyen fazonban van elegendő hely a hosszú hajnak. És benne a kék toll nagyon illik a szeméhez.

– Rémes – intett Laurie. – Kibírhatatlan. Olyan… öreges. Garden, kedvesem, le kell vágatnunk a hajadat.

– Laurie, azt nem tehetem.

– Már miért ne tehetnéd? Pontosan erre volna szükséged. Meglátod, mindjárt egészen más embernek éreznéd magad. Nem unod még halálosan ezt a François-t? Ha rövidre vágatod a hajadat, csak végigszántasz rajta a fésűvel és zsupsz… tíz másodpercen belül már mehetsz is.

– De Laurie, hát nem érted? Tudod, hogy az én hajam tele van ezekkel a rémes vörös csíkokkal. Mr. François ezeket elrejti a szőke tincsek alá.

– Ez a baj? Édesem én ismerek valakit, aki úgy bánik a festékkel, hogy a láttán Raffaello sírva fakadna az irigységtől. Most rögtön felhívom és megmondom neki, hogy azonnal kézbe kell vegyen. Csomagoltasd csak be azt az isteni kis kalapot a kék béléssel. Ma délután már ebben fogsz parádézni.

– Rázza meg a fejét, madame.

Garden megrázta a fejét. Sima, aranyszínű haj sapkája ide-oda röpült, majd megállapodott. Frufruja a szemöldökéig ért, a többi pedig oldalt épp eltakarta a fülcimpáját. Garden fölemelte a kézitükröt, hogy hátulról is szemügyre vegye magát. Olyan volt a haja, mint valami fényes lépcsősor. – Olyan fura érzés – mondta annyival könnyebb a fejem.

– Könnyelmű frizurának hívják – közölte Laurie. – Egyszerűen szenzációsan nézel ki. Nem megmondtam, hogy Demetrios igazi művész? Nem is értem, hogy az emberek miért ragaszkodnak annyira a franciákhoz, mikor a görögök találták fel a művészetet.

Demetrios fürtös fejének megbiccentésével vágta zsebre a bókot. – Tudja, Mrs. Harris, nagy gondot kell ám fordítani a vágásra, a hajszínre és főként a ritkításra. Életemben még ennyi tenger hajat nem láttam.

– Most nem is sűrű. És nem csíkos. És nem nehéz. Tetszik. Vegyen előjegyzésbe minden péntekre. Fogalma sincs, milyen gyorsan nő.

– Itt van, Garden, tedd föl a kalapodat.

– Jaj, Laurie, muszáj? Annyira tetszik az új frizurám. Sky ki nem állhatta a vörösségét. Ő ragaszkodott Mr. Francois-hoz is, hogy legyen, aki eltünteti szem elől. Hogy meg lesz lepve!

Laurie odatartotta a kalapot. – Vedd csak fel. Vesznivaló leszel benne.

Garden nem volt vesznivaló. Elképesztő volt. Mint egy manöken. Vagy filmszínésznő. Vagy mint a leggyönyörűségesebb görl a Ziegfeld Folliesból.

– Principessa, itt Júdás Iskáriótes beszél – szólt bele Laurie a telefonba. – Jöhet a harminc ezüstpénz. A menyed most már semmiben sem különbözik a jól fésült, jól öltözött, nagyon gazdag ifjú New York-i hölgyektől.

Október huszonkilencedikén új darabot mutattak be a Broadwayn. Tiszta színes bőrű zenés revü volt, a címe *Runnin' Wild*, „Elvadulni", és óriási vihart kavart New Yorkban. A címadó dal egy csapásra népszerű lett, meg egy másik is, meg a tánc, amihez kitalálták. A dal címe *Charleston*, és a tánc a charleston.

Garden tánca volt – nem olyan féktelen, inkább a broadwayi közönség ízléséhez csiszolt de mégiscsak ugyanaz. Garden barátai mind iszonyúan felsőbbrendűnek érezték magukat azokhoz a bandákhoz képest, amelyek most kezdték tanulni a charlestont. Ők már hónapokkal korábban megtanulták Gardentől. Ő volt a társaság üdvöskéje, mindenki szeme fénye. Kedvenc szórakozásuk volt, hogy kivárták, míg a lokálban már mindenki ropta a charlestont. Akkor püfölni kezdték az asztalt, és azt kiabálták: – Garden, Garden, Garden! Járd el az igazi charlestont!

– És mivel Sky is figyelte, mivel Sky mindig bátorítón bólintott, Garden táncolni kezdett. Dühödt nekiveselkedéssel táncolt, kétségbeesés szülte vehemenciával engedte át magát a zene ritmusa biztosította feledésnek.

És néha, néha annyira izgalomba hozta Skyt, hogy amikor pirkadatkor hazamentek, Garden után ment a szobájába, és szeretkezett vele a rózsaszín selyem ágyneműn.

Ezért aztán legközelebb Garden még szenzációsabban táncolt, remélve, hogy minden úgy lesz megint, ahogyan korábban is volt, hogy Sky a régi lesz ismét.

Nem lett.

Nem volt több veszekedés, kiabálás, éles szóváltás. Sky elbűvölően viselkedett, csevegett, figyelmes volt Gardennel. Ugyanazzal a körültekintő figyelmességgel bánt vele, mint minden más hölgyismerősével. Ugyanazzal.

Garden próbálkozott könnyekkel, könyörgéssel, levélkéket is irkáit, amelyeket a párnáján hagyott. Csak mondd meg, mi a baj, könyörgött, hogy megpróbáljam helyrehozni a dolgot.

És Sky visszaírt, hogy semmi baj, csak nem ér rá… vagy fáradt… vagy egyszerűen nem is válaszolt.

Elvadulni. Garden úgy érezte, hogy az előző tavasz őrült irama lassított felvétel volt ehhez a mostanihoz képest. Több parti, több kiruccanás, több lokál, több kocsmázás, nagyobb hajsza az élmények után, valami új után, száguldás egyik helyről a másikra, soha nem tapasztalt tempóval. Garden állandóan fáradt volt.

És szomorú. De persze nem mutathatta, kivált Sky előtt nem. A férfit vissza kell hódítania. Mosollyal, tánccal, nevetéssel.

– Légy vidám, szivi – mondta neki Laurie. – Igyál pezsgőt, te is bugyogni fogsz tőle.

– Légy sikkes, szivi – mondta a principessa. – Az édes vidéki kislány bája hamar elmúlik.

– Tégy úgy, mint aki fütyül rá – mondta Margot –, különben púp leszel a hátukon.

A nőt Alexa McGuire-nak hívták. Karcsú volt és vörös hajú, kaliforniai. A válása Után jött fel New Yorkba, „el az istenverte napsütésből". Káromkodott, ivott, egyik cigarettáról a másikra gyújtott, és egy lépést sem tett anélkül, hogy előzőleg a csillagjósával meg ne tanácskozta volna a dolgot. – Sky – mondta, amikor megismerkedtek. – Milyen fantasztikusan sokat sejtető név. Minek a jegyében született… Sky?

Sky megmondta, hogy november tizennyolcadikán van a születésnapja.

– Skorpió. Szenzációs. A skorpiók olyan fennkölten érzékenyek.

– A kígyók olyan szenzációsan tekeregnek – sziszegte Margot Garden válla fölött. – Nézd, hogy rázza a farát.

Sky nem jött haza a születésnapján. Garden eltervezte, hogy kettesben fognak vacsorázni a kandalló előtt, a nappaliban.

Másnap kerített ő is egy csillagjóst a Village-ben, aki csekély ezer dollárért megmondta a jövőjét. – Nem jó a csillagzata állása – mondta az asszony. – Maga boldogtalan. De a Vénusz három hét múlva jó előjellel belép az életébe, s attól fogva rendben lesz minden.

– Hűha – mondta Laurie, amikor megtudta, mit csinált Garden. Garden igazat adott neki. Az asztrológus nem volt valami meggyőző. De legalább adott valami okot a reményre. Közben masszírozták, szőrtelenítették, pedikűrözték, szőkítették, és új ruhákat, estélyiket, kalapokat, kabátokat és szőrméket próbáltak rá.

Alexa mindig új holmiban jelent meg, valami lenyűgöző darabban, fényesben, szőrmével. És a szőrméhez odadörgölte az arcát, szemét lehunyta, ajka szétnyílt, s közben halkan kurrogott; és a szőrmét Sky várakozó karjába lökte, a karján végigcsúsztatta, és menet közben a földön maga után vonszolta. Garden sálakat vett, stólákat, kabátokat, köpenyeket – fókából, nercből, leopárdból, rókából, karakülből, hermelinből és csincsillából.

A csillagjós háromhetes jövendölésének időpontja december tizedikére volt esedékes. Amikor Garden délután ötkor a bevásárlókörútjárói hazaért, már sötét volt.

Garden „oroszos” öltözéket viselt, testhezálló piros kabátot, bő repeső szoknyával és gondosan megmunkált fekete kapcsokkal. Fekete perzsaszegély a szoknya alján, perzsából készült a széles gallérja és mandzsettája is.. A lábán fekete antilopcsizma piros bojttal, a fején széles karimájú fekete báránybőr kalap. Garden orra és arca kipirult, a szeme ragyogott. A kabátján és kalapján olvadt hó csillogott.

Sky a nappaliban, a kandalló mellett ült. Garden észre se vette, amíg a kabátját-kalapját le nem vetette, s megindult a tűz felé. – Ó, Sky – kiáltott. – Képzeld, esik a hó! Még soha életemben nem láttam havat. Olyan izgalmas, tele van vele a levegő, és a föld egyre fehérebb lesz. Képtelen voltam beülni a kocsiba. Gyalog jöttem, annyira élveztem, ahogy hull rám, én meg kapkodtam a pelyhek után. – Két kezét most összedörgölte a tűz előtt.

Sky elnézően mosolygott. Garden lelkesedése bájos, a piros orra imádni való. – Ülj le – mondta a férfi. – Hadd húzom le a csizmádat. Biztosan átfagyott a lábad.

Garden egy mély karosszékbe süppedt és tovább csevegett. – Lehet, hogy mostantól fogva csak havazik és havazik és egyre - csak havazik? A parkban már egészen fehér a bokrok teteje. Minden fehér lesz és csillogó. És karácsonyi dalokat játszanak az utcákon. Eljöttem az Üdvhadsereg zenekara előtt. Tolongva énekeltek körülöttük az emberek. Egy ideig én is ott álltam, és velük énekeltem a „Betlehem kicsiny városá”-t. Olyan szép volt.

Sky a kezével dörzsölgette Garden lábát. Tiszta jég.

– Nem ártana, ha forró fürdőt vennél, hogy meg ne fázz. Mennyit gyalogoltál?

– Ó, nem is tudom. A Szent Patricktól hazáig. A Plaza előtt átvágtam a parkon és úgy jöttem.

– Az két mérföld, Garden.

– Bánom is én. Csodálatos volt. Ugye esni fog karácsonyig? Szerinted meg tudnék tanulni korcsolyázni?

– Megtanulhatsz korcsolyázni, csak nem idén. Dél-Franciaországba megyünk.

– Jaj, ne! És ne is lássam a havazást?

– Átmehetünk Svájcba. Ott aztán annyi hó van, amennyit te elképzelni sem tudsz. Jól fogod érezni magad Dél-Franciaországban, majd meglátod. A Földközi-tengerhez semmi sem fogható. A víz hihetetlenül kék, többféle kékben játszik. Változik, mint néha a te szemed.

– A szemem?

– Igen. A szemed kékje változik. Néha sötétebb, néha világosabb. És ha zöld ruhát viselsz, akkor olyan színű, mint a Földközi-tenger. Sok zöldet kell majd viselned odaát.

Garden szinte úgy érezte, szeretik. – Mademoiselle Bongrand mesélt nekünk Dél-Franciaországról. Tudod, ő volt a franciatanárnőm az Ashley Hallban. – „Azúrpart" – így nevezte. – Ugye, milyen találó név? Mindig is szerettem volna eljutni oda. Mademoiselle Bongrand szavai nyomán gyönyörűnek képzeltem. Mikor megyünk?

– Karácsony másnapján.

Garden félig lehunyt szeme elkerekedett. – De hisz az lehetetlen. Wentworthnek január harmadikán lesz az esküvője. Én vagyok a koszorúslány. Sky, hát nem emlékszel?

– Nem. Nem is mondtad.

– Dehogyisnem. Rögtön azután, hogy hazajöttél Nebraskából. Wentworth meglátogatott Southamptonban, aztán egy héttel azután, hogy hazament, felhívott telefonon.

– Nos, nem emlékszem. Különben se számít. Csak írd meg, hogy nem tudsz menni, és kész.

– Azt nem tehetem. Megígértem. És Wentworth különben is a legjobb barátnőm. Ott volt az esküvőnkön és én is ott akarok lenni az övén.

Sky letette Garden lábát a padlóra. Leült a szemközti székre. – Nos, rendben van – mondta. – Te elmégy Charlestonba. Aztán az esküvő után utánam jössz Monte-Carlóba. – Azzal fölemelte az esti újságot, és olvasni kezdett.

Garden lába, akár a jégcsap. Maga alá húzta. – Te nem jössz Charlestonba?

– Mondtam már. Karácsony másnapján szállok hajóra – jött a férfi hangja az újság mögül.

– Miért nem mehetünk januárban, együtt? Hisz mindössze egy hétről van szó.

– Mert a horoszkópom szerint a Bak első napjai ígérkeznek a legalkalmasabbnak arra, hogy új vállalkozásba fogjak.

– Sky, az ég szerelmére! Te tényleg beveszed ezt a horoszkópos maszlagot?

Sky letette az újságot. – Ez nem maszlag, Garden. Belőled csak a tudatlanság beszél. Az asztrológia tudomány, színtiszta matematika. Erre évszázados bizonyítékok vannak. Az egyház, a kormányok és egyéb befolyásos csoportok minden ármánykodása ellenére, még mindig létezik. Nem lehet nem

tudomást venni róla, hiszen él és jelen van. A világegyetemet minden alkotásával lehetetlenség elpusztítani.

Garden látta már ezt az elszánt lelkesedést a férfi szemében máskor is, akkor, amikor épp a repüléstől zsongott be. Feléledt benne a remény. Ha most az asztrológia, ugyanúgy, ahogy akkor a repülés…

– Alexa is megy Dél-Franciaországba?

– Természetesen. Partnerek vagyunk.

– Miben?

– A vállalkozásban. Bankot fogunk robbantani Monte-Carlóban. Nem látod milyen logikus minden? A rulettkerék, vagy a kocka, vagy a kártya – ezek mind számokon alapulnak. Matematika. Az asztrológia is számokon alapul, a matematika mértékegységein és számításain. Csak fel kell vázolnunk a számokat, megtalálnunk közöttük az összefüggéseket, és zsupsz!, máris előre tudjuk, milyen számok lesznek a nyerők. Tiszta tudomány.

61

Garden december harmincadikán érkezett Charlestonba. Egyedül. Corinne a csomagjait készítette össze Franciaországra, Miss Tragemek pedig az utolsó pillanatban érkező nyári ruhák szállítását kellett megszerveznie, valamint közzétenni a címváltozást és végére járni az úti előkészületeknek.

Garden felült a menetrend szerinti járatra, közös fülkébe, és az étkezőkocsiban étkezett. Vicki fölajánlotta a különvagonját, de

Garden visszautasította. Azt mondta, az emberek között szórakoztatóbb.

Az étkezőkocsiban többen fölismerték. Valaki autogramot is kért tőle. Alig két napja, hogy utoljára fényképe jelent meg a lapokban. Egy teljes oldal foglalkozott a ***Paris*** nevű háj ón, a francia hajótársaság legmodernebb járatán útra kelő előkelő társasággal. Gardent többször is lekapták a rakparton, a hajóhídon s vagy féltucatszor a hatalmas gőzös halijába felvezető széles lépcsősoron. A cikk főcíme ez volt: Modern. Menő. Sikkes. *Paris.* Egy felvétel Alexa McGuire-t ábrázolta leopárdkeppben, egy leopárdbébivel a karján. A leopárdbébi, közölte a cikk, Csillagjegy névre hallgat.

Margaret Tradd a pályaudvaron várta a lányát. – Garden! – kiáltott. – Úgy megváltoztál! – Arcon csókolta a lányát.

– Levágattam a hajamat.

– Azt tudtam. Láttam a lapokban. De nem erre céloztam, hanem valahogy olyan felnőtt lettél.

– Hát, mama, mire számítottál? Múlt héten voltam tizennyolc. Még egyszer köszönöm a fülbevalót. Gyönyörű.

Garden intett. A hálókocsikalauz, két hordár és az állomásfőnök ugrott oda. Garden váltott velük néhány szót, átvett egy borítékot az állomásfőnöktől, és bankjegyeket nyomott néhány ember kezébe. Majd az anyjába karolt.

– Gyerünk. Alig várom, hogy lássam a házat. Ne aggódj, a csomagokat majd utánunk hozzák. – Átvágtak a visszhangos peronon. Fejek fordultak utánuk. Garden szürke rókabundát viselt, amit a bal csípőjén szürke szaténmasnival fogott össze. Az

olyan ember magabiztosságával lépkedett, akiről sugárzik, hogy érdemes rá odafigyelni.

– Erre vannak a taxik, Garden.

– Kocsit béreltem. Úgy hozzászoktam. Ha tetszik, majd itt hagyom neked. Rettentő könnyű megtanulni vezetni.

Szürke nyitott Packard volt a kocsi. – Tudom, hogy nagynak látszik, de ezzel legalább nem lennének problémáid a forgalomban, mama. Mindenki elhúzná a csíkot az utadból. – Garden beült a volán mögé, kinyitotta a borítékot, és kivette belőle a kocsikulcsot.

Ez az, gondolta Margaret. Ez az, amiben megváltozott. Megszokta, hogy utasításokat osztogasson. Hozzászokott a gazdagsághoz. Margaret némán ült be a kocsiba. Amikor a házhoz értek, körbevezette a lányát, és leste a dicséretet.

A ház az East Batteryn állt, a Cooper folyóra néző elegáns, házsorban, közel ahhoz a ponthoz, ahol a folyó a széles kikötőbe torkollik. Csinos volt a mássága, elöl és oldalt nagy verandákkal, elöl ötágú oszlopközzel, amely a gránitfalak aljától egészen a négyemeletes épület csúcsos tetejéig ért. Az oszíopközből tüneményes kis körkörös lépcsősor vezetett az északi fal mentén a széles halihoz. Onnan nyíltak a charlestoni építkezésre oly igen jellemző elhelyezkedésű szobák.

Az ablakok, ajtók, párkányok és kandallóburkolatok rendkívül finom famunkáról árulkodtak. Kecsessége és könnyedsége Adam stílusára vallott, de a kivitelezés minősége egészen rendkívüli. És a díszítőelemei között mindenütt ott volt a gardénia. Még az ajtók bronzkilincse is a virág szimmetrikus szirmait utánozta. Minden helyiségben, a mennyezeten, a csillár

fölött gardénia alakú gipszrozetta. A szalonban a rozetta egész gardéniacsokor, az egyes virágszálak között borostyánlevelekkel.

A bútorokon a több száz éves gondos ápolás patinája. Némelyikre Garden még a Tradd Street-i házból emlékezett. De a többségét soha nem látta azelőtt. A függönyöket, a szőnyegeket és a kárpitozást sem. Pedig azok sem úgy festettek, mintha frissen érkeztek volna az üzletből. A színeik tompák, a minták diszkrétek.

– Gyönyörű – mondta Garden őszintén. – Sokkal szebb, mint Barony vagy a principessa bármelyik másik háza.

Margaret elpirult, akár egy kislány. – Még nincs is egészen kész – mondta lelkesen. – Igyekszem nyomára bukkanni mindennek, ami a Gardenek tulajdonában volt a háború előtt. Levelezésben állok az északi államok fontosabb régiségkereskedőivel. Mert persze minden oda vándorolt.

Garden felnézett a pajkos tekintetű Ashley gavallérra, aki mintha összekacsintott volna vele Margaret naivitásán meg a régiség-kereskedők őszinteségéről vallott rokon nézeteiken. – Milyen ragyogó ötlet – mondta Garden.

Különös érzés volt Charlestonban lenni ismét – az ismerősség és váratlan élmények elképesztő ötvözete. Az anyjával ebédelt, és gondosan ügyelt, nehogy véletlenül vacsorának nevezze az étkezést, aztán sétára indult a Batteryre. A szíve boldog-szomorúan megdobbant, maga se tudta, miért. Meleg nap volt jellegzetes év végi idő Charlestonban, Garden a kosztümje fölé mindössze könnyű gyapjú kiskabátot vett. Apály volt, s ő a hazatérőt eltöltő jóleső érzéssel szívta mélyen magába

a mocsár iszapjának kénes illatát. A látogatók mindig finnyásan húzták el az orrukat, amikor megérezték az iszapszagot. Garden, mint minden charlestoni, úgy vélekedett, hogy pontosan olyan szaga van, amilyennek apály idején lennie kell.

Az enyhe szellő hatására fehér tarajok kerekedtek a kikötő vizének színén, és Garden megérezte ajkán a víz sósságát. Sirályok húztak el vijjogva a feje fölött. A White Point parkban kisgyerekek játszottak, felmásztak az ágyúk talapzatára és a háborús relikviákra, miközben néger dadáik a zöldre festett padokon ülve pletykálkodtak. Garden átvágott a parkon, ropogott az osztrigahéjjal felszórt ösvény a lába alatt, s amint egy hatalmas, ősöreg tölgyfa előtt elhaladt, meglibbentette a mélyen lecsüngő fátyolmohát. Az örökké zubogó artézi kútnál megállt, s miközben ivott a meleg artézi vízből, félébren-félálomban felülkerekedett rajta az érzés, hogy soha el se ment innét, hogy egy éve történt, két éve, tíz. Itt pedig minden úgy van, ahogy an azelőtt is volt.

Kivéve, hogy most világosan lát mindent. Azelőtt nem is nézett, oda se hallgatott, bele se kóstolt. Ott voltak a gyerekek, a dadusok, hallatszott a játék, a mély, fekete hangok lármája, a folyton csörgedező víz fémes kotyogása. Csak ő eddig észre se vette. Most látta, milyen színű pulóvert viselnek a gyerekek, milyen mulatságosan szedegeti bizonytalan lábát az a kicsike, aki egy mókust vett üldözőbe, milyen kényelmesen elfészkelődött s alussza az igazak álmát dadája puha ölén az a csecsemő. Annyi boldogság lakozott ebben a kicsiny parkban, a szeletet egész tárháza. Garden mosolyogva lépkedett a padsorok előtt, s köszöntötte a fekete bőrű asszonyokat. Egy pillanatra

megállt a pálmafa alatt, s hallgatta hegyes leveleinek zizegését. Aztán átvágott a South Batteryn, és megindult a Church Street felé.

Mr. Christie-re gondolt, aki olyan nagyon igyekezett megláttatni növendékeivel mindazt, ami ott volt az orruk előtt. Látom már, Mr. Christie, mondta magában. Most már látom. Fekete férfi jött szembe, maga előtt tolva fakerekű talyigáját, s közben maga költötte késlelező-nótáját dalolta. – Hogy s mint? – köszönt rá Garden. – Nagyszerűen, asszonyság – énekelte bele a dalába az ember. Garden a Tradd Streethez ért. A sarkon turbánt viselő fekete asszony ült vászonszéken, félálomban a ferdén ráeső napsugarak alatt. Pálmalegyezőjét lustán ingatta a mellette álló kisasztal fölött. – Hess légy – mondta.

– Van mogyorós süteményed, mamus?

– Már hogyne volna, szívecském. Ma reggel sütöttem. – Azzal gyűrött papírzacskót vett elő vászonszoknyája zsebéből.

Garden rábökött két édességre. Szájában összefutott a nyál. A mogyorós sütemény mindig a tiltott gyümölcs ellenállhatatlan csáberejével vonzotta – Zanzie meg az anyja mindig tiltotta. Mindössze kétszer szedte össze a bátorságát, hogy vegyen magának, és mind a kétszer napokig rettegésben élt, hátha felfedezik a bűntettet.

Most beállt egy kapubenyílóba, kivette a zacskóból az egyik süteményt, és beleharapott. A gyönyörűségtől könnyek szöktek a szemébe. Darált mogyoró, méz és narancshéj keveréke alkotta az édes-sós süteményt. Megette a másodikat is, utolsó morzsáig élvezte az ízét, meg azt is, hogy az utcán eszik. Majd a házhoz sétált, amelyre még mindig charlestoni otthonukként tekintett.

Rendkívül kicsinynek tűnt. Garden elsőre el is ment mellette anélkül, hogy észrevette volna. Nem emlékezett rá, hogy ilyen kicsi. És ilyen roskatag. Az a sarok ott biztosan nem is úgy volt, hogy téglák hiányoztak belőle, s tátongott, mint egy vasorrú bába foghíjas szája. És a festék, vajon mindig ilyen koszos volt és így hámlott? Garden az árnyékban állt. A téli délután hidege átjárta a ruháit.

Sietős léptekkel ment végig a Tradd Streeten, elhaladt a kikötő előtt, ahol annak idején felszállt a Charlestonból távozó jachtra, majd végig az East Bay Streeten az East Batteryre, a nagy házhoz, amelyben az anyja jelenleg élt.

– Wentworth tízpercenként telefonált – közölte Margaret. – Az állandó telefonálgatásától aludni sem bírtam.

– Sajnálom. Mindjárt visszahívom. – Garden levetette a kesztyűjét és kalapját. A jobb kesztyűje ragacsos volt, a mogyorós sütemény morzsája beleragadt. Garden lecsipkedte és bekapta.

-- Mama, nem is emlékszem. Elöl van a szobám vagy hátul?

– Hátul. A kertre néz.

– Én szívesebben aludnék valamelyik elülsőben. Szeretném reggel hallani a halárus és a zöldséges érkezését.

– Ugyan minek, Garden. Csak felvernek.

– New Yorkban nincsenek utcai árusok. Szeretném őket hallani.

– Legyen, ha ez a kívánságod. Majd megmondom Zanzienak, hogy vigye át a holmidat.

Mielőtt Garden megköszönhette volna, megszólalt a telefon.

Garden kocsival ment Wentworth házáig, és annak a háztömbnek a közelében parkolt, ahol a süteményt vette. Útközben megállt a Batterynél, és a bűnjelet, a ragacsos kesztyűt a vízbe hajította. Semmi értelme, hogy Zanzie murizzon – akkor kénytelen lenne bevallani, hogy valóban vett süteményt, s mi több, egyáltalán nem szánja-bánja tettét. A kesztyű nem számít. Van belőle elég.

Kellő időt eltöltött Wentworth nászajándékainak és kelengyéjének megcsodálásával. Ő maga csipkével szegett selyemköntöst és hálóinget küldött neki, meg egy ezüst puncskészletet „Mr. és Mrs. Schuyler Harris ajándéka" felirattal. Nagyon kiríttak Wentworth többi ajándéka közül. – Teremtőm, Wentworth, igazán restellem, hogy ennyire előkelő az ajándékom – szabadkozott. – De hát nehéz úgy tenni, mintha most nem volnék gazdag és reméltem, hogy meg fogod érteni.

Wentworth csöppet sem restelkedett. – Imádom, és ilyet soha senki mástól nem kaptam volna. Ha gyerekem lesz, ebben a puncstálban fogom fürösztetni. Burokban születni semmi ahhoz képest, hogy valakit ezüstkádban fürösztenek.

Wentworth szüleivel vacsoráztak. Charlestoni mércével mérve nagy vacsora volt, és Wraggéknek gondja volt rá, hogy a társalgás egyetlen percig ne lankadjon. Hát persze, gondolta Garden. Wentworth elmondott nekik mindent New Yorkról és Southamptonról. Biztosan azt hiszik, elvárom, hogy inas vagy szobalány szolgálja fel a vacsorát. Tudta, hogy Mr. és Mrs. Wragg soha többé nem fog vele keresetlenül viselkedni. Mint bizonyára senki emberfia Charlestonban. Minél előbb elmegyek,

annál jobb mindenkinek, gondolta szomorú megbántottsággal. Én semmit se változtam. Ők annál inkább.

62

– Halat, halat, friss halat! Tőlem vegyenek!

Garden erre a kiáltásra ébredt napkeltekor. Keze önkéntelenül az ágy melletti asztalkán álló csengőt kereste. Sehol semmi. A fene egye meg, gondolta. Mehetek le két emeletet a kávéért, és még cseveghetek is Zanzie-val, miközben megiszom. Azzal megfordult, és aludt tovább. Legközelebb a zöldségárus verte fel. Ezúttal Garden odament az ablakhoz és széthúzta a függönyt, hogy jobban hallja. A veranda rácsán át kilátott a folyóra, a kora reggeli csendben mozdulatlan víztükörre. A szürkészöld víz színe, akár az ón. Az égé hasonló. A fehér sirály szárnyait verdeste a szürke égen, majd lecsapott a szürke vízre, és felkapott egy ezüstös halat. Aztán ismét csend telepedett mindenre, csupán a zöldségárus egyre távolodó kiáltása hallatszott. Békés nyugalmat árasztott minden.

A tetők fölött megszólalt a Szent Mihály-templom harangja. „Bim-bam, egy-kettő-három-négy" – dúdolta Garden halkan, együtt a harangokkal. Majd megint. Felet ütött. De minek a felét, tűnődött Garden. – Annak, hogy fél órája meg kellett volna innom a kávémat – mondta hangosan.

Bebújt kasmírköntösébe és papucsába, és lerohant a konyhába. – Jó reggelt, Zanzie – dalolta.

– Hogyhogy már fenn van a kisasszony? Még csak fél kilenc.

– Azért vagyok fenn, mert kávészagot érzek.

– Jól kinyílt a szája, amióta jenkivé lett – morogta Zanzie.

Garden reggel kocsiba ült, és kiment a Baronyra, hogy meglátogassa Rebát és Matthew-t meg a többi barátját a Településen. Reba megcsodálta a frizuráját, és el volt ragadtatva, hogy milyen nagyszerűen véget vetettek Garden haja kétszínűségének. – És miközben én mindvégig festettem a ruhákat, eszembe se jutott, hogy embereket is be lehet festeni. – Garden beszámolt nekik Johnról, és igyekezett rávenni őket, hogy kerekedjenek fel és látogassák meg. – Talán megtesszük – mondta Matthew. Garden tudta, ez azt jelenti, hogy soha az életben.

Amikor visszament a városba, hirtelen kedve kerekedett, hogy ellátogasson Ashley Hallba. Szeretett volna találkozni mademoiselle Bongrand-nal, s elmesélni neki, hogy épp a Côte d'Azurra készül. Egy cselédlány nyitotta ki a főépület kapuját a csengetésre. – Nincs itthon senki – közölte. – Szünidő van. – Garden nagyon ostobának érezte magát. Hát persze. Hogy is lenne itt bárki.

– Maga nemrég került ide, ugye? – kérdezte. – Én ide jártam iskolába. Garden Tradd a nevem. Már nem élek Charlestonban, és csak meg akartam látogatni a régi iskolámat. Bemehetek?

A cselédlány vonakodva beengedte. Garden felment a nagyterembe, a spirális lépcsősor láttán érezte, hogy olyan jókedve kerekedik, mint annak idején. – Csak most eszmélek, mennyire szerettem ide járni – mondta elérzékenyülten.

– Igenis, asszonyom, de nekem mennem kell, dolgomra.

– Hogyne, megértem. Köszönöm, hogy beengedett. – Garden lesétált a kocsifelhajtón, ügyelt a tartására, feléledt benne mindaz, amit viselkedéstanból ott tanult. Hogy nevettek mindannyian, amikor megmutatta nekik, hogy képes elvinni egy kosár mosott ruhát a fején. Erről nem szabad megfeledkeznie. New Yorkban, a társaságban biztosan nagy sikert fog vele aratni. S ha versenyeznének, biztosan övé lenne az első helyezés.

– Garden, kedvesem, úgy örülök, hogy el tudtál jönni – mondta Elizabeth Cooper, és megcsókolta. – Ülj le, és mesélj a nagyvárosról. Maradhatsz vacsorára? Már a telefonban meg kellett volna kérdeznem, de örömömben ki is ment a fejemből.

– Nekem kellett volna előbb jelentkeznem, de nem tudtam, hogyan alakul a programom, amíg meg nem beszéltem a dolgokat Wentworthszel. Haza kell mennem vacsorára.

– Természetesen. Akkor csak teázunk. – Elizabeth meghúzta a csengőzsinórt. – És most mesélj magadról.

Kellemesen elbeszélgettek vagy egy óra hosszat – nyájas őszintétlenséggel. Elizabeth nem mondta, hogy Gardent törékenynek tartja és hogy a nevetése túl harsány; Garden pedig nem adta tanújelét, mennyire bosszantják a nagynénje kérdései. Hát nem látod, hogy nem akarok beszélni az életemről? – kiabálta volna a legszívesebben. Nem látod, hogy mennyire igyekszem úgy tenni, mintha nem változott volna semmi?

Aznap este Garden Wentworth és Ashby társaságában elment a Jachtklubba a szilveszteri mulatságra. Így is, úgy is meg fognak bámulni, hát legalább legyen mit bámulniuk, gondolta.

Mérges volt, mert nem talált semmit. Zanzie csomagolta ki és tette el a dolgait. Kihúzkodta a fiókjait, és kotorászott a fehérneműje között, kereste az ingvállhoz tartozó alsószoknyát, tologatta a szekrényben a ruhákat, nem tudta, mit vegyen fel, meg hogy hol lehetnek a cipői, és hogy mit készített össze Corinne egyáltalán. Mire felöltözött, romhalmazzá vált a szoba, neki pedig fájt a feje.

De úgy festett, mint egy királynő. Lépmintás ruhája csupa ezüst-flitter és gyöngyhímzés. Elöl majdnem a térdéig emelkedett, hátul a földet söpörte, s a varróművészet magasiskolájának mintájaként a csípője alatt tölcsér alakban kiszélesedett. Papucscipője is csupa ezüst gyöngyhímzés. Vállát és nyakát bepúderezte, arcát kirúzsozta, szemét kékkel kihúzta. Az ajka élénk rózsaszín.

Garden megnézte magát a tükörben. – Kész Hamupipőke – mondta. Ugyanaz az érzés vett rajta erőt, mint a charlestoni bálok előtt annak idején: rémült volt, egy hang nem jött ki a torkán, esetlenül és mereven mozgott. – Ugyan már, Garden – mondta a tükörképének – a legjobb New York-i mulatók kedvence vagy. Több arckrémet eladtál, mint Pola Negri. Mitől vagy így berezelve?

Kinyitotta az ékszeresládikáját, fiókokat húzkodott, bőrtáskák csukóját csattogtatta. Majd feltette a nyakéket, amit Skytól kapott a születésnapjára, a gyémántból kirakott lépmintás láncot, majd rombusz alakú gyémánt klipszet csíptetett a fülébe. Elővett egy pár vadonatúj, hosszú, fehér kesztyűt, csuklójánál elvacakolt a gombokkal, pukkadt, amiért nem hozta magával

Corinne-t. A csuklóján széles gyémánt karperec, fölötte két keskenyebb. Skytól kapta karácsonyra.

Estélyi táskáját megtalálta az íróasztalon, de rájött, hogy üres. Se zsebkendő, se púdertartó, se fésű, se rúzs, se kölni. Legszívesebben sikított volna. Szobalány nélkül többé nem megy sehova.

És haza se jön többé, csak hogy azt érezze, hogy nem kér belőle senki.

Margaret ébren várta, amikor fél kettőkor hazaért. – Hogy mulattál? – kérdezte lelkesen. – Hogy te voltál-e a legszebb, azt nem is kérdem, magától értetődik.

– Rémes volt, mint a charlestoni táncmulatságok általában. A férfiak végig azt tárgyalták, hogy hány kacsát és szarvast lőttek, a lányok meg sápítoztak, hogy „Nahát! Valóban?" – Földig érő fehér rókakeppjét egy székre hajította, csillogó-villogó magát egy másikra. Hogy ő volt a legszebb, ahhoz valóban nem fért kétség. És őszintén halálra unta magát. Hiányzott neki a New York-iak szellemes, fordulatos társalgása, a tréfák, célzások, pletykák. Hiányoztak a legújabb számokat játszó legjobb zenekarok, a hivatásos énekesek, a pontlámpák, a hangosan pukkanó pezsgősdugók. Kinyújtotta a karját. – Mama, kikapcsolnád a karkötőmet? Kesztyűben nem tudom kinyitni.

Amikor a karperecek lekerültek, Garden lehámozta magáról a kesztyűt és az asztalra hajította. Ezután a klipszek következtek – egy nagy bőrkötéses könyvre pottyantotta őket. – Mit olvasol, mama? Egyáltalán, hogy bírod fölemelni?

– Gondoltam, talán téged is érdekelni fog. – Margaret óvatosan levette a könyvről Garden ékszereit, és fölnyitotta a könyv fedelét. Az első oldalon, középre Garden első bálozó kori képe volt beragasztva.

– A véled kapcsolatos újságkivágások – mondta Margaret büszkén. – A *Hírmondó* megküld nekem mindent, ami rólad bármelyik lapban megjelenik.

Garden előrehajolt, lapozgatni és olvasni kezdett. Soha nem látott így együtt minden róla készült felvételt. Valóban minden alkalommal lekapták, hogy kitette a lábát otthonról. Megdöbbentette a mennyisége, és lenyűgözte a változás, amely a sápadt, ideges, fiatal lányból jó fellépésű, társaságbeli ifjú hölgyet teremtett. – Ez én volnék valóban? – ragyogott fel.

Margaret büszkén bólintott. – Ezt itt még nem volt alkalmam beragasztani. Egy teljes újságoldal.

A hajóút előtt készült felvételek voltak. Garden mosolyogva nézegette. Amíg Alexához nem ért. Mellette annak látszom, aki valójában vagyok is – falusi liba nagyvilági rongyokban – gondolta. – Fáradt vagyok – mondta. – Azt hiszem, lefekszem.

– Garden, itthagytad az ékszereidet.

– Hagyd csak. Nem fontos. Bizonyára a titkárnőm választotta őket.

Másnap délután tartották az esküvő főpróbáját, utána tea Radcliffe-ék házában. Garden nagyon gondosan öltözködött. Majd igyekszem minél elhanyagoltabbnak látszani – ígérgette magának. Ma Wentworthnek kell csillogni. Már bánta, hogy szabónál csináltatta a ruhát, amelyet nyoszolyólányként fog

viselni. Pedig a mintát és a fazont Wentworth választotta, mégis olyan New York-iasan fog festeni, ebben Garden egészen bizonyos volt. Felvett egy egyszerű kék ruhát. Túl divatos. Levette róla a csíkos selyemövet és nyakkendőt. Így meg olyan, mint egy gyászruha. Széles arany nyakláncot tett fel. Túl gazdag. Levette. Aztán manikűrkészletéből körömollót vett elő. Levágta egy selyemköntösről a csipkegallért, a ruha nyakába gyömöszölte, és elsimította. Majdhogynem. Előhúzta az ékszeresládikáját, bár aligha reménykedhetett. Mégis megtalálta. Az antik nyakéket, amit Elizabethtől kapott. Tökéletes. A kék gyíkbőr cipővel nemigen volt mit kezdeni, de talán nem fogják észrevenni. Semmi festék, csak egy kis púder. Semmi ékszer, csak a jegygyűrűje. Wentworth biztosan csodálkozna, ha azt se viselné. Megtöltötte a kék táskáját, fogta a kesztyűjét, és lerohant a lépcsőn.

– Garden, nem vettél kalapot.

– Van egy csipkekendő a fejemre, mama. A lányok mind abban lesznek. – És a kalapjaim amúgy is túl divatosak.

Az esküvői vendégség a Szent Mihály-templom oszlopos előcsarnokában gyülekezett. Garden szemközt, a posta előtt parkolt a kocsijával. Amikor megállt, négy fekete asszony rohant oda, egymással versengve tolták virágcsokraikat az orra alá. Ezek a virágárusok hozzátartoztak Charleston életéhez, a postahivatal előtti rész volt kedvenc tartózkodási helyük. Garden elhessegette őket. – Mégis minek néztek, hát jenki vagyok én? – kérdezte erős bennszülött kiejtéssel.

Az asszonyok nevetve visszavonultak. Garden velük nevetett. Gyönyörű, verőfényes nap volt. A postahivatal elé kitett virágoskosarak ezer színben pompáztak, Garden legjobb barátnőjének van az esküvője, és ő nemsokára megy vissza New Yorkba. Aztán holnapután Franciaországba. Mindez jó érzéssel töltötte el. Odament az asszonyokkal a kosarakhoz, és nagy hangon alkudozni kezdett.

Néhány perc elteltével a virágárusok tapsa és nevetése kíséretében Garden átvágott a Meeting Streeten. Az összes virágot egyetlen kosárba zsúfolta és föltette a fejére. – Virágot a menyasszonynak! – kiabálta.

Csak sokkal később jött rá, micsoda szerencse, hogy egyetlen fotóriporter nem volt a közelben.

63

A *France* kisebb volt és öregebb is, mint a *Paris*. De olyan elegancia áradt belőle, amit az újabb hajó modern, geometrikus dekorációjával meg se közelített. Aranyozott faburkolat, brokátok, damasztok, körös-körül Fragonard-jellegű idilli tájfestmények. Orrától a tatjáig XIV. Lajos kori benne minden, s a ragadványneve önmagáért beszélt: az Atlanti-óceán kastélyaként emlegették.

Zászlókkal volt feldíszítve, kürtői már füstöt okádtak, amikor Garden a fedélzetére érkezett. Szünet nélkül villogtak a fényképezőgépek, egyetlen másodpercet ki nem hagytak volna a jelenetből.

Miss Trager ment Garden előtt, kezében irattáska az úti okmányokkal és különleges utasításokkal, szép gondosan legépelve, alkalomadtán a hajó kapitányának átadandó, hogy az majd továbbítsa a személyzet mindazon tagjainak, akik Mrs. Harrisszel valamilyen módon kapcsolatba kerülnek.

Miss Tragert követte Garden, fittyet hányva a fotóriportereknek, a hajó fedélzetén tartózkodó többi utasnak meg mindazoknak, akik a parton álltak, hogy búcsút intsenek barátaiknak, már ha éppen nem Gardent bámulják. Január hatodika volt, hideg téli nap. Garden cobolybundába burkolózott, hatalmas gallérját kámzsaként fölhajtotta, kesztyűs kezét a bunda szemközti ujjába dugta. A kabátot a nyakánál ragyogó napot formázó gyémántcsat fogta össze.

Corinne további szőrmebundákat cipelt a karján, két kezében pedig bőrtáskát szorongatott.

– Kapd ki a kezéből, és megveheted rajta egész Brazíliát – mondta egy riporter. – Ez a hölgy ékszeresládikája.

A barátja éleset füttyentett. – A nejem teljes ruhatára nem töltené meg ezt a bőrtáskát. Mennyi gyémántot aggathat magára egy nő?

– Amennyit csak megkaparinthat, öcsi. Pofa be, és számold a bőröndöket. Három, négy, hat hajókoffer.

– Szerintem úgy tizenhat körül lehet.

– Nem jársz messze az igazságtól.

– Na várj csak, azok meg micsodák?

– Kalapdobozok. Mondjuk, hogy megvan ötven, és máris lelécelhetünk. Utálom ezt az ólmos szitálást.

Gardennek volt egy sápadt kék-arany hálószobája, egy arany-fehér nappalija és Miss Tragernek egy kisebb, zöld-arany nappalija, hogy a hatnapos átkelés során ott láthassa el titkárnői teendőit. Miss Trager hálófülkéje egy másik fedélzeten volt, Corinne pedig másodosztályon utazott.

– Felmegyek a fedélzetre, Corinne – mondta Garden. – Látni akarom a Szabadság-szobrot. Mire visszajövök, készítse elő a fürdőt és egy pohár pezsgőt.

– De asszonyom, honnan kerítsek én itt szeszcsempészt?

– Ez francia hajó. Itt nincs alkoholtilalom.

Garden tanulmányozni kezdte a Miss Trager által gondosan megválogatott prospektusokat. Titokban nagy izgalommal várta az átkelést. Boldog volt, hogy visszatérhetett abba a világba, ahol körülajnározzák, ahol akad valaki, aki tudja, hogy hol van az, amire éppen szüksége van.

Miss Trager a fedélzeten talált rá. Megpróbálta túlharsogni a vontatógőzösök kürtjeinek mély bömbölését. – Mrs. Harris, a kapitány felajánlotta a saját asztalát.

– Köszönöm, de egy nagy, egyszemélyes asztalt szeretnék. Magamban kívánok lenni. Magára se tartok igényt, Miss Trager. Csak egy második székre.

A *France* első osztályú étterme emeletes magasságú volt, a nyitott közepe fölött hatalmas, kupolás mennyezettel. Finoman megmunkált kovácsoltvas korlát védte az ovális részt körülvevő balkont. A balkont és a kupolát aranyozott korinthoszi oszlopsorok tartották. A második szintre egyenesen a hajó központi társalgójából lehetett belépni. Az alsó szintre pompás

széles lépcsősor vezetett fel, olyanra tervezték, hogy nagy bevonulásokra is alkalmas legyen.

A főbejárat funkcióját Garden Harris vacsorára érkezése biztosította. Parádés estélyi ruhában volt, ékszerekkel tele, kis hermelinkeppel a vállán, de az első osztályon étkező többi hölgy is hasonló módon s legalább olyan gazdagon öltözködött. Garden lenyűgözően gyönyörű volt, de hát a többiek között is akadt jó néhány szépség. A fejek azért fordultak mégis utána, amint belépett, mert olyan magasztosan tartotta magát, mert a legkisebb erőfeszítés nélkül ereszkedett alá a hatalmas lépcsősoron, néznie se kellett, hová lép, úgy foglalt helyet egy legalább hatszemélyes asztalnál, egyes-egyedül.

Az az asztal már eddig is komoly találgatásokra adott okot. Csak valami királyi származásnak tarthatták fenn. Garden láttán mindenkinek leesett az álla.

Pedig neki nem állt szándékában magára vonni a figyelmet. Valóban magában akart lenni az átkelés során. Most, hogy a charlestoni út végre mögötte volt, többé semmi nem vonhatta el a figyelmét a szörnyű dilemmától, amellyel szembe kellett néznie. Hogyan szerezze vissza a férjét? Nyomorultul érezte magát, gondolkodnia kellett, terveket kovácsolnia. A gondolat is elborzasztotta, hogy hat napon keresztül vadidegenekkel kelljen társalognia. De egy parányi asztalnál sem óhajtott nyomorogni. A francia hajótársaság híres volt a kitűnő konyhájáról, Garden pedig imádott enni, kivált amikor rátört a boldogtalanság. Feltett szándéka volt, hogy minden alkalommal jól belakik, azt akarta, hogy legyen elég hely az asztalán a péksütemény, a fűszerek, szószos és vajas tálak számára. Erre kellett neki a nagy asztal.

Most, hogy megvolt, ráadásul ilyen feltűnően, ki is akart mellette tartani. Élvezte is a ráirányuló figyelmet, bár hogy tudomására jutott volna, annak nem adta jelét. Hadd bámuljanak. És locsogjanak. Hadd jusson el a dolog Sky Harris fülébe. A felesége után leopárdbébik és hasonló olcsó trükkök nélkül is mindenki a nyakát nyújtogatja.

A téli Atlanti-óceánhoz képest sima volt a víztükör, de sok utas ezt is nehezen viselte. Gardennek meg se kottyant. A sűrű, felhős ég biztosította számára, hogy annyit tartózkodhatott a fedélzeten, amennyit csak akart, mégsem kellett attól tartania, hogy leég a napon. Kámzsás bundájába burkolózva alkalmanként húsz percet sétált föl-alá a sétafedélzeten. Aztán elnyújtózott a napozóágyon, lábát gondosan betakargatta, és húsz percet a fő célkitűzésének szentelt. Cigarettázni tanult. A társasági nők mind dohányoztak. Alexa szünet nélkül. Garden húsz percig pöfékelt és fuldokolt, majd ismét sétált húsz percet, hogy a hideg szél kitisztítsa a tüdejét.

– Figyelem egy ideje. – A férfi magas volt és fenyegető. Hosszú tweedkabátjának széles gallérja a vállára simult. A kabát szárnyába és a gallérba bele-belekapott a szél, s mindkettő a kelleténél közelebb került Garden arcához. Garden lábát fogva tartotta a körébugyolált takaró, nem tudott csak úgy egyszerűen fölállni és továbbmenni. Körülnézett^, hátha akad hajószemélyzet a közelben, de sehol senki.

– Menjen innét – mondta.

A férfi megroggyanhatta a térdét, és közel hajolt Garden székéhez. – Gyermekem, én nem megerőszakolni akarom –

mondta. – Csak gondoltam, néhány hasznos tanáccsal szolgálhatnék a dohányzással kapcsolatban. Figyelem nap mint nap, és semmi haladást nem tapasztalok az erőfeszítéseiben.

Kellemes arcú férfi volt. A szeme körül mély ráncok, az arcbőre erősen napszítta. És Garden úgy látta, hogy nem nevet rajta.

– Maga orvos?

– Hát, ami azt illeti, az vagyok. Dr. Francis Faber a nevem. Felajánlhatom a névjegyemet?

– Köszönöm, fölösleges. Maga belgyógyász?

– Sajnos nem. Agygyógyász vagyok, pszichiáter. Miért, belgyógyászati problémái vannak?

– Csak ez a szüntelen köhögés. Már kezdek aggódni, hogy nem valami mellkasi elváltozásról van-e szó.

– Kizárt dolognak tartom. Egyszerűen arról van szó, hogy dohányzás közben nem vesz elég mély levegőt.

Dr. Faber rágyújtott Garden egyik cigarettájára, és bemutatót tartott. Egy idő után együtt indultak sétálni, majd bementek a bárba, és ismét rágyújtottak. Egy üveg pezsgő kíséretében. A férfi buggyos térdnadrágot és vastag, magas nyakú pulóvert viselt. A válla igen széles.

– Én azt hittem, minden pszichiáter szakállas – mondta Garden. Egyre ügyesebben szívta a cigarettát.

– Nem külsőségeiben, hanem gondolkodásmódjában járunk Freud nyomában – mondta dr. Faber.

Freudról beszélgettek.

A hajóinas megkérdezte, óhajtanak-e még pezsgőt. A doktor elhárította. – Szinte ideje átöltözni az ebédhez. Elkísérhetem a kabinjáig?

– Tudom merre van, dr. Faber.

– Már megbocsásson. Bizonyára nagyon régimódi a viselkedésem.

Garden felsóhajtott. – Nem, én voltam goromba. Nem is tudom, miért vagyok ilyen éles. Bocsásson meg. – Hirtelen kuncogni kezdett. – Maga bizonyára sokkal jobban tudja, mint én, hogy miért viselkedtem ilyen gorombán. Végtére is pszichiáter.

– Egyáltalán nem viselkedett gorombán, Mrs. Harris. Talán inkább defenzív egy kicsit, de hát ezt megértem. Megszólítja egy vadidegen, akit nem mutatott be magának senki… Egy hölgy nincs hozzászokva az ilyesmihez.

– Mi az, hogy defenzív?

64

Másnap Francis Faber kabátját már ott libegtette a szél a sétafedélzeten, amikor Garden megjelent. A férfi megemelte a kalapját. – Jó reggelt kívánok, kedves tanítvány.

Garden igyekezett lépést tartani. – Tegnap bizonyára halálra untattam a véget nem érő kérdéseimmel. Bocsásson meg.

Faber nevetett. – Magának fogalma sincs, milyen nagyszerű érzés volt, hogy végre ennyit beszélhettem. A foglalkozásomnak

alapkövetelménye, hogy hallgatom az embereket. Úgyhogy kérve kérem, kérdezzen, amennyit kedve tart.

Gardent csak egy dolog érdekelte: hogy érjem el, hogy a férjem ismét belém szeressen? De ezt nem lehetett megkérdezni. És gyanította, hogy erre a kérdésre Faber se tudna megfelelni.

– Hogyan lett pszichiáter? – kérdezte helyette.

A történet, amelybe Faber belefogott, kitartott a séta, a dohányzás, az erőleves, az újabb séta, majd az elhagyatott bárban tálcán felszolgált ebéd, pezsgő és dohányzás alatt. Szegénységről, kemény munkáról, ösztöndíjakról, elhivatottságról és a szenvedők segítésének alázatos igényéről szólt.

– Ilyen hosszú idő – mondta Garden, amikor a történet véget ért. – Hogy ennyi időbe tellett, amíg orvos lett magából. – El volt képedve, hogy akad ember, aki célja elérése érdekében ilyen hosszan és kitartóan képes dolgozni.

– Igen, valóban hosszú időbe tellett. Már túl voltam a negyvenen, amikor megkaptam a diplomámat. Most ötven vagyok, és épp Bécsbe tartok, hogy elölről kezdjem a tanulmányaimat.

Ötven. Az apja lehetne. – És mit szándékozik csinálni Bécsben? – kérdezte Garden udvariasan. Majdhogy hozzá nem tette: uram.

Aznap délután Faber azt javasolta, hogy ebédeljenek együtt. – Én mindig egyedül étkezem, a balkonon – mondta. – És amikor lenézek, látom, hogy maga is egyedül ül az asztalánál. Nagy kár, amikor együtt bizonyára kellemesebb volna mindkettőnknek. És

én adhatnék magának tüzet ahelyett, hogy a négy pincér rohanna egymásnak, mert mindegyik elsőként akar odaérni.

Garden elgondolkodott: valóban kellemes volna. – Lehetetlen – mondta –, az emberek még félreértenék. Tudja, mennyit pletykálkodnak, hogy mi folyik az ilyen hajókon.

– Nagyon körültekintő. Igen, rettenetesen sajnálom, de kénytelen vagyok egyetérteni. Annak azonban semmi akadályát nem látom, miért ne találkozhatnánk vacsora után a bárban, hogy megigyunk egy kis konyakot és utána táncoljunk. Kitűnő a zenekar.

Valóban az volt. Garden hallotta a zenét, amikor vacsora után a lakosztálya felé tartott. – Örömmel – mondta.

– Hogy maga milyen jó táncos, dr. Faber!

– Maga nagyon hízeleg, Mrs. Harris. Én csak az alaplépést ismerem. Ha a foxtrottnál modernebb táncokról van szó, teljességgel reménytelen eset vagyok.

Gardennek eszébe jutott Miss Ellis meg a régi szép tánciskolái idők.

– Mire véljem ezt a bájosan titokzatos mosolyt? – kérdezte Faber halkan.

Garden ekkor beszámolt Miss Ellisről meg a hajdani katasztrofális produkcióiról.

– Egyszerűen nem tudom elhinni. – Tökéletesen mozogtak együtt, a két test teljes összhangban az ismert dal ritmusára.

– Pedig így van. És a helyzet egyre súlyosbodott. Tudja, egyszer elütött egy autó, s amikor láttam, hogy a baleset

elkerülhetetlen, csak arra tudtam gondolni, hogy hála istennek, akkor nem kell tánciskolába mennem.

– Szegény gyermekem. – A férfi egy forgás erejéig közelebb vonta magához. Aztán továbbra is magához szorította.

Garden észre se vette. Újonnan támadt gondolatok foglalkoztatták. – Ha igaz, hogy véletlenek nincsenek – úgy értem, pszichológiai értelemben –, akkor maga szerint lehetséges, hogy én készakarva léptem az autó elé?

– Már hogy véletlenül készakarva?

– Igen, erre gondoltam. Te jó ég, hisz meg is halhattam volna. Micsoda ostobaság! – Észrevette, hogy Faber széles válla nagyon közel van az arcához. Milyen szívesen odahajtanám a fejemet, gondolta, és lehunyt szemmel táncolnék egész éjjel. Jólesett a zene, a testük ringása, az erős férfikar érintése a derekán. Garden riadtan eszmélt. Mi a csudán jár a feje? A lába azon nyomban Faberéba ütközött.

– Bocsánat – mondta a férfi. – A lábára léptem?

– Egyáltalán nem. Az én hibám volt. Most mennem kell.

– Kell? Ugye megsértettem a lábát?

– Nem, nem. Becsületszavamra, nem. Csak úgy érzem, ideje távozni.

– Értem. – A férfi az asztalukhoz kísérte. Garden megfogta a táskáját és kesztyűjét, a férfi fölemelte a stóláját. Miközben a kijárat felé követte, a vállára terítette.

– Megengedi, hogy hazakísérjem? – kérdezte. – Csak meg akarok róla győződni, hogy nem húzza a lábát. – A karját nyújtotta.

Garden becsúsztatta kezét a férfi könyöke alá.

– Menjünk a fedélzeten keresztül? A friss levegő hatására sokkal jobban fog aludni. – Egy inas kitárta előttük az ajtót.

– Végre kitisztul – mondta Faber. – Holnap reggel végre kék lesz az ég a fejünk fölött. – A Hold nem látszott, a csillagok viszont oly közel és oly fényesen ragyogtak, mintha a felső szintről lógattak volna lámpásokat a fejük fölé.

– Milyen gyönyörű – mondta Garden.

– Soha nem látta még tengeren a csillagokat? Jöjjön, nézze meg alaposabban.

Végigmentek a kivilágított ablakok előtt a hajó orráig. Olyan érzés volt, mintha a csillagokkal telepettyegetett égbe sétálnának bele.

Aztán Faber válla és feje hirtelen eltakarta a csillagokat. A férfi magához húzta Gardent, és száját a szájára tapasztotta. Miközben az ajkuk összeért, a férfi erős karjával benyúlt Garden keppje alá, a hátát simogatta, s közben egyre jobban a testéhez simult, a lány testét pedig a magáéhoz szorította.

Melegség járta át Garden szívét; karja-lába elernyedt. Keze vándorútra indult a férfi oldalán, fel a vállára, a nyaka köré és kiéhezett szívének minden vadságával viszonozta a férfi csókját.

A stóla leesett a válláról. Faber ajka Garden nyakára tévedt, majd le a vállára.

– Ó, istenem – kiáltott fel ekkor Garden. Vergődni kezdett a férfi karja közt. – Mit tettem? Eresszen el.

Faber fölemelte a fejét, lazított a szorításán, s megfogta a lány csuklóját. – Ne féljen – nyugtatgatta. – Bízzon bennem. A világon a legtermészetesebb dolog, hogy ha egy férfi és egy nő kívánja egymást, éljen is a lehetőséggel.

– Én szeretem Skyt. Csakis őt. Őt akarom.

– És ez rendben is van, kedvesem. De e percben engem akar. Ezzel Skyt meg nem rövidítjük semmiben. Ő nincs itt. Én viszont igen. Örülhetünk tehát egymásnak.

– Nem, én ebben nem hiszek. És nincs is rendjén. – Garden kiszabadította a karját, és végigrohant a fedélzeten. Faber fölemelte a stólát, utánaeredt, aztán megállt. A stólát a hóna alá gyömöszölte, elővett egy cigarettát, és a kezéből tölcsért formálva rágyújtott. A fellobbanó gyufaszál megvilágította mosolygó arcát.

– Milyen divatos – mormogta –, hogy okádják magukból a Freuddal kapcsolatos téveszméiket. Aztán hogy berezelnek, amikor szembetalálják magukat a tényekkel. – A vízbe pöccintette a gyufaszálat. – Pedig kár. Ezzel a kicsikével egészen biztosan fantasztikus az ágyban.

Az út hátralevő részében Garden nem hagyta el a lakosztályát. Az ételt, a pezsgőt és a cigarettát a szobájába kérette.

Nem voltam eléggé körültekintő, állapította meg magában. Dr. Faber visszaélt a bizalmammal. Garden áthárította rá – ugye, így mondják? – az érzelmeit.

De azt tudta, hogy egy pillanatra olyasvalamit érzett, amit azelőtt sosem. Faber csókja egészen más volt, mint Skyé, és őt felvillanyozta. Veszedelmes. Izgalmas. Új érzés.

Arra eddig még nem gondolt, hogy az egyik férfi csókja más lehet, mint a másiké. Vagy hogy Sky érintésén kívül másvalakiét

is elviselje. Vagy hogy az emberben szerelem nélkül is feltámadhat a vágy, a kívánás.

Ezektől a gondolatoktól többé nem volt se éjjele, se nappala.

65

A *France* barokk pompája tökéletesen felkészítette Gardent a principessa párizsi házára. Mint megtudta, az ilyen hatalmas párizsi otthonokat franciául *hôtel particulier-nek* nevezik. Vicki háza nagyjából akkora volt, mint egy kisebbfajta szálloda. A *France*-hoz hasonlóan ezt is XIV. Lajos stílusában rendezték be, csupa aranyozás, márvány és festmények mindenütt.

Az *hôtel*-nek a szilvakék és a szürke voltak a színei, az egyenruhák, a libériák, levélpapírok, minden. Nem zöld és szürke mint New Yorkban, vagy sárga és fehér, mint Southamptonban. A komornyik, Bercy, angolul beszélő francia. A sofőr Maupin névre hallgatott. A kocsi szürke Delage szilvakék kárpittal. Az élet ugyanaz.

Egy szobalány a lakosztályába vezette Gardent. A hálószobája erkélye ugyanúgy a kertre nézett, mint New Yorkban.

De ez Párizs. Garden végigpásztázta a szobája könyvespolcán elhelyezett könyveket, remélte, hogy talál köztük párizsi útikalauzt. Sky feljön érte, szeretné, ha addigra előállhatna néhány ötlettel, hogy hová menjenek, mielőtt Monte-Carlóba indulnak. Talán el kellene menniük vacsorázni valahová. Bármennyire nagyszerű is Vicki szakácsa, mégsem

lehet olyan jó, mint az Eiffel-torony tetején lévő vendéglő. Vagy a Maxim.

Épp egy különös textilnyomó szerkentyűről készített illusztrációt tanulmányozott, amikor Alexa lépett a szobába.

– Drága Garden, isteni, hogy itt vagy. Légy olyan angyal és hozass fel az egyik Marie-val egy kis hazai pezsgőt. – Azzal Alexa kecsesen alámerült egy fotelban.

Garden az ajtó felé pillantott.

– Sky nem jött fel, Garden. Iszonyú keményen dolgozik, nekem pedig amúgy is dolgom van itt, úgyhogy megkért, hogy én vigyelek le.

Gardennek a döbbenettől hang nem jött ki a torkán. Alexa tovább karattyolt. – Öregem, az a jóember valóban agyonig strapába magát. Valahogy sehogyan sem akar működni a rendszer. Gubanc gubanc hátán. De ő nem adja meg magát egykönnyen. Naphosszat vidám és jókedvű. Ezt a viccet a hazai borokról is tőle oroztam. Ami New Yorkban importált, az itt hazai. Világos? Jaj, az ég áldjon meg, hozass már pezsgőt. Rántsd már meg azt a nyavalyás csengőt annak a nyavalyás kupidónak a köldökén. Még életemben ilyen obszcén házat nem láttam.

Garden keze rátalált az asztalláb mögé elrejtett csengőre a széke mellett. Amikor a szobalány belépett, pezsgőt rendelt.

– Nahát, édesem, te tudsz franciául, hát ez észveszejtő. Én persze egy szót se tudok kinyögni. De valahogy mindig akad körülöttem egy tolmács… jaj, remélem siet ez a Marie. Szerintem iszonyúan mulatságos, ahogy Sky a személyzetet szólítja. A hotelban minden pincért és hotelfiút és portást Maurice-nak szólít. A krupié az mind Henri.

A szobalány Bercy kíséretében tért vissza, aki kinyitotta az üveg pezsgőt, töltött két pohárba, és a palackot ezüst hűtőtartályba állította. – Parancsol még valamit, madame?

– Nem, Bercy, köszönöm. – A férfi meghajolt és távozott. – Hogy hívják? – kérdezte Garden a szobalányt.

– Véronique vagyok, madame.

– Nos, rendben van, Véronique. Majd kiszolgáljuk magunkat. Elmehet.

Alexa a tálalóhoz lépett. Egy poharat odavitt Gardennek, a magáét ki itta, máj d újratöltötte.

– A dolog nem könnyű – mondta. Magával vitte a palackot, széket húzott Garden mellé, leült és előrehajolt. – Ide hallgass, te lány. Nem vagyok én olyan hidegvérű, mint hiszed. Nézni sem bírom a mások szenvedését. Azt mondtam Skynak, azért kell feljönnöm, mert ruhákat akarok venni, de valójában azért jöttem, hogy jobb belátásra bírjalak. Ne gyere le Monte-Carlóba, Garden. Maradj Párizsban. Eredj haza. A férjed szerelmes belém. Tudja mindenki. Ki fognak nevetni. Minek kiszolgáltatni magad ennyi fájdalomnak?

Garden feszült figyelemmel bámulta a poharában gyöngyöző buborékokat. – Annyival különbek a párizsi ruhák? – kérdezte.

– Elment az eszed, Garden? Nem hallottad, mit mondtam?

– De, hallottam. Azon gondolkodom, amit mondtál. És eltűnődtem, mivel említetted, hogy ruhákat akarsz venni, érdemes-e vajon ekkora utat megtenni értük Monte-Carlótól idáig.

– Ha éppen tudni akarod, a Chanel téli kollekciója tiszta orosz jellegű. Monte-Carlóban pedig hemzsegnek az oroszok. Gondoltam, muris volna beszerezni néhány rongyot, mielőtt a tavaszi kollekcióval megváltozik a divat.

– *Démodé* lesz.

– Micsoda?

– *Démodé.* Azt jelenti, hogy kimegy a divatból. És bármibe lefogadom, veled is ez a helyzet, Alexa. Tudom, mennyi időt vesznek igénybe a próbák. Sky meg nem válna tőled napokra, ha valóban szerelmes volna beléd. Azt hiszem, egyszerűen csak blöfföltél.

– Tévedsz. De úgy látom, hiába próbálok kedves lenni veled. – Alexa ismét töltött. Gardenre emelte a poharát. – Remélem, nem haragszol. Veled, személy szerint semmi bajom.

Garden lapozgatni kezdett az útikönyvben. – Azt hiszem, ma délután megnézem az Eiffel-tomyot. Volna kedved velem jönni?

– Ó…

– És a Louvre-t.

– Kösz, nem. Vásárolnom kell. Akkor úgy öt körül találkozunk.

Mihelyt Alexa távozott, Garden hátralapozott az útikönyvben. *Train Bleu,* olvasta a luxusigényeket kielégítő utazási mód a Côte d'Azurre. A vonat Párizst egyenesen összeköti a cannes-i, nizzai és monte-carlói strandokkal és kaszinókkal. Az ételek a gondos felügyelet alatt… – Gyorsan végigfutott a hosszú bekezdésen. Majd átnyargalt a szobán, és kinyitotta a háló ajtaját. – Corinne, csomagolj. Félórán belül

indulunk. Kerítsd elő Miss Tragert. Azonnali helyfoglalásra van szükségem.

Hôtel de Paris-beli lakosztályának nappalijában Sky az asztalnál ült. Az asztalon és körülötte a padlón mindenütt szétteregetett újságok.

– Ez aztán a meglepetés – mondta a férfi. – Azt hittem napokba telik, amíg Alexa orosszá alakítja magát.

– Meglehet. Én nélküle jöttem. – Garden az ajtóban állt, s várta a bejelentés hatását.

– Ugyan már. Hát egy puszit, egy ölelést se érdemel a te szegény férjed, aki agyondolgozza magát?

Garden odaszaladt hozzá.

Szeretkezésük viharos volt és mámorító. – Édesem, édes, egyetlen szerelmem – suttogta Sky Garden fülébe. – Egyszerűen csodálatos vagy.

Győztem, ujjongott magában Garden. Szorosan magához szorította Sky fejét, boldogan simogatta. A férfit rabul ejtette az asztrológiás humbug, de kész, vége, és vele együtt Alexának is. Garden mindent megbocsát, mielőtt még Sky a bocsánatáért esedezne.

Délután Comiche környékén kocsikáztak a kanyargós hegyi szerpentineken, a tenger fölé benyúló sziklaszirteken. A látványtól Garden lélegzete is elállt. Ez egészen biztosan a leggyönyörűbb pontja a világnak – ismételgette újra meg újra. Fölöttük és alattuk sápadtan fel-felvillanó villák kapaszkodtak a hegyekbe, körülöttük teraszos kiképzésű kertek, minden csupa virág a szürkészöld árnyalatú olajfák között. Ódon városok

ugrottak elő a sziklaszirtek közül, egyetlen utcácskájuk kígyózva tekergeti, és a lépcsői oly keskenyek, hogy a szemközti házak fala a magasban szinte összeért. Az út kanyargott és tekergőzött, néha oly élesen, hogy jobbra-balra semmi nem volt, csak a szakadék. Egy kanyarban a tenger eltűnt, aztán ismét előbukkant, dús, semmihez se fogható tisztaságával és átható színével új fent gyönyörködtetve a szemet. Garden rettegett és ugyanakkor magánkívül volt az elragadtatástól. – Az Azúr-part – kiáltotta diadalmámorban. – Valóban itt vagyok!

Megálltak egy fogadónál, amely bizonytalanul billegett egy szikla peremén, s az ottani, teraszosan művelt szőlőből préselt bort itták. Egy kis sziklakertben üldögéltek, hátukat melegítette a nap. A bor csípős volt, rózsaszínű, nem piros, és kissé pezsgett. Olykor-olykor egy-egy könnyű buborék szállt fel a nehéz serlegek fenekéről. A fogadós sajtot és kenyeret tett eléjük. Garden maradéktalanul boldog volt.

– Vajon milyen lehet belül a fogadó? Ne maradjunk itt, ahelyett, hogy visszamennénk a hotelbe?

– Könnyen lehet, hogy tele van bolhával. Ráadásul a hotel közvetlen szomszédságában ott a kaszinó. Én ennek az útnak nem szívesen vágnék neki éjszaka.

– Még mindig játszol?

– Édesem, hát Monte-Carlónak ez az értelme… Mióta dohányzol, Garden?

– A hajón kezdtem. Látszólag annyira élvezi mindenki. Gondoltam, megpróbálom én is.

– Holnap elmegyünk Cartier-hoz, és veszünk neked egy-két szipkát.

– Várjunk vele néhány hetet. Hadd kapjam azt tőled a házassági évfordulónkra.

Sky átölelte a vállát. – Igaz is – mondta mosolyogva. – Öreg házasok vagyunk. Eltelt egy év.

Alexa rendezett a házassági évfordulójuk tiszteletére partit abban a házban, amelyet Nizzában bérbe vett. A Garden érkezését követő napon visszatért Párizsból, addigra bőröndjeit Corinne gondosan becsomagolta.

– Igazad volt – mondta Gardennek. – Valóban blöfföltem. Éreztem, hogy az időm lejárt s gondoltam, nincs mit vesztenem, akár meg is próbálhatlak távol tartani.

– Remélem, nem haragszol – mondta Garden.

Alexa nevetett. – Te aztán emlékszel mindenre, mi? Nem, öregem, nem haragszom.

Aznap délután lakást, aznap este új szeretőt talált magának. A férfi orosz volt, a nevét Alexa ki sem tudta ejteni. Elnevezte Nagy Péternek.

A partit a lakás nappalija előtti kőteraszon tartották. Viharlámpásokban gyertyák égtek a kőpárkányon és a hosszú asztal közepén, körülötte nagy tálakban kaviár, pezsgőspalackok, vodka.

– Manapság a szlávos stílus a menő – mondta Alexa. – Bárcsak elmentem volna Chanelhez, amikor fenn jártam! – Kis kenyérre kaviárt tett s egy másik tálból apróra vágott hagymát szórt a tetejére. – Péter beszédet készül tartani. Nem isteni? Egyetlen szavát nem értem.

Péter folyékony franciasággal tartotta meg ékesszóló beszédét. A kezében vodkával teli kis pohár. A köszöntő végén ajkához emelte a poharat, felkapta a fejét, s csuklóját kifordítva olyan erővel vágta földhöz a poharat, hogy az összetört.

Alexa megtapsolta. Majd utánozta a mozdulatot, és ő is földhöz vágta a poharát. Egy csepp vodka az állára fröccsent. – Rosszul csináltam. Mutasd meg még egyszer, Péter. – Újratöltötte a férfi és a maga poharát.

Félórán belül a padló csillogott az üvegszilánkoktól és a társaság majd' minden tagja részeg volt. A vendégek között voltak többen a régi New York-i ismerősök közül: Mark, Sky unoka-testvére, Ann a férjével. Vickinek is ott volt két barátja, Alice és Leo Phillips. És volt még vagy egy tucat férfi és nő, akikkel Sky ott ismerkedett meg, Monte-Carlóban. Angolok voltak, franciák, svájciak, lengyelek, és mindegyik az anyanyelvén beszélt, a franciával keverve.

Amikor a vodkáspoharak elfogytak, folytatták a pezsgéssel. Péter minden egyes csörömpölésnél helyeslőn tapsolt, akkor is, ha maga törte össze a poharat.

Garden a fülére szorította a kezét: ezt a házassági évfordulót amíg él, el nem felejti. A három sor gyöngy ragyogott a gyertyafényben a nyakán. Háromszázhatvanöt egymáshoz illő gyöngyszem.

Teltek-múltak a hónapok, g újabb és újabb amerikaiak duzzasztották Sky és Garden barátainak körét. Az a hír járta New Yorkban, Chicagóban, San Franciscóban meg a köztes pontokon, hogy a dollárt igen jól váltják be Franciaországban, s ráadásul ott nincs is szesztilalom.

Jöttek-mentek az emberek, a társaság nem volt olyan állandó, mint New Yorkban. Volt, hogy egy hétig maradtak, volt, hogy egy hónapig. Néhányan úgy találták, hogy hiába a pálmák, a virágok, a Riviérán télen hideg van, ezért rögtön továbbmentek Görögországba vagy Olaszországba. Sky és Garden maradt. Sky annyira belemerült a rulettkerékkel kapcsolatos asztrológiai teóriáiba, hogy néhány napnál tovább egyszerűen nem volt hajlandó távol maradni. – Érzem, hogy most már közel járok hozzá – jelentette ki úgy tíznaponként. – Most már értem, miért nem jött be a múltkori, azt már helyrehoztam. Ez a mostani számítás az igazi. Meglátod, hogy bejön.

Így vált otthonukká Monte-Carlo. – Miért nem veszünk egy villát? – kérdezte Garden, de Sky azt mondta, túl sok vesződséggel jár. A hotelban megvan minden, amire szükségük van. A lakosztályukat átrendezték. Egy kétszobás lakosztályt átalakítottak dupla nappalivá. Garden lemezjátszót vett lemezekkel, négy madzsongasztalt teljes felszereléssel és az asztalokra cigarettatartókat. Miss Trager intézkedett, hogy a hotelból minden délután felküldjenek egy bárfiút. És a termeik minden délután megteltek emberekkel. Ismerősökkel, az ismerősök barátaival, a barátok barátaival. – Keresd fel Harriséket – mondta akárki, ha Monte-Carlo került szóba. – Csak mondd, hogy én küldtelek.

– Mintha kocsmát tartanánk – panaszkodott Garden. Sky úgy vélte, szerencsésnek mondhatják magukat, amiért ennyi barátjuk van. Iszonyúan élvezte a nagy nyüzsgést.

Skynál és Gardennél nyolcig volt koktélidő. Akkor odahagyták a madzsongzsetonok csitt-csattját és a csivitelő

hangok kavalkádját s levonultak az étterembe vacsorázni. A vendégeik közül négyen-öten általában velük tartottak. A többiek hazamentek a saját szállodájukba vagy más vendéglőkbe vagy egyszerűen maradtak és beérték a véget nem érő ízelítőkkel és italokkal.

Vacsora után a kaszinóba mentek, Sky pedig a napközben kigondolt szisztéma szerint munkához látott a rulettasztalnál. Aztán mulatni mentek, szórakozási lehetőség után néztek, ami feledteti velük a férfi számításaiban bekövetkezett újabb hibát.

Föl-alá kocsikáztak a part mentén, egyedül vagy két, három, négy másik autó kíséretében. Sky már betéve ismerte mind az utakat, ő ment elöl. Aki lassan vezetett, az eltévedt, a hanyag pedig balesetet csinált. A vakmerőket és ügyeseket elkapta Sky száguldási szenvedélye és merészsége. Lokálokba vitte őket, kétkezi munkások cinkpultos kocsmáiba, szállodák tánctermeibe és újabb kaszinókba. Akadt néhány hely, ahol nem örültek, amikor megjelentek, s volt, ahová be se engedték őket. Skyt mindenütt ismerték. Ismerték arról a szokásáról, hogy szórja a pénzt, és hatalmas borravalókat osztogat. És szívesen tör-zúz. Ezt a jó szokást Nagy Pétertől tanulta, még a házassági évfordulóján rendezett mulatságon. Sky élvezte, hogy a döbbenet átcsap mulatságba, a mulatság ki terebélyesedik hőzöngéssé.

Mindig megfizette az okozott kárt, meg még többet is annál. Világos lett, mire hazavitte Gardent a hotelbe, s neki szinte teljesen elmúlt az előző este, a rulettasztal melletti kudarcból származó rosszkedve.

Garden gyűlölte ezt az életet. Gyűlölte a rulettet. Gyűlölt a nyitott Mercedesben robogni az éjszakában. Gyűlölte a lármás lokálokat s a táncparketten őt tapogató részeg barátaikat. Gyűlölte a munkások arcára kiülő undor látványát, amikor berobbantak a kocsmáikba a frakkos, cilinderes férfiak, szőrmékbe bugyolált, felékszerezett nőstényeikkel. Gyűlölte a feszültséget, amely eluralkodott rajta, mígnem az összetört poharak lármája feloldotta és átadta helyét a szégyennek. De legkivált Sky üveges tekintetét gyűlölte, meg ahogy dühödten, gépiesen szeretkezett vele, anélkül hogy a nevét a száján kiejtené.

Garden többet ivott, többet dohányzott és többet evett a kelleténél. Önmagának tett szemrehányást, amiért Skyt nem tudta megfékezni, s csak annál jobban szerette, mert azt hitte, a férfinak szüksége van rá, kell valaki, aki megakadályozza, hogy tönkretegye magát, amiként tönkretette a berendezést, a porcelánt, székeket, asztalokat, ahol csak megfordultak. A férfi néha sírt, miközben szeretkeztek, s ilyenkor Gardennek is majd' megszakadt a szíve.

Ezért hát azon volt,, hogy minél gyönyörűbb legyen, kacagott, az összetört berendezés kellős közepén eljárta a charlestont, s képeslapokat küldött az anyjának, Elizabeth néninek és a charlestoni barátnőinek a nizzai virágpiacról, a monacói palota melletti állatkertről és a Földközi-tenger gyönyörű kékségébe meredő pálmafákról. „Túl szép ahhoz, hogy szavakba önthető legyen. Csókol Garden."

Nyár végén megérkezett Vicki. – Villát akarok venni – közölte. – A Riviéra egyre inkább divatba jön. Southamptonból kísértetváros lesz hamarosan. – Ezúttal építészt hozott magával, pocakos, középkorú, krumpliorrú férfit, aki nem volt barátja a szavaknak.

– A principessa nem tréfál – mondta Sky. – Persze a Cap d'Antibes-ig meg sem áll. – Az álmos kis szirtfokot ez idő tájt sokat emlegették a Riviérán Colé Portemek köszönhetően, aki néhány éve először töltött ott egy nyarat. Egy amerikai házaspár, az ő barátai most lekoppintották a házát és télre-nyárra oda szándékoztak költözni. Addig is a hotelban éltek, a barátaik egymásnak adták a kilincset – többen közülük tagjai voltak a Gyagilev-csoportnak, amely most oly divatos volt Párizsban.

Garden és Sky együtt ebédeltek Vickivel a hotelban. – Ott vannak – suttogta Vicki, amikor már majdnem végeztek a desszerttel. – Ott, épp most ülnek le az ablakhoz. – Garden még életében ilyen izgatottnak nem látta Vickit. Hátrafordult, hogy szemügyre vegye a jóképű férfit és a feltűnően csinos asszonyt.

– Kik ezek? – kérdezte suttogva.

Vicki szemérmetlenül bámulta őket. – Scott és Zelda Fitzgerald – felelte. Garden megfordult, hogy újból alaposan szemügyre vegye őket.

Hazafelé, vezetés közben Sky nevetve megjegyezte: – Csak szánni tudok bárki művészt vagy írót, aki ez idő tájt Franciaországban tartózkodik. Az a gyanúm, hogy a drága jó anyám oroszlánvadászatra készül.

– Sky…

– Mi van, kedvesem?

– Szerinted vagyok olyan csinos, mint Zelda Fitzgerald?

– Tízszerte csinosabb. Ideadnád a pezsgőt? – Garden jól meghúzta a pezsgősüveget, majd Sky kezébe nyomta, hogy kiigya, mielőtt megmelegszik. Akkor éjjel vadabbul táncolt, mint valaha, a barátaik pedig sorra csapkodták a lába köré a bombaként robbanó poharakat.

Sky kivételével. Ő épp egy olasz lány olvatag fekete szemére mondott köszöntőt, aki amerikai barátjával nemrégiben csatlakozott a csoporthoz.

Aztán egy dán lány foglalta el a helyét, s attól fogva az aquavit volt a sláger. Aztán eltűnt az aquavit, és jött helyette a Calvados, egy normandiai lány kedvéért. Sky a rulettasztaltól egy baccarának fenntartott különterembe tette át székhelyét, ahol színes elefánt-csont táblácskák jelölték a tétet ezresekben, nem pedig kerek kis korongok a százasokat;

Gardent sorra imádták körül a leendő angol Oscar Wilde-ok, akik ódákat zengtek a szépségéről, és előszeretettel kérték kölcsön Garden elegáns szőrméit, ha az est lehűlt. Megragadták Garden kocsijának – mely ikertestvére volt Skyénak – műszerfalát, miközben Gardennel a kormánykeréknél az élvezeteket hajszolták az éjszakában a férfi fehér kocsijának nyomában.

Egy este, amikor Garden korán hazament, a kíséretében lévő költő egészen a lakosztályáig, mi több, a napaliba is követte. Garden egy székre roskadt, a férfi pedig eléje térdepelt. Elszavalta hozzá írt költeményét. Aztán sírva fakadt, fejét Garden térdére hajtotta, s könyörgött, tegye férfivá, hogy olyan lehessen, mint a többiek. Garden leeresztette a vállpántját és

kiszabadította a mellét. A férfi kinyújtotta reszkető kezét, hogy megérintse nőies kerekdedségét. Garden megragadta, merev mellbimbójára szorította, és felkiáltott. A költő úgy ugrott el, mint aki megégette magát, négykézláb araszolt ki a helyiségből, annyi időt se hagyott magának, hogy felálljon. Könnyek potyogtak Garden lehunyt szeméből, végigszántottak szenvedő arcán, majd a mellét gyúró kezén, s kis tócsában gyűltek össze az ujjai közt.

67

– Elegem van a Riviérából. Gyerünk Párizsba.

– Nekem is. Menjünk haza, Sky.

– Haza? Az meg hol van? New Yorkban? Hisz mindenki, akit New Yorkból ismerünk, Párizsban van.

– Menjünk Charlestonba. Baronyra.

– Te tréfálsz. És ott mit csinálnánk, lesnénk, hogyan lep be bennünket a penész? Nem. Párizsban zajlik az élet. Ott a helyünk.

– Mikor akarsz indulni?

– Ma, még az este, most rögtön.

Garden rágyújtott. Épp vacsoráztak. A változatosság kedvéért kettesben. Sajnos, azon ritka alkalmakkor, amikor magukra maradtak, mindig összevesztek. – Mehetünk pénteken – mondta Garden békességesnek szánt hangnemben. – Csütörtök este lesz a partink a második házassági évfordulónkon.

Sky csak a bordaszeletre figyelt.

– Jó lesz így, Sky?

– Persze.

Párizs üdítően hatott rájuk. Több mint egy éve éltek már a Côte d'Azur magas, vakítóan kék ege alatt. Párizs szürke volt, alacsonyan szálltak a szürke, hideg esőt permetező könyörtelen felhők. Az utcák tülkölő kocsikkal zsúfolva, a gyalogosok pedig úgy tartották maguk előtt esernyőjüket, mint akik épp támadásba akarnak lendülni, belevetették magukat a forgalomba, félreugrottak a sarat felcsapó kerekek elől, s öklüket rázták az úrvezetők felé, akik nem adtak nekik elsőséget.

– Teremtőm – mondta Sky –, egészen elfelejtettem, milyen csodás a nagyváros.

Vicki tárt karokkal fogadta őket a házában, majd felkísérte őket a hatalmas lépcsőn a bálterembe, amit most műteremmé alakítottak át – bűzlött a terpentinszagtól, mivel öt festő dolgozott benne lázas igyekezettel. – Verseny folyik – mind az öten az én portrémat festik meg – magyarázta Vicki. – Persze kubisták. A legjobbat fogom megvenni. Sorra bemutatlak benneteket, aztán visszaülök, hogy folytathassák a munkát. – A festők egytől egyig viruló fiatalok voltak. Garden figyelmét nem kerülte el, amint Vicki nyomában egyik festőállványtól a másikhoz lépett. Már meg se lepte, meg se botránkoztatta, hogy újabban Vicki már tonnára veszi a szexet. Néhány riviérai lakóhoz képest Vicki szelíd nyíltsággal kereste Őrömét. Ragyogóan egészséges látványt nyújtott, lángvörös haját oldalt megkötött kendő fogta össze, két vége lelógott krómsárga ruhájának vállpántjára. – Ragyogóan festesz, Vicki – mondta Garden.

– Te viszont ijesztő vagy, gyermekem – vágott vissza Vicki. - Sky, most rögtön el kell küldened Gardent, hogy vegyen magának néhány tisztességes ruhát.

– Nem most rögtön, drága jó anyám. Most rögtön találkozónk van néhány barátunkkal, akikkel együtt ebédelünk.

Garden a fejét rázta. – Nem „ebédelünk", kedvesem, csak te ebédelsz. Én a magam részéről megfürdöm és lefekszem. A vonaton szemhunyást nem aludtam.

– Látszik is – jegyezte meg Vicki felvillanó mosollyal. – Schuyler, hozd haza a barátaidat vacsorára. Meghívtam néhány embert. Aztán elmegyünk a Montparnasse-ra bohémkedni.

Corinne hatkor felrázta Gardent. – Azt mondta, keltsem fel, madame. Rendeljek kávét? – Garden nyöszörögve kinyújtózkodott. Nem akart felkelni, felöltözni, nem akart úgy tenni, mint aki csuda jól érzi magát. Tudta, ki van a városban. Mark a legújabb nőjével, Mimi a legújabb pasasával. Laurie és David Patterson. Monte-Carlóban is találkozott valamennyiükkel. És nem volt kíváncsi rájuk. Se rájuk, se másra. Most nem.

– Olyan fáradt vagyok – jegyezte meg hangosan.

– Kávét, madame?

– Nem, Corinne. Hozzon egy kis pezsgőt. Újra megfürdöm, a lehető legforróbb vízben s közben megiszom. Aztán készítse ki a fehér gyöngyhímzéses ruhát a harangszoknyával.

– De annak pecsétes a szegélye, Mrs. Harris. Nem lehet kiszedni.

– A fene egye meg. Akkor a kéket, aminek strucctollas a válla.

– Azt kidobta, madame.

– Ja, tényleg. Bánom is én. Jó lesz akármi. Mindegy.

Corinne előbányászott egy rózsaszínű selyemruhát, amire körös-körül rózsaszirmok voltak hímezve. Tökéletes állapotban volt, mert Garden még egyszer se vette fel. Nem is értette, minek vette meg. Mire felöltözött, fáradtabb és levertebb volt, mint mielőtt lefeküdt.

– Drágáim – dalolta –, de pompás, hogy újra együtt vagyunk! – New York-i barátai arcához hajolva a levegőbe cuppantott, kezét csókra, illetve kézfogásra nyújtotta, amikor Vicki barátainak bemutatkozott, összevissza locsogott, hogy milyen isteni Párizsban, kitűnően alakította a boldog, művelt, élénk fiatal nő szerepét. Ebbe a színjátékba nagyszerűen beletanult Monte-Carlóban. Néha, amikor elég kitüntető figyelemben és kellő mennyiségű pezsgőben részesült, majdnem olyan volt, mint az igazi.

Vacsoránál Vicki két vendége, két New York-i bankár közé ültették. Nem csoda, gondolta Garden, hogy itt nyoma sincs az egymással versengő ifjú művészeknek. A bankárok világgazdaságról és politikáról beszélgettek a feje fölött. Garden illedelmesen a szalvétájába ásítozott.

– Pedig igaz – kiáltotta az egyik bankár másik oldalán ülő asszony hangosan. – Most érkeztem Rómából, és a vonatok menetrendszerűen közlekednek. Szerintem az olaszoknak éppen Mussolinira volt szükségük.

– Martha – szólt rá a bankár türelmetlenül –, a vonatok menetrendjénél fontosabb dolgok is vannak a világon.

– Ha el kell érned a csatlakozást, akkor nincs. Két éve egyszerűen ottragadtam Milánóban, aminél rémesebb helyet elképzelni se lehet. Ki a csuda jár Milánóba!

– Ki a csuda jár Milánóba! – utánozta Vicki Marthát, miután a bankárok és feleségeik távoztak. – Mindenki szíves elnézését kérem az unalmas alakok miatt, de képtelen voltam kitérni azelől, hogy meghívjam őket. Akkor most készülődhetünk a vigadásra. – Kinyitott egy fiókot és elővett egy tálcát. Egy tucat kis tál volt rajta valami fehér porral. – Előbb nem tehettem ki az asztalra, mert féltem, hogy Martha még összetévesztené a sóval.

– Ez micsoda? – kérdezte Garden Marktól.

– Vicki ismeretében fogadni mernék, hogy kokain, abból is a legjobb minőség. Próbáltad már, Garden?

– Nem. Hallottam róla, de mi kitartunk a pezsgő mellett.

– De drágám, a kokain után nincs másnaposság, és nem rohasztja úgy el az ember máját, mint az alkohol. Nagyszerű dolog. Ha megengedhetném magamnak, állandóan vele élnék. – Vicki körbeadta a tálcát. Mark elvett egy tálat, és a kezében tartotta. – Ez legalább két uncia. Vicki nem is hercegnő vagy, egyenesen királynő.

Megmutatta Gardennek, hogyan fogja be az egyik orrlikát, miközben a másik elé tartja és beszippantja a legkisebb mennyiséget. – Hűha – mondta. – Fantasztikus.

Garden vonakodott utánacsinálni. Kifejezetten visszataszítónak találta Mark hangos szipákolását, meg az se tetszett neki, hogy bármit az orrába tegyen.! – Na mi lesz,

Garden – szólt rá a férfi. – Ne légy olyan prűd. Hidd el, nem fogod megbánni.

Garden fölemelte a kis kanalat, és befogta a másik orrlikát. - így? – kérdezte. Lehunyta a szemét, és beszippantotta a port.

– Jaj! – sikoltott, és az arca elé kapta a kezét. Biztosan elrontott valamit. Az orra, meg az orra mögött, egészen a szeméig megfagyott, megdermedt, elhalt minden.

Aztán testének többi része hirtelen elevenebb lett, mint valaha is. Eleven volt és higgadt ugyanakkor. Nem félt semmitől, tele volt energiával, testének, lelkének, életének teljes mértékben ura. Ugyan, hisz semmiség az, amiért úgy nekikeseredett. A Riviéra tette tönkre a házasságát. De most visszajöttek Párizsba. Itt vannak a barátaik, mind csodálatos emberek, akik őszintén törődnek velük. A lehető legnagyobb rendben lesz minden. Majd neki gondja lesz rá. Olyan nincs, amivel ő meg ne birkózna.

– Nos, hogy viszonyulsz a másik oldalhoz? – kérdezte Mark.

Garden keresni kezdte a kanalat, amit leejtett – Miért is ne? – felelte.

A társasághoz most már Vicki művészei is csatlakoztak. Garden roppant mulatságosnak találta, ahogy lekörözni igyekeztek egymást, hogy melyikük férkőzzön be Vicki kocsijába. Vicki csak nézte, és egy szót se szólt. Amikor hárman már benn ültek, intett Maupinnek. A sofőr félrelökte a kint rekedt két festőt, és becsapta az ajtót.

Olyan fancsali képet vágtak, hogy Garden kuncogva rájuk szólt: – Na jöjjenek – mondta, azzal megragadta a kezüket. Beültek a ház előtt felsorakozott egyik taxiba. – Kövesse azt a

kocsit! – kiáltott oda Garden a sofőrnek. Szenzációsan érezte magát.

Mindnyájan a boulevard Montpamasse-ra mentek, a Dzsungelbe. Olyan zsúfolt volt, hogy a táncparkettet nem lehetett látni a táncolok lába alatt. Vicki az ujjával mutatta, hogy tizenhatan vannak, majd leszámolt tizenhat százas bankjegyet. A főpincér intett az ajtó közeiében álló két tagbaszakadt alaknak. Azok a nyomába eredtek, a főpincér pedig kocogtatni kezdte az emberek vállát, hogy ideje lelépni. – Kirúgták őket – kacagott Vicki. – Látod, minek ide nyelvtudás.

Csak annyi időre ültek le, amíg megrendelték a pezsgőt. – Tíz frank egy palack – jegyezte meg a Garden mellett ülő művész. – Ajánlom nekik, hogy jó legyen. Ezek kész rablók. – Azzal némaságba süppedt. Garden otthagyta, és táncolni indult Daviddel. Sky és Mark a bárpulthoz nyomakodtak, hogy az ott üldögélő prostituáltak közül szerezzenek maguknak partnert. Garden mindent nagyon mulatságosnak talált. A lokálban forgó tükörgömb függött a táncparkett fölött, minden irányból színes pontlámpák világították meg. Rózsaszín, kék, sárga pontok suhantak át a táncosok arcán. Garden lenézett David fehér ingmellére, el akarta kapni a színes pontokat.

Mark látta, mit csinál. – Partnercsere – mondta rögtön. – Garden, azt hiszem, kezdő létedre, túl sok kokaint adtam neked. Gyere, ülj le.

– Jaj, ne, ne, ne, ne, Mark. Olyan nagyszerűen érzem magam. – Karját a férfi nyaka köré fonta. – Táncolj velem. Nagyon jól táncolok. Kérdezd meg Miss Ellist – lépkedett kacagva. – Tangót játszanak. Gyere, Mark. Ti-ra-ram, ta-ram-tam. Gyere.

Mark a táncparkettre vezette. – Milyen jól táncolsz, Garden. Azt hittem, te csak charlestonozni tudsz.

– Ó, én mindent tudok, amit csak akarok. Nagyszerűen érzem magam. És ezt neked köszönhetem. Szeretlek, amiért megtanítottál rá. Csókolj meg. Erősen.

Garden gyönyörű szeme csak úgy csillogott a félig leeresztett szemhéja alatt, ajkát csókra csücsörítette. Mark a fogával gyengéden az alsó ajkát harapdálta, majd elhúzódott. – Ne még – mondta. – Ne itt.

Marknak igaza volt, gondolta Garden, amikor másnap fölébredt. Tényleg nyoma sincs a másnaposságnak. A nyelve nem volt lepedékes és elfért a szájában, nem úgy, mint oly sokszor Monte-Carlóban. – Mintha kicseréltek volna – mondta a feje fölött a baldachint tartó aranyozott kupidónak. Csengetett a reggelijéért, és amíg várt, eltervezte, hogy mit csinál aznap. Újból felruházkodik, határozta el. Egy kicserélt ember cserélje ki mindenét. Először is új ruhákat vesz. A rózsaszín ruhát ki lehet dobni. Nem, majd odaadja valamelyik cselédlánynak. Hogy is hívta őket Sky? Marie-nak. Igen, majd odaadja az egyik Marie-nak. És milyet vegyen? Megkérdezheti Laurie-t. Laurie tud mindent. Nem. Laurie New Yorkban tud mindent, de ez itt Párizs. A világ divatjának fővárosa. A legmegfelelőbb hely arra, hogy egy kicserélt ember kicserélje a ruhatárát. Boldogan nevetgélt magában. A kokain hatása régen elmúlt, de az eufória megmaradt.

Vicki. Vicki tudni fogja. És örömest segít.

Garden meg mert volna esküdni, hogy a portás elhúzta az orrát, amikor ő belépett a Paquinbe. Alacsony, fekete hajú asszony sietett elő az üdvözlésére. Garden érezte, hogy szabadkoznia kellene a túl hosszú ruhája és kabátja miatt. Az asszony szoknyája alig a térdéig ért.

De Garden sokkalta bölcsebb volt már, mint néhány röpke évvel azelőtt. Tudta, hogy otrombaság mentegetőzni. – *Bonjour-* mondta. – *Je m'appelle madame Schuyler Harris.*

– Már vártam, madame Harris. A principessa telefonált. Mademoiselle Raspail vagyok, az eladónő.

– Nagyszerűen beszél angolul, mademoiselle. Igencsak megkönnyíti a dolgomat.

– Örömömre szolgál, ha a segítségére lehetek, madame. Volna szíves velem jönni? Erre van a felvonó. Általában tizenegykor kezdjük a bemutatót. Most csak önre vártunk.

Garden arra számított, hogy majd mutatnak neki néhány ruhát, néhány estélyit, akasztón vagy próbababán. New Yorkban így csinálták a legjobb szabók. Aztán, ha valami megtetszett neki, kiválasztotta, melyik anyagból varrják, s utána méretet vettek. Mint kiderült, Párizsban egészen másképpen folynak a dolgok.

Az eladónő egy tágas terembe tessékelte, kezébe nyomta a programot meg egy ceruzát, és a fülébe súgta: – A bemutató után az előcsarnokban fogom várni. – Azzal elsietett.

A terem közepén magasított folyosó, mindkét oldalán három-három aranyozott széksor, s vagy ötven nő ült dühös arccal, s várt arra, aki miatt késik a bemutató. Garden leült a legközelebbi üres székre.

Ősz, ondolált hajú hölgy kandikált ki gyönggyel kivarrt csipkéjű kalapja alól, majd előlépett a magasított folyosó végén lévő bársony függöny mögül. Ruhája, Garden rögtön látta, megfoghatatlanul más volt, mint bármi, amit Garden eddig látott. A nő elfoglalta helyét a lefüggönyözött bejárat egyik oldalán álló pulpitus mögött. – *Bonjour,* jó reggelt. *Bienvenues à Paquin,* köszöntőm önöket a Paquinnél. *Numéro cent vingt-deux,* százhuszonkettő. *Après-midi à Longchamps.* Délután Longchamps-ban.

A függöny mögül előjött egy manöken, aranygombokkal és szegéllyel díszített kék ruhában. Sietős léptekkel végigment a folyosón, a lába Garden arcával egy magasságban villant; a végén megállt, megfordult, megállt, majd visszament. A rövid idő alatt, amíg a távolságot oda-vissza megtette, levette a kabátját, amiből kiderült, hogy a ruha, amit Garden néz, valójában kosztüm. Eltűnt az ajtónyílásban, s máris egy újabb manöken foglalta el a helyét. – *Numéro cent vingt-cinq* – jelentette be a hölgy az ajtóban.

Garden a programjába nézett. Mi történt a huszonkettessel, -hármassal és -négyessel? Amikor újból felnézett, már csak a függöny mögött eltűnő manöken cipősarkának villanását látta.

A mellette ülő fiatal nő ceruzájával megérintette Garden csuklóját. – Először van itt? – suttogta rekedten. Amerikai volt.

Garden bólintott.

– A késést akarják behozni. Ne aggódjon. A végére, a legjobb daraboknál majd lelassítanak.

Garden rámosolygott segítőkész szomszédjára, s ezzel egy újabb ruhát elszalasztott.

– Mondja csak, maga nem Garden Harris?

Több nő pisszegni kezdett. Garden szomszédnője úgy tett, mint aki ujjúval elmetszeni készül a torkát, majd főbe lőni magát. Garden a programfüzetet tartotta a szája elé, hogy elrejtse nevetését. Végignézte az egymást követő ruhákat és kabátokat, el volt ragadtatva a bonyolult szabásuktól és a manökenek könnyed mozdulataitól.

Ezután újabb manökenek jöttek elő, egy, kettő, három, négy gyors egymásutánban, mindegyik hosszú, halványzöld selyem estélyi ruhában. Mindegyik estélyi más volt, de mind gyönggyel gondosan kivarrt, csupa-csupa műremek. Így együtt lélegzetelállítóan gyönyörűek voltak a nőiesség és emelkedettség finom, mozgó kompozíciója. Garden lelkesen tapsolt a többiekkel.

A teremben a nők táskájuk, kesztyűjük, programfüzetük után nyúltak. Garden a szomszédnőjéhez fordult. – Igen, Garden Harris vagyok. Igazán ostobán és kínosan érzem magamat. De azt hiszem, nem emlékszem a nevére.

– Hogyan is emlékezne. Még nem találkoztunk. Az újságban láttam a fényképeit. Constance Weatherford vagyok, a becenevem Connie.

– Nagyon örülök, Connie. És köszönöm az útbaigazítást.

– A legnagyobb örömmel… Megenged egy kérdést?

Garden alig észrevehetően megmerevedett. Lehetséges, hogy ez a Connie valami riporter. – Hogyne, parancsoljon.

– Hogy került ide, a Paquienhez? Úgy értem, olyasvalakit, mint maga, miért érdekli, ami itt van?

– Valaki megszervezte, hogy idejöjjek.

– És még hová készül?

Garden előhúzta a zsebéből a jegyzetfüzetét. – Callot nővérek és Poiret.

– Hát ide hallgasson, Garden, bárki állította is össze a programját, az biztosan nem volt jóakarója. Vagy ha igen, akkor nagyon ostoba. Ezeknek a ruhatervezőknek mind leáldozóban van a csillaga. A maguk idején nagyszerűek voltak, de az az idő elmúlt. Már maga madame Paquin sem tervez nekik ruhákat. Négy vagy öt éve visszavonult.

– Akkor hát hová menjek?

– Az attól függ, hogy mire van szüksége. Ott a Lanvin, a Worth, a Chanel, a Molyneux, a Vionnet, vagy bizonyos dolgokra a Hermes és a Fortuny, már azoknak, akiknek temérdek pénze van. De hát maga ebben nem szenved hiányt, ugye? Már megbocsásson, nem akartam megbántani. Távol áll tőlem. Csak hát, ami tény, az tény. – Útjában voltak azoknak, akik a kijárat felé igyekeztek. Garden felhúzta a kesztyűjét, és felállt. Bőbeszédű szomszédnőjére pillantott, és elfintorodott.

– Hogyan úszhatnám meg az eladónőt?

Új barátnője nevetett. – Tegyen úgy, mint aki rossz szagot érez – mondta. – Többnyire az eladónők vetnek ilyen pillantást a vevőre. Mondja neki, hogy lehet, hogy visszajön. Lehet, és nem biztos. Legalább majd nem hordja többé olyan magasan az orrát.

Az ajtó felé sodorták őket. – Siessünk – mondta Garden. – Még a végén elsodornak. Találkozzunk odalenn?

– Ezer örömmel.

Connie Weatherford elmesélte, hogy gépírónő a *Vogue* című folyóirat párizsi irodájában. – Múlt nyáron európai körúton voltam. Tudja, afféle utazás, amikor tizenöt lányt végigkalauzol a franciatanámő az országon. Ezt kaptam érettségi ajándékba. És megléptem. Három nap után sehogyan sem akaródzott faképnél hagynom Párizst. Bementem a *Vogue* irodájába és felajánlottam, hogy olcsón és gyorsan gépelek. Felvettek. A szüleim majd' megpukkadtak, de mást nemigen tehettek. És most tessék, itt vagyok,és életemben ilyen boldog nem voltam. A *Vogue* alkalmazottjaként szabadnapokon divatbemutatókra járhatok. Gondolom, ezt kárpótlásnak tekintik, amiért majdnem ingyen dolgozom. És valahogy így viszonyulok hozzá magam is. Imádom a divatot. És egy szép napon divattervező leszek.

Gardennek tetszett a bátor, független, elszánt lány. Connie tizenkilenc éves volt, egyidős Gardennel, ugyanakkor Garden hol sokkal idősebbnek, hol sokkal fiatalabbnak tartotta. Bizonyos dolgokról oly sokat tudott, mint például az utazásról, munkáról, önálló életről, ugyanakkor őszinte volt és tájékozatlan, mint egy gyerek. Ami eszébe jutott, azt nyomban ki is mondta, közhelyekre őszintén rácsodálkozott, hogy milyen kényelmes a kocsi és milyen hatalmas a választék a Ritz étlapján, ahová Garden elvitte ebédelni. Garden elképesztőnek találta, hogy valaki, aki a *Vogue* munkatársa, ilyen műveletlen legyen. De megkedvelte.

– Hová megy ma délután? – kérdezte Connie-t. – Nem volna kedve velem tartani a többi szabóhoz?

Connie elnevette magát. – Ha valaki meghallaná, hogy a párizsi divattervezőket szabóknak nevezi, egészen a guillotine-ig

rángatná, Garden. Ezek az emberek a „*couturier*"-k és az intézményük a „*couture háza*". Nem értem, minek vesztegeti az idejét a Callot-val vagy a Poiret-val. Miért nem megy a Chandhez? Nekem az a kedvencem. Ő csupa modern dolgot csinál.

– Gondolja, hogy be tudok jutni?

Connie olyan hangosan nevetett, hogy az emberek mind feléjük fordultak.

– Ide hallgasson, Garden. Mást se kell tennie, csak elsétálni előttük ebben a kabátban, és a kapus egyből maga után veti magát és berángatja az utcáról. Nem sok olyan ember akad, aki megengedhet magának négy-ötszáz dollárt egy ruháért.

Connie hangsúlyából Garden arra következtetett, hogy igen magas összegeket emleget. Gardennek fogalma sem volt, hogy mi mibe kerül. A pénzhez nem értett. Mielőtt férjhez ment, az anyja olykor-olykor kezébe nyomott tíz centet vagy egy negyeddolárost mozira vagy fagylaltra. Mrs. Schuyler Harrisként egyszerűen csak kiválasztotta az üzletekben, amire szüksége volt, aztán házhoz szállították, vagy betették a kocsijába. Miss Tragernek gondja volt rá, hogy mindig legyen készpénz a táskájában, de Garden nemigen fanyalodott rá, és soha meg nem számolta. Most, hogy belegondolt, az ötszáz dollár nem tűnt olyan rettenetesen soknak, de hát honnét tudhatná? Ez az összeg éppen kitette Connie Weatherford évi keresetét, és úgy egy harmada lehetett egy átlag amerikai munkás, egy családos ember évi keresetének. Egy Ötödik sugárúti luxusüzletben egy ruha belekerült vagy ötven dollárba,

de azt már vérlázítóan drágának tartotta mindenki. Garden kiiktatta agyából a pénz gondolatát. Igazán nem érdekelte.

– Volna kedve elkísérni a Chanelhez, Connie? Igazán hálás lennék a segítségéért. Hogyan lehet ezekkel egyáltalán lépést tartani? Minden olyan kutyafuttában történik.

– Szívesen elkísérem. És meglátja, hamar belejön. Ne feledje, akik ott megfordulnak, mind régi bútordarabok, tudják mit akarnak, tudják, mire számítsanak. Ugyanúgy lépést tartanak a divattal, mint egynéhány férfi a sporttal. Betéve tudják minden divat-tervező stílusát, csak ránéznek valamire, és már felismerik a kezük munkáját. Ha egy szám mellé vonalat húznak, az azt jelenti, hogy megrendelik.

– Mulatságosnak ígérkezik.

– Még annál is mulatságosabb. Na gyerünk.

A Chanelnél Garden kiválasztott magának négy ruhát, egy kosztümöt és egy estélyi ruhát, amely *robe de style* néven volt ismeretes. – Tudja, Garden – igazán nem könnyű magát kedvelni. – Ott volt Gardennel, amíg mértéket vettek róla a próbababa számára, amit majd pontosan az ő alakja után kialakítanak, hogy aztán arra próbáljanak. Garden unta magát és bosszankodott. New Yorkban harmadennyi időt töltenek az ilyesmivel. Connie el volt ragadtatva. Ez idáig még sohasem sikerült egy divatszalonban a színfalak mögé kerülnie.

Garden pezsgőt kért és kapott. Connie hangot adott azon óhajának, hogy mademoiselle Chanellel személyesen megismerkedhessék, amire biztosították is neki a lehetőséget.

– Egy szép napon tőle fogok állást kérni – mondta Connie, amikor ismét a kocsiban ültek. – Akkor majd megláthatom a

műhelyeket és megismerkedhetem a tervezés munkafolyamatával.

Garden kimerülten ért haza. Mint előző nap, most is lepihent aludni, de amikor felébredt, ugyanolyan fáradt volt, és sehogyan se tudott mit kezdeni magával. Eltűnődött, vajon Vicki aznap este is körbekínálja-e kokainnal a társaságot.

A kis tálkák már az asztalon várakoztak, amikor este vacsorához ültek. Garden alig bírta kivárni egyik lassú fogást a másik után és a látszólag értelmetlen várakozást, amíg Vicki végre nevetve fölemeli a kis aranykanalát.

Garden előre figyelmeztette magát, hogy nem is számíthat ugyanarra a fantasztikusan kellemes közérzetre, amit előző este tapasztalt. Az túl szép volt ahhoz, hogy igaz legyen.

Pedig igaz volt. Már akkor is érezte, amikor még nem jutott túl az orrában keletkezett fagyos érzés okozta rémületen. Levegő után kapkodva nézett körbe az asztaltársaságon, és közölte: – Csodásan érzem magam.

Mielőtt a champs-élysées-i lokálba elindultak, Vicki kinyitotta Garden táskáját, és belepottyantott egy kis aranyfiolát. – Mostantól fogva állandóan csodásan érezheted magadat. Csak ne feledd, hogy ki kell menned a hölgyek számára fenntartott helyiségbe, ha be akarod szippantani.

Mint Garden felfedezte, a kokainnak rengeteg jótékony hatása van. Nem volt éhes többé, mindenre volt elég energiája, és szinte megszűnt az alvásigénye. Kedvelt mindenkit, akit ismert, akivel megismerkedett, az idegeneket az utcán,

mindenkit. És semmin nem izgatta föl magát. Ha végigöntötte a kávét a ruháján, fütyült rá. Ha túl sápadtra sikerült a hajszíne, azt se bánta. Ha Sky, kezét egy hölgy derekán nyugtatva eltűnt a lokálból, az se izgatta.

És az idő se számított. Végigjárta a divatszalonokat, és új, ragyogó, boldog ruhákat rendelt az új, ragyogó, boldog Gardennek. Már nem bosszantotta, hogy oly sokáig kell próbálni, meg hogy annyit kell várni, amíg a bonyolult, kézzel varrott munka elkészül. Ha a *robe de style* nem lesz meg szerdára, majd meglesz a következő szerdára. Vagy az az után következőre.

Rugalmassá vált az idő. Oly keveset fordított belőle alvásra, hogy mindig maradt idő az életében még valamire. És annyi tennivalója akad az embernek Párizsban. Több mint száz mozi volt, Ramon Novarro vesznivalóan jóképű volt a *Ben Hur*-ban, John Gilbert simulékonyan jóképű a *Víg özvegy*-ben, Douglas Fairbanks ellenállhatatlanul jóképű a *Zorro fiá*-ban. Ronald Colman bájosan jóképű *A sötét angyal*-ban, Valentino Valentino volt *A sas*-ban, Charlie Chaplintől az *Aranyláz*-ban meg Garden sírva fakadt. Addig nevetett, mígnem már potyogtak a könnyei Harold Lloyd és Buster Keaton játékán, reszketett *Az operaház fantomjá*-n, ásítozott az igazi operában, ahová mind elmentek egy héttel azután, hogy a filmet megnézték, mert ott sehol nem volt álarcos kísértet.

Pirult a *Folies-Bergére*-ben, mikor először pillantotta meg a táncos lányok mezítelen keblét. A negyedik-ötödik alkalom után már unta, de az újonnan érkezettek először mindig a *Folies*-ra voltak kíváncsiak, úgyhogy Skyjal szinte majd' minden héten

megfordultak ott valami újdonsült amerikai kíséretében. Garden imádta a lányok gondosan feltornyozott frizuráját, úgy képzelte, ilyen frizurával ugyanolyan nehéz lehet egyensúlyozni, mint valamikor neki a kosár mosott ruhával a fején. Aztán idővel erre is ráunt.

Az unalom volt a fő ellenség. Szerencsére mindig akadt valami új hóbort. A keresztrejtvényfejtés áthajózott az Atlanti-óceánon Amerikából, és máról holnapra mindenki a megszállottjává vált. Reggeli után Vickivel megittak egy újabb csésze kávét és közben összehasonlítgatták, melyikük hogyan oldotta meg a párizsi *Herald Tribune* rejtvényét. Mindketten vettek maguknak keresztrejtvénymintás alsóneműt és ingnadrágot – ezek a legjobb fehérneműüzletekben is megjelentek. Aztán Harold Vanderbilt kitalált egy újfajta bridzset, az úgynevezett kontrakt bridzset, attól fogva azt játszotta mindenki. Nagy összegekben. Sky és a partnere többnyire nyertek. Sky a rulett- és baccaraasztalnál szerzett gyakorlatának tulajdonította a sikerét.

Tavasszal felkeresték az Exposition Internationale des Arts Décoratifs-ot, a nemzetközi iparművészeti kiállítást, és ők is olyan lelkesen reagáltak, mint Párizsban, majd később szerte a világon mindenki. A divatos nők csak feketében jártak, csak feketére dekorálták otthonukat, helyenként élénk narancsszínű beütésekkel. Vicki az összes bútorát áthúzatta feketével, Garden elvágtatott a Rue de la Paix-re, fekete estélyi ruhákat rendelt fekete gyönggyel hímzett selyemből, fekete organzából és fekete vászonból, a hamarosan beköszöntő meleg időre számítva. Összefutott Connie Weatherforddal, és rátukmált ajándékba egy

ugyanolyan kendőt, amilyet éppen magának vásárolt, selyemköltemény volt káprázatos pávaszemekkel, fekete alapon zöld, sárga, narancsszínekben, huszonöt centis élénk, narancsszínű rojtokkal.

Amikor eljött a nyár, a tömkelegnek esze ágában se volt otthagyni Párizst; annál sokkal több tennivalójuk akadt. A kishajók a Louvre-tól indultak, fölmentek egészen Saint-Cloud-ig és vissza. Zenészeket vittek magukkal és a hosszú hajóutat hullámzó, ringó éjszakai lokállá alakították. Vicki sátorponyva alatt bált rendezett a Tuiléria kertjében, aztán a zenét és táncot áthelyezték a Vendôme térre, akadályozva a forgalmat, kirángatva az embereket kocsijukból, hogy vegyenek részt a mulatságban.

Iszonyúan demokratikusnak tartották magukat. Miután eltöltöttek néhány órát a Café de la Paix-ben vagy valamelyik elegáns pezsgős éjszakai lokálban a Champs-Élysées-n, beugrottak valamelyik *Musette*-be a Montparnasse-on. Zenekar nem volt, csak egy hegedű meg egy tangóharmonika egy oszlopokon álló emelvényen. A férfiaknak le kellett szurkolni néhány sou-t, valahányszor kiálltak valakivel táncolni. Sky és Mark és a többi férfi lefizette a magáét, és táncra kerekedett a munkáslányokkal és festő-modellekkel. Garden és a többi nő vidáman elfogadta a munkások és művészek felkérését. Más volt minden, mint a Riviérán. Itt nem volt vadulás, nem törtek poharakat. Garden megtanulta a jávát, ezt a táncot a *bal musette*-eken kívül sehol nem ismerték, aztán megtanított mindenkit charlestonozni. Az még nem érte el Franciaországot. Garden mesélt is Charlestonról, és kérdezgette a festőket, hogy hallották-

e hírét Tradd Coopernek, Elizabeth néni fiának. Senki nem hallotta.

Kérdezősködött a montmartre-i kávéházakban is, a régi negyedben, ahol a festők éltek, mielőtt átköltöztek a Montpamasse-ra. A banda gyakran megfordult ott, a Moulin Rouge-ban vagy a Lidóban. Traddnek sehol nem akadt a nyomára, de nem is igazán számított. Csak az számított, hogy jól mulasson, hogy egyik helyről a másikra menjen, hogy divatos legyen, megfelelően viselkedjen, fiatal legyen és gyönyörű. Laurie Patterson figyelmeztette, hogy teljesen kiég, hogy túl sovány, hogy kétszer annyi idősnek látszik, mint amennyi valójában. Garden nem törődött vele.

Tudta, hogy nagyszerűen fest, mert nagyszerűen érezte magát, akkor meg miért is festene másképp? Bárhová ment, visszamosolyogtak rá az emberek. És a klubokban, amikor eljárta a charlestont, az igazi charlestont, tapsolt mindenki. Ha zsúfolt volt a táncparkett, mindig találtak neki egy asztalt, amelyen táncolhat. Azt szerette a legjobban, meri akkor ráirányították a pontfényeket, s ő magán érezhette a bámuló szemeket, hallotta a tapsot, a dobogó lábakat, a kiabálást, fütyülést, ami kísérőzenéül szegődött a zene mellé.

A rá irányuló figyelem és a neki szóló taps megtöltötte a benne keletkezett űrt, amely elől oly erősen igyekezett szökni. Azt az űrt, amelyet azelőtt Sky töltött be, az egymás iránt érzett szerelmük. Hát hogyne tudná az egy ember szerelmének elvesztése támasztotta űrt megtölteni a sok-sok ember szeretetével. Meg a kis fiola nyújtotta boldogsággal, amit Vicki készségesen újra- meg újratöltött számára.

Augusztusban Párizs kiürült. A franciák rendes évi szabadságukra indultak. A Sky és Vicki vezette csoportok együtt mentek Deauville-be. A Riviéra elszippantotta a csatorna menti üdülőhely közönségének nagy részét. Párizsi mércével mérve nagyon szolid volt minden. De ott volt az elegáns kaszinó, a férfiaknak a lóverseny, a strand örömei, ahol a nők parádéztak a divat legújabb forradalmi vívmányában, a feszes, fekete fürdőruhában. Garden feltűnő jelenség volt a strandon libegő nagy, narancssárga virágos selyem strandpizsamában és a hatalmas fehér szalmakalapban, a pereméhez tűzött narancsszínű selyempipacsokkal.

Még amikor bebújt a narancssárga csíkos napernyő alá, a nap oda is utánakúszott. Néhány nap után nem ment többé a strandra. Vásárlással, keresztrejtvényfejtéssel és alkalmi bridzspartikkal ütötte agyon az időt – azokkal az asszonyokkal, akik szintén abban a hotelban szálltak meg. Egyre gyakrabban kellett visszavonulnia az illemhelyre a kis aranyfiolával, hogy a fene jó kedve cserben ne hagyja.

Egészen addig a délutánig, amíg a hotel egyik különtermében éppen kiterítette a pasziánszhoz a kártyáit, ám ekkor egy kéz, majd egy érzéki száj érintette meg a nyakát. A száj a füléhez vándorolt. – Most – súgta bele Mark.

Szereti az első pillanattól, hogy megismerte. Sky bolond, mondta, hogy ennyire elhanyagolja. Bolond és disznó alak, hogy a nőket itt hordozza fel-alá Garden orra előtt. Fogalma sincs, milyen szerencsés, hogy a felesége ilyen édes, ilyen gyönyörű, ilyen tehetséges… szerető… izgató… érzéki… lágy… törékeny…

Markkal szeretkezni egészen más volt. Mohóbb volt Skynál, követelőbb. Az első hosszú, lassú szeretkezés után már mindig türelmetlen volt, egyszer majdnem a ruhát is letépte Gardenről, amikor beakadt a cipzárja. És folyvást kívánta. Naponta találkoztak, amikor Sky ebéd előtt úszni ment, de Mark nem érte be ennyivel. Tánc közben a kaszinóban a fülébe suttogott, ekkor Garden visszavonult az illemhelyre, majd ki az oldalajtón, és lerohant oda, ahol a férfi már várt rá, a csíkos sátorban, a strandon, a homokra leterített pokróccal. Ha Sky lelépett az angol lánnyal, a legújabb flörtjével, Mark azonnal felvitte Gardent a szobájába és ottfogta hajnalig. A leleplezés veszélye izgalmas volt, s az állandóan jelen lévő tudat, hogy a férfi csókja, a férfi teste egészen más, mint a férjéé, boldog lelkifurdalással töltötte el. De Garden számára véletlenszerű volt az izgalom és élvezet. Sokkal fontosabb volt, hogy szerelemre éhes szíve jóllakott, fájó teste kielégült.

Szeptemberben mindnyájait visszatértek Párizsba, épp amikor robbanásszerűen tört rá a városra a legújabb hóbort, eszüket vesztették mindenért, ami néger.

La Revue Nègre, ez volt a címe a Théâtre des Champs-Élysées-ben bemutatott darabnak, egy operettrevünek. Minden újságosbódén plakát hirdette – fehéren vigyorgó fényes, fekete arcokról készült groteszk karikatúra. Az a hír járta, hogy ez a darab lesz az évad slágere, ezért jegyet szereztek a bemutatóra.

Az előadás sztárja Maud de Forest volt, s mikor elénekelte füstös blues panaszát, a közönség kétszer megismételtette a számot. Több mint egy percig tapsoltak Sidney Bechet szaxofonszólójának. Aztán kezdődött a második felvonás. Egy

derékig meztelen, hatalmas fekete lépett be balról, vaskos, izmos teste olajtól csillogott. Fiatal fekete lányt tartott a kezében. Mezítelen testével fejjel lefelé, egyik lábát a férfi vállán támasztotta meg. A lány lába között egyetlen rózsaszín flamingótoll. A színpad közepén a férfi lassú körben talpra állította a lányt, aki a kezét leeresztve megállt, akár egy szobor, egy fekete Vénusz, a teste maga a tökély, szinte már nem is emberi.

A közönség majd eszét vesztette. A lány ismeretlen, tizenkilenc esztendős táncosnő volt, Josephine Baker nevezetű. Heteken belül egész Párizs lázban égett tőle és mindentől, ami néger. Stilizált fekete arcokat ábrázoló, ébenfából és zománcból készült, gyémánttal kirakott karkötők és brossok. Az áruházak feketére mázolták próbababáikat. Rózsaszín flamingótoll legyezők váltakoztak élénk narancssárga strucctoll legyezőkkel a legjobb éjszakai lokálokban. Minden zenekar felvett egy szaxofonost, és elterjedt a tánc, amely végre megérkezett Franciaországba – a charleston.

Garden barátai felhúzták az orrukat. – Ezt mi már évek óta ismerjük – mondták, és tették-vették magukat a klubokban, ahol a franciák még csak a kezdő lépéseknél tartottak. – Táncolj, Garden, táncolj. Mutasd meg nekik. Nem kell niggernek lenned ahhoz, hogy táncolni tudj. – És Garden táncolt. Az egyetlen dolog volt, amiről tudta, hogy érti a dolgát.

Mark Amerikába ment, és magával vitt egy francia manökent.

Sky állkapcsát törte, és kórházba került; megpróbált lekapcsolni egy fekete lányt a kísérőjéről a Boule Noire-ban,

abban a lokálban, ahol a párizsiaknak kínálták a táncos feketéket…

David Patterson a Ritzben találkozott Gardennel, hogy közölje, Laurie semmiképpen nem érhet oda időre. Elvitte vacsorázni, aztán a szállodája bárjába egy pohár italra, aztán fel a szobájába, az ágyába.

Lakosztályt bérelt a latin negyedben, ahol találkozhattak koktélórára, amit a világias franciák nemes egyszerűséggel öttől-hétignek neveznek. Garden megvett egy fekete sifonruhát a Molyneux-nél, csak mert *cinq á sept*-nek nevezték el. Mulatságosnak találta. Kellő mennyiségű kokain birtokában mindent mulatságosnak talált.

De a keze néha reszketett, és a kis finom aranykanállal nem boldogult. Attól fogva szalmaszállal szívta fel a port, több dobozzal vett belőle a bárban, ahol a mentalikőrhöz mellékelték.

A Dzsungelben leesett az asztalról, bele Vicki angol barátja spanyol barátjának az ölébe. A férfi hosszú csókkal köszöntötte, amit mindenki lelkesen megtapsolt, és a férfi az est hátralevő részében ki sem engedte az öléből, fél kézzel töltötte tele a pezsgőspoharát, miközben a másikkal Garden szoknyája alatt játszadozott. Garden a vállára borulva kacarászott. Másnap, amikor Daviddel találkozott, minden, amit a férfi mondott vagy tett, unalmasan kiszámíthatónak tűnt.

Alexa átjött Párzsiba Felixszel, a napbarnított szőke svájci fiúval, aki a síedzője volt Sankt Moritzban. Szólt Gardennek, hogy szerinte orvoshoz kellene fordulnia. Garden nevetett. Aznap este úgy tett, mintha elbotlana, és a svájci ölében kötött

ki. – Sky – vihogta, befizetnél néhány síleckére? – A férfi átnyúlt az asztalon, és szájon vágta Gardent.

Akinek eleredt az orra vére.

70

– Igen veszedelmes függőségbe került, Mrs. Harris – mondta az orvos. – Ha nem hagy fel sürgősen a kokainnal, belehal. – Azzal cédulát nyomott a kezébe. – Ez egy kitűnő klinika címe, és a főorvos nevét is odaírtam, akit keresnie kell. Javaslom, hogy jelentkezzen be most rögtön.

Garden a táskájába tette a cédulát. Közben megtapogatta a kis aranytégelyét. Reszketett, szüksége volt az újabb adagra. – Köszönöm, doktor úr – mondta. – Reggel utánajárok a dolognak.

Sky, Alexa és Felix odakinn várták az orvosi ügyelet ajtaja előtt. Garden megtapogatta ruháján a vérfoltokat. – Át kell öltöznöm – mondta. – Aztán gyerünk az Au Pied du Cochon-ba. Majd meghalok egy kis hagymalevesért.

Megtanulta fecskendővel átöblíteni az orrát, így egyre kevésbé volt érzékeny. És erősen csökkentette a kokainadagját, de olyan iszonyatos fejfájásoktól szenvedett, hogy majd' belehalt. És depressziós is lett tőle. Ami még a fejfájásnál is jobban megkínozta. Még a kábítószer hatása alatt is olyan nyomasztó érzések kínozták, hogy kénytelen volt átmenni egy másik szobába, hogy kisírja magát. Ez többnyire akkor tört rá, amikor valamelyik éjszakai mulatóban egy fekete bőrű énekest

hallgattak. A mulatók pedig úgy elszaporodtak, mint a nyulak. Az énekest mindig lelkesen megtapsolták, ha mégoly vacakul énekelt is. Az emberek gyakorta pénzt és virágot dobáltak fel a színpadra, fütyültek, ráadást követeltek.

Magától értetődőnek tűnt, hogy az énekes elégedett a hatással, Garden azonban sértőnek találta, ahogy föl-alá rohangál a színpadon, és bukdácsolva, vigyorogva szedegeti a pénzt. Olyan megalázó. Hát nem látja az az énekes, hogy a tömeg úgy szórja elé a pénzt, mint a mogyorót a majmok vagy csokoládét a mutatványos kutyák elé? Hát nem hallja az az énekes, hogy niggere-zik, füstösnek, kormosnak emlegetik? Hát nem tudja az az énekes, vagy fütyül rá? Hát a társaságában lévő emberek, a férje, a barátai nem érzik, hogy a feketék is emberek, nem pedig ölebek?

Megpróbálta Skyt rávenni, hogy hagyja abba, de a férfi közölte vele, hogy csak azért sivalkodik, mert szerinte a feketéknek még mindig szolgasorban a helye, hogy még most is az ő drágalátos charlestoni famíliájának a tulajdonában kellene lenni valamennyinek. Sky nem értett semmit. Ami azt illeti, Garden számára sem volt világos, hogy miért izgatja fel magát ennyire. Végtére is, semmi köze hozzá. Neki csak az a dolga, hogy tele legyen programokkal, jól mulasson, élje az életét, szép legyen és kívánatos.

Új ruhákat vett, új kabátokat, köpenyeket, új fehérneműt. A régiek közül nem volt jó semmi. Lötyögött rajta minden. Élénkebb színű rúzsokat használt, a körmét is megfelelő árnyalatú vörösre lakkozta, miközben a keze egyre csak reszketett.

Egy napon, február elején épp a Herméstől lépett ki, amikor egy férfi megemelte előtte a kalapját és meghajolt. Valahonnan a messzi távolból ismerősnek tűnt a hideg szélben lobogó köpönyege. – Helló – mondta Garden. – Tudom, hogy ismerem, csak valahogy nem jut eszembe…

– Francis Faber – mondta a férfi. – Együtt keltünk át a tengeren a *France* fedélzetén.

– Ja, persze! – kuncogott Garden. Rettenetesen jól érezte magát. – Emlékszem már. Mondja csak, dr. Faber, még most is olyan észveszejtő a csókja?

Faber összerezzent. – Megbántottam. De higgye el, nem állt szándékomban; Reméltem, hogy megfeledkezett róla.

– Még mit nem. Igen kedves emlék. Nézze, rettenetesen hideg van, és amott áll a kocsim. Elvihetem valahová?

– A szállodámba megyek. Alig néhány lépés innét.

– Szálljon be. Hideg van ahhoz, hogy gyalog menjen.

A kocsiban Garden Faber karjába fűzte a kezét. – Úgy örülök, hogy ismét találkoztunk, doktor. Maga a legalkalmasabb rá, hogy elmagyarázza, mi a teendő, amikor az ember férje viszonyt folytat valakivel és a nőt odaköltözteti az otthonába. Nem volna kedve meghívni egy pohár italra és elmagyarázni, hogy ez miért a legtermészetesebb dolog a világon?

– Nahát, Mrs. Harris. Nem is találok szavakat – jegyezte meg Faber iszonyú zavarban.

– Pedig meg kell találnia, doktor. Maga a doktor. Miért nem mondja, hogy egy asszony az ilyesmin ne izgassa fel magát, hogy űzze nyugodtan ő is az ipart, hogy ez a dolgok rendje…

Faber Gardenre nézett, a zavara elmúlt, a tekintete csupa számítás.

A kocsi a szállodája előtt megállt. – Nem jönne be egy pohár italra, Mrs. Harris?

– Kérem, szólítson Gardennek. Küldjem haza a sofőrt?

– Ha volna szíves.

Faber három hétre jött át Párizsba. Hozzácsapódott az élvhajhász amerikaiak társaságához, és lángoló tekintettel gyönyörködött Garden táncában. Kiderült, hogy Garden az ágyban még jobb, mint valaha is sejtette. Nyilvános helyen a férfi alig bírta türtőztetni magát, hogy meg ne érintse. A harmadik házassági évfordulójuk alkalmából rendezett mulatságon olyan iszonyúan gyötörte a féltékenység, csak mert Sky könnyedén a felesége derekára fűzte a kezét, hogy kirohant a helyiségből. Garden utánarohant, bevitte a műteremmé átalakított bálterembe, és ott szeretkezett vele a dobogón, ahol a modellek modellt szoktak állni.

Amikor Faber elutazott Párizsból, Garden továbbra is ágynak használta a dobogót, ezúttal Vicki egyik művészét választotta partneréül.

Aztán a másikat.

Aztán modellt állt a harmadiknak, az ékszerein kívül teljesen meztelenül, majd elküldte a festményt Felixnek. Alexa akkor rontott be a szobájába, amikor éppen reggelizett. – Mégis, mi a francot művelsz, Garden?

– Csak amit te műveltél velem, Alexa – közölte Garden hidegvérrel. – Remélem, nem veszed zokon.

– Garden, te beteg vagy. És iszonyúan ostoba. Csak nem képzeled, hogy Felix engem valaha is elhagy egy ilyen narkósért, amilyen te vagy?

Aznap este Garden mosolyogva öltözködött. Még illatosabb fürdőolajat öntött a Corinne által előkészített fürdővízbe, aztán kezét-lábát bebalzsamozta a szárítkozás után. – Harisnya nem kell – mondta, amikor Corinne odanyújtotta neki. Hagyta, hogy az új *robe de style-t* Corinne átbuktassa a fején. Ezüstrojtokból álló vízesés, három reszkető sor, ami a melle fölött kezdődik és a térde alatt végződik. Corinne felcsatolta a gyémántsorokat, amelyekkel Garden az eredeti pántokat kicseréltette. – Más nem kell – mondta Garden.

Mihelyt Corinne távozott, Garden elővette a szalmaszálat és a kis dobozt, amit Vicki folyvást újratöltött kokainnal. Amikor megfelelő állapotba került, kibújt a ruhájából, levette az alsóneműjét, szabaddá tette a mellét, majd visszahúzta magára a ruhát.

Parfüm, púder, alapozó, a homlokára gyémántpánt, gyűrűk és a jobb lábára, a térde fölé felcsatolt gyémánt nyakék. Készen állt. Belelépett ezüst papucscipőjébe, maga köré terítette ezüstlamé köntösét, és azzal a kezével, amelyikben a táskáját tartotta, szorosan összefogta magán. A táska ezüstgyöngyökkel volt kivarr-va. Ragyogott, a táskát tartó kezén gyűrűk szikráztak. Garden még szorosabbra fogta maga körül a köntöst, úgy, hogy a nyakát szegélyező fehér rókaprém az arcát simogassa. – Mulass jól, Hófehérke – mondta a tükörképének, amely visszanevetett rá. Az élet olyan rettenetesen mulatságos.

Tánc közben olyan volt, akár az ezüst forgószél. A táncparkettről visszahúzódtak a többiek, ő maradt egyedül, csak rá világított a pontlámpa a forgó tükörlabda alatt. Miközben minden szempár őt követte, Garden táncolt, amíg elborították a verítékcsöppek. Ekkor odarohant, ahol Felix ült Alexával. Fellépett a székre, onnan az asztalra, és teljességgel átengedve magát az élvezetnek, reszketve, remegve, tekergőzve, ragyogó lábát az égre rúgva táncolt Félix feje közelében, beborítva a férfit olajos lábának pézsmaillatával, neki, csak neki egyedül villantva elő a combján villogó gyémántokat.

A tánc véget értével Garden csak állt, lihegett, kibuggyant melle pihegve emelgette az ezüstrojtokat. Felix felállt. – Hazaviszlek – mondta reszelős hangon.

Garden búcsúcsókot küldött Sky felé, és szalutált Alexának. Majd bal karját Felix karjába fűzve kivonult, akár egy győztes matador, maga után vonszolva a köpenyét.

Corinne-t megijesztették a Garden hálószobájából, a zárt ajtó mögül kiszűrődő hangok. Keresni kezdte Miss Tragert. – Egész este ez folyt, mademoiselle, de most egyre hangosabb. Tizenegy óra elmúlt. Félek, hogy Mr. Harris hazajön és akkor nem tudom, mi lesz.

Miss Trager hallgatózott, majd elsápadt. – Hozom a principessát – mondta. – Ez az ő háza, neki jogában áll bemenni.

Vicki feltépte az ajtót, és úgy sétált be, mint aki egy kedves barátjához érkezik látogatóba. Miss Trager és Corinne az ajtóból nyújtogatták a nyakukat.

Garden kokaint adott Felixnek. Az ágyon elszórva hevertek a szalmaszálak, izzadt, csupasz testük fehér porral telehintve. Mindketten felékszerezve Garden ékszereivel, amelyek az ágy mellé húzott székre támasztott tükörben a szivárvány minden színében csillogtak. Feküdtek egymás mellett, és testük hisztérikusan rázkódott a nevetéstől.

Garden elfordította fejét, és az anyósára nézett. Csak még jobban nevetett, s teljességgel érthetetlen szavakat hablatyolt. – Szia… Vicki.. ez itt… Felix… Épp… síelni… tanít.

Vicki velük nevetett, már az oldalát fogta a nevetéstől. Aztán még mindig nevetve sarkon fordult, és indult a saját lakosztálya felé. Nevetése leplezetlen diadalének.

Miss Trager követte. – Miért? – kérdezte, amikor magukra maradtak. – Sose kérdeztem, principessa. Minden utasítását teljesítettem. De most tudnom kell, mi végből akarja mindenáron tönkretenni ezt a lányt. Igencsak gyötör a lelkifurdalás.

Vicki hideg tekintettel bámult rá. – Engem nem érdekel, Miss Trager, hogy magát gyötri-e a lelkifurdalás. Amikor felfogadtam, megmondtam, hogy ide erős idegekre van szükség. Ha maga finnyás, a viszontlátásra. Gardennek már fogalma sincs róla, hogy ki van ott körülötte és ki nincs. Az állapota pedig egyre csak romlani fog. Ezt már abban a pillanatban elhatároztam, amikor a nevét először meghallottam.

Vicki föl-alá járkált nappalijában a szőrmeszőnyegeken. Karját összefűzte, keze fejét a hónalja alá dugta, mintha csak vissza akarná fogni a szenvedélyt, amelytől a hangja is reszketett.

– Végig akarom nézni a pusztulását, minden lépését, amit megtesz a lejtőn lefelé. Mit gondol, miért maradtam Párizsban egész nyáron, s hagytam, hogy idegenek fejezzék be a villát, rendeljék meg a berendezést, fogadják fel a cselédséget? Mert egyetlen pillanatot sem akarok elszalasztani a tönkremeneteléből, a fájdalmából, a szenvedéséből. Adósom. Mert Tradd. Hamarosan teljességgel elveszti az eszét, de nem fogom elküldeni. Itt tartom, rácsot szereltetek az ablakokra, és benézek hozzá mindennap, ha kedvem tartja, akár tízszer is. Könyörögni fog a kokainért, könyörögni fog, hogy hagyjam meghalni. Majd megfizeti.

Miss Trager rémülten, rettegve hallgatta. – De hisz a fia felesége – suttogta.

– És az is marad. Sky észre se veszi, mi folyik itt. Gondom volt erre is. Mihelyt köznapi lényt faragtunk Gardenből, mihelyt olyan lett, mint a többi nő, olyan frizurát hordott, olyan ruhákat viselt, Sky rögtön elveszítette az érdeklődését. Azt hiszi, egy közönséges, iszákos lotyó. Neki így kényelmesebb, ezért hát boldogan elhiszi, amit mondok neki. Ha legközelebb megnősül, majd én választok neki asszonyt. Addigra ez már nem lesz sehol. A szervezete, gondolom, máris kész, hisz nem is eszik. Aztán következik az agya. Aztán elvonjuk tőle a kábítószert. Mint a fiam felesége, itt marad a házban, én majd gondját viselem.

Miss Tragerre nézett. – No, hogy áll a lelkifurdalásával, Miss Trager? Mennyit ér a gyöngéd lelke? Akar lemondani a havi ezerdolláros fizetéséről? Én szívesen adok ajánlólevelet bárhová… Van valami mondanivalója? Nincs? Ez esetben menjen és hallgassa tovább a vidám ifjú szerelmeseket. És gondja

legyen rá, hogy megkapjanak mindent, amit csak kívánnak. Azt akarom, hogy a drága Garden boldog legyen – hisz annyi örömem van benne.

71

Valaki kisegítette Gardent a taxiból. Körülnézett. Homályos volt minden. Mostanában eléggé gyakran homályosak a dolgok. – Mi ez a hely? – kérdezte. – Hol vagyok?

– A Place Pigalle-on, csibém. Abba a klubba megyünk, amit nemrégiben nyitott meg Josephine Baker, emlékszel már? Eszünk, iszunk, mulatunk. Köszöntjük az újévet. Na gyere már, csak néhány lépés.

Garden megnézte magának a férfit, aki erősen szorította a karját, úgy húzta maga után. – Ismerem magát?

A férfi fejét hátravetve nevetett. – Csak a bibliai értelemben – mondta. – Csak a hétvégét töltöm Párizsban.

Ekkor Gardennek eszébe jutott. A férfi volt az, aki olyan nagy fájdalmat okozott neki, aki azt mondta, hogy Párizs Szodoma és Gomorra. Nem, talán nem ő volt. Ez az ember kövér. Arra pedig emlékezni vélt, hogy a bibliai nagyon sovány volt. Vagy az olasz volt olyan nagyon sovány? Képtelen volt visszaemlékezni. Különben is mindegy. Minden mindegy.

– Maga kinek a barátja? – Merthogy mindig a barátai valakinek. Mindig bemutatják őket. Csak egy utcalány feküdne le olyasvalakivel, akit előtte nem mutattak be neki annak rendje

s módja szerint. Azt pedig nem akarja, hogy Sky utcalánynak tartsa. Azt akarja, hogy büszke legyen rá.

– Gondolom, mondhatjuk, hogy a férje barátja vagyok. Ő épp a feleségemmel van, tudja.

– Aha. – Garden ekkor néhány lépésnyire meghallotta a zenét. A nyílt utcán táncra perdült. – Szeretem a zenét – mondta. Mosolygott. És ez a szépséges mosoly egyre ritkábban jelent meg az arcán. – Szeretek táncolni, tudja? – Charlestonozni kezdett. – Ha táncolok, mindenki szeret.

– Meg tudom érteni. – A férfi átölelte. – És mi a véleménye egy kis újévi pusziról? Mindjárt éjfél.

– Miért is ne? – Garden felfelé fordította az arcát, és lehunyta a szemét. Lába és teste tovább ringott a zene ritmusára.

– Hú, ez aztán a boldog újév, szivi. Miért nem hagyjuk itt ezt az egész mulatságot és megyünk a szállodámba?

– Azt hittem, már lefeküdtünk.

– Le hát, de az tegnap este volt. És részeg voltam. Menjünk most, amíg még józan vagyok.

– Nem, én táncolni akarok. – Garden otthagyta, és megindult a lokál ajtaja felé.

A tömeg már nem győzte várni az érkezésüket. Sky eléjük sietett és az asztalhoz vezette őket. – Ne ülj le, Garden, gyere. Van itt valami elintéznivaló.

– Ki akarok menni az illemhelyre.

– Nem, nem, drágám, az ráér. Még egy kortyot se ittál. Gyere, ez minden képzeletet felülmúl. – A táncparkett szélére vezette. A közepén ott állt Josephine Baker, gyémántok ragyogtak rajta, szaténruháját strucctollak ékesítették. Épp egy

debella, túlöltözött asszonyságot próbált megtanítani charlestonozni. – Ez a trükk – mondta Sky. – ***La Bé-ker*** *maga* tanítja táncolni a hölgyeket. Mind rád vártunk, Garden. Ha végez ezzel a vén szatyorral, kiállsz. Hagyod, hogy megmutassa az első lépést, aztán megcsinálod sokkal különbül. Frenetikus lesz.

– Szerintem ez rút dolog.

– Na ne add itt a szűz lányt. Ez a nő a sztár. Kénytelen lesz mosolyogva végigasszisztálni a dolgot. Meglátod, nyerő szám leszel. Egy fehér lány helyére teszi Josephine Bakert.

– Én erre nem vagyok hajlandó.

– Dehogyisnem. Nincs választásod. Mindnyájan számítunk rád. Már mindenkinek megmondtam, hogy a feleségem letáncolja a porondról Josephine Bakert. Nem hitték el. Nos, tessék, büszkélkedni akarok veled. – Sky megcsókolta Garden feje búbját. – Na eredj, szivi. Te következel. – A pontlámpák közepébe lódította.

Josephine Baker rámosolygott. – *Bon soir* – köszöntötte.

– *Bon soir, mademoiselle Baker* – mondta Garden. Átvágott a fénypászmán, mígnem egészen közel került a ragyogó táncosnőhöz. – Szeretnék valamit hamarjában elmondani. Veszettül jó vagyok a charlestonban. A férjem fogadást kötött néhány emberrel, hogy jobban táncolok magánál.

A fekete lány mulatva nézett rá. – Valóban? És magának is ez a véleménye?

Garden halálosan őszintén felelt. – Könnyen lehet.

Josephine nevetett. – Na, ezt megnézem magamnak. Lássuk, mit tud. – Intett a zenekarnak, amely rákezdett az ismerős

melódiára. A már jól ismert türelemmel eljárta az előre-hátra, hátra-előre lépést.

Garden elismételte, s a végén a levegőbe rúgott.

Josephine dupla rúgással elismételte Garden lépését.

Garden utána, s a végén újabb dupla rúgás következett. Josephinre mosolygott, Josephine vissza, s közben felvonta a szemöldökét. – Jól van – mondta. – Kezdhetjük!

A két fiatal nő veszett párviadalba kezdett, mindkettő mosolyogva tette, átengedve magát a zene örömének, a pontfényeknek, a kihívásnak. Olyan látványt nyújtottak, amit a jelenlévők életük végéig megemlegettek. A fehérbe öltözött fekete szépség a feketébe öltözött fehér szépség ellenében. Nagyjából egyforma méretűek voltak, s ugyanabban a stílusban táncoltak – tökéletesen összeillettek.

A zenekar gyorsított, s ők ketten már oly gyorsan mozogtak, hogy a nézőközönség szinte követni se tudta őket. Karjukat széttárták, gyémánt ékszereik tüzesen villogtak. – Juhé! – kiáltotta Josephine. – Juhé! – visszhangozta Garden. Önfeledten átengedték magukat a mozgás bűvöletének.

A hallgatóság sikongott. – *Vive la nègre… danse*, Jo… rajta, Garden, rajta… *brava la Bé-ker* Gar-den, Gar-den… Josephine… Charleston, Garden, Charleston…

Kiáltások, füttyögések és a zene ritmusára összecsattanó több száz tenyér, gyorsabban, egyre gyorsabban. A levegőben virág röpködött, s amikor aláhullt, a nők belerúgtak. Ekkor újabb virágok özönlöttek, egy aranyérme, majd pénzzuhatag követte, a hatalmas francia bankókat apró gömböcökké gyúrták össze, hogy jobban repüljenek. Az egyik Garden karját, a másik a vállát

érte. Garden körülnézett, elkábították a szemébe világító pontlámpák és a szervezetében dolgozó mérgek. A levegő csupa virág, bankjegycsomó. Van valami, valami, valami, amire emlékeznie kell.

A zene kitartóan szólt tovább. Garden úgy táncolt, ahogyan már évek óta nem – felszabadultan, boldogan, mit se törődve Josephine-nel, az éljenezéssel, kiabálással. De egyre záporoztak rá a dolgok. Emlékeznie kell. De mire is? Valamire, ami nagyon fontos.

Akkor eszébe jutott. Hogy pénzzel dobálják, mint a süteményt szokták odavetni a kutyáknak. Hogy nem ember, hanem pojáca, csecsebecse játékszer. Senkinek semmije.

Nem. Ez lehetetlen. Hisz szeretik. A barátai. A férfiak, akik nem jutnak az eszébe. Ezek az idegenek, kívül a fénypászmán. Mindenki el van tőle ragadtatva.

De dobálják valamivel. Ez fizetség, borravaló, pénzt kap tőlük, nem szeretetet.

Kimerült. Alig kapott levegőt. De a zene követelőzőn szólt, és ő táncolt tovább. Kimerült lelke pedig nem bírt többé belekapaszkodni azokba az illúziókba, amelyekbe ez idáig ringatta magát. Veszett tempóban harcolt az igazság ellen, igyekezett csak a zenét hallani.

S mégis, győzött az igazság. Hallotta az orvos szavát, aki a képébe vágta, hogy a kábítószer rabja. Alexát, aki narkósnak titulálta. Connie-t, aki megmondta, hogy Vicki a legádázabb ellensége. Maga előtt látta mindazoknak a férfiaknak az arcát, akikkel lefeküdt, hallotta a saját eszelős, kábítószer ajzotta nevetését. Záporoztak rá az emlékek, mint a pénz- és a virágeső,

és eluralkodott rajta az égető szégyenérzet. Megtorpant, úgy állt ott a pontfények kereszttüzében, lecsupaszított lélekkel. Meg akart halni.

– Nem! – kiáltotta hangosan. – Nem akarok. Élni akarok.

Nem hallotta a fergeteges tapsvihart, nem látta Josephine feléje nyújtott kezét. Elszántan keresztülverekedte magát a tömegen. – Eresszenek, eresszenek, eresszenek.

Kétségbeesett elszántsága utat nyitott a tömegben. Kabát nélkül rohant ki az utcára, leintette a sarkon álló taxit, és bekiabálta Vicki címét. Reszketett a hidegtől és a kokain hiányától.

Hirtelen mindenünnen óriási lárma hallatszott. Harangok, szirénák, robbanások. Garden megdermedt, minden idegszála égnek állt. – Mi ez? – kiáltotta.

– Újév van. Ezerkilencszázhuszonhét. Boldog új évet, asszonyom.

Garden képtelen volt úrrá lenni a reszketésén. Haza kell jutnia. Tennie kell valamit. – Siessen – könyörgött. – Kérem, siessen.

– Mrs. Harris! – Bercy döbbenten bámult a vad jelenségre.

– Fizesse ki a taxit! – kiáltotta Garden. – Kétszeresen. Háromszorosan. Kívánjon neki boldog új évet.

Felrohant a széles márványlépcsőn, közben el nem eresztette a bronzkorlátot. Idegvégződései sikoltoztak, mire a szobájába ért. Kihúzta az ágya melletti komód fiókjait. – Tudom, hogy ide tettem valahová – zokogta hangosan. – Könyörgök, kerüljön már

elő. – A földre rántotta a fiókokat, térdre esett, s reszkető kézzel sorra kiforgatta mindet.

Aztán megtalálta. Csak egy egészen kicsike szippantást, mondta magában, s akkor rögtön jobban leszek Akkor sokkal könnyebb lesz minden. Csakhogy az igazság, amire nem is olyan régen rájött, azt súgta, hogy ha most meg nem teszi, soha nem lesz jobban.

Bekúszott a nappaliba. A lábán már nem bírt megállni. Milyen messze van még a telefon. Nyöszörgött, összecsuklott, négykézláb vonszolta magát közelebb.

Amikor a zsinórjánál fogva odahúzta az asztalról a telefont, a készülék a karjára zuhant. Garden hallotta a központos éles, eltorzult hangját. Az ő torkán viszont egyetlen hang sem akart kijönni. Arccal kúszott a szőnyegen, mely a bőrét sértette, mígnem elérte a hallgatót.

– Segítség – suttogta. – Segítséget kérek.

A központos lassan, tagoltan beszélt. – Máris segítek.

Hallotta Garden erőtlen hangját, higgadtan kivárta, amíg véget nem érő percek alatt Garden kibetűzte, amit a cédulára felírtak neki. A betűk az agyában nem álltak össze szavakká.

– Értem – mondta a központos. – Maradjon ott, ahol van. Majd szólok, amikor újra beszélnie kell. – Új vonalat keresett, beszélt, beszélt valakinek, aki válaszolt, egyre izgatottabban, zavartan várt, majd megkönnyebbülten felsóhajtott.

– Dr. Matthias, köszönöm, hogy kijött a mulatságról. Telefonközpontos vagyok, Párizsban. Egy fiatal nő jelentkezett, beolvasta az ön nevét és címét. Nem. Helyesbítek. Csak betűzni

volt képes. Nagyon gyönge, zavart állapotban van. Lehet, hogy a végét járja.

– Megmondta a nevét?

– Nem, doktor úr.

– Amerikai?

– Igen, doktor úr.

– Azt hiszem, tudom, ki az. Beszélek vele. Ne lépjen ki a vonalból, kérem. Lehet, hogy a mentőket kell hívni.

– Mademoiselle – mondta a központos. – A vonalban van a doktor úr, akivel beszélni akart.

– Mrs. Garden Harrisszel beszélek?

Garden foga vacogott. Ajka alig bírta megformálni a szavakat. – Ugye… ki…jön… Nekem…

– Tudom, mire van szükségei gyermekem. Mrs. Harrisszel beszélek?

– …Gar…dennel…

– Jól van, kislány. Garden, perceken belül odaküldök valakit magához. Azonnal megkapja a fájdalomcsillapítót, és az illető idehozza hozzám. Tartson ki még néhány percig. Soknak fog tűnni, de néhány perc az egész. Maga képes rá. Túl van a nehezén.

72

Garden eddigi életében hat napot sem volt beteg együttvéve. Fantasztikusan erős és egészséges volt a szervezete. És most minden létező erejére szüksége volt.

Két teljes hétig a poklok poklát járta végig. A fájdalom, a ronggyá ment idegek, hallucinációk, testét leszorító erős kezek, szelíd háttérhangok, erőteljes, érzelemmentes hangok, amelyek közük, hogy a fájdalom el fog múlni, hogy bátran kell viselkednie. Hallotta a kínszenvedés állati vonítását, és dühöngött. Legalább kaphatna egy csendes zugot, hogy ott szenvedjen. A sikoltások sértették a fülét, az idegeit. Összeszedte az erejét. Kiabálni fog, ráförmed a sikoltozóra, hogy hagyja már abba, hogy hagyja végre nyugodni. De nem bírt kiáltani. Halványan rádöbbent, hogy a szája már nyitva, a torka megfeszül, s valahonnan a messze távolból felfogta, hogy ő maga sikoltozik. – Szegény Garden – szerette volna mondani, de képtelen volt rá. Sikoltozott. A sikoltozást pedig vinnyogás követte, majd feltartóztathatatlan zokogás, végül hosszú, halk, véget nem érő nyöszörgés.

Aztán egy nap minden elcsendesült. Csak gumitalpas lábak sietős, szivacsos hangját hallotta. Fehér fityulás nővér jelent meg az ágya mellett. Fehér tálat tartott a kezében. Fehér gőz szállt fel belőle, s vonta be párával a nővér fejét. – Enne egy kis levest, madame Harris?

Garden ekkor döbbent rá, hogy farkaséhes. Mindkét kezével a tál után nyúlt.

A nővér rámosolygott. – Majd én kanalazom – mondta szelíd, dallamos hangján.

Garden erős, fiatal szervezete hamarosan összeszedte magát. Halálosan sovány volt, és ahhoz is túlságosan gyönge, hogy kezébe fogja a kanalat, amikor a sápadt marhahúslevest lenyelte, de egy óra múlva már fel tudta emelni a fejét, amikor a kanál a

szájához közelített, és estére, amikor már ötödször evett, fel is támaszkodott a párnákon. Három nap elteltével már az ablak mellett ült a karosszékben, ölében a tálcaasztalka, egyedül ette a mazsolás, tejes zabkását. Csakis az evésre bírt gondolni, meg arra, hogy milyen rettenetesen éhes, és egy hétig mást se csinált, mint evett és aludt. Nem ismert múltat, és nem ismert jövőt, csak az ösztönös állati késztetést, hogy megmaradjon és visszanyerje az egészségét.

– *Bonjour*, madame Harris. Itt a reggelije. Ma omlettet és sajtot hoztam a zabkása mellé. – Garden a nővérre nézett. Csak a kezét és az arcát látta; a többit eltakarta a keményített fehér egyenruha és a fityula. Szinte nem is volt emberi jelenség. Garden szerette volna megkérdezni, hogy hívják, szeretett volna barátkozni. De a nővér tekintélyt sugárzó jelenlététől inába szállt a bátorsága.

– Szeretnék egy kis kávét – mondta Garden. – És egy cigarettát. – Várta a hatást.

– Nem kéri a reggelit, madame Harris?

– De, természetesen azt is. Majd' éhen halok. Előbb azt kérem, utána a kávét. És egy csomag cigarettát.

– Nos, rendben.

– Kötekedik és követelőzik – jelentette a nővér a főnővémek. – Jobban van.

– Reggeli után ültesse ki a tolókocsiba – mondta a főnővér. – Ebéd után kezdjen sétálni vele.

Dr. Louis Matthias két klinikát vezetett. Volt egy nagy, százágyas kórháza Sierre városában, Svájc déli részén. A

legmodernebb eszközökkel felszerelve, ingyenes betegellátást nyújtott a Valais kantonban élő rászorulóknak. Sierre fölött, az Alpok hegyei közé befészkelve, egy Montana nevű faluban volt a második klinika, amely mindössze tíz beteg fogadására volt alkalmas. Ezek voltak a gazdagok, a kábítószer vagy az alkohol rabjai. A napi ezer dollár, amit a betegek itt fizettek, mindkét klinika ellátását biztosította.

Dr. Matthias született emberbarát volt. Nem vetette meg a gazdag pácienseit. Az ő szenvedésük ugyanolyan szenvedés, mint a másik klinika szenvedő betegeié, és ő mindenkinek egyforma együttérzéssel hallgatta meg a panaszát. Megadta, amire szükségük volt, ami kellett nekik. Ha nem volt kifejezetten ártalmas, szinte mindent engedélyezett, amire vágytak. Dr. Matthias nem látta okát, hogy a betegeit büntesse. Bűnhődtek épp eléggé a káros szenvedélyeik miatt. Az ő dolga az, hogy rendbe hozza őket. Vagy legalábbis annyira jó állapotba, amennyire egyáltalán lehetséges. Ehhez szükség volt arra, hogy egészséges étkezést, tiszta levegőt és mozgási lehetőséget biztosítson. És gondja volt rá, hogy az előírásait be is tartsák.

Reggeli után Gardent szivacccsal lemosdatták. Aztán átaludta a fél délelőttöt, majd kapott egy tál jó erős húslevest. A tálat az ágya melletti asztalra tette, és lehunyta a szemét, de mielőtt álomba szenderült, bejött a nővér. Kezében vastag frottírköpeny és egy pár gyapjú harisnyapapucs. – Most útra kelünk, madame Harris. Körbejárjuk a klinikát.

Garden megadóan tűrte, hogy megmutogassák neki a klinika nevezetességeit. Ki-be gurították a különböző helyiségekbe, végig a folyosókon, aztán a tágas, üvegezett verandára. Néhány

embert is látott. Az egyik egy hosszú, zöld vizű, gőzölgő medencében úszott; a másik, egy nő, épp a haját mosatta a modern szépségszalonban, a könyvtárban két férfi sakkozott a lobogó kandalló előtt; a verandán pedig négyen bridzseltek. Az emberek nem érdekelték, a látnivaló még kevésbé. De lenyűgözte az odakinti, vakítóan fehér táj.

– Svájcban vagyok, ugye?

– Igen, madame.

– Emlékszem, mennyire vágytam ide. Imádom a havat. Ez az Alpok? – A klinika fölé magas hegy tornyosult, elég messze ahhoz, hogy a csúcsa is odalátsszék, szürke sziklamoréna, rajta sávokban érintetlen szűz hó.

– Az Alpokban vagyunk, igen, asszonyom. Ez itt az egyik hegye a láncolatnak.

Garden felsóhajtott. – Engem a hegyek mindig úgy meglepnek. Olyan magasak. – Eszébe jutott Wentworth, hogy ő vajon boldog-e, aztán egyszer csak elsírta magát, abba se tudta hagyni. A bridzselők föl se néztek a játékból. A nővér visszagurította Gardent a szobájába.

Nem zokogott, csak patakokban folyt a könnye, még akkor is, amikor megebédelt, amikor a nővér segítségével végigvánszorgott a szobáján, amikor elaludt. Amikor a nővér a vacsorához felkeltette, merő lucsok volt a párnája meg az álla alá gyömöszölt takarója. Bambán meredt a tányérja fölött a fehérbe öltözött asszonyra, le sem vette róla a szemét, miközben éhesen lapátolta magába a könnyeitől elsózott ennivalót. – Nem tudom, miért sírok – mondta, amikor befejezte az evést.

– Majd rájön – mondta a nővér.

Amikor a könnyei elapadtak, Garden kongott az ürességtől, inkább volt holt, mint eleven. Feküdt a frissen áthúzott és frissen összekönnyezett ágyban, s várta magatehetetlenül, hogy jöjjön végre az álom. Ehelyett halálos bánat telepedett rá. – Szegény Garden – közölte az elsötétített szobával. – Szegény Garden. – Azzal ismét rákezdett, ezúttal a könnytelen, reményvesztett zokogás rázta.

Napokig rátelepedett az önsajnálat. Nem az én hibám, mondta magában. Se a kokain, se a nyakra-főre űzött ipar, se a hűtlenség a férjéhez, az élete elkótyavetyélése, se a tönkrement házassága. Egyedül akart lenni, újra meg újra végiggondolni mindent, begubózni a mentségek keresésébe és a nyomorúságba.

De a nővér sétálni vitte, rávette, hogy egyék, hogy zuhanyozzon, hogy hagyja megmosni a haját, manikűröztetni a körmét, megmasszíroztatni a testét.

Aztán az önsajnálat orgiájának is leáldozott. Február elsején Garden kinézett az ablakon, látta, hogy esik a hó, és kedve kerekedett sétálni egyet. Tisztán emlékezett, micsoda izgalom volt számára az első hóesés New Yorkban; emlékezett, milyen finom volt a hidegsége, a hópelyhek nedves érintése az arcán. Milyen régen is volt. Tízszer olyan régen, mint az a négy év, ami azóta valójában eltelt. A lánysága elmúlt. Még nincs is huszonegy éves, holott valójában persze annyi. Megfáradt, a lelke összetört. De azért akadt, aminek még most is örülni tudott. Például a hóesésnek. Meg annak, hogy egyáltalán él. Becsengette a nővért.

– Van kabátom? – érdeklődött. – Meg ruhám, meg cipőm? Szeretnék kimenni és sétálni egyet a hóesésben.

A nővér átvezette a svájci faház túloldalára, amelyben a klinika volt elhelyezve. – Ez lesz a szobája, madame Harris.

A helyiség, amit Garden otthagyott, kicsi volt és kórházhangulatú, fehér sterilitásán csak a vörös gyapjúfüggöny enyhített. Az új szoba nagyon nagy volt, á falai halványsárgák, a padlón kék szőnyeg, a függöny és az ágytakaró kék-sárga virágmintás. Tömör bútorzat, geometrikus faragású tisztafenyő parasztbútor, magas támlájú ágy, szekrény, sublót. Hatalmas franciaablakok. A balkonra nyíltak és a hegyekre néztek. A szobában, az ablak mellett kényelmes, öblös, sárga fotel. A balkonon nyugágy, az egyik karfáján összehajtogatott takaró. A falakon élénk, virágokat ábrázoló festmények, a tükör előtt, az öltözőasztalkán lapos, sárga virágváza.

A nővér kinyitotta a szekrényt. Tele volt Garden ruháival. A sublót hasonlóképpen. – Az anyósa küldte – mondta a nővér. – Megírtuk neki, mire lesz szüksége. – Az asszony szája rosszallóan összeszűkült. – Az ékszereit is elküldte. A doktor úr irodájában van, a széfben.

Garden kurtán felnevetett. – Aha. Most, hogy már nem vagyok dühöngő, mozoghatok is.

A nővér rosszalló pillantása mesterkéltre váltott. – A javulás útjára lépett, madame Harris.

Garden gyapjúkosztümöt vett fel, gyapjúharisnyát és szőrmével bélelt csizmát. A harisnyát és a csizmát sohasem látta, gondolatban köszönetet mondott Vickinek. Cobolybundája a szekrényben lógott, most örült a hanyagságának. Hogy nem rövidíttette meg.

Kiment a társalgóba, azon keresztül a hallba és végül ki a kapun. A hópelyhek az arcát csókolták, miközben lement az eltisztított ösvényhez vezető két lépcsőfokon.

A hótorlasz a válláig ért. Valaki mindkét oldalon kicsipkézte -kivájta a torlaszokat. A hulló hó maga alá temette a műalkotást. Garden hozzálátott, hogy lesöpörje róla a havat, de a kesztyűje átázott, ezért levette és a bundája zsebébe gyűrte. Az ösvény körbekerülte a faházat. Gardent meglepte, hogy milyen nagy. Eltűnődött, vajon hány beteg lehet itt rajta kívül. Igazából nem érdekelte, nem állt szándékában kapcsolatba kerülni velük.

Meleg és vidám fény áradt a ház ablakaiból. Garden biztonságban érezte magát. Lassan lépkedett, mert még mindig bizonytalanul mozgott a kábítószer utóhatásaként. De nem fáradt el. Meglepte, hogy a nővér segédletével megtett gyakori séták ennyire megedzették.

Egy idő után már nem is figyelt a lábára, könnyedebben és sebesebben mozgott. És gondolkodott.

Jobban vagyok. Valamikor, egy hét, egy hónap múlva, vagy ki tudja, mikor, el kell mennem innét. Mire megyek vissza? Sky nem szeret. Mindazok, akiket én a barátaimnak tartottam, csak tréfának tekintettek, felhúzható, táncoló babának, akinek csak a pezsgő, a kábítószer és a taps számít. Nincs semmim. Könnycsepp fagyott rá az arcára, a gallérjába törölte, hogy szabaduljon tőle. Elég az önsajnálatból. Annak vége.

A szőrme lágy érintése megvigasztalta. Fejét jobbra-balra forgatva az arcát simogatta. A coboly puhább, mint a nerc, és bolyhosabb, mint a hermelin. És nem csiklandoz, mint a róka. Le

kellett volna vágatnom a hosszából. Azóta nem volt rajtam, hogy megérkeztem Párizsba.

Megállt. Eszébe jutott valami. Nagyon gazdag vagyok, mondta magában. Szőrméim vannak, ékszereim, mindenem, amit csak álmodni lehet. Luxuskörülmények között élek, léptennyomon kiszolgálnak. És mindez magától, és én még csak oda se figyeltem. Annyira igyekeztem megfelelni az elvárásoknak, hogy közben észre se vettem. Teremtőm, nincs nő a földkerekén, aki ne cserélne velem helyet boldogan. Akkor meg minek sajnálom magamat?

Való igaz, a férjem nem szeret. Hát aztán. Apám se szerette anyámat, a legtöbb férfi, akit ismerek, nem szereti a feleségét. Az én esetem se más. Legfeljebb én vagyok az. Anyám kénytelen volt a fogához verni a garast, azt is megfontolta, megengedheti-e magának a villamosjegyet. Laurie Patterson abban élte ki magát, hogy másokat vitt bevásárlókörútra, másokkal vetette meg mindazt, amit nem engedhetett meg magának. Nekem pedig megvan mindenem, amit csak akarok. Semmi okom rá, hogy ne érjem be ennyivel. Igenis, be fogom érni ennyivel.

Semmi olyasmire rá nem kényszerülök, amit nem akarok. Skyt nem igazán érdekli, hogy vele meg a bandájával tartok-e a lokálokba. Magam döntöm el, hogy mit csinálok. Ha kedvem tartja, elmegyek, ha olyasvalamit adnak a moziban vagy a színházban, ami érdekel, akkor meg oda megyek. És semmi szükség rá, hogy ezekkel az emberekkel legyek sülve-főve. Majd lesznek saját barátaim. Az a lány a ***Vogue***-tói, milyen helyes volt. Majd fölhívom. Biztosan szívesen eljön velem színházba vagy vacsorázni. Rengeteg olyan hely van, ahová két úrihölgy

férfikíséret nélkül is nyugodt szívvel elmehet. A férfiakra semmi szükség.

Legalábbis nekem nincs szükségem. Már nincs. Az én szoknyám alá többé soha senki ne nyúljon, hozzám a testével senki ne érjen. Förtelem.

Továbbment, biztos léptekkel taposta a lába alatt csikorgó havat, arcát feltartotta a hóesésbe. Erős volt benne az elhatározás. Majdhogynem boldoggá tette. Amikor visszament a szobájába, bundáját, a székre hajította, és a csizma helyett cipőt húzott.

Megfésülködött, megdöbbentette, hogy haja legalább három centit nőtt, amióta utoljára befestette. A vörös sávok úgy virítanak, mintha a koponyám sérült volna meg, gondolta. Becsengette a nővért.

– Rendbe kell hozatnom a hajamat. Most rögtön. És kérem, hozza be az ékszeresdobozomat.

Aznap este a vacsorához felöltötte az egyik komoly, fekete krepp koktélruháját, amit még az ősszel vett. Kikészítette magát, és felvette az ékszereit.

– Milyen elegáns, madame Harris – mondta a nővér. – Nem volna kedve ma este az étteremben vacsorázni?

– Köszönöm, nem. Szívesebben vagyok egyedül.

– Nos, rendben. – Azzal a sarokba, egy kerek asztalra helyezte Garden vacsoráját. – Jólesett a séta, madame?

– Roppantul Holnap szeretnék elmenni vásárolni. Nincs meleg kesztyűm.

– Majd valaki leviszi a faluba.

Garden nem szólt semmit. Leült az asztalhoz, és enni kezdett. Minek próbálnék barátkozni egy ápolónővel?, gondolta. Biztosan minden beteget kinevet a háta mögött. És végtére is csak egy cseléd.

73

Montanában mindössze egyetlen kis üzlet volt, az se valami jól felszerelt. A klinika sofőrje továbbvitte Gardent Cransba. Ott már lehetett kapni sífelszerelést, ezt a sportágat nagyon felkapták az utóbbi években a rettenthetetlen téli vakációzok. Gardenen kitört az ünnepi hangulat. Úgy érezte, mintha hónapokat töltött volna a klinika kicsiny fehér szobájában.

Szinte rögtön megtalálta a keresett szőrmebéléses kesztyűt, de nem akart ilyen hamar véget vetni a kirándulásnak, ezért végigmustrálta a bolt kínálatát. Vett három meleg pulóvert, élénk színük emlékeztetett új szobájának bútorkárpitjára. Aztán talált egy kötött sapkát, amely illett az egyik pulóverhez. Vicces pomponban végződött, a pulóver színeiben. Mást nem talált. Síelni nem akart megtanulni.

Csak ténfergett a pultok között, kezébe vette a sálakat, síkötéseket, aztán visszatette oda, ahonnét elvette. Az üzletben nagy volt az összevisszaság. Egy nagy doboz zseblámpa mögött felfedezett egy üveg parfümöt. Fényes, kék spriccelő volt rászerelve, a végén súlyos bojttal. Milyen csiricsáré, gondolta Garden. Biztosan az illata is olyan, mint a Woolworth ötcentes különlegességeié. Egy keveset a csuklójára spriccelt, bedörzsölte

és megszagolta. Az illata leginkább a frissen vágott fűre emlékeztette. Képtelen volt eldönteni, ízlik-e vagy sem. Pedig volt benne valami nagyon hegyvidéki, nagyon svájcias. Elhatározta, hogy megveszi.

A nyakára is spriccelt belőle, a füle alá. – Hagyja abba! – kiáltott rá egy férfihang. Egy kéz ragadta ki a kezéből az üvegcsét.

Garden a felháborodott férfira bámult. Nem volt magasabb nála, nagyon sovány, de Gardennek valahogy mégsem sikerült lenéznie rá. – Venni akarok belőle – mondta ingerülten. – Ha nem akarja, hogy az emberek megszagolják, minek tesz szórófejet a végére?

A férfi a kezében tartott üvegre bámult. – Csak nem gondolja, hogy ezt a szénaillatú kölnit árulom, madame? Már megbocsásson, én csak a szolgálatára siettem. A gyöngyeit spriccelte be vele. Rosszabbat nem is tehetne. A kölni ugyanis a gyöngy legádázabb ellensége, elveszi a fényét.

– Valóban? Köszönöm, hogy szólt. – Azzal elfordult az idegentől és folytatta felfedező körútját az üzletben. Amikor már mindent szemrevételezett, utasította a tulajt, hogy küldje a számlát a klinikára, és tetesse bele a csomagjait a kocsiba. A parfümöt végül is, nem vette meg. Attól tartott, hogy mindig szénaillatú kölniként gondolna rá.

Bosszantotta, hogy annyira elfáradt. Talán lesz még ideje egy kis pihenésre ebéd előtt. Amint a kocsihoz közeledett, majdnem elbotlott.

A férfi, aki az üzletben megszólította, benn ült a kocsiban, a vezető melletti ülésen. – Üdvözlöm – mondta. – Nem tudtam,

hogy maga is a klinikáról jött. Én gyalog jöttem idáig, de most szükségem van a kocsira. Remélem, nincs ellene kifogása, hogy beültem.

– Csak tessék. – Garden feltételezte, hogy a személyzethez tartozik.

De a férfi azonnal eloszlatta a félreértést. – Kérem, engedje meg, hogy bemutatkozzam: a nevem Lucien Vertin. Én vagyok a klinika leglassabban gyógyuló betege. November harmadika óta élek ott – közölte a férfi rendkívül vidáman.

Garden megdermedt. Annak három hónapja. Vajon neki meddig kell maradnia? – Rémes – mondta.

– Nem igazán. Mindig akad valaki, aki hajlandó sakkozni. Ön játszik, madame?

– Nem.

– De kár. Pedig a jelenlegi partneremet holnap hazaengedik. Gondolom, kénytelen leszek megtanulni bridzselni.

– Nem olyan nehéz. Én könnyedén megtanultam.

– Volna kedve engem megtanítani?

– Nem, monsieur. Szívesebben tartom magamat távol a társaságtól. – Garden szorosabbra vonta magán a bundát.

– Értem. Véleményem szerint rosszul teszi, de megértem. Amennyiben megváltoztatná az elhatározását, igazán hálás lennék. Ha nincs ellene kifogása, hálából elárulom a parfümök titkait. Az a párlat undorítóan büdös volt.

– Valóban? Ha megbocsát, monsieur, lehunyom a szememet. Rendkívül elfáradtam.

A sofőr ébresztette fel, amikor a klinikához értek. Vertin már kiszállt. Garden remélte, hogy ezzel vége az ismeretségnek.

Soha nagyobbat nem tévedett. Vertin attól fogva levakarhatatlannak bizonyult. Ha sétára indult, a férfi pillanatokon belül utolérte. Ha kiült napozni a balkonra, üzenet várt rá a nyugágyon. A férfi mindig jókedvű volt, de nem beszélt annyit, mint a kocsiban. Azért így is bosszantotta Gardent. Két nap elteltével Garden dühödten ráripakodott. – Maga szándékosan jár a nyomomban – mondta. – Nem véletlen, hogy valahányszor sétálni megyek, éppen maga is oda indul.

Feltételezte, hogy a férfi majd elnézést kér és visszakozik. Ehelyett mosolyogva meghajolt. – Csak természetes. Itt ólálkodom, madame. Lesben állok. És amikor látom, hogy kimegy a házból, máris a nyomába szegődöm. Kedvelem a látványát. Olyan egészséges.

Garden megrökönyödött. Egészségesnek hitte magát a legkevésbé. Még most is rettenetesen sovány volt, és a keze annyira remegett, hogy néha még elejtette, amit megfogott.

– Hogy mondhat ilyet? Ha egészséges volnék, mi keresnivalóm lenne itt?

– Ó, hát minden relatív, nemdebár? Nézze meg a többieket. Csak bújjon elő a szobájából, és nézzen körül. Például nézzen meg engem.

Való igaz, Lucien Vertin rémes látványt nyújtott. Enyhén szólva különös jelenség, az orra hatalmas, hajlott, az arca beesett, a haja gyér. Ráadásul a bőre szürkésfehér, és úgy reszketett, mint aki Parkinson-kórban szenved. Garden, aki a párizsi francia nyelvhez szokott, a kiejtését is valahogy egészségtelennek találta, zavarosnak, s a szavak végéről egész szótagok hiányoztak.

– De én nem igénylem a társaságát. Miért nem hagy magamra?

– Mert egy disznó alak vagyok. – A férfi láthatóan roppantul elégedett volt a válaszával.

Garden nevetett. Nagyon viccesnek találta.

– Na ugye – mondta Vertin. – Mennyivel kellemesebb, ha nevet, mintha egymagában búslakodna. Én kitűnő mulattató vagyok. És nagyon közlékeny. Ismeri Teli Vilmos történetét? Nem? Akkor felvilágosítom. Jellegzetesen svájci történet: egy almáról szól, ami köztudottan nagyon jót tesz az egészségnek és rendkívül mulatságos.

Garden megadta magát. Aznap kétszer sétáltak együtt.

Este a férfival vacsorázott az étteremben. A férfi, ígéretéhez híven, szórakoztató volt és közlékeny. Este, mielőtt elaludt, Garden megpróbált visszaemlékezni, mikor nevetett utoljára ilyen felszabadultan. Nem sikerült.

Garden még három hetet töltött a klinikán. És azalatt a három hét alatt Lucien olyan jó barátja lett, mint annak előtte soha senki. Reggeltől estig együtt voltak. Még délután is együtt pihentek le Garden vagy a férfi balkonján. Vertin horkolva, sípolva aludt.

Együtt sétáltak, kirándultak, Cransból fölmentek a sílifttel Sierre-be, aztán vissza – ez a kabin fogaskerekeken gurult fel a hegytetőre és vissza. Garden holtra rémült, Lucient pedig roppantul mulattatta. Úgy bánt az asszonnyal, mint egy gyerekkel, csúfolódott vele, dorgálta, rendreutasította. Lélegezzen mélyebbeket, több testedzésre van szüksége, igyon több tejet, egyen többet a mindig elérhető zabkásából.

És beszédre ösztönözte. Garden nem volt hajlandó beszélni arról, hogyan került a klinikára, s a férfi nem is igyekezett szóba hozni. Inkább a gyerekkora felől kérdezősködött. Garden mesélt neki Baronyról, a Településről, Rebáról, Matthew-ról, a sok gyerekről. A férfi megkérte, énekeljen neki néhányat a régi dalok közül. Garden elénekelte a „Mózes a sás között" című dalt, majd sírva fakadt. Lucien zsebkendőt nyomott a kezébe. Amíg Garden a könnyeit törölgette, a férfi elénekelt neki egy francia népdalt a kis molnárlegényről meg a fehér kacsájáról, amit megölt a királyi herceg. Ez a dal már mindkettőjüket megríkatta. A férfi iskolázatlan, de kellemes bariton hangon énekelt. Elénekelték és megtanították egymásnak kedvenc dalaikat. Garden nem is emlékezett, mikor énekelt utoljára.

Lucien rávette az úszásra. A medence fedett volt, de az oldala nyitott. Szeles időben befújt a hó, és elolvadt a medence peremién. Garden egyetlen pillantást vetett csak a medencére,, és úgy vélte, hogy ha belemenne, menten odafagyna. Lucien nógatta. – Én nem tudok úszni – mondta a férfi. – De maga tud. Ezért úsznia is kell. Meglátja, hogy új erőre kap. – Nézte, hogy a vízhez megy, lehajol, belemártja a kezét. A nő arckifejezésétől el volt ragadtatva. A víz fürdő hőmérsékletű volt és sós. Hamarosan Garden kedvenc időtöltésévé vált. Lebegett a víz színén vagy kutyaúszás közben beszélgetett Luciennel. Vagy hallgatta, amit a férfi mond.

A férfi farmer volt, de nem takarmánynövényeket termesztett, hanem virágot. A birtokán mérföldeken keresztül rózsa, szegfű, gyöngyvirág, levendula, majd újból rózsa követte egymást. Egy grasse-i parfümkészítő családból származott. –

Látja ezt az orrot? – kérdezte, s végigsimított hatalmas érzékszervén. – Egész Franciaországban ez az egyik legértékesebb orr. Akit csak az esztétikai szempontok érdekelnek, lehet, hogy kissé nagyobbnak találja a kelleténél, de a parfümök világában ez az orr legendás hírű. Öröklött kincs. Apámé is ilyen, az ő apjáé is ilyen volt, és ez visszavezethető egészen a tizenhatodik századig. A Vertin-orrot minden illatszergyártó irigyli. Mert ezzel olyan parfümöt lehet gyártani, ami beszél, ami énekel, elbűvöl, elandalít… Csakhogy kiderült, hogy Isten ezzel az orral együtt a kokain élvezetét is kirótta rám, amely élvezetben pedig az átlagembereket nem részesítette. De hál' istennek ez már a múlté.

Garden élvezettel hallgatta Lucien beszámolóját a parfümökről. Azelőtt egy percig sem foglalkoztatta, vajon melyik honnan származik, és hogyan állítják elő. A tények lenyűgözték. Egy tonna virágsziromból alig egy kilónál több eszenciát állítanak elő, magyarázta Lucien, és ez még csak a kezdet. Az eszenciákat keverni kell, méghozzá nem mindegy, milyen arányban. Előfordul, hogy ötven, száz, ötszáz kísérlet után áll elő a tökéletes keverék, az az illat, amit a készítője elképzel és ideálisnak tart.

– Szívesen készítenék magának parfümöt, Garden. Ezt a nevet mintha egyenesen parfümnek találták volna ki. *Jardin.* Ilyen egyszerűen. Olyan lenne, mint maga, amilyennek én látom magát. Bonyolultnak. A legmélyebb, legbensőségesebb nőiség illatának. Alig észlelhető afrikai ízekkel keverve, mintegy utalással a gyermekkori emlékekre. Friss, könnyű, napsütésben érlelt virágok az ifjúsága érzékeltetésére. Jázmin, az ültetvényes

időkből. Rózsa, végtelen mennyiségű rózsa a pirulós kamasz lánynak, és ibolya, mert az olyan törékeny, s mert magáról ez jut eszembe. Talán egy szép napon el is készítem. S ha valamikor meglátja egy üzlet kirakatában a méregdrága, különleges kincset, ami *Jardin* névre hallgat, bemegy és megveszi a legnagyobb üveggel, és attól fogva soha többé nem használ mást. Megígéri?

Garden megígérte.

– Továbbá úgy fogja használni, ahogyan használni kell – rázta felé Lucien az ujját. – Ahogy a francia nők használják a parfümöt, nem pedig az álszent, gyáva amerikaiak. Egy kicsit ide is meg oda is. Maguknak, amerikaiaknak mindig szappanszaguk van. Ha csak rá gondolok, elfacsarodik tőle az orrom. – Föl-alá járkált a medence szélén, a kezében képzeletbeli kölniszóró, s apró nyomkodó mozdulatokat végzett az álla közelében. – Ilyen az amerikai nő. És ilyen a francia. – Maga elé tartotta a képzeletbeli kölniszórót, s a kezét körkörösen mozgatva nyomkodta. Aztán belépett a körbespriccelt terület kellős közepébe, és megpende-rült a tengelye körül. – Ah – sóhajtott fel –, akárha több tonna virágeső hullott volna rám. Az érzékszerveim rabja vagyok. Őszintén szólva, komoly bűntény, hogy csak a nők lehetnek haszonélvezői a zsenialitásomnak. A tizennyolcadik században a férfiak ugyanolyan előjogokkal rendelkeztek. De Versailles-ban állítólag soha nem fürdőit senki, mert hidegek voltak a szobák, úgyhogy könnyen lehet, hogy ott még Vertin parfümje se segített volna.

Amikor Garden távozott, Lucien kezet csókolt. – Hiányozni fog, Jardin. Ha visszatérek a birtokomra, magára fogok gondolni a napsütésben, a tengernyi virágmezőben, ameddig a szem ellát. Millióm szeplője lesz, és rengeteget fog énekelni, én meg elkészítem a parfümöt, és halhatatlanná teszem. *Adieu*.

74

Miss Trager ment Gardenért. Magával vitte Corinne-t, hogy legyen, aki összecsomagolja a holmiját. Limuzint bérelt Genfig. Garden érezte, hogy a régi élete ismét körbefonja, és a torka elszorult.

A principessa és Mr. Harris úgy határoztak, jelentette Miss Trager, a leghelyesebb, ha úgy tesznek, mintha nem történt volna semmi. Mrs. Harris egy svájci gyógyfürdőben volt, hogy helyrehozza a mája apró rendellenességét. Hála istennek a tudósítók nem szereztek ellenkező információt.

– Értem – mondta Garden. Emlékezetébe idézte elhatározását, hogy megpróbálja a lehető legnagyobb hasznot húzni kivételes helyzetéből. Bánja is ő, mit gondol és mit beszél Vicki vagy Sky. Őt nem fogják befolyásolni, járja a maga útját, sérthetetlen.

De valami nagy-nagy fájdalmat érzett. A nővértől tudta, hogy valaki naponta telefonált Párizsból. Állandó jelentést kértek az állapotáról. Törődtek vele. Garden soha meg nem kérdezte, ki telefonált, és ő maga egyszer sem hívott senkit. Szerette volna elhitetni magával, hogy Sky volt az érdeklődő.

– Majd a fülkémben maradok a Genfből Párizsig tartó úton. Miss Trager, kérem, a kosztomat is rendelje oda. Étkezések között erőlevest szoktam fogyasztani. És kérem, hogy ne zavarjanak.

Sky az állomáson várta. Erősen átölelte. – Édesem, úgy örülök, hogy hazajöttél. – Garden egy pillanatra már-már azt hitte, hogy valóra váltak az álmai, azok az álmok, amelyeket magának se mert bevallani. Aztán meglátta, mennyire feszeng a férfi, milyen mesterkélt. – Örülök, hogy visszajöttem – jegyezte meg Garden nyugodtan. – Svájc átkozottul tiszta hely. – Őt többé nem bántja meg senki. A legnemesebb, legvékonyabb rozsdamentes acélfalat emelte maga köré.

Amikor hazaértek, Garden egyenesen a szobájába ment. Sky a nyomában, s közben idegesen beszámolt közös ismerőseikről, ki van a városban, ki ment el és hová.

– Sky, kifárasztott az út. Le akarok feküdni. Meg kell értened. Miért nem hívod fel a barátaidat és csinálsz velük közös programot?

– Biztos, hogy nem vennéd rossz néven?

– Egészen biztos. Talán holnap már lesz kedvem valamihez.

Kortyolgatta az erőlevest, és leveleket diktált Miss Tragemek.

Fogalma sem volt, milyen levelek érkeztek abban az időszakban, amit ő „a rossz idők”-ként emlegetett, meg hogy válaszolt-e valamire egyáltalán. Szinte ugyanazt írta az anyjának, Peggynek, Wentworthnek és Elizabeth néninek. Svájcban vakációzott, írta. Az Alpok lenyűgözőek. Nagyon hideg volt, mégsem szenvedett, mert a napsütéstől és a száraz

levegőtől valahogy kevésbé érezte hidegnek. A szállodája fűtött úszómedencéjét kifaragott hófalak vették körül. Jól van és boldog és ölel mindenkit.

Másnap Miss Tragerrel kinyomoztatta Connie Weatherfordot a *Vogue*-nél. Együtt ebédeltek. – El voltam vágva a külvilágtól – mondta neki Garden. – A februári divatbemutatón se voltam ott. Mi újság? Hová menjek először?

Connie olyan mélyreható elemzését adta a jelenlegi divatvilágnak, hogy Gardennek zúgott a feje. A lány az utolsó gombokig tisztában volt mindennel. Gardennek viszont csak azt a tényt sikerült megjegyeznie, hogy a szoknya hossza rövidebb, mint valaha, és a fekete az egyedüli szín, ami számításba jöhet.

– Ehhez mit szólsz? – kérdezte Connie, azzal felállt, és fel-alá járkált Garden előtt, csípőjét erőteljesen riszálva, a manökeneket utánozva. Fekete kötött ruhát viselt, egyszerűbbet az egyszerűnél. Az egyenes szoknya alig fedte a térdét, a szűk ujjú kabát inkább kardigán, rávarrott zsebekkel, semmi szegély, sehol egy gomb. A létező legegyszerűbb kosztüm volt, bár a sima, fehér blúzon Connie töméntelen ékszert viselt, gyöngyöket, aranyláncokat, megszámlálhatatlan rubinnal díszített függőt, egy aranyláncot, amelynek a szemeit jadekarikák fogták össze.

– Elképesztő – mondta Garden. És kétségkívül el is volt képedve.

Connie visszaült a helyére, iszonyúan elégedett volt magával. – Persze mind bizsu – mondta –, de ez hozzá tartozik a dologhoz. Most ez a divat, csak jó legyen és elég merész. Hát ez az újság. Mondanom sem kell, hogy Chanel. Az a nő egy zseni. Arra megy ki az egész, hogy a ruha teljesen jelentéktelen, olyan

egyszerű, amilyen csak lehet, és mentes minden díszítéstől. Aztán a tetejébe egy halom bizsu. Éjjel-nappal. A vén Poiret a végét járja. Még mindig gyártja a megszokott modelljeit. A több ezer óráig tartó kézi gyöngyhímzést és a többi. Tudod, mit mondott? „Mi az, amit ez a Chanel kitalált? A luxus nyomora." Nem isteni? Azt mondta, a Chanel-kosztümöt viselő nők olyan látványt nyújtanak, mint azok a szerencsétlen, rosszul táplált kis távírászlányok.

– Biztosan odavan nagyon. Neked ez nagyon jól áll, Connie, de nem tudom, hogy rajtam hogy festene.

– Tökéletesen, Garden. Hisz szenzációsan karcsú vagy.

Garden megérintette beesett arcát. – Próbálok felszedni néhány kilót. Feketében úgy festek, akár egy hulla. Chanel színes kosztümöket nem is csinál?

– Ugyan, dehogy. Minden, amit csinál, fekete. – Connie mulatságos képet vágott, akár egy összeesküvő. Közelebb húzta székét az asztalhoz, és fölé hajolt. – Van egy remek ötletem – suttogta.

Bejáratos, mondta, a divat alvilágába. Kiépített hálózata van a kémeknek és kettős ügynököknek, a munkájuk éppoly titkos és kockázatos, mint a kormány kémszolgálatának tagjaié. Vizuális agyú és művészi hajlamokkal megáldott férfiak és nők hamis okmányokkal a kollekciók közelébe férkőznek, majd elrohannak, hogy papírra vessék a látottakat. Ezekért a vázlatokért a tömeggyártásra berendezkedett ruhaipari szakemberek vagyonokat adnak. És elárasztják olcsó utánzatokkal az üzleteket, jóformán mielőtt a jó házból való megrendelők kézhez kapják a kézzel varrott eredetit. A *toile*-ok, a muszlinra átvitt

szabásminták még ezeknél a rajzoknál is sokkal értékesebbek. Segítségükkel el lehet készíteni a valódi pontos mását, s közben sértetlenül visszaadni az eredeti terv zseniális részleteit. Ha valaki be tud férkőzni a divatcégek színfala mögé, és megszerzi ezeket a szabásmintákat, annyit kap értük, amennyit akar. És meg is kell szednie magát, hogy aztán eltűnjön Párizsból, méghozzá egyetlen szezon alatt, mert a végén mindig lebukik mindenki. Ámbátor az a hír járja, hogy a Lanvinnél már évek óta élősködik valaki anélkül, hogy egyszer is lebukott volna. – Connie végigsimított a kosztümje fazonján. Ezért látsz engem is Chanelben. Megismerkedtem egy amerikai lánnyal, bizonyos Thelmával, aki az amerikai üzletekbe közvetít. Ő tudja, mihez hol lehet hozzájutni, melyek azok az anyagok, amelyekkel a nagy divatcégek dolgoznak, milyen gombokat kell használni, és hogyan készül minden.

Gardent elképesztette Connie beszámolója, de iszonyú nagy csalásnak érezte az egészet.

– Nem tartanám rendjén valónak, ha ilyen módon akarnék hozzájutni bármihez. Egyszerűen rontanám a jó cégek üzletmenetét, Connie. Végtére is állandó vevőjük vagyok.

– Ne légy ilyen naiv, Garden. A legdivatosabb párizsi nők is így csinálják. Elmennek egy divatbemutatóra valamelyik másik divatcégnek a modelljében, kiválasztják azokat a modelleket, amelyeket el akarnak maguknak lopatni. Én nem tudom, hogy hívják, de Thelma tudja. Van valami hercegnő, akit a világ legjobban öltözött hölgyei között tartanak számon, s közben egyetlen eredeti öltésű ruhája nincs. Még a cipői is mind másról vannak lekoppintva.

– Nem is tudom. Nekem az egyenes út tisztábbnak tűnik.

– De így sokkal mulatságosabb. És beleszólhatsz a dologba. Például magad választhatod ki a színt. És nem kell feketét viselned.

Miért is ne, gondolta Garden. Valóban jó mulatság lehet. Más dolga úgy sincs. – Nem bánom. Rendelek egyet kékben. Megvan még a szabásmintád? És van jó szabód?

Connie arcáról lehervadt a mosoly. – Van egy szenzációs szabóm, de a Chaneltől nincsenek szabásmintáim. Túl jó a biztonsági rendszere vagy túl hűségesek az emberei. De hát ez a szabásminta oly egyszerű, hogy vázlat után is el lehet készíteni.

Garden rágyújtott. A cigarettát hosszú szipkába dugta, és úgy érezte magát, mint Mata Hari. – Akkor elmondok neked valamit, amit még te se tudsz. Rengeteg ruhát vettem magamnak, amióta megismerkedtünk. Ha nincs valódi Chanel szabásmintád, akkor nem is tudod ugyanazt lekoppintani. Csinál valamit a ruhaujjával, amit egyszerűen senki nem tud utánozni. Nem tudom, mitől van, de könnyedén mozgatod benne a karodat, miközben a többi tervező kosztümkabátja merev és nem enged. Tudod mit? Nekem kell az a kék kosztüm. Megveszem feketében, és odaadom a szabódnak, hogy vegye le róla a szabásmintát. Megvarrhatja a kék kosztümömet, és a többi nem érdekel.

– Garden, valódi hercegnő vagy.

– Nem, kedvesem, az az anyósom. Most épp Dél-Franciaországban van, hála istennek. Rájöttem, hogy enyhén szólva nem kedvel. Túl nagylelkű ahhoz, hogy őszinte legyen.

– Nem értem.

– Nem is kell. És most mesélj magadról. Hogyan élsz? Még mindig divattervezőnek készülsz?

– *Mais bien-súr*, de még mennyire, ahogy errefelé mondják. Épp ezért izgat annyira, hogy beférkőzzek a divat alvilágába. Tanulmányozom a szabásmintákat és a vázlatokat, miegymás. Rengeteget tanulok. – Connie arca csak úgy ragyogott a lelkesedéstől. Garden annyira irigyelte, hogy a desszert a torkán akadt. Remélte, hogy Connie-nak sikerül megvalósítania az álmát. Nagy nehezen lenyomta a falatot.

– Akkor jobb, ha máris indulok a Chanelhez, hogy neked legyen újabb tanulmányoznivalód. Nem jössz velem? Mondd azt a *Vogue*-nál, hogy egy interjú-megbeszélésed van vagy valami hasonló.

– Ebben a kosztümben menjek oda? Ollóval esnének nekem. Inkább egy más alkalommal. Örülök, hogy együtt lehettünk, Garden.

– Én is örülök, Connie. Őszintén.

Mikor Garden kilépett a Chaneltől, gyalog ment a Vendôme térre. Lehet, hogy divat a bizsu, de ő valahogy jobban szereti az eredetit. Elment Cartier-hoz, Van Cleef és Arpels-hez és Boücheronhoz, aranyláncokat vett, gyöngyöket, függőket és féldrágakőből, gyöngyből, jade-ből készült nyakláncokat. És közben igyekezett meggyőzni magát, hogy milyen szerencsés, amiért mindezt megteheti.

Connie másnap telefonált hogy megbeszéljenek egy időpontot, amikor összehozza Thelmával. Garden hamarosan nyakig benne volt Thelma alvilági divatügyleteiben. Feketepiaci csizma-, kesztyű-, kalapkészítőkkel és szőrmésekkel ismerkedett meg. Az egyik szűcs mutatott neki egy halszálka mintára varrott szőrmekeppet. Garden ehhez foghatót még nem látott, meg is rendelte sarki rókából. Connie büszkén közölte, hogy a modellt ő tervezte, ettől Garden már derűlátóbb volt Connie jövőjét illetően.

Thelma imádta a foglalkozásával járó kihívást. Dundi, fiatal chicagói nő volt, játékbaba-arca oly ártatlan benyomást keltett, hogy azzal se gyanúsította volna senki, hogy egy szállodából elemei egy törülközőt. A sikerét a természetességének köszönheti, mondta. Chicagóban hatalmas méreteket öltött a gengszterizmus, ő pedig születése pillanatától fogva a szeszcsempészet és -árulás levegőjét szívta magába.

Imádta a szövevényes dolgokat. Gondosan ismertette Gardennel ***A*** *bölcsesség hét alappillére* általa követett elveit. Garden megkérdezte Connie-t, hol vehetné meg magának a könyvet, de Connie-tól megtudta, hogy kár a fáradságért. – Thelma mindenkit figyelmeztet, nehogy fecsegjen vagy jegyzeteket készítsen. Mindent kihajítunk a szemétbe.

A feketepiacon sokkalta nehezebb volt vásárolni, mint a Rue de la Paix-n, de Garden nem bánta. Több időt vett igénybe, márpedig áz idejét ki kellett töltenie valamivel. Rengeteg ideje

volt a gondolkodásra, kétségbeesésre. És gondolatai nagyon is gyakran kalandoztak az öltözőasztalkáján álló kis doboz körül, amelyben még mindig háromnegyedig állt a kokain meg az általa előidézhető agymosás. A vásárolgatás nem igazán segített. Pedig még kocsit is rendelt magának a Georges Kellner és Fia híres karosszériástól. A tulajdonos egyik fia volt segítségére az extrák kiválasztásában: kék bársonnyal húzták be a kocsi hátsó, pehellyel bélelt karosszékeit, kék virágok a hímzett szőnyeghez, és kék zománc cigarettatartók, hamutartók, piperecikktartók és pezsgőspoharak. Garden megbízta Bercyt, hogy keressen neki egy sofőrt, aztán küldje el Kellnerhez, hogy konzultáljon a kocsihoz illő libéria ügyében.

De a nyomasztó érzés ettől csak nem hagyta el. Sky figyelmesebb volt, mint az utóbbi időben valaha is. Ragaszkodott hozzá, hogy igyák együtt a koktélt, menjenek vacsorázni, színházba, lokálba. Nem hagyta magára Gardent, látszólag nem volt szeretője. Boldognak kellene lennem, mondta magában Garden. De Sky figyelmessége készenlétről, nem érzelmekről árulkodott. Garden biztosra vette, hogy a férfi attól tart, hogy ő majd nyilvánosan követ el öngyilkosságot, vagy valami hasonló botrányt csinál. Garden hallgatag volt, amikor elmentek hazulról. Nem charlestonozott, nem flörtölt senkivel. És meg se próbálta felkelteni a többiek figyelmét. A gondolatát is szégyellte, hogy ez valaha olyan sokat számított.

Borongós kedélyállapotából csak az zökkentette ki, ha levelet kapott Lucien Vertintől. Az első március közepén érkezett, Garden már vagy két hete volt odahaza. Mint Lucien írta, hazaengedték, és máris dolgozik a parfümön, amit róla készül

elnevezni. A klinika elhagyatott sivatag volt nélküle. Egyedüli társasága, egy férfi, nemcsak sakkozásban verte meg, hanem abban is, amire a legbüszkébb. Nagyobb volt az orra az övénél. Itt Lucien mellékelte a férfi karikatúráját. Az orra három oldalon keresztül tartott. Garden nevetett. Jó érzés volt.

– Óhajtja lediktálni a válaszát a francia levelére, Mrs. Harris? – érdeklődött Miss Trager.

De hisz ez a nő figyeli a postámat, döbbent rá Garden. Ezért vannak feltépve a borítékok, nem pedig azért, hogy megkönnyítsék a dolgomat. – Igen – felelte. Rájött, hogy Miss Trager alig tud franciául. Lediktált egy mondatot, hogy próbára tegye. „Az esernyőm a bácsikám ágya alatt van a kutyájával, egy angol terrierrel egyetemben"- mondta Garden franciául.

Miss Trager fészkelődött, megkérdezte, nem akarja-e Garden inkább angolul megírni a levelét. Aztán bevallotta, hogy nem érti, amit Garden diktált.

– Nem tesz semmit, Miss Trager – mondta Garden. – Majd megírom magam. – Azon nyomban leült, és hosszú oldalakon keresztül fejből leírt egy véget nem érő verset, amit még iskolás korában kellett megtanulnia. – Kérem, adja ezt fel – mondta. – A cím rajta van a borítékon. – Eltűnődött, vajon Miss Trager veszi-e magának a fáradságot, hogy megnézze a szavakat a szótárban, s ha igen, vajon miként vélekedik majd a róka, a holló és a sajt történetéről.

Aztán elment egy kávéházba, tejeskávét rendelt brióssal, és megírta az igazi levelet Luciennek. Sokáig tartott. Garden kitűnően beszélt franciául, de a helyesírással hadilábon állt. Megköszönte a férfi levelét, beszámolt Miss Trager

csalárdságáról és nyelvi problémájáról, és kérte a férfit, ha ráér, írjon megint. ,,Ha lehet, használja a legközönségesebb szavakat, és írja tele a levelet disznóságokkal. Szeretném végignézni, hogyan izzad Miss Trager a Larousse fölött."

Lucien belement a játékba, szókincse olyan találékonyságra vallott, hogy Gardennek leesett az álla. A szavak felét maga se értette. Amit megértett, az trágár volt, pornográf, és olyan istentelen, írta Luciennek, hogy „attól sírva fakadnak az angyalok".

A férfi kétszer-háromszor írt hetente és soha nem ismételte magát. Minden levél alján, utóiratban beszámolt arról, hogy áll a parfümgyártással. Április elsejére már vagy negyven keveréket összeállított. Az orrának egyik se tetszett.

Április elsején Párizsban eleredt az eső. Hideg, bosszantó, könyörtelen eső, amely leszaggatta a fákról a frissen kihajtott leveleket, és letörte a kisebb faágakat. Ki se világosodott, borús volt nappal és éjjel, nap nap után, mígnem a hatalmas kőpalota is úgy megszívta magát nyirkossággal, hogy odabenn már a bútorokat is félteni kellett a penésztől. Sky megfázott, de nem volt hajlandó ágyban maradni. Az egész baráti körét odaköltöztette, a lemezjátszóból áradó zeneszó, a biliárdgolyók csattogása, a kártyázok, táncolok, pattogó pezsgősüvegek és hangos vitatkozás elől nem volt hova menekülni. A bezártságba majd beleőrült mindenki. Az eső meg csak esett.

Vicki megérkezett, és Sky barátait elzavarta a háztól, hogy helyet csináljon a magáéinak. Keservesen panaszkodtak az időjárás miatt. Vicki Dél-Franciaországban szedte őket össze,

ahol minden csupa virág és napsütés, s hozta magával Párizsba, ahol egy zöld fa nem akadt, amerre a szem ellát. Vicki azonban nem törődött a sopánkodásukkal. Ahelyett hogy örülnének a jó dolguknak, mondta. Az egyik művészről kiderült, hogy igazi tehetség, és az egyik legnagyobb galéria hajlandó volt egyszemélyes kiállítást rendezni neki. Jelen lesz mindenki, amikor az új Picasso bemutatkozik. A megnyitót, előtte a sajtófogadást április tizenhatodikára tervezték.

Garden leplezetlen kíváncsisággal nézett végig Vickin. Erősen foglalkoztatta, milyen nagyvonalúan tömte Vicki kokainnal. Vicki is él vele, ezt Garden tudta, de nem olyan nagy mennyiségben, különben nem volna ilyen egészséges. De Garden dobozkáját mindig színültig töltve tartotta – nyilvánvalóan tudta, hogy mennyit töm magába, tán nem szándékosan tette? Vagy elképzelhető, hogy nem tudta, mit művel az emberrel a kokain? Garden úgy érezte, fontos, hogy megtudja az igazat, csak épp fogalma sem volt, hogyan.

Kutató tekintetének kereszttüzében Vicki kínosan érezte magát. Egy nap elteltével Gardent mindenáron bevette a bridzselők közé. – Drága Garden, légy a partnerem. Kihívjuk a férfiakat, és tönkreverjük őket. Olyan ragyogóan nézel ki, drágám. Ugye, Henry?

A visszavonult bankár lelkesen helyeselt. Őszintén szólva, Garden valóban döbbenetesen gyönyörű volt. Odafigyelt az egészségére, az étrendjére, és szinte visszanyerte az eredeti testsúlyát. Vastag gyapjúruhát viselt, ami melegen tartotta. Bő ruha volt, hosszú ujjú, a csípőjén lazán megkötött gyapjúövvel. A haja fényes sisak, a frufruja egyenesen hullott a homlokába.

Olyan volt, mint Szent Johanna. Connie elküldte Alexandre-hoz, az új fodrászhoz, akit a ***Vogue*** kikiáltott „a század fodrászának". És a frizurához Connie tervezte a ruhát. Garden kapható volt mindenre. Connie cégének reklámja lett belőle, miközben őt magát nem érdekelte, hogy néz ki.

Másnap annál inkább. Ugyanis Lucien leveléből értesült, hogy a férfi tizenötödikén Párizsba érkezik, és reméli, hogy Garden egy Rubens-angyallal fog vetekedni, különben nem kapja meg a parfümjét. Végre elkészült: az ötvenkettedik változat lett a *Jardin.*

Tizenötödikéig három nap volt hátra. Garden félretolta a reggelizőtálcáját, és a telefonhoz sietett.

– Kövér vagyok, mint egy disznó – közölte, amikor Lucien fölvette –, és majd egy almát dugok a számba, hogy megismerjen.

– Ne. Vegye fel azt a vicces sapkát, amit akkor vett, amikor megismerkedtünk. Ragaszkodom hozzá.

Garden nevetett. Miss Träger fölnézett Garden jegyzetfüzetéből.

– Hol fog megszállni? Mikor találkozunk? A rá következő napon egy kiállítás megnyitójára kell mennem, és szeretném, ha velem jönne. Ott majd teheti a rút megjegyzéseket a festményekre.

– Svájci a festő?

– Nem. Francia.

– Akkor nem fogok rút megjegyzéseket tenni. Gyászosakat, esetleg, amiért Franciaország dicsőségének így leáldozott, de egy

honfitársamra nem tennék rút megjegyzést. A Crillonban fogok megszállni. Elmehetünk sétálni a Tuiléria kertjébe, és örvendezhetünk, hogy elolvadt a hó.

– Majd megiszunk egy pohár valamit a bárban, és szidjuk az esőt. Párizs rettenetes.

– Az lehetetlen. Párizs még esőben is Párizs, és nem Svájc.

– Mikor találkozzunk?

– Mondjuk fél ötkor?

– Helyes. És nagyon örülök, hogy itt lesz.

– Én is. Mihelyt az orrom jelezte, hogy a *Jardin* megszületett, elhatároztam, hogy megyek. Akartam telefonálni, csak féltem a házisárkány titkárnőjétől. Mondja, élvezte a nő a leveleimet?

– Nem tudom. Én mindenesetre nagyon. Maga nyilvánvalóan nagy gonosz.

– Az ám.

– És kétségkívül lendített a szókincsemen.

– Fejlesztettem. A maga amerikai középiskolai franciatudása hagy némi kívánnivalót.

– Azért elboldogultam vele. – Garden lopva Miss Tragerre pillantott. A nő mérgesen behúzta a fejét. Egyetlen szót sem értett a beszélgetésből. Garden nevetett. – Akkora örömömet lelem a házisárkányom kínzásában, Lucien, hogy hatalmas csekket küldtem a hajdanvolt iskolámnak. Örökre hálás vagyok mademoiselle Bongrand-nak, amiért olyan alaposan beleverte a vastag koponyámba a franciát.

– Ha találkozunk, feltétlenül adja meg az iskola címét, és majd én is küldök nekik egy összeget. És most, kicsi hullajelölt,

igyon szépen egy kis tejecskét, és kérjen a konyhafönöktől zabkását. Benne legyekkel.

– Mazsolával.

– Szárnyas mazsolával. Azok a svájciak egy percig át nem vertek. ***A*** *bientôt,* Jardin.

– *Au revoir,* Lucien.

– Milyen jókedvű vagy ma – jegyezte meg Vicki, amikor Garden leült az ebédlőasztalhoz.

– Valóban. Egy nagyon kedves barátom telefonált, aki kedden érkezik Párizsba.

– Ez igazán pompás, kedvesem. Valaki Charlestonból?

– Nem. A klinikáról.

Sky hangos csörömpöléssel ejtette ki kezéből a kést és a villát. A reszelős hangja sem volt kevésbé éles. – Remélem, eszedbe nem jut idehozni őket – közölte. – Nem vagyok kíváncsi a flúgosokra.

– Lucien!

– Drága Garden. – Lucien megfogta Garden mindkét kezét, és megcsókolta, előbb az egyiket, aztán a másikat. – Jöjjön. Üljön ide. Hadd látom a kövér, gyönyörű arcát. Vegye már le ezt az eszelős sapkát, még a végén felszólítanak, hogy hagyjam el a szállodát, ha meglátnak magával.

Garden engedelmeskedett. – Nagyszerűen néz ki, Lucien. – Ami nem volt igaz.

– Éltet a kihívás. Nem is várok egyetlen percet se tovább. Meg kell mutatnom magának *Jardin*-t. Tessék. Fürdősót is

készítettem belőle. – Kinyitott egy dobozt, és kivett belőle egy egyszerű üveget, egy kerek üvegdugóval lezárt laboratóriumi fiolát. – Nagyon szakszerű – mondta. – Hogy milyen lesz az üvege, azt még nem vitattam meg a tervezővel. Szagolja meg. Tessék.

Garden kivette a dugót, és az orra alá dugta a teli üvegcsét.

– *Imbécile!* – hördült fe Lucien. – A karjára tegye, hogy egyesüljön a bőrével, az olajokkal. Maguk, amerikaiak majdnem olyan rémesek, mint a svájciak.

Garden a csuklójára dörzsölt néhány cseppet.

– Egek ura – mormogta Lucien. Elvette az üveget, parfümöt öntött a kezére, és csuklótól könyékig bedörzsölte vele Garden karját. Gardent illatár zsongta körül. Friss volt, könnyű, édes, gyöngéd, finom és ugyanakkor rendkívül érzéki. Lehetetlen, teljességgel ellentmondásos kombináció.

– Lucien, most már hiszek magának. Maga valóban zseniális.

– És művész. Ne feledje, hogy az is vagyok.

– Nem felejtem. Maga művész. Ez a legfantasztikusabb parfüm a világon. Semmi nincs hozzá fogható, egyszerűen semmi. Egyszerre benne van minden, ami csodálatos.

– Akárcsak magában, Garden. Hisz ez maga, Jardin.

– Ó, Lucien, életemben még ilyen bókot nem kaptam – tette kezét a férfi karjára. A férfi a másik kezével megfogta a kezét.

– Ez nem bók, Jardin. Nem csupán az. Ajánlat. Boldogtalan vagyok maga nélkül. Nevetni sem tudok maga nélkül, nem is élek. Szükségem van magára, hogy felragyogjon a napom. Azt akarom, hogy mellettem legyen.

Garden elhúzta a kezét. Úgy érezte, becsapták. – Azt hittem, a barátom – mondta.

– Az is vagyok. Hogy is szerethetném, ha nem volna a barátom? Nem azt mondtam magamban, hogy micsoda gyönyörű, szenvedélyes nő, majd én elcsábítom. Én azt mondtam, ennek a lánynak többet kellene nevetnie, majd én a barátja leszek. És az is lettem. Nekem eszem ágába sem volt beleszeretni magába. Csak miután maga már távozott, akkor jöttem rá, hogy ahol eddig csupa ragyogás volt minden, ott most teljes a sötétség. Csak amikor elvesztettem, akkor döbbentem rá arra, amim eddig megvolt. Mondja meg, Jardin. Őszintén. Maga nem így érzett? Magának nem hiányzott a muris kis emberke a nagy orrával?

– De. De igen. De nekem a barátom hiányzott, Lucien. Nem a szerelmem.

– Téved, drága kis Garden. Maga nem akarja megérteni. Nincs igazabb szeretet két felajzott test ölelkezésénél. Szeretjük egymást. Az eszünk, a lelkünk, a nevetésünk, a mókázásunk, a zene. Az ilyen szeretet ritka és örökké él. Tegye fel a kérdést: mi hiányzik az életemből ahhoz, hogy tökéletes legyen? Ha azt feleli rá: Lucien – ne forduljon el, mert attól fogva üres lesz az élete, amíg csak él. Most ne mondjon semmit. Hallgasson a szívére, ne énrám. Most pedig igyunk ebből a kitűnő francia borból, és beszéljünk arról, hogy milyen elképzeléseim vannak a parfümmel. Talán egy kis szobor legyen a tartója. Titokban mindig rajongtam a kis üvegfigurákért. Azok a drezdai csodák, az angol fajansz, a kínai kutyák, az apró kis babák, amelyeket vásárokban nyer az ember. Elképzelhetőnek tartja, virágszálam,

hogy ezt a parfümöt mondjuk, a svájci Alpok miniatűrjében tároljuk? És egy bernáthegyi legyen a dugója?

Garden nevetett, a férfi meg is akarta nevettetni. Attól fogva úgy beszélgettek, mint a régi időkben. És nevettek. És kimondatlanul osztoztak azoknak a gyógyult kábítószereseknek az elszigeteltségben, akik szembetalálják magukat a hétköznapi világgal.

Hatkor Lucien szólt, hogy mennie kell. – Egy riválisorral van találkozóm. Bizonyára leisszuk magunkat kicsinyég, én azért, mert lekköröztem, ő pedig azért, mert mostantól fogva azzal a tudattal kell élnie, hogy olyan nagy, amilyen én vagyok, nem lesz sohasem.

– Holnap elmegyek a harmadrangú festője megnyitójára, Garden. Találkozunk a legocsmányabb festmény előtt, gondolom, csöppet sem lesz könnyű eldönteni, hogy melyik az. És maga közli, mit határozott, hogy boldoggá tesz-e mindkettőnket. Addig alaposan tárgyalja meg a dolgot a legigazabb énjével. Holnap este indul a vonatom. Két helyet foglaltattam. Azt akarom, hogy velem jöjjön, méghozzá minden nélkül. Én új életet akarok adni magának. Jardin, szeretem, a világ legigazabb, legőszintébb szerelmével. Itt a parfümje, menjen. Holnap várom.

Garden hazahajtatott az új kocsijával. Kapkodva megfürdött, átöltözött a koktél, vacsora és a többi zajos éjszakai dáridó előtt. Vicki vendégei magukkal vitték szórakozni Skyt, pedig a náthája semmit nem javult.

Garden hallgatag volt egész este. Senkinek nem tűnt fel a benne végbement változás. Akkoriban különben is meglehetősen hallgatag volt.

Pedig igenis történt változás. Minden igyekezetével azon volt, hogy kiderítse legbensőbb énjében az igazságot. Lucienre gondolt, meg arra, bár volna egy barátja, akivel beszélhetne róla. De hát Lucien volt az egyetlen barátja.

Sok-sok mérföldnyire onnét dr. Matthias egy barátjával Lucienről beszélgetett. – Kész tragédia – mondta. – A kokaintól sikerült elvonni, de azzal szemben, amitől kábítószeressé vált, teljességgel tehetetlen vagyok. Most lép be a szifilisz végső stádiumába. Kész tragédia.

76

Garden azzal a különleges érzéssel ébredt, hogy ez a nap más, mint a többi. Az ágya melletti kisasztalon matatott a csengő után. Milyen más érzés, ha valaki boldogan kezdi a napot.

Már a párnáknak támaszkodva ült, amikor az egyik Marie behozta a tálcáját. Eszébe jutott, mitől más ez a nap, mint a többi. Lucientől. – *Bonjour*, Marie – mondta. Vajon mit szólna, tette hozzá magában, ha azt mondanám neki, hogy: – *Bonjour*, most, utoljára, Marie?

– *Bonjour,* madame – felelte a lány. Széthúzta a függönyöket, és a ragyogó reggeli napsütés elárasztotta a szobát. – Ma már mintha tavasz volna.

Legyen is, gondolta Garden. Az eső elállt, ideje elölről kezdeni mindent. Miközben kitöltötte, mélyen beszívta a kávé kellemes aromáját. Biztosra vette, hogy finom is lesz.

Aznap sok levele érkezett. Sietve átfutotta mind. Hátha jött valami Lucientől. Nem: Úgy is jó. Talán nem voltak eléggé diszkrétek. Thelmától a megszokott olvashatatlan irkafirka, semmiről. Egy levél az anyjától. Már meg mit akar? Garden ki se vette a borítékból. Egy másik levél Miss McBee-től, aki köszönetét mond az Ashley Hallnak küldött ajándékért. Gardennek átfutott az agyán, hogy mi is késztette az adományra és elmosolyodott. Te jóságos ég! Wentworth Wragg is írt. A mai nap kétségkívül a charlestoniaké.

Miss Träger kopogtatott, majd belépett. – Mrs. Harris, Alexandre telefonált, hogy rendben van-e a megbeszélt időpont. Tíz órára. Megmondtam, hogy még visszaszólok. A naptárában nem láttam semmiféle bejegyzést. – Miss Trager magára öltötte azt a mesterkélt arckifejezést, ami olyankor jellemezte, amikor Garden nem közölt vele valami programváltozást.

– Elfelejtettem említeni, Miss Träger. Legyen szíves hívja föl és mondja meg neki, hogy ott leszek.

– Van valami változás a programjában, Mrs. Harris? Látom, van egy próbája a szűcsnél, Mrs. Pattersonnal ebédel, kiállítás megnyitóra megy a Galerie Michelbe és nyolc harminckor a nizzai vonathoz.

– Úgy van, Miss Trager. Kérem, tegye oda az előjegyzési naptárat az öltözőasztalra. És mondja meg Corinne-nak, hogy ereszthetí a fürdővizemet. Fel kell kelnem.

Garden beleöntötte Lucien fürdősóját a kádba, és belesüppedt, oly mélyre, hogy a víz egészen a válláig ellepte. Azt akarta, hogy bőrének minden pórusa magába szívja a bódító illatot. – Corinne – kiáltott. – Töltsön át az új parfümből egy kis fiolába. Magammal akarom vinni a fodrászhoz. – Majd az utolsó öblítésnél belemosatja. Lehunyta a szemét, és orrán keresztül mélyen beszívta a levegőt. Lucien rögtön fel fogja ismerni – és tudni fogja, mit jelent.

– A pávakék Chanelt készítse ki, Corinne, a szokásos ékszerekkel. – A férfi azt mondta, kékben szereti a legjobban.

– Kilenc óra van, madame.

– Máris megyek. – Corinne óvatos fogalmazása megmosolyogtatta Gardent. A házban biztosan mindenki töri a fejét, hogy miért kel fel olyan korán. Nos, holnapra megtudják. És lesz miről pletykálkodniuk.

A kék selyemblúz hűsen simult a testére, és Garden rádöbbent: oly sebesen lüktet ereiben a vér, hogy egészen kimelegedett. Lucien parfümjét a nyakára és csuklójára, az alkarjára, térdére és a mellei közé dörzsölte.

Corinne eléje tartotta a szoknyát, hogy belelépjen, aztán a könnyű, mintás szaténblúzt. Garden a tükörben látta, hogy elsötétül a szeme kékje, amikor a kék szatén összecsukódott a nyaka körül. Corinne a vállára borította a fehér fésülködőköpenyt, mire a szeme rögtön visszanyerte eredeti árnyalatát. Változó. Sky egyszer azt mondta, olyan, mint a tenger.

– Hozza elő az összes kék nyakláncot, Corinne. Hajói emlékszem, kell lennie köztük valami türkiznek.

Garden bepúderezte magát, majd egy láthatatlan rétegen kívül mindent letörölt. A szeme alatt még mindig látszott a sötét árnyék. Szemhéjára némi kék festéket vitt fel, és sötétkékre festette a szempilláját. Megnézte magát a fényesen kivilágított tükörben. Igen, majdnem jó. Az arca még mindig soványabb a kelleténél, a pofacsontja nagyon kiáll, de a szeme úgy csillog, hogy az elvonja a figyelmet az alatta sötétlő táskákról. Szakavatott mozdulattal kirúzsozta a száját, mire a fáradtságának egyszeriben nyoma veszett.

Corinne tálcát tett elé, és levette válláról a fésülködőköpenyt. Garden hosszú, vékony aranyláncot vett fel, aztán egy sűrűn sodrott aranyfüzért. Majd egy rövidebbet smaragd máltai kereszttel, s egy ovális, csiszolt zafirkövekből készült láncot. Fejét félrebillentve a tükörbe sandított. A kékek és zöldek élénkítették a blúzt, ugyanakkor tompították a sötét mintáját. Majdnem tökéletes. Még egy kis kéket. Elvett egy hosszú lazúrkő láncot a tálcáról.

Ujjai rábukkantak a türkizre. Nem, ezek csak gyöngyök, ez nem ékszer. És különben is túl kék. Nem emlékezett rá, mikor vette. Nincs gyémántfoglalata, úgyhogy nem lehet Sky ajándéka. Mutató- és hüvelykujja közt pergette, valami emlék türemkedett a felszínre.

Hát persze. Az ültetvény és a vén Pansy, az apró, fekete, ráncos keze, amint a gyöngyszemeket tapogatta. Milyen mulatságos. A charlestoni levelek és most ez a réges-régi charlestoni emlék. Garden a nyakához fogta a gyöngysort. Egzotikusan egyszerű látványt nyújtott a smaragdok és zafírok

között. Levette a skarabeuszláncot, és föltette helyette a vén Pansy amulettjét, hogy legyen, ami a démonoktól megvédje.

Aztán a türkizt. Igen, épp ez az élénkség hiányzott. Megállt, karját bebújtatta a kosztümkabát ujjába, amit Corinne mögéje tartott. Corinne parfümpárát fújt Garden elé. Garden belesétált és körbeforgott, amíg a pára rátelepedett.

– Hozassa elő a kocsit Laborde-dal. Háromnegyed van – mondta, és felöltötte a sok kiválogatott nyakláncot.

– A kocsi műhelyben van, madame. A taxi odakinn várakozik.

Garden smaragdokkal kirakott zafírgyűrűt húzott az ujjára. – Rendben, akkor tegyen pénzt a táskámba.

– Benne van, madame.

Garden karját nyújtotta a kalapjáért. Pávakék toliakkal díszített kloskalap volt. A ráboruló kékeszöld és mély kék ékszerré formálta Garden fejét. Haját begyűrte a kalap alá, újra kifestette az ajkát, s szemügyre vette az eredményt, miközben levette papucsát és belebújt kék krokodil papucscipőjébe, amit Corinne a lába elé tett.

Ragyogás, gazdagság, elegancia. Megjárja. Kiköpött párizsi.

Alexandre felfrissítette hajának aranyfényét, s mértani szabályossággal vágta le a frufruját és hátul egyenesre, oldalt pedig, a halántékánál és az arca körül legyezőformára. Garden elégedett volt a hatással. Jövő héten fél Párizs őt fogja utánozni, de legalábbis megkísérli. Ma azonban ő viseli, egyedül. Új frizura az új élethez. Akik meg utánozni fogják, azokat ő már úgysem fogja látni. Csak úgy ragyogott, miközben elköszönt.

– Új szeretője van – mondta a recepciós a manikűrösnek. – Eddig olyan hideg volt a szépsége. Sose láttam, hogy úgy tud mosolyogni, mint egy gyerek. Biztos, hogy új szeretője van.

– Vagy meghalt valakije, akitől milliókat örökölt – kockáztatta meg a manikűrös. Szeretője neki is volt, nem is egy. Úgy vélte, ilyen sugárzóan boldog csak sok milliós örökségtől lehet az ember.

Garden felkapta a kalapját, de nem tette fel, hadd ragyogja be a téli nap a haját, bánta is ö, hogy kalap nélkül mutatkozni nem ildomos. Legszívesebben gyalog ment volna a próbára, de a feketepiaci szűcs messze lakott, a város peremén. A pávatollakkal leintett egy taxit.

– Sofőr. Lassítson. Ez nem a bolhapiac?

– De igen, asszonyom – mondta a sofőr, és gázt adott, hogy megelőzzön egy villamost.

– Meggondoltam magam. Álljon meg itt. – A szűcs várhat, gondolta Garden. Tőle ugyan ítélet napjáig. Mihez is kezdene egy fehér rókabundával azon a birtokon? Venni akart valamit Luciennek, valami egészen különlegeset. Egy pásztort és egy pásztorlánykát. Nem régiséget, nem biztos helyről származó műremeket. Még csak nem is valami szépséget. Szívből jövő ajándékot akart, amihez a csekkfüzetnek semmi köze. A bolhapiac sátrai és bódéi között biztosan ráakad valamire.

Kifizette a taxit, és a tömeg közé vetette magát. Bárhová nézett is, csupa szín, élet, nyüzsgés mindenütt. Két férfi sértő megjegyzéseket vágott egymás fejéhez, és hevesen rázta az öklét alku közben. Egy indiai asszony molyrágta nyúlszőrkabátot

próbált fel az arany-vörös szárija fölé. Egy árus lopáson kapott egy utca-kölyköt, és bottal náspángolta. Garden ereiben érezte a piac lüktetését. Meg fogja találni, amit keres. Érezte.

Megpillantott egy porcelánokkal kirakott pultot. Odament, fölemelt egy üvegfigurát, hogy megnézze, ki csinálta. Mögötte, az asztal fölé függesztve megpillantott egy apró, piszkos festményt. Egy pillanatra az az érzése támadt, hogy Charleston látképét látja maga előtt. Nekem ma valóban charlestoni napom van, mondta magában – már képzelődöm. A kis üvegfigurát visszatette az asztalra, és alaposabban szemügyre vette a képet.

Nem tévedett, valóban a Szent Mihály-templomot látta maga előtt. Nem a pontos mását, de azért felismerhetően azt a templomot. A temető kapuja tökéletes volt. Impresszionista stílusban festették, kicsit neoprimitíven. Garden közelebb hajolt, és észrevette, hogy a művész pálmafákat festett a templomkertbe, és a templom ajtajában fekete asszonyok álldogálnak, virágoskosárral a fejükön. Milyen mulatságos. Megveszi és elküldi Mr. Christie-nek és mademoiselle Bongrand-nak. Francia festő nem járhatott Charlestonban az ő tudtuk nélkül. Talán szignálta is.

Úgy bizony. Az aláírás ennyi: „Tradd." Ez csak Elizabeth néni fia lehet.

Garden megragadta a festményt, és keresni kezdte a tulajt. A férfi épp a mellette levő sátorban kávézott egy barátjával. Amikor a közeledő Gardent meglátta, felállt. – Ó, madame, talált valamit?

– Tud valamit erről a festőről?

– Madame, rendkívül jó szeme van. Az impresszionista irányzat egyik gyöngyszeme. Monet közeli jó barátja, madame, aki együtt lakott Pissarroval, sokan úgy tartják, a szeretőiken is megosztoztak.

Garden túl türelmetlen volt a további szöveghez. – Mennyit kér érte?

– Feláldozom magam a szépsége oltárán, asszonyom. Ezer frank.

Garden a táskájába nyúlt. – Tessék. – Azzal hóna alá fogta a festményt, és továbbment.

– Micsoda könnyelműség – álmélkodott az árus leesett állal. – Ötven franktól is kiugrottam volna a bőrömből.

– Amerikai – jegyezte meg a barátja. – Én gyertyát gyújtok a szenteknek, hogy küldjenek hozzám minél több amerikait. Teremtőm, nézd, jön vissza. Neked örömtüzet kéne gyújtanod.

– Nincs több képe ettől a festőtől, monsieur?

– Sajnos, madame, nincsen. De biztosan tudok szerezni. Talán kettőt is. Ha volna szíves holnap ismét eljönni, vagy, mondjuk, holnapután.

Garden most először elmosolyodott. A két férfi döbbenten pislogott. – Ezek szerint ismer valakit, akinek van több is. Vigyen oda. Szeretnék beszélni a képek tulajdonosával.

Az árusnak eszébe jutott, hogy negyvenöt frankért vette a képet. Esze ágában sem volt összehozni egy lökött amerikait a képek tulajdonosával. Biztosan felvásárolná az összesét ötszáz frankért. Vagy kevesebbért. – Lehetetlen, madame.

Garden arcáról lehervadt a mosoly. Ridegen mérte végig a férfit. – Ne bolondozzon velem, monsieur. Megfizetem, ha elvisz

ahhoz a gyűjtőhöz, de engem képenként nem fog megrabolni. És nincs vesztegetni való időm. Utoljára kérdem, hajlandó odavinni?

Az árus összecsapta a kezét, majd sajnálkozva széttárta. – Ha módomban állna, madame, a legboldogabb ember volnék az országban.

– Uram, ön nagy bolond – mondta Garden, és otthagyta.

– Michel – mondta a barátja –, te a hülyék hülyéje vagy.

– Majd visszajön.

– Nem fog, nekem elhiheted.

– Márpedig én azt mondom, hogy visszajön.

Egy férfi és egy nő állt meg Michel sátránál. – Papa, nézd ezt a gyönyörű teáskannát – mondta a nő angolul.

Michel a barátjára kacsintott. – Újabb amerikaiak – mondta. – A szentek megjutalmaznak makulátlan életemért. – Mosolyogva ment oda a párhoz. – Marie Antoinette, madame, fejőlány álruháját öltve magára saját kezűleg forrázta a teáját…

A barátja eltűnt a tömegben.

Odakinn az út szélén találta meg Gardent, aki épp taxit keresett. – Ezer bocsánat, madame – mondta. – Én tudom, hol lakik a hölgy, akinél ezek a festmények megtalálhatók…

77

Egy magas, keskeny házba Vezette el Gardent a rue de Clignancourt-on. Hasonlított a többi párizsi házra: szürke kőből épült, zöld, manzárdos teteje volt, az ablakokon fekete,

kovácsoltvas rács, a bejárat üvegezett, fekete vaskapu, és egy üvegezett portásfülkében, amit á szürke palakővel borított előcsarnokból kerítettek el, fekete ruhás házmester ült egy alacsony zsámolyon.

– Hogy hívják az illetőt? – kérdezte Garden.

– Lemoine-nak. Hélène a keresztneve – mondta az útitársa. Garden a kezébe nyomott egy ezrest. A fickó a sapkájához emelte a kezét és sietve távozott. Garden felvértezte magát a vadkacsavadászatra. Becsöngetett.

A házmesternek már elő is készítette a tízfrankost. Ha ennél többet ad, csak fölkelti a gyanúját. Várakoznia kellett, amíg a házmester felvitte a névjegyét és megkérdezze, fogadják-e. Garden ráfirkantotta a névjegy hátuljára: „Tradd Cooper barátja."

– Fölmehet – mondta a házmester, amikor visszatért. Garden gyanakodva ugyan, de belépett a felvonó vasketrecébe. Amikor a felvonó az imént a házmesterrel nyikorogva-zörögve fölemelkedett, Garden úgy érezte, bármelyik pillanatban széteshet.

Egy asszony várt rá a harmadik emeleten. Várakozón állt, amíg Garden egy szintbe nem került vele. – *Bonjour, mademoiselle Harris* – mondta. – Hélène Lemoine vagyok.

– Madame Harris a nevem, madame Lemoine – mondta Garden. Hélène Lemoine bizarr jelenség volt. Kis termetű, erősen púderezett, ősz haja bonyolult hullámokba ondolálva és apró teknőc-héj fésűkkel összefogva. Földig érő fekete csipkeruhát viselt magas, halcsontos, fehérrel szegett gallérral. A vállára fehér csipkekendőt terített. Egyetlen dísze míves aranylánc,

amelynek a végén lornyon függött. Görcsösre torzult apró kezében tartotta a lornyont, és tetőtől talpig végigmérte Gardent.

– Az enyém viszont mademoiselle Lemoine – mondta, amikor a mustrával végzett. – Kövessen.

Garden követte, a múlt századba. A nappali bútorokkal volt telizsúfolva, asztalokon csipketerítők, azokon mütyürkék, selyemtakaróval borított zongora, ami alig látszott ki a halom fénykép és gondosan megmunkált arany és ezüst fényképkeret közül. Az ablakokon rojtos bársonydrapéria, mögötte rojtos csipkefüggöny. Rojtos a székek és kanapék bútorhuzata is, a komódon rojtos terítő, a lámpán rojtos ernyő, a kandallópárkányon szintén rojtos terítő, a kandallóban pattogó tűz pedig pokoli meleget árasztott. A brokáttal bevont falat festmények borították padlótól a mennyezetig. Garden elképedten szemlélte a zsúfoltságot.

– Foglaljon helyet, madame, ide – mondta mademoiselle Lemoine –, és mondja el, mi járatban van.

Garden egy hatalmas szék szélén kucorgott. Kezében tartotta a festményt, amit megvett. – Úgy értesültem, vannak még festményei ettől a művésztől. Szeretném megvenni őket.

A háziasszony ismét fölemelte a lornyonját. – Ó, a kis Tradd temploma. Micsoda gazember ez a Michel. A keretet biztosan azonnal eladta, a képet meg hagyta így bemocskolódni. – Ismét Gardenre pillantott. – Miért hazudott, asszonyom? Maga fiatal ahhoz, hogy a művész barátja lehessen. Mit akar tőlem?

– Unokatestvérem volt, bár én nem ismertem. Az édesanyja a dédnagynéném. A lánynevem Tradd.

– Az lehetetlen. Én úgy tudtam, hogy minden Traddnek tűzvörös a haja.

Garden kezdte elveszteni a türelmét. – Az én hajamban is vannak tűzvörös fürtök. De festetem.

– Nagy ostobaság.

– Mademoiselle Lemoine, nem azért jöttem, hogy a frizurámat megvitassam. Szeretném megvásárolni azokat a festményeket. Jól megfizetem. – Kinyitotta a táskáját.

– Nem, asszonyom – mondta a francia nő.

Garden nem akart hinni a fülének. – De hisz ezt mégis eladta annak a bolhapiaci árusnak. Én sokkal többet ajánlok önnek. Vannak még képei, ugye?

– Igen. Van belőlük sok. De e percben nem akarok megválni tőlük.

Garden kijött a béketűrésből. – Nézze, asszonyom, ne játsszunk egymással. Fel akarja srófolni az árát. Rendben van. Srófolja. Nem bánom, mibe kerül – nekem kellenek azok a képek.

Hélène Lemoine bólintott. – Elhiszem, hogy részben maga is vörös, hogy részben Tradd. De azért a képek továbbra sem eladók.

Garden összeomlott. Ő úgy tudta, hogy pénzen mindent meg lehet vásárolni.

– De el kell adnia nekem – mondta. Elvesztette a türelmét, könyörgőre fogta. – Elizabeth néném személyesen jött át Párizsba, hogy ezeket a képeket felkutassa. Bejárta a várost. Soha egyet nem látott belőlük. Tradd volt az egyetlen fia,

mademoiselle Lemoine, és őt is elvesztette. Csak ezek a festmények maradtak utána.

Hélène Lemoine fölemelte a mellette lévő asztalról a porceláncsengőt. Lendületesen megrázta. – Miért nem ezzel kezdte, madame? Ha a kis Tradd mamájáról van szó, akkor az egészen más. Megkávézunk, és közben megállapodunk.

Garden megnyugodott. Az öreg hölgyet nyilvánvalóan nem. lehet siettetni, neki pedig még órái vannak, amíg Luciennel találkozik. Majd nem ebédel együtt Laurie Pattersoünal. A lényeg, hogy a képeket megszerezze. – Hány festménye van, mademoiselle?

Mademoiselle Lemoine vállat vont. – Honnan tudjam? Egy tucat, húsz, talán harminc. Nem volt valami nagy festő az unokatestvére, de sokat dolgozott. Tele van a képeivel egy szekrény. Nos, itt a kávé. Céleste majd kitölti, ma nagyon rossz a kezem. Tejjel, cukorral?

– Köszönöm, mindkettővel.

A szobalány majdnem annyi idős volt, mint mademoiselle Lemoine, és amilyen sovány a háziasszony, ő olyan kövér. Odanyújtotta Gardennek a csésze tejeskávét – Hélène Lemoineét tálkába töltötte, amit két kézzel foghatott. Aztán lábon álló tálat tett Garden közelébe, tele mandulás süteménnyel.

– Vegyen csak – mondta mademoiselle Lemoine. – Céleste nagyszerű szakács. Most magunkra hagyhat, Céleste; megkapta az elismerést.

– Meséljen a dédnagynénjéről, madame Harris. A lenyűgöző Bessről.

– Elizabeth. Nagyszerű asszony. Egészen fiatalon elveszítette a férjét, és neki magának kellett üzletasszonnyá válnia, hogy a gyerekeit fel tudja nevelni.

– Igen, igen. Ezt mind tudom. Arra vagyok kíváncsi, hogy most milyen. Elégedett? Egészséges? Magányos? Vagy férjhez ment? Engem mindig lenyűgözött, az egyetlen riválisom volt, akit nem sikerült legyőznöm.

Mademoiselle Lemoine türelmetlenül csettintett.

– Ne nézzen rám ilyen hitetlenkedve – mondta. – Tán azt hiszi, hogy amiért így megöregedtünk, nem is voltunk soha fiatalok? Bess-szel egyidősek vagyunk. Meglehet, hogy egy évvel vagy néhány hónappal idősebb nálam, de én nagylelkű vagyok. Közös szeretőnk volt, az elbűvölő Harry. Teremtőm, milyen kedves ember volt. Majdnem sikerült elvesztenem miatta a fejemet. Persze imádott. De Besst szerette. Bárcsak ismertem volna… Igya meg a kávéját. Kár volna pocsékba hagyni. – Mademoiselle Lemoine ajkához emelte a tálkát. Garden engedelmesen fölemelte a csészéjét. Forgott vele a világ. A francia asszony fakókék szemével a lornyonján keresztül vizslatta.

– Nos, magához tért? – kérdezte, amikor a tálka kiürült. – Akkor meséljen nekem Bessről. Harry így hívta. És én is. Meg van elégedve a sorsával? Minden jót kívánok neki.

Garden igyekezett maga elé képzelni a dédnagynénje életét. – Igen – mondta. – Azt hiszem, boldog.

– Boldog? Az meg micsoda? Én azt kérdeztem, elégedett-e a sorsával. Maguk, fiatalok igazán bosszantóak. Magának fogalma sincs, hogyan viszonyul Bess a saját életéhez. Még magának sem

tette fel ezt a kérdést. Csak saját magával, az önnön igényeivel van elfoglalva. Gondolom, azért ilyen boldogtalan.

– De én nem vagyok boldogtalan.

– Dehogyisnem. Ha nem is tud róla, akkor nem normális. Csak úgy süt magából a boldogtalanság, láthatja az egész világ.

– Hogy merészel velem így beszélni?

– Merészelek, mert felkeltette az érdeklődésemet. Nem mintha olyan érdekes egyéniség volna, hanem mert a nemes szívű Bess a nénikéje. Biztosra veszem, hogy a maga nyomorúságos élete nagyon elszomorítja. Meg az ostobasága is. Én segítségére leszek, ha megengedi. Az ő kedvéért.

Volt ebben a francia asszonyban valami. Az érzelgősség hiánya, a tántoríthatatlan magabiztossága. – Hogyan segíthetne? – kérdezte Garden. Mademoiselle Lemoine fakó tekintetét Garden ragyogó, fiatal szemére függesztette. – Meg tudom világítani a dolgokat – mondta. – Beszéljen magáról.

Garden nem értette, miért, de hitte, létfontsságú, hogy azt tegye, amit a francia asszony mond. Beszélni kezdett hát. Beszélt Lucienről, a klinikáról, a kokainos „rossz idők”-ről, a házasságtörésről; beszélt Vickiről és a házairól; beszélt Skyról, a nőiről, a repülőgépéről, a hazárdjátékairól; beszélt arról, hogy milyen volt Sky a kezdet kezdetén, a jachtról, a közös tréfáikról, arról, mennyire igyekezett beilleszkedni a férfi világába; meg arról, hogy hogyan vesztette el Skyt.

Mire a végére ért, a szája kiszáradt, a torka megfájdult. Remegett, egészen kimerült.

– Értem – mondta mademoiselle Lemoine. – És most, hogy a férje már nem szereti, meg akar szökni egy férfival, aki azt állítja, hogy szerelmes magába.

– Valóban szeret. Tudom.

– És mit fog csinálni, ha már nem szereti többé? Keres egy másik férfit? Visszaszokik a kokainra?

Garden a magasba kapta a kezét, igyekezett kivédeni a francia asszony szavait. – Maga nagyon kegyetlen – mondta.

– Csak realista vagyok. Maga, gyermekem, nem tesz mást, mint önmagát keresi mások szemében. Önnönmagában kell meglelnie önmagát. Feleljen gyorsan. Mit akar? – szegezte neki a kérdést szinte kiabálva.

Garden maga is megdöbbent, amikor gondolkodás nélkül rávágta: – Én Skyt akarom. Gyereket akarok, saját otthont.

– Ó, a *bonne bourgeoise.* A polgárfeleség. Kitűnő. Akkor most megebédelünk, és munkához látunk.

Garden még azokat a szavakat ízlelgette, amelyek az ajkát az imént elhagyták. Most, hogy kimondta, rájött, hogy véges-végig ez volt a legnagyobb álma. És elérhetetlen, ha mégannyira szeretné is.

– Miféle munkához látunk hozzá? – kérdezte bambán.

– Ahhoz, hogy a célját elérje.

– Lehetetlen. Hát nem hallotta, amit eddig mondtam? Skynak elege van belőlem. Nem szeret.

– Hah! Azon könnyen segíthetünk.

– Valóban? Biztos benne? Hogyan?

– Türelem, türelem. Egészen biztos vagyok. De üres gyomorral nem láthatunk hozzá. A májunk fellázad.

– Miközben megemésztjük az ebédet, elmesélem magának az életemet – mondta Hélène Lemoine. – Attól megjön az önbizalma.

Lyon-ban születtem, egy jóravaló polgári család negyedik leány- és hatodik gyermekeként. Kezdettől nyilvánvaló volt, hogy hozományra nem számíthatok, következésképp férjhez sem mehetek. Az volt az elképzelésük velem, hogy vonuljak kolostorba, legyek apáca ott, ahová iskolába jártam. Sajnos teljességgel hiányzott belőlem az elhivatottság, ezért Párizsba szöktem. Ugyan hová szökhettem volna máshová? Ruhám alig volt, pénzem még kevesebb, és munkát kellett találnom. Nem sok lehetőség kínálkozott. Mindez 1875-ben történt, és én tizenöt esztendős voltam. A műveltségem megvolt, megtanultam zongorázni, varrni, németül és olaszul majdnem anyanyelvi szinten beszéltem. A nyelvek alakították sorsomat. A Champs-Élysées-n sétáltam, amikor rémes veszekedést hallottam. Egy nő ordibált egy másikkal, egy férfi pedig torkaszakadtából kiabált mindkettőjükkel. A két nő olasz volt, a férfi német.

A szavaiból jöttem rá, a férfira rá se néztem. A nőkről viszont képtelen voltam levenni a szememet. Ilyeneket még életemben nem láttam. Az egyik, amelyik a kocsiban ült – említettem, hogy a férfi és a két nő egy nyitott hintóban ült? –, szaténruhát viselt óriási dekoltázzsal, a kalapján rendkívüli mennyiségű virág és kócsag- meg strucctoll. És ragyogtak rajta a gyémántok, mint az éjszakai égen a csillagok. És a leginkább az döbbentett meg, hogy

az arca ki volt festve. Napernyőjével püfölte a másik nő fejét és közben sikoltozott, hogy nem a jót hozta.

A másik nőről nem bírtam levenni a szememet. Az arca minden festéktől mentes, egy kis aranykereszttől eltekintve más ékszert nem viselt, és szegénynek még kalap sem volt a fején. De a ruhája nekem még a kocsiban ülő nő ruhájánál is gyönyörűbbnek tűnt. Ez utóbbinak kék moáréselyemből volt a ruhája, egészen frivol méretű turnürrel. A hajtásai közül málnapiros bársonymasnik villogtak elő. Istenem, hogy szerettem volna megérinteni. Olyan puha volt, olyan bársonyos. Az a szerencsétlen, persze, akinek a fejére az ütések záporoztak, a másiknak, a szebbiknek a cselédje volt. Kék napernyőt hozott, mikor pedig az asszonya zöld ruhát viselt. Meg is kapta a megérdemelt büntetését, ott nyomban kirúgták az állásából.

Hogy egy cselédlány így öltözködik! Azon nyomban én is el akartam szegődni. Odasiettem az úriemberhez, aki a nyilvános utcai jelenet miatt rémesen dühös volt, és sietve elmagyaráztam neki németül, hogy mi a csetepaté oka. A hintóban ülő hölgy, mondtam, azért van úgy kikelve magából, mert attól tart, hogy megjelenésével szégyent hoz az úr fejére. Berohantam a cselédlány háta mögött tárva-nyitva álló ajtón, rögtön megtaláltam a legszebb lazacrózsaszín napernyőt, kirohantam az utcára, bókoltam és odanyújtottam. Aztán olaszul felajánlkoztam, hogy szívesen lennék a hölgy szobalánya.

Az úrnőm híres *cocotte* volt, a *grandes horizontales* egyike. Valami színésznőféle – vagyis lényegében a *Folies-Bergére* színpadán mutogatta magát meglehetősen gyér öltözékben… de leginkább a lenyűgöző szépsége volt a foglalkozása. Tele volt

gazdag és nagylelkű szeretőkkel. Aki nem bizonyult annak, hamar útilaput kötött a talpára… Látom, levegő után kapkod. Csak nem akarja azt mondani, hogy kurtizánoknak eddig még hírét sem hallotta?

Garden bizony nem. Feltételezte, hogy mademoiselle Lemoine prostituáltakra gondol.

– Diane de Poitiers… Madame du Barry… Joséphine de Beauhamais, aki francia császárné lett – aligha nevezhető prostituáltnak. A nagy kurtizánok sztárok, mint a mai filmcsillagok, csak épp a régiek sokkal tehetségesebbek voltak. Szükség is volt rá, hisz állandóan a színpadon voltak. Vagy nyilvánosan, vagy ami még sokkal igényesebb, magánhelyen.

– Hogy hívták az úrnőjét?

– Giulietta della Vacchia volt a rendes neve, de azt nem használta. „La Divina", így hívták. Isteni látvány volt valóban, de a legidegesítőbb istennők természetével rendelkezett. Ugyanakkor nagyon nagylelkűnek bizonyult. A híres kokottokra ez általában jellemző volt. Annyi mindennel elárasztották őket, hogy ők maguk a dolgaik továbbadásában lelték örömüket. La Divina egy alkalomnál többször soha nem viselt semmit. Utána nekem adta. Egyenruhát csak akkor kellett viselnem, amikor bevezettem hozzá az urakat, vagy amikor az úrnőm csöngetett, mert óhajtott valamit.

Képzelheti, mennyit tanultam. És amikor már tudtam annyit, amennyire szükségem volt, megkezdtem a saját karrieremet.

Garden nem akarta elhinni, hogy az éles nyelvű, hajlott hátú, ősz asszony valaha kurtizán volt. De megtartotta a gondolatait magának. A történet valóban pompás volt.

– Látom, hitetlenkedik- jegyezte meg Hélène Lemoine. – Majd magához tér. Addigra már tizenhat esztendős voltam és nagyon csinos. Nem gyönyörű, mint La Divina, de az arcom nagyon tetszetős, a testem kívánatos, mint általában a tizenhat éves lányoké. És az ajtón kívül hallgatózva megtanultam, hogyan kell kedvében járni a férfiaknak. La Divina két dologról volt híres, a rubinjairól meg arról, hogy már hányán követtek el miatta öngyilkosságot. Egy pletykalap újságírója elnevezte Orosz Rulettnek, mert egyetlen év leforgása alatt három orosz arisztokrata lőtte agyon magát miatta.

Garden lélegzete elakadt. – Rettenetes – mondta.

– Ilyen a szláv vérmérséklet, kedvesem. És akkoriban nagy divat volt a feltűnési viszketegség. Akárhogy is, volt egy szeretője, egy kormányhivatalnok, akit a teljes kétségbeesésbe kergetett, hiába, hogy igyekezett minden módon a kedvében járni, a hölgy alig fogadta. És én tudtam, hogy egyszer s mindenkorra készül kitenni a szűrét. Méghozzá nyilvánosan, hogy tele legyenek vele a lapok. Tudja, akkor már hónapok óta nem lett öngyilkos miatta senki, márpedig neki ügyelnie kellett, hogy állandóan szóbeszéd tárgyát képezze.

Garden meg volt döbbenve. La Divinától, meg attól a közvetlen előadásmódtól, ahogyan mademoiselle Lemoine mindezt előadta.

– Igen – mondta a francia asszony. – La Divina kegyetlen volt. De a férfiak meg olyan elképesztően ostobák. Az ember nem lesz öngyilkos egy szerelmi viszony miatt, kivált, ha az egésznek semmi köze a szerelemhez. La Divina olyan volt, mint

valami méregdrága portéka. Licitálni nem kellett rá, de a licitálók jelenléte önmagában is felsrófolta az árat.

Őszintén sajnáltam szegény Étienne-t, és azt is tudtam, hogy ilyen kínálkozó alkalmat nem szabad elszalasztani. Egy csütörtöki napon megvártam odakinn a Jockey Klub előtt – éppen kimenőm volt. Rendkívül csinos voltam a csuklyás köpenyemben – olyan romantikusan fest benne az ember. És elmondtam neki, hogy La Divina kitett az állásomból, mert tudomására jutott, hogy szerelmes vagyok a férfiba.

– És szerelmes volt?

– Ugyan már. Se szerelmes nem voltam, se az állásomból nem tettek ki. Ha a kisded játékom nem jön be, nem kockáztathattam az állásomat. De bejött. Étienne meghívott egy pohár borra, aztán vacsorára, aztán felajánlotta, hogy pártfogásába vesz. Aznap éjjel a szeretője lettem. Szűz voltam. A férfiak odáig vannak, ha valakinél az elsők lehetnek. Drága Étienne. Mind a mai napig jó barátok vagyunk. Tudja, azóta se tudta túltenni magát az eseten.

– És nem bánkódott, mademoiselle Lemoine? Már azért, hogy nem szereti?

– Drága Garden. Mostantól fogva tegezz, és megengedem, hogy Héléne-nek szólíts. Ha lett volna hozományom, hozzámehettem volna egy férfihoz, akit az apám a számomra kiválaszt, és akkor azt a férfit részesíthettem volna a kegyeimben, csak nem olyan kifinomultan, és kevesebb lett volna a jutalmam. Étienne velem nagylelkűbb volt, mint akár La Divinával. Beköltöztetett egy bájos kis lakosztályba egy *hôtel privé*-be, kaptam fogatot, lovakat, kocsist, inasokat, és

folyószámlát nyitott a Worthnél. Tőle kaptam az első ékszereket – egy gyöngy nyakörvet, mi úgy hívtuk akkoriban, gyémántcsattal. Felvettem egy feltűnően csúnya szobalányt, és az *hôtel*-ben meglehetősen jól főztek. Kezdetnek a lehető legragyogóbb volt minden.

Mademoiselle Lemoine látnivalóan elérzékenyült. Garden megszánta. Milyen borzasztó lehet, amikor az embernek már csak az emlékek maradnak. A maga házasságára gondolt. Milyen szomorú. Már neki is csak emlékei vannak.

– Sokáig voltál a szeretője? – kérdezte tapintatosan.

– Á, nem. Hisz a karrieremet fiatalon kellett megcsinálnom. Étienne persze magával vitt mindenhová. Kötelességeim közé tartozott, hogy mutogassanak. És egy éjszaka, a Maximban La Divina rám vetette magát. Egy marék hajamat kitépte. Ezáltal sikerült szert tennem a kellő hírnévre.

– Így lettél… hogy is mondják… *grande horizontale*?

– Nagyjából. De az igazat megvallva, nem erre születtem. Jeleneteket kellett rendezni, be kellett kerülni az újságba, beszédtémává kellett válni. Hamar ráuntam. A szívem mélyén, akárcsak te, én is *bonne bourgeoise* vagyok. Szívesebben élek nyugod-tabb életet. Így átvedlettem *demi-castor*-rá.

– Az micsoda?

– A *demi-castor* is kurtizán, de nem olyan feltűnő, ugyanakkor válogatósabb. Egyszerre csak egy férfinak a szeretője, és háziasszonyként látja vendégül a férfi barátait abban az otthonban, amit a férfi biztosít neki. Én híres háziasszony voltam. Mindig a legkiválóbb szakácsot tartottam, még azon az áron is, hogy kevesebb volt a cselédem.

– Mennyi ideig voltál egyvalakinek a szeretője?

– Az változott. Forogni kellett a világban. Mindig fennállt a kockázat, hogy az emberbe beleszeret a pártfogója. En meg nem akartam, hogy bárki öngyilkos legyen miattam. Ezért aztán mihelyt megneszeltem, másik pártfogót kerestem, meg persze akkor is, ha jobb lehetőség kínálkozott.

– Mademoiselle, hát soha nem szeretett bele senkibe?

– Hélène.

– Hélène. Nem forogtál veszélyben?

– Dehogyisnem. Nem mintha beleszerettem volna bárki pártfogómba; annál sokkal több volt bennem a hivatástudat. Hanem magam váltam pártfogóvá. Megvettem ezt a lakást, és elszállásoltam benne egy pártfogoltamat. Többnyire egy művészt. Odafenn van egy műterem. Csütörtökön, a szabadnapomon mindig idejöttem. Imádtam a Montmartre-t Most is imádom, pedig a művészek már nincsenek itt.

– Hélène, neked igazán rendkívüli életed volt. – Gardent elfogta a szomorúság és az együttérzés.

Az idős francia asszony magasra emelte a fejét. Megvetően nézett végig Gardenen. – Gondolod? – kérdezte kimérten. – Magadban azt gondolod, hogy szegény Hélène, egész életében olyan volt, mint egy öleb, akit pórázon rángatnak, szegény Hélène, akinek cselédei voltak, ékszerei, férje bezzeg nem, szegény Hélène, aki eladta magát a férfiaknak. Nos, hadd gondolkozzam én is. Szegény Garden, aki kiszolgáltatja magát, szegény Garden, akinek cselédei vannak meg ékszerei, de férje nincs, szegény Garden, aki áruba bocsátotta magát a szerelemért, aztán felélte mindenét. Szegény Garden, engem soha senki a

maga jószántából utamra nem engedett. És mind a mai napig visszakaphatom bármelyik férfit, akiket valaha pártfogásomba vettem. Akkor most ki sajnáljon kit? Azért használok veled szemben ilyen éles hangot, Garden, mert látom, nem tanulsz, nem gondolkodol. Pedig ha azt akarod, hogy segítsek, mindkettőre rákényszerülsz… Hagyd abba a bőgést, vagy legalább vedd elő a zsebkendődet. Foltot ejtesz a kárpiton. – Hélène hangja megenyhült. – Hallgass ide, gyermekem. Ezt a hosszú történetet csak azért mondtam el neked, hogy elhidd, ismerem a férfiakat, és tudom, mi' a szerelem. Tudom mindazt, amire neked szükséged van. És megadom neked. Amennyiben hajlandó vagy ide figyelni és keményen megdolgozni, én megtanítalak. Megszerezheted Skyt meg a gyereket, és élheted a *bonne bourgeoise* életedet. Akarsz tanulni?

– Ó, igen, nagyon. És bocsáss meg, ha rútul viselkedtem.

– Nem rútul viselkedtél, hanem álszent voltál. Ami sokkal rosszabb. Későre jár. Neked semmi dolgod?

Garden a kandallópárkányon álló órára nézett. Öt óra elmúlt. A kiállítás megnyitójának mindjárt vége. Lucien már bizonyára elment. Nem számít, bár nem akarta megbántani. Még az este ír neki.

Ma este. – Ma este Antibes-ba kellene mennem – mondta. – A férjemmel és még néhány emberrel.

– És mi lesz, ha nem mégy? Mindenki Párizsban marad?

– Nem. Elmennek nélkülem.

– Helyes. Mondd meg Skynak, hogy maradnod kell, hogy kénytelen vagy véget nem érő társalgást folytatni egy öregasszonnyal, hogy hozzájuthass az unokatestvéred

festményeihez. Holnap tizenegyre itt legyél, és akkor hozzákezdünk a tanuláshoz. – Hélène elmosolyodott, és Garden ekkor felfedezte, hogy valaha minden bizonnyal nagyon szép lehetett.

– Ezt már végigcsináltam egyszer – mondta. – Nagyon élveztem. Mielőtt visszavonultam, az utolsó pártfogóm feleségül vett egy bájos fiatal lányt. Két teljes hónapig színét se láttam. Aztán előkerült, ahogy számítottam is rá, egy gyönyörű smaragd nyaklánccal és annyi virággal, hogy egy hercegi temetésre megtette volna. Két hónapra rá megjelent könnyek között az ifjú asszony. Tündéri gyermek volt, így aztán szárnyaim alá vettem. Ma már hat gyerekük van. Liane hetente küld virágot és melegházi szőlőt. Azt akarta, hogy keresztanyja legyek az elsőszülöttjének, de rögvest helyretettem. Na, eredj, Garden. Holnap gyere vissza. Pihennem kell egy sort a vacsora előtt. Meg fogod tanulni, hogyan legyen az ember ellenállhatatlan.

79

– Nos, akkor lássunk munkához – mondta mademoiselle Lemoine. – Lenyűgözően szép vagy. Ez mérsékelten hasznos. De ne feledd, hogy a hollywoodi filmekben is tucatjával hemzsegnek a gyönyörű fiatal nők. A szépség nem ritka adomány. Kivált a mindennapos szépség. Azt mondod, különleges hajad van. Most rögtön lenöveszted, és nem festeted többé. Addig viselj turbánt. Mid van még? Egyenesen jársz, büszkén magasba emeled a fejedet. Ez ritkaság. És hamarabb

feltűnést kelt, mint a szép arc vagy a jó alak. Ez a legértékesebb adottságod. Azután a hangod. Nem sérti a fület. Nem könnyű szert tenni rá. Szerencsés vagy. És jó neveltetést kaptál. Megfelelőt. Az embernek addig kell csiszolni a modorát, amíg be nem idegződik, ami pedig hosszú időt igényel. Erre nem lesz szükség. Ezzel végére is értünk az adottságaidnak, Garden. A többi mind hátrány. Jól öltözködsz, de nem vagy sikkes. Hová lett a tegnapi nyakláncod?

– Otthon hagytam. Ehhez a ruhához nem való.

– Ki mondta? És bárki mondta is, miért hitted el neki? Tegnap még reménykedtem benned. A kosztümöd koppintás volt, és egy olyan gyöngysor is volt rajtad, ami nem Cartier-tól vagy Van Cleeftől származik, mint a többi ékszered. Ma Lanvinre vetted a figurát, nem Garden Harrisre. Nos, az öltözködés várhat. Előbb az alapozás ellen intézünk támadást. Mondd, Garden, szert tettél valaha is az életed során műveltségre?

– Természetesen nagyon jó iskolába jártam.

– És jó tanuló voltál?

– Azt hiszem, igen. Az osztályzataim nem voltak fényesek, de rengeteget tanultam.

– És élvezted?

Garden Ashley Hallra gondolt. Szinte érezte a tantermet betöltő krétapor, tinta és padlóviasz szagát. Miss Emerson éles hangja jutott az eszébe, aki őszinte igyekezetét követelt, a türelme, amikor Garden minden erőfeszítése ellenére problémákkal küszködött, és az öröme, amikor megértett valamit. Garden a maga boldogságára gondolt, a sikerélményre,

arra, hogy a fegyelmezett, kemény munka milyen örömmel töltötte el. – Igen, élveztem a tanulást.

– Akkor miért hagytad abba? Ne is próbálj felelni. Erre a halálon kívül úgysincs elfogadható válasz. Az embernek tanulnia kell, különben az élet elveszti az ízét. És egy nő legyen mindig tele érdeklődéssel, akarjon tanulni, még a férfiaknál is jobban. Mert ebben gyökerezik a baj. Kíváncsi vagyok rád: mit csinálsz, mit gondolsz, miben hiszel, mit szeretsz, mit gyűlölsz? Mondd el! Engem érdekel. Ezzel nem értek egyet, megmondom, miért. Válaszolsz, elmondod, miben tévedek. Miről beszélgetünk, te meg én? Rólad beszélgetünk, arról, amit gondolsz, ami érdekel. Természetes, hogy elbűvölőnek találsz. Hisz arról beszélek, ami téged legjobban érdekel: te magad. Mondd, Garden, Skyt mi érdekli?

– A nők és az ivás.

– A keserűség nem vezet minket sehová. Tehát nem tudod. Valójában ezt adod értésemre. Akkor nem csoda, hogy untatod. Nem kérdezed meg, hogy mi érdekli és te magad sem érdeklődsz semmi iránt.

Hélène Lemoine pőrére vetkőztette Garden jellemét, ízekre szedett mindent, és komoly hiányokra mutatott rá. Aztán hozzálátott az újjáépítés komoly, fegyelmet igénylő műveletéhez. Garden két esztendeje él Párizsban anélkül, hogy egyetlenegyszer is végigsétált volna lenyűgöző, girbegurba utcáin, elment volna a múzeumokba vagy kiült volna egy kávéház teraszára. Amíg Héléne-nel meg nem ismerkedett, az eladókon kívül egyetlen francia nővel vagy férfival szót nem váltott.

Hélène feladatokat adott.

Könyveket kellett elolvasnia Párizs, Franciaország történelméről. A könyveket a rakparton, a Szajna bal partján sorakozó bódékban kellett megvennie, nem pedig könyvesboltokban. És szóba kellett elegyednie a járókelőkkel, belepillantani a használt könyvekbe, megkérdezni, mit keresnek a többiek, és miért érdemes elolvasni azokat a könyveket. Garden megtanulta, hogy a könyv örömforrás, és hogy Párizs a történetek kimeríthetetlen kútforrása.

A következő feladat a séta volt. Járta a múzeumokat, az egyes negyedeket, a Szajna partját. Nézelődött. Megállt a várost tarkító kicsiny parkokban, körbeszaglászta a növekvő zöld növényeket.

Beült a kávéházakba, hogy elolvassa az újságot, nézte az embereket, hallgatta a beszélgetésüket. Észre se vette, de közben megtanulta, hogy ne féljen az egyedülléttől, mi több, élvezetet lelje benne.

És folyvást beszélgetett. Arról, amit olvasott, meg amit az olvasmányairól gondolt. Arról, amit hallott, meg azokról, akikkel megismerkedett; az utcákról, festményekről, templomokról és a parkokról, amiket látott. És arról, ami mindezekről az eszébe jutott. Lépésről lépésre: így lett cselekvő, tudatos lénnyé. Garden megtanult gondolkozni.

– Hélène, másról se beszélünk, csak rólam – mondta egy szép napon. – Hogy hol jártam, hogy mit csináltam, hogy mit gondolok róla. Csak el akarsz bűvölni, ugye?

– Miért, véleményed szerint nem én vagyok a legérdekesebb társalgó a földkerekén? – Garden elismerte, hogy de igen.

– Na, ugye. Neked meg összeáll a fejedben a kétszer kettő. Nagyszerűen haladsz, kedvesem.

Az embernek lépést kell tartania a világgal, közölte Hélène határozottan. Garden folyóiratokat és újságokat olvasott. Tudomást szerzett Hitlerről, Houdiniról, Gertrude Ederléről, a Davis-kupáról, Micimackóról, Mussoliniról, Csang Kai-sekről, A1 Caponéról, Joszif Sztálinról, Byrd parancsnokról és Peaches Browningról.

És Charles Lindberghről. Garden szombat délután ötkor sétakocsizásra invitálta Hélène-t a Le Bourget repülőtérre. Mint sok más párizsi, ők is egy napja hallgatták a rádióban a híreket, amióta az ifjú amerikai kora reggel, párizsi időszámítás szerint kora délután útnak indult. Garden egész éjszaka a kristálydetektoros rádiója mellett ült, a fülhallgatót szorongatta, hallgatta a szférák zenéjét, miközben igyekezett elkapni a híreket. Sokaknál jobban átérezte, mit érezhet Lindbergh. Eszébe jutott, milyen volt, amikor az arcába csapott a szél, hogyan telepedett rá a magány, amikor megszakadt minden kapcsolata a külvilággal, amikor a föld felszínéből folttakaró lett, s a házak játékszernek tűntek. Elképzelte, milyen lehet odafenn egyedül, egész éjszaka, alatta csak a puszta óceán. Félelem mardosta a szívét és csak csodálatot érzett a fiatal pilóta iránt. Kétségbeesetten vágyott rá, hogy biztonságban tudja, hogy a férfi eljusson a sok-sok ezer mérföld végére. Éjjel egykor arról értesült, hogy a pilóta már egy órája maga mögött hagyta az észak-amerikai partokat. Már nem volt értelme tovább ülni a készülék mellett. De azért csak ott ült. Úgy érezte, mintha ezzel is segítene a pilótának.

Miss Trager másnap reggel kilenckor ugyanabban a helyzetben találta, ült a széken és a híreket hallgatta. Reggeli után Garden kávét rendelt. Amikor megreggelizett, Miss Trager a fölébe ordított, hogy túlharsogja a fölhallgatóból áradó lármát. – Mrs. Harris! Most órákig úgyse lehet megtudni semmit. Mrs. Harris! Ezt abba kell hagynia.

Garden levette fejéről a készüléket, és megdörzsölte elzsibbadt fölét. – Igaza van, Miss Trager. Még majd megsüketülök, mire erről a partról megpillantják. – Kinyújtózott, megmasszírozta a tarkóját. – Egészen megmacskásodtam. Megyek, járok egyet.

Miután távozott, Miss Träger megírta heti jelentését Vickinek. – Mrs. Harris továbbra is magányosan él. Minden este olvas, és hosszú sétákat tesz napközben. Ezen a héten nem ment el a fodrászhoz. – Miss Trager szándékosan elhallgatta a Gardenben végbement változásokat, hogy énekel, hogy milyen élénk a szeme, a járása, hogy árad belőle a jó közérzet és mindig mosolyog. Hadd higgye csak a principessa, hogy a lány depressziós. Akkor békében hagyja. Miss Trager zsebre vágja ugyan Vicki pénzét, és végrehajtja az utasításait, de bűntársául nem kell elszegődnie.

Garden egészen a folyóig gyalogolt. Minden újságosbódénál, minden sarkon izgatott emberek tárgyaltak Lindberghről és csakis Lindberghről. Átvágott a hídon az Ile de la Citére, s bement a Notre-Dame-ba. Odabenn a katedrális zsúfolva volt a fiatal amerikai életéért imádkozókkal. Garden egy percre beült közéjük. Hisz évek óta át nem lépte egy templom küszöbét,

gondolta. Eddig észre se vette, hogy hiányzik. Hirtelen megérezte, hogy Lindbergh jól van. S hogy ő maga is jól érzi magát.

Egy csöndes kis vendéglőben ebédelt az Île St. Louis-on. Itt is mindenfelé Lindberghről beszélgettek. Miután Garden fizetett, megkereste a pult mögött álló tulajdonost. – Uram, amerikai állampolgár vagyok. Nagy megtiszteltetés volna számomra, ha állhatnám a vendégei italszámláját. Szeretném Lindbergh kapitány egészségére üríteni a poharamat.

– *Mais non, madame***.** Mi, franciák, magunk is büszkén éltetjük a kapitányt. Engedje meg, hogy én hívjam meg egy pohár italra. – Megkocogtatta egy pohár szélét, hogy felhívja a körülöttük lévők figyelmét, és bejelentette, hogy köszöntőt kíván mondani. A férfiak és nők fölálltak, kezükben fogták a poharat, meghajoltak Garden felé, és kiürítették poharukat. Garden is meghajolt, jelezvén, hogy hazája nevében köszöni a megtiszteltetést, majd köszöntötte a nagy francia szellemet. Rettenetesen boldog volt és büszke, és szerette az emberiséget.

– Eressze meg a fürdővizemet, Corinne, és készítsen ki egy kényelmes ruhát. Lapos sarkú cipőt. Kimegyek a repülőtérre. Az újságok ma este fél nyolcra jósolják a leszállást.

Amíg a kád megtelt, Garden felhívta Hélène Lemoine-t. Igen, mondta neki Hélène, szívesen ott lenne, amikor íródik a történelem. Garden üzent a konyhába, hogy készítsenek össze egy piknikkosarat. Nem bírt tovább rostokolni a rádió mellett. Ott kell lennie, amikor Lindbergh földet ér.

– Nagyon korán fogunk odaérni – mondta Hélène. – Ami jó. Kiválaszthatunk magunknak egy jó helyet, mielőtt a tömeg kiér. Mert hogy tömeg lesz, ahhoz nem fér kétség.

Volt, de még mekkora, már akkor is, amikor kiértek. Kivonult a rendőrség is, a katonaság is, hogy rendet tartson, hogy a tömeg ne zúduljon ki az acélkorlát mögé. A rendőrség utat engedett a hatalmas kocsinak, és keresztülbocsátotta őket, ki a mezőig. Micsoda kivételes szerencse – csodálkozott Garden. – Nem is értem, hogyan eshetett meg.

Laborde vigyorogva hátrafordult. – Vettem magamnak a bátorságot, asszonyom, és egy kis amerikai zászlót tűztem ki a kocsi lámpája fölé.

Gardent és Héléne-t rázta a kacagás. – Azt hiszik, a követségről jövünk – mondta Garden. – Köszönőlevelet fogok írni a nagykövetnek.

Hétkor megérkezett az igazi bizottság a követségről. A kocsikat odairányították Gardené mellé. Garden a köszöntésükre megemelte a borospoharát. Laborde fél hétkor felállította a piknikasztalt meg a székeket. Meg akartak vacsorázni, mire Lindbergh gépe leszáll.

– Hűha – hallotta Garden a követségi kocsiból –, legalább ötvenezren lehetnek. – Garden lefordította és továbbadta a hírt Héléne-nek és Laborde-nak. Garden ragaszkodott hozzá, hogy a férfi velük egyék. – Végül is – mondta Garden –, ebben a delegációban magának volt a legtöbb esze, Laborde. – Mulattatta, hogy a többi amerikai kíváncsian szemléli társaságukat. Jó érzés volt, hogy mindenkinek túljártak az eszén, ráadásul fel is találták magukat.

Drámai jelenet volt. Jobbra-bálra hatalmas fényszórók pásztázták az elsötétülő eget. Vörös, zöld és fehér rakéták törtek fel az égre, majd robbantak szét színes csillagokra hullva. Tisztán lehetett hallani a tömeg izgatott pusmogását a kocsikat a korláttól elválasztó száz méteren keresztül. Fél nyolc volt.

Kitűzött trikolórral három limuzin állt meg bukdácsolva a mező szélén. A francia fogadóbizottség megérkezett. Lindbergh sehol. Laborde odament a legközelebb álló francia kocsihoz, és beszédbe elegyedett a sofőrrel. Fejét rázva tért vissza. A *St. Louis szellemé*-t egy órája látták meg Írország felett. Csak kilenc körül érhet ide.

– Akkor kénytelenek leszünk előre ünnepelni – mondta Garden. – Már csak pezsgőnk van. Írország a lényeg, ez azt jelenti, hogy átrepült az óceán felett. Minden a legnagyobb rendben.

Egy óra múlva beültek a kocsiba. Sötét volt. Hirtelen hatalmas fények gyúltak – egy, kettő, majd mindenfelől, és világosabb lett a nappalnál. – Jön – kiáltotta Garden. Kiugrott a kocsiból, és felnézett az égre. A csillagokat látni sem lehetett, minden elhalványult a repülőtérről feltörő fényárban.

Aztán a következő pillanatban visszatértek a csillagok. Csak a fényszórók köröztek tovább lassú, lusta körökben. A leszállópálya elsötétedett. – Mi történt? – rohant oda Garden a legközelebbi kocsihoz, hogy felvilágosítást kapjon.

– Nem tudom, asszonyom – mondta az egyik amerikai. – Talán csak a fényeket próbálták ki.

– Mennyi az idő?

– Negyed tíz.

Garden megköszönte, és lassan visszament a kocsijához. Nem akarta elhinni, hogy a Csatorna képes volt arra, amire az Atlanti-óceán nem.

Hélène megpaskolta a kezét. – Drága Garden, a legkétségbeejtőbb pillanatokban az embernek szembe kell néznie a tényekkel. Ez az egyedüli kapaszkodó. Milyen tényekbe kapaszkodhatunk? A bátor pilóta biztonsággal átkelt az óceán felett. Rengeteg üzemanyaga volt. Tapasztalt pilóta. Késik. Csak ennyit tudunk.

– De sötét van, Hélène, és nincsenek navigációs műszerei. Arra számított, hogy világosban fog földet érni.

– Ha sötét van, eligazítanak a csillagok. Az emberek jóval a műszerek előtt tudtak tájékozódni a sötétben. Tények, Garden. Ezek tények. – Némán vártak. Időnként felvillant egy-egy rakéta, majd csillagokra hullott szét. Laborde takarót terített Hélène térdére; lehűlt a levegő.

A fények kigyúltak, Garden visszafogta a lélegzetét. Igen, valóban motorzúgás hallatszott. A tömeg felmorajlott. A fényszórók az eget pásztázták. – Tudtam – mondta Garden. – Tudtam, hogy sikerül. – Hélène keresztet vetett, suttogva hálaimát rebegett. – Ha földet ér, kiszállunk a kocsiból – mondta Garden. – Látni akarom, ahogy begördül és kiszáll.

A fények kihunytak. – Laborde! – kiáltott Garden.

A sofőr már szaladt is az irányítóközpont felé. A tömeg csalódott moraja igen erős volt. Garden tartotta magát a tényékhez. Meg a bizonyossághoz, amit délután a Notre-Dame-ban érzett. Amikor Laborde visszatért, képes volt higgadtan megkérdezni, megtudott-e valamit.

– Egy másik gép volt, madame, aminek nem itt kellett leszállnia. De Lindbergh kapitányt látták Cherbourg fölött, miután fél kilenckor átszelte a Csatornát. Mindjárt itt lesz.

– Micsoda drámai pillanatok – mondta Hélène és a torka összeszorult. – A világ minden kincséért el nem mulasztottam volna.

– Hallja, madame? Motorberregés. – Laborde letekerte az ablakot.

– Igen, igen, hallom. De távolodik.

A fényszórók és egy tucat rakéta, egyszerre. Hélène és Garden ellenzőt formált a kezéből. Garden a kocsiajtó kilincsét tapogatta.

– Végre – mondta. Miközben az ajtót felnyitotta, olyan erős lett a dübörgés, mintha a gép egyenesen feléjük tartana. Laborde visszalökte a kocsiba, mielőtt még kiszállhatott volna. Garden körülnézett.

– Isten nevében – mondta Hélène.

A tömeg kiabálva, éljenezve elárasztotta a mezőt. Áttörték az acélkorlátot, félresöpörték a rendőrséget és a katonaságot. Laborde-ot elkapta és elsöpörte a kocsit körülözönlő tömeg, amely vagy százötven méterre tőlük megállt, és körülvette az ezüstösen csillogó repülőt.

– Micsoda szerencse – kiáltott Hélène –, van nálam egy üveg konyak! Ki tudja, mikor kerül elő a sofőr.

– Leszállt. Hélène, átkelt az óceánon! Nézd, a vállukra vették, úgy viszik. Hallod az éljenzést? Én is éljenezni akarok.

– Akkor éljenezz.

Garden letekerte az ablakot. Az ajtót elbarikádozták az örömmámorban kiáltozó emberek. Garden kidugta a fejét, és velük kiabált. – Lindy! Lindy! Bravó! Bravó!

Amikor Lindberghet elvitték, és a lelkes tömeg oszolni kezdett, Laborde visszaverekedte magát a kocsihoz. A sapkája elveszett, és a kabátujja elszakadt. – Jól van, Laborde?

– Kitűnően, madame.

Keménykalapos tisztviselők sora integetett a megmaradt korlát mögül, tépettebben Laborde-nál. Jól öltözött úriember, aki nemzeti szalagot kötött át a mellkasán, sodródott a kocsihoz. – Ezer bocsánat – szólt, és fehér kesztyűs kezével megérintette a kalapja karimáját. Aztán elkerekedett a szeme. – Hélène! – kiáltott. – Hogy kerülsz ide?

– Kijöttem ünnepelni, Marius. Nagy élmény volt. Te csak tegyél eleget miniszteriális kötelezettségeidnek. Hiányolni fognak a kollégáid.

Mademoiselle Lemoine kuncogott egész úton hazafelé. Garden nemkülönben.

80

– Drága Garden – kezdte másnap Hélène –, tegnap este nagyon meg voltam elégedve veled. Kitűnően is éreztem magamat, de leginkább veled voltam elégedett. Mihelyt felhagysz azzal a fontos tevékenységgel, hogy kibámulj az ablakon, elmondom, miért. Min jár a fejed?

– Ó, hát Skyon, és hogy mennyire szeretném, ha itt lenne. Tudod, ő is repül. Ő még nálam is sokkal jobban méltányolta volna azt, amit Lindbergh véghezvitt, jobban tudta volna, mire gondolt, mit érzett.

Mademoiselle Lemoine ezt nagyon valószínűtlennek tartotta, de nem szólt. – Nos, hát nem volt ott – mondta helyette. – Ez tény. Aminthogy tény az is, hogy te eltervezted, megszervezted, és oda is mentél. Velem együtt, de ennek nincs jelentősége. Te megtettél mindent, ami szükséges. Egyedül. És jól érezted magad, örülsz, hogy ott voltál. Ugyanakkor a szavaidból arra következtetek, végig tudatában voltál annak, hogy amerikai vagy. Ez a kiváló Lindbergh kapitány kipattintotta belőled a pozitív öntudat első szikráit. Rádöbbentél, hogy amerikai vagy, hogy vannak dolgok, amelyek érdekelnek, s hogy meg is tudod valósítani a vágyaidat, és hogy érdemes is őket megvalósítani.

Ezen az ösvényen kell továbbhaladnod. Fel kell fedezned önmagadat. Hogy amerikai vagy. És még micsoda? Azonosulnod kell önmagaddal. Hosszasan tárgyaltuk az életedet, és most elmondom, milyen következtetésre jutottam. Lánykorodban és ifjú asszonyként mindig tetted, amit mondtak, csináltad, amit a többiek, sodródtál a tömeggel, amiként a sofőrt elsodorta tőlünk az áradat. Mindig része voltál valaminek, nem önmagadban egységes egész. Anyád kreatúrája voltál, aztán a férjedé, aztán az úgynevezett barátaid játékszere. Az ő igényeiken, az ő véleményükön keresztül szemlélted magádat. Mostantól a magad szemével kell körültekintened. Hozzáláttál az agyad megműveléséhez, ismeretekre tettél szert, kíváncsi lettél a világra. Most élj vele, és találj magadnak valakit, akit

tisztelsz, akire felnézel, akinek a társaságában jól érzed magad. Megindultál az úton. Csak így tovább, de ha lehet, még keményebben.

Garden bólintott, közben a homlokát ráncolta. – Igen, értem. Legalábbis azt hiszem, hogy értem. Egy biztos, sokkal jobban érzem magam a bőrömben, mint valaha is. Úgy érzem, most már tudom, mihez kezdjek az életemmel, mert tanulok, és meglátom a dolgokat. Soha többé nem leszek olyan, mint voltam, Hélène. Olyan üres volt minden. De azt nem értem, hogy ezzel az újonnan szerzett önismerettel hogyan fogom visszaszerezni Skyt. Erre mikor fogsz megtanítani?

– Kedvesem, rég megmondtam neked. Ez a könnyebbik része a dolognak. Túl vagy a nehezén. A figyelmedet felkeltette a külvilág, és úgy érzed, érdemes rá odafigyelni. Most, hogy belevágtál, csinálod tovább. Ettől a személyiséged csak még érdekesebb lesz. – Ma május huszonkettedike van. Most eredj. Fedezd fel magadat ugyanúgy, ahogyan Párizst és a könyveidet felfedezted. Gyere vissza egy hónap múlva, és ha a dolgodat elvégezted, készen állunk a végső feladatra.

– De Hélène, az több mint két hónap, és ki tudja, mennyi van még hátra. Azt mondtad, a pártfogód kis feleségét két hónap alatt kitanítottad.

– Az igaz, de tudod, az a lány francia volt. Nem voltak rossz szokásai, amelyekről le kellett szoktatni.

Hélène alig ismert rá a fiatal nőre, aki egy hónap elteltével megjelent nála. Garden egyszerű fehér blúzt és fekete szoknyát viselt, a haját fiúsan rövidre vágatta. A fejét vörös és arany tincsek borították.

– *Mon dieu* – akadt el Hélène lélegzete.

– Ugye rémes? – kérdezte Garden vidáman. – Eddig öt prostituált szólított le és ajánlotta, hogy megtanít rendkívül érdekes leszbikus fogásokra. Egyszerűen nem bírtam többé turbánt viselni.

– Ha megnő, lángolni fog az egész – mondta Hélène. – Ha ilyen hajam lett volna, már régen minden oroszok cárnője lennék. Vagy kínai császámő. Vagy tetszésem szerint bármelyik országnak a királynője. Ülj le, drága Garden. Látom, kosarat tartasz a kezedben. Mit hoztál nekem?

– Erdei szamócát, Hélène. Primőr. Ezt még nehezebben termesztik, mint az üvegházi szőlőt, de hát én nem vagyok francia.

– Hogy kiköszörülted a nyelvedet. Vigyázz, bánj vele óvatosan.

– Csak nevetésre használom. Annyi nevetséges dolgot tapasztaltam, és sokat csintalankodtam. Szegény Miss Tragert rengeteget bosszantom. Magamban beszélek, rövidre nyíratom a hajamat. Azt hiszi, elment a józan eszem.

– És ennek megfelelően írja a jelentéseit?

– Milyen bölcs vagy, Hélène. Igen, én is rájöttem. Arra nem sikerült rájönnöm, hogy miért gyűlöl a principessa olyan nagyon, de nem fontos. Hogy gyűlöl, az tény, de a személyemnek semmi köze hozzá, legföljebb csak annyi, hogy résen kell lennem.

– Rengeteget tanultál. Meg vagyok elégedve. Akkor folytathatjuk is. Csak még azt áruld el, hogy miért öltöztél úgy, mint egy bolti eladólány, és mi az a dolog a nyakadon.

–Azért öltöztem így, mert meghíztam, és egyetlen régi ruhámba sem férek bele. Nem akartam varrónőhöz menni; nem is értem rá. Inkább megállítottam az utcán egy csinos lányt, és megkérdeztem, hol vette a ruháját. Ő irányított el egy üzletbe a bal parton.

– És neki is csontok lógtak a nyakában? Meg tollak?

Garden nevetve tapogatta meg a nyakláncát. – Ez egy amulett, amely megvéd a gonosz tekintetektől. Meg azok a gyöngysorok is, amelyeket akkor viseltem, amikor megismerkedtünk.

Hélène sietve háromszor keresztet vetett. – Ne aggódj – mondta Garden. – Templomba is járok. Az amerikai, protestáns templomba, de egy az Isten, Hélène.

– Az amuletted egészen rendkívüli.

– Része a múltamnak, annak, ami kiformált. Érdekel, mit tudtam meg magamról?

– Már tudom is. És most, hogy tudod te is, lépjünk tovább. Ki kell érdemelnem a szamócámat. Mit tudtál meg Skyjal kapcsolatban, vagy arra se értél rá, hogy felőle gondolkozz?

– Rájöttem, hogy az újdonság kell neki, a változás, a mozgás. Hamar elunja magát.

– Garden, kitűnő tanuló vagy. Biztosan franciák voltak az őseid. Vannak már kész terveid?

– Arra egyedül nem vagyok képes. Próbáltam kitalálni, miféle új dolgokat művelhetnénk együtt, ami Skynak magától nem jut eszébe, de nem sokra mentem. Az éjszakai mulatók mindenütt egyformák, úgyhogy az utazás nem igazán jó megoldás.

– Nem. Bár te már tudnád élvezni. A megoldás te magad vagy, drágám. Most, hogy valakivé lettél, olyasvalakivé, akit ismersz, ki kell találnod azt a Gardent, aki kiismerhetetlen. Egy olyan Gardent, aki senkire nem hasonlít, aki titokzatos és szenvedélyes és mindig változó. Szerepet kell játszanod.

Garden a homlokát ráncolta. – Istenem, Hélène. Egész életemben szerepet játszottam. Most, hogy végre túl vagyok rajta, azt mondod, hogy kezdjem elölről. Szó se lehet róla.

– Ne légy ilyen nehéz felfogású. Ha magad írod a szerepedet, s utána eljátszod, akkor nem teszed tönkre magadat. Ahhoz érzék kell, mint a főzéshez. Te vagy a szakács, és a szerep a puding. Csak ha összetéveszted magadat a tojással, akkor válik olyan moslékká az életed, mint volt azelőtt. Neked kell ez az ember. Tudod, mire vágyik. Akkor csak meg kell felelned ezeknek az elvárásoknak, és máris a tiéd.

– Olyan hidegvérűen hangzik.

– Az is. Ha nagyon szerencsés vagy és nagyon ügyes, képes leszel annyira levenni a lábáról, hogy annak a feladatnak fogja szentelni az életét, hogy kiderítse, melyik az álarc mögött rejtező Garden. Akkor aztán felhagyhatsz a szerepjátszással.

– Akkor még sokáig, keményen kell dolgoznom.

– Kétségbe ejtesz. Hát még nem jöttél rá, hogy a házasság a legkeményebb munka? Ott az ember nem kap csütörtökönként szabadnapot.

– Segítesz nekem megírni ezt az elképesztő szerepet – a Gardenét?

– Miért, eddig mit csináltam? Kezedbe adtam a csontvázat, a fegyelem fegyvertárát és a felkeltett érzékek eszközeit. A

vázlatot neked magadnak kell felrajzolnod. Soha ne feledd, hogy fel kell keltened az érdeklődést, ugyanakkor kerüld a feltűnést, és légy egyéniség. Vágyjon utánad mindenki, de csak az ő számára légy elérhető, közben pedig ne hagyd, hogy kihasználjon.

– Ez azt jelenti, hogy többé nem találkozunk?

– Dehogyisnem, természetesen találkozunk. Hisz érdekel, mi lesz veled. És téged is olyanra faragtalak, hogy érdekes légy. Nagyon is számítok a barátságodra.

– És akkor most már megvehetném Tradd festményeit?

Hélène elmosolyodott. – Jó voltál? Nem árultad el Bessnek?

– Egy szót se. Hisz becsületszavamat adtam. Pedig nagyon szeretnék beszámolni neki. Tudom, hogy rettenetesen boldoggá fogják tenni a képek.

– Akkor meg is fogja kapni. Egy kivételével. A portrémat megtartom. Rossz kép, alig hasonlít, de elnéző természetű vagyok. Gyere, megmutatom őket.

A képek többnyire tájakat, utcai jeleneteket ábrázoltak. – Tudod, járták az országot – mondta Hélène. – És amikor Tradd elkezdett festeni, lefestette a számára legfontosabb színhelyeket. Harry mindenhová magával vitte. Angliába, Skóciába, a sziklás hegységbe, a birkák és mellyes-faros lányok közé. Aztán Skandináviába, körbe Európában, a mediterrán szigetvilágba, természetesen Görögországba és Észak-Afrikába. Egyiptomból karavánnal vágtak át a sivatagon, s azt hiszem, utána Perzsiába mentek, Konstantinápolyba, Bangkokba, Benáreszbe. Nem emlékszem már mindegyik helyre. Van, amelyiket a

festményekről felismerem. Ez biztosan Oroszország, ezzel a hagymakupolával meg a sok hóval.

Garden végignézte a hatalmas, tetővilágításos műterem padlóján kiterített képeket. – Meglehetősen vacak képek, ugye?

– Eléggé. Látom, nyomot hagytak rajtad a múzeumok. De rettenetesen kedves fiatalember volt.

– Próbálta valaha eladni a képeit?

– Garden, Tradd művésznek hitte magát. Nem volt dilettáns.

– Szegény Tradd. Biztosan nagyon csalódott volt.

– Miért lett volna? Minden képét eladta. Méghozzá az akkori viszonyoknak megfelelően jó pénzért.

– Nem értem… vagy jól értem? Te vetted meg őket.

– Igen, de neki fogalma sem volt róla. Van egy öreg barátom, egy galériatulajdonos, nagyon jó hírű galériája van. Ő szervezte meg az egészet. Ő is tárolta, amíg Tradd el nem utazott.

– Csodálatos ember vagy, Hélène.

– Való igaz. Volna egy javaslatom. Az összes kép talán túlzásnak tetszene. Olyan egyformák. Mi lenne, ha hármat vagy négyet kiválasztanánk Bess számára, a többiről pedig megfeledkeznénk?

– Szerintem nagyszerű volna. De nem látom a portrédat.

– Az itt lóg. Az asztal fölött.

Garden odament, hogy megnézze. – Hélène, de hisz ez egy akt!

– Az hát.

– Meztelenül álltál modellt Traddnek?

– Miért ne?A szeretőm volt… Ugyan már, Garden, már megint olyan ártatlan képet vágsz. Tradd még gyerek volt,

amikor megismertem, akkor érkezett Charlestonból. Tizenhat esztendős volt, de annyira gyerek még, hogy Harry a csütörtökjeimen más programot szervezett neki. Úgy öt hónap után Harry magával vitte az útjára. Kilenc évig egyikőjüket se láttam. Harry útban valahová beugrott Párizsba. Tradd úgy határozott, hogy marad, és festeni fog. Felnőtt férfi volt. Huszonhat esztendős, ha jól emlékszem. Én meg a fénykoromban. Negyvenéves voltam. Nagyon boldogok voltunk.

– Csütörtökönként.

– Csütörtökönként.

– És Harry?

– Nos, igen, hogy vele mi történt, azt nem tudom. Rosszul nézett ki, amikor utoljára találkoztunk. Eltörte a lábát, nem forrott rendesen össze, és rettenetes fájdalmai voltak. De hallott egy orvosról, és most már hamarosan rendbe jön, mondta. Egészen biztos, hogy hazudott. De én nem ilyennek emlékszem rá, az én emlékezetemben Harry soha el nem fáradt, nem ismerte a fájdalmat és a betegséget. Végtelenül érdekelte minden és csak úgy habzsolta az életet. Amikor vele voltam, mindennek sokkal élénkebben voltam tudatában, jobban figyeltem. A színek elevenebbek voltak, az őszibarack édesebbnek tűnt.

– És Elizabeth nénit szerette. Miért hagyta elmenni akkor?

– Drága Garden, Harryt nem lehetett visszatartani. Olyan volt, akár a higany. És nyughatatlan. Nem bírt veszteg maradni. Harry magával akarta vinni, nem pedig mellette rostokolni. Bess nem bízott benne, vagy talán magában. Charlestonról le nem mondott volna semmi pénzért.

– De hát a fiáról lemondott. Ez mégis különös.

– Biztos, hogy nagyon szerette. A legnagyobb élményt nyújtotta neki, amit egy fiatalember megkaphat – a világot, Harry Fitzpatrick társaságában. Miközben önmagát megfosztotta mindkettőjüktől. Nemes szívű asszony… én nem lettem volna képes rá.

– Milyen volt Tradd itt, Párizsban? Mindent meg akarok írni Elizabeth néninek.

– Remélem, azért mégsem mindent. Az volt a *belle époque.* Ő festő volt a Montmartre-on. Ittuk az abszintot, jártunk a Moulin Rouge-ba, a Place Pigalle-ra, a Cancanba. Dicsőséges korszak volt, és megfelelő hely egy fiatalember számára, de nem szükségszerűen ezekre az információkra van szüksége egy anyának.

– Szerintem igen.

– Akkor majd én megírom neki. Te amúgy is túlontúl el leszel foglalva Gardennel, az új kreatúráddal.

81

Garden újabb két hónapot töltött Párizsban, egyedül, felkészült a feleség-kurtizán szerepre. Kiapadhatatlan pénzforrásai, valamint gyarapodó értelme és képzeletvilága rendkívüli lehetőséget biztosítottak tervei szövögetésére.

Felfogadta Connie-t, hogy tervezze meg a ruháit. Thelmát, hogy koppintson le dolgokat, de ne pontosan, hanem olyan változtatásokkal, amelyeket Garden elképzelt magának.

Akkoriban, amikor még csak feketében jártak a nők, mert az volt a divat, Garden csak fehéret viselt vagy színeset. A vékony, fiús alkat volt a divatos, keskeny csípő, lapos mell. Garden nőies volt és el volt rá szánva, hogy ezt nem rejtegeti, hanem kihangsúlyozza.

Három színt viselt előszeretettel. A vén Pansy nyakláncának élénk kékjét és a haja árnyalatait, az aranyat – és rézvöröset. Egyetlen divatszalonban dolgoztatott, a legkisebb és legpatinásabb cégnél, a Fortunynál.

Mariano Fortuny Velencéből származott, és zseniális feltaláló volt, építész és tervező. Tökéletesítette a selyemszövés, festés és pliszírozás eljárását, a műveletben nem is volt hozzá fogható. A pliszéi rendkívül finomak, két és fél centiméter szélességű anyagra két tucat is jutott, precízen, szabályosan. Ebből a berakott selyemből alkotta meg Fortuny estélyi ruháját, a testre egyszerűen ráomló anyagból, néha a derekán megkötött selyemövvel, néha tunikás felsőrésszel, és szinte mindig törékeny velencei üveggyöngyökkel kihímezve.

Garden konzultált a mesterrel, kölcsönadott neki egy gyöngyszemet Pansy láncából. Fortuny pedig elkészítette Garden estélyijét kékből, aranyból, rézvörösből és fehérből és még egy csomó olyan színárnyalatból, amivel csak egy nagy művész képes adózni egy asszony egzotikus színeinek.

Garden belekomponálta Pansy nyakláncát az ékszereibe. Átalakíttatta és átrakatta a karkötőit, nyakláncait, brossait úgy, hogy egy kék kő került középre és köré a gyémántok vagy gyöngyök. A csomózott zsinegen függő amulett alaposan próbára tette Párizs legügyesebb ékszerészeit. Cartier három

embert jelölt ki a feladatra, akik semmi mással nem foglalkoztak. Amikor hat hét után a nyaklánc elkészült, a csont és a toll és a gyöngy ugyanúgy a lánc végére volt csomózva, de vékony zománcfoglalatban, melynek a színe pontosan megegyezett a benne foglalt tárggyal, a zsineget pedig puha, hajlékony aranylánc helyettesítette. Csomó fogta össze a talizmánokat, csomó fogta össze a nyakláncot Garden tarkóján.

Garden gyötrelmes napokat töltött azzal, hogy felkutassa azt a specialistát, aki előállítja a megtervezett énjéhez szükséges kelléket. Már épp feladni készült, amikor végre megtalálta. Ott volt hajnali négykor Les Halles-ban, a virágpiacon, megpróbált beszédbe elegyedni az árut a teherautókról lerakodó munkásokkal, amikor egy zubbonyos fiatalember félénken megkérdezte, levenné-e a kalapját. A fiatalember növénynemesítéssel foglalkozott. És pontosan azon fáradozott, hogy Garden hajával egyező színű krizantémot hozzon létre. Ugye szabad megnéznem a hölgy hajában az arany és a vörös megoszlásának arányait?

Garden el volt ragadtatva. Tudni akarta, mi az a növénynemesítés. Hogy lehet a krizantémot keresztezni? Együtt kávéztak a fiatalemberrel, majd hagymalevest rendeltek. Még mielőtt megvirradt, Garden barátságot kötött Claude Dupuis-vel. Egy hét se telt bele és már megszervezte Claude kísérleti laboratóriumát, és a legismertebb francia növénytermesztőket rávette a mesterséges világítású gardéniatermesztésre. A részletek és a kísérletezés szenvedélyes szeretetét Claude a virágnyílás és sugárzásidő problematikájára is kiteijesztette. Mire augusztus végén Garden elhagyta Párizst, a férfi

diadalittasan jelentette, hogy teljesíteni tudja Garden szíve vágyát, a világ bármely sarkában legyen is Garden, mostantól fogva minden reggel megkapja a virágja teljében levő legszebb négy szál gardéniát.

Most már nem sok teendő maradt hátra. Garden elment Alexandre-hoz. – Állítólag krizantémra hasonlítok – mondta neki. – Juttassuk érvényre ezt a hasonlóságot. A jövőre való tekintettel meg akarom növeszteni a hajamat.

Aztán nyelt egy nagyot és felfogadott egy reklámszakembert Connie mellé. – Engedélyezem, hogy diszkréten felhasználjon mademoiselle Weatherford modelljeinek népszerűsítésére. Valaha sokat foglalkoztak velem a lapok;

További várakozásra nem volt oka. Garden jobban félt, mint eddig valaha. Hátha Hélène tévedett? Mi lesz, ha Sky ezek után sem mutat érdeklődést?

Meg kell próbálnod, mondta magának elszántan. Nem rejtőzködhetsz az idők végtelenjéig, s nem töltheted az életedet tervezgetéssel és titkos előkészületekkel. – Miss Trager – mondta a titkárnőjének –, táviratozza meg Mr. Harrisnek és a principessának, hogy augusztus harmincadikán érkezem. Mondja meg Corinne-nak, hogy csomagoljon össze. Küldje előre a bőröndöket. Intézze el a helyfoglalást. Maga meg Corinne egyenesen Antibes-ba mennek, huszonkilencedikén. Engem Laborde visz le kocsival. Másnap érkezem.

„Drága Lucien – írta Garden. – Nem válaszol a leveleimre, de én azért nem csüggedek. Mint már a második levelemben is megírtam, az első levélben nem magyaráztam meg eléggé, hogy

miért nem mentem el a kiállítás megnyitójára. Őszintén sajnálom. Reméltem, hogy a második levél, a teljesebb magyarázattal, majd megvilágítja a dolgokat és válaszra készteti. Reméltem, azt a választ kapom, hogy megért, és hogy legyünk továbbra is barátok. Én úgy érzem, azok vagyunk, és mindig is azok voltunk. Nem hiszem, hogy a barátság olyan mindennapos dolog, hogy az ember egyszerűen lemondhat róla. Az én életemben legalábbis nagyon ritka. Ezért nem vagyok hajlandó tudomásul venni a hallgatását. Úton Antibes-ba megállok Grasse-ban. Harmincadikán délelőtt ott leszek. Az illatomat negyven mérföldről érezni fogja. Több *Jardin*-t használok, mint vizet, és éjjel-nappal csodásan illatos vagyok. Szerencsére felfedeztem, hogy múlt hét óta árulják, és sikerült felvásárolnom a teljes készletet a parfümériámban, mire az első adag elfogyott. Az üvegpiramis tartó rendkívül kecses. Gratulálok a tervezőjének. A kutyát azonban hiányolom a tetejéről. Hiányolom továbbá a barátomat, de remélem, hamarosan találkozunk."

A távirat épp akkor érkezett, amikor Garden beült a kocsiba. „Ne jöjjön." Ennyi. Garden lefirkantotta válaszát a küldöncfiúnak, és megkérte, hogy adja fel. „Késő. A táviratot már nem kaptam meg."

Lucien elsötétített szobában fogadta. Alig lehetett kivenni a körvonalait. – Drága Garden – mondta. – Rettenetesen örülök, hogy nem hallgatott rám. Gyáva féreg vagyok, amiért nem írtam, s ha maga nem ilyen elszánt, bizonyára az is maradok.

Nem, drágám, ne mondjon semmit. Hadd mondom el én, amit képtelen voltam megírni. Nem mentem el a megnyitóra,

Jardin. Két okból jártam Párizsban, hogy lássam, és hogy felkeressek egy orvost. Bedőltem a mendemondának, hogy az az ember meg tudja gyógyítani a betegségemet. Megtudtam, hogy lehetetlen.

– Lucien, nem hiszem.

– El kell hinnie, Garden. Mondtam, hogy azért szeretek magára nézni, mert olyan egészséges. Akik épek, nem hisznek a halálban, de magának hinne kell. Ha bátrabb volnék, felkattintanám a lámpát, megmutatnám arcomon a halált. De hiú vagyok. Szeretném, ha arra a jóképű ördögre emlékezne, akinek ismert… Ne sírjon, kedvesem. Azt akarom, hogy nevessen. Sokat nevettünk, jók voltunk egymáshoz. Maga volt a mindenem. És az is marad. És segítségemre volt a legnagyobb műalkotásom létrehozásában. E percben sokkal illatosabb, mint bármelyik asszony a földkerekén. Nagy gonoszság volt, hogy mindet fölvásárolta. Gondolom, a nők a fogukat csikorgatják. Rendelkeztem afelől, hogy élete végéig ellássák ezzel a parfümmel. Öt nőnek, tíznek elegendő mennyiséget kap. De esküdjön meg, hogy abbahagyja a felvásárlást. Hadd jusson belőle valami másoknak is.

– Esküszöm.

– Hogy remeg a hangocskája. Esküdjön fennhangon. Mosolyogva. Hallom ám a különbséget.

– Esküszöm.

– Így már jobb. Sziklákat fogok odafentről a fejére görgetni, ha hagyja, hogy Lucien bánkódjon maga miatt. Volt egy látomásom, egy rémálmom. A mennyország sugárzó, ragyogó fehér mennyei Svájc. Angyalok jódliznak éjt nappallá téve, és

mindenütt zabkása és tejszín terem. Inkább a pokol, mondom, de a vallatom közli, hogy nincs választásom. Olyan bűntelen volt az életem.

Ó, érzem, mosolyog. Helyes. Fáradt vagyok, kedvesem. Hagyjon magamra. Köszönöm, hogy eljött.

– Lucien…

– Tessék.

– Megcsókolhatom búcsúzóul?

– Nem! Lehetetlen. Biztosan tele van bacilusokkal. Én ragaszkodom a magaméihoz. Menjen. Álmos vagyok. És legyen boldog. Megparancsolom.

Amikor Garden a kocsihoz ért, az ülésén egy életnagyságú játék bernáthegyi terpeszkedett. Az álla alatt a hagyományos flaska, de ezúttal parfümmel tele. Garden átölelte a kutya nyakát és sírt és nevetett, és arcát a kutya fején pihentette, miközben a kocsi kigördült a virágzó levendulaágyások közül.

82

Garden kiszállt a kocsiból, tagjaiból kilazította a feszültséget, átvágott a teraszon, majd belépett a villába. A koktélra időzítette érkezését. Azt akarta, hogy emberek nyüzsögjenek körülöttük, amikor találkozik Skyjal. Az majd segít, hogy megfelelő színészi teljesítményt nyújtson.

Nevetés ismerős hangjait hallotta, meg csilingelő jégkockákét, s megindult a hang irányába, a nappaliba, melynek

szélesre tárt ajtaja a teraszra nézett. Csak egytucatnyian lehettek. Sky és Vicki kivételével senkit nem ismert.

Garden megállt az ajtóban. – Segítség – mondta kacagva. – Útközben egészen kiszáradtam. – Amikor már minden tekintet rászegeződött, lehajította válláról a fehér vászonkeppet, és levette fehér vászonkalapját. Miközben kibújt belőle, megrázta a fejét. Csillogó hajfürtjei a helyükre találtak – ugyanaz a gazdag színárnyalat, mint a rövid Delphos-ruháé, amely simán redőzött gyönyörű testén.

Keppjét és kalapját egy székre hajította. – Csak nem apadt ki a kút? – A helyiség sarkában álló bárpulthoz lépett, látszólag mit se törődve a lépteit követő pillantásokkal, de annál nagyobb figyelemmel észlelve Vicki sápadtságát és Sky csillogó szemét. Jól ismerte ezt a pillantást, de az utóbbi években mindig más nők váltották ki Skyból.

– Drágám! – A férfi sietve a bárpulthoz botorkált. – Majd én elkészítem az italodat. Csodásan nézel ki.

Garden higgadtan végigmérte. – Te is, szerelmem – mondta. Azzal otthagyta. – Feketeribizli-likőrt kérek – szólt még vissza. – Vicki drágám – kezdte. – Esküdni mernék, hogy a bal parton vagyok. A villa *olyan décoratif.* – Arcát balról-jobbról Vickiéhez érintette. Majd továbblépett, és megállt az agresszíven Art Deco szőnyeg kellős közepén. Viselkedése nyílt hadüzenet.

– Nagyon örülök – mondta a legközelebb álló idegennek, egy férfinak, aki levenni sem bírta tekintetét Garden pliszírozott ruhája alatt hullámzó telt kebléről. – Gardennek hívnak. Sky elveszettnek hitt felesége vagyok. – Könnyedén siklott egyik vendégtől a másikhoz, mindenkivel kezet fogott, majd visszatért

Skyhoz. – Köszönöm, szívem – mondta, azzal kivette a poharat a férfi kezéből. Úgy nézett a férje szemébe, mintha rajtuk kívül nem is volna más a helyiségben. – Nos, hogy vagy, Sky? Hiányoztam? – A hangjában nyoma sem volt könyörgésnek, sem csábításnak. Kihívó volt.

Nevetségesen könnyen aratott győzelmet a férje fölött. – Már nem is vagyok tisztában az érzéseimmel, Sky – mondta, s közben mintha pórázon vezette volna a férfit, bárhová is ment. Márpedig mindig ment valahová, s Sky a nyomában.

Elment a Lérins-szigetekre, egy óra hajóútra Antibes-tól, felkereste a vasálarcos ember barlangját, Antibes-ban a tizenkettedik századi kastélyt. Megnézte Isadora Duncan különös, szomorú fellépéseit, és meghallgatta Jean Cocteau-t, aki kávéházakban olvasta verseit. Mindennap lement a strandra valamelyik fehér kaftánban, amit Connie a számára tervezett, a csuklyáját mélyen a szemébe húzta, hogy arcát védje a sugárzástól, s nyakában ott villogott az elmaradhatatlan arany-zománc varázsnyakék. Késő délután visszament a strandra, hogy megnézze az Alpok távoli csúcsai mögé lebukó napot, amely bíborvöröbe vonta a hósipkás hegycsúcsokat.

Aztán a besötétedett tengerparton üldögélt, és Skyjal beszélgetett. Nizza fényei rájuk hunyorogtak a tenger kiszélesedett öblében, s cigarettáik szentjánosbogárként világítottak a sötétben. – Mondd, milyen érzés a hegymászás? – kérdezte Garden. Vagy: – Milyen mutatványokat lestél el a repülőktől? – És: – Egyedüli gyerekként biztosan nagyon magányos voltál. Nagyon szigorú volt a nevelőnőd?

Szükség volt a sötétre, hogy Sky meg ne lássa Garden arcán a vágyakozást, s a könnyeket, amikor kihallotta a férfi hangjából az elképesztő szomorúságot. Szerette volna a karjába venni, elmondani, mennyire szereti, megígérni, hogy kárpótolja a nagy űrért, ami eddigi életét kitöltötte.

De jól megtanulta a leckét. A férfi kívánja, ezt tudta. És tudta azt is, hogy nem elég megtartania, ha a férfi kívánságát egyszer kielégítette. A férfinak meg kell tanulnia, hogy szeresse. Aztán, hogy bízzon benne. Csak azután jelentheti Sky számára mindazt, amit jelenteni akart.

Vicki elfogadta Garden kihívását. Garden legnagyobb örömére eléggé ügyetlennek bizonyult. Odaparancsolta Skyt maga mellé, amikor a férfi Gardennel volt, megkérte, hogy töltsön a poharába, hogy adjon tüzet, a karjába kapaszkodott, megpaskolta maga mellett a kerevetet, hogy üljön oda. Garden ekkor a hozzá legközelebb álló férfira vagy nőre összpontosított, igyekezett elbűvölni Hélène Lemoine utasításának megfelelően. Szinte mindig őszinte érdeklődés ébredt benne a beszélgetés témája iránt, amit kezdetben csak szimulált. „Te tudtad, hogy így lesz. Ravasz róka vagy" – írta Héléne-nek. Barátnője egyetlen talányos francia mondattal válaszolt: „Bolond, aki mindent kibeszél, s közben lemarad szőlőről, szamócáról egyaránt." Garden elöl hagyta Miss Tragernek. Ezeket a szavakat könnyen megtalálja a szótárban, s aztán egy szót se fog megérteni belőle. Hélène büszke lenne rá, ebben egészen biztos volt. Ő is büszke volt magára; érezte, micsoda feszültséggel jár az állandó

színjáték, de bízott benne, hogy képes lesz eljátszani a szerepét, ameddig szükség van rá.

De két hét után nem bírta tovább. Skyjal volt randevúja, együtt ebédeltek, távol a habostorta-villától és annak oda nem illő króm és lakk berendezésétől. Amikor útnak eredtek, jókedvűek voltak mindketten. – Menjünk át Nizzába, és játsszuk el, hogy angolok vagyunk – mondta Garden.

– Miről beszélsz, Garden? Az ember manapság soha nem tudhatja, hogy a következő percben mivel fogsz előrukkolni.

– Hát most tudod. Az angolok azt hiszik, hogy Nizza az ő felfedezésük. Menjünk végig a vízparton, a Promenade des Anglais-n. Majd mutogatunk a pálmafákra meg a hajókra, és mondogatjuk, hogy „Véleményem szerint", meg „Hogyan?", meg „Teremtőm" meg efféléket.

– Teringettét – mondta Sky. – Fergeteges ötlet, öregem. – Garden vigyorgott. – Egyszerűen lélegzetelállító vagy, oldalbordám.

– Sky, nem ér a nevem. Kifogyunk az angolból, mire odaérünk.

Sky nevetett. – Tik-tik – mondta. – És halihó. – A kocsi repesztett a part mentén.

Végigangolkodtak a Promenade-on, jót mulattak az ötletükön, majd Sky azt javasolta, hogy sétáljanak át a Place Massénára. – Ott van mindjárt az üzletsor mellett. Szeretnék venni neked valami apróságot, szívem.

– De hát tegnap kaptam tőled azt a csodás fülbevalót, Sky.

– Az tegnap volt.

– Édes vagy. Én azonban előbb harapnék valamit. Gyerünk a Negrescóba, és igyunk egy negronit. Még sosem kóstoltam. Mi lehet benne?

– Nem is tudom. Talán gin, Camparival. Nem éred be a pezsgővel?

– Csak ha angol a pezsgő. Legyünk következetesek.

– Akkor legyen gin, de Campari nélkül.

– És Salade Niçoise. Hogy meglegyen a dolog tájjellege.

– Micsoda ostobaságokat beszélsz! Szeretlek, ugye tudod.

– Micsoda aranyos dolgokat beszélsz. Nézd, egy napemyős asztal. Üljünk oda, és figurázzuk ki az amerikai turistákat. Mi, angolok ebben mindig nagy örömünket leljük.

– Helyes, helyes – tolta alá Sky a széket.

A martini erős volt és hideg és finom. – Csöppet sem angol – mondta Sky. – De azért megiszom. Szerinted amerikainak néznek bennünket?

– Az teljességgel kizárt, öregem. – A gin csak fokozta Garden szédítő érzését. Még soha nem butáskodtak és nevettek Skyjal ilyen sokat és ilyen felszabadultan. Tökéletes nap volt.

A saláta kész műremek, a hozzávalókat színek szerint, gyűrűben rendezték el a tálon. – Olyan gyönyörű, hogy kár megenni – mondta Garden. – De erőt veszek magamon. Hmm. Miért sokkal jobb az olíva a Földközi-tenger vidékén? Nesze, kóstold csak meg. – Sky a fogai közé kapta Garden ujjait. Garden lélegzete elakadt.

Elhúzta a kezét, mielőtt még remegni kezdett. Sietve mondania kellett valamit. Körülnézett, hátha lát valakit valami vicces kalapban, bármit, amire megjegyzést tehet.

– Nézd csak, Sky. Ott van Isadora Duncan. Tudod, a táncosnő, akit láttunk. Szerinted ma este itt fog táncolni? Én kötve hiszem. Ez a hely csöppet se cocteau-s.

Isadora egy jóképű, nagyon fiatal emberbe karolt. A férfi egy hosszú, alacsony, nyitott kocsihoz vezette és besegítette.

– Csodás ez a kocsi. Nem tudom, milyen márka lehet. Te mit gondolsz? Lehet, hogy olasz?

Garden Sky karjába kapaszkodott rémülten. – Ne, Sky állítsd meg. Siess, siess. Nem látod? A nyaka körül. A hosszú sál, lelóg a kerékre. Ne hagyd, hogy a fiú elinduljon. Ó, szűzanyám. – Garden felpattant, a széke felborult. – Állj! – sikoltotta. – Állj!

Aztán sikoltozás hallatszott mindenfelől, Garden a kezébe temette arcát, a szemét dörzsölte, mint aki káprázatnak véli, amit az imént végignézett. Megtántorodott és Skyra zuhant, – Nem bírom. Vigyél haza. Fogjál. Ó, Sky, fogjál. És el ne eressz többé.

Hazafelé Antibes-ba kihányt a kocsiból.

– Mi baja Gardennek? – kérdezte Vicki, amikor a villához értek. Garden zokogva tántorgott fel a szobájába. Sky beszámolt anyjának a táncosnő abszurd haláláról. Vicki kirohant a teraszra, hogy beszámoljon az ott ebédelő barátainak a történtekről. Garden egész délután ágyban feküdt, és rázta a zokogás. Sky Corinne-nál érdeklődött a hogyléte felől, de nem látogatta meg. Nem vagy vonzó, Garden, amikor gyengének mutatkozol, mondta a lány magának. Ezt vésd jól az eszedbe. Ha szükséged van rá, tehertétel, nyűg vagy, kölönc a nyakán.

Többé nem veszítette el a fejét, akkor sem, amikor lement vacsorázni, s az a látvány tárult a szeme elé, hogy Vicki vendégei

Isadora Duncan táncoló, kezében cintányért tartó bronzszobrát állják körül.

– Kedveseim – mondta Vicki –, egyszerűen átvertem az árust. Még nem vette hírét a dolognak, én pedig megkaparintottam az eredeti árért. Azóta biztosan megütötte a lapos guta.

Vacsora után mindannyian elmentek az Edén Rocba táncolni. Zsúfolásig volt hollywoodi színészekkel és színésznőkkel. Aki számított, akkoriban Cap d'Antibes-on töltötte a nyárvégét.

Garden rájuk se nézett. Ők azonban nagyon is megnézték. Egyedül Garden volt sápadt a napbarnította testek között. Fehér selyem Fortuny tunikaruhát viselt. A vállára egyetlen szál gardéniát tűzött gyémántcsattal, a közepén kék kővel. A kő, Garden szeme és a haja döbbenetesen csillogott a fehér ruha és a mozdulatlan, sápadt arc éles ellentéteként. A fotósok elfordultak a hollywoodi filmszínésznőktől. Aznap este született a legenda, amikor egy szerkesztő a következő képaláírást tűzte a fényképe mellé: *La Dame aux Gardénias***.** A gardéniás hölgy.

Másnapra Garden visszanyerte önuralmát. Skynál is megint ura volt a helyzetnek, s nem sok idő múltán egy holdvilágos éjszakán Garden besétált a vízbe, amikor kettesben voltak a sötét strandon. – Csodálatos – kiáltott. – Gyere, ússzunk.

– Garden, de hisz fel vagy öltözve. Megőrültél.

– Már levetkőztem. Vetkőzz le te is.

Amikor szeretkeztek, Garden felhagyott a színjátékkal, az nem volt szerepjátszás, ott nem volt ura a helyzetnek. Az a szenvedély, ami akkor eluralkodott rajta, őszinte volt, mindaz a

szerelem, amit a színészkedés maszkja mögött rejtegetett, a felszínre törhetett. Még most is csoda volt, közös csoda, két teljességgel különálló lény eggyé olvadása. És arra a kis időre Sky az övé volt, egyedül az övé.

De hogy meg is tarthassa magának, állandóan lenyűgözőnek kellett lennie. – Menjünk el valahová – javasolta Garden, amikor észrevette, hogy Sky nyugtalankodni kezd. – Sosem voltam még Londonban. Velencében… Rómában… Athénban… Bécsben… Koppenhágában… – Titokban útikönyveket és útleírásokat tanulmányozott, hogy majd úgy szervezhesse, hogy véletlenül érdekes vendéglőkre, kávéházakra, kastélyokra, parkokra, látnivalókra bukkanjanak, hogy osztozzanak a felfedezés örömében. Beszédbe elegyedett az emberekkel, és Sky köré gyűjtötte azokat, akikre véleménye szerint a férfinak szüksége volt. Gardéniát viselt, a saját parfümjét, gyönyörű volt, és imádta mindenki, az újságok és a folyóiratok a mennybe menesztették, Skyt pedig rabul ejtette *La Dame aux Gardénias.*

Majdnem egy évig utazgattak. Akkor Sky meg akart állni. Végre beteljesedett az álom. Már nem kergette az újdonságokat. Mindazt, amire valaha vágyott, megtalálta Gardenben.

– Állapodjunk meg valahol, öreg csont – mondta. – Nem unod még a sok vonatozást és hotelbeli törülközőt?

– Hát te?

– Torkig vagyok vele. Meg a száját tátó tömkelegtől, amikor meglátnak. Pokoli dolog egy híres feleség.

– Akkor menjünk haza. Otthon, Amerikában fütyül ránk mindenki.

– Amerikában nem lehet pezsgőt inni. Azért legyünk észnél.

– Akkor hová menjünk? Találd ki te.

– Menjünk Angliába. Angolnak lenni olyan jó.

– Ahhoz értünk, szent igaz, öregem. A bennszülöttek nem is fognak gyanakodni. És mennyi jó színház van Londonban.

– Én inkább valami falusiasabb életformára gondoltam. Tudod, tweedbe öltözni, kutyákat tartani, hosszú sétákat tenni a felföldön.

– Juhé, öcskös, és skót szoknyát hordani.

– Akkor gyerünk a lápvilágba. Volna kedved? Kettesben? Elviselnéd egy férj kitartó diétáján az életet?

Garden széttárta a karját és visszaváltozott önmagává. – Gyere, te félcédulás – mondta. – Kapaszkodj belém.

83

Úgy határoztak, hogy Hampstead Heath pont olyan, mint a lápvilág, s megvan az az előnye, hogy London alig néhány percnyire van onnét. – Ott van Vicki mayfairi háza – mondta Sky –, de én jobb szeretnék a magamében lakni. Hát te?

– Ó, igen. Mindenképpen. És ne legyen túl nagy.

Sky egyetértett. Két nap múlva Garden kis dobozkát talált a párnája alatt. Egy kis kulcs volt benne. – Nem túl nagy – hirdette a melléje tűzött kis papír.

Viktória-kori ház volt magas vaskerítéssel, hátsó kerttel, kocsiszínnel, szökőkúttal és nyári lakkal, mindössze nyolc szoba, fürdőszobával, konyhával, éléskamrával és cselédszárnnyal. Ok nagyon meghittnek találták. Garden kedvelte az öreg

beszögelléseket és ablakülléseket, és hátul a mulatságos vas csigalépcsőt. Valahányszor a lépcsőfordulón meglátta a virágot szedegető leányzó rémült ábrázatát a színes üvegablakon, akaratlanul is elnevette magát. Mintha legalábbis skorpió bujkálna a virágok között, mondta. Nem, valami sokkal ijesztőbbnek kell lennie, felelte Sky. Talán megüzenték neki, hogy közeleg a tél, és túl könnyedén öltözködött. Vagy, folytatta Garden, azt akarják tudtára adni, hogy vigyázz, veszedelem, amerikaiak költöznek a házba. Ostobaság, felelte Sky, ugyan ki gyanítaná.

Vettek egy hatalmas ágyat és két öblös karosszéket és beköltöztek, vagy ahogy ők mondták, tábort vertek. Volt a közelben egy kocsma és egy kisvendéglő. Garden megleste a szomszédba tartó bejárónőt, és napi két órára felfogadta. Corinne-t a Savoyban hagyta. Miss Tragert már akkor elbocsátották, amikor megkezdték utazásaikat.

Olyanok voltak, mint két gyerek, aki felnőttesdit játszik, és amióta összeházasodtak, először voltak magukban. Se cselédség, se időbeosztás, semmi tennivaló, legföljebb fölfedezni a Heath ösvényeit és egymás szívét.

Majd' egy hétig tartott, amíg rádöbbentek, milyen kényelmetlen minden. De akkor is csak jót nevettek a saját ostobaságukon, amikor rájöttek, hogy a civilizált életmódnak megvannak a maga előnyei.

– Akarsz velem vásárolni? – kérdezte Garden.

– Hogy végig veszekedjünk? Nem, angyalom, tégy belátásod szerint. Ez a te házad.

– Nem, a tiéd. Van beleszólásod a dologba.

-Akkor beleszólok. Nem kell Tűt fáraó, se sárkányok, se fekete lakkbőr. – A villa ebédlője borzalmas volt: fényes, fekete fal, fényes piros bútor, lakkbőrrel kárpitozva.

– Szerintem sok puha szék és dívány kell és virágos bútorszövet. Mi, angolok szeretjük a virágos bútorszövetet.

– Akkor nosza, szerelmem. Mi, angol úriemberek majd csak megtaláljuk a jó kis klubunkat, ahol elrejtőzhetünk, amíg ti a függönyt aggatjátok.

Garden hamarosan elfoglalta magát az aukciókkal, lakberendezőkkel, régiségkereskedőkkel és folyóiratokkal, amelyek a legmodernebb szerelvényeket hirdették. Garden egy jó hírű háztartási munkaközvetítőt is fölkeresett. Hamarosan kitűnő étkek kerültek az asztalukra, egy tipikus angol komornyik szolgálta fel a gyönyörű Hepplewhite asztalon. Sky hazahozta a klubból egy barátját. Ezután a barátja felesége hívta meg vacsorára mindkettőjüket. Garden viszonozta a meghívást, s ugyanakkor meghívta azt a házaspárt is, akikkel a vendégségben megismerkedett. Karácsonyra tele voltak barátokkal, többnyire magukforma ifjú párokkal.

Karácsony este hatalmas ünnepséget szerveztek. Házavató is volt egyben, akkor aggatták fel az utolsó függönyöket. És Garden a huszonharmadik születésnapját ünnepelte. Úgy érezte, végre révbe ért, felnőtt.

Sky huszonhárom tő gardéniát vett az ebédlő melletti üvegházba. És vett egy evőeszközkészletet, s belevésette minden darabjába kettejük egymásba fonódó monogramját. – Még nem teljes – mondta Sky. – Jövőre kapsz mindenből még egyet, hogy kilegyen a huszonnégy. – Garden örömében a könnyeit

törölgette. Először kapott olyan ajándékot a férfitól, amit majd együtt fognak használni. Többre becsülte az összes születésnapi és házassági évfordulóra szánt gyönyörű ékszernél.

– *Trés bonne bourgeoise* – mormogta maga elé Garden. Körülnézett a kényelmes, nagy nappaliban, szemügyre vette a nem különösebben divatos férfiakat és nőket és a rendkívül elégedett férjét.

Sky a kandalló előtt állt, könyöke a párkányon, egyik cipősarka a fényesre csiszolt rézrostélyon. Huszonhét éves volt, de sokkal idősebbnek látszott. A haja kissé gyérült, a pocakja nekilendült. Garden szívét elárasztotta a szerelem. A férfi látnivalóan boldog vele és a megállapodott életükkel.

Sky a régi nyughatatlanságát és tettrekészségét most a munkájában élte ki. Bejárt a városba, mint a többi üzletember. Irodát bérelt, titkárnőt vett fel, és bevezettette a telefont és a tőzsdei árfolyamokat jelző távírót. Majdnem olyan volt minden, mint a régi szép New York-i időkben, csak éppen sokkal jobb. Aztán kedvtelésből tőzsdézni kezdett. Aztán a dolog komolyra fordult, szakmája lett. Átvitte a pénzét Vicki konzervatív bankáraitól David Patterson cégéhez, s naponta beszélt Daviddel telefonon. Gyorsabban kereste a pénzt, mint amilyen gyorsasággal el tudták költeni, olyan vagyont halmozott fel, ami Garden minden képzeletét fölülmúlta.

A gyermekeik örökségét. Ezzel lepte meg Skyt karácsonyra. A hatalmas, csillogó fa alatt egy kis szögletes doboz állt, rajta a férfi neve. Belül egy pár apró babacipő, mellette a cédula: „A gazdája július 15-én érkezik.”

84

1929. okt. 29., kedd

Drága Hélène!

A leveled itt várt, amikor megjöttünk hétvégi, vidéken tett kirándulásunkból. Még mindig házat keresünk. Sky mindenáron földesúrrá akar lenni, hogy ha fiunk lesz, Etonban taníttathassa. Nem, nem estem újra teherbe, de az apaság ténye annyira feldobja Skyt, hogy évről évre várja, mikor ismétlődik meg a nagy öröm. Én folyvást mondom neki, hogy azért adhatunk magunknak egy lélegzetvételnyi szünetet. A harminchat órás vajúdás megismétlésére lelkileg valahogy még nem érzem felkészültnek magam.

Nem mintha egy pillanatig is állítanám, hogy nem volt érdemes. A kicsi Hélènben oly sok örömöm van, hogy azt előre álmodni sem mertem. Olyan jó kislány. Folyton mosolyog, gagyog, eregeti a buborékokat, és csinálja mindazt, amit egy velekorú kicsi csinál. Majd' megőrülök érte, Sky pedig még nálam is rosszabb. Teljességgel bele van habarodva. És a kicsi nagyon hasonlít rá. A haja barna – és hullámos, hála istennek-, s barna a szeme is. A kezével most már felhúzódzkodik és magasra tartja a kicsi kerek fejét, és úgy mosolyog, mint aki azt akarja mondani: -„Nézzétek, milyen erős és okos vagyok!" Sky megvan róla győződve, hogy holnapra felül magában, holnapután pedig már mászni fog. Megmutattam neki a csecsemők kézikönyvét. Helen pontosan azt teszi, amit egy négy hónapos csecsemőnek tennie kell. Persze Sky egy szavamat se hiszi.

Szomorúsággal tölt el, hogy a köszvényeddel mennyit küszködsz. Nem, a leveledben egy szóval sem említed, de én tudok olvasni a sorok között. Rá tudnálak-e venni vajon, hogy tölts velünk néhány hetet Cannes-ban? A telet készülünk ott tölteni. Sky ragaszkodik hozzá, hogy Helen naponta sétáljon a parkban, a Heath pedig olyan szeles és sivár decemberben! íme a bizonyíték, hogy a baba mennyire a szemünk fénye. Nem hittem volna, hogy Sky bármiért is képes legyen hátat fordítani a tőzsdei árfolyamjelzőnek. Az elmúlt hét meglehetősen idegtépő volt. Hatalmas hullámhegyek és hullámvölgyek követték egymást, és az árfolyamgép olyan sokáig működött, hogy előfordult, hogy Sky csak éjfél után került haza. Mi persze jól vagyunk, de sok kisbefektető vagyona elúszott. Sky szerint az embernek nem szabad az utolsó fillérig kipénzelnie magát, mindig kell hagyni tartalékot a veszteségek fedezésére. Igen, tudom is, hogy mit akar ezzel mondani. Mindent megbeszélünk egymással, nem a kicsi az egyetlen közös témánk. Tökéletesen boldog vagyok, boldogabb nem is lehetnék, Hélène, és mindezt neked köszönhetem. Tudom, hogy unod már hallani, de ez az igazság, és én úgy érzem, hogy nem ismételgethetem eleget.

Hallom, felébredt a druszád. Futok, hogy egy kicsit megdögönyözhessem, mielőtt a Nyanyus fogja, és viszi etetni, fürösztení, majd ismét betakargatja és elaltatja. Értesíts, hogyan határoztál Cannes dolgában. A napsütés mindannyiunknak jót tenne, és annyira szeretném, ha megismerkedhetnél Skyjal. Neki fogalma sincs, hogy a boldogságunkat neked köszönhetjük, de ennek ellenére biztosra veszem, hogy ugyanúgy fog imádni, mint én.

Ölel

GARDEN

Garden sietve leragasztotta és felbélyegezte a borítékot, majd a gyerekszobába szaladt, hogy végignézze Helen fürösztését. A kicsi tapsikolt éppen a vízben, ő rettenetesen élvezte a dolgot, a Nyanyus annál kevésbé, amikor Garden meghallotta, hogy nyílik és csukódik a nehéz bejárati ajtó. Egy utolsó pancsipancsi után Garden kifutott a lépcsőfordulóra.

Sky épp a kabátját vetette le a hallban. Garden leszaladt. – Édesem. Korán hazajöttél. Csodás meglepetés. – Karját tárta a férfi felé.

Sky elfordult. Mintha meg se hallaná, amit Garden mond. Garden megfogta és megrángatta az inge ujját. – Drágám, mi van? Mi történt?

A férfi tekintete az ujját fogó kézre vándorolt, majd lassan fölnézett Garden arcába. – Garden – mondta –, David Patterson meghalt. Főbe lőtte magát. – Sky ajka megremegett, eltorzult, a rettegés és fájdalom kerekre nyitotta, majd zokogni kezdett.

– Csitt, szerelmem, csitt. Nincsen semmi baj. – Garden átölelte a férfi megroggyant vállát, és a székhez támogatta. – Ülj le, kedvesem. Hozok egy kis konyakot. – Gyengén ellökte Skyt, aki a székre rogyott a mély, puha párnák közé. Arcát a kezébe temetve lehorgasztotta a fejét s közben szívet tépő hangokat hallatott.

– Itt van, Sky, idd ki – húzta el Garden a férfi egyik kezét, hogy beletegye a poharat. Sky leejtette a másik kezét is, és felnézett rá. A szeme vörös volt és kába, ajka nedves és eltorzult. – Végünk van, Garden. Oda lett mindenünk. El sem tudom mondani, mennyire rettenetes minden.

Garden letérdelt mellé a padlóra. – Csitt, édesem, nyugodj meg. Idd ki ezt. Akárhogyan is, meglátod, nem lesz semmi baj. Itt vagyunk egymásnak, és itt a kicsi. A többi nem számít.

Amikor a számadásokkal végeztek, kiderült, hogy egymáson és a kicsin kívül valóban nem sok értékük maradt. Mint sokakat, Skyt is elkapta az árfolyamemelkedés hisztérikus optimizmusa, és tovább nyújtózkodott annál, ameddig a takarója ért. Olyan mérhetetlenül gazdag volt, hogy túlélhette volna a tőzsdekrachot, de amikor zuhanni kezdett az árfolyam, David belenyúlt Sky számlájába, hogy a segítségével a maga és Sky még nagyobb adósságait kiegyenlítse. És amikor már nem volt más hátra, öngyilkos lett.

Voltak ingóságaik, de luxuskocsik iránt akkoriban kicsi volt a kereslet, a monogramos osztrigavilla és a Hepplewhite bútor sem volt a legkeresettebb cikk. Garden könyörgött Skynak, hogy adja el az ékszereit, és tartsák meg a házat, de Sky hallani sem akart róla. És különben is, amit az idő tájt a gyémántért kínáltak, sokat nem is segített volna.

– El kell fogadnunk Vicki ajánlatát – mondta Sky –, és oda kell költöznünk a villába. Maradt annyink, hogy Nyanyust megtarthassuk, és a lakosztályunkat a magunk ízlése szerint berendezzük. Helennek attól még nem kell lakkgamitúrában nevelkednie. A fenébe is, édesem, amúgy is Cannes-ba készültünk, miért ne mennénk helyette Antibes-ba? Hamarosan amúgy is helyrejönnek a dolgok. Akkor kitaláljuk, mitévők legyünk.

Garden bérlakásban is szívesebben lakott volna. De látta a rettegést a férfi szemében. – Nagyszerű ötlet, kedvesem –

mondta lelkesen. – Ott az a sok gyönyörű narancsfa a villa körül. A kicsinek rettenetesen jót fog tenni a sok vitamin.

Gardent az viselte meg a legjobban, hogy el kellett búcsúzniuk a barátaiktól. Sky és Garden oly szabadon és könnyen élt, hogy Garden eddigi barátságai mind rövid életűnek bizonyultak: Connie, Hélène, Lucien, Claude intenzív, de kérészéletű kapcsolatnak bizonyult. Londonban viszont volt idő a biztos' és tartós barátságok kiépítésére. Az ottani barátnői hasonló korú gyerekeket neveltek, és az ő férjük is fáradtan jött haza esténként a munkából. Osztoztak egymás örömeiben és bánatában. Összejártak vacsorára, együtt mentek színházba, bridzseltek. Unalmas, kényelmes, meghitt közelségben. A szíve majd' megszakadt, hogy ennek most hátat kell fordítania. Sky szemmel láthatólag nem bánta. Semmi nem érdekelte. Garden mindent elkövetett, hogy egy kicsit felvidítsa, de az ő szíve is oly nehéz volt, hogy nyílt természetével nehezen ment a színlelés. Csak a kicsit nem érintették a változások, az ő jó kedélye töretlen maradt.

Kezdetben úgy tűnt, hogy az együttélés Vickivel nem is lesz olyan rettenetes. Nagy cirkuszt csapott Helen körül, tucatjával vette neki a játékokat és a különleges, hasznavehetetlen kis ruhácskákat és kalapkákat. És ragaszkodott hozzá, hogy a lakosztályuk átalakításának költségeit ő viselje.

De hamar kiderült, hogy az átalakítás persze olyan lesz, amilyennek Vicki jónak látja, és Helennek kizárólag olyan ruhákban kell járnia és olyan játékokkal játszania, amiket a

nagyanyjától kap. A csárdában Vicki volt a dudás, nekik pedig úgy kellett táncolniuk, ahogyan a nagyi fütyült.

Garden panaszt tett Skynak. A férfi azt felelte, hogy túl érzékeny, hogy Vicki nagylelkűen viselkedik, Garden pedig akadékoskodik. Garden ettől fogva némán az ajkát harapdálta. Vicki okos volt. Egekig magasztalta Gardent, s közben apránként tiporta a sárba az önérzetét.

Ragaszkodott hozzá, hogy Gardennek külön szobalánya legyen, kijelölt egyet a villa személyzetéből, egy esetlen, goromba perszónát. Magasztalta Garden okos viselkedését, és az asztalnál olyan férfiak mellé ültette, akik leitták magukat, és szerelmi vallomásokkal zaklatták. Csodájára járt Garden magabiztosságának, és kacérkodva kihasználta Sky idejét, mondván, hogy a segítségére és tanácsára van szüksége. Garden nem kapta meg a postáját; az íróasztalán nem volt bélyeg, nem volt kocsi, ami a rendelkezésére állt volna. A fürdőszobában nem volt szappan, a cipőjét nem tisztították ki, a könyvei nyomtalanul eltűntek.

Vicki arra hivatkozott, hogy a tőzsdekrach őt is erősen megviselte. Kénytelen volt lezárni minden házát a New York-i és a párizsi rezidencia kivételével. No és a villa. De az életmódján nem változtatott. A villa tele volt vendégekkel, akikről mind lerítt, hogy éppoly gazdagok most is, mint világéletükben, koktélpartikat rendezett és vacsoravendégségeket, nagyban űzte a szerencsejátékot a Juan les Pins-i kicsi, és a nizzai, cannes-i és monte-carlói nagy kaszinókban. Barátnőinek a legcsinosabb fiúkat fogadta fel nagy pénzért, és táncesteket rendezett, ahol a selyemfiúk a legújabb melódiákat játszó bérelt zenekar hangjára

tanították a tánclépéseket a lányoknak. Vickinek nem volt szüksége fizetett partnerre. Ott volt neki Sky.

Ahová csak ment, oda Skynak és Gardennek vele kellett tartania. Vicki ellátta őket mindennel. Csak épp a választás lehetőségét nem biztosította. Pénzük nem lévén, azt kellett enniük, amit elébük tettek. És hálásnak lenni érte. Garden abban lelte csak kisded örömét, hogy a vendégek előtt nem adta tanújeiét meg-bántottságának, bájos volt, és Fortuny ruháiban mindenkinél sokkalta csinosabb, mosolygott a fotósok gépébe, akik nyilvános helyeken most is megtalálták. A sajtó számára még mindig ő volt *La Dame aux Gardénias*, habár az idő tájt a kert virágait tűzte a vállára vagy lángolóan csíkos hajába egy francia kunkorral.

És a lehető legnagyobb örömét lelte abban, hogy bármit művel is Vicki, Skyt őszintén és igazán csakis a kis Helen és a fejlődése érdekli. Úgy leste a kibújó fogacskáit, mintha a kicsi gyermek volna az egyetlen élőlény, aki fogakkal rendelkezik. Amikor Helen mászni kezdett, Sky vele mászott. Megesküdött volna rá, hogy ahogy a kicsi a cumisüveget vagy a takarót kéri, az maga a költészet. A „pa-pa" szótól hivalkodó lett, mint egy páva. Garden azt mondta Skynak, hogy amíg ott vannak ők ketten egymásnak, meg ott a kicsi, minden a legnagyobb rendben. A szegénység, Vicki gonoszkodása és a feszültség ellenére, amivel igyekezett jó képet vágni a dologhoz, valahogy rendben is volt minden. Alapjában véve rendben volt minden.

Tavaszig.

Ekkor észrevette Sky viselkedésében a régi, növekvő nyughatatlanság első jeleit. Többet ivott, gyorsabban vezetett,

állandóan valami tevékenység után kutatott, folyvást menni akart valahová. Garden beszámolt neki Helen legújabb tudományáról, mire Sky azzal vádolta, hogy csak a gyerek érdekli, ő már nem. Garden bement a szobájába, a férfi pedig alvást színlelt. Garden javasolta, hogy menjenek piknikre, kirándulni a hegyekbe, igyanak aperitifet a kávéház teraszán. Sky csak azt felelte, hogy ezeket már ezerszer csinálták, hogy utál folyton a kitaposott ösvényen caplatni, hogy jobb lett volná, ha David Pattersonhoz hasonlóan ő is öngyilkos lesz.

Garden épp eléggé megijedt ahhoz, hogy Vickihez forduljon segítségért. Aznap este Vicki bejelentette, hogy egy időre fel kell mennie Párizsba. – Schuyler, kedves, ugye velem tartasz? Egy hölgynek kísérőre van szüksége, és én ott már egy teremtett lelket nem ismerek. – Gardent nem hívta, de Garden fütyült rá. Alig várta, hogy magára maradhasson, kettesben Helennel, hogy olvasson, leveleket írjon. Hogy Skyban a lelket tartsa, teljes embert kívánt.

Április közepén Vicki és Sky távozott. Garden azonnal munkához látott. Hetekig távol lesznek, és neki minden percre szüksége volt.

Előbb a nehezén akart túlesni. Hideg hangú üzleti levélben közölte anyjával, hogy Sky miért nem tudja tovább folyósítani a havi csekkeket, amit az asszony magától értetődően elvárt. Azután óvatos hangvételű leveleket komponált Connie-nak, Claude-nak, Héléne-nek, Elizabeth néninek, Wentworthnek és a londoni barátnőinek. Igyekezett boldognak hangzani anélkül, hogy a szemükbe hazudna. Nem volt könnyű.

Aztán egy egész délelőttöt szánt Peggyre. A nővére akkoriban Kubában tartózkodott Bobbal; Peggy végre gyereket várt. „Már majdnem huszonkilenc éves vagyok – írta és mindig arra vágytam, hogy tele legyen a ház gyerekekkel, úgyhogy ideje munkához látni. Azért továbbra is dolgozni akarok a cukornádültetvény dolgozóinak jogaiért küzdő bizottságban. El tudod hinni, hogy a földbirtokosok…" – Garden mosolyogva olvasta a levelet. Peggy mit sem változik.

Oldalakat töltött meg a tanácsaival, hogy milyen diétát tartson és mennyit pihenjen a terhessége idején, és utóiratban meghagyta Bobnak, hogy nagyon vigyázzon a nővérére. Aztán két inassal fölment a raktárba, hogy kikerestesse a kismamaruháit. Peggy biztosan nem venne magának, Sky pedig hallani sem akart újabb gyerekről, amíg az életük egyenesbe nem jön.

Garden csak ült a tenger sok élénk színű ruha közt. Csak a könnyebbeket fogja elküldeni. Hirtelen kiküldte az inasokat. – Majd szólok, ha ismét meg kell mozgatni a dobozokat. Most hagyjanak magamra.

Magához fogott egy csíkos ruhát. – A cirkuszi sátram – mondta neki Sky, amikor ezt viselte. A ruha gyönyörű színeibe temette arcát, és szabad folyást engedett a könnyeinek.

A tények, mondta magának később. Megtörölte arcát a ruhában, azután gondosan összehajtogatta. Kapaszkodj a tényekbe, akárha a sziklákba. Héléne-től tanultad. Lássuk a tényeket.

Azzal bonckés alá vette a valóságot. Majd ismét gondosan széthajtogatta a ruhát, és megint belesírta a bánatát.

Amikor a két hétre tervezett párizsi tartózkodás már két hónapra nyúlt, Garden úgy határozott, hogy maga megy Sky után. Amikor telefonált, Sky soha nem volt odahaza, a leveleire pedig nem válaszolt. Garden biztosra vette, hogy Vicki áll a dolog mögött. Sky sem a leveleit, sem a telefonüzeneteit nem kapja meg, ez egészen biztos. Nem bírta tovább.

Talált egy zálogházat Monte-Carlóban, és egy rubin- és gyémántgyűrűért, amit amúgy se kedvelt, elegendő pénzt kapott a vonatjegyre. Helent nyugodtan rábízhatja Nyanyusra. Az asszony őrizte a kicsit minden „idegentől", akik csak úgy hemzsegtek Franciaországban.

Garden június harmadik hetében érkezett meg Párizsba. A város csupa vidámság volt a kávéházi teraszok tarka napernyőitől meg a parkok padjaira üdezölden ráboruló fák lombozatától. A Szajna szikrákat szórva táncolt az éles napfényben. Férfiak pecáztak a rakparton, és ugrabugráló léggömbökkel a kezükben gyerekek futkostak a Tuileriák kertjében.

– Meg van elégedve a látnivalókkal, madame? – kérdezte a taxisofőr.

– Igen, köszönöm. – Azzal megadta neki Vicki lakcímét. Bármi várjon is rá, csodás érzés Párizsban lenni ismét.

Sky épp kilépett a házból, amikor a taxi a járdaszegélyhez kanyarodott. Garden kieresztette tüdejéből a levegőt, amit ez idáig észrevétlen visszafogott. A férfi jól nézett ki, jobban, mint a tőzsdekrach után valaha is. Bármit tett is Vicki, bármi folyik is itt, esküdött meg magában, csak hálás lehetek neki.

Sky meglátta, és az arca felragyogott. – Édesem, angyalom! – kiáltott. – Nahát, milyen nagyszerű, hogy itt vagy. – Odavágtatott hozzá, kirángatta a taxiból, hogy megölelje. Aztán megcsókolta, és a könyökénél elkapta a karját. – Gyere be. Rohannom kell, de annyi időm azért még van, hogy egy kávét megigyunk. – Bercy és egy inas kifizette a taxit, és kivette Garden csomagjait.

Gardennek feltűnt, hogy Sky nem azzal kezdte, hogy igyunk egyet.

Vicki a hallban volt, amikor Sky beterelte Gardent. Arcizma sem rándult. Jobbról-balról megcsókolta Gardent, megkérdezte, hogy van Helen, kávéval és pezsgővel kínálta.

Sky félbeszakította, mielőtt még Garden felelhetett. – Szerinted nem szenzációs, drágám? Ugye, hogy Vicki szenzációs?

– Micsoda, Sky?

– Ugyan, Garden. Tudod. Vicki megírt mindent a leveleiben. Megírtam volna magam, de annyi dolgom volt.

– Aha. Hogyne, persze. Szerintem is szenzációs, Sky – nézett Garden Vicki rezzenetlen arcára. Gardennek se rebbent meg a szeme.

Sky az órájára sandított. – Te jó ég. Nos, viszlát, hölgyeim. – Puszi, puszi, majd kikiáltott, hogy várja már meg az a kocsi.

– Miről van itt szó, Vicki? – kérdezte Garden. A hangját nem emelte meg. Eszébe jutott a fogadalma.

Vicki rágyújtott, és hosszasan elidőzött azzal, hogy megfelelően a szipkába illessze a cigarettát. Amikor Garden tovább hallgatott, nem fokozta a feszültséget, hanem belefogott.

– Schuylert érdekelni kezdte a lóverseny. Most is épp Longchamps-ra tart. Longchamps, Auteuil és Saint-Cloud teljességgel leköti az érdeklődését. Nem is foglalkozik mással.

Garden elsápadt. Eszébe jutott, hogyan viszonyult Sky a ruletthez és a baccarához. – Te adsz neki kölcsön, Vicki?

Vicki nevetett. – Nem fogadásokat köt, Garden. Versenyeztetni készül, lovakat akar tartani.

– De hát hogyan? Az kész vagyon!

– Igazad van. A királyok sportja. Nagyon vonz engem is. Ha Schuylerben kitart a lelkesedés, készen állok rá, hogy támogassam.

– Nem értem.

– Olyan érdekes alakokkal ismerkedik meg az ember. Másokkal, akik lovakat tartanak, idomárokkal, zsokékkal. Biztosan nagyon mulatságos. De én magam nem akarok beleártakozni a dologba. Kíváncsi vagyok, mire viszi Sky. Minden napját odakinn tölti a pályán, hátul a szakemberekkel. Kinn Chantillyben. Ha sikerül kiszemelnie egy nyerő lovat, talán kap tőlem pénzt néhány állatra, aztán meglátom, mire viszi.

Garden lélegzete elakadt. Sky, aki dolgozik. Gardennek volt egy barátnője Londonban, akinek az apja versenylovakkal foglalkozott. Tudta, milyen nagy fizikai megerőltetés, milyen önfegyelmet igényel, hogy egy lovat fölkészítsenek az első versenyekre. Ha Sky erre képes, életében még jobb dolog nem történt vele. Szeretett volna Vicki nyakába ugrani, megcsókolni a kezét azért, amit Skyért tesz. Hiszen visszaadja neki az önbecsülését.

– Ez igazán nagylelkűségre vall, Vicki – mondta.

– Drága Garden, ne játsszuk az eszünket. Jól tudod, hogy soha olyasmit nem csináltam, amiből hasznom nem származott. Az igazat megvallva ma már nincsenek olyan amerikaiak Franciaországban, akikkel érdemes szóba állni. Senki nem ugrik át Európába játszani egy sort. Az Államokba pedig eszem ágában sincs visszamenni. Nem elég a szesztilalom, most még ott a gazdasági válság. Elkeseredésemben előbb-utóbb-öngyilkos lennék. A lóverseny menő dolog. A legelőkelőbb emberek foglalkoznak lótartással. Aga Kán, a Rothschildok, a királyi családok. Már nincs sok gazdag amerikai. Ma már senki nem veti meg a pénzt. Úgyhogy hajlandó vagyok lépni. És ha felbérelek egy rettenetesen szexi ír trénert, nos, ki akadályozhat meg benne?

Garden kénytelen volt igazat adni neki. Pontosan úgy hangzott az egész, mintha Vicki találta volna ki.

Sky dolgozott a farmon. Egész nyáron és egész ősszel. Garden egyszer meglátogatta, le volt sülve, mocskos volt, és lerítt róla a lelkesedés. Októberben Garden felment a legnagyobb párizsi verseny, a Prix de l'Arc de Triomphe alkalmából, és csatlakozott hozzá a farm tulajdonosának bokszában, akiknek Sky dolgozott. Varigny gróf indította egyik lovát a versenyen, azt, amelyiknek a fölkészítésében Sky segédkezett. A grófnak ugyanakkor volt egy unokahúga, Catherine nevezetű. Nagyon fiatal volt és nagyon félénk, és miközben Skyra nézett, csak úgy ragyogott a szeme.

Ebben a pillanatban Garden mindent megértett. De aztán megtudta, hogy Catherine még iskolába jár, hogy az apácák csak

azért engedték ki a hétvégére, mert a lovat ő kapta ajándékba a nagybátyjától, épp ezen a vasárnapon, a születésnapjára.

Sky nem is ismerheti, gondolta Garden. Amellett a lány még csak nem is csinos, ráadásul Sky úgy viselkedik, mintha ott se volna. Csak a lovak érdeklik.

A gróf lova, Catherine lova nem nyert. Catherine zokogott, mint egy gyerek; a nagybátyja fagylaltot vett neki, hogy jobb kedvre derítse.

Garden élvezte a párizsi vakációt. Kora ősz volt a legjobb évszak a sétákra, és ő fölkereste kedvenc helyeit. És meglátogatta a barátait. Hélène Lemoine mintha mit se változott volna. Claude sajnos nem tudta fenntartani a laboratóriumát, amikor Garden nem bírta tovább finanszírozni, de elégedett volt azzal is, hogy a Bois de Boulogne-i pálmaházban dolgozhatott. Connie volt mind közül a legfigyelemreméltóbb. Most már saját butikja volt a Faubourg-St-Honorén, a *Choses de Constance*, ahol a maga tervezte ruhákat árulta. Garden a Ritzbe vitte ebédelni, és azzal kérkedett, hogy Thelma most az ő szabásmintáit lopja. – Ilyesmi *La Dame aux Gardénias* nélkül soha elő nem fordulhatott volna – mondta. – Amíg élek, hálás lehetek neked, Garden.

Garden megcsókolta a barátnőjét. – Igazán boldoggá teszel, Connie. Én leszek hálás neked életem végéig.

Sky karácsony előtt hazament a villába. Helennek a Jézuska egy pónit küldött ajándékba, és Sky tartotta a lányát, míg körbeléptetett a kertben, a gyümölcsfák között. Sky ragyogott és boldog volt, még a régi szép londoni időkben sem festett különbül.

– Azt hiszem, a szabadban töltött élet teszi, kicsim – mondta a férfi. – Ragyogó tervem van. Szerzünk egy kis birtokot Kentuckyban vagy odafenn New York államban, Saratoga közelében. Helen már kezd franciául beszélni, én pedig nem akarom, hogy a gyerekem olyan nyelven beszéljen, amit én nem értek. A föld most potom pénzért kapható Amerikában, a munkaerő nemkülönben. Vicki hajlandó támogatni. Rettentően jó orrom van, egyből kiszagolom, melyik a versenyképes egyéves. Mit szólsz hozzá? Kibírod a lótrágyát a nappalid szőnyegén?

– Kibírom. Ismét meg kell tanulnunk amerikaiul. Vége a halihózásnak.

– Akkor nosza. Holnap már hozzá is láthatunk. Megtanítjuk Helennek az első amerikai szót. – Garden azzal vette szavát, hogy megcsókolta. Túlontúl boldog volt ahhoz, hogy örömét szavakba öntse. A szeretkezés kínálkozott a legalkalmasabbnak.

Februárban ünnepelték nyolcadik házassági évfordulójukat, és St.-Paul-de-Vence-ban vacsoráztak. Másnap Sky visszament Chantillybe. – Lányok, ne sírjatok – mondta, amikor búcsúzóul megcsókolta Gardent és Helent.

– Annyira hiányzol – mondta Garden. – Mikor jössz vissza?

– Nem tudom, édesem – fészkelődött Sky. – Egyenesbe kell hoznom Vicki dolgait az amerikai üzlethez. Első adandó alkalommal átugrom Párizsba. Ne aggódj, majd telefonálok. Te csak tanítsd tovább Helent amerikaiul.

– Na, Helen? Mit mondasz a papának?

– Akkor nosza – mondta Helen.

– Ez már beszéd! – dobta fel Sky a levegőbe. Helen még sikongott örömében, amikor Sky Garden kezébe nyomta. – Lekésem a vonatomat. És a mama mit mond a papának?

– Szeretlek, Sky.

– Én is téged, kicsim. Akkor nosza!

Garden magányos volt a villában. De örült, hogy Vicki Párizsban maradt. És nem kockáztatta, hogy maga menjen fel a városba. Ha valaha, mos aztán fontos volt, hogy ne keresztezze Vicki útját. Lehet, hogy Skynak sikerül rávennie, vegyen neki egy tenyészfarmot Amerikában, bár Garden erősen kételkedett benne. De az biztos, hogy Vicki soha bele nem egyezne, ha tudná, hogy Gardennek köze van ahhoz, hogy Sky ott akarja hagyni Amerikát.

Amerika. Az otthon. Garden gondolni se mert rá. Eddig nem volt honvágya. Úgy érezte, Párizs és London inkább hazája, mint New York vagy akár Charleston.

De most, hogy Sky bogarat ültetett a fülébe, fájón és élesen tört rá a honvágy.

Sky megígérte, hogy telefonál, hogy majd értesíti. Garden alig mert kilépni a házból, nehogy elmulassza a hívását.

Helyette Vickitől kapott levelet. Március végén érkezett. „Garden, addig próbáltam beszélni Schuyler fejével, amíg bele nem kékültem, de minden hiába. Ezért a következő lépéseket tettem. Neked, Helennek és a Nyanyusnak a Genovából augusztus 11-én kihajózó *Róma-ra,* foglaltattam helyet, amely augusztus 24-én érkezik New Yorkba. Ezzel megspórolod, hogy keresztülvonatozz Franciaországon a gyerekkel ahhoz, hogy Le Havre-ban szállj hajóra. Schuyler Corkban száll hajóra az első

adandó alkalommal az egyévesek vására és a dublini ménkiállítás után. Maga kíséri a lovakat, amelyeket megvenni szándékozik. Lehetséges, hogy előbb érkezik New Yorkba, mint te, de elképzelhető, hogy néhány nappal utánad. Értesítem a cselédséget, hogy készüljenek fel a fogadásotokra.

Fölösleges úgy tennem, mintha el lennék ragadtatva Schuyler elhatározásától, miszerint az Egyesült Államokban kíván élni. Ő azonban mindig elérte, amit akart, úgyhogy semmi okom a meglepődésre, hogy mit sem változott.

Nem vágyom különösképpen a látásodra, mielőtt elutazol. A karácsonyi ünnepeket New Yorkban töltöm. Az útközben szükséges kiadásokra, borravalók satöbbi, csekket mellékelek. A hajónál kocsi fog várni. Vicki."

Helennel a karjában Garden körbetáncolta a szobát. – Győztünk, baba! Megyünk haza!

Most már az se számított, hogy Sky olyan ritkán telefonál, vagy ha igen, akkor is mindig siet. Garden már azért se haragudott, mert Sky elmulasztotta Helen második születésnapját.

Nyanyus volt az egyetlen probléma. Nem volt hajlandó velük tartani Amerikába. – Helenért már átkeltem a Csatornán, Mrs. Harris. De az óceánon magáért a királyért se volnék hajlandó.

Garden az ölébe vette Helent. – Gondolja, Miss Harris, hogy beéri a tulajdon mamájával?

Helen fel-alá ugrált Garden térdén. – Akkor nosza – mondta.

Garden pedig engedelmesen lovacskázni kezdett.

A kényelmes átkelés nyugodtan és eseménytelenül telt. Helen nyomban kedvence lett a legénységnek és az utasoknak, még a hídra is fölmehetett. Kedvenc szórakozása volt, hogy játszott az utasok kutyáival, amikor sétára kieresztették őket az ólakból. Ezenkívül azt szerette a legjobban, hajói bebugyolálva a fedélzeten csendespihenőzhetett Garden nyugszéke mellett. Garden megígérte, hogy kap egy kiskutyát, ha berendezkedtek új otthonukban. És póniló is lesz, sok.

Helent kellőképpen lenyűgözte a Szabadság-szobor, Garden meg egyenesen szívdobogást kapott tőle. New York felhőkarcolói még a kislányt is izgalomba hozták. – Alpok – kiáltott mutogatva.

– Nem, kicsi kincsem. Ezek nem az Alpok. Idehaza vagyunk.

A ház mit sem változott. Garden ünnepélyesen bemutatta Helent Jenningsnek. Először látta Jenningst mosolyogni. A szobáiban minden úgy volt, mint régen. Ekkor döbbent rá Garden, mennyi év telt el azóta, hogy utoljára itt járt.

– Hogy hívják? – kérdezte az ajtóban álldogáló cselédlányt.

– Bridgetnek, asszonyom.

Garden minden igyekezetével azon volt, hogy el ne nevesse magát. Sky minden New York-i cselédlányt Bridgetnek hívott. – Szükségem volna valakire, aki kicsomagolja a bőröndjeimet – mondta. – És szeretnék beszélni a házvezetőnővel a kicsi dolgában.

– Ó, már mindent megszerveztünk, asszonyom. Megmutatom a gyerekszobát, ha érdekli.

A gyerekszoba a következő emeleten volt, a vendégszobák szárnyában. Garden nem akarta, hogy Helen olyan messze legyen tőle. Ráadásul a gyerekszoba melletti helyiségben várakozó kikeményített gyereklány se tetszett neki. – Miss Fisher vagyok – közölte a lány Gardennel. – A Válogatott Háztartási Alkalmazottak Ügynökségétől küldtek.

Helen nem törődött Miss Fisherrel. Rávetette magát az alacsony ágyon heverő rózsaszínű nyuszira. – *Bon soir, lapin* – vette az ölébe. Azon nyomban elaludt. Miss Fisher levette Helen lábáról a cipőt, és gyakorlott mozdulatokkal betakargatta a folttakaróval. Talán nem lesz vele baj, gondolta Garden. Úgyse kell sokáig. Csak amíg kiderül, hogy hová megyünk.

Fáradt volt, de túlontúl zaklatott ahhoz, hogy elaludjon. Úgy határozott, hogy elmegy sétálni. Be kellett volna barangolnom New Yorkot, gondolta, ahogyan bebarangoltam Párizst és Londont. Egészen megkönnyebbült, amikor rájött, hogy a Plaza Hotel még most is ugyanott áll. Másra alig-alig ismert rá. Akkor visszafordult. Mire hazaért, sikerült megszabadulnia a hajón szerzett bezártságérzéstől. Megnyugodva készen állt, hogy lepihenjen egy kicsit vacsora előtt.

Vicki pezsgőt ivott a nappaliban. – Kérsz, Garden? Magam csempésztem be. Nagyon jó minőség.

– Nem kérek, Vicki, köszönöm – nézett körül Garden a helyiségben.

– Schuyler nincs itt, Garden. Nem is jön. Jobb lenne, ha mégis innál egy pohárral. És leülnél. Tudod, Garden, a dolog úgy áll, hogy végül is győztem.

Garden leült.

Vicki bort töltött a pohárba, és feléje nyújtotta. Garden a fejét rázta. – Ahogy tetszik – mondta Vicki, és a pohár pereme fölött Gardenre nézett. A tekintete hideg. Az üres poharat az asztalra tette, s fölemelte azt, amelyik tele volt.

– Schuyler beadja a válókeresetet, Garden. Az ügyvédeim már kiállították az összes iratot. Mihelyt kimondják a válást, Sky feleségül veszi a kis de Varigny grófnőt.

– Na ne!

– De igen. A szülőkkel már megegyeztem. Schuyler betársul a nagybácsi üzletébe. Catherine, mint ahogy bizonyára te is észlelted, odáig van a fiamért. Sky először csak mulatott a dolgon, aztán bosszankodott, végül megtetszett neki az ötlet. A lány májusban elvégezte az iskolát, azóta Chantillyben él.

– Egy szavadat sem hiszem, Vicki.

– Ne légy ostoba. Mit gondolsz, téged miért vett el? Mert annyira védelmezőn körülvettek a charlestoni szabályok és hagyományok, hogy máskülönben meg nem kapott volna. Olyan értékkel ruháztak fel, amihez Sky máskülönben nem jutott volna hozzá. Catherine-t is őrzik, minden ébren töltött órájában. Ettől ugyanolyan elérhetetlen. A bácsikája lovairól nem is beszélve. Ezt a játékot én nyertem, Garden.

– Vicki, most találod ki az egészet. Nem először próbálsz átverni. De már ismerlek. Sky szeret. És szereti Helent. – Garden tele volt önbizalommal. Még örült is, hogy végre kibújt a szög a zsákból.

– Nem most találom ki – mondta Vicki lassan, távolságtartón. – Egyszer már vakon megbíztam benned, és te túljártál az eszemen. Alábecsültelek. Eljutottál arra a klinikára, aztán

valahogy nagyon megokosodtál. Kénytelen vagyok elismerni, hogy nagyon jó voltál, nagyon sima, nagyon veszedelmes. Hála a jóistennek, hogy a tőzsde összeomlott. – Kiitta a pezsgőt, és nyomban újratöltötte.

– Ez a legkevesebb, amit megérdemlek – mondta. – Jogomban áll ünnepelni. Sokkal tovább kellett rá vámom, mint eredetileg elképzeltem. De most elkaptalak. És megtérül a dolog. Kezemre játszottál a Gardéniás Hölgy mítoszával. A lapok imádtak. Most pedig majd tele lesznek a válásoddal. Nincs jobb főcím a bukott bálványnál. New Yorkban egyetlen jogi alapja van a válásnak. A házasságtörés. Fél tucat férfit összeszedtem, akik eskü alatt vallják, hogy a kegyeidben részesítetted őket. Néhányat közülük részesítettél is. Nehéz időket élünk. Az ő emlékezetük pedig a legapróbb részletekre vonatkozóan is megbízhatóan működik, amióta felajánlottam egy kisebb összeget, valamint hogy fedezem a New York-i útjuk költségeit.

Természetesen komoly kérdés fog fölmerülni a tekintetben is, hogy a gyermeknek ki az apja.

– Vicki, ezt nem teheted! Tudod, hogy nem igaz.

– Természetesen tudom. De nem akarom, hogy Schuylerban a szeretet legkisebb morzsája maradjon a gyerekkel kapcsolatban. Még jól emlékszik a vad korszakodra, nem került nagy erőfeszítésbe meggyőznöm arról, hogy Londonban is voltak szeretőid.

– Azt ő soha el nem hiszi.

– De elhiszi.

– Majd én megkeresem. Bennem megbízik. Beszélek vele.

– Nagyon sajnálatos, hogy ilyen ostobán viselkedsz, Garden. Ez idáig tiszteltelek. Most viszont kezdem azt hinni, hogy végtére nem is voltál olyan komoly vetélytárs. Nem ismered Schuylert? Hát nem tudod, hogy ha kell neki valami, akkor semmi más nem számít? Neki most versenylovak kellenek. Olyan élet kell, amilyent Chantillyben lát. Még Catherine is kell neki, mert hozzájuk tartozik. És mert teljesen ártatlan. Szűz, te meg már használt áru vagy. Add fel a versenyt. Vesztettél, méghozzá nagyot. A lapok már a nyomdában vannak. Holnapra vagy legkésőbb holnaputánra olyan hírhedt leszel és olyan bemocskolt, mint a babiloni szajha. Tönkretetted magadat, drágám, meg a gyerekedet meg az egész istenverte családodat.

Vicki fölemelte a poharát. – Gratulálok, Garden Tradd. Boldoggá tettél. – A szeme különösen hunyorgott. A poharat úgy szorította, hogy letört a talpa. Vicki kiitta a maradékot, és a kelyhet a sarokba hajította. Nevetésétől Garden ereiben megfagyott a vér.

Ez megőrült, gondolta Garden. Bármire képes. Megbénította a rettegés. – De miért? – kérdezte reszelős hangon.

– Megvan rá a jó okom – mondta Vicki. Nevetése betöltötte a szobát.

HATODIK KÖNYV

1931-1935

87

A tények, gondolta Garden. A tényekre kell összpontosítanom. Ha valaha életemben szükségem volt a sziklára, amelyben megkapaszkodjam, hát most valóban van. Lássuk a tényeket.

Vicki – megszállott. Nem számít, miért, meg hogy minek a megszállottja. Tény, hogy foglya valami tébolyító dolognak. Másik tény, hogy nekem ártani akar. És Helennek is.

Tény, fontos tény. El kell tűnnöm innen Helennel.

Tény: szinte egy fillérem sincs, alig néhány dollárom maradt, miután végigborravalóztam a hajón mindenkit. Szerencse, hogy dollár volt nálam és nem líra.

Tény: egyetlen barátom sincs New Yorkban.

Tény: félek tőle. Annyira félek, hogy az se biztos, engedelmeskedne-e a lábam, ha futni akarnék.

– Milyen csöndes vagy, Garden – mondta Vicki. Eszelős nevetését most kárörvendő mosoly váltotta fel. – Miért nem zokogsz, miért nem könyörögsz, hogy gondoljam meg magamat? Úgy örülnék neki… Nos? Mi van? – vakkantott rá a szobalányra, aki bekopogtatott.

– Mrs. Pelham keresi telefonon, principessa.

– Majd innen beszélek vele. – Vicki pezsgőt lottyintott az épen maradt pohárba. – És küldessen fel még egy üveggel, – Italát az íróasztalhoz vitte, és fölemelte a telefont. – Sybil drágám

– búgta bele –, honnan a csudából tudtad meg, hogy a városban vagyok?… Csak tegnap, szívem. Alighogy kicsomagoltam.

Garden az anyósára bámult. Vicki egyszerűen hihetetlen. A tébolynak semmi nyoma. A megszokott magas, affektálós, éles társasági hang. Az ember alig hinné, hogy percekkel ezelőtt még habzott a szája a gyűlölettől.

– Hogy Southampton? – kérdezte. – Ugyan, dehogy, édesem. Évekkel ezelőtt lezártam a házat. Olyan nyomasztó itt, az Államokban. Inkább vagyok hontalan. Ráadásul a franciák olyan bájosak. Az időm java részét drága barátom, de Varigny gróf *château*-jában töltöm. – Vicki Gardenre nézett, majd elfordult. Garden nem moccant.

– Ez valóban rettenetes, Sybil. Borzasztó. Tudom, megvan a címe a noteszomban. Várj csak. Mindjárt hozom. – Vicki magával vitte a poharát, amikor távozott.

Itt az alkalom, gondolta Garden. A lakosztályában veszi fel a telefont. És jó sokáig beszélhet. Garden fejében egymást kergették a gondolatok. Tudta, mi a dolga.

A hálószobájába rohant. A szoba zsúfolva volt nyitott, de még kicsomagolatlan bőröndökkel. Garden sietve átkutatta a holmiját, amíg meg nem találta a viaszosvászonból készült esőkabátot, amelyet Connie neki készített. Hosszú városi sétautakra tervezte, a különféle méretű zsebek lehetővé tették, hogy táskát ne is vigyen magával, de még az útközben vett könyveknek is volt benne hely, hogy meg ne ázzanak. Garden addig keresgélt, amíg a bőrönd egyik rekeszéből elő nem kerültek a Fortuny-ruhák. Kész csoda, hogy a Fortuny készítette ruha egészen picire összegyűrhető, aztán az ember csak előveszi,

jól kirázza, s máris ugyanolyan szép sima, mint azon a napon volt, amikor megvette. Nyolc köteg volt, gumival összefogva. Garden begyömöszölte az egyik nagy zsebbe.

A hét egydolláros bankjegy került a másikba, a kisebbikbe. Púder, rúzs, fésű a következőbe. Az órára pillantott. Három perc telt el. Siess, nógatta az agya. Kinyitott egy nagy zsebet, és az ékszerdobozért nyúlt. Majd csak talál egy nyitott zálogházat valahol, s megveszi a vonatjegyet Charlestonig. A Garden-házba megy Helenne!, az anyjához.

Az ékszerdoboz üres. Garden egy teljes percet elvesztegetett azzal, hogy a zsebeket és rekeszeket nyitogatta, hiába. Eltűnt. Minden ékszernek nyoma veszett. Még a jegygyűrűnek is. Semmije nem maradt csak a zománc- és gyöngyamulett az arany szálon. Mert az volt a nyakában.

Garden összeszedte magát. Sietnie kell. Az ékszereknek nyoma veszett. Tény. Kivette az arany cigarettatárcát és öngyújtót a táskájából. Valamennyit az is ér biztosan. Aztán sietve belebújt a kabátba.

A nappali még üres volt. Hallotta a telefonból érkező vékony, reszelős hangokat. Felszaladt a lépcsőn, s a halion keresztül be a gyerekszobába. Üres. Tény, sikoltotta magában némán. Tény: Heten nincs ott. Csak ennyit tudsz. Ne képzelődj. Átrohant a hallon, egyik ajtót a másik után nyitotta ki. Minden szoba üres. Idő. Mennyit vesztegetett el eddig? Mennyi van még? Garden levegő után kapkodott. Siess. Siess.

Ismét visszarohant, el az üres szobák ajtaja előtt. A lépcső közelében megpillantotta az egyik cselédlányt. Tégy úgy, mintha a legnagyobb rendben lenne minden, mondta magának. Lépteit

lelassította. – Helló – mondta. – Épp Helent keresem. Gondoltam, levinném a parkba léggömböt venni. – A cselédlány üres tekintettel bámult rá. – A kislányom – mondta Garden. – Szereti a léggömböket.

– Ó! Igen, asszonyom. A kislány. Már lenn van a parkban. Miss Fisherrel.

Garden a cselédlépcsőhöz futott, azt Vicki soha nem használná. A cselédlány utánabámult. Nahát, ezek a gazdagok tényleg milyen furcsák!

A Central Park olyan hatalmas, gondolta Garden. Lehetnek bárhol. Hol kezdjem keresni? Nem várhat a ház körül, amíg hazajönnek. Vickitől minden kitelik. Hívathatja a rendőrséget, az inasokkal rángathatja vissza a házba. Garden átvágott a Ötödik sugárút túloldalára. A parkba egy ösvény vezetett be. Hátha ezen indult el Miss Fisher. Ott a Metropolitan Múzeum. Lehet, hogy odavitte Helent. Garden a járdaszegélyen állt, eluralkodott rajta a hiábavaló küzdelem érzete. Nem tehetek róla. Most nem bírom tovább. Sírni fogok. Vagy sikítani. Vagy mindkettőt.

– Mami, mami, lufit. Helennek lufit. – A szoknyáját átölelő gyermekkarok hatására Garden végleg elvesztette kába önuralmát. Lehajolt és fölkapta Helent. Tekintete Miss Fisher fehér cipős, fehér harisnyás lábán állapodott meg. Garden felegyenesedett, s közben fogta Helen apró kezét.

– Helen már kapott léggömböt, Mrs. Harris. Eleresztette.

– Szeret léggömböt eregetni, Miss Fisher.

– Másikat nem kaphat. Csak rászokna a pazarlásra.

Miss Fisher olyan merev volt, mint a keményített köpenye. Garden felkészült a vitára, aztán fékezte magát. Mit csinálsz, te idióta, mondta magában. Tűnj el innét. – Magammal viszem Helent, Miss Fisher. Sétálunk egyet.

A nevelőnő eléje lépett. – A hercegnő meghagyta, hogy szemem elől ne tévesszem a gyereket, Mrs. Harris.

– Helen az én gyerekem.

– Tudom, Mrs. Harris. De engem a hercegnő alkalmazott. Én neki engedelmeskedem.

Garden közelhajolt Miss Fisher arcához. – Hallgasson ide jól, Miss Fisher. Én sétálni megyek a gyerekemmel, és maga ezt nem fogja megakadályozni. Ha hozzám vagy a gyerekhez merészel nyúlni, ha megpróbálja utunkat állni, kilököm a kocsik elé. – Azzal megfordult és eszelős sietséggel leintett egy taxit. Tekintetét le nem vette Miss Fisherről, miközben kinyitotta az ajtót, és besegítette a gyereket. A nevelőnő kínosan feszengett, megrémítette Garden lángoló tekintete és ijesztő elszántsága.

Garden behuppant a gyerek mellé, és bevágta az ajtót. – Indítson – mondta. – Gyorsan. Tűnjön el innét. – A taxi olyan sebességgel lódult neki, hogy Garden hátrahanyatlott az ülésen. Kinézett a hátsó ablakon. Miss Fisher hadonászva futott végig az utcán a ház felé.

– Hová tetszik, asszonyom? – kérdezte a fekete sofőr. Kiejtése furcsán csengett Garden fülében annyi távol töltött év után. És mégis, milyen ismerős.

Garden magához szorította Helent. – A Harlembe, legyen szíves. Vigyen a Small's Paradise-ba. Van ott egy barátom.

– John Ashley. Itt pincér. Vagy legalábbis volt.

– Asszonyom, mondtam már. Még nem vagyunk nyitva. Jöjjön vissza úgy éjféltájt. Addigra pezsegni fog itt az élet.

– Nem, nem, nem érti. Várjon. Kérem. Ne csapja be az ajtót. - Garden kinyújtotta a karját, hogy elkapja az ajtót. A kabátja szétnyílott.

Az ajtóban álló férfi meglátta a nyakában lógó amulettet. Begörbített ujjai közül a mutató- és kisujjával előrebökött. Ez volt a titkos szemet elhárító jel. – Kicsoda a hölgy? – kérdezte a férfi ijedten.

– John Ashley barátja vagyok. Komolyan. Charlestonból. Az Ashley-ültetvényről. Bajban vagyok, segítségre van szükségem. Tudom, hogy ha Johnt megtalálom, ő fog rajtam segíteni.

A férfi elbizonytalanodva nézett a csillogó tekintetű fehér asszonyra, aki fogta a kis fehér gyerek kezét. Helen sírva fakadt. – Helen éhes – nyöszörögte.

Ezt a férfi megértette. Rámosolygott a kislányra. – Tessék bejönni – mondta Gardennek.

Helen Garden ölében ült és egy csirkecombot rágott, miközben John és Garden beszélgetett. John odarohant, mihelyt a barátja értesítette telefonon.

– Ez elég rémesen hangzik, Miss Garden – mondta John. – Hát persze hogy tudom, hol találsz zálogházat. De ha az az asszony így utánad vetette magát, biztosan a vonat- meg a buszpályaudvart is figyelteti az embereivel.

– Talán a rendőrségre kellene mennem. De mit is mondanék nekik!

– Miss Garden, a rendőrség elfogult ám a gazdagokkal. És te nem vagy már gazdag. El kell jutnod Charlestonba. Van egy vén csatahajóm, egy T-modell. Nem fényes, és a teteje is beázik. De jár. Fogod azt a kocsit és a gyereket, és eljutsz a tieidhez. És amíg odaérsz, légy rettenetesen óvatos. Megértem én különös dolgokat, amióta feljöttem ide dógozni. A gazdag fehérek azt hiszik, hogy mindent szabad nekik. A bolond gazdag fehérek meg teljességgel kiszámíthatatlanok.

Hét óra is elmúlt, amikor Garden John utasításait követve begurult a Manhattanból New Jerseybe vezető új, fehér csempés alagútba. Helen a mellette levő ülésen kucorgott, a feje Garden ölében. A fehér kabátot hanyag eleganciával úgy igazgatta el, hogy a gyereket betakarja vele. Frissen bepúderezte, kirúzsozta magát és megfésülködött. Bárhogy kinézhet, csak egy gyermekével szökésben levő hisztérikus asszonyra ne hasonlítson. Az útvámszedő még gyanút foghat egy ilyen látványt nyújtó nőtől.

Az alagúttól nagyon ideges lett. A káprázatos mérnöki teljesítmény a folyó alatt vágott át, Garden nem értette a dolgot, és nem is bízott benne. Képzelődött, hogy érzi a feje fölött hullámzó víztömeg súlyát, egyre sebesebben hajtott, hogy legyen már vége az alagútnak, kerüljön ki onnét.

A vámszedő kihajolt a fülkéjéből, és alaposan szemügyre vette. Az alagút különös hatással van az emberekre, kivált a nőkre, gondolta. S az, hogy egy nő egymaga vezet a leszálló estében, már önmagában is különös.

Garden erősen szorította a kormányt. Mit bámul ez az alak, mit keres? Visszafogta a lélegzetét. Ha Helen megmoccan, végük van.

– Messze megy a hölgy?

– Hogyan? Nem, csak ide a nővéremhez… a… – Egyetlen New Jersey-i helységnév se jutott eszébe. Mögötte dudáltak.

– Nos, legyen óvatos. A múlt heti eső kátyúkat vájt az útba.

– Köszönöm, majd vigyázok. – Idegességében nem nyomta ki a kuplungot, csikorogtak a fogaskerekek. Uramatyám, gondolta, ezt biztosan megjegyzi. Háta mögött a vámos a fejét csóválta. Ő a maga részéről nem engedett volna nőt a volán mögé.

Kitárult előtte a hosszú út. Kijutottunk, gondolta Garden. Fejét jobbra-balra forgatta, a vállát ellazította. Megszűnt a feszültség. Hátrahajtotta a kabátja gallérját, hogy Helen elegendő levegőhöz jusson. Tények, gondolta. Kijutottunk New Yorkból. John kölcsönadott húsz dollárt benzinre és vészhelyzetre. A barátjától kaptunk egy halom sült csirkét és kukoricakenyeret. Charleston mindössze nyolcszáz mérföldre van. Ezekbe a sziklákba jó erősen bele lehet kapaszkodni.

A kocsit korántsem volt olyan kellemes vezetni, mint azokat, amelyekhez Garden hozzászokott. Ráadásul az utat se ismerte. Garden örült. Minden pillanatot ki akart élvezni. Nem akart Vickire gondolni. Vagy Skyra.

Hamarosan már csak a reflektor fénye kötötte az úthoz. Garden szeme elfáradt a sok hunyorgástól, amire a szembejövő kocsik fényszórói késztették. Aztán, ahogy hajtott tovább, a kocsik száma egyre gyérült. Majd fények jelentek meg, jelezve,

hogy városhoz közeledik. Lassan hajtott az idegen utcákon, nézte a házakat meg az üzletek kivilágított kirakatait. Mennyire más itt minden, mint Európában. Terebélyes, sok az erdő, rengeteg az újdonság. Vezetett tovább. Helen mocorogni kezdett, felült. – Sötét van, mami.

– Igen, édesem. Kalandozunk.

– Helen éhes.

– Hát persze. Tudod mit, akkor most jön a piknikkaland, jó?

Garden lefordult egy bekötőútra, és leállította a kocsit. John mondta, hogy a kocsiban van elemlámpa. Helen evés közben azzal játszott. Nagyszerű mulatságnak fogta fel a kalandozást. Garden elvette tőle a zseblámpát, és az út szélére vezette a gyereket. – Ez a piknikfürdőszoba – mondta. Körülöttük a fák és bokrok zizegtek a könnyű szellőtől meg talán a sötétben láthatatlan állatoktól. Garden félelme nőttön-nőtt, örült, hogy visszaültek a kocsiba és felhajtottak az autóútra.

A kocsi elringatta Helent. Néhány percig csevegett csak, azután ismét elaludt. Garden belebámult a szemközt jövő fényszórókba. Újabb város, azután még egy, kivilágítatlan utcákkal. Aztán már csak a házak és üzletek sötét körvonalai és az üres út. Garden talált egy cigarettát és rágyújtott.

Kísértetiesnek tűntek az alvó városok. Baltimore fehér lépcsői, akár a vicsorgó fogak. Ijesztő fehér emlékművekkel benépesített Washington. Garden reszketve fogta meg nyakában az amulettet. És hajtott tovább.

Néhol egy-egy kivilágított ablak tűnt fel a sötét tanyaházakban. Garden úgy érezte, napok, hetek óta csak vezet.

A válla, a karja fájt, a szája kiszáradt. Richmond: 10 mérföld. Már délen vagyunk, gondolta, és ettől sokkal jobban érezte magát.

Napkeltekor Helen fölébredt. A kislány szemét dörgölve felült. – Helen szomjas – nyafogta. Garden kisimította a gyerek kócos haját a homlokából.

– Én is az vagyok, kicsim. Hamarosan megállunk.

A következő város főutcájában villogó neonfény vette fel a versenyt az éles pirkadattal. Falatozó. Garden odakanyarodott.

Egy pincérnő és három munkaruhás férfi nevetgélt beszélgetve a linóleummal bevont pult fölött. Úgy bámultak Gardenre és Helenre, mintha most szabadultak volna az állatkertből. Garden ahhoz is túl fáradt volt, hogy megütközzön. Fölemelte Helent a magas, kerek ülőkére a pult előtt, és leroskadt a mellette levőre.

– Kissé elnyűttnek látszik, szivi. Miért nem ülnek oda, az asztalhoz? Ott legalább van minek nekidőlni.

Ennyi kedvességtől Garden szemét elfutották a könnyek. Uramatyám, gondolta. Olyan fáradt vagyok, olyan gyönge. De nem adhatom föl, még nagyon hosszú út áll előttünk.

Helen nem akart leszállni az ülőkéről. Kacagva ringatta magát. Garden átölelte a derekát, és a rugdalózó gyereket az egyik bokszba vitte. A pohár tejtől Helen abbahagyta a sírást. A kávé és a hatalmas reggeli életre keltette Gardent.

A kocsi forró volt és fülledt, amikor beleültek. Garden kinyitotta az ablakokat. – És most segítesz a mamának benzinkutat keresni, jó, Helen, és aztán meg sem állunk Charlestonig. – Most már elég erősnek érezte magát a

küzdelemhez. Igazi hazai reggelit kapott sült kolbásszal, kétszersülttel, tojással, kukoricakásával és sok-sok sós vajjal. Franciaország egymillió mérföldre volt onnét. Charleston meg itt, az út végén.

Egy óra elteltével a déli napsütésben olyan volt a kocsi, mint a forró katlan. Az út egyenesen húzódott előttük, az aszfalt füstölgőit, remegett a csillogó víztükörtől, amely szertefoszlott, mire odaértek. Helen nyugtalankodott, nyűgös volt, aztán hisztizett. Gardent erősen markolta az éles napfény, a benzinkutak, a csurgó fagylaltos tölcsérek, langyos kóla és a sík út, a sík vidék és sík, felhőtlen látóhatár rémálma. Ruhájuk ragadós, izzadt testükre tapadt, a levegő sűrű volt és forró, Garden kiszáradt szeme viszketett. – Milyen messze még? – vinnyogott Helen, de Garden nem tudott rá válaszolni. – Hány óra van? – sírt a gyerek, de Garden azt se tudta megmondani. Egy örökkévalóság óta vezetett- örökkévalóság a pokolban.

Helen aludt, hüvelykujja a szájában, amikor hirtelen elsötétült minden, és esni kezdett. Víz csepegett be a kocsi tetején és eláztatta a kényelmetlen üléseket. Garden rekedt, bizonytalan nevetéssel fogadta az esőt. Helen fölébredt, és vele nevetett. Aztán maguk mögött hagyták az esőfelhőt, s a meleg az úton összegyűlt tócsákat gőzfürdővé változtatta. Garden lába reszketett a fáradtságtól, a karja majd leszakadt. Helen újból elaludt.

– Mi ez az izé, mami? – Garden észre se vette, mikor ébredt föl a gyerek. A kislány az ülésen térdepelt, és kimutatott az ablakon. Te jó ég, gondolta Garden. Meg kell állnom. Már nem is vagyok magamnál. Elnehezült fejét arrafelé fordította, amerre

Helen mutogatott. Az úttól néhány méterre fás rész húzódott. A fákról fátyolmoha csüngött alá.

– Ó, édesem – kiáltott Garden. – Ó, Helen, az alföldre értünk. Mindjárt otthon leszünk. – Beletaposott a gázpedálba, és nagy tülköléssel ünnepelte meg az eseményt. Meglehetősen zavaros órák következtek. Garden énekelt, összefüggéstelen történeteket mesélt, megállt vidéki boltok előtt, csak hogy hallja a hazai kiejtést, ahogy útbaigazítják, merre van a jégbe hűtött Coca-Cola-tartály.

Charleston: 5 mérföld. Garden már-már érezte a sós víz, a mocsár illatát. Összeszorított fogakkal most már magában beszélt, a kimerültségtől szinte hallucinált. – Keresd a kompátkelés tábláját, Garden, különben mindjárt a folyóban leszel. – Vadul felnevetett a saját tréfáján. A levegő lehűlt. A nap alacsonyan járt. Helen aludt. Garden bólintott.

A T-modell megdöccent, két kereke lekerült az útról. A nyílegyenes út bekanyarodott. Garden minden megmaradt erejével azon volt, hogy kövesse az utat. – Lassíts – mondta magának. – Vedd le a lábad a pedálról. – Keze elforgatta a kormányt. Messze előtte feltűnt valami az út közepén. Kutya? Szarvas? Garden még lassabban ment.

Egy ember volt. Integetett. Jelezte, hogy álljon meg. A kocsi köhögni kezdett, majd akadozva leállt a motor. Garden keze mintha odaragadt volna a kormányhoz. Kivörösödött, üveges szemmel nézett ki a kocsi piszkos szélvédőjén. Hogy is lehetett olyan ostoba, hogy azt higgye, elmenekülhet Vicki elől, hogy Vicki majd nem fog rátalálni! A férfi rendőr volt.

– Jól van, asszonyom? Semmi baj? – A rendőr széles karimájú kalapja betöltötte Garden feje mellett az ablakot. A férfi érdeklődő arcába nézett. Lassan felfogta, amit beszél. Nem ellenség.

– Katona – mondta Helen.

– Nem, szivi, nem vagyok katona – mondta a férfi széles mosollyal.

– Mit akar? – hörögte Garden.

– Gondoltam, talán segítségre volna szüksége, asszonyom. Láttam a rendszámtábláját. Akik először látják meg a hidat, néha nagyon idegesek lesznek. Kivált ebben a napszakban. Szemükbe süt a nap miegymás. Kissé kacsázva közeledett.

– Hogy híd? – Garden gondolkodni, emlékezni próbált. Rémlett valami a hídról. Mi is? Miért állt le az agya?

A rendőr az előtte magasló látvány felé intett. Rettentően magas volt, meredek, mint egy sziklafal, keskeny, mint egy szalag és a csúcsa belefúródott a levegőbe, a semmibe, a végtelenbe. – Szűzanyám – hördült fel Garden.

– Sokan vannak így vele – mondta a férfi. – Azért vagyok itt. Átviszem a kocsiját, ha óhajtja. – Jól begyakorolt, szépen megtervezett, megnyugtató monológ volt ideges autóvezetők számára, akik felkaptattak a hullámvasút meredélyén, aztán megijedtek az előttük húzódó lejtőtől meg az utána következő újabb kaptatótól. Garden semmit se látott, semmit se hallott.

Lehunyta a szemét, a szemhéja égett és duzzadt volt, de a sötét és a vezetés kényszerének megszűnte andalító.

Több mint öt percbe tellett, amíg a kocsi megtette a majd' hárommérföldnyi utat a hídon. A rendőr félreállította a kocsit az utcasarkon, ahová a híd betorkollott. – Itt van, asszonyom, tessék, kisasszony.

– Muris – közölte Helen.

– Nagyon köszönöm – mondta Garden. – Maga nélkül nem tudom, hogyan jutottam volna át.

A férfi kiszállt a kocsiból, és megérintette a kalapja peremét. –Örülök, hogy segítségére lehettem, asszonyom. – Azzal megfordult, és indult.

Garden áthajolt az ülésen, hogy kihajoljon a férfihoz közel eső ablakon. – Biztos úr! Megmondaná kérem, merre van az East Battery?

Már égtek a lámpák Margaret nagy házának lépcsőházában és halijában. – Nézd csak, Helen, ez a Tradd nagyi háza. A mami mamijáé. Majd meglátod, hogy fog örülni, ha meglát.

– Helen éhes.

– És lesz mindenféle finom ennivaló. Gyere, kicsi angyal. - Bebotorkált a rövid ösvényen. A lába alig bírta megtartani.

– Helen szomjas.

– Igen, kicsim. Máris. Egy perc. – Garden nekidőlt a falnak a bejárat mellett. A térde rogyadozott. Lépteket hallott, és erőnek erejével kihúzta magát. Biztosan rémes látványt nyújtok, gondolta.

Margaret nyitott ajtót. Fény nyilallt Garden fáradt szemébe. Anyjának csak a körvonalát látta.

– Gondoltam, hogy te vagy az, Garden – mondta Margaret sírva. – Nem éred be azzal, amit eddig műveltél? – Megzörgette az újságot Garden kábult arca előtt. – Ebbe a házba be nem hozod a szégyenedet. Eredj innét. – Már csukta is az ajtót.

– Mama! – kiáltott Garden. – Mama! – Nem bírt gondolkodni, nem jöttek szavak a szájára, képtelen volt megkérdezni, mi történt. Nem értett semmit, mindössze annyit fogott fel, hogy az ajtórés mögül kiszűrődő fény megszűnt. Öklével verte az ajtót. Biztosan valami félreértés. Az anyja nem zárhatja ki a házból. Ez az ő otthona. Nem az ő otthona?

Helen megrángatta a szoknyáját. – Helen fáradt – jajveszékelte.

Garden ekkor összeomlott. A térde összecsuklott, és a küszöbre rogyott. Karjába vette a gyereket. Mi lesz velük? A nagy ház hűvös árnyéka jólesett, Garden végre kisírta magát.

Helen megijedt. Megérintette anyja nedves arcát a kicsi, ragadós ujjaival. – Ne – mondta. – Ne. Ne. – Garden megfogta a gyermek kezét.

– Ne félj, kicsim. Csitt, csitt. Mami rendbe hoz mindent. Nem lesz semmi baj. – A hangja nem volt valami meggyőző. Helen sírt, mint akinek a szíve szakad.

Garden kimerült teste sajgott, zúgott a feje. Gondolkodnia kell. Sziklát keresni. Kapaszkodni valót. Szíve mélyén segítségért kiáltott. Ha itt volna Hélène… ha ez Párizs volna… akkor volna hová mennie. Vágyott rá, hogy a francia nő száraz, fakó hangján enyhítsen a drámai feszültségen. És ekkor, mintha csak hallaná Hélène hangját, tudta, mit mondana. A nemes szívű Bess.

– Elizabeth néni – mormolta. – Helen, megyünk Elizabeth nénihez.

Joshua szélesre tárta a bejárati ajtót, a kezében névjegykártyás tál. – Miss Cooper nincs idehaza – közölte szertartásosan. Ekkor megpillantotta a lépcsőn álló zilált asszonyt és a gyereket. – Uram, segíts – mondta –, adja ide gyorsan a gyereket, és kapaszkodjon az öreg Joshuába, Miss Garden.

89

– Arra se emlékszem, hogy a házba beléptem – mondta Garden.

Elizabeth Cooper kuncogott. – Belépésnek azt nem is igen lehetett nevezni, kedvesem. Szegény Joshua olyan látványt nyújtott, mint egy süllyedő hajó, amint egyszerre cipelte a gyereket és közben megpróbált téged maga után vonszolni.

– A gyerek alszik még?

– Ugyan, dehogy. A gyerekek rettenetesen nyughatatlanok. Órák óta fenn van, és lyukat beszél Celie hasába odakinn a konyhában. Meg van róla győződve, hogy Celie egy pónit rejteget valamelyik szekrényben.

Garden hörögve felnyögött. Nem akart Skyra vagy Vickire gondolni. Másra se.

– Így el nem űzheted – mondta Elizabeth. – Kénytelen leszel szembenézni vele.

– Ne még – könyörgött Garden.

– Még a mai napon. Eltettem neked a tegnapi újságot. Kénytelen leszel elolvasni. Ocsmány, de tudnod kell, amit már egész Charleston olvasott.

– De nem igaz.

– Igaz vagy nem igaz, egyre megy. Tudnod kell. És tudnod kell azt is, hogy amíg szükséged van rá, az én otthonom a te otthonod is.

– Elizabeth néni, teljességgel képtelen vagyok felfogni, hogy a mama hogy mutathatott így ajtót nekem. Egyszerűen bezárta az orrom előtt. Az orrom előtt. Hihetetlen.

Elizabeth megérintette Garden kezét. A rövid érintés egyszerre volt az együttérzés kifejezése és az önuralom megkövetelése. – Felnőtt nő vagy, Garden. Mennyi is, huszonöt éves, ugye? Ideje letenni a tökéletes anyáról alkotott óvodás kori ábrándról. Margaret világéletében a külsőségekre adott, és elsősorban a maga állása érdekelte a társadalmi ranglétrán. Alapjában véve rendkívül ostoba és felszínes nő, tudod te is. Olyannak kell elfogadnod, amilyen. Olyan, amilyennek szeretnéd, nem lesz soha.

– De hát a lánya vagyok.

– Ráadásul nem olyan, amilyennek ő látni szeretne. Csakhogy ő ezzel a ténnyel soha nem lesz képes szembenézni. Te ellenben igen, ha akarsz. Még jó sok keserű pirulát kell lenyelned, drágám. És most magadra hagylak, máris hozzáláthatsz.

Garden elnézte az ajtó felé tartó Elizabeth magas, sovány alakját. Nem akarta, hogy kimenjen. Nem akart szembenézni

azzal, amivel szembe kellett néznie. Körülnézett a szobában, igyekezett késleltetni a pillanatot, amikor önmagába kell néznie.

Egy második emeleti hálószoba lett az övé. Tudta, hogy Helen a másik, vele átellenben lévő hálószobát kapta. A szobákat nyilvánvalóan ritkán használják. Az egyik sarokban néhány kartondoboz sorakozott egymás hegyén-hátán, a másikban terítővel letakart varrógép áll. Részben raktár, részben műhely, ritkán vendégszoba. A bútorzat gondosan ápolt, régi mahagóni, alacsony ágy, sublót, kis íróasztal és egyetlen, finom mívű faszék, amit valamikor az íróasztal elől telepíthettek a varrógép elé. A szőnyeg kínai, vélekedett Garden, de olyan kopott, hogy a mintája alig kivehető. Az ágy végében összehajtogatott, durva szövésű takaró, az ablakokon fehér organdifüggöny. Fakó, kék-fehér csíkos tapéta. A luxusházak után, amelyekhez szokva volt, és amelyeket magától értetődőnek tartott, a Tradd-házban nekijuttatott menedék szánalmasan kopottnak tűnt.

Szeretett volna becsusszanni az ágyba, a párnák közé kucorodni és az álom karjai közt találni feledést. De maga előtt látta nagynénje rosszalló arckifejezését, úgyhogy erőnek erejével összeszedte magát.

Elizabeth az íróasztalon hagyta az újságot. Garden fölemelte és lapozni kezdett. A negyedik oldal tetejéről a saját fényképe nézett vele farkasszemet. Régi kép volt, még a „rossz időkből" való. A haja még szőke volt, gyönggyel kivarrt ruháját a rövid szegélynél súlyos gyöngyrojt ékesítette. A karján ékköves karkötők sora, fülében gyöngy- és gyémántköves függők, a vállára vetve rókagalléros szaténköpeny. Az egyik kezében hosszú cigarettaszipka, a másikban pezsgőspohár, az arcán kába

műmosoly. A világszerte ismert Hamupipőket pereli a hűtlenül elhagyott férj. Így a főcím. Garden leült az ágy szélére.

A cikket az egyik hírügynökség adta közre. Garden tisztában volt vele: ez azt jelenti, hogy a világ minden lapja, kicsi és nagy egyaránt átveszi. Skyt úgy állították be, mint akit „fejbe kólintott a megrázó felismerés", s aki elhivatott, nehéz fizikai munkát végző farmer egy meg nem nevezett franciaországi kisvárosban. A cikk arra engedett következtetni, hogy Garden felháborító életmódot folytatott, párizsi lokálokban és dél-franciaországi kaszinókban mulatozott, miközben a férje, tevékenységéről mit sem sejtve, látástól vakulásig jóhiszeműen robotolt a földeken.

„Feltételezhető, hogy a hanyatló Római Birodalom óta ahhoz fogható méretű züllöttségre és feslettségre nem volt példa, mint ami a tárgyalások során itt napfényre fog kerülni" – jelentette az újság. „Máris hatalmas tömeg verődött össze a bíróság épületének egyébként csendes környékén. Mr. Harris orvosi felügyelet alatt, visszavonultan él. Atherton Wills, a neves ügyvéd fogja a perben képviselni. Mrs. Harris hollétéről nincs tudomás. Mr. Wills rövid, megrendítő nyilatkozatot tett a sajtó számára a házasságtöréssel vádolt asszony mellett. A bánattól összetört szívű fétj ügyvédet fogadott fel az asszony védelmére. Mr. Harris még ebben a rettenetes helyzetben is elsősorban a felesége érdekét nézi.

Mrs. Hartis, a charlestoni társasági élet zárt társadalmi köreiből alig kikerült, nincstelen első bálozó bekapcsolódott ifjú férjének lenyűgözően gazdag luxusvilágába, amikor a férj jachtján nászútra indultak a szelíd Karib-tengeri vizekre. »A fiam mindent megadott a lánynak, amit csak kért, a lánynak pedig

semmi nem volt elég« – nyilatkozta Mr. Harris édesanyja, Victoria Montecatini hercegné. Feltételezhetően a hercegné lesz a vád koronatanúja."

Garden labdává gyűrte az újságot, és a földre hajította. Első reakciója az volt, hogy felveszi a harcot, hogy elmondja a maga történetét. Sky hűtlenkedéseit, Vicki kis kokainos szelencéjét. Ő is tudna tanúkat szerezni. És többen tanúsítanák az igazságot, mint amennyinek a hazudozásait Vicki le tudja fizetni. Tény. És a pert így is elveszítené.

– Öreglány – mondta magának –, belesétáltál a kelepcébe, a magad lábán, a lehető legsietősebb léptekkel.

De legalább itt van Charlestonban, ahol ismerik az emberek. Bármit mondjanak is az újságok, itt tudják, hogy ő nem olyan. Hogy ő nem haszonleső, nem cselszövő, nem nimfomániás. Tévedni tévedett, de hát tévedni emberi dolog. Azért a barátnőire, iskolatársaira és a kórusbeli társaságra bizton számíthat. Az anyja nem számít. Majd túlteszi magát az ügyön.

– Mami… – Helen levegő után kapkodott, olyan sietősen szedte a lépcsőfokokat fölfelé. – Helennek fagyi.

Garden a lánya ápolt kis alakjára, kipirult arcbőrére pillantott. Meglehet, hogy rossz feleség volt, nem sikerült boldoggá tennie Skyt, megtartani a szerelmét. De a legjobb anya lesz a földkerekén, ezt elhatározta. Helen orca előtt senki nem fogja becsapni az ajtót.

– Picim – mondta –, megvesszük a világ legnagyobb fagyiját, annyi tejszínhabbal a tetején, amennyi csak ráfér, és a közepén a legeslegpirosabb cseresznyével. Mit szólsz hozzá?

Helen egyetértőn bólogatott.

Garden kocsival a King Street-i drogériába vitte Helent. Nagyon meleg volt, Helen pedig kicsi, hogy odáig gyalogoljanak. A Schwettmann határozottan több volt holmi közönséges drogériánál. A charlestoni ifjúság, kiváltképp a lányok legkedveltebb szórakozóhelye. A bal oldali falon nagyszerűen megvilágított üvegezett fapolcokon kozmetikai szerek és kölnik sorakoztak. A hátsó fal ablaka a gyógyszertár titokzatos világába nyújtott bepillantást. Az üzlethelyiség közepe és a jobb oldali fal hátsó fele a csodák világa, márványborításos pulttal, mögötte a szódaszifon, a helyiségben kis kerek asztalok, körülöttük négy szék. Az asztalokat és székeket fehérre festett kovácsoltvasból hajlították, fagylaltosszéknek és -asztalnak nevezték, a székek minden mozdulatra rettenetesen csikorogtak a márványpadlón, márpedig állandó használatban voltak. A Schwettmann a nap bármely órájában nyitva volt, ott mindig akadt ismerős, akinek esetleg oda lehetett ülni az asztalához, és együtt elfogyasztani egy kólát. Amikor Garden Ashley Hallba járt, mindennek a betetőzése volt, ha mozi után beülhettek a Schwettmannhoz, és megihattak egy üveg kólát.

Garden most senki ismerősre nem számított. Bizonyára a fiatalabb fiúk és lányok sajátították ki a székeket és asztalokat. Azért akart a Schwettmanhoz menni, mert ott otthon érezhette magát. És mert meg akarta mutatni Helennek, hol ette a mami élete első gyümölcsös-habos fagylaltját.

Amikor benyitott, a szúnyoghálós ajtó ugyanúgy csikorgott, mint régen. És a mennyezeti ventilátorok ugyanolyan sustorgó hangot hallattak. Garden körülnézett. Semmi nem változott.

Szinte magától értetődő volt az is, hogy Wentworth ott ül az egyik asztalnál. Mellette két jóképű kisfiú.

– Wentworth! – integetett Garden a kovácsoltvas székek erdején keresztül. Közben le nem vette a szemét Helenről, hogy a gyerek neki ne rohanjon valamelyiknek. Még épp idejében nézett fel, hogy lássa, amint Wentworth az asztalra csap egy egydollárost, majd sietve felkapja a kesztyűjét és a csomagjait.

Garden csak állt és levegő után kapkodott, miközben Wentworth sietősen kiterelte a két kisfiút a székek között. Alig egy méterre haladtak el előtte. Wentworth nem emelte fel tekintetét a kisfiúkról. – Wentworth… – ismételte meg Garden halkabban.

– Ki ez a hölgy, mami? – kérdezte az egyik kisfiú gyermekien átható hangján.

– Senki – felelte az anyja.

Garden körülnézett a félig telt asztalok között. Senki nem nézett rá.

– Helennek fagyi.

Garden felszegte az állát, és a pulthoz lépett. – Egy fél liter vaníliát kérek dobozban, elvitelre – mondta.

– Vidd ki Celie-hez a konyhába – mondta Helennek, amikor visszaértek Elizabeth házába. Lassan megindult a könyvtárszobába, útközben hámozva le a kesztyűjét. Elizabeth fölemelte fejét a könyvből, amit olvasott.

– Sokkal rosszabb, mint gondoltam – mondta Garden. – Mitévő legyek, Elizabeth néni?

Apránként, Elizabeth segédletével Garden hozzálátott, hogy rendbe tegye valahogyan a tönkrement életét. Elizabeth azzal képesztette el, hogy felajánlotta, megveszi neki John kocsiját. Azt állította, évek óta meg akar tanulni vezetni. Erre a T-modell tökéletesen alkalmasnak látszott, mert még ha összetöri is, nem lesz ütöttebb – rozogább utána, mint annak előtte. – Persze te fogsz megtanítani – mondta Elizabeth. Garden készen állt rá, ezer örömmel. Oly keveset tehetett a nagynéniéért, holott oly sokat kapott Elizabethtől.

– Jártam a szörnyeteg anyádnál – szólt egy szép napon Elizabeth, röviddel Garden okaköltözése után – és hajlandó heti apanázst biztosítani a részedre. Egy rakás szerencsétlenség az az asszony, annyira zsugori, hogy biztosan kék-zöld attól, hogy az arannyal megtömött pénzeszsákján alszik.

– Igazán kedves tőle – kiáltott fel Garden. – Nem kellene odamennem, hogy megköszönjem?

– Még hogy kedves, szűzanyám! Megmondtam neki, vagy támogat anyagilag, vagy odaköltözöl. A rémes helyzetekben is van helye a komikumnak, Garden.

De Garden még nem állt készen a nevetésre.

– Az apanázsodat Helenre kell fordítanod – mondta Elizabeth. – Nem járhat ugyanabban a ruhában mindennap, ha mégoly tisztára mossuk és vasaljuk is. És dadusra is szüksége van, Garden. Se neked, se neki nem jó, hogy állandóan vele vagy. Pillanatokon belül kis zsarnokká fog válni.

Garden tiltakozott. – De nekem senkim sincs rajta kívül, Elizabeth néni. És szüksége van rám. Itt minden az újdonság erejével hat rá.

Elizabeth összevonta a szemöldökét. – Itt vagy te magadnak, Garden. És fennáll a veszély, hogy magadat is elveszejted, ha Helenbe és az önsajnálatba temetkezel.

– A francba – robbant ekkor Garden. – Akárha Vickivel volnék megint. Te határozol helyettem, terveket szősz, kiporciózod az ételt s italt, én pedig csókoljak kezet, görnyedjek hétrét az alázattól és mondjam, hogy köszönöm szépen, nagyságos asszony!

– Hidd el, Garden, én leszek a legboldogabb, amikor képes leszel a magad kezébe venni a sorsod irányítását. Ebben a korban csöppet sem vágyom rá, hogy anyát játsszak megint.

– Akkor miért csinálod? Te is bevághatod az orrom előtt az ajtót, ha nem tudnád. Ha olyan nagy megerőltetés egy szobát biztosítani Helennek és nekem, miért csinálod?

– Mert a barátnődhöz, mademoiselle Lemoine-hoz hasonlóan nem vagyok közömbös az iránt, ami veled történik. Fontos vagy nekem, Garden, fontos vagy már nagyon régóta. Úgy érzem, értékek lakoznak benned, és alig várom, hogy a felszínre kerüljenek.

Garden felviharzott a szobájába, és rettenetesen sajnálta magát. De néhány nap elteltével megszívlelte Elizabeth építő megjegyzéseit, és a maga kezébe vette sorsa irányítását.

Ismét felkereste Rebát, részben együttérzésből, részben azért, mert az első alkalommal, amikor Johnról beszámolt, nagyon sietősre fogta.

A délután közepén otthon találta Matthew-t is. Rebával a tornácuk lépcsőjén üldögéltek, és fogták egymás kezét. A nap sugarai meg-megcsillantak Reba őszülő tincsein. Kénytelenek elköltözni, mondták Gardennek. Aznap kapták a hírt. Baronyt kolostorrá, idősek otthonává alakítják. A principessa a trappistáknak adományozta. A szerzeteseknek, mondta Matthew szomorúan, nincs szükségük munkaerőre. Mindent maguk csinálnak.

De hisz Vicki nem is katolikus, gondolta Garden. Még csak nem is keresztény, legjobb tudomásom szerint. Barátai szomorú arcára nézett, a szeme könnyekkel telt meg, és a torkát szavakba önthetetlen düh szorongatta. Ekkor rájött, mivel magyarázható Vicki nagylelkű ajánlata az egyháznak. Újabb csapás Gardennek, a családjának.

– Hová mentek? – kérdezte.

– Át az út túloldalára, és kész. Úgy látszik, nekünk, az Ashley birtok népének a végin mind Mister Samnél kell kikötnünk. Nem olyan vészes, Miss Garden. A barátaink má' majdnem mind odaát vannak. De hát olyan szomorú látvány az Ashley-ültetvény, ahol már egy árva Ashley se maradt. Se fehér, se fekete.

Reba elengedte Matthew kezét, és felállt. – Na, igyuk már meg azt a kávét, minek is totojgatnánk. Fölteszem a vizet.

Miközben itták, Reba fölemlegette Garden örökségét a vén Pansytől. – Nem lesz helyem többé, a nagy sublótodra, szivi. El tudod szállíttatni, vagy hasogassam fel tűzifának?

– Elizabeth néni, hol vagy? – futott be Garden a perzselő napsugarak elől bezsaluzott félhomályos házba. Megbotlott a

szőnyegben, majdnem elesett, aztán megkapaszkodott egy asztalban a fal közelében.

– Itt vagyok a könyvtárszobában – kiáltott ki az asszony. – Teázom. Gyere, csatlakozz, ha ugyan lábadat nem törted.

Garden nevetett. Elizabeth megmosolyogta a nevető hangokat. Garden még akkor is nevetett, amikor a könyvtárszobába belépett. – Tejjel és két kockával kérem – mondta. – Nem, inkább három kockával. Ünnepelni akarok, és energiára van szükségem. Elizabeth néni, üzleti vállalkozásba kezdek.

– Na mesélj, eddig el vagyok ragadtatva.

Garden körbejárkált a szobában, izgalmában leülni sem bírt. – Voltam látogatóban Rebánál. Majd később juttasd eszembe, hogy elmeséljem, mit művelt már megint az a szemét Vicki. Szóval, Reba eszembe juttatta, hogy Öreg Pansytől örököltem egy bútort. Hatalmas darab, legalábbis én kiskoromban mindig annak láttam. És most meg kellett néznem, hogy eldöntsem, meg akarom-e tartani. Nahát. Több millió éves piszokréteg fedi, de alatta fantasztikus darab lehet. Egy óriási, dupla sublót. A vonala gyönyörű, a rézveretek eredetiek. Rengeteget tanultam a bútorokról, amikor a Hampstead Heath-i házat bútoroztuk be. És úgy ért a felismerés, mint a villámcsapás. Kinek van még pénze? A Vicki-féléknek. És mivel szórakoznak az ültetvényesek meg a gazdag turisták? Járják az régiségkereskedéseket. Ha már olyan veszettül híres vagyok, akár némi hasznot is húzhatok belőle. Senki nem áll szóba velem. Ki vagyok közösítve. Akkor meg mitől tartsak, Elizabeth néni? Belevetem magam az üzleti életbe. Az emberek özönleni fognak a régiségkereskedésembe,

hogy jól megnézzék maguknak a világhírű Hamupipőkét. Én meg rájuk sózok valamit. Eszméletlenül drágán. Hatalmas haszonnal. Matthew kölcsönkér egy teherautót, és felhozza az örökölt kincsemet a városba. Majd betetetem a kocsiszínbe, ha nincs ellene kifogásod. Alig várom, hogy nekiessek, kitisztítsam, hogy kiderüljön, mit is örököltem. Persze egyetlen bútordarabnál többre van szükség. De én valóban rengeteget tanultam Angliában. Átvehetek árut értékesítésre más kereskedőktől, eljárhatok aukciókra, beszaglászhatok a Település viskóiba. Rebának van egy teáskannája például, amiről biztosra tudom, hogy kínai export. A tetején van egy repedés, de alig látszik.

Elizabeth a torkát köszörülte, jelezve, hogy szólni kíván. – Főzd ki tejben. Attól teljesen eltűnik a repedés.

Garden a nagynénje nyakába ugrott. – Csodálatos vagy. Szerinted elment az eszem? Iszonyúan nagy a kockázat, minden az ellen szól, hogy a dolog menni fog. Zálogba csapom a cigaretta-tárcámat. Abból egy-két hónapig fizethetem valami kis lyuknak a bérleti díját.

Elizabeth nevetett. – Igen, kedvesem. Azt hiszem, hogy elment az eszed. És el vagyok tőled ragadtatva. Hála istennek, hogy van még izgalom és bátorság és eszementség. Ami pedig a zálogházat illeti… Én ismerek valakit, akivel a régi szép időkben sok dolgom volt…

Másnap, válaszul Elizabeth telefonhívására, Andrew Anson átküldött valakit a bankból. A férfi két fegyveres rendőr kíséretében érkezett. Elizabeth aláírta az átvételi elismervényt,

miközben a három férfi odakinn várakozott a verandán. – Nem értem, miért nem tett be Andrew egy egyszerű hirdetést az újságokba. VIGYÁZAT, TOLVAJOK. Annak idején nagyon aranyos kisfiú volt, de bankárnak olyan, mint egy vénkisásszony.

Kinyitotta a dobozt, és Gardennek a lélegzete is elakadt. Ilyen hatalmas méretű és mennyiségű gyémántot még Monte-Carlóban se látott. – Ez micsoda? – suttogta.

Elizabeth felbillentette a dobozt, és a gyémántokat az asztalra szórta. – Nem rémes? – kérdezte büszkén. – Mindig megfeledkezem róla, milyen őszintén undorító. – Két kézzel beletúrt a tömkelegbe. Nyaklánc volt, hatalmas kövekkel kirakva, körte alakú függővel, ami legalább harminc karátot nyomott.

– És piszkos is – közölte Elizabeth. – Be kell áztatnunk ammóniába. – El tudod képzelni, Garden, hogy az apám, aki közismerten jó ízlésű és nagyszerű ítélőképességgel rendelkező ember volt, ezt megvette az anyámnak? Nem kétséges, hogy a létező legközönségesebb darab, amit emberi kéz valaha is készített. – Visszaejtette a nyakláncot az asztalra. – Ezt a családot azonban már többször megmentette. Öcsém, a te nagyapád, egy fa odvában rejtette el, amikor hallottuk, hogy közelednek a jenkik. Aztán a háború után legalább hatszor vittük és hoztuk a zálogházból. Ennek a segítségével kezdtem meg a műtrágyagyárat, és menet közben is többször kihúzott a csávából. És most megalapozza a te üzleti vállalkozásodat.

– De Elizabeth néni, ez lehetetlen.

– Már miért volna lehetetlen? És neked iszonyúan sikeresnek kell lenned, hogy visszaválthasd és visszaadd nekem. Ha

mégoly förtelmes darab is, azért érzelmi okokból ragaszkodom hozzá.

Az Alföld Kincsei 1932. január 6-án kezdte meg működését.

91

Attól fogva, hogy Garden elhatározta, beleveti magát az üzleti életbe, a bolt megnyitásáig négy hónap telt el. A négy hónap minden napjának minden percében annyira tele volt intéznivalókkal, hogy a hálaadásnap, a huszonhatodik születésnapja és a karácsony alig jelentett többet a rendes hétköznapoknál.

És a rengeteg tennivalója közt nemigen akadt fölösleges. Elképesztően sok dolga volt. De azért olyat is magára vállalt, ami nem volt elengedhetetlenül szükséges. Azért kellett állandó jelleggel elfoglalnia magát, nehogy véletlenül eluralkodhasson rajta a kétségbeesés. A válóperes tárgyalások egész szeptemberben zajlottak, a lapterjesztők legnagyobb megelégedésére. Kezdetben a riporterek Margaret háza előtt virrasztottak abban a reményben, hogy előbb-utóbb előtűnik Garden. Aztán valaki – Elizabeth keserűen megjegyezte, hogy bizonyára maga Margaret volt, méghozzá jó pénzért – közölte velük, hol lakik Garden, és attól fogva Elizabeth házának csak a bezárt kapui és bezsaluzott ablakai biztosítottak számára menedéket.

Idejét bútor-, ezüst-, porcelán- és üvegtörténeti szakkönyvek tanulmányozására fordította. Egy hét alatt rájött, hogy bármilyen

hosszan és alaposan tanulmányozza is a könyveket, az antik tárgyak valódi szakértője soha nem lesz belőle. Ekkor fel is hagyott volna addigi terveivel, ha nem fiit be Peggy javaslata.

Peggy levele rövid volt és korántsem érzelgős. „Te aztán jól összekutyultad az életedet, Garden. Örömmel hallom, hogy most legalább valami értelmes dologba kezdtél. Vedd fel a kapcsolatot azzal az emberrel, akinek eladtam Barony berendezését. Benjaminnak hívják és nagyon érti a dolgát. Hadd ne érezzék részvétet irántad, amiért szenvedsz a charlestoni melegtől. Kuba egy gőzkazán. Bobot hamarosan áthelyezik, remélhetőleg valami hűvösebb helyre. Én már Alaszkát se bánnám. Bobbynak nem lesz könnyű az alkalmazkodás a megváltozott helyzethez. Ruhát is alig húz a kövér testére. Terhes vagyok, a baba márciusban esedékes, remélem, kislány lesz, akiből fölnevelhetem az Egyesült Államok első elnökasszonyát. A férfiak katasztrófába sodorják a világot, előbb-utóbb létre kell már hozni az asszonyok pártját."

Garden felhívta telefonon George Benjamint. Ó, igen, a férfi élénken emlékezett Peggyre. Hogyne, boldogan segít a húgának. Igen, tudja, kiről van szó. Természetesen komolyan gondolja. Boldogan segít. Majd felkeresi, ha Garden számára e percben nehézségbe ütközik, hogy a házat elhagyja.

Mr. Benjamin először kissé csalódott Gardenben. Peggy olyannyira kivívta bámulatát és elismerését, hogy a húga kiábrándította. Gardenben nyoma sem volt Peggy merészségének, kalózszellemének. De lelkesen tanulni vágyott, és teljességgel tisztában volt tudatlanságával, márpedig ez a két

tulajdonság vonzó az igazi tudós szemében. Mire a beszélgetés végére értek, a férfi el volt ragadtatva Gardentől.

És jó hírekkel állt elő. – Ne aggassza az ismeretek hiánya – mondta. – Azt még ügyesen a maga javára is fordíthatja. Az emberek, akik bejönnek az üzletbe, azt hiszik, többet értenek a dologhoz, mint valójában. „Ó, Nelson – szól oda egy asszony a férjének –, azt hiszem ez a szék eredeti Chippendale." Aztán magához fordul: „Kisasszony, megtudhatnék erről a székről valamit?" Mire maga mit válaszol? Ha nagyon tudálékos, azt mondja: „Asszonyom, ez a szék késő tizenkilencedik századi Chippendale-stílusban készült, nyilvánvalóan New Jersey-i másolóműhelyből került ki, és valamelyik nyilvános vacsorázóhely részére készítették. Biztosra tudom, hogy így van, mert olyan rossz a hátsó lábainak az aránya, meg annyira gyenge a támla keresztpántja." Csakhogy, drága Garden, maga mindezt nem tudja. Csak azt tudja, hogy nagyban vette a széket, aukción, tizenkilenc dollárt adott érte és reméli, hogy negyvenért sikerül eladnia. Ezért azt mondja: „Nem sokat mondhatok róla, asszonyom. Mint látja, mahagóniból van és, olyan, mint egy Chippendale." Aha, gondolja erre az asszony. Ez a nő bolond. Még annyit se ért hozzá, mint én, úgyhogy megszerzem tőle ezt az eredeti Chippendale széket potom ötven dollárért. Ő boldog, magának nagyszerű haszon üti a markát, Thomas Chippendale pedig fordul még egyet a sírjában. Látja már, mennyit ér, ha az ember nem érti a dolgát?

Gardennek sajgott az oldala a nevetéstől. Mr. Benjamin jóindulatúan mosolygott. Örült a jó hallgatóságnak.

Aztán komolyra fordította a szót, és előadta a legfontosabb szabályokat, amelyeket Gardennek követnie kell. – Ne vegyen meg semmit, ami magának nem tetszik, mert lehet, hogy sokáig nem szabadul tőle. Ugyanakkor semmihez ne ragaszkodjon annyira, hogy nehezére essen megválni tőle, ha valaki meg akarja venni. Ez üzlet, üzletelni pedig csak úgy lehet, ha az ember elad. A profit általában ötven százalék – vagyis az ember igyekezzen megduplázni a pénzét. Amit tíz dollárért vesz, azt eladja húszért. Ugyanakkor a vásárlónak legyen meg az az érzése, hogy lehet magával alkudni. Sokan csak az alku örömééért vásárolnak. Ezért aztán ajánlatos az árra még rászámolni tíz százalékot, amit aztán könnyűszerrel elenged az ember. A tízdolláros áruja ezek szerint már huszonkét-huszonhárom dollár, hogy a végén megkapja érte a húsz dollárt. Követi a dolgot, Garden?

– Igen. Rémes időfecsérlésnek tűnik.

– Az emberek javarészt éppen ezért vásárolnak. Amikor vesznek egy csészét és egy csészealjat, közben a maga idejét és figyelmét is megvásárolják. Ezért olyan utálatos kereskedéssel foglalkozni. Ostoba alakokkal kénytelen az ember szívélyeskedni. Ugyanakkor rengeteg kellemes emberrel is összehozza a sors. A kettő kiegyenlíti egymást. És most még egy utolsó aranyszabály. Az ember hibázik, és ezen nem érdemes utólag rágódni. A törött üveg, a hamisítvány, amiről azt hitte, hogy eredeti, az aukciós láz, amitől rálicitál az áru valódi értékére – ezek fölött viszonylag könnyű napirendre térni. Ami a legnehezebb – és velem ez is megesett –, amikor az ember megvesz, mondjuk egy egészen csinos kis varróasztalt. Ad érte

ötven dollárt, mert olyan bájos, aztán eladja százért. Még csodálkozik is, mert azt hitte, túl sokat kért érte. Boldog, és nagyon okosnak érzi magát. Aztán rálapoz valamelyik folyóiratban, hogy valami zseni egy kisvárosi antiküzletben kikurkászta magának azt a kis asztalkát, ami Betsy Ross tulajdona volt. És felismeri az illusztrációt. Abban a pillanatban másra sem szabad gondolni, mint hogy így is ötven dollár haszna volt az üzleten, ami négyhavi bérleti díjra elegendő, tehát szépen folytathatja tovább az üzleti tevékenységét.

Garden csak addig türtőztette a kitömi készülő nevetést, amíg megkérdezte: – Ugye nem maga adta el Betsy Ross varróasztalkáját?

– Nem, de amit én csináltam, majdnem ilyen rémes. Hogy mi volt az, nem árulom el. A jó tanácsaimat nem mindig tudom magamra alkalmazni. Ha csak eszembe jut, majd' megszakad a szívem.

Elizabeth csatlakozott hozzájuk a nappaliban. – Ilyen kedélyes kacarászást azóta nem hallottam, hogy a fogorvos nevetőgázt adott a lányomnak. Megosztanák velem is a jókedvük okát?

Garden annak rendje s módja szerint bemutatta Mr. Benjamint a nagynénjének, majd hozzátette: – Keresztnéven szólítjuk egymást, Elizabeth néni, ahogy az üzletemberek szokták. George iszonyúan kedves. Képes meggyőzni arról is, hogy az ostobaság nem hátrány, hanem előny.

– Tudatlanság, Garden. Én tudatlanságot mondtam. Az ostobaság rettenetesen nagy hátrány. Cooper asszony,

szemügyre vettem ennek a szobának minden egyes darabját. A háza rendkívül barátságos.

– Köszönöm, Mr. Benjamin. Félő, hogy nem az én érdemem. A dolgok java része csak úgy itt volt. Csak a lámpákat vettem én. Nekem a mai napig nem sikerült napirendre térnem az elektromosság csodája felett. Megmutatta magának Garden a fekete elefántját?

– Nem egészen értem.

Elizabeth felnevetett. – Akkor biztos, hogy még nem mutatta meg. Az Ashley-ültetvényen örökölte egy nagyon öreg, színes bőrű asszonytól. A legnagyobb, legsötétebb és legpiszkosabb bútordarab, amit valaha is láttam. De Garden szentül meg van róla győződve, hogy a vastag koszréteg alatt valahol gyönyörű.

– Elizabeth néni, miért mondasz ilyeneket? Nem szeretném, ha George rájönne, hogy nemcsak tudatlan vagyok, hanem ostoba is. Nem is akartam szóba hozni.

Mr. Benjamin széttárta a karját. – Most nem tudom, mitévő legyek – mondta. – A kíváncsiság majd kifúrja az oldalamat, de nem szeretném zavarba hozni Gardent.

Garden vállat vont. – Most már mindegy, akár végére is járhatunk a dolognak. Ha magának nincs ellene kifogása.

George Benjamin felállt. – Boldogan vetnék rá egy pillantást. De ne feledje, ha nekem nem tetszik, akkor magának nem szabad elcsüggednie. Mindig a Betsy Ross asztalkája jusson eszébe. Én sem vagyok tévedhetetlen.

Garden kinyitotta a kocsiszín ajtaját, és félreállt, hogy George Benjamin és Elizabeth beléphessenek. A hatalmas komód ott állt középen. A mérete elképesztő.

Garden a szoknyája oldalába törölte a két tenyerét. Az idegességbe egészen beleizzadt. Az ajtón beáradó éles napfényben a bútor valóban olyan hatást keltett, mint egy fekete elefánt. Garden nagyon ostobának érezte magát.

– Hűha – jegyezte meg Mr. Benjámin szelíden.

Garden nem tudta, mit mondjon.

Elizabeth némán állt az ajtóban.

Mr. Benjamin odament a komódhoz, aztán körbejárta. Zsebéből kihúzott egy zsebkendőt, és egy kört dörzsölt az egyik első fiókra. Aztán szemügyre vette a zsebkendőn keletkezett zsíros fekete foltot. – Hűha – ismételte meg. Garden úgy érezte, mindjárt sikít.

A férfi végigfuttatta az ujjbegyét a komód sarkain, a díszes szegélyen meg a peremén, ahol a komód oldala és teteje találkozott. Közben motyogott. Hirtelen lángoló tekintettel Gardenhez fordult. – Erről a szenzációs bútordarabról csöpög a zsír – mondta.

– Jó darab? George, tényleg jó darab?

– Barbár dolog – mondta a férfi, és tovább vizsgálódott. Kihúzott egy fiókot és felfordította. – Igen, igen, ciprus, igen, hornyolt keresztmerevítő, ereszték… igen, az élezés… lehetséges. – Egyik fiókot a másik után húzta ki, s töviről hegyire átvizsgálta valamennyit. Amikor az utolsó előtti fiókhoz ért, szoborrá dermedt. – Lehetetlen – mondta.

Garden rosszul lett a csüggedéstől.

Mr. Benjamin kihúzta a fiókot, magához ölelte, mint egy bölcsőt, és az ajtóhoz vitte. Nagy óvatosan letette a földre, és mellényzsebéből előhúzta a szemüvegét. Lassan feltette.

– Mi az? – kérdezte Elizabeth.

– Csend! – kiáltott Mr. Benjamin. Letérdelt a porba, és a fiók fölé hajolt. A fiók hátsó lapján piszkos, négyszögletes alakú papírlap. A sarkai fölkunkorodtak. A közepén volt valami szabálytalan fekete folt. Mr. Benjamin a két mutatóujjával kisimította a papír két sarkát, majd ugyanezt tette a másik két sarkával is. A homlokán verítékcseppek csillogtak. Eleresztette a papírt, mire a sarkok ismét összekunkorodtak. Mr. Benjamin hátradőlt a sarkára, és levette a szemüvegét.

– Hölgyeim – kezdte ünnepélyesen. – Ez egy igazi kincs, egy valódi műremek. Nézzék ezt a kis papírt. Hozzá ne érjenek, csak nézzék. Ez egy asztalos címkéje. Nem látszik különösebben lenyűgözőnek, ugye? Pedig az. A lehető legteljesebb mértékben lenyűgöző, mégpedig azt is megmondom, miért. A tizennyolcadik században és a tizenkilencedik század elején nagyszerű műbútorasztalosok léteztek ebben az akkor még kicsi országban. A városokban működtek, ahol nagy volt a népesség és az emberek megengedhették maguknak a luxuscikkeket – Bostonban, Philadelphiában, Baltimore-ban és Charlestonban. Ma a nagy múltú műbútorasztalosságáról leginkább Philadelphia közismert, mert annyi jó állapotban lévő darab maradt meg egy helyen. A művészettörténészek Charlestont ugyanolyan nagyra tartják, de nagyon sok bútor tönkrement és még többet elhordták a polgár-háború alatt és után.

Mr. Benjamin simogató pillantást küldött a komód felé. Garden és Elizabeth értetlenkedve összenéztek. Mire akar kilyukadni Mr. Benjamin? Mi van azon a papíron?

– Egy komoly gyűjtő számára nem elegendő, hogy sejti, honnan származik egy-egy darab: ha mégoly gyönyörű is, tudni akarja, kinek az alkotása. Sok darabon rajta van az alkotó neve. Sok Philadelphiában készült bútoron. És bostonin és baltimore-in. De egyetlen charlestonin sincs. Hogy miért? Mert a címkéket ragasztóval illesztették oda, és ebben a mi párás klímánkban egyszerűen leváltak. Vagy felzabálták a rovarok, amelyek közül egynéhány kedveli a ragasztót.

Mind a mai napig egyetlen charlestoni bútordarab létezett, amelyről nem jött le a címke.

Garden a nagynénjéhez rohant és megölelte. Legszívesebben Mr. Benjamint is megölelte volna, de attól, hogy keresztnéven szólították egymást, még úgy érezte, nem volna ildomos.

– Akkor hát ez egy jó darab, ugye? – kérdezte alig észlelhető elégtétellel.

– Értékes darab, Mr. Benjamin? – tette hozzá Elizabeth rendíthetetlen nyugalommal.

– Felbecsülhetetlen érték, Cooper asszony. Múzeumban volna a helye.

– Ostobaság. Főhelyre kerül az üzletben. Garden, szédületes pénzt kell kémed érte. Amihez képest minden másnak az ára szolidnak fog tűnni.

Mr. Benjaminnak előbb csak a válla, majd az egész teste rázkódni kezdett. Addig nevetett, míg Elizabeth és Garden már kezdtek kétségbeesni. Végre a férfi felszárította piszkos zsebkendőjével a könnyeit, aztán megtörölte a szemüvegét. – Nekem rohamtempóban nyugállományba kellene vonulnom, még mielőtt Garden megnyitja az üzletét. Előbb Peggy mint

tárgyalófél, aztán Garden a varázsvesszőjével. Így nem lehet versenyben maradni. Majd ideküldök, ha megengedik, egy művészettörténészt, hogy fényképezze le és vegye jegyzőkönyvbe ezt a hallatlan felfedezést. Nemcsak hogy rajta van a címke – de ráadásul Thomas Elfe, a leghíresebb charlestoni műbútorasztalos címkéje. – Feltápászkodott, és helyre tette a fiókot.

– Hozzá ne nyúljanak nélkülem. A tisztítást szakszerűen kell végezni. Lehetséges, hogy engedélyezem, hogy segítsen, Garden, hisz a magáé, de ígéretet előre nem tehetek. Alig várom, hogy munkába vehessem. – Ujjával megérintette az egyik fiók megfeketedett fülét. – Eredeti réz. Ezt a napot, amíg élek, emlegetni fogom. Most mennem kell. Holnap telefonon jelentkezem.

Elizabeth kikísérte Mr. Benjámint. – Maga ugye tudta, Cooper asszony? – kérdezte a férfi halkan.

– Hogy van rajta címke? Vagy hogy az mit jelent? Nem, fogalmam sem volt róla. Hogy értékes darab, azt tudtam. Julia néném adta Pansynek, az öregasszonynak, márpedig Julia Ashley soha életében nem foglalkozott olyasmivel, ami olcsó.

– De megvetően nyilatkozott a komódról. Bizonyára nagyon szereti Gardent.

– Valóban. És bízom benne. Sajnos ez idáig alig volt valamije. Most legalább már van neki. Rendkívül lekötelez, Mr. Benjamin.

– Inkább részemről a megtiszteltetés. Világéletemben olvastam az ilyen nagy felfedezésekről. Remélni sem mertem, hogy életem során velem is megeshet.

– Örülök neki, Mr. Benjamin. Én biztosan letéptem volna azt a mocskos kis papírfecnit, mert igazán nem nagy látvány – jegyezte meg Elizabeth gonosz kis mosollyal.

Mr. Benjamin a gondolatától is elborzadt, majd búcsút intett, s távozott. Nem talált szavakat.

Amikor hazaért, egyenesen a dolgozószobájába ment, még a kabátját se vetette le. Jegyzeteket akart készíteni, felhívni egy múzeumbeli barátját, újraélni a nap szenzációs eseményét. Felesége a hallban útjába állt.

– Na milyen, George?

– Dorothy, valami egészen elképesztő dolog történt. Egy színes bőrű öregasszony…

– Később, drágám, azt később is elmondhatod. Nekem most Garden Harrisről mesélj. Rengeteg ékszert viselt? Ki volt készítve? Ivott pezsgőt? És olyan volt… mint a feslett erkölcsű nők?

– Mi a manóról beszélsz itt nekem, Dorothy? Egy címkézett Elfe-et találtam. Kit érdekelnek a gyémántok meg a pezsgő meg a többi ostobaság?

Mrs. Benjamin nagyot sóhajtott. – Sejtettem, hogy a lényeg majd mind elkerüli a figyelmedet. Pedig annyira reménykedtem, George. Na nem bánom, akkor meséld az Elfe-et.

– Hát nem fantasztikus, Elizabeth néni? El se akarom hinni. Ugye milyen elképesztő ez a George Benjámin? – Garden kis híján táncra perdült.

– Igen, igen – mosolygott Elizabeth. – Tudatában vagy, Garden, hogy megvan az első értéktárgyad? Mármint ami anyagi értéket képvisel. Mert a legfontosabb értéktárgyad a szemed: annak köszönheted a másodikat.

Garden mozdulatlanul állt a szoba közepén. – Erre nem is gondoltam. Micsoda megkönnyebbülés, hogy ha rászorulok, a sublótot bármikor eladhatom. Úgyhogy bármi történjék is, neked a tartozásomat megfizethetem, és kiválthatom a nyakláncot. Nahát, hisz igazi üzletasszony vagyok. – Leült és a semmibe révedt, csodálta az eléje táruló jövőbeli látomást.

Elizabeth hagyta, hadd álmodozzon egy ideig, aztán félbeszakította Garden elkalandozó gondolatait. – Akkor most, hogy ekkora sikered van, gondoljuk végig, hogyan fogsz élni. Nem akarsz elköltözni, Garden? Biztosan unod már, hogy másvalakinek a házában élsz.

Gardennek eszébe jutott az a néhány rövid esztendő, amíg kettesben élt Skyjal a saját házukban Hampstead Heathen. Az Elfe-sublót előidézte eufóriája máris elpárolgott. – Mindig is arra vágytam, hogy saját házam legyen. Volt is, egy ideig. Életem legboldogabb időszaka volt. Olyan úgyse lehet többé.

– Olyan nem, természetesen nem – mondta Elizabeth –, úgyhogy emiatt nincs is értelme búslakodni. Volna egy

javaslatom a jövőt illetően. Felejtsük el a múltat. A kocsiszínből, amelyben jelenleg a kincsedet őrzöd, nagyon jó kis házikót lehetne kialakítani. Fent van két szoba – alkalmas lesz hálószobának. Többször is gondoltam már rá, hogy rendbe hozatom és bérbe adom, de valahogy sosem jött össze. Most megcsinálhatnánk. Helyesebben te megcsinálhatnád. Ott az a másik öreg épület is. Az volt az irodám, amikor a műtrágyaüzem működött. Azt csak alaposan rendbe kellene hozatni, és esős napokon Helennek máris volna hol játszani. Mi a véleményed?

– De bért akarok érte fizetni.

– A magam részéről ragaszkodnék is hozzá.

– Akkor gyerünk, nézzük meg most, rögtön.

– Menjél csak. Én már láttam eleget. Szép csendben megiszom egy csésze teát, mielőtt Helen felébred a délutáni alvásból. Ezt a gyereket egyáltalán nem lett volna szabad megtanítani beszélni.

Október közepére sikerült rendbe hozni a kocsiszínt. Bevezették a villanyt, a vizet. Addigra lezajlott a tárgyalás, és Garden elvált asszony lett. A riporterek pedig felszívódtak.

– És most hozzálátok, hogy összeszedjem a ház és az üzlet berendezését – jelentette ki Garden. – Az üzletbe szánt holmikat elraktározhatom Helen játszóházában. – Mr. Benjámin egészen kikelt magából. A játszóház az Elfe-sublót szentélye, annak a közelébe nem kerülhet semmi. Minden vasárnap, amikor a saját üzletét zárva tartotta, Mr. Benjámin azzal foglalkozott, hogy szerető gondossággal eltávolította a koszt és a zsírréteget langyos vizes oldattal, szappanpehellyel és terpentinnel.

– Nem bánom, akkor megyek és kiszemelem magamnak az üzlethelyiséget – mondta Garden. Volt kiadó helyiség elegendő. Csak épp össze kellett szednie magát, hogy kimerészkedjen Elizabeth néni házának biztonságából, és állja az odakinti kíváncsi tekinteteket. Garden szándékosan nem nyitotta ki az újságokat, de tudta, hogy a tárgyalás hetekig főcím volt valamennyiben.

– Félek – vallotta be a nagynénjének.

– Ha most nem nézel vele szembe, örökké félni fogsz.

Az ingatlanügynek igyekezett a legtapintatosabban viselkedni. Egyik címet a másik után vette szemügyre, s közölte Gardennel, hogy ez a bizonyos ingatlan nem tetszene neki, mert túl kicsi… túl nagy… túl sötét… túl világos…

– Mr. Smythe, tudom, hogy vannak problémák – mondta Garden. Nagyon sápadt volt. – Az emberek nem akarják nekem bérbe adni az ingatlanukat, ugye?

– Sajnálom, Mrs. Harris.

– Maga nem tehet róla. Én megértem.

Mr. Smythe rettenetesen kínosan érezte magát. A listán kettő az ő tulajdona volt. Eltűnődött, vajon igaz-e a sok mendemonda. A nő kétségkívül gyönyörű. És ha van valami igazság abban, amit az újságok írnak… Talán ha kiadná neki a Church Street-i ingatlanát… A nő hálás lenne, ő pedig időről időre ellátogathatna hozzá, hogy lássa, hogyan alakulnak a dolgok… A felesége megölné.

– Egy lehetőség azért volna, de a hely nem a legjobb.

– Találtam üzlethelyiséget – közölte Garden, amikor hazaért. – Egy hajdanvolt istálló, elképesztően mocskos, de hátul van egy kis téglaudvar s benne egy gyönyörű fügefa. A Chalmers Streeten.

Elizabeth Garden mosolygós arcára nézett. A feszültség apró ráncai látszottak a szeme sarkában és az orrlikai körül, de megmarkolta a csalánt, és nem ütött belé a ménkű. Kikerült a szentély menedékéből.

Az elkövetkező hetekben a ráncok elmélyültek, amint Garden szembesülni volt kénytelen hírhedtségének és kiközösítésének tényével. De nem csüggedt. Arra sem ért rá.

Kedvenc tényked ése volt, hogy vidéki aukciókra járt. Néha pirkadat előtt útra kelt olyan városokba, falvakba, ahol aznap aukciót tartottak, idejében ott akart lenni, hogy alaposan szemügyre vehesse a kiállított tárgyakat, mielőtt kezdetét veszi az árverés. Olyan volt, mint egy született üzletasszony; jegyzetfüzetet vitt magával, és feljegyezte, mit akar megvenni, és hogy mennyit hajlandó adni érte. Ha túllicitálták, abbahagyta, bár gyakran elfutotta a pulykaméreg, hogy mégis, hogy merészelnek az emberek ráígérni arra az összegre, amit ő megajánl.

Néha az árut, amit megvett, nem tudta berakni a T-modellbe vagy fel a tetejére. Ilyenkor másnap kölcsönkérte Matthew barátjának teherautóját, ennivalót csomagolt, és magával vitte Helent, hogy az árut begyűjtsék.

Magával vitte Helent a vadászkörútjaira is. A hajdanvolt ültetvények közelében álló roskatag kalyibákba, viskókba ment, bekopogtatott, kért egy pohár vizet, körülnézett, hogy lát-e

valami érdekességet, amit esetleg a régi uradalom gazdái kihajítottak. Nagyszerű volt a választék. Rengeteg gazdag uradalom volt errefelé az alföldön, a régi szép időkben. Garden az ilyen kiruccanások alkalmával mindig összebarátkozott az emberekkel. A „piszkos, öreg holmik" tulajdonosai boldogan szabadultak tárgyaiktól, ha pénzt kaptak érte, amin aztán újat vehettek. Garden gyakran visszament, és teletöltötte a teherautót. Amikor egy feketére oxidálódott magasezüst tálat talált, amelyben a szalonnazsírt tárolták, Garden felhívta George Benjamint. – Azt hiszem, találtam valamit – mondta neki. – Segítene pontosan kideríteni, hogy mit is?

A férfi megtisztította az edény alját, és elővette az ezüstjelek katalógusát. – Mondja, hogy csinálja? Ez egy Hester Bateman.

Garden azon nyomban írt Peggynek, hogy továbbítsa a Mr. Benjamintól beszerzett értesülést. Az egyik leghíresebb tizennyolcadik századi ezüstmíves nő volt.

Peggy visszaírt, hogy ez csak természetes, és hogy őket épp most irányítják át Izlandra. „Én azt mondtam, Alaszkával boldogan beérném. Szerintem ez kissé túlzás, de a hadsereg mindenáron repülőteret akar ott építeni."

Aztán hónapokig tartó, véget nem érő sikálás és huzavona és fényezés és tervezgetés után egyszer csak készen állt minden. Mr. Benjamin felvitte a végső fényezést az Elfe-sublót ragyogó fájára és rézvereteire. Garden az utolsó fecni csomagolópapírt is kisöpörte az üzletből. Helen kosárba tette a babaruháit, hogy beköltöztesse új otthonába. Elizabeth betette az utolsó üveg

szesztilalom előtti időkben elraktározott borát a kocsiszínben álló új, elektromos jégszekrénybe.

– Ezt a csodás meglepetést – kiáltott fel Garden, amikor meglátta. – Köszönöm, Elizabeth néni. Engedd meg, hogy vendégül lássalak vacsorára, és akkor kinyitjuk. – Körülnézett a kis konyhában, amelyet a legnagyszerűbb helykihasználással mindennel felszereltek. – Nagyszerű hely ez az Amerika. Itt biztosan még én is képes leszek megtanulni főzni. – Konzervlevest ettek, kétszer-sültet, mogyoróvajat, almaszószt és a legújabb vívmányt, ami lázba hozta Amerika konyhaművészetét – szeletelt kenyeret.

– Ez az én birodalmam – mormogta Garden, miközben körülnézett a kocsiszínből kiképzett tágas földszinti nappaliban. A hatalmas, boltíves ajtót ablakokkal cserélték fel, a vályogpadlót téglával borították, a téglákat mély fényű viasszal vonták be. Az aukciókon beszerzett „legjobb vételek" alkották a berendezést, különböző korok kellemesen ötvöződtek, egyik sem képviselt komoly értéket, de mind rendkívül tartós volt. Helen is sokat sürgött-forgott. A székeket és kanapékat kék-fehér zsávolyhuzattal, a hatalmas párnákat vörös és fehér kockás asztalterítő anyaggal vonták be. A padlót rongyszőnyegek borították.

– Világos és barátságos, Garden – mondta Elizabeth elismerően.

– És mosható és olcsó – tette hozzá Garden. Erőfeszítéseinek végeredményével rendkívül elégedettnek látszott. Az egyetlen valóban értékes darab a lakásban egy hatalmas rézüst volt. A kandalló mellett állt, Garden abban tartotta a szenet a vidáman

pattogó tűz táplálására. Az egyszerű fenyőfa párkány fölött Tradd festménye függött a Szent Mihály-templomról – Elizabeth néni adta kölcsön. Polcokon könyvek, egy Atwater Kent rádió és egy kék cserépedény almákkal tele. Mi kellhet még? – tette fel Garden magának a kérdést, majd mielőtt megválaszolta volna, sürgősen elhessegette a gondolatot. A tüzet egy összegyűrt újságpapírral gyújtotta meg, amely véletlenségből éppen Sky házasságkötéséről tudósított az ifjú de Varigny grófnővel.

Aznap éjjel Garden először aludt a maga ágyában, a maga szobájában, a maga házában. Úgy aludt el, hogy közben Elizabeth néni szavait ismételgette. – Több mint harminc esztendőt éltem egyedül – mondta Elizabeth –, és szent meggyőződésem, hogy ez a létező legkényelmesebb életmód.

93

Másnap Garden megnyitotta Az Alföld Kincseit a forgalomnak.

Az üzlettel még elégedettebb volt, mint a saját házával. Az emeletes sublót állt a főhelyen, a fal mentén egy alacsony dobogón, a dobogó előtt bársonykötél kordon volt kifeszítve. Volt öt, más-más méretű és faragású asztal, mindegyiken ezüstök és porcelánok; négy karosszék, tevehátú kétszemélyes szék és egy magas könyvszekrény, porcelánnal és üvegvázákkal, figurákkal megrakva. Az üzlet végében, az udvarra néző ablak alatt Anna királynő korabeli íróasztal állt, székkel. Garden számlakönyve, csekkfüzete és kis pénzesládája az íróasztal

fiókjaiban. Nem messze kis, hasas kályha, mellette réz szeneskanna, a tetején rézkanna a teavíz forralására. Garden úgy vélekedett, majd kellemesebbé teszi a hangulatot, ha teával kínálja a vevőket, akik arra várakoznak, hogy a vásárolt portékát becsomagolja. Tálcán előkészítve ott sorakoztak a csészék és csészealjak, kanalak, teáskanna, süteményesdoboz, szűrő, kis edény a használt teának, vizeskanna, kis tálban kockacukor és cukorfogó. Garden vagy négyszer átrendezte az egészet, és roppantul kétségbeesett, amiért **Ott**hon felejtette a szalvétákat.

Négy órakor teával kínálta George Benjamint. – Egész nap rám se nyitották az ajtót – mondta, azzal sírva fakadt.

Mr. Benjámin zavartan veregette a vállát. – Drága gyermekem, nagyon-nagyon sok olyan nap van, amikor egyetlen teremtett lélek se lép be az üzletembe, pedig az a King Streeten van. Hozzon magával olvasnivalót. Én legalább ezer könyvet elolvastam. Az igazat megvallva bosszankodom, ha valaki miatt félbe kell szakítanom az olvasást… No, látom, ez a gondolat magának csöppet se tetszik. Lássuk csak…

Megvan. Garden, kérem, ne sírjon. Tudom már, mi a teendő.

Garden még szipogva, de már könnyeit szárogatva ránézett.

– Értesítjük az újságot – közölte Mr. Benjámin.

– Az újságot? Én gyűlölöm azt a rohadt újságot.

Mr. Benjamin megdöbbent. Hatvannégy esztendős volt és talpig úriember. Még életében nem hallotta, hogy egy úriasszony így beszéljen.

Garden rábámult. – Hogy is juthat az eszébe, George? Az újságok egészen mostanáig üldöztek, pokollá tették az életemet. Látni sem akarom őket.

– Ó, igen, persze. Hogyne, megértem. Csak épp maga nem, Garden. Nem érti. Nem magára volnának kíváncsiak. Azért jönnének, hogy lássák a Thomas Elfe-et.

Garden fontolóra vette. – Félek, hogy maga kissé naiv, George. Csak nem képzeli, hogy majd elszalasztanák a kínálkozó lehetőséget, hogy kikezdjék a parázna asszonyt. A bűn keresettebb cikk az újságokban, mint a tudomány.

– Kivéve, ha beszélek a jó barátommal, aki szerkesztője az újságnak. Majd nagyon okosan fogok eljárni. Nem árulom el, mi a látnivaló, amíg el nem fogadja a feltételeimet. Mit szól hozzá, Garden? A Chalmers Street igencsak messze esik a kitaposott ösvénytől.

– Hadd gondoljam végig a dolgot.

Egy hét elteltével Garden küldött neki egy lapot. „Meggondoltam. Hajlandó vagyok."

Mindaddig egyetlen ember lépte át az üzlet küszöbét, egy férfi, akit ismert távolról, még első bálozó korából. Ashley Hallban két évvel felette végzett a lány, akit feleségül vett. Garden rettenetesen szívélyesen üdvözölte, kivált mert se a férfi, se a felesége neve nem jutott eszébe. A férfi visszamosolygott, és meglehetősen bárdolatlanul megjegyezte, hogy bizonyára nagyon magányos, és ő a maga részéről készséggel áll rendelkezésére.

– Ha most rögtön nem távozik innét, ezzel a piszkavassal csapom fejbe – sikoltott Garden, miközben felfegyverkezett.

– Velem ne szórakozzon, szivi. Nem kétséges, hogy sokért nem adná. – S már nyúlt is a cipzárjához.

Garden a tűzbe vágta a piszkavasat. – Ha elő merészeli venni, leégetem – fenyegetőzött.

Amikor az ajtó bezárult a férfi mögött, Garden reszketni kezdett. Nem mert többé egyedül maradni. Az üzlet el volt vágva a környező épületektől, egy olyan utcában, ahol alig volt forgalom. A rettegésnél még az újság hírverése is jobb. Minden bátorságát összeszedve elmondta Elizabethnek, hogy olyan vevőkre számít, akik kizárólag azért jönnek, hogy megnézzék maguknak a hírhedt Garden Harrist. Nos, most majd mindenki megtudja, hogy hol nézheti meg magának. A lényeg, hogy ne legyen egyedül, ne legyen kiszolgáltatva, egyébként bámulhatják, ahogy tetszik.

A sajtóbemutató pontosan olyan volt, amilyennek George Benjamin ígérte. Az üzletet fényképezték, a sublótot, a nyitott fiókot, rajta Elfe műhelyének címkéjével. Gardent mindössze egyszer említették, G. Harrisként, aki Az Alföld Kincsei tulajdonosa.

A cikk megjelenése után napokig szünet nélkül csengett az ajtó fölötti kis rugós csengő. Az emberek jobbára csak látni akarták Gardent. A G. Harris név említése elegendőnek bizonyult, hogy az érdeklődők összefüggésbe hozzák a botrányhősnővel. Csak bámultak, levegő után kapkodtak, és egymás között pusmogtak. Ugyanakkor vásároltak is. És akadt néhány ember, akit őszintén érdekelt az Elfe-sublót, aztán nagy többségük ráakadt valamire a kiállított tárgyak között, ami „pont odaillene az ajtó melletti sarokba”, vagy „pontosan ugyanaz a szín, mint a függönyömé”.

Garden a számlakönyvében egy egész oldalt megtöltött, aztán ismét figyelni kezdte a hirdetéseket, hogy hol tartanak legközelebb aukciót. Sajnos mindet szombaton tartották, amikor neki az üzletben kellett lennie.

Februárra véget ért a nagy felhajtás, és kezdtek feltünedezni a komolyabb vásárlók. Múzeumok képviseletében jöttek, komoly gyűjtők jelentek meg a New York-i nagy aukciós galériáktól. Amikor megkérdezték Gardentől, hogy mit kér a sublótért, ő kivágta a legnagyobb összeget, amit el tudott képzelni. – Ötvenezer dollárt – mondta. Egy wilmingtoni férfi hajlamosnak mutatkozott, hogy ezt az összeget megadja, amitől Gardennek elállt a szívverése. Akkora volt a postán érdeklődők száma, hogy a végén levelezőlapot nyomatott, rajta minden információval az Elfe-sublótról, az Elfe-emblémával és a bútor körvonalaival, méreteivel s a többi. Tizenkét dollárba került a levelezőlapok elkészíttetése, ő pedig hetvenötezerre emelte a sublót árát.

– Hatalmas a postaköltség, ha mindenkinek válaszolni akar az ember – mentegetőzött George Benjáminnak. A férfi úgy érezte, életében még ilyen mulatságosat nem hallott.

A legtöbb postája hivatalos levél volt, jóféle levélpapíron, de volt egy-két elképesztő is közötte. Az egyik egyszerűen a sublótnak ***a*** *New York Times*-ban közölt adatait tartalmazta, kitépett újságlapon. A fénykép alá mindössze ennyit firkáltak oda zöld tintával: „Mennyi?" Garden elküldött a megadott címre egy levelezőlapot az adatokkal, majd a borítékot és újságkivágást a szemétbe hajította.

Eszébe se jutott, hogy megfordítsa és elolvassa, mi van a hátulján. Ha megteszi, legalább részben elolvashatta volna a

beszámolót, amely hírül adta, hogy Sky és ifjú felesége halálos autóbalesetet szenvedett. A férfi a megengedettnél sokkal nagyobb sebességgel hajtott és nem tudta bevenni a kanyart az Haute Comiche-on.

94

– Nehéz napod volt? – bökött Elizabeth a gőzölgő lavór víz felé, amelyben Garden a lábát áztatta.

– Nem eléggé. Sokkal jobban kedvelem, ha nyüzsögnek körülöttem az emberek. Nem, a mai nap lassú volt és dühítő. Majd a műsor után elmondok mindent. – Garden élete aktív volt, többnyire kellemes rutintevékenységekből állt. Hétkor kelt, elkészítette a reggelit magának és Helennek forró zabkását. Belva, Helen dadusa fél kilencre jött, és miközben Garden megfiirdött és felöltözködött, átvette az irányítást. Garden most már többnyire ellátta magát, de azért előfordult, hogy ha leszakadt egy gomb vagy ki kellett volna vasalni valamit, visszasírta Corinne-t meg az ágyba vitt reggelit meg a forró, illatos fürdőt.

Kilenckor Garden átment az üzletbe, felsöpört, kitakarított a tíz órai nyitásra. Fél háromkor kiakasztotta az ajtóra az „Ebédszünet" táblát, és Elizabeth nénihez ment, hogy elfogyassza a charlestoni ebédet. Fél négytől hatig visszament az üzletbe, majd haza, hogy útjára bocsássa Belvát, vacsorát készítsen Helennek, és játsszon vele lefekvésig. Ezután elkészítette á maga vacsoráját, megette, rendbe tette a konyhát és

egy csésze kávé és egy cigaretta mellett letelepedett. Elizabeth valamivel nyolc előtt csatlakozott hozzá, negyed kilencig együtt hallgatták az „Amos és Andy”-t.

Általában kilencig beszélgettek, akkor Elizabeth visszament a házába, Gardennek pedig maradt ideje olvasni, kimosni a harisnyáját és a fehérneműjét, hajat mosott vagy egyéb rádióműsorokat hallgatott. A készüléknek még most is a csodájára járt. Micsoda fejlődés néhány év alatt, hisz kezdetben kristálydetektoros volt, fülhallgatóval – amikor például a Lindberghről érkező híreket leste.

– Akarod hallani a Kate Smitht? – kérdezte Elizabeth.

– Nem különösebben.

– Akkor mesélj, mi volt olyan dühítő.

– Ó, hát csak Charleston. Ezek az emberek. Tudod, a régi ismerőseim közül egyetlenegy se tette még be a lábát. A vevők vagy tengerészek, vagy turisták. Ami önmagában is elég baj. Ráadásul ki nem állhatom, hogy meg se látnak, miközben az üzletbe megyek vagy onnan hazafelé igyekszem. Az emberek a Meeting Streeten szabályosan keresztülnéznek rajtam. Ma Lucy Smith elküldte a cselédlányát, hogy érdeklődje meg, mibe kerül a kirakatban az a levesestál. A cselédlányt küldte oda! Legalább telefonon megérdeklődte volna. Meg se kellett volna mondania, hogy kicsoda. Gondolom, azt hitte, hogy a hangom beszennyezné a telefonját.

Garden kirohanása után Elizabeth sokáig hallgatott. – Aki áthágja a szabályokat, azt mindig megbüntetik – jegyezte meg aztán halkan.

– De hát az már elmúlt. Én egészen megváltoztam. És még ha nekem bűnhődnöm kell is, minek büntetik Helent? Belva nem viheti el a Batterye, vagy a Postaparkba. A többi dadus nem engedi, hogy a felügyelete alatt álló gyerek vele játsszon. Ez gonoszság. Gyűlölöm Charlestont.

– Neked bizonyítanod kell, Garden. Alig hat hónapja, hogy megjöttél. Majd meglátod, idővel felbukkannak az emberek.

– Nem hiszem. Miért bukkannának? Egész életemben skarlát betűt fogok viselni. És Helen is. Ami rettenetes.

– Azért fognak felbukkanni, mert charlestoni vagy te is, és Charleston mindig gondoskodott az övéiről. Te nem ismered ezt a helyet, a szülővárosodat. Az idióta anyádat világéletében csak az érdekelte, hogy a városnak jól csengő neve és komoly társadalmi rangja van. A mai napig azt hiszi, hogy a Szent Cecília-bál az ember életének a középpontja. Képtelen különbséget tenni a szimbólum és a valóság között.

Ide hallgass, Garden. Majd én mesélek neked Charlestonról. Amikor megkezdődött a Polgárháború – igen, polgárháború, nem pedig az Államok Közötti vagy a déli függetlenségért vívott harc, vagy a Múltbéli Sajnálatos Események. Azt hívják polgárhábo-

rúnák, amikor testvérek háborúznak egymás ellen. Nos, 1861-ben már majd' kétszáz éves múltja volt ennek a városnak, és ebből több mint százötven évig Charleston a legkulturáltabb hely volt ezen a földrészen. Volt operája, színháza, művészeti élete, építészete, parkjai, iskolái – minden, ami lényeges, és ami a nagy-zoláshoz elengedhetetlenül szükséges. Mert elképesztően gazdag város volt. Ha azt hiszed, hogy a principessa és a barátai

luxuskörülmények között élnek, akkor próbáld megszorozni az egészet tízzel. Vagy hússzal. Ilyen volt Charleston. Egy óriási különbséggel. Hogy iszonyúan civilizált világ volt. A becsületet, kötelességet, felelősséget, a mások tiszteletben tartását és az önbecsülést mind nagyon komolyan vették, nem pusztán szavak voltak, amelyeknek nincs súlya. A „nemesség kötelez" vele járt az előjogokkal.

Aztán jött a háború és elmúlt a gazdagság. A civilizáltság viszont maradt. Charleston eléggé kicsi város volt ahhoz, hogy az emberek összetartsanak, segítsék egymást és fenntartsák a régi szokásokat. Mindnyájan ismertük egymást, rokonok voltunk, mi ***mi*** voltunk, a megszálló sereg pedig ***ők.*** Emlékszem azokra az időkre. Istenem, de nehéz is volt. De összefogtunk és túléltük. Mert senki nem hódolt be nekik. Se a szegénységnek, se a félelemnek, se a könnyű meggazdagodási lehetőségnek. Rengeteg ember lehetett holtra rémült, kimerült, esetleg éhezett is. De a becsületüket és az önbecsülésüket nem adták. Mert mi voltunk Charleston, és egyikünk se hagyta, hogy a másik megadja magát.

És most se hagyjuk. Most sokkal könnyebb a helyzet. Az újságok és a folyóiratok a gazdasági válságról hörögnek – nekünk ez nem sokat számít. A polgárháború vége óta szünet nélkül gazdasági hanyatlásban élünk. Most se változott a helyzet, legföljebb a dolgok kevesebbe kerülnek, ami kész áldás.

Téged azért büntetnek, Garden, mert charlestoni létedre nem úgy viselkedtél, ahogy egy charlestoninak viselkedni kell. Elveszítetted az önbecsülésedet. Nemcsak megszegted a civilizált társadalom szabályait, hanem kérkedtél is vele. Ezzel

nem akarom azt mondani, hogy a charlestoniak nem isznak, nem követnek el házasságtörést. De legalább nem ütik bele a mások orrát. A diszkréció nem azonos az álszentséggel. A diszkréció az a megszokás, amely lehetővé teszi, hogy az emberek toleránsak legyenek, hogy félrenézzenek és ne kényszerüljenek ítélethozatalra. Ez egy kis közösség. A magunk módján mindnyájan vétkesek vagyunk. De azért élhetünk együtt tovább, gondját viselhetjük egymásnak, amíg lehetséges nem tudomást vennünk egymás valóságos vagy vélt vétkeiről.

A te vétkeidről lehetetlenség nem tudomást venni. Egy ideig. A sebnek, amit ejtettél, be kell hegednie. Ide tartozol. Ezek közé az emberek közé, akik a kívülállóktól bizonyosan megvédenék. De az egységes támogatásnak az az ára, hogy a rosszallás is egységes, ha valaki elszakítja a köteléket, amely a civilizációhoz köti.

Úgy veszem észre, hogy a fél éjszakát átprédikáltam. De, gondoltam, könnyít a helyzeteden, ha tudod, miért bánnak veled úgy, ahogy. Érted? Ért valamit ez a hosszú lére eresztett szónoklat?

Garden a vállát vonogatta. – Nagy általánosságban felfogtam. De a magam vonatkozásában nem sokat segít. Azért még gyűlölöm Charlestont.

– Akkor csak reménykedhetem, hogy majd túlteszed rajta magadat. Én örülök, hogy itt vagy velem. És nagyon rossz lenne, ha elmennél.

– Ettől ne tarts, Elizabeth néni. Nekem rendesen össze kell szednem magamat, mielőtt veszem a bátorságot, hogy a saját lábamon próbáljak megállni a te segítséged nélkül.

– Nevetséges, de a jelen helyzetben tudomásul veszem. A céljaimnak megfelel. Jó éjt, Garden.

– Jó éjt… és mondd, Elizabeth néni, ha nem teszek többé rossz fát a tűzre, szerinted mikor lesz vége a bojkottnak?

– Őszintén nem tudom, Garden. Biztos, hogy sokkal hamarabb menne, ha nem volnál ilyen szép. Feküdj le. Késő van.

Elizabeth Charlestonról festett képe igenis segített, mert azzal a reménnyel kecsegtette Gardent, hogy a dolgok majd megváltoznak. Sok dolga volt, de ahhoz mégsem elegendő, hogy eszébe ne jusson, milyen magányos. Néha a rádióban az „Indigó hangulat"-ot vagy a „Homokba írt szerelmes levél" című számot játszották, és ilyenkor feltartóztathatatlanul rájött a sírás.

De aztán másnap reggel Helen mondott valami mulatságosat, bement valaki az üzletbe és megdicsérte a virágkompozícióját, vagy Celie vörös rizst főzött vacsorára, mert tudta, hogy Gardennek az a kedvence. És Garden egyre azt hajtogatta magában, hogy ne legyen az ember olyan anyámasszony katonája.

Március elsején minden második anyával egyetértésben Garden rájött, hogy nincs joga a panaszra. A Lindbergh bébit elrabolták. Rettenetes volt még rágondolni is, és lehetetlenség nem rágondolni.

Ismét Lindberghről beszélt mindenki. Lindbergh, Lindbergh. Az újságok, a rádió, minden utcasarkon az emberek, a vevők az üzletben csak erről beszéltek. Gardennek eszébe jutott a párizsi örömünnep, és ez a döbbent együttérzés csak annál megrázóbb ellentét volt. Olyan fiatal volt az a férfi. Garden emlékezett a

mosolyára, amikor vállára vette Le Bourget-n a tömeg. Úgy érezte, hogy amiért akkor és ott jelen volt, Lindbergh valahogy része lett az életének, s ő is a férfiénak. A férfi tragédiája az ő tragédiája.

Örült, hogy Helen nem jár a parkba, mert nem akarta, hogy eltávolodjon a játszóház udvaráról. Garden még dolgozni se akart elmenni. Egyetlen percre sem akarta szeme elől téveszteni Helent, se éjjel, se nappal.

De dolgoznia kellett, és ez megmentette. Mindennap magával vitte a rádiót, hogy meghallgassa a híreket, de azért mégiscsak el kellett mozdulnia a készülék mellől. Porolnia kellett, átrendezni a dolgokat, beszélgetni a vevőkkel, felhívni a figyelmet Elfe jellegzetes vonásaira a sublóton és elmagyarázni, micsoda ritkaság, hogy rajta van a címke, aztán megadni az útbaigazítást, hogy merre van a Képcsarnok és a Sumter-erőd és a hugenotta templom, és „hol töltheti el kellemesen az ember az estéjét". Javában folyt a turistaszezon.

Garden kezdett ráébredni, hogy az élet megy tovább, ha mégoly kétségbeejtő is a helyzet. „Fiú. Már megint. Frank. Imádom" – írta Peggy. Ebből Garden rájött, hogy jó dolgok is vannak az életben.

Egy nap két házaspár lépett be az üzletbe, prototípusai azoknak, akiket George Benjámin megrögzött alkudozóknak festett le.- Garden óriási örömét lelte abban, hogy adta a tudatlant a tevehátú kétszemélyes ülőkével kapcsolatban, el is adott egyet mindegyik házaspárnak, miután a nők izgatottan sugdolóztak egy sort egymás között. Azért is élvezte a dolgot,

mert az egyik párt régről ismerte. Vicki vendégei voltak Southamptonban. És nem ismerték meg Gardent.

Garden hinni kezdte, hogy a múlt már a múlté, és mintha egy icipicivel kevésbé hiányzott volna neki Sky, és felhagyott a reménnyel, hogy valaha is visszatér hozzá.

És a hirtelenében kiürült üzletre összpontosított. Kerítenie kell valamit a két ülőke helyébe. Felvett egy tengerészfeleséget, hogy szombatonként legyen az üzletben helyette és ismét járni kezdett az aukciókra.

Felismert néhány embert, akikkel már korábbi alkalmakkor is találkozott, és azok is felismerték őt. De nem azt az arcot, amelyet az újságokból ismertek, hanem a magukfajta régiségkereskedőt. Volt köztük összetartás, Szerencsekívánatokkal halmozták el egymást egy-egy jó fogás után, pletykálkodtak a vevőikről, és rebesgették, hogy hamarosan valami kivételesen jó aukcióra van kilátás. Garden hitt benne, hogy az ember újjáépítheti az életét, hogy nem lesz örökké „Dzsesszbébi Hamupipőke"-ként ismeretes.

Amikor a Lindbergh bébi holtteste május tizenkettedikén előkerült, Garden szíve majd' megszakadt a szülőkért, nem pedig önmagáért. Most már tudta, hogy Le Bourget és a *St. Louis szelleme* emlék, fontos emlék, de nem több annál. Garden nem része Charles Lindbergh életének, megvan a maga élete, különálló és össze nem téveszthető, amit maga irányít.

Sírt, és a sírás igazi katarzis volt. Az érzelmi viharból úgy került ki, hogy a szíve készen állt, hogy tudomásul vegye az élete realitásait. Jó élet volt. Van igazi otthona, a gyerekét imádja,

a munkáját élvezi, és az emberek törődnek vele. Gazdagabb volt, mint valaha.

– Mondjak valami jót, Elizabeth néni? – kérdezte Garden néhány nappal később. – Őszintén boldog vagyok.

95

Július tizennegyedike volt, a Bastille bevételének ünnepe és Garden a Marseillaise-t énekelte, miközben zárás előtt rendet rakott. Túlságosan meleg van ahhoz, hogy bárki betegye a lábát az üzletbe, mondta magában. Nem számít, ha egy kicsit korábban zár.

Persze tudta, hogy ez csak kifogás. És azt is tudta, miért akar korábban zárni. Holnap lesz Helen harmadik születésnapja, és még meg akarja venni neki a Kicsi Árva Anni babát, amit aznap reggel hirdettek a *Hírmondó*-ban**.** Drága volt ugyan, és ő már így is több ajándékot vett, mint amennyinek egy ilyen kicsi lány örülni tud, de Helen imádta azt a rádióműsort. Kívülről fújta a műsor első dalát s el is énekelte naponta negyvenszer. Garden a francia himnuszról átkapcsolt a rádióműsor szignáljára.

Ki az, aki annyit kerepel?
A barna, csinos fürtökkel?
Ki lehet, ki?
Kicsi Árva Anni…

Ekkor megkondult az ajtó fölé függesztett kis csengő. Garden a szája elé kapta a kezét, s az ujjai mögött elmosolyodott. Nem valami méltóságteljes viselkedés, ha egy régiségkereskedőt daloláson kapnak. – Parancsolnak? – kérdezte.

Két férfi lépett be az üzletbe. Látszott, hogy rettenetesen melegük van a fekete öltönyben, kalapban, Turisták, gondolta Garden. Nem lehet más. Minden déli férfi tudja, hogy nyáron fehér kalapot és fehér öltönyt kell viselni.

– Mrs. Garden Harrishez van szerencsém? – kérdezte a magasabbik.

Aha, gondolta Garden. Jenkik, és az Elfe után érdeklődnek. Vajon melyik múzeumból jöttek? – Igen, én vagyok – felelte.

– Parancsom van, hogy letartóztassam.

Nagyon akkurátusak voltak: az egyik elvette Garden kulcsait, és bezárta az üzletet. De a viselkedésük távolról sem volt barátságosnak nevezhető. Beterelték az üzlet előtt várakozó fekete kocsiba, anélkül hogy akár egyetlen rémült kérdésére válaszoltak volna: hetekig véraláfutásos lett a felsőkaija ott, ahol erőteljesen megmarkolták.

Minden okuk megvolt rá, hogy olyan gorombán bánjanak vele. A vád ellene ugyanis az volt, aminél visszataszítóbbat nem is ismertek azon a vidéken: gyerekrablás.

A St. Philip Streetre vitték a városi börtönbe. Az erődítményszerű kőépületnek várra emlékeztető kapui és vasráccsal megerősített ablakai voltak. Garden megbotlott a küszöbön, mert az emberek olyan sietősen lökdösték befelé, de nem esett el, oly erősen markolták. Lába kétségbeesetten kereste

a talajt, miközben megpróbálta visszanyerni az egyensúlyát. A bejáratnál elhelyezett magas asztalhoz vezették. Balról egy asszony szívet tépő zokogását hallotta. A helyiség fertőtlenítőtől és rettegéstől szaglott.

Az egyik, amelyik letartóztatta, ekkor megszólalt. Amióta az üzletet elhagyták, Garden először hallott emberi szót. – Szövetségi nyomozók – közölte. Felcsapta bőrtárcáját, előhalászta azonosító kártyáját. Aztán a mellényzsebéből összehajtogatott papírlapot vett elő. – Itt a letartóztatási parancs. Magukra bízhatjuk a foglyot, amíg összeköttetésbe lépünk feletteseinkkel?

Sovány, fáradt tekintetű rendőrtiszt ült az íróasztal mögött. Érdeklődéssel mérte végig Gardent. – Hogyne, természetesen - felelte. Az előtte heverő nyitott könyv fölött egy tollat egyensúlyozott.

– Biztos úr, nekem fogalmam sincs, hogy itt miről van szó – kiáltotta Garden. – Bizonyára tévedés. Mondja meg ezeknek az uraknak, hogy én nem követtem el semmit. Kérem, könyörgök, segítsen. Velem nem állnak szóba, és bántalmaztak. Semmit sem értek az egészből.

– Elég legyen, asszonyom – közölte a rendőr. – Én ezekkel a tisztekkel beszélgetek. – A tintatartóba mártotta a tollat. – Mi a vád?

– Rajta van az elfogatóparancson. Gyerekrablás.

A rendőrnek volt két kisgyereke. Undorodva és gyűlölködve mérte végig Gardent. – Zárd be – szólt oda valakinek a háta mögött. Miközben lemásolta az elfogatóparancsot, egy másik rendőr a cellájába vezette Gardent. Ujjait az összekaristolt

karjára szorította, ott, ahol a szövetségi nyomozók is megmarkolták.

– Ezt nem tehetik – sikoltotta Garden. – Eresszenek el. Ezek megőrültek. Én nem csináltam semmit.

A rendőr behajította egy hatszor nyolclábnyi cellába, és rávágta az ajtót. A csattanás sokáig visszhangzott. Elhúzták a reteszt, Garden szemközt találta magát egy fallal, amelynek nekiütközött – egész testében remegett. Rémületében moccanni sem mert.

Egy óra elteltével még mindig ott állt mozdulatlan, amikor egy harmadik rendőr kinyitotta az ajtót. – Jöjjön – mondta –, ujjlenyomatot kell vennünk. – Garden csak bámult rá. A foga vacogott, egész testében reszketett. A frizurája teljesen összekuszálódott, rendetlenül övezte az arcát.

– Hé, várjon egy percet. Én már láttam magát. Emlékszem erre a vad hajra… Jézusom! Maga nem az Ashley Hallba járt?

Gardennek nagy üggyel-bajjal sikerült bólintania.

– Azon a sarkon voltam posztos, rendőr. Nahát, asszonyom, van ezeknek fogalmuk arról, hogy kicsoda maga? Tudja mit, jöjjön velem és üljön le valahol, amíg kinyomozom, mi folyik itt. Inna egy kávét? Vagy egy kólát? Jöjjön, asszonyom. Karoljon belém. Hadd segítek. Viszem egyenesen a kapitányhoz.

Elizabeth és az ügyvédje, Logan Henry vitte haza Gardent. Amint a börtön kapuján kiléptek, riporterek zúdították rájuk ordítva kérdéseiket és fotósok ugrottak eléjük, hogy felvételeket készítsenek. – Ne törődjön ezzel a csőcselékkel – szólt Mr. Henry gőgösen. Elizabeth közvetlenebb és hatékonyabb megoldást

választott, napernyője szúrós végével hessegette el őket az útból. Garden úgy lépkedett, mint egy alvajáró, se látott, se hallott. Elizabeth feltűzte a haját, és kézen fogva vezette.

Ráparancsolt Gardenre, hogy feküdjön le, s aludja ki magát, a dolgozószobája díványán takargatta körbe egy könnyű takaróval. Aztán leült mellé és fogta a kezét, amíg úgy éjféltájt Garden fölébredt.

Mihelyt rádöbbent, mi történt, ismét elfogta a reszketés. Elizabeth a kezébe nyomott egy pohár konyakot és megitatta vele.

– Vége az egésznek, Garden – mondta. – Rendben van minden.

Persze nem volt vége, és sehol a biztosíték, hogy az egész nem kezdődhet elölről, de Garden lelkének most erre volt szüksége. Elizabeth pedig ezt is mondta.

Másnap Helen születésnapi zsúrja nagyszerűen sikerült. A Kicsi Árva Anni baba egy csöppet sem hiányzott. Helen a háromévesekre jellemző türelmetlenséggel és vadsággal rontott rá az ajándékaira. Örömében felkiáltott, valahányszor egy gondosan becsomagolt ajándék napvilágra került, még ahhoz is ragaszkodott, hogy ott helyben belebújjon a szőrmedzsekibe a „Peggy néni, Bob bácsi, Bobby és Frank"- feliratú csomagból. És a legnagyobb sikernek az az újság bizonyult, amit a szemétládából halászott elő, mert benne volt a mami fényképe.

„Letartóztatták a társaságbeli hölgyet" – szólt a szalagcím, amit Helen nem tudott elolvasni. Mellette egy másik alak fényképe hordágyon: „Az anya összeesett."

– Margaretnek semmi baja – mondta Elizabeth Gardennek. – Valami ostoba riporter előpattant a bokrok közük ráordított, mire az anyád ijedtében elájult, ez minden. Beszéltem az orvosával.

Amikor a sok szemetet és csomagolópapírt mind kihordták és Helen ebéd utáni álmát aludta, Garden egy székbe roskadt és lerúgta a cipőjét. – Az anya összeesett – mondta.

Elizabeth leült vele szemben. – Örülök, hogy nem hagyott cserben a humorérzéked.

– Mi mást tehetek? Nem lőhetem főbe magamat; fölébresztené Helent.

Elizabeth mosolygott. – És akkor én is főbe lőném magamat. – Garden kimerült arcára pillantott. A szemét lehunyta, de a rebegő szemhéja elárulta, hogy nincs nyugovása.

– Logan Henry öregebb, mint Matuzsálem – mondta Elizabeth csevegve. – De a legokosabb ügyvéd Charlestonban. Hidd el, Garden, semmi ok az aggodalomra. A hétfői kihallgatás Elliott bíró irodájában teljességgel zártkörű lesz. El fogja utasítani a vádindítványt, és vége az egésznek.

Garden kinyitotta a szemét. – Nem, nincs vége – mondta érzelemmentesen. – Sose lesz vége. Vicki tette. Hallottad, mit mondott Mr. Henry. Vicki értesítette az FBI-t, hogy Helent elrabolták, és hogy én vagyok a tettes. Soha az életben nem fog békében hagyni. Képtelen vagyok felfogni, miért gyűlöl ennyire.

Elizabeth beszélni kezdett, majd elhallgatott. Garden a homlokát ráncolta. – Hogyan, Elizabeth néni? Mit akartál mondani? Ugye te tudsz valamit? Mi az, az ég szerelmére, mondd már el!

Elizabeth sóhajtott. – Reméltem, hogy sohasem kell megtudnod, Garden. Nagyon szomorú, rút történet.

Victoriát, ahogy gyerekkorában az anyósodat hívtam, igencsak elkényeztették. Ó, igen, nagyon régóta ismerem. Apja az egyik legjobb barátom volt. Nem, ezt visszavonom. Az apja az egyetlen igaz barátom volt. Victoria anyja meghalt, amikor a kislány tizenkét esztendős volt, attól fogva az apja nevelte. Itt éltek Charlestonban. Aztán amikor felserdült és kezdődtek a romantikus évek, iszonyúan beleszeretett az apádba. Igazán sajnálatos, de egy kicsit tovább mentek a kelleténél. Apád teherbe ejtette.

– Az én apám? Hogy Vickit? Lehetetlen.

– Pedig így van. És ami még rosszabb, Victoria imádta az apját, akit megöltek, agyonlőttek. Az apád tette, akiben fortyogott a – Tradd-vér. Iszonyatos botrány volt. És végzetes következményekkel járt. Victoriának kétszeresen is megszakadt a szíve. Cserbenhagyta és árvaságra juttatta egy fiú, akiről azt hitte, hogy szereti. Vele voltam az apja temetésén. A sírnál megesküdött, hogy bosszút áll. Rá se hederítettem. Kislány volt még. Aztán megszerveztem, hogy felutazzon valamelyik unokatestvéréhez New Yorkba. Később megtudtam, hogy abortusza volt.

Garden a fejét rázta. – Szinte sajnálnám – mondta –, ha nem rettegnék tőle olyan nagyon. Bárcsak el se mondtad volna, Elizabeth néni!

– Bárcsak ne lett volna mit elmondanom! Amikor beleegyezett a házasságotokba, azt hittem, talán tévedtem, hogy már mögötte van az egész. Reméltem, hogy majd megszeret. Oly

fiatal voltál, oly védtelen. És egészen addig, amíg tavaly nyáron be nem toppantál, nem is sejtettem, hogy valami baj van. Olyan vidám leveleket írtál. Aztán jött ez a válás. Az ember azt hitte volna, bosszúnak ennyi éppen elég. Meg hogy se Helen, se te nem kaptok semmi támogatást. Én azt hittem, hogy ezzel kész, vége. És nem értem, miért nem érte be ennyivel.

Hétfőn megtudták. A gyerekrablás vádját azonnal elejtették. Kétségbevonhatatlanul Garden a gyermek anyja, gyerekrablásról tehát szó sem lehet. De Vicki ügyvédje ékesszólóan ecsetelte, hogy Vickit csakis a jó szándék vezérelte, amikor vádat emeltetett Garden ellen. Ő csak a legjobbat akarta Helennek, mondta az ügyvéd. Garden iránt nem viseltetik rosszindulattal. A principessa össze van omolva a fia halála fölött érzett bánatában. S a fiából már csak az unokája maradt meg neki.

Mikor kiléptek a bíró irodájából, az ügyvéd ajánlatot tett Mr. Henrynek. A principessa felajánl egymillió dollárt Gardennek, ha odaadja neki Helent. Amennyiben Garden elutasítja az ajánlatot, a principessának szándékában áll más módon megszerezni magának Helent.

– Istenem – mondta Garden, amikor végre magukra maradtak Elizabeth nénivel. – Még mit kell elviselnem? Sky meghalt. Szeretem, mindig is szeretni fogom, és ő meghalt… És Helen, bármit tegyek is, nem lehet biztonságban Vickitől… és az anyámnak szívrohama volt vagy mi a csudája, mind miattam. Egyvalamit megtanultam. Olyan boldog voltam, és összeomlott a világ. Ugyanúgy, ahogy Hampstead Heath-en is, amikor jött a gazdasági válság. Én többé a boldogságban meg nem bízhatom.

A karácsony előtti hetekben nagy volt a forgalom Az Alföld Kincseiben. George Benjamin azt mondta Gardennek, hogy az első három esztendőben ne is számítson haszonra, de talán még tovább se, a gazdasági válság miatt. De hálaadásnap után Garden számlakönyvében megsokasodtak a bevételek. Olybá tűnt, hogy talán az első esztendő végére Garden kikerül a válságból.

Körülnézett az üzletben, és gondolatban vállon veregette magát. A bolt nem volt olyan bájos, mint az első hónapokban, de annál üzletibb hangulatú. Nem foglalták el a teret hatalmas bútordarabok, eltekintve az Elfe-komódtól. Most sok asztalka állt benne és egy fal tele polcokkal. Apróságok sorakoztak rajtuk, melyek nem kerültek sokba. Az emberek meg akarták ajándékozni egymást, de mi tagadás, a gazdasági válság Charlestonban is éreztette hatását. Két dollár komoly kiadásnak számított. Húsz egyszerűen szóba se jöhetett. Az aukciókon Garden most nem a különlegességeket, hanem az elfogadható árú dolgokat kereste. Felfedező körútjainak ez eleve gátat szabott, de Garden figyelmeztette magát, hogy ez munka, nem pedig szórakozás. Ami kifizetődik. Paula King, a tengerészfeleség, aki eddig szombatonként kisegített, most már jött mindennap. Gardennel fölváltva csomagolták az árut a vásárlóknak. Aprólékos, hátfájdító, kényelmetlen munka volt. Kitettek egy nagy asztalt az udvarra a csomagolópapírral, spárgával, dobozokkal és faforgáccsal. Napos időben csak a

széllel kellett megbirkózniuk, de rossz időben gyakrabban kényszerültek váltani egymást, mert annyira átfagytak.

– Ez mibe kerül, asszonyom? – kérdezte egy tengerésztiszt a kezében tartott Bateman-ezüstkehelyre.

A fene egye meg, gondolta Garden. Most majd törölhetem le róla az ujjlenyomatokat.

– Háromszáz dollárba – felelte csengő hangon.

– Bizonyára tréfál. – A férfi körbeforgatta és a gyönyörű darabot minden irányból tüzetesen megszemlélte.

Újabb ujjlenyomatok, gondolta Garden. – Ez egy Hester Bateman – tette hozzá továbbra is kedvesen.

– Az kicsoda? – A férfi most a kehely alját tapogatta. Karnyújtásnyira feltartotta. Garden elvesztette szakmai humorérzékét.

– Ha nem tudja, akkor ne is érdekelje – mondta bosszúsan. Azzal kivette a kelyhet a férfi kezéből, és visszatette a polcra. Egy másik vevő ugyanakkor megkérdezte, hogy az a kétdolláros teáskanna Spode vagy Wedgewood. Garden mereven mosolygott. – Kötve hiszem, hogy az volna, „Bavaria" van az aljára írva.

A hátsó ajtó kinyílt, és betört rajta a metsző, jeges szél. - Garden, az ujjaim egészen elkékültek.

– Máris megyek.

– Nos, ha csak bajor, nem adok érte többet egy dollárnál. – A nő az ablakon beáradó fény felé tartotta a teáskannát. – Nem is látszik rajta keresztül az ujjam. Minden porcelánom olyan finom, hogy átlátszik rajtuk az ujjam.

Egy másik nő egy kis lepattogzást mutatott egy kristályváza szélén. – Ez sérült – mondta.

– Igen, ezért adjuk olyan olcsón – felelte Garden. – Leesett a polcról. Tizenkét dollár volt az ára, most pedig egy ötven. Ha virágokat tesz bele, nem látszik az a kis lepattogzás.

– Helló, John – mondta Paula a tengerésztisztnek. – Garden, szerintem esni készül.

Garden biccentett a vázát és a teáskannát tartó hölgyeknek. – Ez itt Mrs. King – mondta –, aki boldogan megválaszolja minden kérdésüket. – Azzal kisietett, hogy tanulmányozza az égen gyülekező felhőket.

Hat órakor Paulával kitereltek két „csak nézelődő" hölgyet, és bezárták az ajtót.

– Micsoda rendetlenség – hördült fel Paula.

– De legalább az eső nem eredt még el. Fussunk haza, mielőtt meggondolja magát. Holnap korábban jövök, és gyorsan rendet rakok.

– Én is megpróbálok korán ideérni. Te Garden. Van még egy dobásom.

– Egy micsodád?

– Egy dobásom. Tudod, kihallgattam, hogy valaki valami kellemeset mondott rólad, és el akarom mondani. De előbb mondjál te valami kedveset, amit rólam hallottál.

– Te jó ég, Paula, gimnazista korom óta nem játszottam ilyen még egy dobásosdit… De tudod mit? Helen azt mondta, hogy csinosabb vagy a Blondie babánál.

– Gyerekek és bolondok mondanak igazat. Megmondom Mike-nak, hogy mától maga készítse a szendvicsét. De azért,

gondolom, ez is számít. Nos, az enyém a következő. John Hendrix érdeklődött felőled.

– Ezt bóknak vegyem?

– Hallgass végig. Azt mondta, te vagy az egyetlen valóban csinos nő egész Charlestonban.

– Azt hiszem, a „csinosabb Blondie-nál" többet ér. Ki a csuda az a John Hendrix?

– Garden, néha olyan tompa az agyad. Vele beszélgettél. A kapitány. Azzal a veszettül kék szemével. Ne mondd már, hogy észre se vetted.

– Azt észrevettem, hogy összemaszatolta a Batemant. Gyere, Paula, mert bőrig ázunk.

Miközben a csepergő esőben hazafelé iparkodott, Garden megpróbálta felidézni a tengerészkapitány arcát. Nem sikerült. Nem is számít. Rengeteg férfitól hallotta, hogy ő a legcsinosabb nő egész Charlestonban. Ha nem is olyan durván, mint az elsőtől, aki majdnem megerőszakolta, de ugyanazzal a hátsó szándékkal. Az újságok világgá kürtölték, hogy a szabad szerelem híve, mire mindenki azt hitte, hogy az első adandó alkalommal beugrik bárkinek az ágyába. Ő pedig megtanulta, hogy a jeges pillantás legalább annyit ér, mint a hisztérikus fenyegetőzés. Most már azt alkalmazta, még mielőtt egy férfi közeledni próbált, s nem is volt több problémája…

Január végén John Hendrix újra megjelent az üzletben. Garden felkelt a kályha melletti székéből, amikor az ajtó kinyílt.

Borús, esős nap volt, és a téglaépület meglehetősen hideg. Semmi kedve nem volt előremenni az üzlet elejébe.

Nem is ismerte fel a férfit, amíg az nem közölte: – Szeretnék még egy pillantást vetni a Hester Batemanre, ha még nem adta el.

Akkor Garden hűvösen végigmérte. – Ott van a polcon, egy magasságban a fejével – mondta. A férfi levette a kesztyűjét, azután a kalapját. Kesztyű a kalapba, kalap a hóna alá, összedörzsölte a tenyerét.

– Van ellene kifogása, ha megmelegszem egy kicsit a kályhánál? Egészen megdermedt a kezem a hidegtől. – Garden mellett elhaladva a bolt végébe indult.

Gardennek nagyon is volt ellene kifogása. Rosszul volt mindazon gondolatoktól, amelyek feltételezése szerint a férfi agyában keringtek; elege volt azokból a vásárlókból, akik csak bámészkodtak, de semmit se vettek; semmi kedve nem volt újratisztítani az ezüstöt, valahányszor egy arra járó a kezébe fogta anélkül, hogy méltányolná a szépségét.

– Így már jobb – mondta Hendrix parancsnok. – Megengedi, hogy ide tegyem a kalapomat? – Anélkül hogy válaszra várna, letette a földre, az asztal mellé.

Ismét elhaladt Garden mellett, és elvette a kelyhet a polcról. – Nagyon csinos – mondta. Felfordította és megnézte a szignót. – És valóban Hester Bateman.

Garden elképedt.

John Hendrix elvigyorodott. – Utánanéztem. Nem értek az ezüsthöz, s maga olyan szűkszavúan bánt el velem, hogy elhatároztam, érdemes további ismereteket szerezni.

És visszajött, hogy ellenőrizze, igazat mondtam-e, gondolta Garden. – És most, hogy tudja, parancsnok, meg akarja venni a kelyhet? – kérdezte.

– Igen, asszonyom. Szeretném elküldeni a nővéremnek. Szenvedélyes elkötelezettje a női egyenjogúságnak. Sajnos, ennyiért nem engedhetem meg magamnak. De majd beszámolok Hesterről. Jól fog jönni a fegyvertárában.

Garden kísértést érzett, hogy említést tegyen neki Peggyről, de Hendrix nem hagyott rá időt. Megköszönte a segítségét, visszatette helyére a kelyhet, feltette a kalapját, és már ott sem volt, mielőtt Garden magához térhetett volna. Vállát vonogatva ült vissza a jó meleg sarokba.

A következő héten Hendrix újból megjelent. Tipikus februári nap volt Charlestonban, olyan meleg, hogy Garden mindkét ajtót sarkig kitárta. – Tiszteletem – mondta Hendrix. – Gondoltam, benézek Hesterhez. Hogy van?

– Még itt van – mondta Garden és semmivel se lett olcsóbb, ha ez érdekli. – De e sértés közben jóízűen nevetett. A tavasz túl édes az acsarkodáshoz.

– A nővérem alig akarta elhinni, hogy nekem tudomásom van egy sikeres nőről, akinek ő még a hírét nem hallotta. Kaptam tőle egy piros pontot.

– Az én nővérem is ilyen – mondta Garden.

Történeteket meséltek egymásnak a nővéreikről, s arra a következtetésre jutottak, hogy John nővére, Dorothy, és Garden nővére, Peggy – egyik tizenkilenc a másik egy híján húsz. Ekkor Hendrix megpaskolta a kelyhet, és így szólt: – Viszlát, Hester. – Azzal távozott.

Egy hét múlva ott volt megint. Garden épp egy vevővel beszélgetett. Hendrix körülnézett az üzletben, és egyenesen egy kis porcelántálhoz ment, ami az egyik asztalka sarkán állt. Tenyerét öblösre formálva fölemelte, és lenézett a mintázat mély kékjeire és vöröseire. Amikor a vevő távozott, odavitte Gardenhez. – Ez micsoda, Mrs. Harris?

– Nem tudom – felelte Garden. – Imari minta. Mást nem tudok róla.

– Nézze, én nem akarok kotnyeleskedni, de valaha jó sok időt töltöttem Japánban, és ez nagyon is úgy fest, mint egy valódi, régi Arita, de az is lehet, hogy Kakiemon. Magának mi a véleménye?

– Fogalmam sincs, miről beszél.

– Komolyan?

– Halványlila gőzöm sincs.

– Ez hihetetlen. Miközben oly sokat tud az ezüstről. Feltételeztem, hogy a porcelánhoz is ért annyit.

Garden a fejét rázta.

– Biztos persze nem lehetek a dologban – mondta Hendrix. – De könnyen lehet, hogy ez a tál sokkal többet ér, mint amennyit maga kér érte. Miért nem nézeti meg egy szakértővel?

– Nem értem magát, parancsnok. Ha kincset talált, miért nem csap le rá és jár túl az eszemen, amiért ilyen tudatlan vagyok?

– Nem akarnám becsapni.

Garden nevetett. – Akkor semmi keresnivalója egy régiségüzletben. Az emberek éppen ezért szeretnek ilyen üzletekben vásárolni. Mind azt hiszi, hogy túljár a tulaj eszén.

– Hogy maga milyen cinikus. Valóban ezt hiszi?

– Nem én találtam ki. Túlságosan is sok tapasztalat késztetett erre a következtetésre.

– Hát ez szomorú… Nos, megveszem. De szerintem nem volna szabad ennyiért adnia.

Garden becsomagolta. Nagyon óvatosan, hátha valóban olyan értékes, mint a férfi állítja. Miközben Garden csomagolt, Hendrix Hesterrel beszélgetett.

– Peggy hogy van? – kérdezte Gardentől, mielőtt távozott.

– Tudomásom szerint nagyszerűen. Nem ír túlságosan gyakran. Hát Dorothy?

– Akárcsak Peggy. Köszönöm a tálat, Mrs. Harris.

– Szívesen, máskor is. – Garden szerette volna, ha marad, hogy egy kicsit még beszélgethessenek. Na, ebből elég, mondta magának. Felhívta George Benjámint, hogy a japán porcelánok felől érdeklődjön, de ő se tudott sokat. – Meglett az árrés? – kérdezte a férfi.

– A duplája is. Most már a turistaszezonra készítem elő az áraimat.

– Akkor ne is foglalkozzon vele.

Garden hallgatott a jó tanácsra. A turistaszezon közeledtével ismét vásárolhatott érdekesebb és drágább darabokat. És most, hogy kitört a tavasz, alig várta, hogy kiszabaduljon az üzletből. Rávette Paulát, hogy ne csak szombatonként, hanem szerdánként is jöjjön, és minden szerdán magával vitte Helent kincskereső kőrútjára a mellékutak mentén álló öreg viskókba. Hideg ebédjüket nemsokára erdőben, virágzó somfabokrok aljában fogyasztották el, és szinte megrészegítette őket a jázmin édes illata. Garden mesélt Helennek arról, hogy milyen volt az

élet az ültetvényen kislánykorában, amikor ilyen fák között játszadozott. És majd' megszakadt a szíve a kicsi lány magányossága láttán, aki Elizabeth néni udvarának játszóteréhez van kötve. Ha az bántotta, hogy neki sincsenek barátai, elhessegette a gondolatot. Ott a munkája, ott van Helen és Elizabeth, és Jack Benny, Fred Allen, az Amos és Andy, a Ki nyer ma és Walter Winchell műsorai. Vett még egy rádiót, amit az üzletben tartott. Attól fogva nappali társasága is volt: Perkins anyó, Helen Trent és Don McNeill.

És mondta is magában, hogy teljességgel egyre megy, járt-e erre az utóbbi három hétben egyszer is John Hendrix vagy sem.

Áprilisban, a legnagyobb turistaszezon kellős közepén levelezőlapot kapott tőle. A Guantánamo-öböl túlszínezett látképe alatt az üzenet: *„Bárcsak itt volna még Peggy! Minden halálosan unalmas. John Hendrix. Ui: Üdvözletem Hesternek. "*

Mire a rövid turistaszezon véget ért, Az Alföld Kincseit szabályosan megkopasztották. Garden négyet még azok közül az asztalok közül is eladott, amelyeken az áruit szokta kiállítani. Csak a rendkívül magas árra becsült presztízsdarabok maradtak meg – az Elfe-komód és a Bateman-kehely, meg azok a tévedések, amelyeket megvennie se lett volna szabad, és amelyek nagy valószínűség szerint örökre a nyakán maradnak. Garden kitette a táblát az ajtóra. NYÁRI SZÜNET.

– Életemben ilyen szánalmas látványt még nem láttam – mondta Elizabethnek boldog vigyorral. – Öt-tíz aukciót fel kell vásárolnom, mire az üzlet megint kinéz valahogy. Nem kétséges, hogy újra itt vannak a boldog idők.

Garden nem egyedül érzett így. Az új elnök, Franklin Delano Roosevelt kandalló melletti beszélgetéseiben meg a gazdasági válság ellen küzdő véget nem érő programjaiban öntött önbizalmat az amerikaiak millióiba.

Garden kinyújtózkodott, csak úgy ropogtak begörcsölt váll-ízületei és nyakizmai. – Úgy érzem magam, mintha hat teherautó gázolt volna rajtam keresztül egymás után. Elizabeth néni, én most igaziból elmegyek vakációzni.

– Meg is érdemled. Több mint egy évig egyetlen nap kihagyás nélkül dolgoztál.

– Tizenhat hónapig. Utóbbi időben már számoltam a napokat. Az új beszerzésekkel várhatok egy-két hétig. Most megint olcsó árukra kell szert tennem, és ez olyan szomorú, amikor én a jó minőséget kedvelem. No nem baj, majd a vakáció alatt begyűjtök némi lelkesedést. Azt hiszem, kibérelek egy kis házat g tengerparton. Helen mindig kedvelte a strandolást Antibes-ban. Kíváncsi vagyok, mit szól majd, ha meglátja a kavicsos helyett a homokos tengerpartot. Meg fog őrülni érte. Korai még az úszás, úgyhogy bizonyára olcsón kapok egy kis házat.

– Nem hinném, hogy magaddal akarod vinni Helent. Ma postája jött. Valami születésnapi zsúr.

Garden leejtette kitárt karját. – Micsoda? Ó, hála istennek. – Majd elsírta magát, majdnem táncra perdült örömében, legszívesebben térdre borult volna. Végre, végre nyílik az orruk előtt kegyetlenül bezárt ajtó.

– Ez csak a kezdet, Garden, nem több – figyelmeztette Elizabeth. – Mindenki tudja, hogy Helen már majdnem

négyesztendős. Ekkor kezdenek a fiúk és a lányok kis összejövetelekre járni, átjárni egymáshoz játszani. Őt sem fogják kihagyni. Charleston nem bünteti a gyerekeket. De számodra talán nemigen lesz változás. Még egy ideig.

Garden mosolygott az öröm könnyein keresztül. – Én nem számítok. Nekem itt a munkám. Helen a fontos. Mikor lesz a zsúr? Új ruhát kell neki venni. És cipőt.

Elizabeth elpislogta a maga könnyeit. Amikor megszólalt, a hangjában nyoma sem volt az unokahúga iránt érzett szánalomnak. – A Kankalin Boltban hatalmas kiárusítás van – mondta. -S ha a tengerpartra vágyói, van egy házam a Sullivan-szigeten. Évekkel ezelőtt odaadtam Catherine-nek és a gyerekeinek, de azért te nyugodtan használhatod. Nyárig nekik úgysincs rá szükségük.

Catherine annyira rabja a megszokásnak, észre se vette, hogy már nincs kötve a tanévhez most, hogy a legkisebb gyereke is majd' harmincesztendős. Nem is értem, hogyan hozhattam a világra ilyen féleszű lányt.

Garden nevetett. – Ne siettesd a dolgokat, Elizabeth néni. Tudod, hogy egy osztályba jártam Rebeccával. Még legalább három évünk van, amíg elérjük azt a bizonyos harmincat… de nem hinném, hogy elmegyek a házadba, bár rendkívül hálás vagyok, amiért fölajánlottad.

Elizabeth ránézett a bölcs, öreg szemével. – Még mindig problémáid vannak az unokámmal?

– Nem, problémáim nincsenek. Az igazat megvallva, Maine nagyon aranyos. Néhanapján benéz az üzletbe, ez minden. Nincs

sok mondanivalónk egymás számára, és ez feszélyez. Ha lejönne a tengerpartra, talán még kínosabb lenne.

– Mindig sokat számítottál neki, Garden.

– Ugyan már. Vigyáznia kellett rám, mert se a papa, se Stuart nem élt.

– Mondod te. Pedig tudjuk mindketten, hogy nem így van. Soha rosszabb dolgod ne legyen, mint hogy hozzámenj Maine-hez.

Garden majdnem kijött a béketűrésből. – Szép kis tanácsképpen tőled. Te se mentél férjhez másodszor. Miből gondolod, hogy én nem állok meg ugyanúgy a magam lábán, ahogyan te megálltál annak idején?

– Teremtőm, neked valóban nagy szükséged van egy kis vakációra – kuncogott Elizabeth. – Pont úgy beszélsz, mint egy született Tradd.

97

Garden bérbe vett egy kis házat a Folly Beachen. Folly egy kis szigeten terült el Charlestontól nyugatra, míg a népszerűbb Sullivan-sziget és a Pálmasziget a várostól keletre. Follyn volt egy pavilon és három vendéglő, de a ház távol volt, a homokpart végében, messze a tömegtől, amely még ilyenkor* szezon előtt is odagyűlt.

Garden elrakta a magával vitt élelmiszert, becipelt a konyhai tűzhely mellé egy zsák szenet, és megtöltötte jéggel a jégszekrényt, feltöltötte az olaj lámpákat, kicsomagolta a

könyveket, amelyeket el akart olvasni, és kihúzta a dugót a jóféle burgundiból; egy megbízható szeszcsempésztől vette, akiről lehetett tudni, hogy valóban Franciaországból szerzi az italt, nem pedig valakinek a hátsó kertjéből.

Miközben lágy szellő fújt, lesétált a házzal szemközti deszkapalánkhoz, majd fel a homokdűnére. Alatta terült el a széles, elhagyatott homokpart és a csillogó tenger. Épp akkor fordult a dagály, és magasra csaptak a hullámok, a tarajuk fehér, lélegzetelállítóan hömpölyögtek, majd nekicsapódtak a homoknak. Erős szellő emelgette Garden széles karimájú kalapját és rebegtette hosszú, bő blúzának ujját. Arcát a nap felé fordította, és lenyalta ajkáról a sót. – Áldás! – rikkantotta. Lekapta fejéről a kalapot, és a magasba röpítette. A homokban ért földet, és gurult, gurult, csak úgy röpködtek körülötte a csacsogó szalonkák.

– Gyertek, nézzétek a szeplőimet – kiáltotta Garden, és leszaladt a lépcsőn a homokba. Késő délutánra járt, de tíz perc elteltével már érezte, hogy feszül az arcbőre, mert lesült az orra és az orcája. A bőrét tizenöt éve nem érte nap.

Ekkor visszafordult. Nem akarta az egyhetes vakációt nyögve és égési sebeit kenegetve tölteni. Visszaindult a saját lábnyomain, óvatosan az előző nyomokba lépett vissza. Úgy érezte magát, mint Robinson Crusoe, azzal az óriási különbséggel, hogy tele a konyhája, és fél tucat regény vár elolvasásra. A ház közelében felkapta a földről átázott kalapját. Szüksége lesz rá, ha napközben ki akar menni a házból.

Vacsora után hozzákezdett az első regényhez. A *Dohányföldek*-hez, ami akkora fölháborodást váltott ki a Délen,

hogy alig lehetett hozzájutni egy példányhoz a könyvesboltban. Néhány fejezet után Garden megértette, miért. Nem akarta, hogy eluralkodjon rajta a depresszió, megdöbbenni pedig már sémin nem volt képes, ezért félretette *és A Kék Hold völgyé*-t kezdte el. Nem telt bele sok idő és mélyen elmerült Shagri-La varázsos vonzásában.

Amikor észlelte, hogy a távolban muzsika szól, elhessegette a gondolatot, mondván, hogy a képzelet játéka, természetes velejárója mindazon misztikus szépségeknek, amelyekről a történetben olvas. De aztán rájött, hogy dzsesszzenét hall. Letette a könyvet, és kiment a sötét verandára, hogy hallgatózzon. Nagyon jó dzsessz szólt. Gardent meglepte, hogy a pavilonban ilyen jó zenészek játszanak, és hogy ilyen messzire eljön a hang.

Apály volt éppen és a hullámok gyengén susogva verődtek a parthoz, mint a dobseprő a dobhoz a zongora aláfestéseként. Garden csak ült, és sokáig hallgatta. Úgy érezte, maga is a Shagri-Lába került, a zenével, a hullámokkal és a végtelen csillagpettyes égbolttal.

Garden nagyszerűen hasznosította a nyaralásra fordított időt. Egyedül lévén, nem kellett számot adnia senkinek, maga osztotta be az idejét, mindez olyan hedonizmus volt, amiről ez idáig álmodni sem mert. Virradatkor kelt és mérföldeket sétált a kemény homokon a víz partján, miközben a nap a látóhatár fölé kúszott. Ekkor nem is volt szüksége kalapra, hagyta, hadd kapjon bele a szél a hajába.

Mire visszaért a házba, egészen újjászületett, és farkaséhes volt. Napközben a verandán maradt, olvasott a függőágyban vagy egyszerűen csak elmélkedett, gondolkodott.

Sokat gondolt Antibes-ra. Hogy micsoda ellentét van az ottani és az itteni strand között. Hiányzott neki a cselédség, ezt elismerte. Hiányzott a gazdagság. Hiányzott a köntös, amelyben bátran kimehetett a napra, meg Connie, aki készítette, meg a többtucatnyi szekrény tele ruhákkal s a fiókok tele finom selyem alsóneművel. A nadrágok és blúzok, amiket erre a hétre vett magának, közönségesek voltak és horzsolták a bőrét, és nem emlékeztettek a sok csinos, virágos, selyem strandpizsamára, amelyeket hajdanában viselt.

Az Atlanti-óceán vadabb volt, mint a Földközi-tenger és szürkésbarna, nem pedig azúrkék. A ház egyszerű volt, az ágy hepehupás, a padló csikorgott a homoktól, amit a szél befújt. Meglehetősen kezdetlegesen főzött egy enyhén szólva megbízhatatlan szénkályhán. Égett tojást evett, nyers hamburgert és rengeteg mogyoró vajas szendvicset.

És elégedett volt. írt Hélène Lemoine-nek, és jelentette, hogy elégedett az életével. Részletekbe nem bocsátkozott. Hélène már biztosan hallott a történtekről. Elizabeth és Hélène rendszeresen leveleztek. Garden tudta. Néhanapján Elizabeth megkérdezte tőle egy-egy francia szó jelentését, ami nem volt benne a franciaangol szótárjában.

Késő délután Garden ismét sétára indult a parton, miközben a nap lassan elhalványult, majd átváltotta bíborpirosra. Ezeket az órákat Sky számára tartotta fenn Garden, ilyenkor vett tőle búcsút. Már nem boncolgatta az együtt töltött éveket, nem törte

a fejét, hol hibázta el, és hogyan lehetett volna együtt maradniuk. Ezzel már eleget kínozta magát. Most kívülállóként próbálta nézni az életét, a házasságukat, mintha színdarabot nézne vagy regényt olvasna. És két olyan ember tárult elé, aki mást akart, aki mást várt az élettől. Skynak az újdonság kellett, a változás, az izgalom. Ő viszont a megállapodott *bonne bourgeoise* akart lenni, amit Hélène olyan világosan felismert. Senki nem hibáztatható, sem Sky a nyughatatlanságáért, sem Garden az arra irányuló kísérleteiért, hogy gyökeret verjen, hogy maga mellett tartsa a férfit.

Skynak vége. Meghalt. Garden megsiratta a sír végső nyugalmát, a férfi örök időkre megszakadt kóborlását. És útjára bocsátotta.

Esténként a távoli muzsikaszó könnyített a bánatán, és tovább zenélt a fejében, amikor sóízű, frissítő, mély álomba merült.

Mire a hét eltelt, kissé lebarnult, csupa szeplő lett az orra nyerge, és készen állt az üzleti munka folytatására, az aukciók körbejárására, és a várakozásra, amikor Charleston ismét visszafogadja övéi közé. Itt vannak a gyökerei, és Helenéi is. Elég volt a csavargásból, az izgalomból, elég a boldogság kétségbeesett hajszolásából.

– Csodás volt a tengerpart – jelentette Elizabeth néninek, amikor hazaért. – Egyetlen élő lelket nem láttam az öreg gyűjtögető kivételével, aki uszadék fát szedegetett. Nyomokat hagytam a homokban, akárcsak Crusoe, és még volt egy Péntekem is, habár sosem láttam. De volt ott még valaki.

Szenzációsan zongorázott: olyan volt, mint egy magánkoncert, minden áldott este.

– Hát persze. El is felejtettem, hogy ő is ott lesz. Jobb koncertet hallottál, semmint hinnéd. George Gershwin volt az.

– ***A*** George Gershwin?

– Miért, hány van belőle? DuBose Heyward darabjából ír operát.

-A te barátod, DuBose Heyward darabjából? A Költők Társaságától? Akivel ott találkoztam, és aki olyan kedves volt Peggyvel? Darabot írt? Te soha nem mesélsz nekem semmit.

Elizabeth lesújtó pillantást vetett Gardenre. – Elküldtem neked a könyvet, Garden. DuBose először regényt írt, 1925-ben. Aztán Dorothy, a felesége, darabot írt belőle. Óriási siker volt a Broadwayn. Meglep, hogy nem is hallottál róla, amikor Európában voltál.

Garden nem mondhatta el a nagynénjének, hogy kokainmérgezésben szenvedett akkortájt, és egy elvonókúrás klinikán töltötte az idejét. – Valahogy elmulasztottam – mondta.

– Nos, véleményem szerint azért nem mulasztottál olyan sokat. Én rendkívül kedvelem DuBose-t, és csodálom a költészetét. De a regényei mind színes temekről szólnak. Ez a darab, a *Porgy* valójában Kecske Sammyről szól, tudod, a nyomorék koldusról, aki a Városháza sarkán bosszantotta az embereket.

Garden emlékezett az apró fekete emberre. Térdtől lefelé hiányzott a lába, és egy alacsony kocsin ült, amely elé egy fehér kecskét fogtak. Ő soha nem ment a Broad Streetnek azon az

oldalán, mert úgy elszomorította a férfi látványa, és kínos is volt, hogy nincs pénze, amit a tányérjára rakhatna.

– Nem bosszantott az senkit, Elizabeth néni. És különben is, már rég nincsen ott. Mindennap elmegyek azon a sarkon munkába menet, és egyszer se láttam.

– Most, hogy DuBose híressé tette, talán már limuzinon jár. Csak képzeld el, hogy valaki operát ír Sammy Smallsról. Akkor már miért ne Francis Marionról vagy John C. Calhounról? Amellett a kecske igenis bosszantotta az embereket. Az én kezemből például megpróbált elragadni egy zacskó süteményt… Min kuncogsz, Garden?

– Csak eszembe jutott Vicki a művészi korszakában. Állandóan művészeket hívott meg és írókat és zeneszerzőket, hogy látogassák meg a villájában. Kezét-lábát törte, hogy megismerkedhessen Hemingwayjel és Picassóval és Scott Fitzgeralddal, amikor Antibes-ban jártak. De be kellett érnie a harmadosztályú tányérnyalókkal. Ha tudta volna, hogy George Gershwin Charlestonban van, egyből kihajította volna a szegény szerzeteseket Baronyról.

– Én a helyedben nem festeném a falra az ördögöt. Még lelép.

– Egy év telt el, Elizabeth néni. Majdnem. Már előrukkolt volna valamivel, ha ugyan volna mivel. Azt hiszem, megúsztuk.

A rá következő héten Az Alföld Kincsei ismét megtelt, és készen állt a megnyitásra. A nyitás délutánján Garden nagyon megbánta, hogy olyan magabiztosan letudta Vicki ármánykodásait. Ostobaságáért elátkozta magát. – Igen, Mrs. Garden Harris vagyok – mondta a megtermett, sötét öltönyös

férfinak, aki a boltba belépett. Pontosan úgy festett, mint a másik kettő az FBI-tól.

– Detektív vagyok, Mrs. Harris. Majd' két éve, hogy keressük. – Kitette maga elé az igazolványát az asztalra. Széles peremű, sötét kalapjától Garden nem is láthatta az arcát. Mi a csodát akar ez az ember? Vicki tudja, hol lehet őt megtalálni. Ugyan mit követhetett el két évvel ezelőtt, amiért mostanáig keresték?

– E miatt a parfüm miatt.

– Parfüm miatt? Mi a csudáról beszél?

– Tudja, nem tudtuk, hová szállítsuk. Valahol Franciaországban. Francia parfüm. Úgyhogy a társaság, amelyik gyártja, felbérelt egy ügynökséget, hogy keresse meg magát, és azok rájöttek, hogy maga Amerikában van, úgyhogy felfogadtak minket…

– Lucien! – kiáltott Garden.

– Parancsol, asszonyom?

– Egy régi barátom. Megígérte, hogy életem végéig ellát parfümmel. Istenem, mindjárt elbőgöm magam. Nem, azért sem. Énekelni fogok. Franciául. A kis fehér kacsáról.

A detektív óvatosan hátrált az ajtó felé. – Öö… a csomag a kocsimban van – mondta.

– Megyek érte. Siessen. Végtére is két éve várok erre a csomagra.

Egy óra múlva Garden fölkapta a fejét a csilingelésre, és meglátta John Hendrixet. A férfi mélyet szippantott. – Hogy itt

micsoda finom illat terjeng – mondta. – Megkapta a képeslapomat?

98

– Garden, kedvesem, miért nem cselekszik úgy, ahogyan én, s zárja be nyárra az üzletet? – kérdezte George Benjamin. – Ilyenkor nincsenek vevők, csak azok jönnek, akik árnyékot keresnek a tűző nap elől. A Chalmers Streeten meg még azok sincsenek.

– Itt van maga is, George.

– Én csak egy vén gazember vagyok. Idejövök, elüldögélek a fügefa árnyékában, mint valami patriarcha az Ótestámentumból, és iszom a maga kitűnő jeges teáját. Talán majd hozok otthonról egy kis tő mentát a gyógynövényeim közül és odaültetem az eresz alá.

– Nagyon kedves volna magától. – Garden félig lehunyta a szemét, hallgatta a levelek zizegését és a Szent Mihány-templom négy órát jelző kongatását. Késő van, most már biztosan nem jön el. Azt mégsem mondhatja meg George Benjaminnak, hogy azért tartja nyitva az üzletet, mert John Hendrix hetente egy-két alkalommal fölkeresi. Magának is épp elég nehezére esik bevallani.

Pedig így volt. Hendrix miatt vette meg ezt a régi jégszekrényt is, és naponta megtöltötte öt kiló jéggel a jegeskocsiról. A fém kerti bútort is miatta vette meg az aukción. A kis hátsó udvar árnyékos volt és kellemes nyár idején, most

legalább van hol üldögélni a karcsú pohár hűsítő itallal. Miután már egy hónapja odajárt, John többé nem is próbált úgy tenni, mintha még most is csak azért jönne, hogy meggyőződjön, megvan-e még a Bateman-kehely. Egyenesen belépett, és levette a kalapját. Ha más nem tartózkodott az üzletben, a kabátját is azon nyomban levetette, majd megkönnyebbülten felsóhajtott és köszönt. – Oázis – kiáltott ki az udvarra.

Aztán az elnevezés rajta ragadt. – A nap java részét odakinn töltöttem az oázisban – mondta Garden, amikor Elizabeth odahaza megkérdezte, milyen volt a forgalom. – Bevezethetem egy barátomat az oázisba? – kérdezte időnként Verity Emerson.

Garden hajdanvolt angoltanárnője véletlenségből csöppent be júniusban. Fogalma sem volt róla, hogy Garden visszatért Charlestonba. – Én se voltam itt két évig – mondta. – Apám meghalt, s hazamentem, hogy segítsek rendbe tenni anyámnak apám hátrahagyott dolgait. Ott is akartam maradni, el is kezdtem tanítani egy iskolában, Lowellben. De elfogott a honvágy Charleston után. Miss McBee azt mondta, kész örömmel visszavesz, úgyhogy itt vagyok.

Garden ekkor döbbent rá: hogy tíz év telt el azóta, hogy Miss Emerson a tanára és rajongásig tisztelt példaképe volt. Milyen hosszú s ugyanakkor milyen rövid idő. Ashley Hall meg a vele járó rendszeres, fegyelmezett világ oly távoli múltnak tűnt, hogy az már nem is mérhető.

Miss Emerson ragaszkodott hozzá, hogy Garden szólítsa Veritynek, kezdetben alig is bírta kinyögni. De aztán rájött, hogy a példaképe nagyon is emberi, és boldog örömmel fogadta felajánlott barátságát.

Verity Emerson a Queen Streeten bérelt házat, mindössze egysaroknyira onnét. Hetente egyszer beköszönt, és megérdeklődte, kaphat-e felüdülést az oázisban. Mindig hozott magával aprósüteményt vagy szendvicset a tea mellé, amivel Garden megkínálta. Néhanapján egy-egy barátját is magával hozta, írókat, művészeket a Queen Streeten élő tehetségek kolóniájáról.

Majd' mindennap beugrott egy-két barát, akivel Garden elbeszélgethetett. És, George Benjámin jóslata ellenére, alkalmanként vevők is akadtak. Odahaza Helen szünet nélkül locsogott, előadta, mi mindent ténykedett a barátnőivel. Belva most már naponta kivitte a Batteryrbe, hogy játsszon az ágyútalpon, a zenekari emelvényen és a hatalmas tölgyek árnyékában növő selymes fűben. Helen igazi kis charlestoni gyerek volt. Most már mamának hívta Gardent és nem maminak, mogyorós sütiért kunyerált, nótájukról felismerte az utcai árusokat, és valahányszor a földieper-árus asszony közeledett, kirohant és kóstolót kért.

Nyár végén, amikor a charlestoniak visszatértek a hegyekből és a tengerpartról, Garden meghívást kapott, hogy vegyen részt a Szent Mihály-templom kórusában. – Milyen megbocsátó és mennyire keresztényi – mondta ironikusan Elizabethnek, de azért roppantul meg volt elégedve a tényekkel. Szeretett kórusban énekelni, élvezte, ahogy külön begyakorolják az alt szólamot, aztán csatlakoznak a többihez, jólesett neki az egyházi szertartás magasztossága s a béke, amely mindennek hatására a lelkében kialakult. Persze akadtak még, főként asszonyok, akik megvetően mérték végig, elfordultak, ha Garden a közelükbe

került. De most már sokkal többen elegyedtek szóba vele, fesztelenül, mintha mit se számítana a múlt.

– Azt észrevettem, hogy születésnapi meghívásokat még nem kapok – mondta Garden. – Gondolom, próbaidőn vagyok. – Keserűen mosolygott. De megkönnyebbülten egyszersmind. Már-már kezdte láthatatlannak érezni magát.

A nyár végén George Benjamin ismét megnyitotta üzletét. Verity Emerson pedig munkába állt. – Most legalább kezdhetek valamit az oázisbeli székekkel – mondta John. Farmering és nadrág volt rajta, a kezében doboz, amelyből drótkefe, festék, ecset és néhány üveg sör került elő.

– Ha érdeklődnek a vevők, csak mondja nekik, hogy én vagyok a gondnok – közölte vigyorogva. – Egész nyáron majd megpukkadtam a fémbútorokat belepő rozsda miatt. A tengerészeinél a rozsda a főellenség. – Betette a sört a hűtőbe, azzal az ígérettel, hogy majd kicseréli valami sokkal érdekesebbre, ha az Államok feloldja az alkoholtilalmat.

– Roosevelt elnök legalább a sört megszavazta a magafajta részeges alakoknak, amikor megválasztották – jegyezte meg Garden.

– Mi, részegesek ezért is szavaztunk rá – helyeselt John. – Az az ember zseniális. – Törökülésben ült a kavicson, úgy indult támadásra az egyik széklábat belepő rozsdaréteg ellen, s közben hamisan fütyörészett.

John Hendrix a hosszú, enyhe charlestoni ősz során végig a kerti bútorokon dolgozott. Legalább hetente egyszer, de volt,

hogy kétszer megjelent. Ha vevők voltak az üzletben, főhajtás kíséretében közölte: – A gondnok, asszonyom –, azzal távozott a hátsó ajtón. Garden nagy nehezen visszafogta a nevetését, még akkor is sikerült, amikor egy fiatal hölgy megjegyezte a kísérőjének: – Nahát, milyen különös. Pedig pont úgy néz ki, mint Jerry parancsnoka.

Az üzletben nagyobb volt a forgalom, mint nyáron, de azért még mindig nem az igazi. Messze volt még a karácsonyi csúcsidő. Amikor az üzlet kiürült, Garden hátrament az udvarba. A szíve mindig elégedetten s nagyot dobbant, amikor kinyitotta az ajtót, és ott találta Johnt. A férfi fura kis fintorral nézett fel rá, amitől Garden szíve megint csak megdobbant. Paulának igaza volt, jött rá Garden már meglehetősen régen, a férfi szeme a napbarnított arcában valóban „veszettül kék". A szeme sarkában pedig vonzó, mély szarkalábak húzódnak, amelyek halovány vonalakká alakulnak a sötét bőrén, ha nem hunyorgott vagy nem mosolygott.

Kellemesen elbeszélgettek, miközben John munkálkodott. Garden beszámolt az előző hétvégi aukcióról, arról, hogy mit vett, meg hogy mit szeretett volna megvenni, aztán mégsem jött össze a dolog, s hogy miként vélekednek a többi régiségkereskedők a maguk üzletmenetéről.

John panaszkodott, hogy parti szolgálatot kell teljesítenie, íróasztali munkát végezni, és azokról a helyekről mesélt, ahol tengeri szolgálatban volt. Mintha az egész világot bejárta volna. Kedvenc helyei Japán és a Földközi-tenger vidéke, mondta.

Garden nem említette, hogy ő is ismeri a Földközi-tenger vidékét, habár egészen más szemszögből, mint a kapitány a hajó

fedélzetéről láthatta. Mintha valami kimondatlan egyezség lenne érvényben közöttük, magukról soha nem beszéltek. John történetei eseményekről számoltak be vagy egyes helyeket írtak le. Személyes felhangja csak annyi volt, amikor megjegyezte, hogy az egyik helyet jobban kedveli a másiknál. Ami Gardent illeti, neki régiségkereskedői létén kívül nem is volt ismert tevékenysége. Se élő, se holt hozzátartozója, se férje, se gyereke, se múltja. Barátságuk érdekes puhatolózás volt csupán, amit visszafogottság jellemzett. Egyik sem várt el semmit a másiktól. Garden nem kényszerült rá érzései elemzésére. Nem is volt alapja semmiféle érzésnek. Amikor Paula Kinggel beszélgetett, szóba se hozta John nevét. És magában egyre azt hajtogatta, hogy örül, amiért Paula sem tesz említést a férfiról.

Épp hálaadásnap előtt John felvitte az utolsó festékréteget az asztallapokra, és a bútor elkészült. – Maga jövő héttől a Jézuska szolgálatába áll – mondta John –, de egyvalamit azért meg kell ígérnie.

– Mi legyen az? Csak nem Hestert kéri fizetségül a fáradozásáért?

– Majdnem. Most már bármelyik nap feloldhatják a szesztilalmat, nálam pedig már ott áll vigyázzban a legálisan szerzett üveg pezsgő. Aznap, hogy feloldják a tilalmat, zárórakor áthozom a pezsgőt, és Hesterből fogjuk meginni.

Garden beleegyezett. Később jött csak rá, hogy John Hendrix ily módon kért tőle első ízben randevút.

„Szesztilalom feloldva" – közölte a december ötödikei újság. Garden egyórás késéssel nyitotta ki az üzletet. Előtte elment a

Condon áruházba, és megvette magának az egyik selyemruhát, amit ugyanabban az újságban hirdettek. Amióta eljött Európából, először vett magának ruhát. Két dollár kilencvenöt centbe került.

– Ha nem is Fortuny – mondta tükörbeli másának a próbafülkében –, de legalább új. Elcsomagolta a görög stílusú ruhát, amit reggel fölvett, és betette a táskájába. Az elmúlt két esztendőben szüntelenül valamelyik Fortuny-ruhát viselte és azok most is olyan gyönyörűek voltak, mint amikor megvette. De John már többször látta rajta mindegyiket. Csak a tunikás fehér ruhát nem rövidítették le. Garden azt az első estélyre tartogatta, amire majd meghívást kap. Reménykedett, hogy most már nem kell sokáig várnia. És ő várhat. Az élettel meg volt elégedve.

– Szenzációs – mondta Garden. Továbbadta a kelyhet Johnnak. A férfi nagyot kortyolt.

– De még mennyire – mondta. – Az ezüsttisztító egészen különleges zamatot ad neki. – Újból kínálta Gardent. Ujjaik Összeértek, amikor Garden elvette a kelyhet. Garden John arcára nézett, hogy észlel-e valami hatást. – Holnap elutazom – jegyezte meg a férfi. – Fehér karácsonyom lesz a családommal.

99

– Boldog szülinapot, mama. Kaphatok még egy szelet tortát?

– Kérek szépen – vágta rá Elizabeth és Garden kórusban.

– Kérek szépen még egy szelet tortát – mondta Helen.

– Nem, ne egyél többet – mondta Garden. – Már két szeletet megettél. És rég ágyban volna a helyed. A Jézuska csak akkor jön, ha idejében lefekszel.

Helen a fennmaradás biztos örömét és a karácsonyi ajándékok izgalmas lehetőségét mérlegelte. Kicsi homlokát és orrocskáját egészen összeráncolta. Aztán határozott jó éjt puszit adott Gardennek és Elizabethnek, majd fölment lefeküdni. – Ugye majd betakargatsz? – érkezett szánalmasan vékony hangocskája a lépcső tetejéről.

– Már egyszer betakargattalak. És elolvastam neked a „Karácsony esté"-t. És kaptál egy pohár vizet. És jó éjt puszit. Aztán újból megjelentél, és nyiszorogni kezdtél még egy szelet tortáért. Most pedig bújj vissza az ágyba és aludj el gyorsan, különben nem hoz mást a Jézuska, mint virgácsot és egy zsák szenet. – Garden a fejét rázta. – Minden gyerek ilyen? – kérdezte Elizabeth.

– Vagy még rosszabb. Találtam én már Tradd gyereket nyolcéves korában a háztetőn. El akarta kapni a kéményen keresztül érkező Jézuskát és megkaparintani a szánkójából az összes ajándékot.

– És mit csináltál?

Elizabeth a tűzbe révedt. Néhány pillanat elteltével megszólalt: – Tudod mit? Nem emlékszem. És ez a szomorú az anyaságban. Ha a gyereked csinál vagy mond valami rendkívülit, biztosra veszed, hogy ezt soha el nem felejted. És az esetek nagy többségében bizony, hogy elfelejted.

Garden szenet hajított a tűzre. – Mitévő legyek a mamával, Elizabeth néni?

Elizabeth felhorkant. – Ez a szomorú abban, ha az embernek anyja van. Megeshet, hogy olyan, mint a tiéd. Nos, a levélben az áll, hogy látni akar téged és a gyereket. Mivel karácsony van, gondolom, el kell menned.

– De annyira idegesít. Akar valamit, biztos vagyok benne. Attól fogva, hogy férjhez mentem, valahányszor levelet kaptam tőle, mindig akart valamit. Most egyszerűen fogalmam sincs, mi lehet az.

– Holnap megtudod. Ne vesztegesd az időt azzal, hogy előre aggodalmaskodói… Úgy hallom, odafenn teljes csönd van. Vegyük elő az ajándékokat?

Garden tétovázott, elővett egy cigarettát, majd fesztelen közvetlenséggel megkérdezte:

– Elizabeth néni, te szerelmes voltál Harry Fitzpatrickba?

– Ó. Kíváncsi voltam, mikor kezdesz Harry felől kérdezgetni. Igen, nagyon szerelmes voltam belé, manapság erre mondjátok ti, fiatalok, hogy „őrülten szerelmes”. Volt benne része az őrültségnek.

– Akkor miért nem mentél hozzá? Hélène Lemoine azt mondta, Harry el akart venni.

Elizabeth mosolygott. Egészen különleges mosoly ült ki az arcára. – Hélène írta, hogy mennyire irigyelt. Elhiszem és megértem. Én is irigylem őt, mert Harryból olyan rész jutott neki, ami nekem sohasem.

– De miért nem mentél hozzá?

– Garden, mindig sokkal több jó ok van arra, hogy az ember ne menjen férjhez, mint arra, hogy férjhez menjen. Az egyik például a korom. Harry hét évvel volt fiatalabb nálam.

Nagymama lettem, miközben vele éltem. Ő azt állította, hogy nem számít, és a maga szemszögéből igaza is volt. Neki nem számított. Nekem annál inkább. Olyan elképesztően jóvágású volt. Tudtam, hogy mindig lesznek nők, akik majd meg akarják szerezni.

Garden összeomlott. Sose hitte volna Elizabeth nénit gyávának.

– A korkülönbség persze csak kifogás volt – folytatta Elizabeth. – Valójában Harrynak volt egy riválisa, aki győzött.

Garden igyekezett maga elé képzelni nem is egy, hanem mindjárt két udvarlót. Nem ment, bár a nagynénjében egy pillanatig sem kételkedett. – Ki volt a másik?

– A másik én magam voltam. Én és Charleston együtt. Sok mindenen mentem keresztül, sokat rettegtem, és végül mindenen felülkerekedtem. Szuverén ember voltam. Nem volt rá szükségem, hogy Harry felesége legyek, vagy akárki másé ahhoz, hogy legyek valaki. És szerettem Charlestont. Most is szeretem. Szeretem minden egyes tégláját és macskakövét. Szeretem a fegyelmezettségét, a kiszámíthatóságát, a megbízhatóságát. Szeretem azt a tudatot, hogy része vagyok egy világnak, amely még mindig odafigyel a többi emberre. Szeretem a szépségét. Bejártam egész Európát, de Charlestonnál szebb helyet nem találtam. Szeretem a kikötőt, az óceánt, a mocsárvidéket és a fenyőerdőket. Ha távol voltam, hiányzott a gőzölgő iszap, és a fák olyan ridegnek tűntek az alácsüngő fátyolmoha nélkül. Ó, helyesen cselekedtem. Bármennyire szerettem is Harryt, márpedig igencsak szerettem, egyetlen napig nem volt az az érzésem, hogy rosszul döntöttem.

– De Traddet eleresztetted. Elküldted. Charleston neki is otthona volt.

– De neki szűknek bizonyult. Volt fantáziája, kíváncsi volt és tanulni vágyott. Ha nem ment volna el, mindaz, ami számomra Charleston gazdagságát jelképezi, őt lehúzta volna magához. Némelyeknek Charleston könnyűnek bizonyult. Visszafogta őket attól, hogy próbára tegyék magukat, hogy a maguk útját járják.

Számítottam rá, hogy majd visszatér, és jött is, amikor elsüllyedt vele a hajó. A charlestoniak mindig visszajönnek. Mint te is, Garden. Ez az otthonuk.

Garden körülnézett a nappalijában, a bútorokon, a karácsonyi dekoráción, amit a kislánya segítségével maga tett fel. Igen, hazajöttem, gondolta.

– Felmegyek, megnézem, hogy Helen alszik-e már.

Garden halkan jött le a lépcsőn. – Akár egy karácsonyi angyal – suttogta egészen elérzékenyülve.

Tompa puffanás hallatszott. Elizabeth büszkén elővarázsolta a szalvétába bugyolált pezsgősdugót. – És most kezdődhet a boldog felnőttszülinap – mondta. – Vénségemre valahogy elegem lett a tortákból.

Garden sírva fakadt. – Én… én… én… igazán sajnálom… – zokogta.

Elizabeth kitöltötte a pezsgőt. – Idd ki ezt – mondta. – Ha ettől se lesz jobb a dolog, legalább egy kicsit derűsebb színben látod.

Amikor Garden lecsillapodott, Elizabeth megkérdezte, akarja-e elmondani, mi bántja.

– Csak a pezsgő okozta – mondta Garden. – Eszembe juttatta a napot, amikor a tilalmat feloldották, és Hestert. – Elmesélte Elizabeth néninek, hogyan vett új ruhát az első randevújára, és micsoda csapás volt, amikor John bejelentette, hogy elutazik. – Annyira hiányzik. Valahányszor kimegyek az udvarra, hogy becsomagoljak valamit, mindig arra számítok, hogy ott találom, de hiába.

Elizabeth kortyolt a pezsgőből, bölcs, öreg szemét le nem vette Garden könny áztatta arcáról. – Szereted? – kérdezte.

– Minden bizonnyal. Ha nem szeretném, nem hiányozhatna ennyire.

Elizabeth koccanva tette le a poharát. – Ostobaság. Ennél több eszed is lehetne, Garden. El voltál vágva a világtól. Magányos vagy. Fiatal vagy és egészséges és normális, és férfira van szükséged. Ez a John az egyetlen a közeledben. Ez nem szerelem, ez kiéhezettség.

– Egyáltalán nem az, Elizabeth néni. Szeretek vele lenni, beszélgetni, figyelni, ahogy dolgozik. Annyira törekszik a tökéletességre, és annyira élvezi, amit csinál. Amellett nem úgy bánik velem, ahogy a többi férfi; nem akar lefektetni.

– Na, most aztán végképp van miért aggódnom. Akkor ez az alak nem normális.

– De az!

– Honnan tudod? Mit tudsz róla?

Garden kénytelen volt elismerni, hogy semmit.

– Mikor jön vissza? – kérdezte Elizabeth.

– Újév napján.

– Akkor mihelyt felkeres, megmondod neki, hogy Eiizabeth, az öreg nénikéd meg akar vele ismerkedni. Az első katasztrofális házasságodat nem akadályoztam meg, de a másodikat nem fogom tétlenül végignézni.

– Elizabeth néni, itt szó sincs házasságról. Nagyon megalázó volna rám nézve, ha ilyesmit emlegetnél neki.

– Jaj, Garden, hogy lehetsz a jóisten ilyen külön bejáratú hülyéje! Ha így, ha úgy, de mindig házasságról van szó. És én természetesen nem mondok neki semmit, de ő annál többet fog mondani nekem. Majd teszek róla. – Elizabeth felállt. – Évek óta nem voltam ilyen dühös – mondta. – Mintha húsz évet fiatalodtam volna. Nos, hol vannak azok az ajándékok?

Garden sietve előhozta rejtekhelyükről az ajándékokat. – Az ég szerelmére, ez meg micsoda? – kérdezte Elizabeth, amikor Garden kivett a dobozából egy pólyás babát. – Lyuk van a szájában.

– Az a cuminak van, tudod? Teletöltöd vízzel és a baba megissza. Aztán telepisili a pelenkáját.

– Ez igazán undorító.

– Ez a legújabb csoda. Helen rimánkodott érte. Majdnem leütöttem érte egy szegény asszonyt, aki épp leemelte a polcról. Az utolsót hoztam el a Kerrison áruházból.

– Holnapra, meglátod, megbánod, az eljövendő hetekről nem is beszélve. Hogy ezek mit ki nem találnak. Majd még össze is csinálják magukat, meg hányni fognak, s akkor pontosan olyanok lesznek, mint a valódi gyerekek.

– Elizabeth néni, olyan rémeseket beszélsz. Vedd tudomásul, hogy engem úgysem versz át. – Azzal Garden összecsókolta a nagynénje barázdált arcát.

Elizabeth megpaskolta Garden kezét. – Ha legalább megtennéd a szívességet, hogy úgy teszel. Olyan nagy örömömre szolgálna. Nos, tőlem egy rongybabát kap Helen. Es egy mesekönyvet. Majd meglátod, hogy fogja szeretni. Kitépheti a baba haját és a könyv lapjait.

– Szervusz, mama, kellemes ünnepeket. Helen, ez itt a nagymamád. Kívánj szépen boldog karácsonyt.

Margaret könnyezve ölelte magához Helent és Gardent. – Úgy örülök, hogy látlak benneteket – zokogta.

Garden lefejtette őket egymásról. – Gyere, Helen, menjünk föl. Nézd csak, hogy megy körbe-körbe a lépcső? Ugye milyen muris? – Válla fölött sziszegte oda Margaretnek. – Halálra rémíted, ha így viselkedsz, mama. Hagyd abba.

Margaret követte őket, s közben bánatosan szipogott.

A szoba kanapéján fényes piros és zöld papírba csomagolt dobozok sorakoztak. – A piros mind Helené, a zöld pedig a tiéd, Garden – mondta Margaret. – Helen, ismered a színeket? Tudod, melyik a piros? A sok piros doboz mind a tiéd. Ki szabad nyitni. – Helen átvágtatott a szobán.

Margaret könnyek között nézte Gardent. – Olyan gyönyörű ez a gyerek, gyűlölöm magamat, amiért így elhanyagoltam. Kérlek, bocsáss meg, Garden. Tudom, hogy nem vagy rám kíváncsi. Miért is volnál? De szerettem volna az utolsó

karácsonyomat az unokámmal és a leányommal tölteni. Merthogy ez az utolsó.

– Nem tudom, mire véljem – mondta Garden Elizabethnek aznap este. – Mama azt állítja, hogy három szívrohama volt, és hogy a következő minden bizonnyal az utolsó lesz. Nem tudom, higgyek-e neki vagy sem. Rémes érzés, de van valami a mamában, ami a lehető legrosszabbat hozza ki belőlem. A házban meg lehetett fagyni. A kandalló tele hamuval. Zanzie végül is feladta. Miután annyi évig elöl-hátul kiszolgálta a mamát, főzött rá és rendben tartotta a hatalmas házat, végül is otthagyta és elment, hogy az unokaöccse családjával éljen. Nekem kellett körülnéznem a konyhában, hogy mit adhatok neki enni. Egy konzervdobozt se képes egyedül kinyitni.

Elizabeth majd megpukkadt. – Margaret azért hívott meg, hogy főzzél neki vacsorát? Ez már a végső kétségbeesés lehet. A víz is megéget, ha felforralod.

– Elizabeth néni, ez nem vicc. Azt akarja, hogy Helennel költözzek oda hozzá.

– És te mit mondtál?

– Azt, hogy nem. Két nap alatt egészen biztosan megbolondulnék. De kerítenem kell neki valamilyen segítséget.

– És fizetned. Margaret született skót. Még vagyok lepve, hogy ajándékot vett neked és Helennek. Mit kaptatok?

– A padlásról összeszedett dolgokat. De a csomagolópapír vadonatúj volt. – Garden kuncogni kezdett. – Nem is tudom, miért nevetek – mondta –, valójában olyan szánnivaló. – Aztán végképp hatalmába kerítette a nevetés. Tulajdonképpen sokkhatás érte. Az a jelenet Margaret kapujában, amikor kitette a

szűrüket, most, hogy ott állt ismét, megint eszébe jutott. Az igyekezet, hogy úrrá legyen az érzésein, amíg haza nem érnek, a végsőkig feszítette az idegeit. Most nem bírt nyugton maradni. Sírnia kellett vagy nevetni. Addig rázta a nevetés, amíg Elizabeth ammóniát tartott az orra alá, hogy végre magához térítse.

100

Gardennek fogalma sem volt, az utasításnak megfelelően hogyan állítsa elő John Hendrixet Elizabeth néninek. A dolog annyira aggasztotta, hogy amikor a férfi január másodikán az üzletben megjelent, kikotyogta, még mielőtt John az újévi jó kívánságai végére érhetett..

– Szombat délután a nénikémhez vagyok hivatalos teára, nem volna kedve velem tartani? – hadarta egy szuszra. Majd eszébe jutott és hozzátette az előre kiagyalt mentséget. – Gyönyörű ezüsttárgyai vannak. Ha nem is Hester Bateman, de azért bizonyára tetszenének magának.

– Ezer örömmel – mondta John.

Garden erre megnyugodott. – Hogy töltötte a karácsonyt?

– Talpig behavazva. És maga?

– Talpig pirosban és zöldben. Teázni készültem. Inna maga is?

– Köszönöm, nem kérek. Vissza kell mennem a támaszpontra. A tea iránti vágyamat majd szombaton csillapítom. Most csak ezt akartam elhozni. – Egy üveg pezsgő

volt. – Gondoltam, tehetnénk úgy mint a kínaiak, akik később ünnepük meg az újévet.

– Nagyon örülnék – visszhangozta Garden. Azzal megadta Elizabeth néni címét.

Elizabeth Cooper nagyon nagyasszonyos volt a teatálca mögött, amikor John Hendrixet fogadta. Garden még sohasem látta ilyen előkelően viselkedni, és a legszívesebben megfojtotta volna egy kanál vízben.

Elizabeth néni pillanatok alatt kiszedte Johnból, hogy harminchat éves, Annapolisban végzett 1923-ban, egy New Hampshire-i farmon született, van három nővére és két bátyja, a szülei mindketten élnek, és ő maga még soha nem volt nős.

Elizabeth ügyes volt, de körmönfontságra nem vesztegette az idejét. Amikor a vallatás véget ért, a férfira mosolygott. – És mind a saját fogai, fogadni mernék.

John dőlt a nevetéstől. – És be vagyok oltva bárányhimlő ellen – közölte. – És a zabpelyhet is megeszem.

Elizabeth nevetett. Aztán érdekfeszítő beszélgetésbe kezdett Johnnal a világpolitikáról, Garden követni se tudta, miről van szó. Ahhoz is túlontúl elfoglalta az üzlet, hogy a *Time* magazint átfussa. A Hitler és Mussolini nevek ismerősen csengtek, de Salazar, Dollfuss és Stavisky ismeretlenek voltak. Nem számított. Azt meg tudta állapítani, hogy Elizabeth és John élvezik egymás társaságát.

Amikor elbúcsúztak Elizabethtől, John a hátsó ajtó felé indult, nem az utca felé. – Netán a maga házát is

megnézhetném? – kérdezte. – A családja egyik jelentős tagjával már megismerkedtem. Helennel is szeretnék találkozni.

– De maga honnét… .

– Paula Kingtől tudom. Hogy hol lakik, hogy van egy kislánya, hogy özvegy.

– Nem igazán. Elváltam.

– Egyre megy. Nincs férjnél.

– És még mit mesélt Paula?

– Mást nem kérdeztem. Nem vagyok olyan alapos, mint a nénikéje. Micsoda asszony. Most már tudom, milyen érzés a halnak, amikor filézik.

– Igazán sajnálom, John.

– Sajnálja? Én egy csöppet sem. Én azt hiszem, beleszerettem. De egy pohár ital bizony elkelne. Szóval, meghív a házába vagy sem?

Vörösen izzott a tűz a kandallóban. A kanapé előtti alacsony kisasztalon üvegtálban vörös kamélia. – Asszonyom, ön igencsak ért az oázisok létrehozásához – jegyezte meg John halkan.

– Nos? – kérdezte Garden a nénikéjét.

– Csapj le rá – mondta Elizabeth. – Mellette Maine száraz kóró.

Ettől fogva Garden minden szombaton találkozott John Hendrixszel. Valahogy úgy alakult, hogy a szombat lett az ő napjuk. A férfi vele tartott az aukciókra, és lelkesen részt vett a licitálásban. – Többet – súgta oda Gardennek olyan hangosan, hogy fél utcahosszat hallani lehetett, ha elkapta a szenvedély. Olyan alaposan szemügyre vett minden egyes aukcióra bocsátott

darabot, hogy a kikiáltó már-már elvesztette a műremek körülírására használt találékonyságát. Egy hónap elteltével nagyítólencsét vett, az alaposabb szemügyre vétel érdekében. Életében még ilyen jól nem szórakozott, mondta. Három hónap elteltével tudott annyit, amennyit Garden. Hat hónap után pedig Garden kérte ki az ő véleményét, ha valamiben nem tudott dönteni. Aukciók után Garden házába mentek egy pohár italra, és hogy egy kis időt Helennel töltsenek. John mindig talált valami fontos kelléket a babaház számára. Garden azt mondta, elkényezteti a gyereket. Hát aztán, felelte John, végtére is kevés olyan hölgy akad, akit egy tízcentes ajándékkal le lehet venni a lábáról. Mindig hatalmas ceremóniával adta át, amikor Garden megfürödve, frissen átöltözve lejött a lépcsőn. Helen kezdte rábeszélni őket, hogy csak menjenek vásárolni, ne lebzseljenek otthon. – Ebből a kicsi lányból, ha felnő, bizonyára szenzációs politikus lesz – állapította meg John. – Máris megvesztegethető.

Vacsorázni mentek, többnyire spagettit ettek, aztán moziba, hacsak nem volt táncest a tisztiklubban, a támaszponton. A filmszínházak hetente változtatták a műsorukat, és rengeteg olyan filmet adtak, amit ők mind látni akartak. Hamarosan úgy döntöttek, hogy a vasárnapi matinéval is kibővíthetik a programjukat. És aztán valahogy sokkal ésszerűbb volt, hogy John Gardennél vacsorázzon, semhogy hazakísérje, majd visszamenjen a támaszpontra. Kiderült egy titkos szenvedélye: imádott főzni. Garden leplezte a magáét: hogy ki nem állhatja a konyhai tevékenységet.

Ez volt az egyetlen, amit elhallgatott a férfi előtt. De az életéről soha nem beszélt. Annyi más témájuk akadt – az

aukciók, a filmek, Helen hirtelen növekedése, John legújabb konyhai remekműve, a bogaras vevők áz üzletben. Semmi szükség nem volt arra, hogy Garden amiatt panaszkodjon, hogy minden délben meg kell látogatnia az anyját, vagy hogy Margaret képtelen cselédet tartani, vagy hogy kiapadóban vannak Garden gyér pénzforrásai, és nincs ideje és energiája.

És John, Elizabethtel ellentétben, nem faggatta a múltról.

Gardennek azonban volt egy kérdése. Egyre jobban aggasztotta a dolog. Szeptemberben a munka napján kimentek a Folly Beachre. Nyomasztóan meleg volt az idő – vihar előtti, feszültséggel teli a levegő. Amikor a komp fedélzetén a kocsijukkal kikötött, Garden a tériszonyától olyan ideges lett, hogy kibökte: – John – kiáltotta egészen elvékonyodott hangon –, tudni akarom, miért van, hogy még elmenőben sem ad soha búcsúcsókot. Valami baj van velem? Vagy magával?

Feleletképpen a férfi erősen átölelte és megcsókolta. Garden ennél kielégítőbb magyarázatot nem is kaphatott. Egyikőjükkel sem volt semmi baj.

Mihelyt leszálltak a kompról, hatalmas villámokat szórva kitört a vihar. John megragadta Garden kezét. – Gyorsan, be a kocsiba – kiáltotta a mennydörgésen keresztül. Öt percen belül tele lesznek az utak. – Az elsők között voltak, akik rágördültek a lápon keresztül a város felé vezető útra.

A kocsi tetején fülsiketítőn dobolt az eső. Beszélni képtelenség volt, egész úton hazafelé a „Stormy Weather”-t, a „Viharos idő”-t énekelték.

John Elizabeth háza előtt állította le a kocsit. Az eső ritkult, de azért még kitartóan esett. – Már nem tarthat így sokáig – mondta John. – Szívjunk el egy cigarettát, hátha addig eláll, s aztán beszaladunk.

Garden a férfi vállára hajtotta a fejét, és az arcát felfelé billentette. – Játsszuk azt, amit a kompon – mondta.

John az ujjhegyével megérintette az ajkát. – Nem, Garden. Ne játsszuk azt. Nem vagyunk iskolások. Az ilyen csókolózás nem nekünk való. Ha megcsókollak, nem érem be annyival. Akkor szeretkezni akarok. És nem hinném, hogy te azt akarod. Ahhoz túl finom vagy.

De még mennyire, hogy azt akarta Garden, szenvedélyesen azt akarta. De így felelt: – Igazad van, John. – Azzal visszahúzódott a maga ülésére. Semmi pénzért nem akart csalódást okozni a férfinak.

Egy hónapra rá viszont pontosan azt érezte, hogy meg kell tennie. Felhívta Johnt az irodájában, holott azelőtt soha nem tette. – Beszélnünk kell valamiről – mondta. – Eljönnél Elizabeth nénihez ma este?

– Természetesen. Akár most rögtön indulhatok. – Garden hangjának fémes csengése ijesztően hatott.

– Nagyon hálás lennék. – John a kattanásból rájött, hogy Garden letette. Minden sebességkorlátozásra fittyet hányva tépett be a városba.

Garden a könyvtárban ült Elizabethtel. Amikor John megérkezett, Elizabeth távozott. Megszorította a férfi kezét, ahogy elhaladt mellette. Elegáns, keskeny arcéle olyan volt, mint

egy halálfej. Garden úgy festett, mint akit márványból faragtak. A szeme a semmibe bámult, körülötte a kialvatlanság sötét karikái. Ez a sötétség volt az egyetlen szín a sápadt arcában. John odament Gardenhez, de ő feltartotta a kezét és megállította. – Ne – mondta. – Ülj oda, az íróasztalhoz. Olvasd el azokat az újságkivágásokat.

Az október 1-e és 14-e közötti New York-i lapokból származtak. „Az évszázad pere… A budoár titkai napfényre kerülnek… A cselédlány beszámol Gloria leszbikus partijairól… Szenzációs sztorik… Muszáj jónak lennie egy asszonynak ahhoz, hogy jó anya lehessen?" – így a főcímek.

John átfutotta a cikkeket. – Nem értem – mondta. – Ezek Gloria Vanderbiltre vonatkoznak. Minek ez neked, Garden?

Garden élesen fölnevetett. – Ajándékba kaptam. New Yorkból küldték. Olvastam a Hauptmann-perről. Tudod, a Lindbergh bébi elrablásáról. Nem is tudom, hogy ezt a Vanderbilt-pert említette-e egyáltalán a charlestoni újság.

Hát majd az enyémet megemlíti. Ez csak egy előzetes. Tudom. Tudom, ki küldte az újságkivágásokat. Tudod, a Vanderbilt gyereket elveszi az anyjától egy nagynéni, akinek rengeteg pénze van. Az anya szegény és rossz hírű. És Helenre is ez vár. Csak őt a nagyanyja akarja megszerezni, nem a nagynénje. És az én rossz híremmel már tele vannak a lapok. Nagyszerűen fognak mulatni. El akarok mondani magamról mindent, John. Én nem az vagyok, akinek gondolsz…

– Garden… – A férfi felállt és megindult felé.

– Ne, állj meg. Beszélni akarok. El kell mondanom. Nem akarom, hogy valamelyik újságírótól értesülj. Vagy hogy a

lapokban olvasd, fényképmellékletekkel. Tartozom neked az igazsággal.

– Hagyd abba, Garden. – John a könyökénél fogva húzta fel Gardent a székből.

– Nem! – Garden igyekezett kiszabadítani magát, de a férfi átkarolta a derekát és erősen tartotta. Kezével a tarkóját fogta, és fejét a vállára szorította.

– Ide hallgass – mondta John egészen közel Garden füléhez. –Nincs mit elmondanod. Tudok a válásról, ismerem a tanúvallomásokat, olvastam mindazt, amit az újságok írtak. Nem számít. Értsd meg, Garden, nem számít. Hogy mi igaz és mi hazugság, nem érdekel. Itt vagyok. Melletted vagyok. Majd együtt megharcolunk az anyósod ellen. Nem fog győzni. Nem engedjük. Kapaszkodj belém, Garden. Én leszek a védőbástyád. Rajtam nem jutnak keresztül, hogy benned kárt tegyenek.

Garden átölelte. – Ó, John – mondta. – Annyira sajnálom mindazt, amit tettem.

– Régen volt – csitította a férfi. – Már nem számít.

– Annyira félek.

– Csitt. Nincs mitől félni.

– Fogjál erősen.

– Igen, igen, tartalak erősen.

– Annyira rettegek, John.

– Többé nincs mitől rettegned.

Garden feje elnehezült a férfi vállán, karja élettelenül lezuhant. Elájult. John a kanapéhoz vitte, és a párnáknak támasztotta. Aztán indult, hogy megkeresse Elizabetht.

– Mennyire rossz a helyzet? – kérdezte.

– Amilyen rossz csak lehet. A nagyanyának rettentő nagy a hatalma és kegyetlen, valószínűleg nem beszámítható.

– És mi lesz? Mit tehetünk?

Elizabeth megérintette John vállát. – Csak annyit tehetünk, hogy igyekszünk megnyugtatni Gardent. Az idegek háborújában nem maradhat alul. Fogalmam sincs, mi lesz. Minden attól függ, hogy a New York-i bíróság mit csinál. Hihetetlen, hogy elvehetik a Vanderbilt gyereket az anyjától, hogy ezzel precedenst teremthetnek. Az anya joga szent és sérthetetlen.

November tizenegyedikén a Vanderbilt-ügyben az anya ellen döntött a bíróság.

101

Ezúttal nem voltak rendőrök, karimás kalapú titkos ügynökök. Mindössze egy közönséges papírdarab, amit egy lecsúszott, munkanélküli tanárember kézbesített boldogan, hogy az idézés kézbesítéséért hozzájuthat három dollár keresethez.

Az üzlet tele volt karácsonyi bevásárlásukat végző asszonyokkal, amikor a férfi, négy nappal az ünnepek előtt, belépett. Jövetelének célja annyira feltűnő volt, akárha világító ruhát viselt volna. Garden odament hozzá. – Azt hiszem, engem keres – mondta neki. – Pontosan ilyen időzítésre számítottam. – Nagyon nyugodt volt.

Nagyon nyugodt volt attól a pillanattól fogva, hogy a Vanderbilt-ügyben megszületett az ítélet. Akkor Garden mintha kilépett volna az életből. Tovább dolgozott, játszott Helennel,

beszélgetett, mosolygott, még nevetett is. De mindent a messzi távolból.

– Aggódom miattad – mondta neki Elizabeth.

– Sajnálom – felelte Garden. – Bárcsak ne aggódnál. Én már nem izgatom magamat. Ostobaság volt az is, hogy úgy felizgattam magam az újságkivágásokon. Mindig tudtam, hogy Vicki soha föl nem adja. Nem bánt annyira, mint hinnéd, Elizabeth néni. Mondtam már: megtanultam, hogy ne bízzam a boldogságban.

Az idézés meghagyta, hogy „álljon elő" 1935. január 12-én, reggel kilenc órakor Gilbert Travers bíró szobájában, a 237-esben, a megyei bíróság épületében. A tetszetős öreg épület a Broad és a Meeting Street sarkán állt, átellenben a Szent Mihály-templommal. Garden számolta a toronyóra ütéseit, miközben a helyén várakozott a teremben.

Logan Henry ragaszkodott hozzá, hogy az alkalomnak megfelelően öltözködjék, ezért Elizabeth elvitte bevásárolni Gardent. – A selyem egyenruháid csodálatosan vonzóak drágám, ezért a célnak nem megfelelőek. Még egy középkorú bíró is rájön, hogy a berakásaiban és a színeiben van valami egészen különleges. Nagyon amerikainak kell látszanod. – Garden szürke gyapjúruhát viselt. A szoknya alja alig húsz centivel volt magasabban a földnél. Széles, fehér gallér és fehér kézelő, elöl a nyakától a szoknya aljáig apró fekete gombok díszítették. A kalapja egyszerű, fekete filc tokkalap. A kesztyűje fehér.

Az áldóját, gondolta Elizabeth, amikor reggel meglátta Gardent. Még így is káprázatos, hiába minden igyekezet, a haja

és a szeme ragyogását semmivel sem lehet ellensúlyozni. Elizabeth Garden mellett ült egy asztalnál, szemben a bírói pulpitussal. Garden másik oldalán Logan Henry foglalt helyet.

Vicki mellett öt ügyvéd ült a Gardenével párhuzamos asztalnál. Vicki is szürkét viselt, rézsút szabott gyapjújersey ruhája hangsúlyozta teste ifjontiságát, a ruha fölött szürke csincsillabunda. Amit a fején viselt, azt Elizabeth a legjobb indulattal sem nevezhette kalapnak. Egy rombusz alakú szürke bársonyanyag volt szőke hajára erősítve, elöl mélyen benyúlt a homlokába. Szürke és fehér pettyes tollak díszítették, amelyek hosszan kinyúltak Vicki háta mögött a kalapszerűséget a helyén tartó szürke bársony hajpántból. Vicki az arcán apró mosolyt viselt.

Ahogy a Szent Mihály-templom toronyórája elütötte a kilencet, a törvényszolgák kitárták a szárnyas ajtókat, hogy a tanúkat és az érdeklődőket beengedjék. Elizabeth úgy érezte, egy vad marhacsorda tódult be a terembe. Nem fordult hátra, hogy bárkit szemügyre vegyen. Garden sem, hiába kiáltoztak a fotósok. – Erre, Garden… na mi lesz, Hamupipőke, ide azzal az egymillió dolláros mosollyal… – Logan Henry egy hátsó ajtón vezette be őket a bíróságra, de többé nem cselezhették ki a sajtót. A fotósoknak új felvételekre volt szükségük. Azokat, amelyeket a kartotékrendszerükben tároltak, a válás tárgyalás előtti felmelegítése során már mind felhasználták.

– Tessék felállni.

Belépett Travers bíró, és helyet foglalt a magas támlájú, fekete bőr karosszékben. Gyomorbajos ember benyomását keltette. Sűrű, bozontos barnásőszes szemöldöke alól végignézett

a zsúfolt helyiségen. A feje kopasz volt, kivéve egy hasonlóképp barnásőszes, jól fésült hajcsíkot. – Azért gyűltünk itt ma össze, hogy tanúkat hallgassunk meg egy rendkívül súlyos ügyben: egy ötéves gyermek sorsáról van szó. Közbekiabálást, zavarkeltést, szabados kiszólásokat nem tűrök el. A törvényszolgák készenlétben állnak, hogy azon nyomban vezessék mindazokat, akik az eljárás során a rendet megzavarják. – Koppantott a kalapácsával. – Nos, kezdjünk hozzá.

Erre egy csapásra zsibvásár tört ki a terem végében. Travers bíró erősebben megütötte az asztalt a kalapáccsal. A zaj, az elfojtott mormogás tovább folytatódott. A bíró újra koppantott, mire egy utolsó széklábcsikorgatás után teljes csend lett.

– Mr. Selfridge, készen áll? – kérdezte a bíró. Vicki egyik ügyvédje felállt és meghajolt.

– Készen állok, nagyméltóságú uram.

– Akkor, ha volna szíves…

– Köszönöm, nagyméltóságú uram. Kérem, nagyméltóságú uram, nekünk most alkalmunk nyílik arra, hogy helyrehozzunk egy igen komoly és súlyos vétséget. Ez a vétség egy gyermek kárára történt, akinek az ártatlansága – magának a gyermekkornak a lényege – van veszélyeztetve annak a személynek az égbekiáltó erkölcstelensége folytán, akinek legfőbb dolga kellene hogy legyen a megőrzése, a megvédelmezése…

Garden az emlékezet malmára koncentrált, amely az agyában forgott sebesen. Némán elmondott magában egy hosszú költeményt, amelyet elsős korában, beszédtechnika-gyakorlaton

tanult meg Ashley Hallban. Lehúzta a függönyt a felperes ügyvédjének szavai előtt, a környezete előtt, minden előtt, ami abban a percben történt. Ha nem hallja, nem látja, ami történik, akkor zavartalanul ülhet itt, miközben az élete cafatokra hullik szét körülötte.

– Szemenszedett hazugság! – harsant egy kiáltás a terem végéből. Garden kivételével mindenki arra fordult.

Travers bíró koppantott, hogy helyreállítsa a nyugalmat.

– Maga pedig, akárki legyen is, közönséges hazudozó!

A bíró az asztalára csapott. – Távolítsák el azt az asszonyt – kiabált. Lábdobogás és ajtócsapódás hallatszott. Az asszony hangját még távolodóban is hallották odakintről. Elizabeth áthajolt Mr. Henry előtt, és megrázta Garden karját. Nevetett. – Garden, Garden, figyelj már. Itt van Peggy.

– Peggy?

– Majd találkozunk vele ebédszünetben. Semmit se változott.

Garden fegyelmezettsége egy pillanatra ellazult. Nővére látásának gondolata tiszta, sugárzó boldogsággal töltötte el. Aztán a valóság felhői eltakarták ezt a sugárzást. Majd Peggyt is megszállják a riporterek, megalázzák, szégyenben hagyják a húga miatt. Kétszer kettő az négy, gondolta Garden kétségbeesetten, kétszer három az hat, kétszer négy az nyolc, kétszer öt az…

Ekkor kezdetét vette a vád tanúinak meghallgatása. Sofőrök, bárbeli csaposok, fodrászok, inasok, cselédlányok New Yorkból mind vallomást tettek a feslett életmódról, amelynek szemtanúi voltak. – A vén Selfridge, akár egy konyhafőnök – szólt oda New York-i *Mirror* riportere a szomszédjának –, ezekkel az

előételekkel csak az emberek étvágyát gerjeszti. – Garden az ablak alatti radiátor bugyborékolására és kattogására összpontosított. Volt ebben a zörejben valami, ami ritmikusan ismétlődött. Próbálta erre a ritmusra énekelni az általa ismert dalokat. A néger kiabálós dal majdnem beleillett. Megérintette Pansy talizmánját, amit most is viselt a ruhája alatt.

Garden nem találkozott Peggyvel az ebédszünetben. Logan Henry a Robertson kávéházból hozatott fel nekik a bíróságra ennivalót. A riportereket kétszeresen sikerült kijátszaniuk.

Garden módszeresen őrölt, bólintott, ha Mr. Henry szólt hozzá, s közben a dalra gondolt, amelyet Lucientől tanult. Mi jön azután, hogy *„O, fils du roi, tu es méchant"*? De jó, hogy lehet valamire emlékezni, ami nem fáj.

Délután a vád újabb cselédeket vonultatott fel, ezúttal Southamptonból.

– Mr. Selfridge – szólalt meg ekkor Travers bíró –, hány ház van a megbízója tulajdonában?

– Hét, nagyméltóságú uram.

– És nekünk abban a megtiszteltetésben lesz részünk, hogy mindegyiknek megismerkedhetünk a teljes személyzetével? – Nevetés moraja futott végig a hallgatóságon. Vicki vonata tucatnyi barátot hozott, valamint a tanúkat, akik vallomást tesznek. Négy emeletet vett ki a Batteryn épült új, Fort Sumter Hotelben.

– Benyújtottam a tanúk névsorát, nagyméltóságú uram – közölte Manning Selfridge úr. Azzal olyan pózba vágta magát, amit a fotósok a legjobban szeretnek lencsevégre kapni.

– Mr. Selfridge – kezdte Travers bíró fáradtan. – Én csupán egyetlen ember vagyok, nem egy egész bíróság. Az én fejembe a tanúvallomásoknak mindössze a tizenketted részét töltheti. Világos, amit mondok?

– Teljességgel, nagyméltóságú uram.

– Helyes. Akkor holnap reggel kilencig elnapoljuk a tárgyalást. Addigra elvárom, hogy a meghallgatásra váró tanúk listáját alaposan felülvizsgálja.

– Ott lesz az asztalán, nagyméltóságú uram.

– Rendben van. – Travers bíró koppantott a kalapácsával, és felállt. – A tárgyalást elnapolom. – Az emberek felpattantak, mielőtt a bíró a pulpitustól az ajtóig jutott.

Peggy a padlón ült Garden nappalijában, az ölében egy csecsemő; Helen és két vörös hajú fiúcska a mellett ült, és elragadtatva hallgatta a meséjét.

– És akkor a hatalmas, rettenetes rendőrök megragadták Susan B. Anthonyt, és elvonszolták. Hatalmas, nagy botokat ráztak feléje: „Betöröm a fejedet", mondta a legcsúnyább. „Kiloccsantom az agyvelődet. De szavazni, azt soha, de soha, de soha nem fogsz."

– Ó Peggy – kiáltotta Garden –, úgy örülök, hogy látlak!

Peggy fölállt, a kicsit a földre huppantotta, és a gyerekek között Garden felé gázolt. Szorosan összeölelkeztek, s egy szót se szóltak.

– Mesélj! Mesélj! Mesélj! – kántálták a kisfiúk.

Peggy megcsókolta Gardent, és eleresztette. – A fiúk imádják ezt a történetet – mondta. A hangja remegett. – Bob szerint azért,

mert magukat látják, amint furkósbottal rontanak rá a picire. Igazán aranyos tőle, hogy megengedte, hogy a kicsit Susannak kereszteljem, de nem is hagyja, hogy akár egy percre is megfeledkezzem róla.

– Bob is itt van? Most hová mentek? Miért nem írtál?

– Bob odaát van a Téli Palotában, vagyis a mama házában. És úton vagyunk Alabamába. És azért nem írtam, mert olyan hirtelen jött az egész. Bob a Tennessee-völgyi hatóságoknak fog dolgozni. Vízlépcsők, erőművek, utak, hidak, folyószabályozás. Amióta a rómaiak belefogtak az útépítésbe, ilyen nagyszabású építkezésre nem volt példa. És Roosevelt elnök azt akarja, hogy tegnapra legyen kész minden. Bob olyan izgatott, hogy alig bír magával. Jól összeillenek a mamával. Bob magyarázza neki a hidroelektronikát, a mama meg panaszkodik, hogy milyen magas a villanyszámla, s közben azt hiszik mindketten, hogy beszélgetnek egymással. Kénytelen voltam kimenni a szobából. Majd megpukkadtam a nevetéstől. És majd megfagytam. Mindezt Izland után. Egy maréknyi tűz pattogott a kályhájában, abban a szobában, ami akkora, hogy a mi egész házunk belefér. Mióta ilyen zsugori? A válságban mindene oda lett?

– Elizabeth néni szerint a mama, amióta gazdag lett, annyira imádja a pénzt, hogy képtelen egy fillért is kiadni a kezéből. De hát Elizabeth néni sohasem kedvelte a mamát, úgyhogy fogalmam sincs, hogy mennyi ebben az igazság. Sky rengeteget adott neki, azt tudom. Reméljük, hogy még van belőle valami.

– Nem, reméljük inkább azt, hogy hajlandó elkölteni belőle valamit. Végtére is van négy tüneményes unokája, akikre elköltheti.

– Alig akaródzik elhinnem, hogy még soha nem láttam a gyerekeidet. Tudod, Peggy, a fiúk született Traddek.

– Olyan is a természetük. Vadállatok. Gyere, alig várják, hogy megismerhessenek. Azt hiszik, még most is gazdag vagy.

– Peggy! Rémes alak vagy.

Mivel Gardennek a gyerekekkel és a gyerekekről kellett beszélgetnie, valamint szétválasztania őket, amikor egymásnak ugrottak, nem maradt ideje, hogy a másnap rá váró borzalmakra gondoljon. Peggy csak egyszer utalt a tárgyalásra. – Kő és husáng meg miegymás, tudod. Minden rendben lesz, rendben kell lennie.

– Hogyne – hazudta Garden.

102

Másnap reggel a riporterek megkapták azt, amire várakoztak. Logan Henry minden pillanatban felugrott és ordította ellenvetéseit, Travers bíró pedig az első tanú vallomásának közepén elrendelte, hogy ürítsék ki a termet. Az illető szaxofonos volt, aki azt állította, hogy Garden egyik szeretője volt Monte-Carlóban. A zenekar többi tagjaival is mind viszonyt folytatott, vallotta a férfi alapos részletességgel. A riporterek egymáson átgázolva rohantak a telefonokhoz. Bánták is ők, hogy eközben nem hallják a soron következő nyolc férfit, akik szintén mind Garden szeretőinek vallották magukat.

Garden ezalatt a rendhagyó igéket ragozta, felsorolta Francia-ország királyait és a feleségük nevét, és hogy melyiknek hány gyereke volt. Elizabeth halottsápadtan ült.

Ebédszünet után Garden Anglia királyaival folytatta. Épp belegabalyodott a rózsák háborújába, amikor megérezte, hogy valami megváltozott.

Első ízben emelte fel a fejét kesztyűs kezéről. Miss Louisa Beaufain épp megesküdött, hogy az igazat, csakis az igazat vallja, Isten őt úgy segélje. Miss Louisa a charlestoni előkelő hölgyek közé tartozott, nagy tiszteletnek és csodálatnak örvendett, amiért olyan hűen ragaszkodik a város büszke hagyományaihoz. – …saját szavaival, Miss Louisa – mondta Logan Henry. Az asszony megfordult a tanúk padján és Travers bíróra nézett.

– Garden Tradd Harris – mondta Miss Louisa – olyan fiatalasszony, akit én tiszta szívemből becsülök. Értékes tagja ennek a közösségnek, felelős, komoly ember, elkötelezett és figyelmes anya. Akárki akármivel vádolja is, én a magam részéről a vádat egyszerűen nem tartom megalapozottnak. Én soha semmi kivetnivalót vagy kihívót a viselkedésében és magatartásában nem találtam.

Garden odahajolt Logan Henryhez. – Egész életemben egyetlenegyszer találkoztam Miss Louisával – súgta a fülébe.

– Csitt – szólt rá Elizabeth.

– Köszönöm, Miss Louisa – mondta Mr. Henry. – Kíván keresztkérdéseket feltenni, Mr. Selfridge?

Mr. Selfridge nem kívánt. Logan Henry a tanúk padjához ment, és karját nyújtotta Miss Louisának. Miközben a hölgy

Henry kíséretében visszatért a helyére, Travers bíró felállt. Vicki belevájta manikűrözött körmét Selfridge-be. – Jó lesz, ha beindítja a táncot. Megmondtam magának, milyen ez a város.

Mr. Selfridge ezek után keresztkérdéseket tett fel a védelem minden tanújának, de csak az idejét vesztegette, meg a többiekét a tárgyalóteremben. Az érdeklődőket és a riportereket visszaengedték, és a riporterek hamarosan új szalagcímet fogalmaztak az újabb fordulót vett tárgyalásnak: „A legendás hírű Szent Mihály-templom kórusigazgatója szerint Garden igazi angyal. A kórustagok mind csatlakoznak… A polgárháború veteránjai emlékeznek a gyermek Gardenre… Az Egyesült Államok szenátora hazajön szülővárosába, hogy tanúvallomást tegyen a megvádolt anya mellett… Az óvoda vezetőnője Gardent kiváló anyának minősíti…

A tanúvallomások még két napig folytatódtak, miközben a riporterek hada egyre növekedett. Walter Winchell számolt be a hallgatóknak naponta a tárgyalás menetéről.

—Nem értek semmit – mondta Garden a nagynéniének –, de olyan hálás vagyok mindenkinek, hogy a legszívesebben sorra végigcsókolnám a jelenlévőket.

– Charlestoni vagy, Garden – mondta Elizabeth –, Charleston pedig mindig gondját viseli az övéinek. Majd írhatsz köszönőkártyákat, ha vége a tárgyalásnak. Ami azt illeti, el is várják majd.

Vicki nem ment el a tárgyalás utolsó napjára. Már nem volt kíváncsi a bíró ítéletére. Egy vállalkozó kedvű charlestoni fiú egy nap és egy éjszaka várakozott fényképezőgépével a

vasútállomáson, s jutalmul lencsevégre kaphatta Vickit. – Meglátogatta az unokáját, hercegnő? – kiáltotta utána, miközben Vicki felkapaszkodott a különvonatára. Vicki feléje fordult, az arca rikítóan kifestve, agyonkozmetikázva az éles reggeli fényben. A fiú a *Newsweek* magazinnak adta el a képet, ahol a sztori A DÉL ÚJJÁÉLED címmel jelent meg.

„Charleston, Dél-Karolina- így a riport-régi város, a Sumter-erődről ismert, ahol a polgárháború kitört, és az itt élő arisztokráciáról, amelynek a számára ez a háború véget sem ért. A charlestoni társadalom olyan belterjes, hogy azok, akik nem tagjai, még nevét sem ismeri azoknak, akik viszont odatartoznak. Ám ezen a héten ez a híres csoport feláldozta féltve őrzött magánéletét, hogy védelmére keljen egyik gyermekének a patinás New York-i ügyvédi iroda támadásaival szemben, amely a mesés gazdagságú principessa Montecatinit, egy másik elit társadalmi csoport, a New York-i Kávéházi Társaság tagját képviselte. Ezt a háborút a Dél nyerte meg…"

Paula King épp a *Newsweek*-et olvasta, amikor Garden belépett Az Alföld Kincseibe. Az asztalra hajította az újságot, és sietve Garden nyakába ugrott. – Öregem, de örülök, hogy látlak – mondta. – Az üzletben hemzsegnek az emberek egész nap. Karácsony után alig maradt áru, de ami volt, az is elkelt. Már-már azon voltam, hogy elhozom a nászajándékul kapott porcelánkészletemet, amit úgy utálok, és eladom darabonként… Ide hallgass, én csak karattyolok itt, mint egy idióta. Istenem, Garden, annyira örülök, hogy így sikerült a dolog. Őszintén. Nem is értettem, miért utasított vissza az ügyvéded, amikor

fölajánlottam, hogy koronatanú leszek, de most már tudom. Mert annyi tanúja volt, hogy be se fértek a terembe. Mondd, tulajdonképpen hogy kerülsz most ide? A megállapodás úgy szólt, hogy egész héten pihensz, hogy összeszedd magad.

Garden mosolyogva nézett körül az üzletben. – A látvány egyszerűen csodálatos – mondta. – Ez a rengeteg hely csak arra buzdít, hogy eredjek, vegyek egy csomó mindent, és töltsem fel a polcokat. És te is nagyszerűen nézel ki. Mr. Henrytől tudom, hogy felhívtad. El sem tudod képzelni, mennyire hálás vagyok érte, Paula.

– Ne légy ostoba. Mire való a barátság? És most szeretném, ha valóban pihennél egy kicsit. Biztosan ki vagy facsarva. Gyere vissza hétfőn.

– De te már heti hat napot dolgozol.

– Imádom. Őszintén. Mike most oda van a hajóval, és nem is tudnám, mihez kezdjek az időmmel.

Garden ismét megölelte a barátnőjét. – Micsoda szerencse. Nekem meg annyi a tennivalóm, hogy azt se tudom, hol fogjak hozzá. Tudod mit, alakítsunk ki új munkatervet.

Garden levelet írt mindenkinek, aki megnyilvánult az érdekében, de mielőtt még postázhatta volna, az íróasztalát elborították az üzenetek, meghívások, amelyekre mind válaszolni kellett. Charleston örömmel köszöntötte szülöttét. Az otthonában.

Garden kikérte Elizabeth tanácsát. – Az igazat megvallva – mondta Garden –, nem ismerem mindazokat a szabályokat, amelyekről meséltél nekem. Fogadjak el minden meghívást?

Vagy egyiket sem? Vagy csak a nagy összejövetelekre, vagy csak a kicsikre? Hogyan? Nekem fogalmam sem volt, hogy ennyi esemény zajlik itt megállás nélkül.

– Első szabály – mondta Elizabeth –, menj el ahány összejövetelre csak akarsz, egészen hamvazószerdáig. Aztán a böjt idején csak csöndes összejövetelekre, szűk baráti társaságba. Ahol gyakorlatilag nem fogyasztanák alkoholt. Ez kizárja a nagy jacktklub-beli koktélpartit húsvét vasárnap, templom után.

A meghívások nagy része valószínűleg a böjt előtti csúcsforgalomra vonatkozik. Nézzük csak. Ühm… igen. Látod, Garden, az emberek mindig ünnepek köré csoportosítják a meghívásaikat, hogy az egyiket ne kelljen lemondanod, miközben a másikat elfogadod. Van három koktélparti és egy vacsora másodikán. Tedd azt, hogy beugrasz mindegyik koktélpartira egy félórára, és megiszol mindenütt egy fél pohár italt. Aztán elmész a vacsorára. Mire leülsz enni, ott lesz mindenki, beleértve azt a három házaspárt is, akik előzőleg koktélra meghívtak.

– De miért ne csak egyetlen partira menjek el?

– Mert az emberek szeretnek partit rendezni. És partira járni. Mármint a fiatalok. Én a te korodban nagyon szerettem kiöltözni és elmenni vendégségbe. Most hagyom, hogy engem keressenek fel az emberek. Ez már korral járó kiváltság. Charlestonban érdemes megöregedni. Bálványozzuk az emlékműveinket, beleértve az élőket is; és majdhogynem imádjuk a különceinket. Néha az az érzésem, hogy csalódást okozok mindenkinek, amiért nem tudok kerékpározni és nem lövöldözök galambokra a padlásablakból.

– Ahogyan te vezetsz, azzal igazán beérhetik.

Elizabeth büszkén mosolygott. – Igen, jól vezetek. Mindenki felismeri ezt a rozoga tákolmányt, és lehúzódik az árokba, már három háztömbnyire, hogy teljes szélességében enyém legyen az utca. Szerintem rendkívül jó modorra vall a részükről.

– Elizabeth néni, annyira szeretlek.

– Hát persze hogy szeretsz, Garden. Hisz szeretetreméltó vén satrafa vagyok. – Átfutotta Garden postáját, csoportosította, és bejegyzéseket írt a naptárba. Aztán ismertette az alapszabályokat.

Idősebb hölgyek társasági életüket többnyire heti egyszeri, illetve kéthetente egyszeri „otthoni" alkalmakra korlátozzák. Azok, akik meghívást kapnak ezekre a „látogatási napokra", felkerülnek a vendéglistára. Lehetnek fiatalok és öregek, férfiak és nők vegyesen.

Az ifjabb hölgyeknek is van vendéglistája, de az ő esetükben a lista azokat is magában foglalja, akik idősebbek és otthon várják, hogy meglátogassák őket.

Fiatalnak és öregnek egyaránt van másik listája is, nagy társasági összejövetelekre és kis társasági összejövetelekre. A kis összejöveteleken a közeli barátok vesznek részt.

– A te listád is hamar össze fog állni, Garden. Máris kezdheted azzal, hogy felírod mindenkinek a nevét, aki ez idáig téged meghívott. Így kezdődik a te vendéglistád. Az összejöveteleid listáját majd azoknak a nevéből állítod össze, akiknek a társaságában jól érzed magad. De a hajdani barátnőidet és az iskolatársaidat most csoportokra kell osztanod.

Ők mind szerepelnek egymás nagy összejöveteli listáin, de a kicsiken nem szükségszerűen.

– Zúg a fejem – hördült fel Garden.

– Pedig a dolog igen egyszerű. Hamar megszokod. És most foglalkozzunk ezekkel a bridzs- és klubbeli és bizottsági meghívásokkal: a javaslatom az, hogy telefonálj, ne írj. Az sokkal személyesebb. Javaslom továbbá, hogy ne fogadd el azonnal, hanem mondd, hogy e percben nagyon leköt a munkád, de hamarosan jelentkezel. Csak akkor kötelezd el magad bármelyik klub vagy csoport mellett, ha már megismerted az embereket. Mert lehet, hogy nem fogsz mindenkit kedvelni.

– És lehet, hogy engem nem fognak kedvelni.

– Így van.

– Neked most tiltakoznod kellett volna, Elizabeth néni.

– Csak kapaszkodjál szépen. Egy társadalmi pillangó életében igen fontos a lábmunka. Vagy a szárnymunka. Na mindegy… Hanem amire valóban nagy szükséged van, az a kísérő. Egy szép, független nő kész rémálom az összejöveteleken. Mert akkor esetleg nem a megfelelő férfi akaszkodik a nyakába, például a háziasszony férje satöbbi. Akarod, hogy John Hendrix legyen a kísérőd ezeken a partikon? A háziasszony el lesz ragadtatva, ha viszel magaddal plusz egy főt…

– Ezen még gondolkodnom kell. Nagyon sok mindenen kell gondolkodnom. Most, hogy Vicki miatt nem kell többé aggódnom, olyan más minden.

– Az ügyvéd azt mondta, hogy fellebbezni fog.

– Azt kellett mondania. Mr. Henry kész pojácát csinált belőle. De még ha fellebbez is, el nem tudom képzelni, hogy a bíróság megváltoztatja az ítéletet. A tanúim mind olyan tekintélyes és tiszteletreméltó emberek voltak.

– A püspök nem jött el. Haragszom is rá nagyon.

– A püspök nem is ismer, Elizabeth néni.

– És az mit számít? Megadhattam volna neki mindazt az információt, amire szüksége volt.

– Elizabeth néni, te néha tényleg olyan vagy, mint egy vén satrafa. Gondolom, készakarva.

– Szórakoztat a dolog. Nos, eredj, és szórakozz te is. Én lepihenek. És vidd a postádat. És válaszold meg.

– Igenis, asszonyom.

És gondolkozz, mondta Garden magának. Az életedben bekövetkezett változásokról. És kiváltképpen Johnról.

103

Attól fogva, hogy az újságkivágásokkal teli boríték megérkezett, Garden távol tartotta magától Johnt. Nem akarta a nevét beszennyezni az óhatatlanul közelgő botránnyal. Paula Kingtől épp eleget hallott a tengerészeiről ahhoz, hogy tudja, egy ilyen esettől mekkora kárt szenvedne John karrierje. És John épp eleget mesélt neki magáról ahhoz, hogy Garden tudja, a tengerészet az élete, és az is lesz mindig.

– A világháború kitörésekor léptem be a tengerészethez, mert harcolni akartam a hazámért – mondta. – Akkor még azt hittem,

hogyha vége, majd visszamegyek farmerkodni New Hampshire-be, ahogy a családom is tette világéletében. Jó, kemény élet az, és én tökéletesen boldog lettem volna vele, ha soha el nem hagyom a szülőföldemet. De a tenger rabul ejtett. A tenger és a hajózás. Mihelyt belekóstoltam, minden más a sótlan étel ízét keltette bennem. Amikor a háború véget ért, kineveztek a Tengerészeti Akadémiára, és azóta is itt vagyok. Tengerésztiszt és úriember a Kongresszus szolgálatában.

John tudomásul vette Garden állítását, miszerint a karácsonyi csúcsforgalom miatt nem ér rá aukciókra, moziba és vendéglőbe menni. Nem is igen volt más választása, mint hogy tudomásul vegye. Aztán decemberben két hónapra átvezényelték Newportba egy kiképzésre, amit nem részletezett Gardennek. Garden megmagyarázhatatlanul felizgatta magát azon, hogy a férfi nem lesz a közelben, amikor kezdetét veszi a tárgyalás. Hisz különben se találkoztam volna vele, még telefonon sem érintkeztünk volna, mondta magának. Ebbe a dologba nem rángathattam volna bele. De legalább itt lett volna.

Most, február közepén a férfi épp visszatért. És jön látogatóba. Garden azt mondogatta magában, hogy őt már nem érdekli, látja-e még az életben egyáltalán. Miközben úgy rendezte el a vázában a virágokat, ahogy a férfi szereti, kikészítette John kedvencét, a cheddar sajtot meg a sós kekszet, majd felrohant, hogy felfrissítse arcán a festéket és még egy kis parfümöt spricceljen magára.

– Van idehaza valaki?

Garden lerohant, egyenesen a férfi karjába.

Az este olyan volt, mint már több tucat korábban: John vacsorát készített, currys csirkét, ez volt az egyik specialitása, aztán elmentek és megnézték a Marx fivérek legújabb filmjét, utána John Groucho-járásban ment a mozitól a kocsiig, majd hazamentek, Garden tüzet gyújtott a kandallóban, aztán hosszan beszélgettek.

De ezen az estén más volt minden. Magukról beszéltek. Gardennek nem volt szánni-bánnivalója, se rejtegetni való titka többé. John most már tudta a legrosszabbat a múltjáról, a rossznál is rosszabbat, ha hitt az újságoknak.

Tudta mindig, mondta Gardennek. – Az első napon, hogy megismerkedtünk, egyenesen a könyvtárba mentem. Utánanéztem Hester Batemannek, s a könyvtáros megmondta, hol találhatom meg az esküvőddel és válásoddal kapcsolatos újságcikkeket. Nekem is ugyanazok a pimasz gondolataim támadtak, Garden. Mint az összes férfinak, akinek hirtelen szűk lesz a nadrágja. Ott téblábóltam, és kerestem a kedvező alkalmat.

És közben egyre közelebb kerültem hozzád. És akkor rájöttem, hogy nem is az vagy, akinek gondoltalak, amire számítottam. Hanem sokkal több annál. Bátor és édes és… egyszer csak nagyon fontos lettél nekem. Azt hiszem, a szeplők tették. Amikor kijöttek rajtad, már nem voltál olyan elképesztően tökéletes, nem voltál olyan valószínűtlenül gyönyörű. Akkor már beléd szerethettem.

– És az mind nem számít, John? Amit a múltban elkövettem, a régi, rossz időkben?

– Már hogyne számítana. Csak nem fogok neked hazudozni, Garden. Számít, hogy férjnél voltál, hogy szeretted a férjedet.

Számít, hogy énnekem is voltak kapcsolataim előtted, és néhány nőt szerettem is közülük. De őszintén hiszem, hogy mindez egyformán számít mindkettőnknek. Ha egy férfinak viszonya van, azt mondják rá, hogy forróvérű, ami dicséretnek számít. Ha egy nő teszi ugyanazt, akkor erkölcstelennek kiáltják ki. Ami helytelen.

Garden nevetni próbált. – Lerí rólad, hogy a nővéred a női egyenjogúság élharcosa. Én, gondolom, olyan viktoriánus vagyok. Hiszek a kettős mércében. És amíg élek, szégyellni fogom magamat.

– Majd feledésbe merül minden. Csak az számít, hogy elmúlt, be van fejezve. Én nem fogok neked a többi nőről mesélni, és nem foglaka többi férfiról faggatni. Mostantól fogva csak az számít, hogy hová tartunk így, együtt. Szeretlek, Garden, és szeretném, ha feleségül jönnél hozzám. Hajlandó vagy rá? Jó apja leszek Helennek. Tudod, hogy mennyire imádom.

Garden elérzékenyülve nézett a férfi oly ismerős és szívének oly kedves arcába. Megérintette a férfi szeme sarkából a homlokára futó ráncokat és a kis púpot, a törés helyét az orra nyergén. – Szeretlek, John – mondta –, de nem mehetek hozzád feleségül. Még nem. Most nem. Egy régi barátnőm, egy csodálatos francia asszony mondta nekem, hogy házasságban élni a legnehezebb dolog a világon, már ha jól akarja csinálni az ember. És én jól akarom csinálni. Lehet, hogy meg vagyok ijedve. Decemberben voltam huszonkilenc éves, és néha úgy érzem, mintha csak most kezdenék felnőtté válni. Hagynál nekem még egy kis időt arra, hogy felnőjek? Lesz hozzá türelmed, John, adsz nekem még egy kis időt?

A férfi végigsimított az asszony feléje fordított arcának szeplőin. – Hát nem voltam türelmes eddig is? Nem én vagyok a legtürelmesebb ember, akit valaha is ismertél? Nem bírok tovább várni. Mit szólnál egy újabb ajánlathoz? Leszel a kedvesem?

Garden nagyot sóhajtott, és fejét a férfi vállára hajtotta. – De hisz máris az vagyok – mondta.

Az a tavasz a felfedezés ideje volt Garden számára. Felfedezte és megismerte Charlestont, a város milliárdnyi titkát. Mint annak idején Európában, csak sétált és bámészkodott. Hamarosan rájött, hogy Elizabethnek igaza volt. Nincs is ennél gyönyörűbb város. Az idő kegyesen bánt Charlestonnal, úgy halványította el a pasztellrózsaszínű és kék és sárga és zöld és homokszín stukkóházakat, hogy a látvány szemre és lélekre egyaránt üdítő hatást tett. Az ember keze munkájával ellentétben a természet buja, élénk, káprázatos. Lila akác és jázmin nyűgözte le az érzékeket; áttetsző szirmú, törékeny azáleák pompáztak a rózsaszín és bíbor lenyűgöző árnyalataiban. A frissen lenyírt, egészen különlegesen sötétzöld fű, amely a városról kapta nevét, szintén beleadta a magáét az illatárba, nem beszélve a Garden nevét viselő gardéniáról, amely édességével elakasztotta az emberek lélegzetét.

Mindenütt szépséges mintákon akadt meg Garden szeme. A téglákból kirakott járdák halszálkamintáján, az egyenes, egymást fedő tetőcserepek hullámvonalán a meredek tetőkön, a lekerekített macskakövek között szunnyadó háromszögletű kis árnyékokon, a kovácsoltvas kapuk mintáinak aprólékos cikomyáin, a kerítéseken, balkonokon és a szennyvízcsatornákat fedő védőrácsokon.

Garden csak ámult és bámult, hogy mennyi szépség hever itt szabadon, hogy az ember szeme nem győz betelni a látvánnyal.

És a füle. Az árusok kiabálása, a csúfolódó rigók füttye, a nektártól megrészegült méhek zümmögése, a virágárusasszonyok dallamos beszéde, a rakpartot cuppogva csókoló víz suttogása, és a Szent Mihály-templom ódon harangjainak örök dallama, amely az öreg várost a múltjára és örökkévalóságára emlékeztette. Kétszer némultak csak el ezek a harangok; egyszer az angolok kezére kerültek, amikor az Egyesült Államok megszületett, másodszor pedig Sherman idejében, amikor a polgárháború kettéhasította az országot. Valahányszor a város ellenségei összetörték, tönkretették, a harangokat megint megjavították, rendbe hozták és visszaakasztották. Földrengések, ciklonok rázták ki a lelkűket, de a harangok kitartottak. Ahogy Charleston is kitartott. És erőteljes, édes hangjuk előkúszott a magas, fehér toronyból éjjel és nappal, minden kondulásával kecses háttérzenét szolgáltatva a városban élők szép és komoly és méltóságteljes életének, ahogyan az elmúlt, úgy az eljövendő nemzedékekének.

Semmi nem változik, gondolta Garden, amikor megpillantotta a nyakigláb, tizenhárom éves fiúkat, lányokat, amint a Dél-Karolina Csarnok lépcsőit mászták meg a péntek esti tánciskolába menet.

Semmi nem változik, gondolta, ahogy felnézett Ashley Hall csodálatos repülő lépcsőjére, amikor beíratta Helent a következő tanévre.

– Semmi nem változik – mondta boldogan a fagylaltospult mögött álló fiúnak a Schwettmann-nál, amikor elvitte fagylaltozni Helent.

Semmi sem változik, gondolta, csak én. Elment a Jachtklub húsvéti összejövetelére. A férfiak mind a bárpult körül tömörültek, vadászatról és horgászatról csevegtek; a nők fürtökben gyülekeztek a terem többi részében. Pontosan olyan volt minden, mint annak idején, tíz évvel ezelőtt, amikor Garden halálra unta itt magát. De most közibük tartozott, és ezért egy percig nem unatkozott;

Épp Milly Andrewsszal tárgyalta, hogy mi lenne a legkedvezőbb asztalméret az új közkönyvtár gyermek olvasótermében. Milly tagja volt a bizottságnak, amelyiknek a döntést meg kellett hoznia, ő pedig kíváncsi volt a gyerekek anyjának véleményére.

Patricia Mason haladt el mellettük, Milly menet közben kapta el a karját, hogy az ő véleményét is kikérje. Garden és Milly tudták, amiként a városban mindenki, hogy Patricia apjának nemrégiben jutott tudomására, hogy rákja van és menthetetlen. Ha Patricia szóba akarja hozni, hát itt megteheti. Ha nem, hát legalább értésére adják, hogy vannak barátai, akik törődnek vele, akikre szükség esetén számíthat.

Patricia úgy vélekedett, hogy jobb a hatszemélyes, mint a négyszemélyes asztal. Majd amikor intett neki valaki, átvágott a helyiségen. – Még visszajövök – mondta Gardennek és Millynek, sietve továbbindult.

Garden tekintetével követte, amint a tömegben haladt, és szót váltott mindenkivel. Mind mellette fognak állni, ha a

szükség úgy kívánja, gondolta Garden, ahogy akkor énmellettem is kiálltak. És ott lesznek Helen mellett is. Megpillantotta Wentwortht, és elmosolyodott. Helennek is lesznek olyan barátnői, mint nekem Wentworth. Harmincéves korukban majd együtt kacagnak mindazon, amit tizenhárom éves korukban műveltek. És ha összevesznek vagy elhidegülnek egymástól, majd kibékülnek, ahogyan én is kibéküItem Wentworthszel. Pillantása a bárra és az ott álldogáló Johnra tévedt. A férfi komoly beszélgetésbe merült Ed Campbell-lel; bizonyára hajókról volt szó. Ed odahaza, az udvarában vitorlás hajót épített, és semmi másról nem lehetett vele szót váltani. Ed halálunalmas, ebben mindenki egyetértett, de ugyanakkor a legkedvesebb ember a földkerekén. Ezt is tudta mindenki, és csodálták is érte, és a végén hajlandók voltak meghallgatni azt is, hogy milyen magas lesz az árboc és milyen mély a hajótest feneke.

John és Ed nevettek valamin. John szeme szinte elveszett a körülötte levő ráncok mély árkaiban. Garden elmosolyodott. Megvan mindene, amitől egy asszony boldognak érezheti magát. Csak merne bízni a szerencséjében, átengedné magát az érzéseinek, és bízna a boldogságban.

– Kellemes húsvéti ünnepeket, Mr. Henry – mondta Milly. Logan Henry orcája nagyon rózsaszín volt. Teljes átéléssel ünnepelte a böjt véget értét.

– Kellemes ünnepeket, Milly, Garden. – Garden viszonozta az üdvözlést. – Garden, az édesanyját keresem. Nem látta?

– De igen, uram. Odakinn van a verandán.

– Köszönöm. Akkor átverekszem magamat a tömegen. Ugye megkapta a levelemet? – Garden bólintott. – Majd értesítem a fejleményekről. Bocsássanak meg, hölgyeim. Rendelkezésre kell állnom.

Garden még hallotta, hogy azt motyogja: „Ezek az özvegyek", azzal magukra maradtak. – Szegény Mr. Henry meg az özvegyasszony ügyfelei – mondta Garden. – Nem könnyű az ügyvédek dolga.

– Egy öreg agglegényé biztosan nem – helyeselt Milly. Közismert vicctéma volt Charlestonban, hogy az asszonyok arra kapacitálták a férjüket, hogy Logan Henryt fogadja fel ügyvédjének, mert őrá, ha megözvegyülnek, kísérőjükként mindig számíthatnak.

– Bárcsak a mama elcsavarná a fejét és hozzámenne feleségül – mondta Garden. – Amennyit ez az ember értem tett, máris úgy érzem, mintha az apám volna. – Nem kellett részleteznie, mi mindent tett Mr. Henry, nem is foglalta soha senki szavakba. A tárgyalás annak minden rút vonásával közismert tény volt, és senki nem foglalkozott vele többé. Hasonló volna a helyzet egy következő tárgyalással, Garden ebben is biztos volt.

Mr. Henry levele Vicki fellebbezésére vonatkozott. Az állami Legfelső Bíróság elutasította a fellebbezést. Híre ment azonban, hogy az első tárgyalás során valami hiba csúszott az ügymenetbe. Travers bíró megakadályozta, hogy a vád minden tanúját fölvonultassa. Ha Vicki ragaszkodik hozzá, akár újra kezdhetik a tárgyalást, amivel persze el nem érheti, hogy Travers bíró megmásítsa az ítéletet.

Logan Henry nem gondolta, hogy a principessa majd végig akarja csinálni elölről az egészet. Ha igen, akkor annak ugyanaz lesz az eredménye. Charleston megvédi azokat, akik oda tartoznak.

Mr. Henry ismét elhaladt Garden és Milly előtt, ezúttal a kijárat felé, sarkában a tiltakozó Margarettel. – Sajnálom, Garden – jegyezte meg Milly –, én valahogy nem hallom ki az esküvői harangokat Mr. Henry hangjából. Pedig igaza van. Majdnem vacsoraidő. Meg kell keresnem Allent.

– Én pedig megmentem Johnt Ed Campbelltől. Csöbörből vödörbe. Mi a mamánál vacsorázunk.

– Új szakácsnő? – Margaret cselédproblémái eléggé közismertek voltak.

– Csütörtök óta.

– Remélem, ez kitart.

– Ha nem, hát ott van Helen húsvéti kosara. Van benne sok kemény tojás meg csokinyúl. Ha úgy alakul, hogy más nincs.

– Finom vacsora volt – mondta John. – Ezt a szakácsnőt igazán érdemes volna megtartani. – Kezét nyújtotta Helennek, miközben átvágni készültek az úttesten. A túloldalon a kislány berohant a White Point parkba, s már mászott is fel a halom bebetonozott ágyúgolyó tetején álló ágyúra.

– Volt, nincs húsvéti ünneplőruha – jegyezte meg Garden. – A szakácsnő pedig nem fog kitartani. A mamát nem igazán érdekli, hogy milyen jól főz a szakácsnő vagy mekkora a házban a tisztaság. Neki egy másik Zanzie kell, valaki, aki gondját viseli, mintha még mindig kisbaba volna.

– Nagyon szigorú vagy, Garden. – A férfi kiterítette zsebkendőjét a zenekari emelvény védőkorlátjára, majd fölemelte és ráültette Gardent. – Olyan kár, hogy nem jössz ki anyáddal. Képtelen vagy megbocsátani neki, hogy kizárt a házból?

– Ugyan, dehogy. Már rég megbocsátottam. Még kedvelem is a magam módján. Végtére is magányos, és rosszul van a gondolatára, hogy idén már ötvenéves lesz, és retteg, hogy újra szegénység vár rá, úgyhogy valahányszor elkölt két krajcárt, belebetegszik. Olyan szomorú. Sokat gondolkodtam felőle. Volt idő, amikor imádtam, volt, hogy gyűlöltem, most csak olyan, mint egy távoli ismerős, akit sajnálok, s akivel szemben kötelességeim vannak. Amit kíván, azt nem tudom neki megadni. Azt kívánja, hogy gondját viseljék és imádják. És ez lehetetlen.

Helen bömbölni kezdett. John futásnak eredt. Garden szép kényelmesen leugrott a korlátról. Ismerte ezt a bömbölést. Tudta, hogy a gyerek dühében bőg, nem azért, mert baja esett. Lehet, hogy Helen a Harrisekre hasonlít, de belül ízig-vérig Tradd.

A probléma abból adódott, tolmácsolta Garden a zokogó gyermek elcsukló magyarázkodását, hogy arra ment egy másik kislány szóról szóra ugyanabban a ruhácskában. De az ő ruháján nem öv volt, hanem szalagot kötöttek meg a derekán. – Divat terén iszonyatosan féltékeny. Az az érzésem, hogy az én kicsi lánykám felnövőben van.

John a kezébe fogta a kezét. – Azt hiszem, a mamája is. Talán ideje volna ismét fél térdre ereszkednem?

– Még nem. Talán hamarosan, de most még nem.

– Elizabeth néni, igaz, hogy Harry Fitzpatrick a szeretőd volt? – Garden már három napja igyekezett összeszedni a bátorságát, hogy nagynénjének föltegye ezt a kérdést. Mikor végre együtt ültek és Helen már minden kétséget kizáróan az igazak álmát aludta, a gondosan előkészített bevezető szövegek mind kiröppentek

Garden fejéből. Csak úgy, minden előzmény nélkül bukott ki belőle a kérdés.

Elizabeth elhúzta a száját. – Hélène Lemoine érdeklődött? – kérdezte szelíden.

– Nem, én érdeklődöm. Szeretném tudni, hogy csináltad.

Elizabeth nevetett. – A hét minden napján, oda-vissza.

Garden elvörösödött.

– Bocsáss meg, drágám. De nem bírtam megállni, hogy ne cukkoljalak. Úgy érted, hogyan sikerült titokban tartanom?

Garden bólintott. – Tudod… a diszkréció, miegymás. Én nem engedhetem meg magamnak, hogy az emberek a szájukra vegyenek. Olyan könnyű fölmelegíteni a múltat, és nem bírnám elviselni, ha ismét kirekesztenének. De annyira kívánom Johnt, hogy majd beledilizek.

Arca egészen őszinte kifejezést öltött. – Nem a fizikai vonzódásról van szó, Elizabeth néni. John feleségül akar venni, és én képtelen vagyok elszánni magam a döntő lépésre, ha nem tudom, hogy szexuális téren is összeillők vagyunk-e.

Elizabeth addig nevetett, míg már a könnyei potyogtak. Garden egyre vörösebb lett.

Mikor Elizabeth végre meg tudott szólalni, kért egy pohár vizet Gardentől. Mire a vizet megitta, visszanyerte szokott komolyságát. – Garden, drágám – kezdte. – Remélem, megbocsátasz. De hát ti, fiatalok olyan mulatságosak vagytok ezzel a freudi maszlaggal. A dolog úgy áll, hogy fiatal, szenvedélyes asszony vagy, aki szexuálisan vonzódik egy jóképű, tettre kész fiatalemberhez. Le akarsz vele feküdni. Lehet, hogy hozzá akarsz menni, lehet, hogy nem, de a kettőnek vajmi kevés köze van egymáshoz. Én minden bizonnyal hozzámentem volna Joe-hoz, ha meg nem ölik, de soha eszembe nem jutott, hogy jó lenne lefeküdni vele. Harry már egészen más eset volt. A legszívesebben ki se keltem volna az ágyából. Akkoriban azt hittem, hogy ezt nem is sejti senki, de persze, sejtették. Csak előttem nem szóltak egy szót se…

Garden megrángatta Elizabeth néni karját. – Kibírhatatlan, amikor csak úgy potyogtatod jobbra-balra a bombákat és közben higgadtan mesélsz tovább. Ki az a Joe? Hogyhogy hozzá akartál menni valakihez, akinek eddig a nevét sem ejtetted ki?

– Jaj, Garden, néha olyan széllelbélelt vagy. Feltettél egy kérdést és én igyekszem megválaszolni. Akkor most hadd jussak a végére. Amikor beleszerettem Harryba, volt egy hatalmas előnyöm, ami neked nincs meg. Hogy a lányom addigra felnőtt, és férjhez ment és elköltözött hazulról. Tradd ugyan még otthon élt, de a fiúk nem olyan fogékonyak, mint a lányok. És különben is leküldtem nyárra á tengerpartra. És akkor Harry itt lehetett. Pontosan ezt fogjuk tenni. Nem egész nyárra, ahhoz Helen még

kicsi, de elviszem két hétre a Sullivan-szigetre. Nem – lehet, hogy megbánom, de talán jobb, ha egy hónapra megyek. Ott lesz Rebecca a gyerekeivel, úgyhogy lesz, aki vigyázzon Helenre. Belvát szabadságolhatod. Mi legyen inkább, július vagy augusztus?

Garden addig szorongatta a nagynénjét, amíg az már tiltakozni nem kezdett, hogy kékek, zöldek lesznek a csontjai. – Legyen július – mondta Garden. – Az közelebb van. És ne legyél már ilyen idegtépő. Tudom, hogy tudod, hogy tudom, hogy tudod, hogy tudom, hogy direkt csinálod, úgyhogy légy szíves és ne játszd itt nekem a bogaras vénasszonyt. Ki… az… a… Joe?

Elizabeth elvigyorodott. – A legtöbben nem tudják. Joe nem más mint Joe Simmons. Már említettem korábban is, csak te nem kapcsoltál. Mondtam, hogy ő volt a legdrágább barátom. A férjed nagyapja volt.

– Jaj, most már emlékszem. De azt soha nem mondtad, hogy szeretted.

– Azt mondtam, hogy a legdrágább barátom volt. Hát persze hogy szerettem… Az ember sokkal inkább felismeri a szerelmet, ha barátsággal kezdődik és nem szexszel.

Garden elgondolkodott. – Lucien is mondott valami hasonlót.

– Lucien? Ja, a parfümös.

– Egészen különleges barátom volt, Elizabeth néni.

– Egészen különleges?

– Igen. Majdnem megszöktem vele.

– És miért nem szöktél?

– Aznap ismerkedtem meg Héléne-nel. Akitől megtudtam, hogy nem valakihez, hanem valami elől akarok szökni, ez pedig elégséges ok volt.

Elizabeth bólintott. – Azt hiszem, francialeckéket fogok venni, aztán elmegyek Párizsba. Annyira kedvelem Héléne-t. Szeretnék találkozni vele.

– Komolyan mondod?

– Persze hogy komolyan. Miért is ne? Voltam már Párizsban. Kétlem, hogy azóta elköltözött volna a helyéről… vagy a korom miatt gondolod? Drága Garden, hisz csak hetvenöt éves vagyok. Még jó néhány hónap van hátra a hetvenhatig. Igen, jobb is, ha a születésnapom előtt megyek, hogy Hélène ne károghasson, hogy ő a fiatalabb. Jövő héten megkezdem a tanulmányaimat.

– Elizabeth néni…

– Tessék.

– Kérlek szépen, mesélj nekem Joe-ról.

– Fogalmam sincs, mit akarsz hallani. Egész életemben Joe-t szerettem. Kamaszkoromban olyan volt, mintha a bátyám lett volna. Nem tudtam, hogy másképp is szeretett, csak sokkal, de sokkal később derült ki, amikor a felesége meghalt. És akkor nekem már tartott a viszonyom Harryval. Joe jobban szeretett, mint megérdemeltem, de hát a szerelem sohasem igazságos. És a maga módján Harry is szeretett. Nagyon szerencsés asszony voltam. Harryt elküldtem, és jól is tettem. És megmondtam Joe-nak, hogy nem mehetek hozzá feleségül. Akkor azt mondta, tudja, hogy majd megváltoztatom a véleményemet, és hogy ő vár. És megölték, mielőtt alkalmam nyílott volna rá, hogy megmondjam neki: igaza van, megváltoztattam a véleményemet.

Úgy éreztem, becsaptak. Vagy ami még rosszabb, úgy éreztem, mintha én csaptam volna be Joe-t. Talán ha hamarabb megmondom neki, másképpen alakul minden. De ki tudhatja? Aztán, ahogy telt az idő, a végén már arra a következtetésre jutottam, hogy Joe halálánál jobb dolog nem is történhetett volna. Azt soha ki nem deríthettem többé, hogy kibírtuk volna-e a házassággal járó feszültségeket. Hogy mi az, ami tönkrement volna. Így sikerült megőriznem a függetlenségemet, ami sokkal fontosabb, semmint a te korodban bárki felfoghatná. Így éltem le önző mód az életemet, ahogyan nekem tetszett. És érdemtelen ráadásul két óriási szerelem emlékével. Az egyikben engem szerettek, a másikban én szerettem. Ez a két emlék melengeti a szívemet mind a mai napig, amikor elmagányosodom, amikor eltűnődöm, hogy mi lett volna, ha… Garden, hagyd ezt abba. Életemben még ilyen bőgőmasinát nem láttam.

– Rémes elgondolni, hogy magányos vagy.

– Te fafejű gyermek. Én soha nem vagyok magányos. Néhanapján megesik, hogy a magányt nem tartom olyan hatalmas áldásnak. De ez a ritkább eset. Általában véve nem változik az álláspontom. Nincs is annál jobb, mint amikor a maga életét éli az ember.

Garden hátralépett, és szemügyre vette az imént megrajzolt betűket. A szavak nem igazán kerültek középre, de úgy határozott, hogy megteszi, SZABADSÁG MIATT ZÁRVA**,** így szólt a felirat. Egy pillanatig gondolkodott, aztán bevette az ablakból. A turista-szezon nagyon jól sikerült, azóta teljes a pangás. Paula Mike-ja bármelyik nap megérkezhet tengeri útjáról. Miért is ne?

NYITÁS AUGUSZTUS 1-JÉN, tette még hozzá. A kirakat közepére állította egy tálcára a feliratot, kihúzta a konnektorból a dugót, hogy a jégszekrény leolvadjon, bezárta a hátsó ajtót, felkapta az asztaláról a becsomagolt ajándékot, és kilépett az üzletből, majd bezárta az ajtót maga után.

A csomagban John ajándéka volt. A Hester Bateman-kehely. Benne piros, fehér, kék masnikkal feldíszítve egy fogkefe, egy borotva és egy tubus borotvakrém. Holnap kezdődik a hosszú július 4-i hétvége.

105

– Garden, rosszal érzed magad? Kicsit furcsán viselkedsz.

– Dehogyis érzem rosszul magam, John. Nem értem, mire célzol.

– Olyan izgága vagy. Túlságosan meleg van ahhoz, hogy így kapkodj. Hagyd ott az edényt. Megvár, amíg visszaérünk.

– Tudod mit, John, ne menjünk moziba. Minek az a hosszú sorban állás, és én egyáltalán nem vagyok úgy oda Bing Crosbyért.

– Jó. Akkor megnézzük *A Bounty lázadói*-t. Ne mondd, hogy Clark Gable-t nem szereted. Annál jobban ismerlek.

– Nem. A hajós filmeket megnézheted egyedül. Én azt mondtam, hogy egyáltalán nem akarok moziba menni. – A hangja feszülten csengett.

John felvonta a szemöldökét. – Szerintem agyadra megy a meleg. Mégiscsak jobb lenne, ha megnéznénk valamit. A mozi

légkondicionált. Mit szólnál Fred Astaire-hez és Ginger Rogershez?

Garden a legszívesebben kupán vágta volna. A férfi nem vette észre az új ruháját, se a gyertyákat az asztalon, amelyeket sötétedéskor akart meggyújtani, sem azt, hogy parfümmel öblítette le a haját. Az asztalon heverő ajándékot sem vette észre, nem kérdezte meg, mi az, kié. Semmi sem alakul úgy, ahogyan Garden eltervezte.

– Nem bánom – mondta rosszkedvűen. – Felőlem akár a moziba is elmehetünk.

Sötét volt, amikor kijöttek a moziból, habár az éjszaka fojtogatóan meleg volt és párás, a sötétség mégis a hűvös levegő illúzióját keltette.

Elizabeth háza teljesen sötétbe borult, jegyezte meg John. Garden elmondta néki, hogy Elizabeth elvitte Helent a tengerpartra. Megálltak a verandán. Sűrű, sötét levegő ölelte őket körül, halkan, mintha várna valamire. Levél se rezzent. Lélegezni is alig lehetett.

Garden, mint egy alvajáró, vagy mint egy úszó a tenger fenekén, lassan megindult. Odalépett Johnhoz. – Egészen egyedül vagyunk – mondta egyszerűen.

– Garden… biztos, hogy tudod, mit csinálsz?

– Igen. – Átölelte a férfi nyakát, testét a férfi testéhez szorította.

A hosszú hónapok várakozása, önfegyelme egyszerre semmivé lett, amikor a két éhes száj egymásra talált. Bebotorkáltak a sötétben, csak csókolózni és ölelkezni álltak

meg, majd zavart sietséggel szétváltak megint, oly nagy szükségük volt egymásra és Garden kis házának menedékére.

Nem volt idő a gyertyagyújtásra, a gondosan behűtött pezsgő kibontására vagy akár a frissen fölhúzott ágy elérésére. A padlón szeretkeztek, alig egy lépésre a nyitott ajtótól, a felismerés boldog sikolyával, amikor a testük egymásba fonódott és majdnem azonnal a csúcsra jutva robbant.

Akkor egymásba kapaszkodtak, csak a szívük dobogása és gyors, kapkodó lélegzésük hallatszott, miközben újjáéledt bennük a vágy. Akkor újra szeretkeztek, majd megint, míg végre rettenetes kiéhezettségük csillapult.

John a kezébe fogta Garden arcát, és lassan csókolta. – Milyen kellemes ez a szőnyeg – súgta a fülébe. Garden még szorosabban ölelte a derekát, és ahogy nevettek, a testük együtt remegett.

Később meggyújtották a gyertyákat, kinyitották a pezsgőt, és úgy nézték, mintha még sosem látták volna egymást, a szerelem új mélységeit fedezve fel egymás pillantásában.

– Én ezt nem akartam – mondta John.

– Én igen – felelte Garden. – Bánod?

– Életemben még ilyen boldog nem voltam. És te?

– Nemkülönben.

A hónap úgy telt el, hogy megszűnt számukra az idő, beborította őket, mégis más volt, mint amit a világ számára jelentett. Amikor együtt voltak, az idő megszűnt, és maguk is meglepődtek, hogy mennyi óra szállt el észrevétlen. Ha távol voltak egymástól, csak az idő számított, csigalassúsággal kúsztak a percek, nem voltak hajlandóak sietni, hogy ők együtt

lehessenek megint. John hétköznap kora reggel elment a támaszpontra, s munka után rohant haza.

John Elizabeth házában lakik, ezt a mesét találták ki, vigyáz a házra, amíg a néni a tengerparton nyaral. Garden gyerekes örömét lelte abban, hogy ráugrott az ágyra, amelyben Johnnak elvben aludnia kellett, összekuszálta, hogy Elizabeth cselédlányának legyen mit rendbe tennie.

– Szerinted túljárunk valakinek is az eszén? – kérdezte John.

Garden vihogva rázta a fejét. – Ellenben diszkrétek vagyunk – mondta. – Betartjuk a játékszabályokat.

A világtól nem zárkóztak el. Garden délelőttönként gyakran beugrott kávéra valamelyik barátnőjéhez. Johnnal elmentek két kötetlen vacsorameghívásra. Egyszer ők is hívtak vendégeket, odakinn terítették meg az asztalt a tölgyfa alatt, amelyre japán lampionokat aggattak. Garden a fehér Fortuny-ruháját viselte.

A vendégek lemezeket hoztak, Allen és Milly Andrews kölcsönadta az elektromos zenegépét, és vacsora után mind táncra perdültek a téglával kikövezett kis teraszon. „Arcod az arcomhoz", „Szeretni való kedvem van", „A hold Miami fölött", „Mennyire más ez a nap", „Ha csak rád gondolok", „Kék hold", „Deep Purple", „Csak téged látlak". A lehető legtökéletesebb idő ahhoz, hogy valaki szerelmes legyen.

Garden nem engedte, hogy bármi megtörje a hónap varázsát, amit Elizabeth nyújtott nekik. – Olyan hálás vagyok – mondta Elizabethnek, amikor Helen születésnapján Johnnal kimentek a szigetre látogatóba.

– Ez esetben a hála a legjobb szépségszalon – felelte Elizabeth. – Olyan vagy, mint aki ragyog a sötétben. Világít a bőröd.

Garden elismételte Johnnak, mit mondott Elizabeth néni, miközben hazafelé vezettek. – Sugárzol – mondta John. – Erre célzott, és ez így is van. Sugárzol és szenzációs vagy és gyönyörű. – Gardenre pillantott, majd vissza az útra, keze szorosan markolta a kormányt. – Hogy sugárzik, azt egy menyasszonyra mondják, Garden. Ugye tudod, hogyan érzek?

Garden ujjával megkoccantotta a kezét. – Ss, ne most, ne ma. Túlságosan boldog vagyok ahhoz, hogy másra akarjak gondolni, mint erre a percre, és hogy milyen érzés.

– Kénytelen leszel másra is gondolni, Garden. Peggytől tudhatod, hogy milyen az élet, ha valaki katonai szolgálatban van. Bármelyik nap áthelyezhetnek.

Garden a fülére szorította a kezét. – Nem hallgatok oda. – Aztán a kezét a szemére szorította. – Nem nézek oda. Mondd, hogy így lesz örökké. – Előttük húzódott a Cooper folyó hídja.

Miközben Logan Henry beszélt hozzá, nem foghatta be a fülét, de nem volt hajlandó belegondolni abba, amit hall. Mr. Henry aggódott. A bíróság nyáron általában fölfüggesztette a munkát, a hőmérő higanyszála negyven fok felé kúszott a tárgyalótermekben, s a bírák elmentek szabadságra. Ő viszont éppen most kapott értesítést, hogy Helen gyámságának tárgyában az új tárgyalás időpontja augusztus 26-ára van kitűzve. Példátlan eset, s az idős ügyvéd nem rajongott a példátlan esetekért.

Augusztus vége még egy hónap. Garden semmi egyébre nem bírt gondolni, mint hogy milyen kevés van már hátra a júliusból. Hogyan lehetséges, hogy így elrohant az idő?

John az újság pereme fölött Gardenre pillantott. – Szombatra aukciót hirdetnek Summerville-ben. Menjünk?

Garden fölemelte fejét a képregényből. – Micsoda? Gondolod, hogy ha feketére festetném a hajamat, én is úgy néznék ki, mint ez a sárkányasszony?

– Azt mondtam, hogy lesz egy jó aukció szombaton. Egyébként úgy néznél ki, mint akit megrágtak és kiköptek. Akarsz elmenni?

Garden elgondolkodott. John annyira szeret aukciókra járni. És valóban fel kell újítani a bolt árukészletét. Ugyanakkor… – Őszintén, nem tudom – mondta. – Az utolsó hétvégénk. Helen hétfőn érkezik, az üzlet pedig szerdán nyit.

Szerette volna John szájából hallani, hogy töltsék inkább kettesben a hétvégét, ne találkozzanak senkivel, ne menjenek sehová. Ehelyett a férfi arra várt, hogy ő döntsön.

– Nos, miért is ne? Menjünk el Summerville-be. – És mihelyt Garden kimondta, rájött, hogy valóban van kedve hozzá.

Szombat reggel nagyon korán útra keltek. Ott lesznek, mielőtt még az árverési termet kinyitják, de legalább nem lesz olyan nagy meleg útközben. És talán meg is állnak valahol. Garden nagyon régen nem látta Rebát és Matthew-t, és szerette volna bemutatni nekik Johnt.

– Hozd a piknikkosarat, én meg fölszaladok, hogy fölvegyem a nyakláncomat. Máris jövök.

– Nagyon csinos vagy – jegyezte meg John, amikor Garden beült a kocsiba. – Miért csípted így ki magad Summerville-ért?

– Nem Summerville-ért csíptem ki magamat, te buta. Hanem érted. Amellett mindig fölteszem a nyakláncomat, ha Rebához megyek látogatóba. Végtére is, öreg Pansytől kaptam.

– Ki az az öreg Pansy?

– Ó, John, biztos, hogy meséltem már neked az öreg Pansyről. Amikor Rebánál nevelkedtem, gyerekkoromban, miegymás.

– Rebára emlékszem, de senki másra, akinek ilyen nagyszerű neve lett volna, hogy öreg Pansy.

Garden mesélni kezdett az öregasszonyról. – Nos, tudod, így jutottam hozzá az Elfe-komódhoz meg a titkos szem ellen megvédelmező amuletthez. Tudom, hogy ostoba dolog, ha valaki babonás, de valahogy mindig nagyobb biztonságban érzem magam, ha eszembe jut és fölteszem.

– Szerintem állandóan viselned kellene.

– Nem bánom, heccelj csak. Mondtam, hogy tudom, hogy ostobaság – nevetett Garden.

John nem nevetett. – Szerintem egyáltalán nem ostobaság. A Távol-Keleten sok olyan hiedelem él, amin a fehér emberek csak nevetnek, és a modem, haladó Nyugaton is sok száz babona tartja magát, amit kigúnyolnak, s amiben mégis sokan hisznek. Ki a megmondhatója, hogy mi igaz és mi nem? Ha az az öregasszony úgy meggyógyította az égési sebedet, hogy nyoma nem maradt, de még egy karcolás sem, akkor én nagyon is odafigyelnék minden szavára.

– Lüke vagy, de szeretlek – mosolygott Garden. – Reba biztosan nagyon fog kedvelni.

Kedvelte is. Matthew nemkülönben. Meg még az a majd' húsz férfi, nő és gyerek, aki megjelent a házukban, hogy lássa „Miss Gardent meg a matrózát". Valami módon Ashleyk voltak mind. Baronyhoz tartoztak, bár már évek óta nem éltek ott.

– Szeretem ezeket az embereket – mondta Garden a kocsiban, miközben végső istenhozzádot intettek nekik. – A szívem mélyén Rebát szeretem az igazi anyának kijáró szeretettel. Sokkal inkább, mint a mamát… Tejó ég. Vess egy pillantást az órádra. Na gyerünk, matróz, mozgás.

– Igenis, kapitány.

– Ez tetszik. Miss Garden meg a matróza. Olyan romantikus.

– Nekem inkább úgy hangzik, mint egy vidám versike kezdősora.

Az aukció kezdetét lekésték, de nem számított. Olyan rettentően meleg volt, hogy az árverést a szabadban tartották, és a gazdát kereső műtárgyakat széles körben a fűre rakták ki közszemlére ott, ahol licitálni lehetett. Gardennek és Johnnak rengeteg ideje volt, hogy szemügyre vegye az érdekesebb dolgokat. Meg hogy ellátogasson a sátorhoz, ahol a metodista egyházhoz tartozó hölgyek limonádét és mogyorós pitét árultak.

A kegyetlen napsütés sokakat megfutamított. Garden és John napernyőt és újabb limonádéadagot vett ki a kocsiból. Ha kevés az ember, akkor jutányosabban lehet hozzájutni a kincsekhez. Délután három óra húszra ők ketten maradtak. A kikiáltó levette szalmakalapját, és megtörölgette izzadságban úszó arcát és fejét.

– Sajnálom, kis hölgy – mondta a férfi rekedten. – Úgy látszik, fel kell hagynunk a dologgal.

Garden a kezébe nyomta a neki félretett limonádét. – Dehogy hagyunk, Mr. Biggers. Van itt még két érdeklődő. Árveréshez ennyi is elég.

– Asszonyom, maga tönkretesz.

– Ugyan, ugyan, láttam én, hogyan sózza el a bóvli árut. Szedje össze magát, mert ezúttal kelepcébe esett.

Biggers nevetve kiitta a limonádét. – Nos, nem bánom. De legalább legyen könyörületes, jó? – Magasba emelt egy repedt, virágos porcelán tealevélgyűjtőt, és Gardenre kacsintva folytatta a licitet. – Ki akar elsőnek ajánlatot tenni erre a finom porcelán műremekre? Jól hallom, hogy tíz dollár? Öt? Kettő? Nos, hölgyeim és uraim, meg ne sértsék már ennek az értékes múzeumi tárgynak a tulajdonosát, a Swanee folyó egyik legnagyobb ültetvényének az örökösét… Mi érdekli önöket? – kérdezte Biggers.

John előhozta mindazokat a tárgyakat, amelyek Garden érdeklődését felkeltették. Aztán „megrendezték az aukciót". Biggers a magasba emelt egy teáskannát.

– Öt cent – mondta Garden.

– Hat – vágta rá John.

– Hét – mondta Garden.

– A magáé – mondta Biggers.

– Micsoda fogás – turbékolta Garden. A kocsit degeszre tömték kincsekkel. A komolyabb értékeket Garden az ölébe vette, a lábának támasztotta. Mindketten piszkosak voltak,

izzadtak és diadalittasak. – Vigyük egyenesen az üzletbe – javasolta Garden. – Alig várom, hogy azt a szamovárt a kirakatban lássam. Szerinted hogyan kerülhettek oroszok épp Summerville-be?

Garden fáradt volt, de csupa energia, izgatottság, és tele tervekkel. Jó, hogy újra kezdődik a munka. Vége ugyan a csodás hónapnak, de hál' istennek nem az egész világnak.

– Te John, tudod mit? Még két teljes hónapig piszok meleg lesz. Szerintem ezt minden héten megcsinálhatjuk.

– Garden, tebenned egy kalóz veszett el.

– Na nézd csak, ki beszél. Tán nem épp te vetted rá a vén Biggerst, hogy együtt kiáltsa ki azt a sok kanalat, hogy majdnem ingyen hozzájussunk az egészhez?

– Mondd, hogy nem volt jó mulatság. Talán tetováltatom is magamat. Koponya és alatta két keresztbe tett lábszárcsont. Minden matróznak tetováltatnia kéne magát.

– Minden matróznak meg kéne fürödnie. Büdösek vagyunk.

– Én lesikálom a hátadat, ha te is lesikálod az enyémet.

– Áll az alku. A tetovált úriember egészségére.

– Miért szólal meg a telefon azon nyomban, hogy belépek a fürdőkádba? – csapkodott Garden, és már szállt is kifelé.

– Majd én felveszem. És megmondom, hogy visszahívod.

John néhány perc múlva visszajött, a kezében konyakospohár.

– Idd ki ezt, Garden. Anyádnak szívrohama van.

Garden elhessegette a poharat. – Ne aggódj, állandóan szívrohama van.

– Attól tartok, hogy ezúttal igazából. Most rögtön be kell menned a kórházba. Veled megyek.

106

Ezek után az események úgy felgyorsultak, hogy Garden alig bírt velük lépést tartani.

– Az édesanyja nagyon meg van rémülve, Garden – mondta dr. Hope, kedves arca elnyűtt volt. – Türelmesnek kell lennie vele. Tudja, valahányszor holmi kis rendellenesség lépett fel a szívműködésben, valahányszor elfogta a szédülés, valóban azt hitte, hogy szívrohama van, hiába magyaráztam neki, hogy amit érez, nem sokkal több a széllökésnél. De ez a mostani az igazi. Komoly fájdalma volt. Persze ez is rendkívül enyhe anginás roham volt. Szerencséje van. De most már nem hisz nekem, amikor azt mondom neki, hogy teljesen rendbe fog jönni, mint ahogy a korábbiakban sem hitte el, hogy semmi baja.

Garden sem hitt az orvosnak. A „szívroham" olyan rettenetesen hangzik. – Felépül?

– Fel, ha nem rémíti magát halálra. Ezt komolyan mondom. Pihenésre van szüksége, könnyű étrendre. És legfőképpen nyugalomra. Hazaküldöm. Itt a kórházban retteg mindentől. Majd megadom néhány jó ápolónő nevét, de jobb volna, ha néhány napig inkább maga viselné gondját. Ha meglát egy ápolónőt, még azt hiszi, beteg, pedig nem az. Még nem.

– Hogy érti, hogy még nem?

– Ha tovább rémisztgeti magát, újabb rohama lesz. És az komolyabb lehet. Most ne menjen be hozzá, mert lerí magáról, mennyire aggódik. Intézze el az elintéznivalóit, aztán jöjjön érte vissza, amikor haza tudja vinni.

John az anyja házához vitte Gardent, hogy megtegyék a szükséges előkészületeket. Hiába a magas mennyezet meg az utcán átellenben a vízzuhatag hűsítő hatása, a nagy házban így is nyomasztó volt a levegő.

– A földszinten fogom elhelyezni – mondta Garden. – Hordágyon-soha föl nem visszük az emeletre, és különben is, idelenn a leghűvösebb. És a konyha is itt van. Könnyebb lesz ellátni.

A konyhán kívül a földszinten volt a nappali-étkező együtt és négy hálószoba. A Margaret előtt itt élő tulajdonos cselédsége lakta. Garden kitakarította az egyik szobát, felhúzta az ágyat, a vázákba rózsát tett, amit John odakinn vágott a kertben, az ablakokra zöld-fehér függönyt akasztott, amit az íróasztal fiókban talált meg takarítás közben.

– Na kérem. Egészen jól fest, és amennyire lehetséges, hűvös is. A mamának ugyan nem fog tetszeni, de ez van.

– Garden, szerintem nagyszerű. Ide hallgass, nekünk vannak elektromos ventilátoraink a támaszponton, majd hozok egyet.

– Az nagyszerű lenne. És lehoznád a rádiót a nappaliból? Majd én segítek cipelni.

– Hagyd csak. Nekem van egy asztali rádióm. Majd elhozom azt is.

– Pompás. Megmosom a kezem-arcom, és veled megyek. Ha a kórháznál leteszel, hazajöhetek a mentővel, amikor hozom a mamát.

Margaret egészen kicsinek és gyerekesnek látszott a kórházi ágyon. Az arca alig ráncos, és fakó haján nem látszott az őszülés. Copfba fonva a mellére omlott a durva szövésű kórházi köntös fölött. A fehér takaró egészen a válláig felhúzva, a keze el is tűnt alatta.

– Szervusz, mama – mondta Garden szelíden.

Margaret kinyitotta a szemét, és sírni kezdett.

– Csitt, ne félj. Minden rendben van. Azért jöttem, hogy hazavigyelek.

Margaret szerette volna kinyújtani a kezét, de a köréje gyömöszölt takaró alatt moccanni se bírt, Garden az ágyhoz sietett, és kiszabadította. Margaret megragadta Garden csuklóját. – Ne hagyj el – suttogta.

– Nem hagylak el, mama. Itt vagyok, ne aggódj.

Margaretnek nem tetszett a szoba… meg a ventilátor lármáját sem szenvedhette… nem ízlett a leves… nem volt jó a hálóing, amit Garden föntről lehozott… a rádióadó, amit beállított… a rózsa túlságosan erős illatú… a párna túlságosan kemény… túlságosan puha… a tea ízetlen… meg miért hanyagolták úgy el a kórházban… miért hagyja most is Garden magára…

Este tizenegykor aludt el. Garden elszívott egy tucat cigarettát, miközben összeírta az elintéznivalók listáját:

Helen érkezik

Üzletet megnyitni
Új szakácsnőt fölvenni
Új cselédlányt fölvenni,
Ruhákat hozni nekem, Helennek
Olajos ventilátort
Zöldségeket venni

Az íróasztalnál aludt el.

Margaret nem volt könnyű beteg. Miután megreggeliztek, Garden egy kis porceláncsengőt helyezett anyja mellé a kisasztalra. – Elintézek néhány telefont, megfürdöm, főzök neked egy teát, és közben megbeszéljük, mit készítsek ebédre. Ha bármire szükséged van, csengess.

Alig érte el a lépcső első fokát, amikor a csengő megszólalt. Margaret a szívére szorította a kezét, amikor Garden belépett. – Olyan furán ver, Garden. Jó lenne, ha hívnád Hope doktort.

– Jól van, mama. Őt hívom elsőnek.

– És rögtön gyere vissza, mert tudni akarom, hogy mit mondott.

– Jól van.

Garden a második lépcsőfoknál tartott, amikor a csengő ismét megszólalt.

– Mondd meg, hogy jöjjön mihamarabb. És ne hagyd, hogy mellébeszéljen, Garden. Meg fogja próbálni, de ne engedd. És mielőtt ideér, hálóinget akarok váltani és hozd le az ágykabátot az öltözőszobám polcáról, egy Kerrison-féle kék dobozban van, és segíts a frizurámmal.

Garden hamarosan meggyűlölte az aranyos kis csengő finom csilingelését.

– Megölöm magam – mondta Elizabethnek aznap délután a telefonba. – Ez az egyetlen módja, hogy ne a mamát öljem meg.

– Marshall Hope egy nagy szarházi – mondta Elizabeth. – Azonnal hívj fel hármat az ápolónők közül, és fogadd fel őket nyolcórás váltással. Aztán hívd fel telefonon anyád barátnőit, tudod, kikre gondolok, a többi hipochonder hárpiára. Majd mind eljönnek látogatóba. Imádnak a betegségeikről fecsegni. És most az egyszer Margareté lesz a dicsőség. Betty Ellison veseköve volt eddig a sztár. Helen miatt pedig ne aggódjál. Majd én hazaviszem magammal.

Programjából kiiktatva az alvást, és fittyet hányva anyja csengetéseinek és panaszáradatának, Garden megszervezte valahogy a cselédséget és az ápolószemélyzetet, beszerezte a szükséges élelmiszereket, és ellátta mindennel a betegszobát. Kitakarította a nappalit, és úgy helyezte el a kanapét, hogy Margaret azon fogadhassa látogató barátnőit. Még arra is rávette a telefontársaságot, hogy a földszintre is vezessék be a telefont.

Kedd délután bedugta fejét a Margaret köré gyűlt látogatók közé, mindenkit köszöntött, elhárította a szíves invitálást, hogy csatlakozzon, közölte, hogy az anyja szerinte is nagyszerűen néz ki, és megmondta Margaretnek, hogy az üzletbe megy, hogy felkészüljön a másnapi nyitásra. Margaret az elhagyatottak bátor karlendítésével intett utána.

– Helen, hogy te milyen gyönyörűen lesültél. Kérek egy nagy puszit. – Garden mosolyogva lehunyta a szemét, és átengedte

magát a pici karok fojtogatásának s az egészséges gyermek illatának. – Hiányoztál, angyalkám.

– Te is hiányoztál, mama. Mama, visszamehetek a tengerpartra? Nekem csak kilenc homokdollárom van, Billynek viszont tizenegy.

Garden kibontakozott az ölelésből, megköszönte Elizabethnek, hogy megmentette az életét, és már futott is a Chalmers Street csöndjébe és nyugalmába, ahol várt rá a munka.

Egy hét leforgása alatt teljesen kikészült. – De úgy érzem, megy minden, mint a karikacsapás – mondta Johnnak a telefonba. – Jövő szombaton mindenképpen elszabadulok, amikor Paula lesz az üzletben. A mama észre se fogja venni. A látogatók egész nap egymásnak adják nála a kilincset. Csak esténként reklamál… Nem, akkor az ápolónő se kell. Én kellek. Már hatszor felmondott a nővérnek. Még szerencse, hogy én fizetem. A nő csak rávigyorog a lófogaival, és oda se hederít… én is szeretlek, és rettenetesen hiányzol. A fenébe, csengettek, és a cselédlány elment bevásárolni. Ajtót kell nyitnom.

Garden elképedt, amikor Logan Henryt pillantotta meg a küszöbön. Nem is tudta, hogy a beteglátogatás is az ügyvéd kötelezettségei közé tartozik.

De Mr. Henry őt kereste, nem Margaretet. S közölte vele, hogy a dolgok korántsem mennek úgy, mint a karikacsapás.

– A tárgyalás időpontját megváltoztatták, előbbre hozták. Csak egy hetünk van, hogy felkészüljünk. Ez minden bizonnyal szándékos rosszindulat. Rengeteg tanúnk nyaral jelenleg a hegyekben meg a tengerparton. Huszonhatodikára tervezték a

visszatértüket, rendkívül kellemetlenül fog érinteni mindenkit, hogy át kell szerveznie az életét és itt lennie már tizedikén.

Garden arcára kiült a rémület. Mr. Henry még a vállát is megveregette. – Itt lesznek, Garden, sose féljen.

Aztán rögtön el is oszlatta az imént adott önbizalmat. – Engem a bíró személye aggaszt. Nem ismerem. Azzal indokolják, hogy rengeteg a félbemaradt ügy, és a bírók mind vakációznak. Nekem ez sehogyan sem tetszik. Ez az ember idegen, tudomásom szerint egy jenki. Nem ismeri Charlestont és a charlestoniakat úgy, ahogyan Travers. Nem közibénk való. Ugyanakkor a vallomások egyértelműen mellettünk szólnak. Egyszerűen lehetetlen, hogy másképpen döntsön, mint a mi javunkra. És mellettünk szól az is, ahogy maga az anyja mellett a betegségében kiáll. Minden tökéletes…

Mr. Henry elnézett Garden mellett, egyenesen a szoba sarkát célozta meg tekintetével. – Hm, ezzel a kedves tengerésztiszttel talán nem ártana, ha nem találkozna a tárgyalás végéig. Feltételezések kaphatnak szárnyra, ha mégoly megalapozatlanok is.

– Értem – mondta Garden. Fojtogató volt az augusztusi hőség, neki mégis a hideg futott végig a hátán.

107

A bíróság épülete előtt mindössze egy riporter várakozott. Egészen fiatalember volt a helyi laptól. Garden hálát adott a jóistennek. Már nem újságtéma.

Néhány tanú már ott ült hátul a tárgyalóteremben a pádon s pálmalevéllel legyezgette magát. Garden mosolyogva biccentett feléjük. Milyen szerencsés is ő. A Szent Mihály-templom harangja ütni kezdte az órát, majd kezdetét vette a tárgyalás. Gardent megnyugtatta a tudat, hogy odahaza van, biztonságban.

És akkor megpillantotta Vickit, és rájött, hogy tévedett, hogy biztonságról szó sincsen, hogy nagyobb veszedelemben forog, mint életében valaha is. Vicki rámosolygott, a mosolya gonosz negédesség. Garden helyet foglalt. A lába reszketett. Vickit csak az arckifejezéséről ismerte fel. Minden más felismerhetetlen volt rajta. Egyszerűen nem lehetett ráismerni.

A korábbi tárgyalás óta eltelt hét hónap során Vicki legalább tizenöt kilót hízott. Dupla tokát eresztett, és az alakja teljesen formáját vesztette. Sötétkék zsorzsettruhát viselt fehér csipkegallérral, mint az idős hölgyek általában. Vastag bokája kibuggyant lapos sarkú, fűzős trottőrcipőjéből. Egyszerű, sötétkék szalmakalapot illesztett szépen ondolált ősz hajára. Az arcán kozmetikai szereknek nyoma se volt, egy kámeabross az egyetlen ékszere. Úgy festett, mint egy nagymama.

A bíróhoz intézett bevezető beszédében az ügyvéd annak is aposztrofálta. – Nagyméltóságú uram, szíves engedelmével ez a nagyanya nagyon nehéz szívvel indított pert az unokája édesanyja ellen. Nem viseltetik ellenszenvvel e kedves ifjú hölgy iránt, habár köztudott, hogy Mrs. Harris elrabolta a gyermeket a nagyanyja házából, s attól fogva egyetlen fényképet vagy értesítést sem küldött Helen hogyléte és egészségi állapota felől. Nem, ismétlem, ellenszenvről szó sincsen. Csupáncsak mélységes bánatról. A bánatról, amit a nagyanya az unokája

jólléte miatti aggodalmában érez. Ez a nagyanya, nagyméltóságú uram, nem akar bonyodalmakat, őt nem rossz szándék vezérli. Csupáncsak a szívből jövő vágy, az olyan erős, hogy erre az erőszakos lépésre késztette. És ezért a vágyért őt senki el nem ítélheti. Ő csak a legjobbat, a lehető legjobbat akarja a kicsi Helennek.

Garden Logan Henryre pillantott. A férfi szorgalmasan jegyzetelt az aktatáskájából elővett jegyzettömbbe. Ajkát csücsörítette, a szája sarkából kiinduló ráncok barázdálták az arcát. Nagyon öregnek és aggódónak és fáradtnak látszott.

Ahogy teltek a napok, Mr. Henry nagyon fáradt emberből nagyon betegbe ment át, aki a sír szélén tántorog.

A tárgyalás nála fiatalabb és erősebb emberből is vagy ötöt kimerített volna. Elviselhetetlen volt a meleg. Charlestonban ebben az évszakban többnyire záporok, zivatarok frissítik fel délutánonként a levegőt, legalább ideiglenesen. De most teltek-múltak a napok, s csak gyűltek az égen a felhők, mígnem már elértek az ég tetejére, de a vihar csak nem akart kitömi. Megült a forróság a tárgyalóteremben, minden életet kiölt a levegőből, s megült éjszakára is, hogy aztán másnap reggel még tovább forrósodjék az épületre tűző nap és a hőséget ontó járdák hatására. Minden nap maga volt a pokol, és minden rá következő nap maga az örökkévalóság.

De Mr. Henry tántoríthatatlanul helytállt. Rendre töltötte meg jegyzeteivel a lapokat, olyan figyelmesen hallgatta a vád tanúit, hogy a teste szinte reszketett, kérdéseket és keresztkérdéseket tett fel, úgy, hogy a tanúk teljességgel megzavarodtak és kijöttek a béketűrésből.

Olyan emberek voltak a tanúk, akik nincsenek hozzászokva ahhoz, hogy bárki bármiben ellentmondjon nekik, sőt megkövetelték a tiszteletadást és elismerést. Kiváló szakemberek voltak.

Egy ismert gyermekpszichológus a dolgozó anya gyerekének okozott helyrehozhatatlan károkat ismertette

Egy ismert pedagógus felvázolta a nagy, patinás múltú, legújabb és legmodernebb eszközökkel felszerelt bentlakásos intézet előnyeit.

Egy híres orvos arról értekezett, milyen áthidalhatatlan a szakadék egy kis-, illetve egy nagyközösségben élő gyermek számára rendelkezésre álló lehetőségek és elérhető modem technológia között.

A Metropolitan Múzeum művészeti vezetője ismertette a tagok gyermekei számára szervezett programokat.

Egy híres zongorista ecsetelte, milyen nagyszerű eredményeket ért el a Carnegie Hallban az irányítása alatt működő csoportokban.

Egy tekintélyes tanárember, a zongorista szellemi atyja, behatóan érzékeltette, milyen szelíd technikákat alkalmaz a gyermekeknél.

Egy New York-i korcsolyaedző elmondta, milyen boldogok az edzéseire járó gyerekek.

A Central Park Lovasakadémiájának egyik tanára vetített képekkel illusztrálta, hogyan tanulnak lovagolni a gyerekek és viselik gondját a saját pónijuknak.

Egy nemzetközi hírnévnek örvendő, nyugállományba vonult balerina közölte, alig várja, hogy Helent megismertesse a táncművészet örömével.

A tanúvallomások két napig tartottak.

A harmadik napon Vicki ügyvédje fényképekre, újságkivágásokra és eskü alatt történt vallomásokra hivatkozva állt elő bizonyítékaival. Hosszú órákig tartott Garden „rossz napjairól" a bizonyítékok felsorolása. – Nos, nagyméltóságú uram – ért a végére szomorú, őszinte arckifejezéssel –, ez a gyermek anyjának gyalázatos története. Közismert tények, amelyek árnyéka kitörölhetetlen szégyenfolt, amely elhomályosítja a kis Helen életét, amíg egy fedél alatt él az anyjával.

Beszédének összegzését közvetlenül az ebédszünet előtti percekre időzítette. Délután három New York-i lelkész és az Egyesült Államok három nagykövete tanúskodtak Victoria Montecatini nemes és erkölcsös jelleme felől.

A negyedik nap reggelén beborult, esőre állt, elviselhetetlen volt a levegő páratartalma. A tárgyalóteremben egy törvényszolga elájult a melegtől. Vicki ügyvédje a bírói emelvényhez ment, és hangját halkra fogva szólalt meg. – Nagyméltóságú uram, kötelességem, hogy bizalmas információval szolgáljak, amely soha napvilágra nem kerül, ha nem egy ilyen önzetlen nagyanyáról van szó. – Gyors egymásutánban bankárok, tőzsdeszakértők és hiteles könyvvizsgálók tanúskodtak Vicki vagyonáról: gyárak, hajózási vállalatok, egy charlestoni bank, részvények, kötvények, tömbarany, ékszerek, házak, földek, automobilok, vonat, jacht,

valamint egy svájci bankban tizenegymillió-hatszáznyolcvannégyezer-kilencszázharminckét dollár és tizenhat cent készpénz birtokosa. Odakinn a távolban égzengés hallatszott, de még most sem esett.

Egy másik könyvvizsgáló beszámolt az 1935-ös esztendő Amerikájának kiskereskedői tevékenységéről, az évi csődeljárások átlagáról, különös tekintettel a régiségkereskedőkre. Számításai szerint Az Alföld Kincsei elnevezésű üzlet tönkremenetelének kilátása kilencven százalék. Egyenlegek, banki bizonylatok és számlakönyvek bizonyítják, hogy Garden havi keresete száz dollár, hogy 1934-ben a haszon, amire szert tett, kettőszáztizenegy dollár volt, és hogy vagyona a bankban négyszázkettő dollár. Hatalmas esőcseppek vonzották mindenki tekintetét az ablakra. És ekkor elállt.

Utolsó tanúként Vicki ügyvédje az egyik kollégáját szólította. A férfi két okiratot olvasott fel. Az első Vicki jelenleg érvényes végrendelete volt, amely szerint minden vagyonát jótékony célokra hagyományozza. A másodikban minden vagyonát Helenre hagyja, ám ügyei intézésének teljhatalmával törvényes gyámját, Victoria Montecatinit ruházza fel. A második okirat, közölte az ügyvéd, a bíró úr jelenlétében fogják aláírni, abban a pillanatban, hogy a szeretett unoka a nagyanyja gyámsága alá kerül.

Azzal a férfi meghajolt Logan Henry felé. – Öné a szó – közölte önelégülten.

Mr. Henry minden tőle telhetőt megtett. Garden tanúinak vallomása egymást követte a csütörtöki nap teljes egészében és jórészt pénteken is. Otthagyták kényelmes otthonukat,

hazajöttek a vakációjukról, fogcsikorgatva kibírták a kibírhatatlan meleget – mind őmiatta,, hogy megtarthassa a gyerekét. Logan Henry feszültségtől reszkető hangján végig úgy vezette a tanúkihallgatást, hogy közben tisztelettel adózott minden megjelent tanúnak. Garden, aki ez idáig kétségbeeséstől bénán ült, most szabad folyást engedett könnyeinek, a kimondhatatlan hála, csodálat és szeretet könnyei peregtek a szeméből.

Vicki ügyvédje látványosságot csinált a tanúk hiábavaló küzdelme feletti együttérzéséből. Mindegyikük előtt mélyen meghajolt, és nem kívánt élni a keresztkérdések föltételének lehetőségével.

Aztán felállt, hogy elmondja záróbeszédét.

– Nagyméltóságú uram, ez nagyon egyszerű eset. Egyetlen dolgot kell figyelembe venni, egy hatéves kislány érdekeit. Elemezhetném a teremben felszólalt szakértők mondanivalójának lényegét. Pengethetnék érzelmi húrokat az anyáról, aki tragikus körülmények között veszítette el egyetlen gyermekét. Lefesthetném, hogy ennek a magányos asszonynak minden vágya, hogy minden szeretetét egyetlen teremtésre, az unokájára pazarolja. De itt elsősorban nem erről van szó. Elsősorban a kis Helen jólétéről van szó. Szabad-e ezt az ártatlan gyermeket megfosztani a legnagyobb művelődési lehetőségektől, a legjobb iskoláktól… szabad-e megfosztani , az örökségétől, amely ugyanazokat a kiváltságokat biztosítaná neki meg a gyerekeinek, meg a gyerekei gyerekeinek… szabad-e megfosztani a nagyanyja szeretetétől és nagylelkűségétől s egy olyan asszony gondjaira bízni, aki sem biztonságot, sem

erkölcsileg feddhetetlen környezetet nem tud számára biztosítani?

Az ügyvéd itt hatásos szünetet tartott. Kinyújtott karját ernyedten leejtette, oroszlánsörényű fejét lehorgasztotta. Úgy erőt vettek rajta az érzelmek, hogy némán visszatért a helyére.

Mr. Henry csikorogva lökte hátra a székét és felállt. Agyonizzadt fehér vászonöltönye lötyögött zörgő csontjain. – Minden elismerésem tanult kollégámé – kezdte lassan –, amiért ilyen hatékony mestere a szónak. Én ahhoz túlságosan fáradt és túlságosan köznapi vagyok, hogy magam is hasonlóval kísérletezzem. Mindössze néhány egyszerű szavam volna a szeretet és pénz összefüggéséről. Való igaz, Helen Harrisnek jelenleg nincs nagy vagyona. Az anyjának sincs. Helen heti két pennyt kap abból a célból, hogy a vasárnapi iskolában beletegye a körbeadott perselybe. A mamája belekötözi a zsebkendője sarkába, hogy el ne veszítse.

De hát Helen még kislány. Fogalma sincs a pénzről. Van kilenc homokdollárja, amit a tengerparton szedegetett össze az unokatestvéreivel és nagyon gazdagnak érzi magát.

Nagyméltóságú uram, véleményem szerint Helennek igaza van. Valóban gazdag. Majdnem annyi unokatestvére van, amennyi dollárja ennek a hölgynek, a nagymamájának. Van egy anyja, aki azóta szereti, hogy a gyermek először megmoccant a méhében, és aki minden körülmények között továbbra is szeretni fogja. Van saját szobája, amelyben külön ágya van neki meg a bepisilős babájának, van háromkerekű biciklije, és valahányszor elveszíti egyik fogát, egy pennyt dugnak a párnája alá. Egy kislány egyszerre csak egy szobában, egy ágyban alhat, egy

biciklire ülhet fel. És a fogtündér sokkal fontosabb számára, mint a svájci bankbetét.

Gondolom, arra akarok kilyukadni, nagyméltóságú uram, hogy Helen boldog gyermek, akinek megvan mindene. És nem tudom, érhet-e ennél többet a gazdagság. Nem hinném, hogy a gyerek boldogabb lesz attól, ha a környezetéből kiragadják.

Az édesanyja keményen dolgozik. Manapság ez nem garanciája a sikernek. De Helen soha nem fog éhezni. Mindig lesz tető a feje fölött. Charlestoni kislány, és a charlestoniak vigyáznak az övéikre. És valahogy az az érzésem, hogy ha valakire egy egész városnak gondja van, az nagyobb biztonságot nyújt, mint egy csapat részvényes, aki az ember befektetéseivel foglalkozik. Valahogy az az érzésem, hogy Helen ott van, ahová tartozik, és ott is kell maradnia.

A bíró nem reagált. Ami a hét során a teremben elhangzott, abból semmire nem reagált. A maga elé, az asztalra kitett órára pillantott. – Négy óra – jegyezte meg orrhangján. – A tárgyalást elnapolom. Hétfőn reggel kilenckor az érintett felek legyenek elérhetőek. A hivatalszolga majd kikézbesíti az értesítést, hogy mikor lesz ítélethozatal.

108

– Nos, mi történt? – ült fel Margaret a díványon.

– Vége, de ítélet még nincs. Hétfőn kell visszamennünk.

– Ezt én nem bírom ki. Te is tudod, Garden. Hope doktor megmondta, hogy nem szabad fölizgatnom magamat: Úgy

verdes a szívem, mint a kalickába zárt madár. Talán egy korty jeges citromos tea csillapítaná a felborzolt idegeimet. Olyan meleg van ide-benn.

Garden bekapcsolta az elektromos ventilátort.

– Tudod, hogy ezt a lármát nem bírom elviselni. Nem is értem, hogy lehetsz ilyen tapintatlan… Most meg hová mész?

– Hazamegyek, mama. Helennel fogom tölteni a hétvégét.

– Nem mehetsz el csak úgy, és hagyhatsz itt engem szó nélkül. Tudod, milyen állapotban vagyok.

– Mama, ápolónő van a melletted lévő szobában a nap huszonnégy órájában. Meg egy szakácsnő meg egy cselédlány. Úgyhogy kénytelen leszel két napig kibírni nélkülem. Hétfőn reggel nyolckor itt vagyok.

– Garden! Garden Tradd, azonnal gyere vissza. – A csengő hallatán Garden kiröpült az ajtón.

A sűrű melegben gyalog ment egészen Elizabeth házáig. Az utcán nem jártak emberek, és Garden örült neki. Most képtelen lett volna beszédbe elegyedni bárkivei, vagy akár egy köszöntést kinyögni. Tudta, hogy ***az*** utolsó hétvégét tölti a lányával.

Mr. Henry nagyszerű volt, de a tényeken nem tud változtatni. Helen Vicki mellett megkap mindent, holott Garden mellett egy percig nem volna biztonságban. Homokdollárokkal nem lehet egy gyerek igényeit kielégíteni. Kedves ötlet, de az aranytömbök többet érnek a kagylóknál. Gardent már az is meglepte, hogy a bíró nem döntött ott nyomban. Talán előírás van rá, hogy úgy kell tenni, mintha végiggondolná az egészet.

Nem fogok sírni, fogadkozott, és nem fogom megragadni Helent, mintha többé el sem akarnám ereszteni. Utálja, ha agyonszorongatják. Olyan lesz a hétvége, mint mindig, semmi különleges. Ilyen emléket akarok őrizni.

Elizabeth az ajtóban várt rá. Reszkető ujjával simogatta meg Garden arcát. – Logan Henry telefonált. Mindent tudok. És elmondhatatlanul sajnálom.

– Köszönöm, Elizabeth néni. Még nem tértem magamhoz. Talán jobb is. Helennek egy szót se szólok. És igyekszem úgy viselkedni, mint rendesen.

– Jobbat nem is tehetnél. John itt van. Vele van Helen. Odaát vannak nálad. Johnnak megmondtam.

Helen John ölében ült, be nem állt a kicsi szája, és közben megpróbálta leszerelni a férfi melléről a sujtásokat. Garden letérdelt, és átölelte a gyermeket. John magához ölelte mindkettőjüket. És segített Gardennek, hogy a hétvége olyan legyen, amilyennek eltervezte.

Amikor hétfőn reggel Garden belépett az anyja házába, Margaret épp közölte az ápolónővel, hogy el van bocsátva. – Semmi baj, nővérke – mondta Garden. – Elmehet. Köszönöm, amit eddig tett. Majd én csinálom tovább.

Garden reggelit készített az anyjának, kávét főzött magának. Megivott két csészével, aztán kijött belőle az egész. Sós vízzel szájat mosott, majd újból rosszul lett. Margaret csengetett.

– Maradj mellettem, Garden. Beszélgessünk. Elviselhetetlen ez a várakozás.

– Nekem is, mama, de mégiscsak el kell viselnünk. Még kilenc óra sincsen. Hallod? – A Szent Mihály-templomban akkor ütöttek háromnegyedet a harangok.

– Olyan nyomott vagyok, nem kapok levegőt.

Garden is hasonlóképpen érzett. Tíz napja nem esett. Kölnivel mosta le Margaret homlokát. Aztán végigment az összes szobán, hogy meggyőződjön, az ablaktáblákat jól becsukták, nehogy bejöjjön a nap. A becsukott ablaktáblának az előző éjszaka beeresztett hűs levegőt is benn kellett volna rekesztenie, csakhogy egy hete nem esett, nem volt esténként friss a levegő. Amikor Garden az utolsó ablaktáblát is ellenőrizte, a toronyóra elütötte a kilencet. Megszólalt a telefon.

– Sajnálom, Mrs. Ellison, de most nem adhatom a mamát. Fontos hívást várok. És megkérhetném egy nagy szívességre? Megtenné, hogy körbetelefonálja a mama barátnőit, és a kedvemért megkéri őket, hogy a mai napon ne telefonáljanak? Nagyon köszönöm.

– Ki volt az, Garden?

– Téves kapcsolás, mama.

Elgondolhatatlan volt, hogy a jelenleginél lehet melegebb és párásabb is. De lett. Nyomasztó volt, fullasztó. Garden kinyitotta az ablaktáblákat, és kinézett a rózsabokrokra. A levelek mind összekunkorodtak és elszáradtak. A fák a kertben kiégtek, kiveszett belőlük az élet. Ivott egy korty vizet. A Szent Mihály-templom toronyórája elütötte a negyedet.

Ez elviselhetetlen, gondolta Garden. A mellette lévő telefonra nézett, szinte nógatta, hogy szólaljon már meg. Izzadság csörgött

végig a hátán. A nappaliban ült, az emeleten. Hallotta, hogy anyja odalenn Elvirának, a cselédlánynak panaszkodik.

Garden gondolatai az anyagi problémák mókuskerekében nyargalásztak. Nagy sietve vette fel az ápolónőket és cselédeket, a legjobbat akarta az anyjának s közben ő maga is segítségre szorult. O fizette a személyzetet, hiszen tudta, hogy Margaret nem áldozna rájuk pénzt. Hogyan mehet ez így tovább? A bankszámlája a per során kimutatott összegnek egynegyedére zsugorodott. Az üzlet bérét ki kell fizetni, Helen tandíját nemkülönben. Pénzérmék a problémának már sose lesz vége?

Pénz. Gondolatai ekkor visszatértek Vicki kivédhetetlen érveihez. Ő megadhat Helennek minden előnyt, minden luxusigényét biztosíthatja. Vesztettem, gondolta Garden. Miért nem vagyok képes napirendre térni fölötte? Miben reménykedem még? Miért nem szólal már meg ez az átkozott telefon? Egy izzadságcsepp gyöngyözött végig a jobb szemöldökén, s belegördült a szemébe. Csípte a só.

A Szent Mihály toronyórája elütötte a felet.

Fél mit? A szoba pokoli meleg, a nap már biztosan jó magasan jár. Lehet, hogy már fél egy van? Nem, az lehetetlen. Régóta ül itt rettegve, de nem olyan régóta. Biztosan csak fél tizenkettő. Felállt, megigazította az izzadságtól a székhez tapadt szoknyáját. A hallban egy állóóra ketyegett hangosan. Odament. Kilenc óra harminckettő.

Garden megpróbált olvasni. John megvette neki F. Scott Fitzgerald regényét, *Az éj szelíd trónján*-t. Gardent azonnal rabul ejtette. Antibes-ban játszódott. Garden ismerte azokat az embereket, akik Fitzgerald könyvében megjelentek, látta őket a

tengerparton, a nőt, aki a hátán viselte a gyöngyeit, a férfit, aki hínárt halászott. Milyen rég volt, milyen messze van. Az az élet olyannak tűnt, mintha moziban látta vagy könyvben olvasta volna, mint most. Annak a Gardennek a szőke hajával és gyémánt karperecéivel semmi köze őhozzá.

Pedig volt. – Minden, amit valaha is láttál vagy gondoltál vagy tettél, hozzád tartozik – mondta neki John. – De csak az számít, hogy mihez kezdesz vele a jelenben.

A könyv az ölébe hullott. – Két fejezetet elolvasott, de egyetlen szóra nem emlékezett belőle.

Talán elromlott a telefon. De ha felveszi és belehallgat, foglaltat jelez, ha Mr. Henry keresi. Rátette a kezét, beleképzelte a vibrálást, felkészült rá, hogy mindjárt megszólal. Amikor nem bírta tovább a bizonytalanságot, odahajolt a telefonhoz, és lekapta a hallgatót a villáról. Működött. Azonnal letette, aztán odament az órához, hogy megnézze. Majdnem tíz óra volt.

Amikor a Szent Mihály-templom toronyórája ütni kezdte az egészet, Margaret csengője is megszólalt.

Azt akarta, hogy Garden hallgassa meg a szívdobogását. – Ez nem lehet normális. Biztos, hogy jön az újabb roham.

– Semmi ok az aggodalomra, mama. Tökéletesen ver.

– Mit értesz te ahhoz, Garden. A nővért meg elküldted. Ő egy szempillantás alatt megmondta volna, hogy mi a baj. Fel kell hívnod Hope doktort.

– Most nem foglalhatom le a telefont, mama. Tudod, hogy Mr. Henry hívását várom.

– A vén fontoskodó. Jobb ügyvédet kellett volna szerezned. Sosem viselte eléggé a szívén a sorsunkat.

Garden a fogait csikorgatta. – Mama – nyögte ki keservesen. – Fölmegyek. Ha itt maradok, még neked megyek.

Margaret álla megreszketett. – Ne menj, Garden. Ne hagyj magamra. Félek, hogy az idegeim felmondják a szolgálatot. Félek a fájdalomtól.

Garden megfogta az anyja kezét és megsimogatta. – Jól van, mama. Minden a legnagyobb rendben. Tudod mit? Szépen felöltöztetünk és kimegyünk a nappaliba. Megtaníthatsz erre az új játékra, amit a barátnőiddel szoktál játszani, amíg indulnom nem kell a bíróságra.

A hőmérő higanyszála egyre följebb szökött, a ventilátor pörgött, a falióra a hallban egyhangúan tiktakolt. Lassan, nagyon lassan másztak a percek, a dobókocka zörgött. Margaret és Garden monopolyztak.

A telefon hallgatott.

Elvira bevitte az ebédet. Garden az étel láttán elfordult.

– Mész a börtönbe. Egyenesen a börtönbe… Megteszel egy kört a Parti sétányon.

– Garden, figyelj már. Túlléptél a Starton, és nem vetted fel a kétszáz dollárt.

– Bocsánat, mama.

Garden kihozott egy frottírtörülközőt a fürdőszobából, hogy megtörölgessék a kezüket, mielőtt a dobókockát megfogják. – Még sosem éreztem ilyen nehéznek – nyögte Margaret. – Nem kapok levegőt.

Garden is levegő után kapkodott. Elvira megjelent az ajtóban. – Elnézést, asszonyom, de vihar jön. Cele meg én érdeklődnénk, hogy elmehetnénk-e korábban.

– Hogyne, természetesen – mondta Margaret nagylelkűen.

– Mama, várj. Nekem el kell mennem, amikor Mr. Henry telefonál. Szükséged lehet valakire, és a nővér csak négyre jön.

Elvira a kötényét gyűrögette. – A villamos szikrákat vet, amikor odakinn villámlik – nyöszörögte.

Garden ökölbe szorította csúszós, ragadós kezét. Hatalmas mennydörgés hallatszott, és Elvira felsikoltott. A telefon élesen felberregett. Garden felpattant, térdét az asztalba verte.

– Halló… halló…

A vonal recsegett. Alig hallott valamit. – Igen? Igen? Kérem, beszélne hangosabban? Maga az, Mr. Henry?

Visszahelyezte a hallgatót. – Elmehetnek Cele-lel, Elvira. – Margaretre nézett és mosolyogni próbált. – Mr. Henryt behívták a bíróságra. A döntés már megszületett, csak nem tudjuk, mi az eredmény. Olyan késő van, hogy a bíró úr holnap reggel kilenckor fog csak ítéletet hirdetni. Akármi legyen is a döntés, legalább megszületett. Majd megtudjuk annak idején. – Valamilyen oknál fogva kicsit jobban érezte magát. Gondolatban megpróbálta befolyásolni a bírót. Úgy érezte, ha ilyen sok időbe tellett, amíg végül elhatározásra jutott, akkor kell hogy legyen remény. Most aztán már végképp nem tehet semmit. – Úgy látszik, mégiscsak kapunk egy kis esőt – mondta. A mennydörgés egyre közelebbről hallatszott.

A telefon megszólalt. Garden hagyta, hogy az anyja vegye fel. A nővér volt az. Nem tud jönni. – Nem számít – mondta Margaret. – Amúgy se kedvelem. Majd te megágyazol, és lemosdatsz alkohollal.

– Jól van, mama.

– Hé, ráléptél az én tulajdonomra. Nézzük csak, mit mond… Fizetsz nekem harmincnyolc dollárt.

Nagy sokára véget ért a játék, Garden csődbe ment, és Margaret tulajdonosa lett három szállodának, az összes vasutaknak és mindkét közműnek. Akárcsak Vicki meg én, gondolta Garden. Kezét a szája elé kapta, félt, hogy rátör a hisztéria. – De jól mulattam – mondta Margaret.

– Mintha szellő kerekedne – jegyezte meg Garden. – Kinyitok néhány zsalut. – El kellett szabadulnia az anyjától.

Nagyon meredeknek tűnt a lépcső. Miközben felvonszolta magát, a korlátba kapaszkodott. A lépcsőház mintha megduzzadt volna a benne megrekedt áporodott, forró levegőtől.

Garden kilépett az emeleti kiserkélyre. Baljós, kísérteties látvány tárult a szeme elé. Az ég színe különös, iszapos, sárgás. Színe volt még a levegőnek is, áttetsző zöldesszürke. Semminek nem volt árnyéka, és a körvonalak természetfölöttien élesek. Semmi nem rezzent. Várakozásteljes kép. Az ég alja sötét, benne sűrűn követték egymást a villámok.

A kikötő sima, mint az üveg, a víz lapos. Mintha valaki egyhangú, szürkésbarna fémmé vagy gyapjúszövetté vasalta volna a vizet.

A harangszó egészen közelről szólt. Bimm-bamm, bimm-bamm… Garden hallgatta, nem mozdult, megragadta a tetszhalott légkör. Egy… kettő… három… négy. Feszülten hallgatózott a nagy némaságban. Várta, hogy majd elüti az ötöt… hatot… hetet… és így tovább, megállás nélkül, jelezve a torz fényt, a levegőtlenséget, a várakozást.

Az éles csattanás hallatán felpattant. Végignézett az utcán. A járda szélén megrezdültek egy pálmafa levelei. Egy kapu nyikorogva kitárult. És forró, éles levegő csapott Garden arcába. Aztán minden elcsöndesedett, csak a távolból hallatszott tompa mennydörgés.

Mindkét irányban kitárta az ablakokat, majd lement. – Nahát, mama, rettenetes vihar közeledik. Mindent kitárok. Egy-két perc és levegőhöz jutunk.

De nem jutottak. A különös, zöld levegő elsötétült, idő előtt besötétedett. Garden felgyújtotta a villanyt. A fény csak fokozta a rájuk telepedő sűrű, fullasztó levegőt. Margaret újra felállította a Monopoly tábláját a következő menethez.

– Nézd csak, mama. – A függönyök megmozdultak.

– Ideje volt – mondta Margaret. – Ez a meleg egészen elvette az étvágyamat, márpedig nekem erősödnöm kell. Mit csinálsz vacsorára?

Mielőtt Garden válaszolhatott volna, feltámadt a szél. Nem szellő, hanem szélroham, belekapott a függönyökbe, akár a vitorlába, és felborította a lámpát. Margaret és Garden egyszerre sikoltottak fel. A szél nem ült el, hanem fújt tovább, forrón és érdesen. Garden felállította a lámpát. – Fogd meg, amíg becsukom a zsalukat – mondta.

A zsaluk nagy csattanással bevágódtak, Garden még épp idejében kapta el a kezét. Beállította a zsalu leveleit, hogy azért a szelet áteresszék. – Hűl le a levegő – jegyezte meg.

Hirtelen megeredt az eső, dübörögve szakadt le az összefüggő esőfüggöny az ablak előtt, dobolt az úttesten, verte a tetőt.

– Végre! – kiáltott Garden. – Fölmegyek és becsukom az ablakokat. Hála istennek. Érzed a levegőt, mama? Olyan, mint a moziban.

Garden megállt az egyik északi ablakban. Szinte vétek becsukni. Az eső üdítő vízfüggönyt alkotva egyenletesen szakadt. Egy csepp se esett be a házba. De ha ismét feltámad a szél, egy perc alatt ronggyá ázik a szőnyeg. Megrántotta az ablakszárnyat. A szemközti ablakokat védi a fedett erkély, azok nyitva maradhatnak. Garden kilépett az erkélyre és máris érezte, hogy hűi le a bőre. Csodás érzés volt. Kinézett. Olyan sűrűn esett, hogy nem is látszott a szemközti ház. A tíznapos szárazság nagy csinnadrattával ér véget, gondolta.

Gondolatait hatalmas mennydörgés követte. – Égzengés, földindulás – mondta hangosan nevetve. A feszültség, amely a nagy forróságban egyre fokozódott, hirtelen megtört. Lehet, hogy az élete is megtört, de azzal holnap reggelig nem kell szembenéznie. Most átengedheti magát az örömnek, hogy ismét hűvös a levegő. Még az étvágya is megjött. Lement vacsorát készíteni.

– Garden, nem ártana, ha vizet engednél a kádba, és megtöltenél néhány edényt csapvízzel.

– Minek?

– Ez nem közönséges vihar, ez hurrikán.

– Jaj, mama, te mindig túlzol. .

– Te velem ne feleselj. Tedd, amit mondok.

Garden megeresztette a kád fölött a csapot. Végtére is nem olyan nehéz leszerelni az anyját. És a vízszámlát kivételesen Margaret fizeti.

Miközben a vacsorát készítette, az eső hangja megváltozott.

Még most is erősen zuhogott, de már nem fülsiketítően. A széllökések is elültek. Már csak fújt.

Miközben ettek, kialudt a villany. Garden számított is rá, mihelyt feltámadt a szél. Már készenlétben álltak a gyertyák. Lángjuk táncra kerekedett a zsalu résein befújó hűs levegőben. – Én mindig olyan izgalmasnak találtam, amikor kitört a vihar, és gyertyát kellett gyújtani. Emlékszel a Tradd Streetre, amikor Wentworth és Lucy nálunk aludtak? Kísértethistóriákat meséltünk, és agyonsikoltoztuk magunkat. – Garden önkéntelenül megtapogatta a nyakán az amulettet.

– Arra emlékszem, hogy csupa viasz lett a parketta. Zanzie egy hétig nyafogott miatta.

Meghitten üldögélt anyjával a gyertya kicsiny fénykörében, miközben a szél és az eső teljes erővel csapódott a ház falának. Garden kiitta a langyos kávéját, és cigarettára gyújtott a gyertyalángnál.

– Elzártad a kádban a vizet?

– Igen, mama.

– Nem ártana, ha még egyszer ellenőriznéd az ablakokat. Nem akarom, hogy a tapéta elázzon.

– Csak elszívom ezt a cigarettát. – Már nem is volt olyan kellemes a meghitt együttlét.

Garden hallotta, hogy nagyot csattan a zsalugáter, amikor félúton volt fölfelé. Az út többi részét futva tette meg. A gyertya pislogott védőn köré zárt tenyere mögött. A nappaliból nyíló egyik erkélyajtó volt. Odarohant, hogy elkapja, mielőtt betörik az ablak. A gyertyája kialudt.

Mikor kilépett az erkélyre, a szél megragadta és a ház falához vágta úgy, hogy a lélegzete is elakadt. A szél most már vinnyogott, magas, kitartó hangon, idegtépőén. Gardenen erőt vett a természet iszonyú ereje miatti ősi rettegés. Esett még, esett az erkélyen, beesett a nappaliba. Garden érezte, hogy arcát-testét esőcseppek áztatják. Mintha millió kést döftek volna belé. Ilyen vihart még nem látott. Igyekezett szemét, arcát védelmezni az éles esőcseppektől, de a karját nem bírta mozdítani. A falhoz tapadt, mintha a szél ereje tűzte volna oda.

Garden igyekezett elfordítani a fejét, hogy a csökönyös süvítéstől szabaduljon. A szél tombolásán keresztül hallotta a Szent Mihály-templom harangjainak zúgását. Nem is harangjainak – egyetlen mély harangnak, az kongott, kongott, kongott. Garden még soha nem hallotta, de tudta, mi az. A vészharang, a figyelmeztetés az öreg városnak, hogy vigyázat, jön a hurrikán.

Egy pálmalevél repült Garden arcába. Beakadt a válla mellett lengő erkélyajtóba, majd szétterpedve ráterült Garden testére. Garden sikoltani akart, de nem jött ki hang a torkán.

Aztán mintha egy másodpercre enyhült volna a nyomás. A szél elállt, hogy újabb támadásra gyűjtse az erejét. Garden elrugaszkodott a fal mellől. A pálmalevelet magával vonszolva a nyitott ajtó felé tántorgott. A szél föltámadt, besöpörte a szoba

közepébe, neki egy asztalnak, ami nagy csattanással összerogyott.

109

– Garden! Garden! Mi a csudát művelsz? Miért nem zártad be a zsalut? Miért fekszel így a földön? Ez nem úrihölgyhöz méltó viselkedés. – Margaret magasra tartotta a lámpást, hogy szemügyre vegye a pusztítást. – Te jóságos ég! Tiszta vér vagy! Remélem, van itthon jód.

– Mama, hurrikán van.

– Nem megmondtam? Kelj fel. Intézkednünk kell. Te még nem éltél át igazi hurrikánt, de én már igen. Tudom, mi a teendő. Munkához kell látnunk. Nem hagyom, hogy a szép szőnyegeim mind tönkremenjenek.

Garden úgy érezte, száz órát dolgoztak megállás nélkül. A lámpabelet nyesegették, olajjal töltötték meg a lámpákat, felgöngyölték a szőnyegeket, fölemelték a kandallópárkányra, az ablaktól legtávolabb eső sarokban egymásra halmozták a bútorokat, leszedték a függönyöket, a zsalukra átlósan léceket szögeztek, amelyeket a padláson találtak. Az apró kis Margaretet majd szétvetette az energia. Gardennel együtt emelt, tolt, húzott, mindenben lepipálta a fiatalabbat és erősebbet. A szívéről nem esett szó.

Mikor elégedetten látta, hogy megtettek mindent, ami megtehető, Margaret így szólt: – Nos, ez a ház rengeteg vihart kiállt már. Ez sem fog ártani neki. Menjünk le, nézzük meg, mi

van a jégszekrényben. Tiszta haszon, hogy nem dőltem be az új keletű, elektromos jégszekrénynek, mint te. Ha nincs áram, tönkremegy benne minden.

– Éhes vagy? – kérdezte Garden viszolyogva. Az éhség olyan közönséges dolog egy ilyen éjszakán.

– Éhen veszek. Akár be is kaphatnánk valamit, úgyis fönn leszünk egész éjszaka. Túl nagy lesz a lárma ahhoz, hogy aludni lehessen. Majd játszunk Monopolyt.

A szél tépte-cibálta a házat, rángatta a bezárt ablakokat, be akart jutni mindenáron. Garden rettegett.

– Garden, úgy festesz, mint aki kísértetet lát. Gyere már. Ki kell vámunk a végét, és kész. Ez még csak a kezdet. Lesz még sokkal rosszabb is ennél.

Garden nem hitt neki. Ennél az iszonyú erejű viharnál nem lehet rémesebb semmi. Aztán hamarosan megtudta, hogy Margaretnek volt igaza. A sikongó szél bömböléssé erősödött, egyre mélyebb lett a hangfekvése és egyre nagyobb az intenzitása. A hurrikán elszabadult vadállat volt, dühöngött, felingerelték a vastag falak, tört-zúzott megállás nélkül, kereste a gyenge pontot, amelyen keresztül utat törhet magának. Iszonyatos lökések érték a házat, amint repülő tárgyak vágódtak neki. Garden minden lökésre följajdult. Aztán hatalmas robbanás hallatszott. – Úristen! – kiáltott fel Garden.

– Ez egy ablak volt. Siess Garden, valahogy el kell torlaszolnunk. – Margaret felkapta a mintás függönyöket, amelyek leröpültek és átrohant a hallba. Garden vitte utána a lámpát. Félúton voltak az emeletre, amikor bezúdult az eső, és törött üvegcserepeket sodorva végigfolyt a lépcsőn.

– Segíts! – kiáltotta Margaret. Garden elvette tőle a függönyt, és a kétségbeesett rettegés megsokszorozta fantasztikus erővel betömködte a résbe.

– Nem fog tartani – mondta Margaret. – Rá kell szögeznünk valamit. Hozd ide a konyhaasztal lapját. Én addig tartom a torlaszt.

Nagy nehezen sikerült rászögezniük az asztallapot. De reszketve zörgött, bármelyik pillanatban leszakadhatott, és hiába szögelték tovább, mit sem ért.

– Mama, én félek – mondta Garden.

És ekkor Margaret még jobban ráijesztett. – Én is – mondta.

Nem játszottak Monopolyt, nem ettek szendvicset, a rettegéstől nem volt nyugovásuk. Anya és lánya egymásba kapaszkodtak a nappali padlóján, körülöttük a magasra tornyozott kanapék, székek, s érezték, milyen törékeny védelmet nyújt mindez a szél rettenetes nyomásával szemben. A fülük újra és újra bedugult, majd megsiketültek a bömbölő lármától. A szelek elszabadultak a széles kikötőből, és bevették magukat Charleston kikötőnegyedének büszke, magas házai közé. Garden kétségbeesetten gondolt Helenre. – Édes istenkém – könyörgött magában add, hogy ne essen baja. És ne féljen. Odaadom. Boldogan odaadom. Csak baja ne essen. Semmi mást nem akarok.

Elállt. Minden. Az eső. A szél. Egy szempillantás alatt lett vége. Garden eltakarta szemét a vakítva besütő napfény elől.

– Mi történt? – kérdezte. A hangja iszonyúan hangosan szólt.

Margaret sírt. – Teremtőm, túléltük. A falak nem engedtek. Gyere, Garden. Nincs vesztegetni való időnk. Fel kell becsülnünk a károkat.

– Nem értem. Vége? Olyan csend van, a legszívesebben sikoltanék.

– Majd akkor sikolts, ha újra kezdődik. Akkor legalább nem hallak. Ez a szeme, a középpontja a hurrikánnak. Nem tudom, mennyi idő, míg áthalad rajtunk, de nem tarthat soká. Akkor újra kezdődik, de sokkal erősebben.

Eszelősen rohangáltak egyik szobából a másikba, vödröt tettek oda, ahol a mennyezet beázott, újabb szögeket vertek be a bezsaluzott ablaktáblákba, folttakarót terítettek az asztallappal betámasztott törött ablakra. Legkeményebben abban a szobában dolgoztak, amelyet menedékül szemeltek ki maguknak. Garden az összes ágyból és székről lehajította a párnákat a földszintre, Margaret pedig védőbástyát emelt belőlük a maguk emelte torlaszon belül. Aztán esernyőket nyitottak ki, hogy felfogják a repülő tárgyakat, amennyiben mégis betör az orkán. Az esernyőkre pedig folttakarókat terítettek.

– Vegyél egy kis vizet egy üvegbe. Megszomjazunk, mielőtt véget ér. – Margaret ismét a helyzet magaslatán állt. – És most jobb lesz, ha mihamarabb befészkeljük magunkat a vackunkba. Nem lesz ám előzetes figyelmeztetés. – Az éles napfény mintha csúfot űzött volna belőlük. A közelgő veszedelem csak annál ijesztőbbnek tűnt a fényében.

Amint elkészültek az újonnan emelt menedékkel, új hang hatására rémülten bámultak egymásra. Kopogtattak a bejárati

ajtón. Ez a köznapi jelenség olyan fölfoghatatlanul hihetetlen volt, mint a napsütés.

– Helen – kiáltotta Garden. – Helennel történt valami! – Kimászott a párnák és takarók alkotta menedékből.

Margaret ordítva utána. – Ki ne nyisd az ajtót, Garden. Ha kitör a vihar, bezúdul a házba!

De Garden már az ajtó elől hárította el az akadályokat, elhúzta a reteszeket, és elfordította a nehéz kilincset.

Hunyorogva nézett a betörő fénybe. Feje fölött az ég ragyogó kék, fehér sirályok alkottak benne felhőt ideges vijjogással. – Te fel sem öltöztél, Garden. Nem is vagyok meglepve. Sejtettem, hogy oda se mersz menni, azért is jöttem érted, mert látni akarom az arcodat. Fél órán belül ott kell lennünk a bíróságon. – Vicki volt, nagyanyakosztümben.

Margaret kinyúlt Garden orra előtt, és berántotta Vickit az ajtón. Becsapta és elreteszelte. – Hé, várjunk csak. Mégis mit képzelsz, mit művelsz? – csattant fel Vicki. Rángatni kezdte a reteszt.

Margaret öklével vágott rá Vicki karjára. – Te ostoba. Mindannyian itt veszünk.

Vicki lerázta magáról. – Te vagy az ostoba. Nem láttad, hogy vége a viharnak? Nyisd ki az ajtót, és rögtön észreveszed. – Azzal elhúzta a reteszt.

Garden nem gondolkodott. Szívének minden dühével és fájdalmával lesújtott Vickire, aki a földre zuhant. Margaret visszatolta a reteszt. És akkor kitört a hurrikán.

Az ajtó befelé dudorodott, de tartott. Vicki négykézláb igyekezett elhúzódni a közeléből, szája tátva a sikolytól, amit

nem lehetett hallani az ajtót feltépni akaró dübörgéstől. Az utca túloldalán a meggyengült gát megadta magát, és a szél messzire röpítette letöredezett kőtömbjeit.

Vicki követte Gardent és Margaretet a fedezékbe, és velük együtt bevackolta magát. Személyes ellentéteknek most nem volt itt az ideje. A három asszony összekapaszkodott, igyekeztek olyan kicsire összehúzni magukat a viharban, amennyire lehetséges. A hatalmas sziklák továbbra is a kaput ostromolták. A falak minden találatra megremegtek.

És ekkor új ellenség tűnt fel a látóhatáron. Víz szivárgott be a nehéz bejárati ajtó, a földszinti veranda és a konyhaajtó alatt. Némán megült az akadályok alatt, majd továbbfolyt.

Amikor a víz elérte a menedéküket, kénytelenek voltak kimászni onnét. Továbbra is egymásba kapaszkodva átbotorkáltak a halion, el a bejárati ajtó előtt, amely most már minden eresztékében csikorgott. A lépcső aljában eleresztették egymást és futásnak eredtek. A lépcsőfeljárat körül a fal olyan vékonynak tetszett, mintha papírból volna. A három irányból védtelen ablakfülke megreszketett.

Vicki ért fel utolsónak. Az asztallappal elreteszelt ablak berobbant, az asztallapot és a tönkreázott folttakarót a lépcsőfokokra röpítette. A szél fölkapta a szőnyeget a lépcső közepéről, és cafatokra tépte. Körös-körül mindenütt hatalmas robbanással törtek be az ablakok. Margaret futott, Garden és Vicki utána.

A szalonba vitte őket, a legnagyobb helyiségbe, ahol a legtávolabbra húzódhattak a veszélyes ablakoktól. Lekuporodtak az egyetlen ablakmentes fal tövében, a kandalló

elé, miközben a kéményből is dőlt a víz, és tócsákban gyűlt össze a fenekük és lábuk alatt. Margaret és Garden lehúzta a szőnyeget a kandalló-párkányról, sátrat képezett a repülő üvegcserepek ellen, s a három nő ebben a fedezékben lapult. Most már csak várakozhattak.

A hurrikánon kívül nem létezett más valóság. Se idő, se hely, se kényelmetlenség, se hideg, se éhség, se szomjúság. Csupán a zabolátlan vihar, a csapkodó üvegszilánkok. S akkor betört a házba a hurrikán. Már csak a szőnyeg védelmezte őket.

Egy örökkévalóságig tartott, amíg a dübörgés végre alábbhagyott, de ők már nem észlelték az ilyen apró különbségeket.

Ekkor Vicki meghallotta, hogy a kéményen zuhog be a víz. – Hé! – kiáltotta. Margaret és Garden megmozdult. – Hé! Mintha csendesedne. – Vicki meglökte a szőnyegsátort, ami lezuhant róluk.

Kinyújtóztatta meggémberedett tagjait. – Jézusom, teljesen megmerevedtem – nyögött. Előmászott, megkerülte a kandalló körül gyűlő vizet, majd talpra állt. Garden és Margaret hunyorogva követte mozdulatait. Ott állt a szemük előtt, látták világosan. Fény zúdult be a tátongó ablakon, amit már üveg sem védett. Odakinn esett és süvített a szél, de ez már nem volt több közönséges viharnál.

– Most már valóban vége – mondta Garden. Megölelte az anyját. – Vége. Megúsztuk. Es biztos, hogy Helen is megúszta.

– Ajánlom is neki – közölte Vicki. – Viszem haza holnap. Az ügyvédeim biztosak a dologban. Megnyertem a pert, gondolom számodra sem kétséges, Garden. Kezdettől biztos voltam benne.

Garden nem bírt felelni.

Vicki körbejárta a szobát, és mosolyogva szemlélte a romokat. A fal és a mennyezet egy merő víz, a padlón moccanni sem lehetett az üvegszilánkoktól, az összezúzódott bútoroktól, amelyek a betört szélvésznek estek áldozatul.

– Sosem hittem volna, hogy még hálás leszek egy hurrikánnak, pedig így van – mondta Vicki. – Majd megpukkadtam, amikor Schuyler megvette neked ezt a házat. És amikor képtelen voltam megkaparintani, majd belepusztultam. És most nézd. Romokban áll. Összeomlott. Szép, tiszta munka. Helen az enyém, s a Traddeknek nem marad semmi.

– Ennek a háznak a Traddekhez semmi köze – mondta Margaret. – Az én családom építette, és a családom nevéről ismeretes. Garden-háznak hívják.

Vicki a szoba közepén megállt, és széttárta a karját. – Erre a romhalomra érdemes büszkének lenni, Mrs. Tradd. – Fejét felszegve nevetett. Aztán arcára fagyott a nevetés. Fölemelte a karját. – Ne! – kiáltotta.

Garden követte Vicki tekintetét. A csillár vadul megingott, mikor a hatalmas gipszgardénia rozetta behorpadt az odaföntről lezúduló víz súlya alatt.

Vicki futni próbált, de a sarka beakadt a padlón tátongó repedésbe. Egy gardénia a vállát érte és a földre teperte.

A gipszzuhatag olyan dübörgéssel zúdult le, mintha gyorsvonat robajlana. Teljesen átázott, nem is porzott, maga alá temette a gyönyörű kristálycsillárt és persze Vickit, aki eltűnt a szürke gipsztörmelék alatt.

Garden és Margaret hitetlenül bámult. Azután Garden rémülten fel vinnyogott, majd meggémberedett lábán a halom felé indult. Elesett, végre négykézlábra állt, és a törmelékhalomhoz kúszott.

– Segíts – kérlelte Margaretet, azzal megemelt egy hatalmas gipsztömböt és félrelökte.

– Remélem, megfullad – mondta Margaret.

Garden ásott tovább. A keze megsérült a vakolat éles szélétől.

Aztán levegőért kapkodva hátrahanyatlott.

Vicki feje kiszabadult. Ősz haja még ekkor is csinosra fésült hullámokban, de szürke gipszdarabkák vegyültek közé és tették tönkre frissességét. A szeme nyitva, felfelé bámult a mennyezeten tátongó hatalmas lyukra. Kristályszilánk csillant a tompa fényben. A bal szem pupillájának kellős közepében. Az írisze elhomályosodott. Arcán a bőr petyhüdten vált el a csontoktól, jelezve a halál beálltát.

110

– Nem fogod kitalálni, hogy jutottam ide – mondta Garden Elizabethnek. – Ed Campbell vitorlázott arra, hogy egy pillantást vessen az átszakadt gátra, és lekiáltottam neki az erkélyről. Értem jött és idehozott. Jobb, mint Velence. – Ölébe fogta Helent, percenként nyomott puszit a feje búbjára. Helen fészkelődött.

– Engedd el – szólt rá Elizabeth. – Nem fér a bőrébe.

Garden letette Helent, és nézte, ahogy eliramodik.

– Nem jut messzire – jegyezte meg Elizabeth. – Jó időre el leszünk vágva a külvilágtól.

Az utcákon egy méter magasan állt a víz. Törött faágak akadtak fenn a házak falain, föl-alá bukdácsoltak, ahogy a csónakok hullámokat vetve elhúztak. Elizabeth házában a földszint harmincöt centire került víz alá. Gardennel az emeleten üldögéltek, a szalonban. Helen kiszaladt az erkélyre, és irigykedve nézett le három, gumitömlőn ringatózó tizenkét éves fiúra.

– Az életben ki nem szárad semmi – mondta Garden. – A mamánál még a falak is csuromvizesek. Magától válik le a tapéta.

– Meg fogsz lepődni, de Charlestonnak van gyakorlata abban, hogyan keljen életre. Már csónakból árulják a tejet és a zöldséget, ami főzés nélkül ehető. Csak kikiabálsz, hogy mire van szükség, és leeresztesz egy kosarat. Kérsz egy barackot?

Két nap múlva, ahogy a nap sugarai felszárították a nyirkosság utolsó maradványait, gőzölögtek az utcák. Az egész város zengett a kalapácsok és söprűk lármájától, minden erkélyen szőnyegek száradtak. Olyan volt, mint a vásárban, az emberek örömmel üdvözölték egymást, és az árusok portékáikat kínálgatták.

Garden a Chalmers Street felé igyekezett a Meeting Streeten. Söprűt és portörlőt vitt, a strándnadrágja fölé ócska ruhát húzott. Az Alföld Kincsei az utca szintjével volt egy magasságban, és Garden felkészült a legrosszabbra.

Azt is találta. Penész- és rothadásszag csapta meg az orrát, amikor az ajtót kinyitotta. Egy vízbe fúlt egér merev, felpüffedt teteme feküdt a küszöbön.

– Huh – mondta Garden. Azzal munkához látott.

– Elnézést, asszonyom, ez az az üzlet, ahol a sok szép iszapot árusítják?

– John! Ne, ne gyere be, minden csupa mocsok. Én is mocskos vagyok. – John nem törődve a figyelmeztetéssel belépett, és boldogan megcsókolta.

– És most már mocskos vagy te is. Akár meg is csókolhatsz újra. – John nem hárította el szabadkozva a felkérést.

Aztán hátralépett, hogy szemügyre vegye Gardent. – Majd megőrültem az aggodalomtól, te szépséges teremtés. Próbáltam telefonálni, de a városi telefonok fele még most sem működik. És az utak járhatatlanok. De azért bejutottam valahogy. Aztán elmentem az anyádhoz, ahol megtudtam, milyen háládatlan teremtés vagy, amiért otthagytad, aztán elmentem Elizabethhez, és Helentől megtudtam, hogy olyan kőszívű vagy, hogy nem engedted úszni az utcán, és most végre megvagy. Szerencséd, hogy annyira szeretlek, hisz mindenki másnál feketelistára kerültél.

– Hallottad, mi történt?

– Vickit? Igen. Csak épp annyi időre fogtam be Helen száját, hogy két szót váltsak Elizabethtel. Nem is tudom, mit mondjak. Ha azt mondom, nagyon sajnálom, az nem igaz. De az se egészen igaz, hogy nagyon örülök.

– Vége. Nincs mit mondani. És örülök, hogy vége, és azon nem töröm a fejemet, hogy hogyan s miért. És örülök, hogy itt

vagy. Olyan rég találkoztunk. – A férfi vállára hajtotta fejét. -Puszit – követelte.

– Garden.

– Puszit. – John olyan erővel ölelte magához, hogy Garden megérezte, valami baj van. Volt ebben az ölelésben valami kétségbeesett erő. Kibontakozott és a férfira nézett. – Mi történt, John? -A férfi beszélni kezdett, elakadt, majd elfúló hangon felkiáltott. – A pokolba! – Aztán mély lélegzetet vett. – El kell mennem, Garden. Három héttel ezelőtt átvezényeltek, de nem mondhattam meg a közelgő tárgyalás miatt. San Diegóba megyek. Egy rombolónak leszek a parancsnoka. Tudod, mit akarok. Tudod, mit érzek. Többé nem játszadozhatok tovább, Garden. Velem jössz? Most el kell döntened. Összeházasodhatunk s mehetünk együtt Kaliforniába, mindannyian, te meg én meg Helen. Nagyszerű út vonattal. És nagyszerű élet. De most vagy soha.

Garden a fejét rázta. – Így, egyik percről a másikra nem dönthetek. Ezt nem is várhatod.

– Jól tudod, hogy nem egyik percről a másikra. Régóta várom, hogy végre elszánd magad.

– De annyi nyomasztó teher nyomja a vállamat, John. Még magamhoz se térhettem ebből a Vicki-féle ügyből meg a mama betegségéből…

– Garden, az ember vállát mindig nyomják nyomasztó terhek. Gondolom, én is az vagyok. Nos, beszélj. Igen vagy nem?

– Nem bírok gondolkodni.

– Akkor egyszerűsítem a dolgot. Igen? Igen, John, szeretlek, és hozzád akarok menni feleségül. Igen?

Garden tehetetlenségében széttárta a kezét. Nem szólt.

– Szóval ez a válasz – mondta ekkor John röviden. – Ég áldjon, Garden.

– Várj!

– Mire? Én nem akarom megnehezíteni az életedet, és nem akarom, hogy az utolsó együttlétünk veszekedésbe torkolljon. Megyek. Minél gyorsabban, annál könnyebb mindkettőnknek.

Ez így nem tisztességes, sikoltott Garden némán. Nem élem túl, ha itthagy. De nem mehetek vele. Nem hagyhatom faképnél az otthonomat épp akkor, amikor végre megleltem. John rosszul teszi, hogy rákényszerít. Még csak meg se próbál megérteni. Belehajszol. Hát én nem hagyom. Velem ezt nem lehet.

Dühödten vetette rá magát az üzletben talált rendetlenségre. Mire alkonyodni kezdett, majdnem mindennel elkészült. A bútorokon ragyogott a politúr, a csinos kis üvegek és porcelánok csillogtak-villogtak. A padló ragyogott, a kirakat üvege nemkülönben. Garden sóhaitva vállat vont. E percben ennél többet nem tehet.

Nem fogok sírni, mondogatta magában. Aztán leült az íróasztal mellé, fejét a karjára hajtotta, és sírva fakadt.

– Te jó ég, Garden, azonnal eredj fürödni. Förtelmesen nézel ki.

– Elizabeth néni, beszélnem kell veled.

– Értem. Akkor komoly. Mi van, drágám?

Garden beszélt, és sírt, és tovább beszélt, Elizabeth ügyes kezébe tette le és okos szívére bízta a sorsát.

– Garden, mi akarsz tőlem megtudni? Hogy én a helyedben mit tennék? Tudod, hogy mit tennék, hogy mit tettem.

Magamnak tartottam meg az életemet. Véleményem szerint ez a legnagyszerűbb életmód. De ha azt akarod tőlem megtudni, hogy te mitévő légy, akkor pimasz is vagy meg ostoba is. Nincs hozzá jogod, hogy a jövendő boldogságodért énrám hárítsd a felelősséget. És ahhoz sincs jogod, hogy sajnáld magad és tehetetlen légy. Választanod kell. És még szerencsésnek is tarthatod magadat. Az emberek nagy többségének be kell érnie egy adott lehetőséggel, és azt kell megpróbálnia a maga javára fordítani. Neked van választásod. Hála istennek. De választanod neked kell.

Gardenben fellobbant a harag. – Meg sem próbálsz megérteni. Olyan vagy, mint John. A dolog nem ilyen egyszerű. Nekem nem magamról kell döntenem. Helenre is kell gondolnom. Itt vannak a barátnői, boldogan él, van jövője, ide tartozik. És gondolnom kell a mamára. Akárhogy állnak is köztünk a dolgok, felelős vagyok érte. Peggy elment. Én vagyok egyedül…

Elizabeth nevetett.

Garden legszívesebben egy kanál vízben megfojtotta volna. – Mi a fészkes fenétől van ilyen fergeteges jókedved, ha szabad érdeklődnöm?

Elizabeth a karját nyújtotta. – Gyere velem – mondta.

Garden nem fogadta el a feléje nyújtott kezet, de követte, ha vonakodva is, a nagynénjét. Elizabeth a felé a szoba felé bökött, amelyben Garden először aludt, amikor Charlestonba érkezett.

Margaret Tradd egy széken ült az ágy mellett, az egyik kezében tálka, a másikban kanál. – És most ne légy csúnya, különben sírni fogok – mondta az ágyban fekvő, lángoló vörös

hajú férfinak. – Nyisd ki szépen a szádat, és egyél egy kanál finom kását. Tudom, mennyire szereted. Emlékszem, hogy mindig megetted a magadét meg az enyémet is.

– A nagybátyád – súgta oda Gardennek Elizabeth. – Anson Tradd. Évtizedek óta halottnak hitte mindenki. Világgá ment, és Folly Beachen élt John Smith vagy valami hasonlóképpen eredeti álnéven. A hurrikán tönkretette a kalyibát, amiben lakott, és kapott a fejére egy jókora ütést. De akkorát, hogy elfelejtkezett mindenről, és a valódi nevét mondta meg a Vöröskeresztnek. Összefoltozták és elvitték az egyetlen Traddhez, akit a telefonkönyvben találtak. Az anyádhoz. Na mit szólsz? És ő ide hozta, mert hogy is tarthatna egy férfit gardedám nélkül a házában. Az ő korukban! Még ilyen mulatságosat!

Garden az anyjára nézett. Margaret szalagot kötött a hajába, és az arca ragyogott. Olyan volt, mint egy huszonéves lány. Anson Tradd kinyitotta a száját, és lenyelte az első kanál kását. Margaretre nézett, a szemében imádat ült.

– Látod, Garden – mondta Elizabeth –, a jó édes anyukád kerített valakit, akivel erőszakoskodhat, és aki el is tűri. Egyáltalán nem lesz rád szüksége. Legföljebb nyoszolyólánynak. Előbb viszi Ansont oltár elé, semmint kivennék a fejéből a varratokat. – Garden, hová rohansz ilyen lóhalálában?

Garden megállt a lépcső alján, és felnézett Elizabethre. – Biztosan akad itt egy telefon a közelben, amelyik működik. Megyek, megkeresem, és megtudakolom a matrózomtól, hogy áll-e még az ajánlat. Te te vagy, én pedig én vagyok, Elizabeth néni.

Elizabeth mosolygott. – Ezt én is megmondhattam volna neked. Ami azt illeti, hajói emlékszem, meg is mondtam… Na siess, aranyom!